FUST GYÖRGY

Design: Schubert Grafikai Stúdió Szekszárd
Nyomtatás: Páskum Nyomda Szekszárd

VIGADÓ GALÉRIA

MEGHÍVÓ

A Vigadó Galéria
tisztelettel meghívja Önt,
hozzátartozóit, barátait
2002. január 31-én 17 órára
(Budapest, V. Vigadó tér 2.)

Kis Ildikó

porcelántervező művész

Fusz György

szobrász- és iparművész

Baky Péter

festőművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

A kiállítást megnyitja:
SINKÓ ISTVÁN
képzőművész, művészeti író

Közreműködik:
BINDER KÁROLY
zongoraművész

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány

A kiállítás megtekinthető:
2002. január 31-től február 17-ig,
hétfő kivételével minden nap 10-től 18 óráig.

Fuckert A

Tokaj. T. 956.

A COMITATUS ABAUIVARIENSIS előterében allegorikus alakok képeznek csoportot, a melyek vizedényre támaszkodnak, gyümölcscsel telt kosarat és borral telt poharat tartanak, mig jobbról pásztor őrzi kecske és birkanyáját. Felirata a talapzaton, a hol az iránytüt is jelezték:

Montium vitiferorum utpote
TOKAIENSIS
Tarzal Tallya Mad
et reliquorum
nec non
Regionis vicinae
Geographica repraesentatio
Authore
Andrea Fuckero
Eperiesini
A. 1749.

alól balra: Autor sculpsit.

Rm., mér. a vk. 35.5: 29.2 cm.

Fucker András, rézmetsző. A XVIII. század közepén Eperjesen működött. Műve: Tokaj vidékének térképe 1749-ből. Méretei: 35·5 : 29·2 cm.

Szendrei János dr.: A magyar viselet tört. fejl. Budapest, 1905. 173. l.

Fücker András

Eperjes 1733.
Sáros vármegye térképe

Repr.

Rákóczi emlékkönyv

II. k. Bp. l. n. 101. l.

Fent. térképe a tokaji
Hegyaljáról, Eperjes
1749.

Repr. u. o. 113. l.

A térképen figu-
rális ábrázolások
is vannak

Zrinyi Miklós gróf, horvát-szlavon-dalmát bán, a szigetvári hős) II. 137.

arczk.

Fucker András

térkepe

Laid

Lukinich

Rákóczi emlék-

könyv

II. k

113. l.

Tucker András

térképrajzoló

XVIII.

Eperjes

d.

Lukinich Imre

Rákóczi emlék-

II k. 101. Gönyv. II. k.

414. l.

Kőmagyötvj - 104. l.

638	Nr. 617	**Martinus Fucker,** e. 1755—1786. Ereklyetartó. Kései rokokó. — *Reliquienbehälter. Spätrokoko.* Ferenciek temploma, Eperjes — *Franziskanerkirche, Eperies.*

Hivatalból

műemlékí ügyben

portómentes.

Szwatko, H. 1521*

Füessl Kristóf

Körmöci éremvéső

A mohácsi csata emlékére
Mária, királynéról kiszi-
tett érme hű másolata
Leone Leoni Mária ki-
rálynét ábrázoló érmének

M: M. ornatk. olas. eml. érmek
Rassay 5. l. 1946

~~Huszár: A magyar~~
~~éremművészet gyökerei~~
~~Lyka emlékkönyv.~~
~~160. 161. l.~~

+ 1564

Fuessel (Fiesel) Kristóf, bélyeg- és éremvéső. 1546-tól (?) a körmöczbányai pénzverdénél működött. Meghalt 1561 aug. 28-án Körmöczbányán. Címeres sírköve ma is látható a körmöczbányai régi vártemplomban. F. véste a körmöczi pénzverde által 1553-ban kibocsátott egész, fél és negyed tallérok bélyegét. Három érmet ismerünk tőle Krisztus arczképével, egyet a forrást fakasztó Mózessel meg Krisztus és a szamariai asszony jelenetével, másokat Sámsonnal, a megfeszítés és a feltámadás ábrázolásával, meg Ádám és Évával.

Böheim Vendel: A Habsburgház műkincsei. *Magyar Műkincsek.* Budapest, 1898. II. 16. l. — *Czobor Béla dr. és Szalay Imre:* Magyarország történeti emlékei az ezredéves országos kiállításon. Budapest—Bécs, 1903. II. 428. l. — *Gohl Ödön:* Apró adatok régi magyar bélyegmetszőkről és bányavárosi tisztviselőkről. *Numizmatikai Közlöny.* 1905. 67—68. l. — *Krizskó Pál:* A körmöczi régi kamara és grófjai. Budapest, 1880. 64. l. — *Ráth György:* Az iparművészet könyve. Budapest, 1902. I. 201, 290, 291. l.

Fueszl Christof

erdővező

l.

Tanulmányok Bp.

multjából. VI

112 l.

MEDVEVADÁSZ A XVI–XVII. SZÁZADBAN.

(Az ősfoglalkozási pavillonban felállítva volt figurális csoportozat után.)

Füssl Kristof

+ 1561 Körmöcbánya

ivod

=

Toman P./150. l.

Nový slovník česko-slovenských výtvarných umělců. Praha 1926

Fuessel, Christoff

1547, 1554, 1560. városbíró. 1548, 1549, 1555, 1556, 1557. és 1559. tanácstag.

Huszár Lajos: Személyekre vonatkozó adatok a körmöcbányai városi levéltárból.

Numizm. Közl. 1947-48. 57. l.

Valamennyi közvetlenül a minisz
nak, hivatalnak és intézetnek.

Fueszl, Chistof
+ 1561. Körmöcbánya.

irad

Ilu Prmagyérem,
56. l. 57. l. 58. l.

II. Lajos és Mária érme.
Mária Királyné
Pestis tallérok és emlékeznek
I. Ferdinand Király érme 1541
V. Károly és I. Ferdinand érme.
Egyházi vonatk. érmek

A végleges feldolg. ohv.
felh.

Dámos David
Mincsonnek Nyjer
1918. Tav. Lidl. 382

~~Agghazy Gyula, festő" II. 210~~

Fueszl Kristóf

éremvéső

l.

Huszár körmöcbujai

13.–15. l.

39. l

~~28~~

érem vésős
és emel. érmek
a 16-17. sz-ban

1500-1650

1929

Aufnahmen be
wünschen, berei
Photographien
unsern Dienst
Bedingungen
Wir ersuchen
lung, ob Sie
machen wollen
lich, daß der
nach den z. Zt. g
Schwierigkeiten
selbst am besten

An die
k. Landeskommission
für Erhaltung der Kunst-
denkmäler Ungarns
Budapest VI.
Allatkerti ut 1.

Füessl (Fiesel, Fueszl) Christof der Alte

Eisenschneider der Münzstätte zu Kremnitz, gestorben am 28. August 1561 und an der Schlosskirche zu Kremnitz beigesetzt. F. hinterließ zwei Söhne und fünf Töchter. Der Sohn Hans war k. Urburarius und starb am 17. Sept. 1605; der zweite Christof (der jüngere) war Cimentarius und starb am 14 Juli 1611.

1543. mind eysenschneydert emlitik Körmöcbányán.

1546. városi szenator Körmöcbányán

1553. fizetése mellett kap „eine lebenslängliche jährliche Provision von 100 fl ungarisch aus den Gefällen der Kremnitzer Kammer.

Meghalt 1561. aug. 28. Er hinterließ ein Testament, nach welchem das auf 4720 fl. geschätzte Vermögen welches aus Haus mit Bergwerk in Neugrund und Mühle bestand,

fordits

seinen Söhnen Hans und Christof gehören sollte, mit der Bedingung, dass diese ihren fünf Schwestern gewisse Legate auszahlen werden und falls sie dies nicht thun wollten, der Besitz veräußert und dann der Erlös getheilt werden solle.

Arbeiten des Ch. F. in der Stempelsammlung: Sempeln 2 Stück.

Katmünzen IV 1238, 1239. l.

Kanáltató V 178.

FUESSL KRISTÓF,éremverő

Katz Viktor könyvében az 1530-as évektől a századvégig megállapitotta a körmöcbányai éremverők sorát. Közöttük szerepel Fuessl is.1536-1561 között. 1.jegyz. 36.old

Dr.PAULINYI OSZKÁR: Adatok a körmöcbányai éremverők és emlékérmek kérdéséhez a XVI.század első felében 35.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,XLIII-XLIX.évf. 1949-1950
Bpest.Egyetemi Nyomda NV. 1950

FUESSL KRISTÓF,éremvéső

Körmöcbányán 1551-1558-ban Fuessl az éremvéső és Richter Lukács meg Spaltenkhail János a bélyegvasmetszők.
15.jegyz. 38.old

Dr.PAULINYI OSZKÁR: Adatok a körmöcbányai éremvésők és emlékérmek kérdéséhez a XVI.század első felében
35.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,XLVIII-XLIX.évf. 1949-1950
Bpest.Egyetemi Nyomda NV. 1950

FUESSL KRISTÓF,bélyegvasmetsző

Klaus mesternek 1533-ig igazolt körmöci müködése.Katz Viktor mégis Fuesslnek tulajdonitja stiluskritikai alapon az 1530-ból keltezett első körmöci pestei-tallér készitését.Lehetséges,mert 1536-ban már Klausxmxxxxx mester örökébe lépett.Klaus bére egyre csökkebt,visxi szontx a bélyegvasmetsző bére emelkedett.ez előtérbe kerülését jelenti. 39.old

Dr.PAULINYI OSZKÁR: Adatok a körmöcbánai éremvésők és emlékérmek kérdéséhez a XVI.század első felében 35.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,XLVIII-XLIX.évf. 1949-1950
Bpest.Egyetemi Nyomda NV. 1950

FUESSL KRISTÓF, bélyegvasmetsző

Füessl (Fiessl) Christof der

Jüngste (legitjabb)
Eisensenker der Kammer Krem-
nitz. ~~1653 köml.~~

Kalmünzen IV. 1239. l.

Kiskőrösi Csonthalom V. 176.

— Csukás-ér V. 176.

FUESSL, CHRISTOPH
KÖRMÖCI ÉREMVÉSNÖK

M. VILČEKOVÁ - GERHARTOVÁ:
KREMNICKÉ MEDAILÉRSTVO 16. A
17. STOROČIA

ARS 4. 1970, 1-2. 32.

FUESSL KRISTÓF, éremvéső

Körmöcbányán 1542-ben Morer/Mern?/ Lénárd a bélyegvasmetsző, aki 1550-1551 körül halt meg. 16. jegyz. 38. old

Dr. PAULINYI OSZKÁR: Adatok a körmöcbányai éremverők és emlékérmek kérdéséhez a XVI. század első feléből 35. old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, XLVIII-XLIX. évf. 1949-1950. Bpest. Egyetemi Nyomda NV. 1950

Füessly, rajzoló, 1772.

Tört. Tár

1880, 160.

Thaly: Magyarország képzőművészei

Ø

Friessli. Casp.

rajzolō

~~Arvin lesz Friessli~~

neue ~~J. C. vel~~

l

Nyári Kup

106. l

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

BUDAPEST VIII,
MÚZEUM-KÖRÚT 6
TELEFON: 46-1-45

KÖNYVESBOLT ÉS »MAGYAR KÖNYVBARÁTOK« IV, KOSSUTH LAJOS-UTCA 18

evélcím:
APEST IV.
AFIÓK 242.

akarékpénztári
kkszámla:
37-473

Levélszám: Ko/I. *BUDAPEST, 193* 6.április 18.

Nagyságos
dr.Szentiványi Gyula urnak,
a Müemlékek Orsz.Bizottsága titkára,
Budapest.IX.
Rákos u.lo.sz.

Nagybecsü kívánságára van szerencsénk csatoltan átnyujtani a hiányzó számlák másolatait.

Fuessli J. C.

vajzolí.

XVIII w

l. A: Der Porträtmaler Johann

Nyári Rupetzky,

Sein Leben u. seine Werke

54. l. 106. l.

Wien-Pest-Leipzig

1889

átiratra hivatkoznunk, melynek alapján könyveléseink keletkeztek.

Kérjük,hogy ezek után nb.ujabb megállapitásait velünk közölni méltóztassék és vagyunk

kiváló tisztelettel:

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA
BUDAPEST, VIII. MÚZEUM-KÖRÚT 6. SZ.

Csatolva: 17 drb szlamásolat.

Ajánlott.

Fuessly, l. *Füssli.*

Fuerlen Baptista

várépítőségéd

XVI. sz

l.

Hadtört. Közl

1933. 13. l.

Fináy Gábor dr. VIII. 135.

Fuerten Ker. János

könnives

1561. Győr

l. Vill. Győr vár

45. l.

MOB Kvt. 3166.

és város helyrajza, erődítása, lőrtelek és takossági viszonyai a 16 és 17. sz. ban

Kőr 1882

M.T.K

Fuessl Kristóf, éremvíső

megh. 1561-ben; Körmöcön működött, a Guglinger Farkas által 1542-ben megrendelt és veretett Mályás emlék érem mestere, akinek nevéhez az első körmöci tallérok bélyegeinek vésésén kívül csak sor emlékérem készítése fűződik.

Divéky Lajos: A budai és pesti vonatkozású reneszánsz emlékérmek. Budapest. Régiségei, A Budapesti Történeti Múzeum Evkönyve, XX. köt. 1966. Szerk. Gerevich László, 460. old.

Fiessl (Fiessl) Christof
der Jüngere ~~† 1641~~

Eisenschneider bei der Kammer Kremnitz; Sohn des Cimentariers Christof Fiessl. Er war seit 1628 mit Eva Tindl, welche im Jahre 1629 ohne Nachkommenschaft starb, vermählt. F. starb vor 25. October 1651. (wohl 1638).
1624 - 1630. F. war im kleinen Rath der Stadt Kremnitz.

Katmünzen IV. 1239. f.

Katalog der Münzen u. Medaillen
Stempel-Sammlung des k. k.
Hauptmünzamtes in Wien
u. v. 1906

Kiskúnfélegyháza V. 176.

Fueszl Kristof ifj

d.

Huszár Körmöci

28. l –

ok nivélyes üdvözlettel
r tisztelője

ff: Inczinger Ferenc
plébános

Fuessl Kristóf I. nagyapa

" " II apa

" " III. fia

---

mukadott

Körmöcbánya

Gohl Ö. Numismatikai

Közl. 1915. ~~[illegible]~~ 18. l.

Fuesl Kristof

l.

Arch. Ert

1936. 521

Báthori Zsigmond:

Egész alak, jobbra fon
cza van s baljával a leig
rát fogja. Teljésen vértbe v
Kasztynja tarajos. A ha
melyekben innen lovás
balra vzimer látható. Felir

Sigismvdvs Battorivs D.G

Invict^us Princeps Ac Tvr

Eit vers követi: Quem nulla reg
nis majorem regibus esse
tiny Gatti et Ivan. Ano

Réikara, méretei a

Lth

Füssl Kristóf

1530–1536 éremvésnök,
1536–1561. főéremvésnök,
1546 óta városi tanácsos,
az 1547, 1554, 1560 évek-
ben városbíró Körmö-
cön

l.

Az Érem. 1940. 4, 5. l.

Lásd alatt is
Fuessl

3.

4.

Fuesel Kristof

+ 1561

Husár L: a m. ércz-
l. inno. Kosorei.

Lyka emlékkönyv.

160, 161, 163. l

164. l.

165. l.

MAGYAR

Füeszl Kristóf

éremvéső

rvód

A mozsi-i

Huszár protestantizm

26 i. l

érmészeti
emlékei
Egy Tőrténet

1944

3-4 sz.

könyvtára. Kutatásai a következő tárgykörökre irányultak: Anyaggyüjtés „A magyar gondolat Franciaországban" című munkához, a magyar katonára vonatkozó francia feljegyzéseknek és a Rákóczi-probléma francia kapcsolatainak kutatása. A magyar tánc Párizsban a napoleoni századfordulón. „La formation franco-hongroise de Liszt" című munkához az anyag összegyüjtése. Végül a Société Française de musicologie megbízásából e társulat kiadványsorozata részére sajtó alá rendezte Bakfark Bálintnak, a nagy magyar lantosnak lyoni lanttabulaturáját (1553) jegyzetekkel, modern hangjegyekre átírva, tízíves bevezetéssel, amely Erdély XVI. századi helyzetét ismerteti. E tanévben több magyar tárgyú dolgozata jelent meg francia nyelven, közülük a „Les rapports italo-transylvains de Il Transilvano de Girolamo Diruta (1593)" című a Lionel de la Laurencie grófnak felajánlott Mélangesban, a „J. B. Laborde et la musique hongroise" című pedig a Revue de musicologieban.

Kiss György (1914, Budapest, izr.), külügy-közigazgatásügyi szakos budapesti közgazdasági kari hallgató (Fellner Frigyes professzor), a második félévben élvezte az ösztöndíjat, de az egész tanévet Párizsban töltötte. Beiratkozott az Ecole Libre des Sciences Politiques section généralejára s immatrikuláltatta magát a párizsi egyetem jogi

Fueszl, Christof

+1561

lásd okv.

Hu Pr magyarem

36. l. 49. l.

56–58. l. 491, 492

I–II. t.

Életrajz és számos

nüve felsorolva.

lásd Füssl alatt is.

I 4

BERG E. R. pozsonyi kőrajzoló és kőnyomdász Müve: A pozsonyi önkéntes tüzoltók „diplomája". Pozsony város cime-

Fueszl Kristóf

vésnök 1536

Körmöcb. [illegible] fő[illegible]

57 cl.

[illegible] [illegible] és [illegible],

[illegible] és a m.

[illegible] [illegible]

Dp. 1909

Fürst. Kristóf

I.

Numizm. Közl.

1929-30.

Füz.

zenészek, a Budapesti Szimfonikusok, apácák és szürke nővérek, újságírók és mozijegyszedők, katonák, áruházi Mikulások, Fe-

Ha havazna G meg T, egyszer viharban rohant V, szaggatta a szél az ereszeket. Ott a sarkon tehát esik, a másikon hull a hó,

hatan a fényképekről — csend.

Szóval, nem tudom pontosan, hogy is kezdjem majd ezt a Budapestről szóló mesét.

Fuggerth Ferenc

Fuggerth Ferenc: Mozgás

Élet és Irodalom, Bp. 1977. márc. 12.

XXI. évf. 11. sz. 14. lap.

Hidegen tesszük le az újságot: mindig akad egy gyerekkori jóbarát, aki bizonyítani tudja — aki szívesen emlékezik arra —, hogy a pók lábait sínbe tettük vagy — jujj! — egyenként kihúzgáltuk. Megfontoltan elfordulunk az ablaktól: humánusok vagyunk, osztályharcosak vagyunk, öntudatosak vagyunk, a nap minden percében gondolunk a fogyasztók igényére, a népgazdaság igényeire, a devizamérlegre és a KGST-re, a hatékonyságot ösztönző törekvésekre és ezzel mintegy szemben a munkások érdekeire, és külön kell gondolnunk „a munkások érdekeire", gondolunk a vállalati nyereségre és nem vagyunk nyereségcentrikusak, gondolunk a presztízsünkre, a hiúságunkra, önmegvalósítási törekvéseinkre, a szerepre, amit játszunk, amit kiválasztunk és ami minket kiválaszt, óh és gondolunk a területi pártvezetőkre,

Egy iskolaigazgató labdázásai

Tudnak-e a pókok futballozni? Aligha. Természettudományos megfigyeléseim legalábbis nem terjedtek ki erre a jelenségre. Csakhogy a *Pókfoci* című filmben nem pókokról, hanem egy szakközépiskola diákjairól van szó, s nem futballról, hanem egy különös labdajátékról. Ezt a „pókfoci" nevű valamit nem a film alkotói találták ki az eszmei mondanivaló érzékeltetése céljából. A valóságban is létezik. Hogyan kell játszani? A gyermekek a tornaórán egymás mellé préselődve hanyatt feküsznek, s ég felé kalimpáló lábukkal egy labdát rugdosnak. A filmbeli meccsen azé a győzelem, aki a másikat e képtelen helyzetben erőszakkal kiszorítja, orrba vágja, lebéklyózza, harcképtelenné teszi. A végén egy halom rúgkapáló sebesült marad a porondon. E brutális nonszensz-játék szerzőségét különben a filmben szereplő tornatanár vállalja. Ilyen testnevelési „újítással" próbál segíteni a tornaterem-hiányon.

[illegible] Pókfoci filmben a felnőttek

ténetben s a hősök jellemében mindenütt túlzásokkal él. Utóvégre *társadalmi paródiáról* van szó.

Rózsa János, a rendező minden figyelmével az Iskolaigazgató alakját követi, szinte hozzátapad, negatív értelemben szerelmes belé; a mosolyt oly nehezen viselő, bárdolatlan arcának, nyájdús beszédének, állelkesült gesztusainak összes lehetőségét kihasználja. De *Ragályi Elemér* nagyon élénk, szellemes kamerája is őt keresi meg a legszívesebben. Méltán. Ha rajtam múlna, a film egész dramaturgiáját, minden jelentős mozzanatát, összes szálait az Igazgató nyakába kötözném. De *Kardos István* forgatókönyvében nincs elég *cselekménye* ennek a gazdag jelentésű, erős sugárzású figurának. Így később már ismételgetnie kell önmagát. S csakhamar erejét veszti, kifárad. Ideillőbb szóval: az Igazgatónak nincs elég labdája. Ezért, ha hozzájut, sokáig pattogtatja a lábán. A forgatókönyv szatirikus „helyzetrajzot" kíván nyújtani az [illegible]

Felháborodásomban, Stein úr, már az előadás szünetében arra gondoltam, hogy levelet írok, no, nem önnek, a méltatlannak, hanem Lotténak. Ne szolgáltassa ki magát önnek, kértem volna szerelmetes szavakkal, ne folytassa tovább, hagyjuk el inkább a második részt, mi már tudunk mindent, önnek pedig hiába beszél... Ne tékozolja szenvedő-szép gondolatait, önből úgysem farag született kegyosztót, Stein úr, sőt! De hát meg lehet állítani egy ilyen asszonyt? El lehet némítani azt, aki végre önmagát mutatja fel? Mit ér, ha közlöm vele, hogy az egyik legveszedelmesebb embertípust ismertem fel önben, a nagy hallgatót. Renyhe bólogatásai mintha a mindentudás tanúbizonyságai volnának, holott önnek sohasem volt egyet-

MÁGORI ERZSÉBET:

Hatvanadik születésnapján három mitológiai játéka hangzott el [illegible]

Fuesz, l. *Fux*.

Fueszl

Törmöci származású pénzverdei vésnök.

— neve ennlitve —

Huszár Lajos: Ist György érmek
Magyar Történeti Múzeum Bp. 1940
20. old

Fuger
asztalos (stolár)

l.

Nitra
130. l.

MOB Kvt. 2256.

Musa paradisiaca

ssp. sapientium

banán

~~O~~ Fugerth

l.

Lykanemzromantika
254. l.

FUGGERTH FERENC

GRAFIKUS. A BUDAPESTI MŰVÉSZETI KISZ-SZERVEZETEK JÓZSEF ATTILA KLUBJA MEGHÍVTA KIÁLLÍTÁSRA.

BÉKÉS M.-I NÉPUJSÁG 1970. OKT. 7.

Fuggerth Ferenc, [grafikus]

Szöveg közti magyarázó rajzokat
Készített A bábjáték c. könyvbe.

M.: Bábkönyvek 7.

Népszabadság, Bp 1973. júl. 31.

Fuggerth Ferenc

A Ferencvárosi Pincetárlaton Fuggerth Ferenc iparmüvész tüzzománc kiállitása május 28.-án,

Csergezán Pál festőmüvész és Orsai Kiss Zoltán szobrászmüvész kiállitása a nagymarosi Müvelődési Házban junius 5.-én nyilik meg, -közli a lapban a kulturális eseményeket ismertető rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 29.
XX. évf. 22. sz. 8. lap.

M D K

Fugerth Emericus, sculptor, Esztergom.

Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Müv. Ért. 19526 1. sz. 137 l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JUL 24

ÉLET ÉS IRODALOM

Fuggerth Ferenc

1021

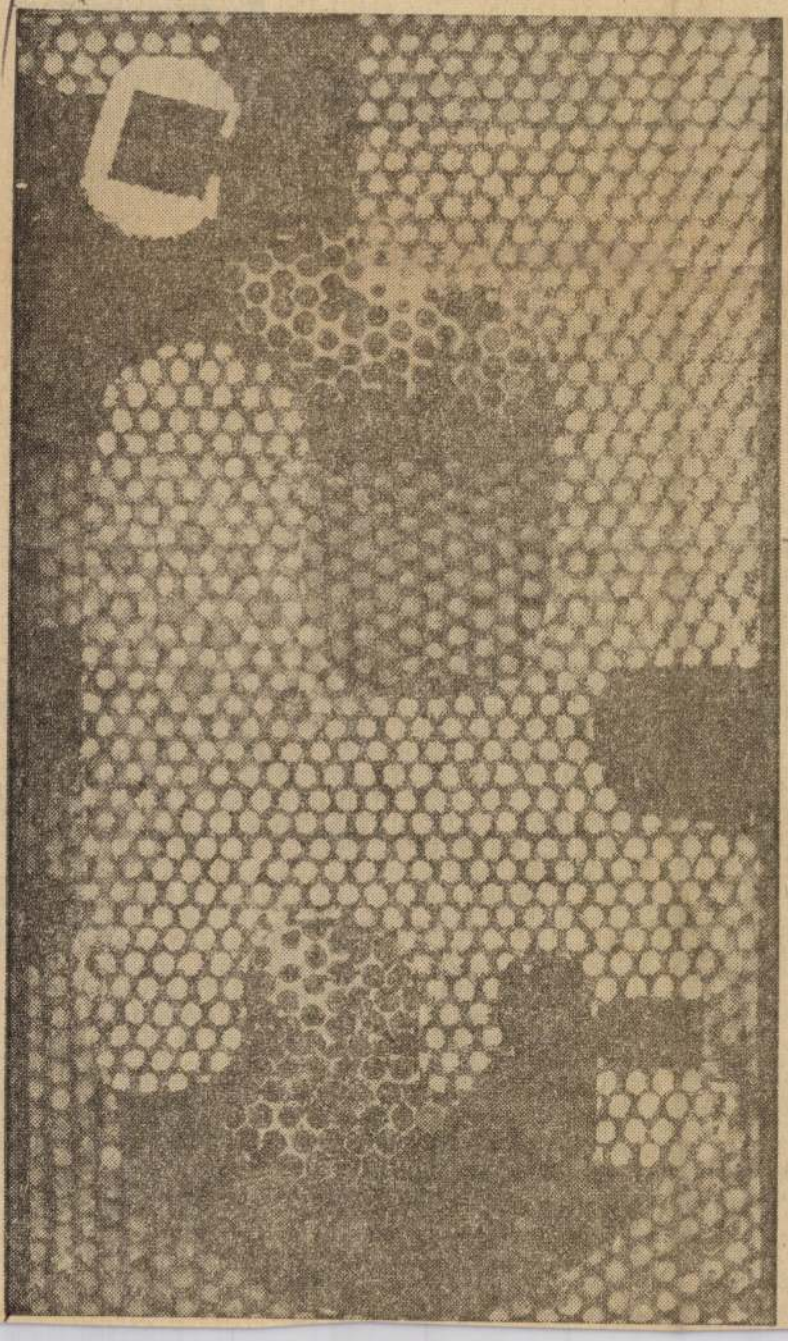

Fuggerth Ferenc: Tűzzománc

Képzőművészet

szet a művészetben

képére, amelynek nem művészi hibái vannak (hiszen technikailag tökéletes, motívumfűzésében következetes munka), mégis felveti a kérdést: tulipános ládára illő zománchímzést kell-e csinálni 1976-ban? Vagy, hogy egy egészen más karakterű dolgot említsek, eszembe jutnak *Raszler Károly* litográfiái, amelyeken vonalak száguldanak föl-alá, sötét és világos foltok villódznak egymásra, ez a dramaturgia azonban csak a felületet mozgatja meg, úgy-ahogy. A forradalmi hevület marad a címben.

A tárlat arról is tájékoztat, hogy a tisztes szándék és a becsületes munka jó művészetet eredményez. Például *Molnár Gabriella* mesélő hajlandóságú linóleummetszetében, amelyen mintha angyalok gyűrűjében emelkedne fel a léghajó; vagy *Somogyi Győző* egyre meggyőzőbbé váló grafikájának egy korábbi darabjában, a *Kőműves Kelemen* másokat megváltóan önsanyargató fájdalmas lapján. Végül a kiemelkedő művek következnek. Úgy, ahogy eszembe jutnak. *Makrisz Agamemnon* páncél keménységű — modern háborút idéző — *Nikéje*, Pécs új felszabadulási emlékműve; *Vigh Tamás* nagyszerű szobrai a hetvenes évek elejéről, köztük a klasszikus formaharmóniájú, ugyanakkor föld keménységű *Életfa; Kiss Nagy András* repesz élű bronz harcosai; *Somogyi József* prések lécgeometriájába fogott gyöngy-szobrocskái; *Kő Pál* népballadai ihletésű *Nagy kék madara*, amely elhiteti velünk, hogy álmaink valóságosak. S hogy a festészet se maradjon ki a sorból: öröm újra látni *Deim Pál* egyáltalán nem csendes *Csendjét*, hiszen e kékesszürke geometria nem a mértant eleveníti meg vagy nevezi ki művészetté, hanem érintkezések, sejtések és rebbenések titkos üzeneteit továbbítja nekünk maga alkotta jeleivel. Nemcsak látjuk, élvezni is tudjuk őket, mert — a rossz szokástól eltérően — ezen a kiállításon a kevésbé jó művek sem teljesen érdektelenek, vagy ami még fontosabb: számuk nem lépi túl az illendőség határait.

Mégis van némi hiányérzetem. Mint a felsorolásból látható: a rendezők csemegézgetnek a magyar művészetből. De átfogó koncepció nélkül. Így adódik, hogy mai festészetünk élvonalát egyedül Deim Pál képviseli; mai iparművészetünkből *Gádor István* szép kerámiáit és *Gecser Lujza* sci-fi ruháját látjuk — a tendenciák érzékeltetése nélkül, pusztán üdítő színfoltként. Nem a művészet, hanem a Művészet tartja össze a kiállítást. A nyitó tablóra a folyóirat elmúlt évi borítóit ragasztották, a katalógusban szerepel a múlt évfolyam egész tartalomjegyzéke. A szobrok, grafikák és festmények mellett pedig a lap megfelelő oldalának fényképét látjuk; csupa dekoratív folt: Vígh Tamás mögött Vígh Tamás-cikk, Somogyi mögött Somogyi-cikk. Ez már sok a reklámból; sok, már csak azért is, mert a Művészetnek nincs szüksége reklámra (elfogy), és mert a Művészet olyasmit is tud produkálni, amit egyedül ő produkálhat. Gondolok azokra a *kinagyított* cikkszemelvényekre, amelyek ugyancsak a művek szomszédságában, a paravánra ragasztva kaptak helyet, hogy egy-egy mondattal vagy mondatsorral segítsenek a nézőnek megérteni és feldolgozni a látványt. Ebben az egyelőre inkább csak felvetett lehetőségben, a nevelésben van a folyóirat kezdeményezésének jelentősége. A kiállítás így azért jó nyári program, mert nem csupán egyetlen időnyire szól.

FUGGERT J. Ferenc

1995. sept. 9.

Tűzben égett angyalszárny

Szécsényben október 4-ig látható Fuggert J. Ferenc gondolatokban gazdag kiállítása

TARNÓCZI

Fuggert J. Ferenc tűzzománcaival egyéni és csoportos kiállításokon is találkozhatott már a tárlatlátogató. A művész negyedszázada kutatja az anyagban rejlő lehetőségeket, az alkimisták megszállottságával keresi a tűzzománc titkát. Ékszereket, ikonmásolatokat és táblaképeket. A tűzzománc olyan technika, amit szívesen próbálnak ki az iparművészek. Dekoratív, a tűz fénye, izzása érződik a kész darabokon, ugyanakkor a művésznek is meglepetés, ami a kemencéből kikerül.

Fuggert J. Ferenc korai munkáit ősi keleti motívumok, és az ékszerek játékos változatai jellemzik leginkább. Táblaképei olyan festmények, melyekben vissza-vissza-térő motívumokkal (bika és fejábrázolások) a tűzzománc adottságai domborodnak ki. Ezzel kelti életre hőseit és szereplőit. Ahogy *dr. Kelényi Iván*, Fuggert munkáinak jó ismerője vall erről: „ A művészi valóság, az élet változékonyságának örökkévalóságát hirdeti. A művész-arc körvonalaiban ama bizonyos láthatatlan ember arcának lenyomata jelenik meg. Minden képe egy-egy Veronika-kendő".

Fuggert J. Ferenc iparművész tűzzománc kiállítása október 4-ig tekinthető meg Szécsényben, a Városi Művelődési és Ifjúsági Centrum kamaratermében. A kiállított munkák meg is vásárolhatók.

Visszatérő motívumai a bika- és fejábrázolások

t-show
T-ART
ány javára

NFORMÁCIÓ

dit és barátai cím-
rendeznek szep-
én Salgótarjánban,
la Művelődési Köz-
ben. A rendezvény
ényezésre jött lét-
Kerner Edit előadó-
közreműködésével,
a művelődési köz-
ója, *Kojnok Nándor*,
i központ munka-
ésében és *T. Pataki*
ró rendezésében a
dvelt nyári szóra-
a megyeszékhe-
sszú ideje itt alko-
yüttesek, szólisták
agyszabású show-

vény teljes bevéte-
iködők felajánlot-
T Alapítvány javá-
összegyűlt összeg
a szilveszteri vá-
áték év végi lebo-
valamint jelentős
lent a gyermek-
házi programok
. A program be-
intos áron vásá-
a művelődési

énket

nyokon érke-
el is, és aki
zni akarja az
piros színűn

Nógrád megyei
Gazdasági Krónik

FÜRJÉSZ LÁSZLÓ, A TAKARÉKBANK MEGYEI IGAZGATÓJA SZERINT

Kötelességünk beindítani a gazdasági vérkeringést

Egyre jelentősebb szerepet tölt be megyénk gazdasági életében a Takarékbank Rt. 1992 január 12-től működő salgótarjáni igazgatósága. A jelenlegi vezetés 1993 novembere óta irányítja a fiókot. Azt viszont már *Fürjész László* igazgató mondta el, hogy számottevően bővült klientúrájuk, teljeskörűvé vált szolgáltatásaik egyre népszerűbbek. A Takarékbank salgótarjáni igazgatósága a megye monetáris életében kitölti azt a szerepet, amit egyébként a Takarékszövetkezeti bankcsoport betölt az ország egészére vonatkozóan. Ennek következményeiről is beszélgettünk a lokálpatriotizmusáról is ismert banki szakemberrel.

– Egyre inkább hallani az Ön által említett megfogalmazást, a Takarékszövetkezeti Bankcsoport elnevezést. Kik

resztül a kihelyezést. A bankcsoporton belül integrációs szerződés szabályozza az együttműködést. Az integráció tagjai megőrizték teljes függetlenségüket. Az együttműködés - mint ahogy említettem - kizárólag üzleti alapon történik. A Takarékbankra hárul az a feladat, hogy szakmai helyzeti előnyéből adódóan folyamatos instruálással, termékkínálat alakításával adjon útmutatást a takarékszövetkezetek számára, elsősorban a kereskedelmi banki tevékenység végzéséhez. A takarékszövetkezeti bankcsoport 3., un. csúcsszerve az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség, az Országos Takarékszövetkezeti Intézményvédelmi Alap, valamint a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Rt. Alapvető és meghatározó tagjai a már említett takarékszövetkezetek, hiszen 265 egységük több, mint 1600 településen van jelen. Nógrád megyében a kilenc takarékszövetkezet jól ismert a lakosság körében (Cserhátvidéke, Diósjenő és Vidéke, Drégelypalánk és Vidéke, Ecseg és Vidéke, Érsekvadkert és Vidéke, Héhalom és Vidéke, Kálló és Vidéke, Karancsvidéke, Szécsény és Környéke), amelyek több, mint 60 településen üze-

sok árán túl a bizalom alapján választanak számlavezető és értéküket kezelő bankot.

– Hogyan jelentkezik a konkrét munkamegosztás a megyén belül a takarékszövetkezetek és a Takarékbank Rt. között?

– Sikeresen bekapcsolódtunk a Takarékbank Rt. központja által szervezett konzorciális hitelezésbe. Megyén belül több un. magyar konzorciális hitelnyújtást bonyolítottunk le takarékszövetkezeti ajánlások alapján - hiszen az ő helyi ismeretük megalapozottá teszi hitelbírálatunkat és így csökkenti a kihelyezés kockázatát -, több megyei kis- és közepes vállalkozás hitelezését vállaltuk az elmúlt időszakban. A munkamegosztás ilyen esetekben abból áll, hogy a Takarékbank kereskedelmi banki jellegéből következően végzi el az aktív (hitel-kihelyezési) műveleteket, a takarékszövetkezetek pedig vállalják a helyben működő vállalkozások folyószámlavezetését. Együttműködésünk ezen alapulva lehetővé teszi, hogy a kistelepüléseken működő egyéni vállalkozások, gazdasági társaságok teljeskörűen helyben bonyolítsák le pénzügyeiket. Nem beszélhetünk

fejlesztés, a szolgálta vonalának emelését i

– A takarékszö termékkínálatában továbbra is meghatár nek a lakossági kor Termékfejlesztési bi kiemelten foglalkozi gyományossá váló la lyószámla vezetéssel gére, jövő év elejére hálózat bevonásával re kerül a bankkárty megteremtve ezáltal kosság részére a ko tonságos banküzemi sok igénybevételét. bank kereskedelmi kenységét stratégiai nyába kívánja fejlesz példa igazolja ezen sikerességét. Banl jellegzetes helyzeté több jelentős terme számlavezetését, fi végzi, jelentős, orsz tal rendelkező társa rültünk üzleti kapcs karékbank Rt. salg gyei igazgatósága a fél év során a takar tek mellett kialaki ban salgótarjáni s tégiai ügyfélkörét, tős társadalmi int

Fuggerth Ferenc

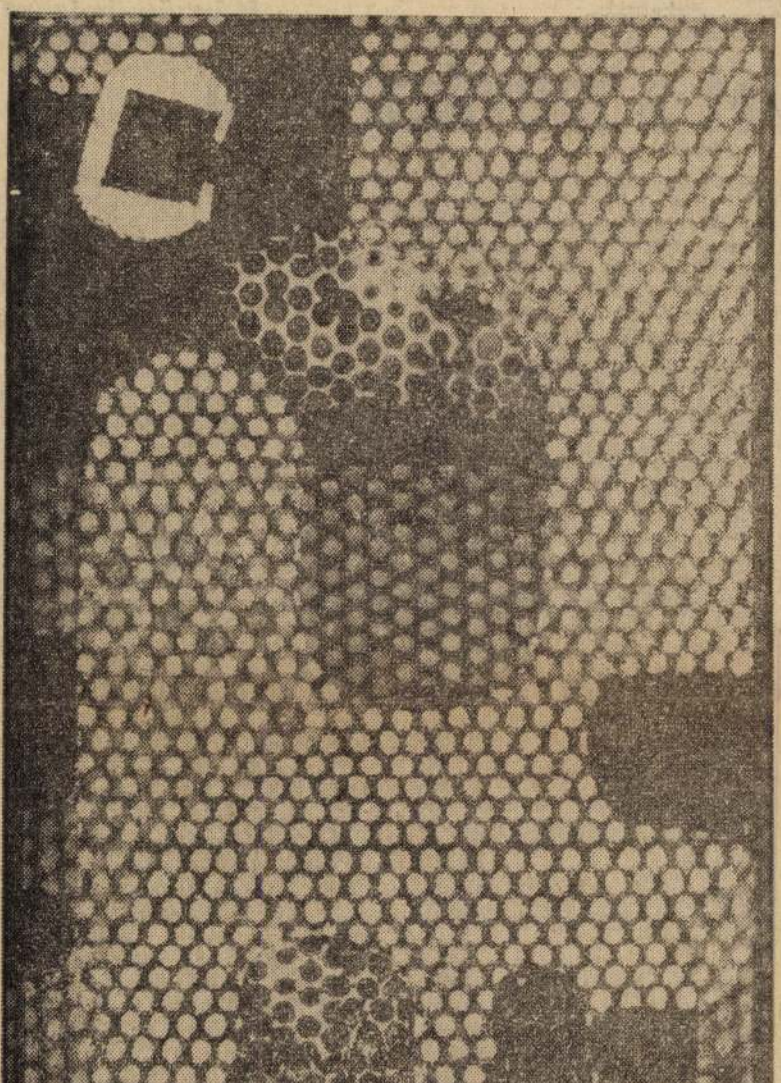

Fuggerth Ferenc: Tüzzománc

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juli. 24.
XX. évf. 30. sz. 11. lap.

ALFÖLDY JENŐ:

Micimackó betonkuckója

Tandori Dezső: A mennyezet és a padló (Magvető, 223 old.)

Tandori Dezső második kötetének címe — *Egy talált tárgy megtisztítása* — erre a József Attila-sorra visszhangzott: „az életet (...) mint talált tárgyat visszaadja bármikor — ezért őrzi meg". Harmadik verseskönyve, *A mennyezet és a padló* előzményét ugyancsak egy József Attila-szakaszban találhatjuk meg: „Íme, itt a költemény. / Ez a második sora. / K betűkkel szól keményen / címe: »Költőnk és Kora«". E strófáról elmondható: önmagáról szól. Tandori versei sokszor mindvégig saját magukról szólnak. Az első kötetben *(Töredék Hamletnek)* modern házat épített. A másodikban lebontotta ezt a házat és új építőanyagot keresett. A harmadikban — hatvankilenc szonettjében legalábbis — reneszánsz paloták formájában zsaluzza be az újonnan feltalált kötőanyagot, egyik terjedelmes makámájában pedig „félbemaradásra váró katedrálist" épít belőle. Amit régebben habarcsként használtak a költők, s a lehető legtakarékosabban bántak vele, az most a vers falává, betonná, vagy inkább könnyű, de szilárd habbá változott. Ez az építőanyag pedig nem más, mint az épület formájának megkérdőjelezése. Az ige, főnév és melléknév jelentőségét vesztette; határozószók, névmások, kérdőszók, kötőszók, módosítószók, sőt az írásjelek vették át szerepüket. Magyarán a költészet új jelrendszerének kikísérletezésére vállalkozott. Arra törekszik, hogy amit a költők régen használhatatlannak tartottak, most funkciót kapjon. De milyet?

★

Minthogy meglehetősen szokatlan és érthetőségében is provokálón rejtélyes költészettel van dolgom, további hasonlatokkal kívánom érzékeltetni benyomásaimat. Mintha egy láthatatlan testű sztriptíztáncosnő lengetné elegáns ruhadarabjait, s ahogy a vers végére mind lehull, az egész jelenés a semmibe foszlik. Persze, hogy csalódást okoz a szemlélőnek; mégis el kell ismerni, a mutatvány lényege nem a meztelen nő látványa (mert akkor ruha nélkül is elénk léphetne) — hanem az a feszültség, mely a sorra levetett ruhadarabok nyomán fokozódik a nézőben.

A második kötet antilírájához képest a költő sok mindent visszahozott a hagyományból: a külső forma rendszerint feszesen zárt, klasszikus szonett, elegánsan modern rímekkel és karcsúsított cezúrákkal; másik, jellegzetes verstípusa a rímes prózavers, vagyis a makáma, melyet „kifordított" kötött formának, fregoli-versnek is nevezhetnénk. Harmadik — legkevésbé hagyományosnak mondható — modellje az oldottan csevegő prózavers, melynek sorhosszúságát egyszerűen az határozza meg, hány leütés fér a géppapírra — ez minden külső kötöttsége. Ezenkívül képversek, tükörhelyzetbe állított tudományos és költői szövegek találhatók a kötetben, az egyik vers egy Weöres-költemény tótágast állítása.

★

Ritkán *szépek* ezek a versek, de a maguk módján rendkívül *logikusak*. Csupa önmagát magyarázó széljegyzet, paradoxon, ál-pontosítás, elbizonytalanítás, megkérdőjelezés — csupa kétely és kedély. Ahogy a 49 számú szonettben olvassuk: „Mintha állandóan »félre«-beszélnék" — igen, mintha egy színdarabban a főszereplő minduntalan „félre" mondana valamit, aminek az Élet című drámával vagy tragédiával kapcsolatban vajmi csekély a jelentősége. A saját farkába harapó kígyó módján önmagába visszatérő gondolat mutatványait adja sokszor; a kígyó teste ráadásul meglepő csomókat vet — csupa élő csomó gyűrűzik és oldódik meg a szemünk láttára, melynek nincs kötése, csak formája van.

Kedélybeteg vagy rest szellem kell ahhoz, hogy az ember ne fogja föl megannyi vidámságát. A játék tárgyi figurája sokszor meglehetősen gyermeki: a réveteg és kerekszemű, *önmagának-elég* teddymackó (vesd össze a Peer Gynt manóival!) bájos, Milne-i lénye, Micimackó, esetleg Babar, az elefánt. Ahhoz, hogy róluk legyen szó, a versben szükséges valaki, akinek ezek az ártatlan, életelvező jószágok kedvesek — és ezzel a valakivel a lírai szubjektumot közelíthetjük meg. Egy olyan egyéniséget, aki az élet lehető legszerényebb tárgyairól, tényeiről és történéseiről, a semmi határát súroló banalitásokról fölöttébb érdekesen tud beszélni, azaz mellébeszélni.

Ha Nemes Nagy Ágnes vagy Pilinszky János a ki nem mondott, elhallgatott szavak, a szavak közti „közök", hézagok költője, akkor Tandori — ennek dialektikus tagadásaként — a csönddel, a semmivel csaknem azonos jelentőségű mellékkörülmények kimondásának művésze. Kockázatos, vitára ingerlő vállalkozás, mint minden új a nap alatt, noha az írásjelekkel folytatott műveletekből — éppen a Tandori által fordított Cummingstól — már láthattunk egyet s mást.

A költészet természete című tanulmányából értesültem arról, hogy Tandori a „Hogyan éljünk?" kérdésre Pascal válaszát tartja érvényesnek. Föltételezem, erre a Pascal-i gondolatra utal: „Rájöttem, hogy az emberek minden baja egy dologból fakad, mégpedig abból, hogy nem tudnak szép csendben a szobájukban maradni". („Ó, boldogok, kik nyugton ülnek" — parafrazálta Babits.) S

, VADAS JÓZSEF: VIGH TAMÁS **Képzőművészet**

A Művészet a művészetben

Egykor a templomok voltak a művészetek múzeumai; aztán a múzeumok lettek — nem is mindig a legjobb értelemben — a művészetek templomai. És ma? A régi kegyhelyekből ismét kiállítótermek lesznek. Példa rá — hogy a nagy melegben a Balatonnál maradjunk — a boglári két kápolna, ahol a nyár első felében Czóbel Béla festményei szerepeltek; vagy a tihanyi apátság, amely Borsos Miklós grafikáit mutatta be.

Szerencsére, azért újítani is tudunk. Hogy az épülettel kezdjem: a nemrég elkészült *siófoki városi-járási művelődési központban* elegáns belső kiképzésű és kedvező megvilágítású kiállítóterem kapott helyet. A helyiséghez és a művekhez már csak közönség kell, mely üdülőhelyen mindig akad, így hát értelmes és hasznos vállalkozásnak lehetünk kísérleti alanyai a *Művészet a Művészetben* tárlaton.

A cím arra utal: a Művészet című folyóirat rendezte ezt a bemutatót az elmúlt évfolyamban közölt művészek munkáiból. Kiállításra váltva a szerkesztőség legfontosabb törekvéseit: azt, hogy a lap nagy erőfeszítéseket tesz a vidéken élők megismertetéséért, tematikus számokat készít a legjelentősebb formátumú alkotók munkásságáról, részletes összevetésekben gazdag műelemzéseket közöl egy-egy fontos vagy fontosnak ítélt műről.

Egyszóval, igyekszik szélesre tárni a kaput. Jó néhány, inkább csak említésre méltó mű került így a lapba is, a kiállításra is. Ezek közül való *Pálfy Gusztáv* szinte már a plasztikát is megsemmisítő, mert nyápic *Artistája*, *Gyurcsek Ferenc* tömörséget nehézkességgel színlelő *Pufajkások*-ja. Aztán van itt jópár olyan alkotás is, amellyel vitatkozni lehet. Gondolok *Kátai Mihály* zománcképére, amelynek nem művészi hibái vannak (hiszen technikailag tökéletes, motívumfűzésében következetes munka), mégis felveti a kérdést: tulipános ládára illő zománchímzést kell-e csinálni 1976-ban? Vagy, hogy egy egészen más karakterű dolgot említsek, eszembe jutnak *Raszler Károly* litográfiái, amelyeken vonalak száguldának föl-alá, sötét és világos foltok villódznak egymásra, ez a dramaturgia azonban csak a felületet mozgatja meg, úgy-ahogy. A forradalmi hevület marad a címben.

A tárlat arról is tájékoztat, hogy a tisztes szándék és a becsületes munka jó művészetet eredményez. Például *Molnár Gabriella* mesélő hajlandóságú linóleummetszetében, amelyen mintha angyalok gyűrűjében emelkedne fel a léghajó; vagy *Somogyi Győző* egyre meggyőzőbbé váló grafikájának egy korábbi darabjában, a *Kőműves Kelemen* másokat megváltóan önsanyargató fájdalmas lapján. Végül a kiemelkedő művek következnek. Úgy, ahogy eszembe jutnak. *Makrisz Agamemnon* páncél keménységű — modern háborút idéző — *Nikéje*, Pécs új felszabadulási emlékműve; *Vigh Tamás* nagyszerű szobrai a hetvenes évek elejéről, köztük a klasszikus formaharmóniájú, ugyanakkor föld keménységű *Életfa*; *Kiss Nagy András* repesz élű bronz harcosai; *Somogyi József* prések lécgeometriájába fogott gyöngy-szobrocskái; *Kő Pál* népballadai ihletésű *Nagy kék madara*, amely elhiteti velünk, hogy álmaink valóságosak. S hogy a festészet se maradjon ki a sorból: öröm újra látni *Deim Pál* egyáltalán nem csendes *Csendjét*, hiszen e kékesszürke geometria nem a mértant eleveníti meg vagy nevezi ki művészetté, hanem érintkezések, sejtések és rebbenések titkos üzeneteit továbbítja nekünk maga alkotta jeleivel. Nemcsak látjuk, élvezni is tudjuk őket, mert — a rossz szokástól eltérően — ezen a kiállításon a kevésbé jó művek sem teljesen érdektelenek, vagy ami még fontosabb: számuk nem lépi túl az illendőség határait.

Mégis van némi hiányérzetem. Mint a felsorolásból látható: a rendezők csemegézgetnek a magyar művészetből. De átfogó koncepció nélkül. Így adódik, hogy mai festészetünk élvonalát egyedül Deim Pál képviseli; mai iparművészetünkből *Gádor István* szép kerámiáit és *Gecser Lujza* sci-fi ruháját látjuk — a tendenciák érzékeltetése nélkül, pusztán üdítő színfoltként. Nem a művészet, hanem a Művészet tartja össze a kiállítást. A nyitó tablóra a folyóirat elmúlt évi borítóit ragasztották, a katalógusban szerepel a múlt évfolyam egész tartalomjegyzéke. A szobrok, grafikák és festmények mellett pedig a lap megfelelő oldalának fényképét látjuk; csupa dekoratív folt: Vigh Tamás mögött Vigh Tamás-cikk, Somogyi mögött Somogyi-cikk. Ez már sok a reklámból; sok, már csak azért is, mert a Művészetnek nincs szüksége reklámra (elfogy), és mert a Művészet olyasmit is tud produkálni, amit egyedül ő produkálhat. Gondolok azokra a *kinagyított* cikkszemelvényekre, amelyek ugyancsak a művek szomszédságában, a paravánra ragasztva kaptak helyet, hogy egy-egy mondattal vagy mondatsorral segítsenek a nézőnek megérteni és feldolgozni a látványt. Ebben az egyelőre inkább csak felvetett lehetőségben, a nevelésben van a folyóirat kezdeményezésének jelentősége. A kiállítás így azért jó nyári program, mert nem csupán egyetlen időnyre szól.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juli.24. XX. évf. 30. sz. 12. lap.

Levél a hetvenöt éves François Gachot-hoz

Kedves Franszoá,

így magyarítom a nevedet, részint a játékosság kedvéért, amiben mindig társ vagy, részint azért is, mert ennek a nemcsak postán feladott, de nyomtatásban is megjelenő levélnek első mondatába egy közös, személyes emlék szálát szeretném befűzni. Olyan az emlékezőtehetséged, hogy bizonyára nem felejtetted el; egyszer, valamikor 1938-ban kijavítottál, ne ejtsem a francia oi kettős hangzót oá-nak, ahogyan a csecsemő sír, hanem úgy, ahogyan a franciák: inkább uának. Azóta is így teszem, Franszuá. De úgy is szólíthatnálak, ahogyan harminc, sőt negyven esztendővel ezelőtt emlegettünk a Japán kávéház és a Tamás Galéria, a Centrál és a Nemzeti Szalon között: a Gasó. (Lám, egyik sincs már, de Te itt vagy köztünk, ha távol is.) Igen, a Gasó, névelővel, mégsem magyartalanul, mert nekünk akkor több voltál, mint Monsieur François Gachot, a francia kultúrdiplomata, a Szekfű utcai Francia Intézet igazgatója. A Gasó nem személynév volt, hanem fogalom, kritikai fórum, képzőművészeti vitákban fellebbezési instancia, irodalmi kérdésekben hivatkozási alap. Intézmény voltál Budapesten, François, és a legszebb az volt benne, hogy Te egyáltalán nem intézményként, hanem nyugtalan és nyughatatlan, csorduló szívű és csorbíthatatlan elmeélű emberként éltél közöttünk.

Van egy nemzedék Magyarországon, Déry Tibortól, Gyergyai Alberttől, Illyés Gyulától, Borsos Miklóstól, Vilt Tibortól, Anna Margittól kezdve Vas Istvánig, Nemes Nagy Ágnesig, Bálint Endréig, akiknek életébe elválaszthatatlanul, irodalomtörténetileg és művészettörténeti hitelességgel beletartozol. S most nem említettem nagy halottainkat, barátaidat, József Attilát, Szerb Antalt, Halász Gábort. Radnótit az irodalom világából, Vajda Lajost, Berényt, Farkas Istvánt, Diener-Dénest a művészetekéből. Helyed, szereped, jelentőséged vitathatatlan a huszadik század derekának magyar szellemi életében, és ezt nem csak most mondjuk ünnepélyesen, amikor egy esztendő híján egyidős vagy évszázadunkkal. Vitatni legfeljebb azt lehetne, hol volt fontosabb erjesztő, értelmező és hírvivő szereped, az irodalomban-e, vagy a képzőművészetekben.

A fiatalabb és a fiatal írók, költők, festők és szobrászok között egyaránt legenda vagy: egy francia, aki eljött közénk diplomataként a szokásos négy évre, és itt maradt huszonötig, mint korunk új Janusa, francia arccal Pesten, magyarral Párizsban. Mostanában, amikor úgy látjuk, megint van esélye versnek, prózának, festménynek, szobornak, hogy a nyugati érdeklődés szemipermeábilis membránján mégis átszivárogjon a másik Európába, gyakran kérdezgetik a fiatal írók, festők, akiknek ma nincsen Gasójuk, hogyan csináltad? Azt felelem, nekik a PEN Clubban, ahol e kérdés el-elhangzik, amit Neked mondtam már ugyanott, öt évvel ezelőtt, PEN-beli tevékenykedésemnek számomra legszebb órájában: mert ez az óra az ellened elkövetett ezerkilencszáznegyvenkilences vétek, sőt hiba jóvátételének része volt: úgy csináltad, hogy a francia civilizációt sugároztad Magyarországon és a magyar kultúra jóhírét költötted Franciaországban és mindenütt a világon, ahol franciául olvasnak. Költötted? Költöd és azóta is mindig, újra és újra, Te fáradhatatlan, kedved szeghetetlen, hetvenöt esztendősen is virgonc gyalog-apostolunk.

Mert ha az előbb közábrándszövögetés nélkül azt írhattam, hogy újra esélye van mai magyar műveknek Franciaországban is, akkor Rád, a Te működésedre, hatásodra, ihleteséidre és természetesen fordításaidra gondoltam. Csak egy példa: soha még annyi magyar írás nem jelent meg a Nouvelle Revue Française-ben, mint amióta Te nice-i fordító műhelyedből és levelezési központodból folytatod azt, amit egy (vagy már két?) emberöltővel ezelőtt Budapesten elkezdtél. És még egy példa, közvetettebb: alig találkoztam az utóbbi három-négy évben francia íróval, szerkesztővel, kiadóval úgy, hogy meg ne említette volna: „A múltkor kaptam levelet François Gachot-tól. Ismeri?" Azsiómat gyarapítja, amikor megjegyzem, hogy barátok vagyunk, amiképpen irodalmunk ázsióját is növeli az, hogy a barátunk vagy.

Szeretnék ezen a napon, július 28-án becsöngetni Hozzád Nice régi negyedében, az Offenbach utca 6-os szám alatt. Irén nyitna ajtót és mielőtt kezet csókolhatnék neki, mielőtt megölelhetnélek és isten éltessen-t mondhatnék, elakadna a lélegzetem a gyönyörűségtől, amint a falaidat meglátom. Úgy élsz ott, Nice belvárosában, mint egy fiók Magyar Nemzeti Galériában Ripplijeid, Dési-Huberjeid, Ferenczy Bényeid, Farkas Istvánjaid, Bernáthjaid, Martyn Ferenceid és Borsosaid között, hogy a szemközti falon összekacsintanak velük a Picasso-grafikák, a Dufyk, a Renoirok, a Braque-ok, könyvespolcaidon pedig magyar és francia kötetek ölelkeznek módszeres rendetlenségben.

Gyere, François, hadd öleljelek meg. Azt kívánom Neked és azt kívánom magunknak, hogy Iréneddel együtt, aki élő Magyarország melletted ahogyan Te eleven Franciaország vagy a szívünkben, még hosszú, hosszú éveken át töretlen szellemi üdeségben és tettrekészségben, igazi gachot-i stílusban hass, alkoss, gyarapíts. Nincs a világon még egy nem-magyar, aki tudná, hogy íme, Kölcsey igéivel köszönt hetvenötödik születésnapodon barátaid, olvasóid, legendahordozóid, tisztelőid nevében is, régi híved és öreg barátod

Boldizsár Iván

Élet és Irodalom, Bp.
1976. JÚLIUS 24.
XX. évf. 30. sz. 12. lap.

Fuggerth Ferenc

— **Függerth Ferenc** iparművész tűzzománcaiból és Balázs István grafikus amerikai rajzaiból nyílik kiállítás március 22-én délután 5 órakor a II., Marcibányi téri művelődési központban.

Népszava 1985. III. 14.

M.D.K.

Fuhrmann Antal, építész

alkotása a balatonfüredi bencések templomához, centrális megoldással, a bejárat előtt négy oszlopos portikusszal.

Dr. Rados Jenő: A neoklassziczizmus nagy magyar templomai.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1936. 70. köt. Havi füzetek, X. évf. 7-12. sz. 25. oldal. 1. ábra

M. D. V.

FUHRMANN, A. építész

Balatonfüred Blaha Lujza u. 1.
Kerek templom (1841–1846)

Gerő László: Építészeti stílusok
Bp. 1957. 108. l

M. D. K.

FUHRMANN A. építész

Győr Kecskeméti tér 3.
Rákóczi F. u. 2.

Gerő László: Építészeti stílusok
Bp. 1954. 106. l.

Fabriczius Antal

nevét a klasszicista iskolázottságú, romentikus elemeket is alkalmazó mesterek között emlititi

Török László: Magyar épitészet a historizmus korában. Épités- Epitészettudomány, 1969.1-2.sz.131-180.l.

153. l.

Fuhrmann Antal

végig a bécsi klasicista izlést követte, de erőse vonódott a romantikához és a korai eklektikához (bécsi hellenizálás)

Török László: Magyar építészet a historizmus korá ban. Építés- Építészettudomány, 1969.1-2.sz.131-18o.l.

154. l.

Tolerance total

Fuhmann Antal

győri rajztanár nevét emliti Máltás Hugó rajztanári állásával kapcsolatban

Komárik Dénes: Máltás Hugó.
Építés- Építészettudomány.
1970. /2.köt./
112-171.l.

122.l.

Inhomam Antal

Fugrescher István (Steffen), ötvöslegény. 1627—1631-ig Hennek Simon (l. o.) brassai mesternél tanult.

Gyárfás Tihamér: A brassai ötv. tört. Brassó, 1912. 49. l.

Fuholán Ferenc festő

Szöveg említi részvételét a komárom-megyei műrészek oroszlányi tárlatán.

Művet nem említ.

Komárom megyei Dolgozók Lapja, 1964. dec. 12.

Fuhrmann.

nyomdász

l.

Kéziratnyomtatók

278. l.

de : Tájkép Szent Kristóffal.

Jakob van : Tájkép szentekkel.

Fuhrmann Gyula

lásd
v Gereczerajztár
355. h.

~~Függőtöredekek ezüstbol,~~ magyar pogany-

Kori VII 244.

FUHRMANN Károly ötvös

MURÁDIN Jenő: Fuhrmann Károly emlékezete. = Magyar Nemzet, LIV.évf.193.sz. 1991. aug.17. 12.p.

+1991. 79 éves korában

Fuhrmann Gyula

Szolnok, ferences tpl.
fóoltárát (asztal és szentséghás)
a hátlapon levő felirás szerint
„FUHRMANN Gyula, Szepesigló
1889" készítette.

Szabó Erzsébet dr
Nőrlése
1950. máj. 4

91216 szám.

A müemlékek orsz. bizottságának f. é. 246 sz. jelentésére tudomása és az érdekelt értesitése végett kiadom.

Budapesten 1899 évi deczember 18.

A minister helyett:

Lieni

államtitkár.

Furmann Gyula

iglói szobrai

a négy evangelistát
ábrázoló hatalmas
kőszobrai, melyek az
iglói rk. plébánia-
templom gótikus tor-
nyát elszitik fenti
művei képe repr

Tellery

104. l. után

neogotikus szárnyas
oltárai és egy rene-
szánsz oltára repr.
u.o.
arcképe repr. u.o.

ámított 3 napon belül az Élelmiszer-
s írásban bejelenteni. A bejelentett
lkezni.
véve a gyógyszeripar és az egyházak
alt lisztből bérmunkával szabad készíttetni.

bályozása.

kezése akként módosul, hogy a közellátási
tó a részére kiadott élelmiszerjegyeket nem
ásához illetékes körzeti jegyfióknál. Az új

Fuhrmann Gyula

szobrász

szül. Bpest. 1852.

Életrajza

Tellery 181. l.

ly: Szló közöl k.o. 1909

MOB kat. 2959. sz

Fuhrmann Kárl

kiállítása, Kolozsvár. - Ism. Sztojka
László, Művészet, 1968. 9. n. 38-39.

Az 1968.évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Müvtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

173.l.

MTA

Fuhrmann Károly, ötvös

G.S: Erdélyiek kiáll. a N.Szal.-ban.
Uj Magyarság, 1944. márc. 18. 8 l.

Fabriczius Károly
festőművész

Méltatás

Nagy Tibor: Kozma István.
Művészet, 1970. november - 20. lap.

lassan-lassan kiköltözünk a temetőbe. Ha ti, fiatalok, egymás után világgá mentek... kire marad a Vesztőhely, fiam?...

PROBLÉMÁI

AZ INTEGRÁCIÓ PROBLÉMÁJA

Különösen nehéz problémát jelentett, hogy a szovjet típusú rendszerek képtelenek a szociális integrációra. A mobilitás megszűnésével az egyéni és csoportérdekek kielégítésének, valamint más, tágabb körű értékrendszerek átvételének reménye is meghiúsult. A munkásosztály tehetséges tagjai nem tudtak kiemelkedni osztályukból. Következésképpen a munkásosztály saját dinamikára, belső összetartásra, értékrendszerre és erős azonosságtudatra tehetett volna szert, mely vagy elkülöníthette volna más társadalmi csoportoktól, vagy olyan irányban hatott volna, hogy megpróbálja magával ragadni a társadalom többi részét. Lengyelországban ez meg is valósult.

Az integrációnak több fajtája képzelhető el. Az értelmiségbe, a kommunista rendszer által megtűrt egyetlen vonatkoztatási csoportba való betagolódás túl nehéz volt, és minden esetben akadályozták a korlátozott továbbtanulási lehetőségek.

A posztkommunizmusban, ha a demokratikus értékrendszerbe való integrálódás nem bizonyulna sikeresnek, csak a nemzeti identitás kínálhatná a célok olyan széles skáláját, mely a munkásosztálynak intellektuális eszközöket nyújtana egy olyan kultúra megteremtéséhez, melyben egyesül a politika és a gazdaság. A nemzet azonban nemigen tudja ezt nyújtani, mert ez nem a feladata.

Ismét a gazdasági integráció hiánya volt az, ami ezt az értelmiségiek és munkások közötti szakadékot megvilágította. Amikor az értelmiségiek megpróbálták demokratikus rendszert létrehozni, a politikai kommunikáció észrevehetően megnehezült. A Mazowiecki-kormány — az a kormány, mely a háború utáni európai történelemben még a leginkább megközelítette a filozófus királyokat — és a lengyel munkások erősen politizált tudata közötti félresikerült kapcsolat egyértelműen mutatja ezt a problémát. A meglevő lengyel vállalkozók képtelenek voltak megfelelni az integráló funkciónak, amit a nómenklatúrából kialakuló polgárréteggel szembeni ellenséges hangulat mutat. A nómenklatúra és azok, akik korábban az államtól függő magánszektort képviselték, az egyedülliek, akik a magángazdaság elindításához szükséges know-how-val, technológiával és tőkével rendelkeznek. Ez azonban Lengyelországban sokak számára elfogadhatatlan. Az egykori uralkodó elit tagjai ne váljanak új uralkodó elitté azáltal, hogy a politikai hatalmat gazdasági hatalommal cserélik fel, mely aztán ismét politikai hatalomhoz vezetne, vagy legalábbis befolyást biztosítana. Az elnökjelölt Tyminskire leadott szavazatok rendkívül magas arányából viszont arra lehet következtetni, hogy nem a gazdagság az, amit az emberek ellenséges szemmel néznek. Az ellentmondás azt mutatja, hogy a lengyel közvélemény jelentős részében nagy zűrzavar uralkodik. Ebben közrejátszik a vágy vezérelte gondolkodás, a türelmetlenség és a heves ellenérzés azzal a ténnyel szemben, hogy Lengyelország újjáépítése hosszú éveken át tartó, komplex erőfeszítéseket követel, amelyekből egyesek mint nagy nyertesek, mások mint nagy vesztesek fognak kikerülni.

Lengyelországban további komplikációt jelent az is, hogy vannak olyan, eléggé fiatal korcsoportok, melyek számára a szolidaritás és a rendkívüli állapot életük meghatározó tapasztalata volt, s ebből a fennálló intézményekkel szemben kibékíthetetlenül ellenséges értékrendszert alakítottak ki. Ezek a korcsoportok elég népesek ahhoz, hogy új értékek teremtése tekintetében kritikus tömeget képviseljenek; ők a hivatalos értékrendszerekbe való beilleszkedést elutasítják, és nehéz lesz más világnézetre bírni őket.

Egy megfigyelő a cseh munkásosztályról írva egyenlősítőnek nevezte azt, a tekintetben, hogy az érdemekért való előléptetést csak szavakban ismeri el, és a túl nagy szociális különbségeket erkölcstelennek érzékeli. Az a véleménye, hogy minden munka azonos értékű, de valójában a kétkezi munkát magasabbra értékelik, mint a szellemi munkát. Értelmiségés elitellenes. Túlbecsüli a kétkezi munka értékét, nagy jelentőséget tulajdonít a szociális gondoskodásnak és szociális biztonságnak. Hisz az etatista gondoskodó államban: társadalmi életét szinte kizárólag gazdasági és nem kulturális szempontok határozzák meg, és a gazdasági jogokat előnyben részesíti a polgári jogokkal szemben. Hasonló tendenciák figyelhetők meg a posztkommunista világ más államaiban, különösen Romániában.

Magyarországon az önmagával megelégedő, az integrációval szembeszegülő munkásosztálynak ez a problémája talán nem ennyire akut. Ha így van, ezt elsősorban a második gazdaságnak kell tulajdonítani ,mely a kádári években alakult ki, s melynek jóvoltából a lakosság nagy része piaci tapasztalatokat szerzett. Ennek nyomán olyan új társadalmi hierarchiák alakultak ki, melyek az emberekben azt az érzést keltették, hogy a felemelkedés lehetséges, az esélyeket meg kell ragadni. Közép- és Kelet-Európa más országaiban ez nem jellemző.

Mindebből következik, hogy a leghatékonyabb integráció egy egységes, többékevésbé összefüggő: politikai közösségbe a leginkább a gazdaságon, anyagi kívánságok kielégítésén és a vertikális mobilitáson keresztül érhető el, ez viszont szükségessé teszi a pénzkereseti lehetőségeket, és annak elfogadását, hogy a társadalmi státus a gazdasági siker kísérője. Csak a gazdasági integráció elégítheti ki a társadalom tömegeinek reményeit, s a társadalom végérvényesen a nyugati fogyasztási színvonalat fogadta el kívánatosnak. Az olyan alternatívák, mint a politika, ideológiai vagy kulturális célok révén történő integráció, egyszerűen nem fognak működni.

A felvázolt perspektívából nyilvánvaló, hogy az értelmiségnek a kialakuló polgársággal szembeni lappangó ellenségessége ellenére, végső soron érdeke egy olyan vállalkozói osztály kialakulása, mely a szükséges integrációt elindítja. Ha ez meghiúsul, olyan helyzet alakulhat ki, melyben a munkásosztály negatív, introvertált ideológiája uralja a politikát, és ez szerfelett értelmiségellenes lesz, mivel az értelmiségiek fenyegetik azt a homogenizált, leegyszerűsített valóságkonstrukciót, melyben ez a munkásosztály a környezetét érzékeli. Ezért csak egy erős polgársággal rendelkező politikai közösség tud olyan gazdasági és politikai mozgásteret nyújtani, melyben az értelmiségiek kritikus funkcióikat gyakorolhatják.

Emellett megoldásra vár még a technológiai átalakulás problémája. Nyugaton az a fajta munkásosztály, mely a posztkommunista világban keletkezik, a technológiai forradalom következtében eltűnőben van. A Nyugat társadalmi és gazdasági formáinak átalakulása nem volt egyszerű folyamat, de lehetővé vált azáltal, hogy az elavult kisipari képességek elvetését a munkásosztálynak anyagi haszonnal fizették meg. Egy defenzív, protekcionista és erősen összetartó munkásosztály nem fog könnyen ráállni erre az alkalmazkodásra. Fennáll az a veszély, hogy nagyobb gépromboló jellegű ellenállás mutatkozhat, s kétségkívül elnyerné az értelmiség azon szárnyának támogatását, mely ebből a magatartásból ideológiát tudna teremteni. Ennek az lehetne a következménye, hogy tovább mélyül a Nyugat-Európa és Kelet-Közép-Európa közötti technikai szakadék.

A Nyugat tapasztalata világos: a gazdasági integráció, akármilyen problémákkal jár is együtt, a társadalmi stabilitás leghatékonyabb motorja, mert maximálisan igazságos az életesélyek elosztásában, melyekből az emberek többsége, ha nem is mindenki, profitálni tud. Ha a posztkommunista államok nem teremtik meg a gazdasági integráció csatornáit, egy meddő osztálypolitikával kerülhetnek szembe, mely jelentősen gyengíti demokráciájuk kilátásait.

Kommunista társadalomból demokráciát teremteni herkulesi feladat. Ebben a nehézséghalmazban van még egy probléma, melyet említeni kell. A posztkommunista kormányok jelenlegi szemlélete meglehetősen etatista. Az a gondolat azonban, hogy az állam modern társadalmat és politikai közösséget tud berendezni, veszélyeket rejt. Ez végül is a XIX. és a XX. század kommunizmus előtti elképzelése volt. Egészében véve az államok törekvései, hogy polgári társadalmakat hívjanak életre, nem túl sikeresek. Mert ahhoz, hogy ezt elérje, az államnak bizonyos mértékig önmagát kell korlátoznia, ami nemigen hihető. Az állam ritkán hajlandó engedni hatalmából, ellenkezőleg, a modern állam az ellenkező irányba fejlődött. Márpedig világos és növekvő, minden területre kiterjedő önkorlátozás nélkül csekély a kilátás stabil demokráciák megteremtésére.

— Egyed Ákos említi rövid emlékezésében a puritán nevelési eszmény kapcsán, hogy a kollégium „kemény

belli kérdés is, az felelősséget is jelent magammal és a közösséggel szemben, nem a külsőleges, a háromcentis hajat, a reggeli teát és a déli ciberelevest kell érteni rajta. Én itt a lényeget abban látom, hogy a kollégium igyekezett mindenkiből kihozni a maximumot, ezt hirdeti a mai pedagógia is. És felkarolta a hátrányos helyzetűeket, akik mindig lesznek, mert sokan félárvák saját hibájukon kívül vagy nem áll a hátuk mögött 5000 kötetes könyvtár. Erre továbbra is figyelnie kell a kollégiumnak és munkára ösztönöznie őket, mert itt annak idején is a falusi gyerekekből került ki a tanári kar többsége, ők váltak közlő, tehát alkotó értelmiségiekké.

— Nos, a változások óriásiak, a Mi-

A Mikó kollégium közel másfél száz évében tehát olyan törekvések fonódnak össze többek közt, mint az értelmiség- és elitképzésé, melyet a nép és a nemzeti kultúra szolgálatába állított; a gondoskodásé a saját tanári kar utánpótlásáról, ama hagyománnyal együtt, hogy kiemelkedő egyéniségei tudományos munkát is végeztek; kiegészült mindez a diákönkormányzat, az önképzés különböző formáinak felkarolásával. A szellemi teljesítmény kultusza számára a fentiek a jövőben is termékeny talajt kínálnak, miként az iskola területi fókuszává válhat tanügyi önigazgatásunk továbbépítésének.

szintén itt érettségizett 1946-ban, aztán **Veress Dániel**, a drámaíró, **Hubbesz Valter** jónevű zeneszerzőnk sajnos nem érhette már meg az évfordulót; itt volt az Afrikában is vizet kutató **Györke Olivér** hidrológus (ő Pesten él), aztán **Boér Lajos**, aki Románia diplomáciai karában teljesített külföldi szolgálatot; továbbá **Faragó József**, a néprajzos; **dr. Kós Károly** nem tudott lejönni, de érdekes, hogy az öreg Kós annak idején a Csutak Vilmos keze alá adta a fiát, hogy embert faragjanak belőle, pedig lett volna miből válogatni Kolozsváron. **Havadtői Sándor** ref. lelkész Amerikából nem tudott eljönni, de találkozhattunk Marosvásárhelyről **Kisgyörgy Zoltán** botanikussal és **Kisgyörgy Árpád** orvosprofesszorral, aztán **Hollanda Józseffel** Magyarországról, **Kisgyörgy Zoltán** városunkbeli geológussal, mikós diák volt a Kovásznán élő **Gazda József** és **Fábián Ernő**...

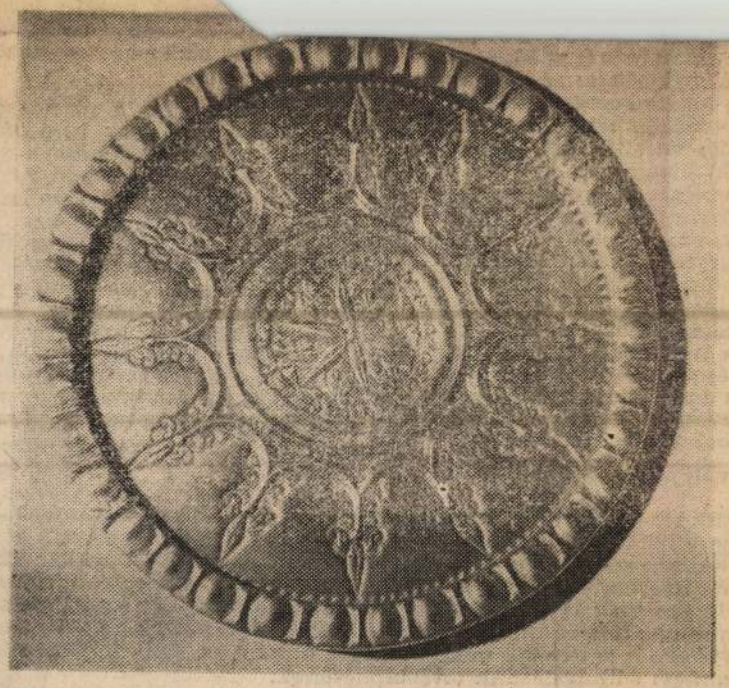

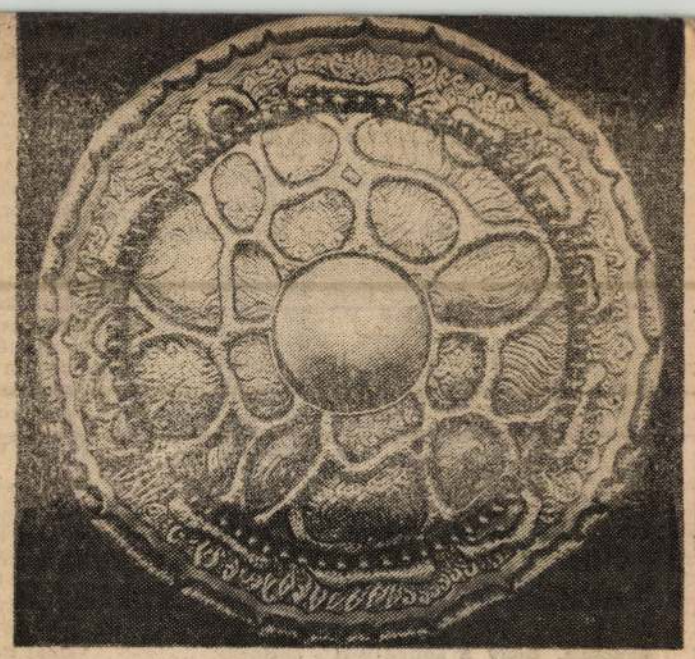

MÁSOKKAL A SZÉPET

Kolozsváron a házsongárdi temetőben temettük 1991. július 2-án iparművészetünk egyik kimagasló egyéniségét, az erdélyi és hazai ötvösművészet legtermékenyebb és legmarkánsabb alakját, Fuhrmann Károlyt.

1912 július 31-én született Kolozsváron és egész életét az ötvösművészetnek szentelte. Az ötvösség technikai, mesterségbeli részét Vojth Antal ötvösékszerésznél sajátította el. A harmincas évek végén kezd el igazán önállóan és művészien dolgozni Felvinczi Takács Zoltán, Entz Géza és Fettich Nándor biztatására. Az akkori Farkas utcai műterem-lakásán olyan rangos egyéniségekkel és tehetségekkel találkozik szinte naponta, akik a Barabás Miklós Céh tagjaiként nemcsak egy sajátosan erdélyi művészetet teremtenek, hanem szívós munkabírással, az alkotás örömének az átélésével a sokszori nélkülözés ellenére is tudtak és akartak maradandót alkotni. Ha csak a neveket említjük is, azonnal megérthetjük, hogy miért. Ezek között ott találjuk Gy. Szabó Bélát, Szervátiusz Jenőt, Fülöp Antal Andort, Kós Anrást, Kósa-Huba Ferencet, a fiatalon elhunyt Olajos Istvánt, Brósz Irmát, Ferenczy Júliát, Andrássy Zoltánt, de nagyon sokszor együtt vannak Kelemen Lajossal, Szabédi Lászlóval, Bözödi Györggyel, Szabó T. Attilával is.

Fuhrmann Károly ötvösségének anyaga változatos: arany, ezüst, vörös és sárgaréz, alumínium, kovácsolt vas, drágakövek, zománc. Formavilágának könnyedsége, légiessége és a gondolatgazdag jelképiség sajátos kontrasztot képez; ez az ellenpontozás kölcsönöz művészetének filozófikus, vallásos szemléletet és gazdag mondanivalót.

Kitűnő rajztehetsége, mesterségbeli tudása, finomvonalú, sokszor sejtelmessé váló filigrán díszítésében, a domborításban vagy vésésben nyilvánul meg. Könnyedsége és érzékenysége alapossággal párosul; feléleszti az ősi magyar pogány motívumokat, hogy egymás mellé állítsa a keresztyén szimbólumokkal és egybeötvözze egy sajátosan fuhrmann károlyivá. Munkamódszere hasonlít a reneszánsz ékszerészekére, akik csiszolt féldrága kövek erezetében városokat, tájakat, véltek felfedezni, kiemelve a körvonalakat művészi munkájukkal, hogy mások számára is láthatóvá tegyék. Ezt tette Fuhrmann Károly is. Szimbólummá avatott pávái, galambjai, szarvasai, életfái, növényei és állatai, a Nap, a Hold jelképei a fölfelé irányuló, Istenéhez közel élő lélek életerejét, hitét, szíveni, elfelejteni és amit másokkal is meg akar láttatni és szerettetni.

Fuhrmann Károly művészete ezért költői, sokszor mágikus vagy vallásos jellegű, magában hordozva az egyetemes keresztény alázatot, hitet, cselekedeteket: másoknak szolgálni, másokat megörvendeztetni, másoknak adni, másokkal a szépet, a tökéletest megláttatni.

Munkái ékszerekből, melyekről igazán a nők tudnának szólani, poharakból, egyházak tulajdonát képező Úrasztali kelyhekből és tányérokból, keresztelő poharakból és tálakból, kannákból és kisméretű kancsókból, plakettekből és szelencékből, emléktárgyakból tevődnek össze, melyeket múzeumokban, egyházaknál vagy magánszemélyeknél őriznek. Fuhrmann Károly annyira birtokában volt mestersége eszközének, az anyagnak, oly biztos kézzel véste, formálta, domborította, cizellálta tárgyait, hogy képes volt érzékeltetni a látvány legösszetettebb jelenségeit is, de egyúttal leglényegesebb ismérveit is kiemelni. Művészi pályája során készített munkái ezrekre tehetők, melyeknek egyéni tárgyi stílusa jól felismerhető. Különös, hogy ezzel a viszonylag nehézkesnek, keménynek mondható, fáradságos ötvösművészeti eljárással milyen rebbenékenyen keltette fel a mozgás képzetét, madarak röptét, a virágok rezgését, a tört sugarak testetlenségét.

Fuhrmann Károly életművének eredetisége, lelkének lényege, a formák világa, mesterségbeli tudása, rendkívülinek mondható anyagismerete mind eszközök voltak, amellyel gondolatait, érzéseit, életszeretetét, mély emberségét fejezte ki művészetében, műveiben.

A gyökerek mélyre ereszkedtek le, egész ősmagyarságunkig, a krisztusi tanításokig, amelyből olyan gazdag és szép formavilágot bontakoztatott ki. Fuhrmann Károly tehetségét, művészetét ránk — testálta. Köszönjük neki. Hisszük, hogy madarai visszatérnek újra és megmaradnak, velünk maradnak.

FERENCZY MIKLÓS
református lelkipásztor

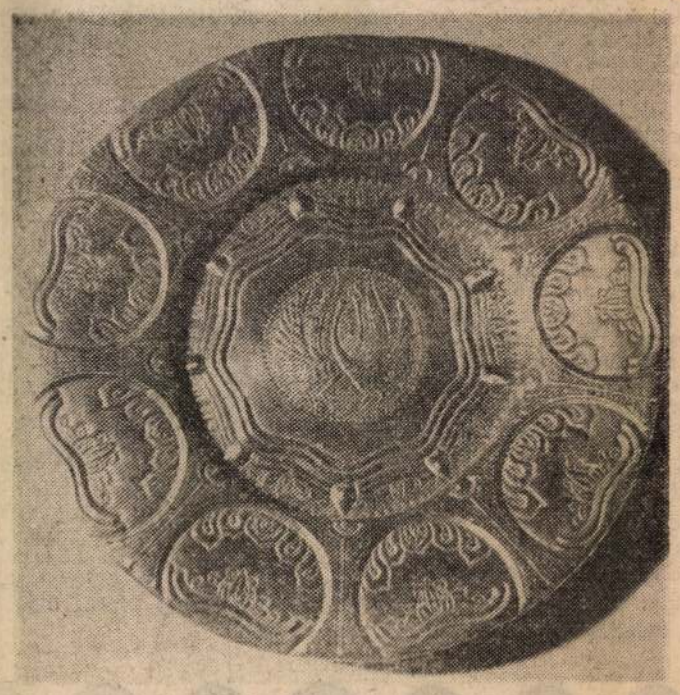

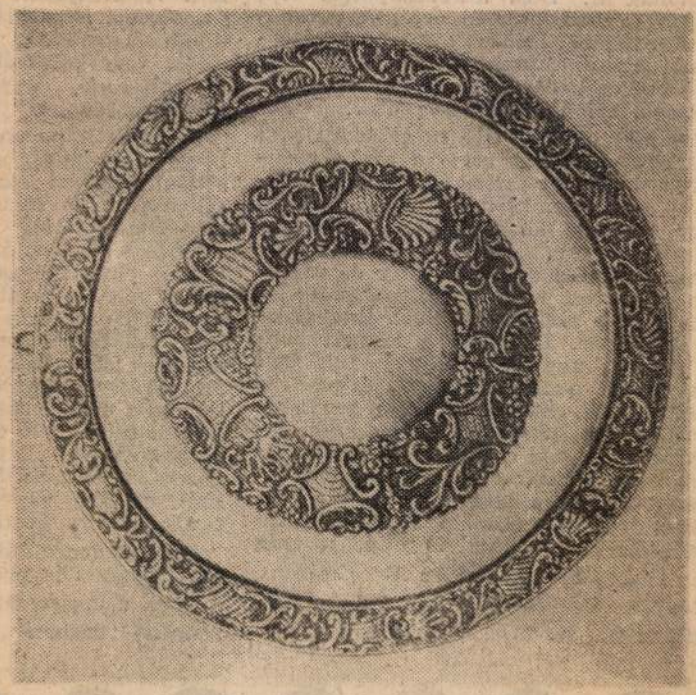

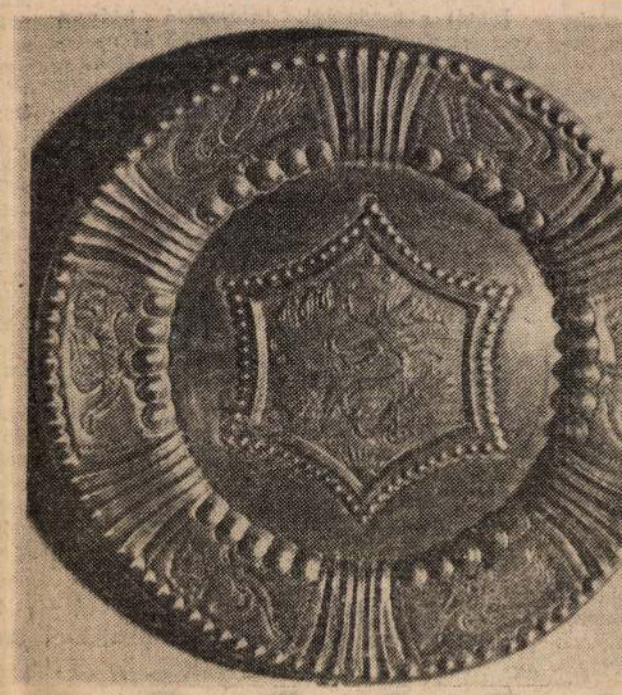

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 FEB 5

UTUNK

1021

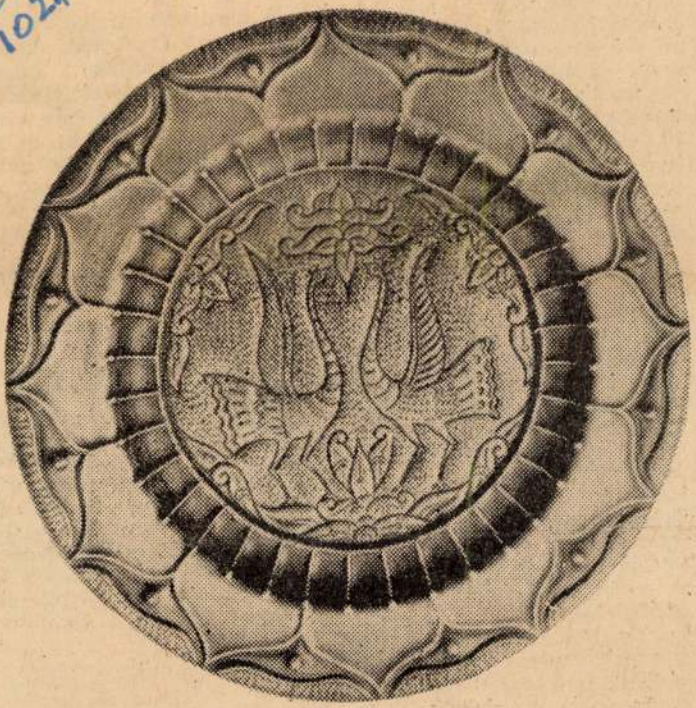

Fuhrmann Károly: Ötvöstál

Fuhrmann Károly

folyóvizét, ami
rében vájt kan
búcsú mozdulat
a betonhíd alá.
re dugott kézze
tunk az állomá
lenckor zsebre
felszálltunk a há
re, a gyorsra, a
nyira utált. Akl
kezünket a zse
kor leültünk. Cs
érdemes utazni.

A szemközti ülésen egy úr, felöltője gallérja mögött adventista daloskönyvet lapozgatott. Olyan igazi adventista arca volt, gondoltam, fel is hívom erre a Göb figyelmét. De Göb egyébre gondolt. — Emlékszel arra a filmre — mondta —, ahol az a krampuszarcú madarakat visz a piacra? — Ránéztem a prédikátorra. — Ő az — mondtam. A háromszázkettes az erősen megemelt töltésen úszott ki a városból az ingoványos lapos rétre, a libák közé, s itt a filmszínész összecsukta daloskönyvét és keresetlen mozdulattal kidobta az ablakon. Megkérdezte, hova utazunk. Miért, ő hová, kérdeztük mi is. Messze, mondta. Akkor jó, bólintottunk. Ek-

— Dragománfalvára hasonlít. — De Dragománfalva nem lehet. — Nem Dragománfalva, az biztos. — A falvak nem költöznek. — Mint a madarak. — A falvak nem madarak. — Akkor micsodák? — Megkerültünk egy vörösfenyő-ligetet, amely alatt méhkaptárok sorakoztak, s kimásztunk a lapos tetőre. Onnan láttuk a háromszázkettes barna füstjét, amint árnyékával végigvonul a völgy fehér tehenein. — A falvak nem madarak — motyogta Göb. — Együnk valamit — mondtam.

A lugasok között beláttunk a görbe falusi utcára, ahol egy bejárat fölött ismerős, kopottas piros cégtábla függött. Vettünk egy húskonzervet, ami-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya
1971 JAN 27

Furhlán Ferenc

1021

Átadták rendeltetésének az új házasságkötő termet Dorogon

Szombaton délelőtt lelkes lokálpatrióták gyülekeztek Dorogon, a tanácsháza mellett lévő új épületben. Az új házasságkötő terem átadására jöttek össze a tervezők, az építők, a járás, a község vezetői, s az érdeklődők.

Külsőre is impozáns az épület: falhossznyi üvegablak díszíti az utcai frontot, kényelmes hall fogadja a jeles események vendégeit. Maga a házasságkötő terem meghitt hangulatot áraszt. A falak festését, a bútorok kiválasztását a községi tanács egyik festőművész tagja irányította... A mennyezetig érő pálmafa kellő atmoszférát teremt az „igen"-ek kimondásához... Igaz, a falról még hiányzik a tervezett, a családi életet szimbolizáló kép. E nagyméretű faliképet Furhlán Ferenc festőművész készíti, reméljük, mihamarább felkerül ez is a terem falára.

Dr. Kovács József, a községi tanács elnöke avatta fel a csaknem 750 ezer forintos költséggel létesült épületet. Meleg szavakkal köszönte meg a Dorogi Szénbányák nagylelkű támogatását, s a tervezők, Puchner Ferenc és Puchner Alajos mérnökök és a kivitelezés műszaki vezetői tisztét ellátó Matusek Lajos, és mások odaadó munkáját.

Dr. Kovács József tanácselnök bemutatja a házasságkötő termet az ünnepségen résztvevő vendégek egy csoportjának

A nap eseményét ünnepelték a résztvevők, de dr. Kovács József elnökét a holnapok feladatai is foglalkoztatták: a járási tanács segítségével 1,2 millió forintért új utat építenek a házasságkötő terem előtt, és parkosítanak...

A pompás terem tehát elkészült: most már csak az első házasuló párt várják...

a kulpolitikában

„Senki sem várja, hogy bármilyen komoly döntés születik a tárgyalásokon" — írja vezércikkében a legtekintélyesebb angol lap, a Times Harold Wilson brit miniszterelnök és Richard Nixon amerikai elnök küszöbön álló tanácskozásáról. Ez a mondat meglehetősen pontosan tükrözi a brit közvélemény szinte teljes közönyét a Fehér Házban sorra kerülő megbeszélésekkel kapcsolatban.

A párizsi vétó háttere

Wilson először a kanadai Ottawában szakítja meg útját. Itt találkozik Pierre Elliot Trudeau kormányfővel, az egykori brit gyarmat politikájának első számú irányítójával. Kanada államfője jelenleg is Erzsébet angol királynő, de ennek különösebb gyakorlati jelentősége nincsen, inkább csak emlékeztet a brit birodalom egykori nagyságára. Az viszont kétségtelenül a múltból következik, hogy a két ország gazdasági kapcsolatai ma is rendkívül intenzívek. Ennek egyik jó példája, hogy a kanadai mezőgazdaság jelenléte a brit nemzetközösségben rendkívüli módon aggasztja a franciákat és mindmáig a közöspiaci angol tagság ellen emelt párizsi vétó egyik fő oka.

Nem sokban tér el a New York-i találkozások jellegétől a Fehér Házban sorra kerülő Nixon—Wilson tanácskozás sem. A két ország között nincsenek olyan kérdések, amelyek akár csak néhány percre is felforrósítanák a tanácsterem levegőjét. Ennek meglehetősen prózai oka van: a másodrendű hatalommá zsugorodott Nagy-Britannia munkáspárti kormánya szinte hatalomra jutása percétől kezdve „lojálisabban" csatlakozott Washington minden nemzetközi lépéséhez — beleértve a vietnami háborút is — mint a konzervatív kabinetek. Az egyetlen valamennyire izgalmasnak ígérkező téma az új nyugatnémet vezetés közös kiértékelése lesz. Mivel Washington a Brandt-féle irányításról távolról sincs úgy elragadtatva, mint a kereszténydemokrata kurzustól, elképzelhető, hogy megpróbálja zsarolni Bonnt azzal a lehetőséggel, hogy újra Londont tekinti az első számú szövetségesének az európai kontinensen.

Diplomáciai aknamunka

A legutóbbi jelentések szerint a Közel-Keleten tovább romlik a helyzet. Az izraeli légierő immár rendszeresen támadja a Szuezi-csatorna térségében lévő egyiptomi állásokat. Fokozódik Tel Aviv támogatóinak aknamunkája is. Ennek tipikus jele, hogy amerikai lapok azt híresztelték: Líbia egyiptomi szakértőket von be a francia fegyverszállítások lebonyolításába. Ez ellentétben állna a két állam közötti megállapodással, amely kizárja „harmadik ország" közreműködését.

A fehér Mercedes és a krokodil

Fuhrmann Károly, ötvösművész

Két mű: Repr.

Fuhrmann Károly: ötvösmunkák

759, dd.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augustus

XXIV/8.

Fuhrmann Károly, ötvösművész

Mű: Repr.

Fuhrmann Károly: ötvösmunka 766.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augustus XXIV/8.

Fuhrmann Károly, ötvösművész

[Romániai magyar ötvösművész.]

Mű:

Rege

Fuhrmann Károly: ötvösmunka

787.

Tisztatáj. Szeged. 1979. augusztus XXIV/8.

Fuhrmann Károly, ötvösmű vész

[Romániai magyar ötvösművész]

Mű: Repr.

Fuhrmann Károly: ötvösmuszka 756.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augusztus XXIV/8.

Fuhrmann Károly, ötrösmüvén

Mü.

Repr.

Fuhrmann Károly: ötrösmunka 748.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augusztus XXIV/8.

Fuhrmann Károly, ötvösművész

Három mű:

Repr.

Fuhrmann Károly: ötvösmunkák

738.

Tiszatáj, Szeged. 1970. augusztus

XXIV/8.

Fuhrmann Károly, ötvösművész

[Romániai magyar ötvösművész.] Mű:

Repr.

Fuhrmann Károly: ötvösmunkák 733.

Tiszatáj, Szeged, 1970. augusztus XXIV/8.

09

Fuhrmann Károly

Kolozsvári ötvös

Lásd

Fettich Nándor

Magyar stílus az ötvösművészetben I. kc. 95. l

Bp. 1943. XXIII. tábla

és XXIV. tábla

Fuhrmann Károly

Ötvös

1942. dec.:

Kol. kiáll. Kolozsvár

Gy. Szabó Béla képkiál-

lításával kapcsolatban.

Maksay Albert: Gy.

Szabó Béla Kolozsvári

képkiállítása.

Pásztortűz

1943. 49. l.

Képekkel.

+ [illegible] XI/12. V. Hugyadag

Nagyságos Kir. Tanácsos Úr!

Van szerencsém értesíteni, hogy Nm. báró Forster úr által az erdélyi r. kath. Státus igazgatóságához ez évi oct. 7 ről 641–1911 szám alatt intézett és Püspök Úr C. Nagyméltósága által alólirotthoz leküldött átirata értelmében a Tövisi egyházközség a vallásalap segélyével már intézkedett a templom állandó újra födéséről és igy ideiglenes fedélbiztositásra, szükség nincsen.

Tövis 1911 XI/9. Mély tisztelettel

[illegible]
plebános

Fuhrmann Károly

l.

Szépmüvészet

1944. 204. l.

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12
Telefon: 127-857.

UHRMANN KÁROLY ötvös

151. A besztercei Ref. Egyház úrasztali kancsója, ezüst mgt.
152. Keresztelő pohár tányérral, ezüst 1000.—
153. Kalapált ezüst tál, mgt.
154. Zománcozott, domborított kehely, ezüst 2000.—

KALAPÁLT EZÜST TÁLAK, POHARAK, ÉKSZEREK.

Nemzeti Szalon

1944. márc.

Barabás Miklós Cehi kiáll

Özv. Wiessner Richárdné
és Bárány Nővérek
m. kir. dohány nagy- és kiskereskedői áruda
Balatonboglár

Fuhrmann Károly
ötvös

Barabás Miklós Céh
kiáll. (Kolozsvár)
1943. A kolozsvár
mezőgazdasági főiskola dékáni láncа,
ezüst. — A besztercei
ref. egyház urasztali
kancsója, ezüst —
Kalapált ezüsttál, és
kisebb ötvösmunkák
és ékszerek.

Fuhrmann Károly, ötvös,
sz. 1904. Kolozsvárt.

A régi m. ötvösművészet egyedüli képviselője, honfoglaláskori mintákat alkalmaz és a régi erdélyi zománcot éleszti uj-ra fel. Kolozsvárt él.

Fuhrmann Károly
iparművész.

Ötvös: Egyéni tárlata volt

Sántha Imre: A használati tárgyak művészetéről
Korunk, Kolozsvár 1968. II. 236.

Fuhrmann Károly

„Barátok"
„Kolozsvár"
„Szarvasok"
„Tűzmadarak"
„Ünnep"

Kovnak, Kolozsvár 1968. II. 269; 204; 273.
II. Borítón; II. 222.

MDK

Fuhrmann Károly ötvös

L.I: Barabás Miklós céh marosvhelyi ... kiáll.
Ellenzék, Kolozsvár, 1943. febr. 26.

MDK

Fuhrmann Károly ötvösmüv.

Barabás Miklós Cég kiáll. N.Szal. 1944. márc.

3 1.

Fuhrmann Károly

A besztercei Ref.Egyház urasztali kancsója, ezüst

Keresztelő pohár tányérral, ezüst

Kalapált ezüst tál

Zom. domboritott kehely, ezüst

Barabás Miklós Céh kiáll. N.Szal. 1944. márc.

14 1.

M.D.K.

Fuhrmann, Mathias (1690 körül - 1773)

mühedvelő rézmetsző, osztrák pálos rendi szerzetes, megrajzolta, (előképek után) Buda 1686-os ostromát és két másik lapon Buda sematikus látképét, Szt. Pál erekhjének szállitását ábrázoló kép hátterében.

Rózsa György: Budapest régi látképei /1493-1800/

Bp. 1963. 183., 320., 321. old.

Fuhrmann Károly ötvösmüvész 1

(1912 Kolozsvár -

Kolozsvaron él. Iparmüvészeti

Főiskolára járt Budapesten

Igaz tzi 1972 november

779. old.

Fuhrmann Károly 2

Első nyilvános szereplése 1941 - Kolozsvár. Négy hazai egyéni Ziállítása volt. 8 Zülföldi Ziállításon szerepelt.

Igaz Szó 1972 november 779. old.

Fuhrmann Károly életrajza

(1912 Kolozsvár -)

Kolozsváron él, iparművészeti főiskolára járt Budapesten. Első egyéni kiállítása szerepelése 1941 - Kolozsvár

Igaz hű 1972 november

Fuhrmann Károly

2

Négy hazai egyéni kiállítása volt. 8 külföldi kiállításon szerepelt.

Igaz Gó 1972 november

3

Fuhrmann Károly

Több műve a Zolozsvári
és a szebeni múzeumban
található.

Igaz Szó 1972 november

Fuhrmann Károly 3

Több műve a Zalaszvári
és szebeni múzeumban látható

Igaz fő 1972 november
779. old.

Fuhrmann Károly

„Griff" c. plakettjével
fotója a képmellékletben

Igaz szó 1972 november

Fuhrmann Károly

Murádin Jenő:
Pálya és mü. /FUHRMANN KÁROLYról/
Igazság, 1972. aug.5.sz.

FUHRMANN KÁROLY

Banner Zoltán:
Ujraálmodott ötvösség. Fuhrmann Károly 70 éves.

Utunk, XXXVII.évf. 31.sz. 1982 jul. 30. 7.old., képekkel.

FUHRMANN KÁROLY

ötvösmüvész

Keszy Harmath Vera:/legyezte/
Születésnapi előzetes Fuhrmann Károlynál.
Utunk, XXXVII.évf.18.sz. 1982 ápr.30.
7.old., 1 kép.

FUHRMANN KÁROLY

A Kolozsvári Müvészeti Muzeumban nov. 6.-án megnyilt Fuhrmann Károly gyüjteményes kiállitása. /rövid hir/

Utunk, XXXVII.évf. 46.sz. 1982 nov.12. 8. old.

FUHRMANN KÁROLY

Banner Zoltán:
Gyalogok pompája. Útószó Fuhrmann Károly kiállításához.

Utunk, XXXVII.évf.50.sz. 1982 dec.10.
7.old., képekkel.

FUHRMANN KÁROLY

Szépréti Lilla:
A 70 éves Fuhrmann Károlynál.

Uj Élet, XXV.évf. 1982. 15./569./sz.
képek a hátoldalon.

.

. . . .

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 10
IGAZ SZÓ

1021
Fuhrmann Károly
ötvös

A borítólap címoldalán, a hátsó oldalon, az első és hátsó fülön **FUHRMANN KÁROLY** ötvösmunkái *(Szabó Tamás felvételei)*

Fuhrmann Károly Ölvös

Fuhrmann Károly ötvös

- valóságos, divatot teremtett az ékszer és ötvösművészet terén.

Említve: Nagy Pál, Fux Pál, Gy. Szabó Béla, Terch Ferenc, Gál Anna, Lausch Gyula, Jecza Péter, Benczédi Sándor, Molnár Zoltán, Kazinczyné Vitályos Magda, Jeczáné Bíró Klára, Szakács Zoltán, Gál András, Bandi Dezső, Szentimrei Judit, Csulak Magda, Kósa Hubsa Ferenc, Barabás István, Izsó Miklós, Szervátiusz Jenő, Tolh László, Hunyadi László, Kozma István, Paulovics László, Árkossy István

Wágner István: Képzőművészet és közönségigény

Igaz Szó 1973/4 56. old

Fuhrmann Károly ötvös

- 4. db ötvösmunka a borítón
- 7 db, domborítás - belül a folyóiratban

Igaz Szó 1973/10

Fuhrmann Károly

Tál (fémdomborítás)

A Hét, 1971. febr. 5. 2. cs. 6 m. 6. p.

Fuhrmann Károly

Tél (fém dombormű)

A Hét, 1971. febr. 5. 2. old. 6 m. 9. p.

Fuhrmann Károly

Filmdramaturgia.

A Hét, 1971. febr. 5. 2. old. 6 n. 9. p.

Fuhrmann Károly

Serleg (fotó)

A Hét, 1971. febr. 5. 2. elf. 6 m. 7. p.

Fuhrmann Károly

Tél (fémdomborítás)

A Hét, 1971. febr. 5. 2. elő. 6 m. 4. p.

Fuhrmann Károly

„Madaras tányér" fémdombozítás é.n.

31. v. kép.

Murádin Jenő: A Barabás Miklós Céh, Kriterion, Bukarest, 1978.

FUHRMANN KÁROLY

Mezei József:

Kit nevezhetünk ötvösművésznek?
/FUHRMANN KÁROLYról./

Utunk évkönyv, 1972.
Kolozsvár, 1972. 137-139. old., képekkel.

FUHRMANN KÁROLY
ötvösmüvész

Takács Gábor:
Fuhrmann Károly mühelyében.

Müvelődés, XXXVI.évf. 1983. 2.sz.
21-22.old., képekkel.

FUHRMANN Károly *15, 67, 71, 75, 79, 153, 154*, 101, 102
Kolozsvár, 1912. július 31.
Iparműv. Főisk. Bpest, ötvösművész

Banner Erdély

adai Ajtony vezért a Maros vidékén
tt a kilencedik egyházmegye szer-
n az itáliai Gellértre bizta a
ptalan, a káptalani iskola, s a
ezését. Ennek Gellért és társai
k, és a csanádi iskola hire gyor-
us értékü az a két zenetörténeti
trajzában találkozunk. Az egyik a
zolgálólányon, a másik a papság
keresztül, persze egyik sem olyan
zt ma szeretnénk. A természetes
is értéknek elfogadva Gellért és
a legelvontabb müvészet falait
énekből. Az irás, olvasás, számo-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 10

IGAZ SZÓ

Fechtmann Károly
átvő

SZÉPIRODALMI FOLYÓIRAT

1021

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fuhrmann Károly ötvösművész

KORUNK

1984 — 7.

Megjelent az Era socialistă 1984. 10. számában.

1021

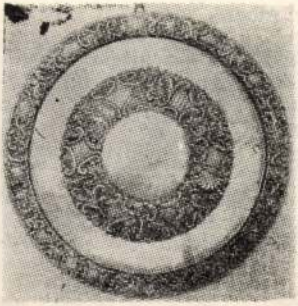

Fuhrmann Károly ötvösmunkája

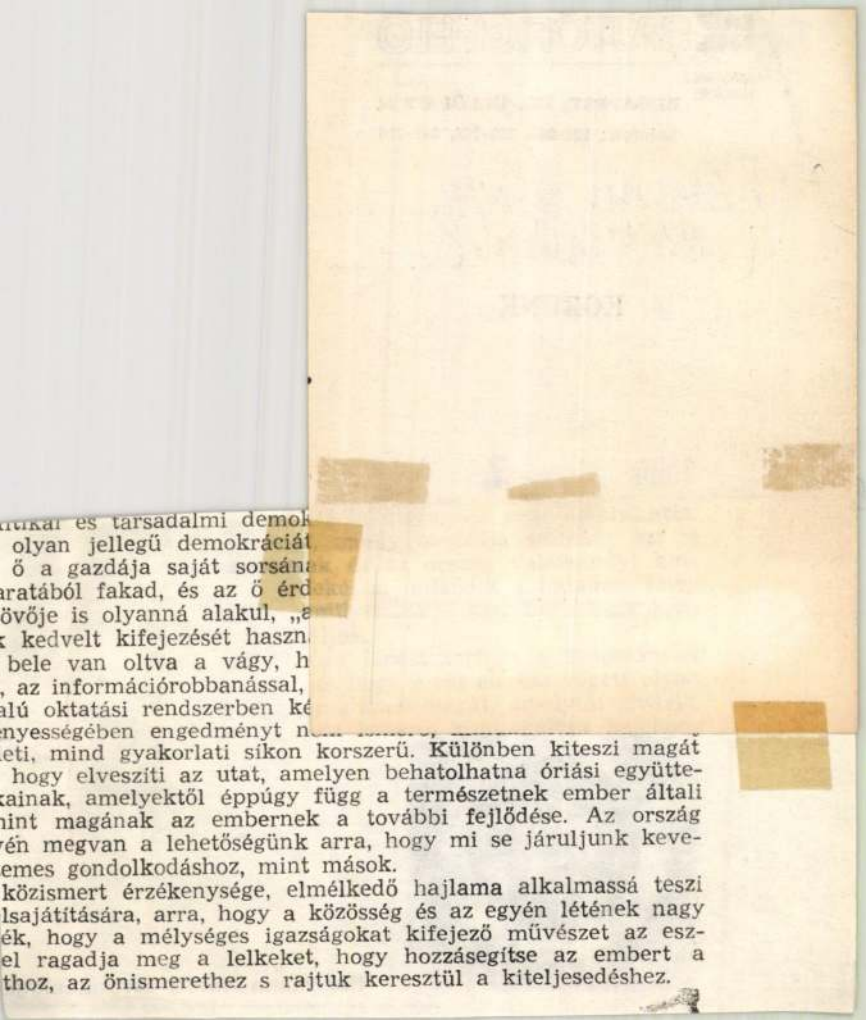

...itikai és társadalmi demok...
olyan jellegű demokráciát...
ő a gazdája saját sorsán...
aratából fakad, és az ő érd...
övője is olyanná alakul, „a...
kedvelt kifejezését haszn...
bele van oltva a vágy, h...
, az információrobbanással, ...
alú oktatási rendszerben ké...
nyességében engedményt n...
leti, mind gyakorlati síkon korszerű. Különben kiteszi magát hogy elveszíti az utat, amelyen behatolhatna óriási együttekainak, amelyektől éppúgy függ a természetnek ember általi hint magának az embernek a további fejlődése. Az ország vén megvan a lehetőségünk arra, hogy mi se járuljunk kevemes gondolkodáshoz, mint mások.

közismert érzékenysége, elmélkedő hajlama alkalmassá teszi lsajátítására, arra, hogy a közösség és az egyén létének nagy ék, hogy a mélységes igazságokat kifejező művészet az eszel ragadja meg a lelkeket, hogy hozzásegítse az embert a thoz, az önismerethez s rajtuk keresztül a kiteljesedéshez.

most, hogy már csapata is van, ... együttesen is összeülhetnének egyszer-egyszer... úgy még jobb is, többedmagával, a próba szempontjából. – Nos, fiam, hallhatnám ez irányú vélekedésedet? – szegeződött kérdése vagy inkább tekintete a felnőttség magasából a kölyök homlokának.

Izsó figyelme ugyan valamelyest már ellankadt, mire körülményes fejtegetésével a száműzött tanár kilyukadt ide, de valamiképpen mégsem szabadulhatott egy érzéstől, egy rendkívül furcsa, láthatatlan hálótól, hogy foglyul ejtették. Lelkiállapot szerinti helyzete akár kelepcének is beillett, amibe dédelgetett jószága, a futball-labdája örvén csalogatták be.

Talán a hang, mely az ajkain remegett, talán a tekintet, mely tiltott ízek utáni sóvárgással tágította ki szemét, vagy a kettő ötvözete – akadozó buzgást faksztott a mélyben, és nyelvére tolult a beleegyezés ígérete:

– Rám számíthat a tanár bácsi, de a csapatommal meg kell tárgyalnom a dolgot – és máris elbúcsúzott, edzésre várta a pajtásait. Labdáját kézből elrúgta az iskolakapu felé, maga pedig utánanyargalt.

Egyelőre persze nem ezt a dolgot tárgyalták, mikor később öten-hatan összeverődtek az iskolaudvaron, a „pályán", ahol egy-egy fél tégla, sapka vagy akár közönségesen a homokba vájt vonás a kapufa. Kiment egy kicsit Izsó fejéből Morvacsik. Jószerivel így lehet azzal mindenki, mihelyt előtte pattog a ladba, ez a kortalan varázsló, „aki" hívei tudatából azonmód kirekeszti a köznapi világot, egyetlen játéktér határai közé sugározva a lét értelmét, hajtja nemes uralma alá kicsiket és nagyokat egyaránt.

Meg volt mondva, hogy a falikerítés közelében ki-ki tartózkodjék a magas rúgásoktól, arra ott van az udvar közepe. Csak hát ezt sem lehet a játék hevében kicentírozni, és éppen Izsó, a „varázsló" gazdája, valamint az intelem kihirdetője lendítette a lábát lövésre akkora erővel, hogy a labda kierpült az utcára a kövesút felőli oldalon. Legott odarohant a falhoz, és tornamutatvánnyal fölérő ügyeskedéssel húzódzkodott föl a tetejére, kiszólni, megkérni valaki arra járót, hogy bedobja nekik.

De nem járókelő, hanem egy kisebb teherautó haladt el arra zörömbölve, üresen, rakomány nélkül. Sofőrjét a fülkében a méreg ette: prémiumosztás volt ma ebédszünetben, őt azonban kihagyták belőle. S mikor emiatt kérdőre vonta a szállítási főnököt, ez azzal verte vissza követelődzését, hogy megszerzi ő fölösen a saját prémiumát a feketefu-

lehet, hogy megvernek az előadás után, de én akkor is elmegyek.

Valóban előfordult, hogy vetítés után kiszúrtak néhány nézőt, és ela-

Kádár T. Tibor: A kolozsvári Máty

gyabugyálták őket – természetesen ismeretlen – tettesek. Ellenzéki újságírók és más megbélyegzett elemek bevert feje erről a látlelet.

Állítólag Lucian *Pintilie*, a zseniális rendező áll az ügy mögött. No, nem a közönségverést szervezi, hanem ő támogatta a film fiatal összeállítóit, akik mindvégig ott voltak az Egyetem téri „kommunistamentes övezetben", és átélték az eseményeket. A diktatúra éveiben elnémított Pintiliétől kitelik ilyesmi. Lenyeletett ő már néhány keserű gombócot vasgárdista szellemű hatalmasságokkal.

Nem láttam a filmet, de parlament visszhangját ismerem. Dühös jobboldali honatyák ugyancsak leszedték róla a keresztvizet. Különösen haragudtak egy úgynevezett „kalózkazettának" nevezett anyagra. Ezen a belügy akkori urai, *Chitac* és *Diamandesci* tábornok éppen megbeszélik, hogy rá térhetnek a következő mozzanatra fölgyújtathatják a rendőrkocsikat, felsőbb utasításnak megfelelően.

Nem csoda, ha a film kiváltotta *mass media* dirigenseinek rosszallá sát, és ennek eredményeként a véres események első évfordulóját, június 13-án a román televízió képernyőre vitte saját változatát.

A nyugati televíziók rémületes

7.

FUHRMANN Károly Ötvös

Fuhrmann Károly emlékezete

Kolozsváron 1991. június 28-án 79 éves korában elhunyt Fuhrmann Károly, az erdélyi ötvösművészet kiváló alkotója.

*

Kelet-európai kisebbségi művészsors a Fuhrmann Károlyé.

Neki is, mint nemzedéktársainak, másoknál messzemenően többet kellett nyújtania, hogy tehetségéhez méltóan szolgálhassa nemzetét. De a súly alatt a pálma példázata rá illik minden elkötelezett alkotónkra. Ha nagyobb volt a rájuk nehezedő nyomás, törzsüket fölemelve nagyobb teher elviselésére készültek föl.

Az ő pályáján a nehezen leküzdhető gondok mindjárt a választás döntő lépéseinél kezdődtek. Ötvös lesz! De hogyan lehet ezt a művészetet mesterségi szinten túl művelni? Hogyan és hol tanulhatott, mikor a kisebbségi lét elzártsága mellett a gazdasági válság nyomora is társadalmunkra nehezedett? Ez volt tehát az első próbatétel, melyet le kellett gyűrnie, míg egyáltalán bizonyításról szó lehetett.

Fuhrmann Károly 1912. július 31-én született Kolozsváron öntudatos polgári kereskedőcsaládból. A Piarista Főgimnáziumban figyeltek föl rajztehetségére, ábrázolókészségére. Ezek a hajlamok azonban – nagyszerű kézügyességgel párosulva – nem a festőpálya felé ragadták. Érettségije után az utolsó, még működő kolozsvári ötvösmesterhez állott be tanulni. Voith Antal műhelyében leste el, mint egykori céhlegények a mesterség gyakorlati titkait. Ott tanult meg vésni, domborítani, elefántcsontba faragni, zománcozni, követ foglalni. Mesterkönyvet szerzett e műhelyben, s erre mindig büszke volt.

Mesterség és művészet között azonban szakadékokat kellett áthidalnia. S erre csak később, a negyvenes években nyílott módja, amikor a Budapesti Iparművészeti Iskola kurzusait látogatta. Ami pedig ennél is fontosabb volt: hozzáértő, lelkes támogatókra talált. A kor tudós szellemei, a művészettörténész Felvinczi Takács Zoltán, László Gyula, Entz Géza és Fettich Nándor vették pártfogásuk alá. Szakkönyvekből és múzeumok anyagának tanulmányozásából gyűjtötte a tudást. Kelet vonzotta mindig. Kína, Perzsia, India, Japán művészete. Így jutott el végül ahhoz a gondolathoz, hogy a stílusegységet adó eredeti magyar motívumkincsből építkezzék. Bizalmas körben, Erzsébet úti műhelyében barátainak olykor megmutogatta füzeteit, melyekben rajzok százai példázták útkeresését. Támogatói elvitték a kolozsvári honfoglaláskori sírok régészeti föltárásaihoz. Eredetiben láthatta tehát őseink ötvösművészetének napvilágra került emlékeit. Tarsolylemezek díszítései, palmettás motívumai ettől kezdődően jelentek meg veretes munkáin.

A Barabás Miklós Céh, az erdélyi művészek szervezete biztosította számára is a megnyilatkozás lehetőségét. Első egyéni tárlatát 1942-ben Gy. Szabó Bélával közösen szervezte meg Kolozsváron.

Azután évekre a történelmi sorsfordulók alakították az ő sorsát is. Háború, behívások, frontszolgálat. Egy lépésre a szabadságtól 1944. októberében orosz fogságba esett. Három esztendő hullott ki így az életéből. A fogolytábor drótkerítése mögött csak a szabadulás reménye éltette, s tervei – az elvégzendő, reá váró munka – biztatták a kitartásra.

Hazatérve, a dogmatizmus művészetpolitikájával kellett megküzdenie. Ötvösmunkák, veretes tálak, ékszerek nem illettek annak a kornak mindent egységesítő ízlésébe. Ő pedig csak ezt tudta csinálni.

Művei meghódították a művészetet szerető közönséget. Eljutottak határainkon túli kiállításokra is. A Fuhrmann-ötvösművek és ékszerek rangja nevet szerzett mesterének: Budapesten, Milánóban, Brüsszelben, Lyonban, Firenzében. Ami pedig legalább ennyire fontos volt, az erdélyi társadalom életre kelt igénye a föltámasztott ötvösművészet iránt. Fuhrmann Károly ékszerei, veretes tányérjai, úrasztali kancsói vagy csak íróasztalainkon álló tárgyai magyar motívumainkkal, míves kimunkáltságukkal egy közösség mélyen sajátjának érzett értékei lettek.

Ez az ő művészetének legnagyobb érdeme.

Murádin Jenő
Budapest

Ha gyűjteményes kiállítását akarná most megszervezni bárki is, gonddal-bajjal tudná csak összegyűjteni ötvösművészetének tárgyait. De azok megvannak, velünk vannak. Értékállóak és időt állóak. Művei és művészete - mindannyiunké.

MAGYAR NEMZET LIV.évf. 193.sz. 1991. augusztus 1
12. p.

Tisztelt Szerkesztőség! c. rovatban

FUHRMANN Károly

Festészet, szobrászat és grafika — Színben.
Beszélgetés Fuhrmann Károly ötvösműveivel =
Korunk, 1989/4. 265–269. ill.
[Lejegyezte: Tibori Szabó Zoltán]

XX. 12. 45. n/ Mesterek

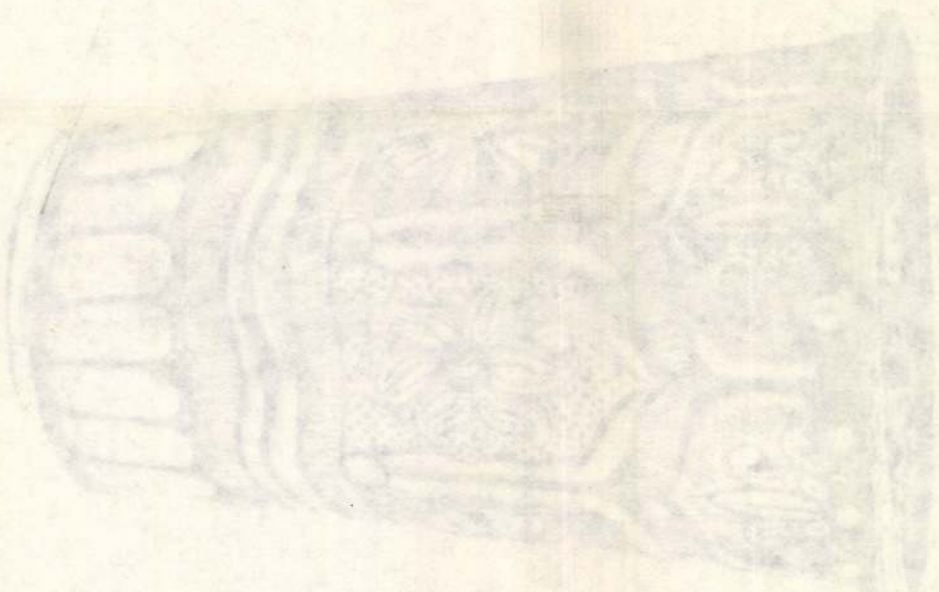

Fuhrmann Károly

(1912-1991)

Kolozsváron 1991. július 28-án 79 éves korában elhunyt Fuhrmann Károly, az erdélyi ötvösművészet kiváló alkotója.

Búcsúztató szavak a Házsongárdi temetőben

A nagy öregek egyike távozott el közülünk. Az ő nemzedékének megfogyatkozásával egyre kevesebben lesznek már azok, akik alkotó művészként élték meg az erdélyi magyar képzőművészet hőskorát, a két világháború közti mozgalmas éveket, s a háború értékeket pusztító viharát.

Kelet-európai kisebbségi művészsors a Fuhrmann Károlyé. Neki is, mint nemzedéktársainak, másoknál messzemenően többet kellett nyújtania, hogy tehetségéhez méltóan szolgálhassa nemzetét. De súly alatt a pálma példázata illik rá minden elkötelezett alkotónkra. Ha nagyobb volt a rájuk nehezedő nyomás, törzsüket fölemelve nagyobb teher elviselésére készültek föl.

Az ő pályáján a nehezen leküzdhető gondok mindjárt a választás döntő lépéseinél kezdődtek. Szokatlan pásztát választott - ötvös lesz! De hogyan lehet ezt a művészetet mesterségi szinten túl művelni? Hogyan és hol tanulhatott, mikor a kisebbségi lét elszántsága mellett a gazdasági válság nyomora is társadalmunkra nehezedett? Ez volt tehát az első próbatétel, melyet le kellett győrnie, míg egyáltalán bizonyításról szó lehetett.

Fuhrmann Károly 1912. július 31-én született Kolozsváron öntudatos polgári kereskedő családból. A Piarista Főgimnáziumban figyeltek föl rajztehetségére, ábrázolókészségére. Ezek a hajlamok azonban - nagyszerű kézügyességgel párosulva - nem a festőpálya felé ragadták. Érettségije után az utolsó, még működő kolozsvá-

ri ötvösmesterhez állott be tanulni. Veith Antal műhelyében leste el,mint egykori céhlegények a mesterség gyakorlati titk Ott tanult meg vésni,domborítani,elefántcsontba faragni,zománcozni,követ foglalni. Mesterkönyvet szerzett e műhelyben,s er mindig büszke volt.

Mesterség és művészet között azonban szakadékokat kellett áthidalnia.S erre csak később,a 40-es években nyílott módja,a kor a Budapesti Iparművészeti Iskola kurzusait látogatta.Ami dig ennél is fontosabb volt hozzáértő,lelkes támogató ra talált. A kor tudós szellemei,a művészettörténész Felvinczi Takács Zoltán, Lázár Gyula és Entz Géza, és Fettich Nándor vették pártfogásuk alá. Szakkönyvekből,múzeumok anyagának tanulmányozásából gyűjtötte a tudást. Kelet vonzotta mindig.Kína Perzsia,India,Japán művészete. Így jutott el végül ahhoz a gondolathoz,hogy a stílusegységet adó eredeti magyar motívumkincsből építkezzék. Bizalmas körben,Erzsébet úti műhelyében rátainak olykor megmutogatta füzeteit,melyekben rajzok százai példázták útkeresését. Támogatói elvitték a kolozsvári honfogl láskori sírok régészeti föltárásaihoz.Eredetiben láthatta teh őseink ötvösművészetének napvilágra került emlékeit.Tarsolylemezek díszítései,palmettás motívumai ettől kezdődően jelentek meg veretes munkáin.

A Barabás Miklós Céh,az erdélyi művészek szervezete biztosította számára is a megnyilatkozás lehetőségét.Első egyéni tárlatát 1942-ben Gy.Szabó Bélával közösen szervezte meg Kolo városban.

Azután évekre a történelmi sorsfordulók alakították az ő sorsát is. Háború,behívások,frontszolgálat.Egy lépésre a szabadságtól 1944 októberében orosz fogságba esett. Három esztendő hullott ki így az életéből.A fogolytábor drótkerítése nögö csak a szabadulás reménye éltette,s tervei - az elvégzendő,re

váró munka - biztatták a kitartásra.

Hazatérve, a dogmatizmus művészetpolitikájával kellett megküzdenie. Ötvösmunkák, veretes tálak, ékszerek nem illettek annak a kornak nindent egységesítő [illegible] ízlésébe. Ő pedig csak azt tudta csinálni.

Művei [illegible] meghódították a művészetet szerető közönséget. Eljutottak határainkon túli kiállításokra is. A Fuhrmann-ötvösmvek és ékszerek rangja nevet szerzett mesterének: Budapesten, Milnóban, Brüsszelben, Lyonban, Firenzében. Ami pedig legalább ennyire fontos volt [illegible], az erdélyi társadalom életre kelt igénye a feltámasztott ötvösművészet iránt. Fuhrmann Károly ékszerei, veretes tányérjai, úrasztali koncsói vagy csak íróasztalainkon álló tárgyai magyar motívumainkkal, míves kimunkáltságukkal egy közösség mélyen sajátjának érzett értékei lettek.

Ez az ő művészetének legnagyobb érdeme.

Ha gyűjteményes kiállítását akarná most megszervezni bárki is gonddal-bajjal tudná csak összegyűjteni ötvösművészetének tárgyait. De azok megvannak, velünk vannak. Értékállóak és időt állóak. Művei és művészete - mindannyiunké. (Murádin Jenő).

FUHRMANN Károly ötvös

FUHRMANN Károly ötvös

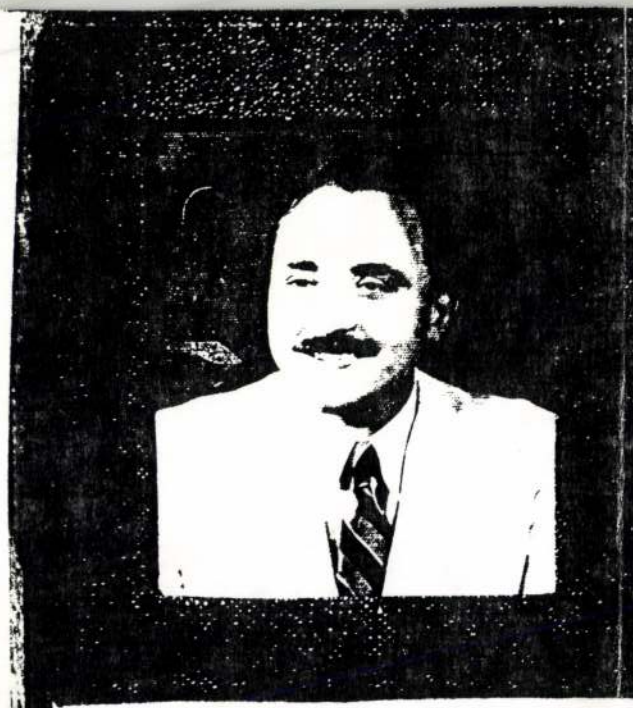

Fuhrmann Károly

saját kezűleg aláírása

BARABÁS MIKLÓS CÉH

ERDÉLYI KÉPZŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE

20 sz.

NEV: Fuhrmann Károly

ötvösművész

LAKIK: Kolozsvár

A BARABÁS MIKLÓS CÉH TAGJA

KOLOZSVÁR, 1943 IX. 29.

TITKÁR

ELNÖK

P. H.

MINERVA NYOMDA 2216

Elárvultak a palmetták

Fuhrmann Károlytól búcsúzunk. Az erdélyi ötvösművészet legtermékenyebb és legkiválóbb képviselőjétől. Nehéz időkben, a harmincas évek végén indult. Entz Géza, Felvinczi Takács Zoltán és Fettich Nándor biztatására, a negyvenes évek elején, Keletről magunkkal hozott ősi motivumaink felújításával kezdett foglalkozni. Előbb a Barabás Miklós Céhben munkálkodva majd az 1951-ben alakult Képzőművészek Országos Szövetségének alapító tagjaként, még később pedig a Művészeti Alap elnökeként, alkotó és kiállító művészként, nagyon gazdag, bár részleteiben mindmáig kevésbé ismert tevékenységet fejtett ki.

Körülményes életútja volt. Pár igen sikeres év és kiállítás után három évet tölt orosz fogságban. Hazatérve, nemsokára tudomásul kell vennie, hogy a megváltozott társadalmi körülmények között ötvösművészetére évekig nem lesz szükség. Ennek ellenére Fuhrmann Károly nem csüggedt el. Egész életét, teljes művészi munkásságát egyetlen célnak rendelte alá. A történelem útvesztőiben elfelejtett, sajátos csodálatos motívumvilágunkat kívánta velünk megismertetni és megszerettetni. Ötvösségünk jeles újjáélesztője volt. Irányzatot teremtett: a posztmodern magyar ötvösművészetet. Félreismerhetetlen motívumú kelyheivel, tálaival, keresztelőpoharaival, kancsóival és ékszereivel több mint ötven éven át volt jelen hazai és a budapesti ipar- és képzőművészeti kiállításokon.

Egyházak, múzeumok és magángyűjtemények őrzik munkás éveinek gyümölcsét. Ezüstbe és rézbe vésett-kalapált szenvedéseit, kereséseit. Nemes festett- és rekeszzománcait, drágaköveit Életfáit, szarvasait és pegazusait... Palmettáinak világát. A Napot, a Holdat, a tüzet és a páratlan számok igézetét. Előre vagy vissza, de mindig-mindig fölfelé néző madarait.

Egyik beszélgetésünk alkalmával mondotta: **„Nekem megérte. Feltétleniül boldog embernek mondhatom magam, mert mindig azt csináltam, amit szeretek, szívvel-lélekkel csinálom ma is: annyit dolgoztam, amennyit csak akartam, tudtam erőm szerint. Ennél többet talán nem is lehet kívánni."** Hallgatom a régi hangfelvételt, s közben a szobám falát díszítő életfás tálat nézem. Elárvultak a palmetták s az örök reménykedés madarai. Fuhrmann Károly ránk testálta a szarvasokat, az oroszlánokat és a pegazusokat, őrizni fogjuk a jusst: a Napot, a Holdat, s a tüzet, módfelett. Akárcsak nagy mesterük drága emlékét.

Tibori Szabó Zoltán

FC Swarovski Tyrol) és Kliton Bozgo (Albánia, Tomori Berati) 29—29 gól. ● Az eső miatt számtalanszor megszakított wimbledoni teniszbajnokságon már a nyolcaddöntőbe jutásért mérkőznek. A női mezőnyből bejutott Navratilová, colae 2—0 arányú győzelmet aratott csapattársa, Ana Gorita fölött A vegyespáros versenyben Laura Nicolae, Andrei Filimon győzött. A fiúk páros versenyét Vaszil Ivanov, Marin Kosztadinov bolgár páros nyerte.

ban a nyolcadik helyen végzett. Íme, az egyes fegyvernemek VK-dobogósai: **NŐK: Tőr: 1. Giovanna Trillini** (olasz) 116, 2. Fichtel (német) 80, 3. Bianchedi (olasz) 77 . . . 8. Grigorescu (román) 49 pont. **Párbajtőr: 1. Horváth Mariann** senyző — mint **Scott, Foster, Nehemiah, Myricks, Burrell, Carl Lewis, Ashford** és **Joyner-Kersee** — tagja a csapatnak. Mert hírlik, a 4X100 m-es váltóban minden eddigi idők legjobb váltóját állítják ki Valószínű a **Burrell, Wi-**

„A román nyelvű osztályok elhelyezése jótett"

(Folytatás az 1. oldalról)

— Ha a múltra gondolok, természetesnek tűnnek ezek a félelmek, de mi egy új társadalmat, világot építünk. Minden területen, így gazdasági, társadalmi vagy ha akarja, politikai területen is más létformára gondolunk.

— Mégis, hogy várja el, hogy az emberek az elmúlt húsz év után azt higgyék: most már másképp lesz minden?

— Önök is meg mi is meg kell győzzük őket, hogy más életmódot biztosítunk nekik. Évszázadok óta itt vagyunk és együtt vagyunk. Sok nehéz percünk volt — önöknek is, nekünk is —, de most már más a helyzet. A viszony humánusabb. Kell és tudunk is együtt élni ezen a földön.

— Most 5 perce hallottam, hogy az Energetikai Líceumban még szükség van román osztályokra. A konfliktus elkerülése miatt, miért nem oda teszik be őket?

— Ténylegesen szükségük van még osztályokra. De ipari vagy reál profilúakra. Így van beállva az iskola. A központi iskolákban viszont ezek a matematika-fizika, román és magyar nyelvű osztályok elhelyezése külön jótett. Jó kapcsolat kialakításához vezet. Az Energetikai Líceum a város szélén van, míg a 2-es Elméleti a központban. És nekünk a központban van helyhiányunk.

— Kinek az ötlete volt ezen osztályok elhelyezése a fentemlített iskolákban?

— Nem mondhatnám, hogy az X-é vagy a másé volt. Tehát így konkrétan nem tudom megmondani.

— De mégis, az öné volt, vagy netalán fentről jött az utasítás?

— Nem. A tanfelügyelőség, a Tanügyminisztérium felhatalmazása alapján, amikor a beiskolázási terveket elkészítette, iktatta be a két osztályt a 2-es Líceumba. És bár a 3-as Számú Elméleti Líceumba is be akartak iktatni egy osztályt, az RMDSZ és az iskolák vezetőinek átiratát tanulmányozva, és tudva, hogy ott tényleges akadályok vannak — például helyszűke —, ott visszaléptünk.

— Úgy értesültem, hogy amennyiben az önök válasza negatív, az RMDSZ megmozdítja a tömegeket és kivonul az utcákra. Tudja, hogy ez mivel járhat?

— Aki vállalná azt a felelősséget, hogy kiviszi a tömegeket az utcára . . .

— Én úgy érzem, hogy ön készteti arra.

— Semmi esetre sem! A tanügy állami intézmény, amelynek az a dolga, hogy elkészítse a beiskolázási tervet a megyében, hogy elossza az osztályokat, a katedrákat. A megye minden iskolájában, nem csak a 2-es Elméleti Líceumban. Teljesen időszerűtlennek tartom, hogy az ilyen lépés, mint amilyen ezen két osztály betétele egy olyan iskolába, amely elég hellyel rendelkezik, ekkora méretű akcióhoz vezessen.

— Én mégis azt hiszem, hogy ha ön lenne a helyükben, ugyanúgy gondolkodna.

Szabadság (Kvár)
1991. júl. 2. III. évf. 126. sz.

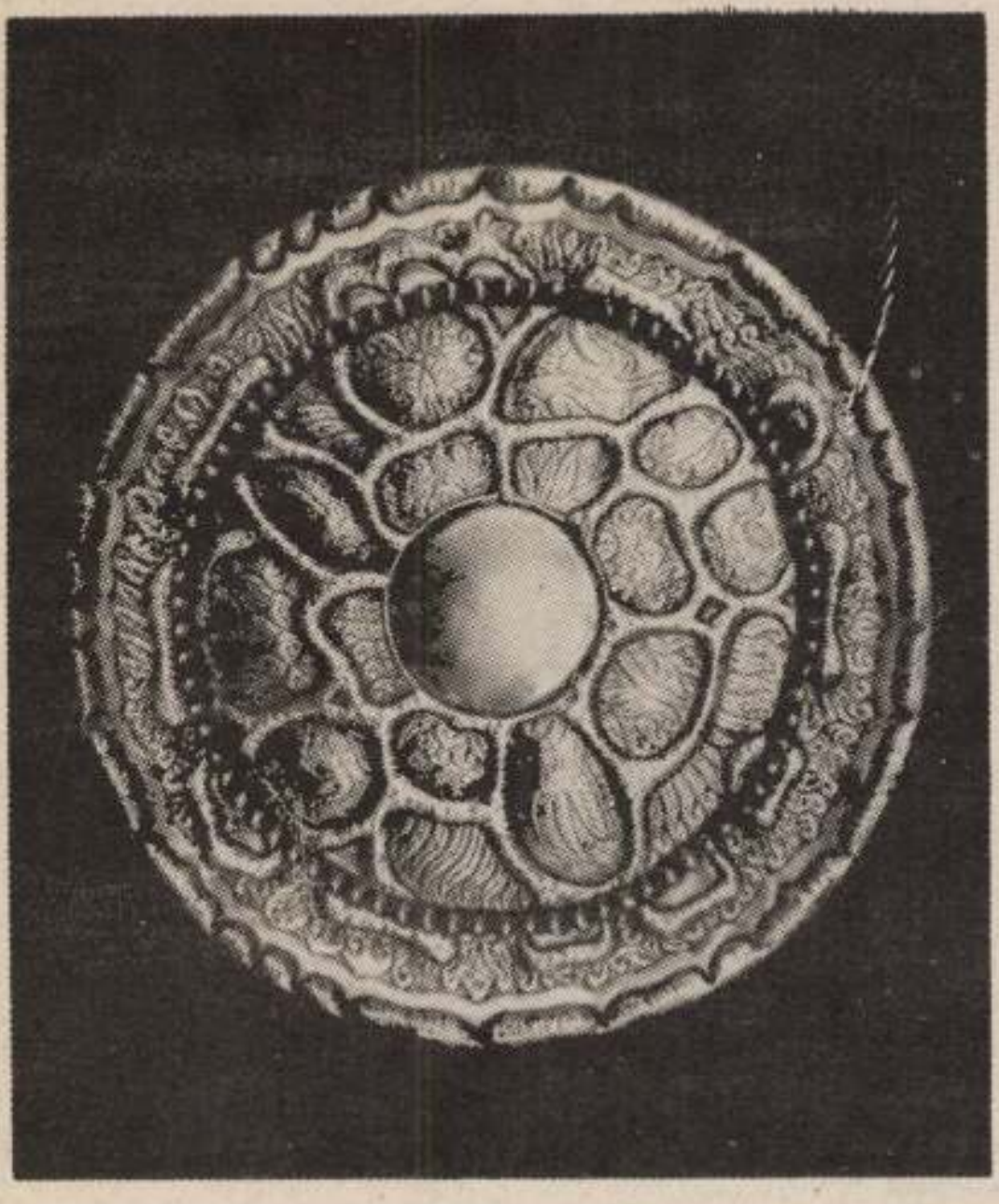

Fuhrmann Károly: Útvesztálak

5

KERESZTÉNY SZ
KOLOZSVÁR
1990 -02- 25

FUHRMANN Károly

benez.
Valahol nem így van, valaha nem ez
lesz,
jöjj el hát, ha kész vagy s valahol
sereglesz!

(A csillapító szeretet)
Ember ez a tűz,
mindent rádobott
gazdag balkezed,
kegyes jobbkarod.
Saját képzeted
lángja csap feléd,
büntetés gyanánt
biztatás elég.
Nem eloltani,
nem elfojtani:
öntözni amíg
az lehet ami!
Ember ez a tűz,
kinek maga sok . . .
Harmatozzatok,
égi magasok!

(1984)

Fuhrmann
Károly
Strömstäl

FUHRMANN Károly

4

KERESZTÉNY SZÓ
KOLOZSVÁR
1990 -02- 25

s már új arcot kíván a szenvedés,
már eltűnik a régi arc: kevés

a régi érzés és a régi szó:
hátha szétfoszlik majd a régi kín
az új mélységek új tajtékain!

4

Egyetlen arc a sok közül, s mögötte
talán egy ház, egy utca vagy egy város,
mely tág mezőkkel s erdőkkel határos,
nyugodt folyóba ömlik tiszta könnye

s bőven felbuzgó szennye is, az égen
ugyanúgy ég a nap, és lent a földben
ugyanúgy mállanak a csontok, s körben
ugyanolyan az éj, s a gyilkos szélben

ugyanúgy hull a lomb is, mint akárhol,
csak egy város Kelet-Európából,
csak egy vidék, olyan, akár a többi,

miért nem tudsz belőle már kinőni
s messze futni? Csak állsz a folyóparton,
és szólsz, ha szólsz: nincs, nincs, nincs másik
arcom!

Marosvásárhely, 1988. július

FUHRMANN Gyula rajzai

Iglói templom, négy evangelista szobor mása, 1892

Szőnyi 1996 53.

Jucu > Oláhzsuk
Jucu de Jos > Alsózsuk
Julianna: Héjasfalvi Ferencné 304
Julmarkt > Gyalu
Jusztina: Porkoláb Demeterné 184,

Kabos, Gyerőmonostori család 368
- András 142, 268
- Borbála, Tamás leánya: Dobokai
- György 142, 268
- Ilona 441
- Jakab 368
- János, Tamás fia 268, 368
- Margit: Gebárt Benedekné 316
- Mihály 142, 268
- Oszvald 502
- Pál, Tamás fia 268
- Péter 366
- Tamás 142, 268, 277, 522
Kaca, Caţa, Katzendorf; Küküllő v
- ev. templom 311
Kacendorfer János kőfaragó 189
Kacsics nemzetség 157
Kádár József 21, 163, 286
Kagerbauer Antal építész 60
Kaján (*Kallyan*), Căinelu de Jos;
Kajántó (*Kayantho*), Chinteni; Kol

Ø

Fuhrmann Mária, sz. 1904 febr. 10. Bp.
Benkhardt

Képzőmův. fők-
anyak.
Rónai M.
1920-22. a bpesti
képzőművészeti fős-
kolában tanult.

Ø Fuhrmann Mária

Stul. Budapesten 1904 febr. 10
Rk. 4 felsőbb leagyik –
1920/21 I–II. Elsőéves
művésznőr – Benkhard A..

36,

Fuhrmann P.M. rézmetsző

Kennauer Fülöp soproni nyomdájában készült: Orosz Synopsis c. könyvéhez mellékelte Fuhrmannak egy allegorikus rézmetszetét. 51.old.39.jegyz

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

FUHRMANN, Matthias rézmetsző

Nagyprombat látképe az korona felajánlás
~~térszlopon~~ rézmetszetén 1746

AH 1996 225-226. és ill

=> milyen végrettség szükséges
munkakör betöltéséhez.

eltelményeit! fell tükrözni!

26.

KÖNYVTÁRI RENDSZEREK

...ult az egyes funkciók
...ül.
...re fell hogy épüljön,
...tási rendszer)
...e (periodikum
...erotum nyilvántartás
...vántartások leltározások,
...rtozik a olvasóra.
...

Fuhrmann Mátyás, † rézmetsző,
1778. Pozsony.

Pressburger Zeitung
1778., 23. szám.

Fuhrmann P. M., rézmetsző,
1747.

Tört. Tár
1880., 160.
Szilágyi: Magyarországi képzőművészek
névsora

M.P.K.

FUHRMANN RÓKUS

rendi építész is részt vett a Szegedi minorita-templom építkezésében. (1754-1767 között.)

Bálint Sándor: Szeged városa
Budapest, 1959.
70.o.

FUHRMANN, Mathias, pozsonyi vzob-
rász

M. F. Bildhauer, 2 éves lánya meghalt (1778,
23. vzám, 8 l)

(Vagyházy I. 197 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Fuchs Antal

Ktvös, Kőszeg

l.

Horváth Tibor

22. l.

Fujita

— Szenzációs kiállítás-ciklus terve valósul meg rövidesen. Legelőkelőbb kiállítási helyiségeink egyikében a legmodernebb és legdivatosabb világhirü festőket mutatják be a magyar publikumnak, kivétel nélkül olyan művészeket, akiknek művei eddig még nem kerültek Budapesten kiállításra. A terv szerint minden művész külön-külön kiállítás keretében mutatkozik be 25—30 darab reprezentáns alkotásával. Fujita, Van Dongen, Brack, Chagall, Thiricho annyira aktuális neve szerepel többek közt azon a listán, amelyet már összeállitottak és amely valóban szenzációs eseménye lesz a képzőművészeti évadnak.

N. Ú 1934 X/26

N. Ú. 934. XII. 25

N. Ú. 934. X. 26.

Picasso

Hessenitallér 1854

Av. körirat: LUDWIG III. GROSHERZOG VON HESSEN
középen baloldali arckép; alatta apró betűkkel: G. VOIGT.

Rev. Fenn felkörben: ZWEY GULDEN. középen: Kereszt
hesseni címer; lenn: 1854

Átm.: 36 m/m

Súly: 21.4 gr

Fuhrmann P.M.

Fuhrmann P.M. Javitás Szendrey-Szentiványi Lexikon 537. lapjához

Nem volt Sopronban tevékeny, hanem Bécsben. Csupán a könyv jelent meg Sopronban, amelynek cimlapja való tőle. Oroszi Synopis. 1747.

P.M.

Szabó

T. 1928.

kivágott derekat és kettős szoknyát,
jal, a harmadik beduint három angorá-
erekat félbő ujjakkal visel. A háttér-
. Felirata:

-ÖLTÖZÉKEK
Grund, Pesten 1864.
ővárosi Lapokhoz 1864.
h Gusztáv.

44.2 cm.

Fuhrmann Péter

pálos szerzetes (rajzolo) és rézmetszőtzent Pál remete megdiltsőiteset metszette rézbe saját és Orosz. Kés öbbi könyvenér fam lapján. A könyv a nagyszombati egyetemi nyomdában készült (Vita et obitus Pauli Thaebaei. Tyrnaviae, 1738)

F. (Orosz, Fr. Synopsis annalium eremi-coenobiticorum Ordinis S. Pauli. Tyrnaviae 1747)

Tu Gár Orakó
75. l.

Fuhrmann P. M., rézmetsző 1747-ben Sopronban.

Szilágyi István: Adalék a magyarországi képzőművészek névsorához. *Tört. Tár.* 1880. 160. l.

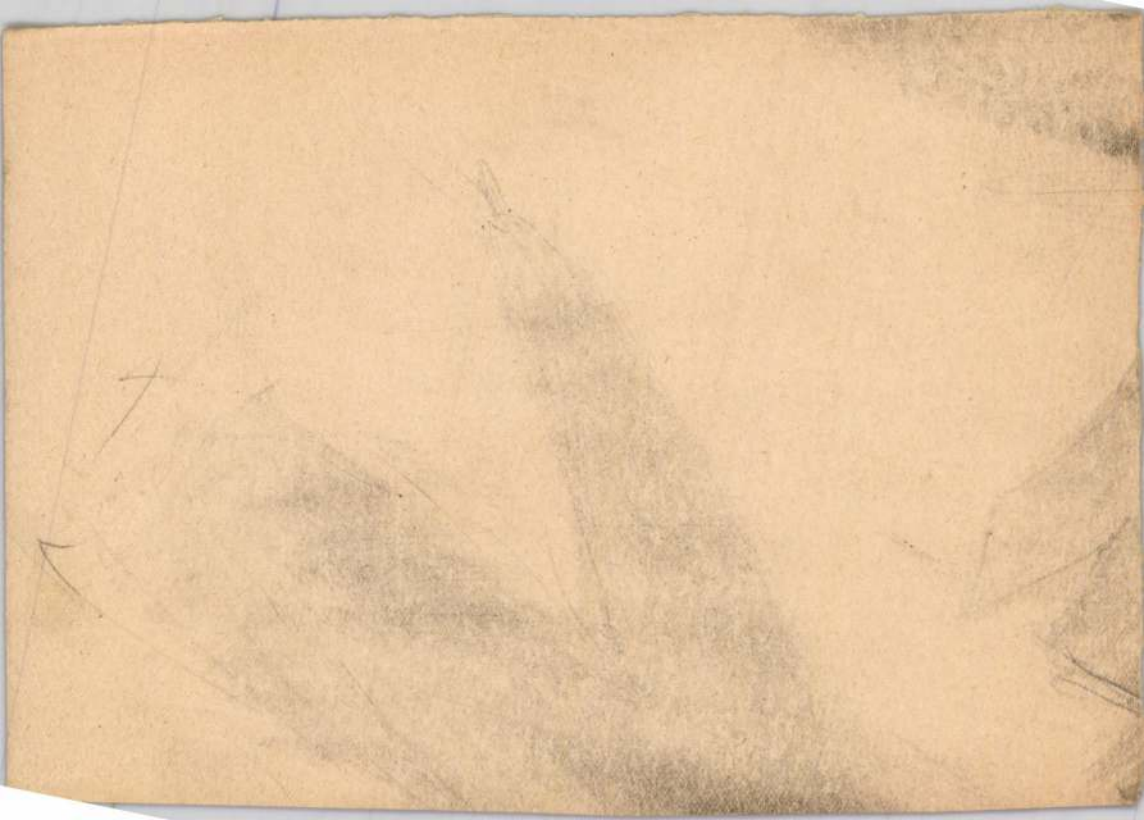

Fuhrmann Mátyás

pálos rézm

l.

Molnár Enő = A nagyjenő – tüskevári páloskolostor. Bp. 1936. 88. l – 98. l.

(75,81)

és 10, 13 ábra.

=

plus ou moins la monstrueuse manoeuvre
ègres internationaux, qui vise à étran
abattre le Fascisme.-
ne faut pas le perdre de vue - est
communiste qui, comme elle l'a maintes
à préparer le terrain favorable à la
n qui - l'expérience l'a bien montré
r le niveau de vie et de dignité des
système politique, dont la direction
t à la Russie.-
udes "abyssines", pousse-t-on toujours
une colonie russe. Le communisme consi
ions du monde comme autant d'autres
voir déchaîné la révolution - à être
ts".-

Fuhrmann Mátyás

pálos szerzetes, író és
vézmessö 1732

irod

MAGYAR MUVESZET

1937. 294. l.

295 l.

Fuhrmann Mátyás

Osztrák pálos vérmetsző

Remete szent Pál és szent

Antal életéből

vród vett jelenetek

Bárányné

590 l.

a tüskevári pálos

templom berendezéséből

való sekrestye szek-

venyen, fenti met-

szetei után készült

jelenetekkel.

Andrássy Gyula gr:

Mellig, hétnyolczad bal
beretvált, legye kicsiny s szak
hér mellénye ki van vágva s
kép alatt, melynek hátán ala
két sorban:

„Julius Graf Von
K. k. Minister der a
s a jobb vállon: „H V" eg

Fametszet, az alak na

Ltsza 8382.

Fuhrmann Mátyás

1.

Arch Ert

1936-96 l.

Matthias Fuhrmann.

osztrák pálos perzetes rézmetszőlap-
jai után képült dombormüvü jelene-
tekkel díszitett faragványok a Tüskevár
pálos templomból maradtak ránk.

Voit Pál: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

Fil

Matthias Fuhrmann, grafikus

Bécsi pálosszerzetes, iró, rézmetsző. Az ő Bécsben megjelent könyvének illusztrációit használta fel János Hyngeller szobrász a tüskevári pálosrendház és templom faragványain, de az ő munkája művészibb volt, mint Fuhrmanné. A szentségtartó Szt. Pál remete jelenetéről van szó. 122.old

PÉTER KOVÁCS: Der Meister der Holzschnitzereien in der Székesfehérvárer Jesuitenkirche aus dem 18. Jahrhundert 119.old

ALBA REGIA, Az István Király Múz. Évkönyve. X. 1969. Székesfehérvár, 1969

Fuhrmann Mátyás

1924/25 – 1928/29 I. 1929/30 I

Ø

Ferkèpzomfoiskèvk

83. l.

MDK

Fuhrmann Mátyás fiuközépiskolai rajztanári oklevelet kapott.

Képzőm. Főisk. Évk. 1930-31. 90 l.

Fujkin István

FUJKIN ISTVÁN festőművész alkotásai láthatók tegnaptól Budapesten, a Metro Klubban. A tárlaton az autodidakta művész zenei ihletésű képeit tekinthetik meg az érdeklődők október 6-ig.

[illegible]DELEGÁCIÓ utazott szerdán

Népszabadság, 1987. IX. 24

MDK

Fujt Pálné

keramikus

empir vázákat és gyufatokokat készit.

Radics Elemér: Herend.
Kisalföld, Győr. 1957. jun. 16.

Tukász Jenő

Husz Mária: Derkovits ösztöndíjasok beszámoló kiállítása

Művészet, 1983. július

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1984 MÁR 5.

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Jenő Fukász

1021.

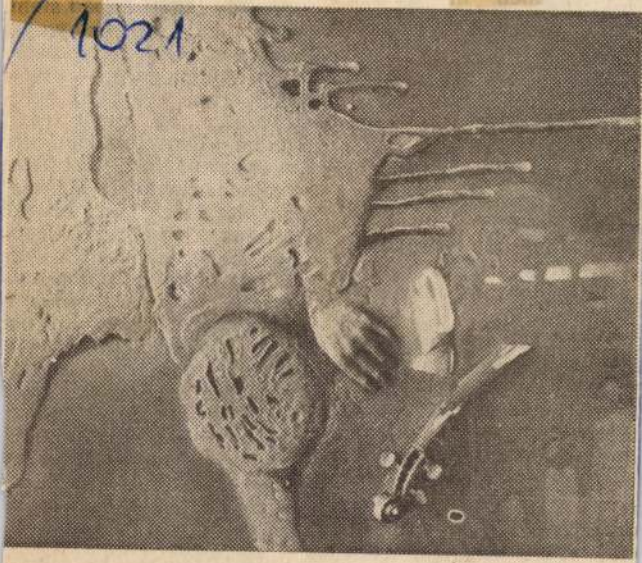

Jenő Fukász: Schwanengesang

Derkovits-Stipendiaten

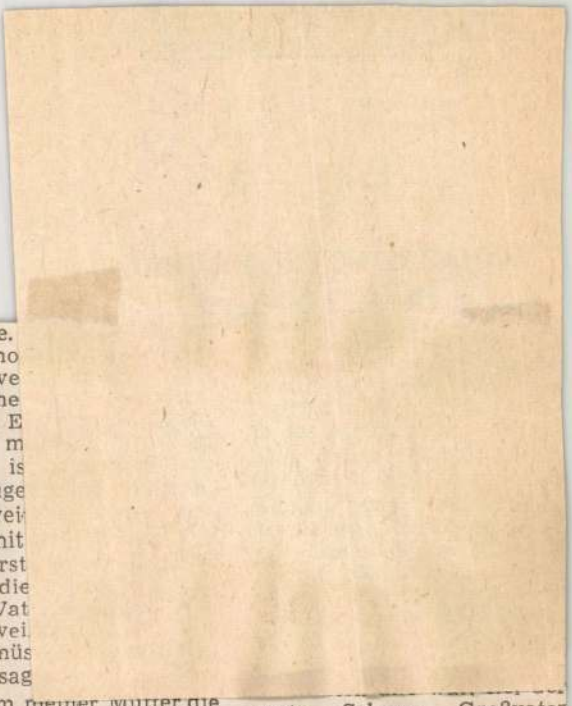

. Dürre.
nde Kno
üste, we
ıssprech
hreibe. E
er läßt m
ängen, is
eine Auge
g. Unwei
liege mit
ber vorst
as ist die
Mein Vat
ur er wei
„Das müs
eilen", sag

Da kam meiner Mutter die
lee: „Ich backe ein einzi-
es große Brot daraus, das
önnen wir dann das ganze
ahr essen."

Und sie buk das Brot, so
roß wie die Welt, knetete
s drei Wochen, ließ den
eig zwei Wochen gehen,
nd als er aufgegangen
ar, reichte er bis zum
Valdrand. Sie hatte zwei

erste Schnee. Großvater
überließ uns auch seinen
Schmalzanteil. „Du muß
wachsen", sagte er immer
„Ich brauche es nicht mehr.
Ansonsten war er schweig
sam.

Zu Allerheiligen war e
meine arme Mutter leid, di
großen Scheiben zu schnei
den, dabei hatten wir noch

Fukász Jenő

Kiállítás az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1984. III. 2.

Fukász Jenő, festőművész

A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítását ~~Sze~~ Szegeden, az új Ifjúsági Házban rendezték meg. — Fukász Jenő művének címe „Love Story" a festett emberi, társadalmi problémákat dekorativ felületekben, valami puha érzékenységben feloldó, tolókocsis fiatalokat ábrázoló (említve), „Szerelmespár '81"-e.

P. Szabó Ernő: Stúdiókiállítás Szegeden. Magyar Ifjúság, 1981. szept. 22. 27. old.

MDK

Fukász Károly

Budai részlet

Salon

Udvar

Völgykatlan

Szab. Képzőm. Rajz és Festőisk.kiáll. 1924.ápr.

5.1.

M.D.K.

Fuker Márton, ötvösmester

az 1788-évi statisztika szerint az eperjesi ötvösök tagja.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
263. old.

Fuker Márton

ötvös

1755 júl. 29 Eperjes

Kapmagyarorszötvösök 17 l.

Közoktatásügyi minisztérium, Acta

IV. 159, 160, 161, 162.

Fukker

miskolci puska-
müves a XIX. sz. első
felében.
Pisztoly-pár, vésett
díszü, fenti müve.
A Borsod-Miskolci-
Muzeumban.

Láttam
1947. okt. 29.

Futesz Emil

bpesti nehezfővárosi
főkertész
szul. 1830-ban Vár-
palotán
Élett.
Szikl Veszpr
235. l.
MOB kat.
3035. 7

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

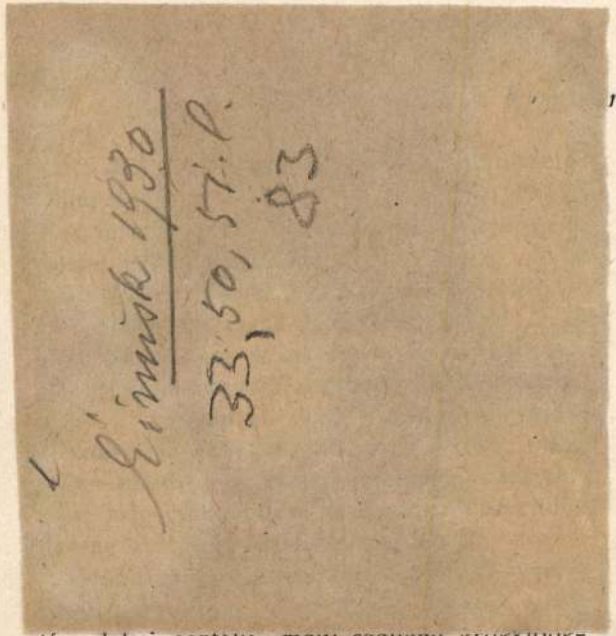

rak Orsz. Főfelügyelősége

dulakatalógusának földolgozási munk
mélyzethiány miatt ujolag megakad
a fenntartó egyesületnek nem állott r
megfelelő szakemberek alkalmazása.

A múlt év folyamán a múzeumot
egyesület kiadta Kolozsvár város pro
szerű ismertető-füzetét. Tekintettel ar
a többnyelvű s a múzeum ismertetés
talmazó füzetet nagy mennyiségben
ták és díjtalanúl kiosztották, lehet
hogy a múzeum látogatóinak száma u
kedni fog.

A múzeumnak hivatalos folyóirata
év folyamán is a már 22 év óta megjel
dély» cz. illusztrált folyóirat volt,
az Erdélyt ismertető általános érd

társadalmi osztály, mely szellemi érdeklődé-

i célokra oly módon, hogy e tete-
zeget az 1914. és az 1915. években
talni és hogy a jövőre is meglegye-
llandó fejlődést biztosító garanciák,
amodta az intézetnek járó államsegély
sét és szükségleteinek kimutatására a
részére évi 2000 K-t állított be.

ISKÚNFÉLEGYHÁZA. *Városi Mú-*
z elmult 1913. esztendő a múzeum
k rendezésével és a szükséges bu-
készítésével telt el.

a múzeum a rendelkezésére álló
eretében a szükséges butorzatot elő-
sse, a város a régi városháza butor-
mindazokat átengedte, melyek átala-
ak mutatkoztak. Igy azután az 1913.

lákra rakta, gondosan számozta s ezzel egyidejűleg készíttette a czédulakatalogust is. Emellett figyelemmel kisérte a város környékén folyó földmunkálatokat is, hogy a leleteket az elkallódástól megóvhassa s megmenthesse. Igy mentett meg több tárgyat s köztük egy szép iramszarvas agancsának koponyás részét. Ennek lelőhelyét, hol földmunkálatok folynak, állandóan figyeli, mert itt a felsőbb rétegben népvándorláskori sírok is mutatkoznak. Míg a pénzgyüjtemény részére az üveges szekrények készültek, addig az időt a múzeumőr a meg nem határozott muzeális anyag meghatározásával és leírásával töltötte, úgy, hogy a pénzgyüjtemény most már majdnem egészen feldolgozva ké-

Fullár Antal

falfestő

a bpesti Róhús kápolnában lévő freskót festette, Leszkovszky tanítványa volt a bpesti Ipar-műmvészeti iskolában. 2 évvel ezelőtt végzett.

Dr Könyi Ottó közlése

1933. X. 11.

AZ I. KER. MÁRVÁNY-UTCAI „KOSSUTH LAJOS" FIU FELSŐKERESK. ISKOLA

(I., Márvány-utca 32. szám)

IV. OSZTÁLYÁNAK 1930. MÁRCIUS 30-ÁN,

(VASÁRNAP) TARTANDÓ

MŰSOROS

Fulár Antal

festő

1925-1932

Iparm. Isk Évk.

1930—34. 45. l.

48

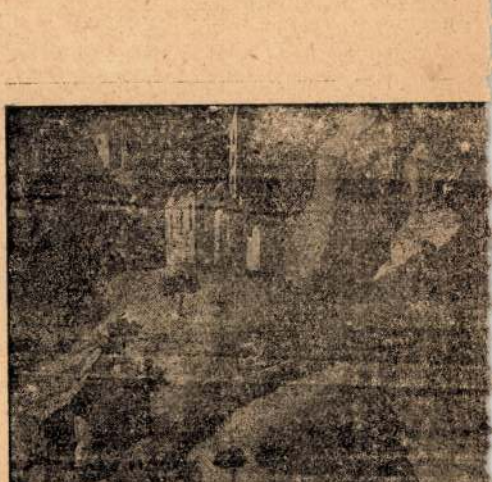

119. kép. *Sienai festő, XV. sz. eleje : Remeték é*

A Capese Zurlo- és a San Marco-gyüjtemény
Gerevich, PA. 232. és 263. l. (Signo

Fulár Antal

díszítő festő

1931. képesítő oklevelet

szert. jeles-jó

Iparm.Isk Évk.

1930-34. 48. l.

Fulár Antal

festő

1925–29

Éimisk 1930.

83 l.

Mázai h. n. I. 192, 193.

nem státa?

1904. december 14. 657

Divald Kornélnak: a sárosvármegyei műemlékek összeírása érdekében tett utjáról szóló két jelentése tudomásul vétetik, a bártfai múzeum berendezésével Csihalik József bizatik meg; munkájáért a már kiutalt 500 kor. államsegélyen kivül a régészeti rendeszési rovatból 500 kor. engedélyeztetik. (975/1904)

Fülár Antal

díszítő festő-

1931. szabadulevelet

nyert, jeles

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 48. l.

Fulár Antal

IV. c. diszitő festő

l.

Éimisk 1930

33. l.

16.770.–	15.714.70	275.–	23796	4.690.–	7.718.58
6570.–	6.570.–	2.500.–	3.654.79	4.690.–	4.690.–
		2775	3892.95	9380	1230858

Fulla, Ludo

Született Rózsahegyen 1902-ben. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után Prágába ment az iparművészeti főiskolára. Kysela tanár mellett tanult, kisebb ösztöndíjakat kapott itt tanulmányai folyamán. Az iparművészeti iskola három és féleves végzése után vinzavonult és nemsokára kiérlelődött benne a hivatás érzete a festészet iránt. Ennután már teljesen a képzőművészetnek szenteli magát. A szlovenszkói kiállításokon kívül résztvett a prágai, krakkói és rigai nemzetközi kiállításokon is.

Brogyáni Kálmán: Festőművészet Szlovenszkón. Kassa 1931. 104. l. 54-57. lap.

Fulla végigjárta Picasso, Braque, Doraine, Matisse utjait. Fordit

Galandával együtt dolgozik;
Kivel egy időszerűen megjelenő
magánlapot adtak ki „Sú-
kromné listy Fully a Galan-
du" cím alatt. Kételős kia-
dásában Prezidiot, az elemen-
tarizmust és a konstruk-
tivizmust ismeteti.

Dorkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Fulla L'udo

slovák festő

Forum. 1931. 161. čs.

kr. ll.

nem Kell.

Fulla Ľudovít

ozlovák festo
szül. 1902 febr. 27

Ružomberku (Rózsahegy?)
Prágában tanult
Bratislavában az
iparmuv iskola vezetője
2 olajfa a turocszent-
mártoni szlovák muzem-
ban.

Sprievodca

21. l. képpel

12 11. 14-7
62

Fülla Lajos (Lindo)

Szül. 1902 febr. 27. Rozsnyón.

Festő és grafikus. A cseh megszállás alatt Pozsonyban volt tanár. Ex libris gyűjteményét 1926-ban Prágában adta ki. Egyéb művei és utazásai felsorolva.

Toman 149. l.

IX. Rákos u. 3

Fulda Ludo

l.

Wagner Profil

56. l. 39, 40, 44, t

Ein ande-
el Haller,
ann Beth-

tur der
st sich an-
ornamenta-
ter, ausser-
r Grabmal-
ie Arbeiten
e Relief-
ohann Hunya-
eben, eben-
Meldenhaf-
garischen
gebrachten
en und die
hingewiesen.
s XVI. Jahr-
in des Ste-
nd in
r Bahre, in
en, die Lin-
esentlichen

FULLA

Nevét Jaszusch Antallal kapcsolatban

említi:

Tomáš Štraus: Anton Jaszusch a zrod východoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 105. l.

FULLA

A szlovákiai kiállításokról szólva emeli ki, mint a legnevesebb művészek egyikét.

Ladislav Saučin: Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918–1938. Košice 1964. 23.

FULÓKÉRCS.

Fulókércs, Kércstől megkülönböztetve, 1427-ben fordul elő az ez évi adólajstromban, 13 adózó

Csikvári Ábrány
178, 179. l.

portával. Birtokosai voltak e században a Fuló-, Bor-, Gibárdi-, Roskoványi-családok. 1473-ban Pohárnok István is birta egyes részeit, aki ez évben itteni birtokának bizonyos hányadát átengedi Zombory Nagy Istvánnak, akit ekkor testvérének fogadott. 1565-ig nem találunk említést a helységről. Ekkor több nemes birtokában van 7 adózó portával. Lakossága ebben a században már protestáns. 1618-ban ref. egyháza nincs felsorolva az abaújegyházi kerület gyülekezetei között. 1641-ben a lakosság meghódolt a töröknek és évi adófizetésre kötelezte magát. 1675-ben Szemere Castellum tartozéka és mint ilyen Szemere Lászlóé. 1828-ban 76 házból állott és 548 lakosa volt.

Kisközség az encsi járásban. Hozzátartozik Bánatos, Futókércsi. Területe 2597 k. hold. Lakosainak száma 434, akik 1 kivételével magyarok, s 243 ref., 165 rk., 17 gk., 6 izr., 2 ev. és 1 gkel. Foglalkozásuk őstermelés. Lakóházak száma 92. Ref. temploma van. Iskolái 1 ref. népiskola és 1 ref. általános továbbképző. Vasútállomásai: Felsőméra 8, Forró-Encs 18 km-nyire. Utolsó postája és távirdája: Szemere.

felhívja az adminisztrációt, ügyeljen arra, hogy a megállapított deputátumot az érdekelt papság meg is kapja.

A budai jezsuitáknak a következő deputátumok járnak: napi 12 adag kenyér, heti 1 öl tüzifa, heti 1 akó (Eimer) sör, évi 8 kősó vagy 60 véka só (Küeflsalz). Pénzben (zur Fundation) évi 600 forint. Zene és iskolamester számára évi 150 forint. Úgylátszik, az adminisztráció a Széchenyi-alapítványokra való tekintettel vonakodott megadni a jezsuita atyáknak a plébánosi deputátumokat. Ezért a bécsi udvari kamara 1696 április 5-én figyelmeztette az adminisztrációt, hogy Széchenyi alapítványai a jezsuiták részére nincsenek összefüggésben a plébániákkal. Következésképen az adminisztráció a plébániai deputátumokat, míg Őfelsége a plébániákat saját javadalmakkal meg nem adományozza és nem prezentál külön, állandó lelkészeket, továbbra is adja meg a hitterjesztő jezsuitáknak. Egy évvel később még tovább mentа bécsi kamara. *Lintschinger* Alajos superior és plébános kérésére elrendelte, hogy mindaddig, míg a jezsuiták a budai Nagyboldogasszony-plébániatemplomban ellátják a plébánosi teendőket, részükre a szentmisékhez 30 akó bort kell biztosítania tizedborból. Lintschinger superior kérelmére történt az is, hogy a jezsuiták akkor is megkapták a plébánosi deputátumo-

Fülöp Mária

műhimző 1701

l.

Magyar Múzeum

1946. 37. l.

M.D.K.

FULICEA Virgil

1930-ban Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 340.l.

PUBLICA Bibliotecă

Fulvas H.C./Hanz Gaspar/ ,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint:Köln: Fulvas H.C." 122.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosművességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.- Xantus János Múz.Győr,1967. - A Győri Múz.Évkönyve

Fulyas,? Hanz Gaspar,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztaloslegé-
nyek jegyzéke:"Fulyas,? Hanz Gaspar,Köln,1679 v.80".
115.old. 17.jegyz

Batári Ferenc,Asztaloslegények Győrött a XVII.szá-
zadban. Adatok Győr város asztalosmüvességének
történetéhez. 93.old

Arrabona,9.-Xantus János Múz.Győr1967.-A Győri
Múz.Evkönyve

Hanz Caspar Fulyas,/!/,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1675-től: "Hanz Caspar Fulyas /!/ Von Kaln /!/ bey dem Franchkenland". 103.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században Adatok x Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.-Kantus János Múz.Győr,1967.-A Győri Múz.Evkönyve

Funály /kendi/ Pál MDK

épitészmérnök a Kamara uj tagja. sz.1898.

A Magy Mérnök és Épitész Egylet Közlönye 1930.
VI.22. 243.o.

Funckh Gáspár kőműves M.D.K.

1722-25 közt Helblingnél inasko dott

Schoen A: Hölbling égitőmester Budán hűvtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 n. 145

Funk David

Funck

Rézkarc: Wahre Abbildung und Kleidung der Vornehmsten Türkischen Frauen....

Sign: I. Azelt sc.
Zu finden bey David Funck in Nürnberg.

Egy török nő ábrazolása, háttérben egy vidék és városrészlet.

75.o. 239. szám.

/dr. Kelényi B. Ottó/: Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában. 1683-1718. 86 o. 16 repr. Bp. 1937.

Funck David

Rézkarc: "Ware Abbildung der...Stadt Ofen...1686.."
Buda ostroma Ny-ról tekintve, jórészt képzelet-
beli helyrajzi elemekkel.

55.o. 148. szám.

/dr.Kelényi B.Ottó/: Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában.1683-1713. 86 o.16 repr.
Bp. 1937.

Funckhinhan, ágyúöntő. 1603-ban Kassán működött.

Kemény Lajos: Magyarországi ágyú- és harangöntők. *Arch. Ért.* 1903. 219. l.

Funcsler Katalin

iparmüvén

lárd

Vizy Elemér

Levente müvészek

103. l. köppel

342

1907.

n

nem térdig van ábrázolva ~~édesanyja~~, kissé
néz. Jobb kezét leereszteme ~~tartja~~
álat ~~tart~~. Középütt elválasztott ha-
öke barna, szeme szürke. Kettős cso-
egerősitett fejdisze, melyről hosszú
a és magas ruhája fekete. A háttért
foglalja el, melynek félig nyitott
k (kocsi, baba és labda) van. Jelzé-
n: N.V. DORPH 1903.

97.8:72 cm.
. január 24-iki 7736 sz. leirat
7).--

Tallós Kató
Funcsler Katalin

Ötvös Sz. 1919
Jul. 27
Paksou

1933–34

Iparm. Isk. Évk.

1930–34. 45. l.

elégségesre
végzett

Később afjának
és fivérének segített
restaurálni.

sepe

L

MDK

Funcsler Katalin, ötv.zom.

Iparm. Isk. Ivk. 1934-36.

43.1.

Fürcsler Mór

szobafestő tanonc

6 elemi

9 hónap, jó eredm...

Tanár Györgyi Kálmán

Ipariskola 1897

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Fundschler Mór

pestette a kecskeméti
mentfereuerendi pamplon
falkéjét 1914 körül.

Láttam 1939. tavaszán

ÉRTÉKESITŐ SZÖVETKEZET

TÜZELŐANYAGTELEP: V., VÁG-UTCA 7-9.

TELEFONSZÁM 290-667

T.

Müemlékek országos bizottsága,

Budapest IX.

Hőgyes Endre u. 10.

Funschler Mór

Szobafestő tanonc
y elemi
szakorajz, 9 hónap
jó eredm.

Tomár György Kálmán
Iparrajziskola 1896.

Funschler Mór

vobafestő ~~[illegible]~~ tanonc-

jó eredm, 10 hónap

Tanár György Kálmán

Iparrajziskola 1898

Mathematisches

Fundschler Móric

díszítőfestő

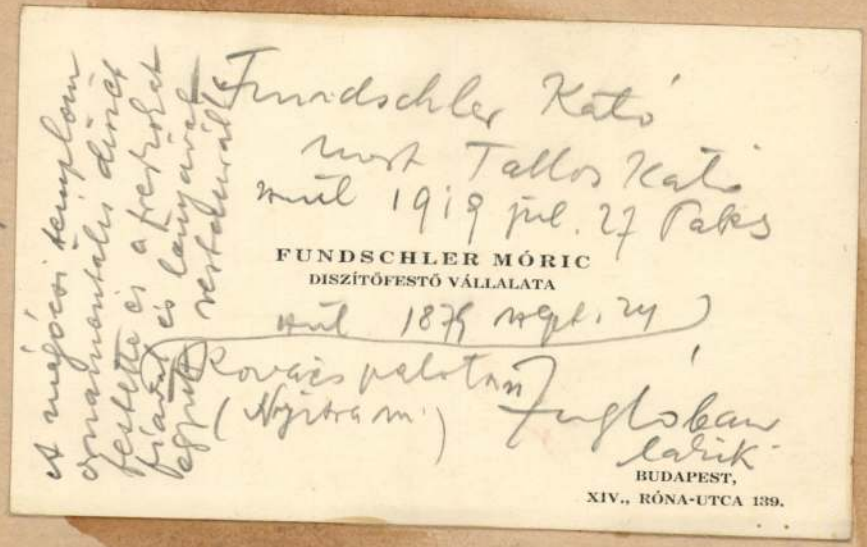

A mágócsi templom ornamentális díszít festette és a fresokat fiával és lányával együt restaurálta

Fundschler Kató
most Tallos Kató
szül 1919 jul. 27 Paks

FUNDSCHLER MÓRIC
DISZÍTŐFESTŐ VÁLLALATA

szül 1879 szept. 24

Kovács palotán
(Nyitra m.)

Fuglóban
lakik

BUDAPEST,
XIV., RÓNA-UTCA 139.

Fundschler Móric
festő

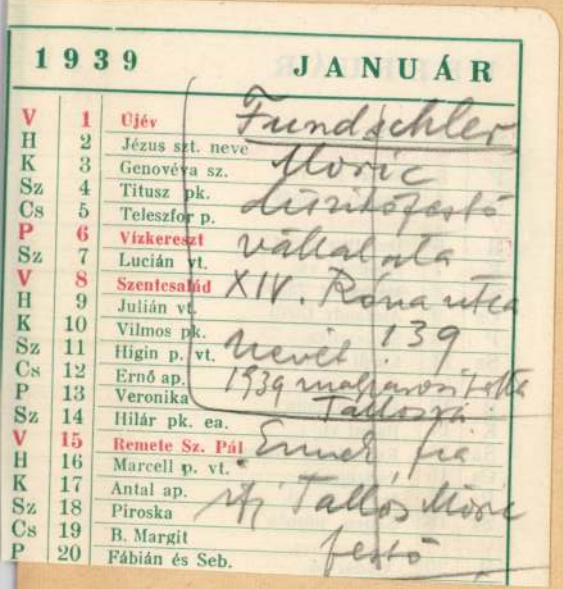

1939		JANUÁR	
V	1	Újév	Fundschler
H	2	Jézus szt. neve	Móric
K	3	Genovéva sz.	díszítőfestő
Sz	4	Titusz pk.	
Cs	5	Teleszfor p.	
P	6	Vízkereszt	vállalata
Sz	7	Lucián vt.	
V	8	Szentcsalád	XIV. Róna utca
H	9	Julián vt.	
K	10	Vilmos pk.	
Sz	11	Higin p. vt.	Nevét 139
Cs	12	Ernő ap.	1939 magyarosítatta
P	13	Veronika	Tallossi
Sz	14	Hilár pk. ea.	
V	15	Remete Sz. Pál	Ennek fia
H	16	Marcell p. vt.	
K	17	Antal ap.	ifj. Tallós Móric
Sz	18	Piroska	
Cs	19	B. Margit	festő
P	20	Fábián és Seb.	

Zsebnaptár 1939

Fündschler Mór c

diszitőfestő

vállalata

XIV. Róna utca 139.

Nevét 1939-ben

magyarosította Tallossa

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

JÚNIUS

30 nap — 23. hét

4 Vasárnap	
5 Hétfő	
6 Kedd	
7 Szerda	
8 Csütörtök	Úrnapja
9 Péntek	
10 Szombat	

Tallós Móric

Fundschler Móric ifj

festő

lásd

Tallós Móric ifj

alatt

Tallós Fundschler Mór
~~Funcsler Móric~~ [f].

festő

1923 – 1929

Medgyeshalom I. 25.

Éimisk

1930. 83. l.

Funcsler

lásd Fundschler

Ékerett 1905 aug. 21.

785/1905 sz. (Bpest, 1905 aug. 23.)

Dr. Horváth Géza jelentése a szegszárdi mizennisel.

Funcsler Móric Tj.

festette a kecskeméti
ferences templom fal-
képeit 1934-ben
1935 fenti 25 éves (?)

Zsebnaptár 1939

Fundschler Mór ifj

festő

festette az alábbi

templom fal-

képeit

1932–1933 (?)

ban

Nemzeti Ujság

1933. szept. 24.

(Megujitották az

ősi kecskeméti

ferences templo-

mot.)

Tárgy:

2000 P határozási segély
kiutalása:

éremtári gyüjtemény további rendezése
t megkezdették az 1860-i miskolczi
gbankók rendszeres feldolgozását, me-
k tömegét a városi levéltárból kérték
ró Vay Béla v. b. t. t. gyüjteményé-
egszerzése végett érintkezésbe léptek
ett fiával, báró Vay Elemér volt főis-
, ki hajlandó azt a legminimálisabban
ott 8000 K árban átengedni. A gyüj-
y szakértői becslése végett a Főfel-
őség részéről dr. Harsányi Pál járt a
zinén.

prajzi tár. A gyüjtés szünetelt, mert
ég hiányában a most meglevő anyagot
udják jól elhelyezni. Megbízás folytán
an dr. Bartucz Lajos egy. tanársegéd
tta a mezőkövesdi embertani vizsgála-
Azokat a néprajzi vizsgálati lapokat
0 drb), melyeket kitöltés végett a
e összes tanítóihoz küldtek, most ren-
zésére bocsátották s remélhető, hogy
módon az egész megyebeli embertani

is remélhető annak rendszeres felállíthatása
s ha
lehető
ben l
jék s
zik —
llyen
mész
haszn

Gy
barla
lelete
soroz
kőesz
letes
álló
és v
kőzet
kapjá
évekl
becs
tott

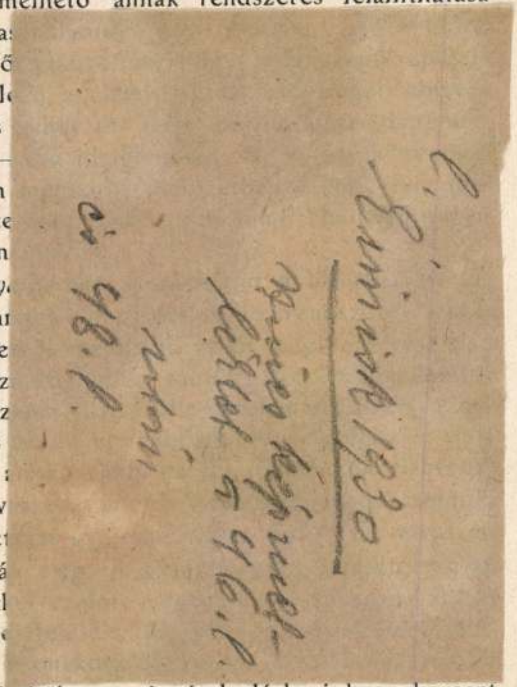

e leletből egy népvándorláskori bronzkeresztet
és egy vaszabla két végén egy-egy csont-

fegyverletétel egy jelenete — szintén ajándék révén került a múzeumba. Több apróbb jelentőségű tárgy és miskolczi kőedény mellett érdekes egy 1742-ből való szépen festett üvegbutykos, XVII. század végéről való mentediszek és a miskolczi kalapos-czéh ládája irataival, bemondótáblájával és pecsétnyomójával. Összes gyarapodás 308 darab.

Az *éremtárra* az elmult évben mintegy 500 K-t költhettek, mely összegen római, közép- és újkori magyar folyópénzeket, főképen magyar emlékpénzeket szereztek be. Különösen a régebbi magyar emlékérmekre fektették a fősúlyt s ezek között kiválik II. Rákóczi Ferencz 1703-iki szép ezüstérme. Különös gonddal fejlesztették a miskolczi érmek csoportját a mult évben dr. Tarnay Gyula főispán arczképes ón- és bronzplakettjeivel, apróbb bárczákkal s a miskolczi kalaposczéh most felfedezett kalapalakú vasbárczáival. Az összes gyarapodás 314 db volt.

A *néprajzi tár* részére Balajtról cserépedényeket és tükrös szalmafonású dobozt kap-

ellenében kaptak kézhez könyveket, néhány év alatt tetemes számú könyv v el náluk, az intézetek igazgatói pe könyvtár felhivására nem voltak hajlan tanulókat bizonyítványaik visszatart terhe mellett arra kötelezni, hogy a csönzött könyveket hozzák vissza vagy küket fizessék meg. Az év végén n tanuló óvadékát visszakapta.

Július—augusztus hónapokban a kö zárva van. Nyitva minden szerdán és baton délután 2—5 óráig.

Rendezendő lenne az állami letéte pező 20.000 K könyvtárépítési al kérdése, melyet az egyház külön takarék tári-könyvön kezel.

45. NAGYBÁNYA. A *Nagybányai Múzeum* életében az 1913. év minde gyobb mozzanat nélkül mult el. A g ményeket úgy a közönség pártfogása, pedig az államsegélyek által gyarapít de a beszerzéseknél a helyszüke miat anyagot kellett figyelembe venniök, m nek elhelyezése nem ütközik nehézsé

MDK

Fundschler Móric

A dorogi templom művészi restaurálása és festése 1938-ban történt meg. Megyistók István, Mihály Gyula és Fundschler Móric-cal festették a templomot.

Dr. Tiefenthaler József: A dorogi templom.

Nemzeti Ujság, 1938. Jul.3. 18.lap

T. XXX. *Kaufmann:* T. 31: *Perdrizet:* T. CIII; *Weber:* I. m. S. 125. T. 19.)

21; *Kauf-*
T. XXX,

tori halotti
best, 1947.)
mutatnak
ombjukhoz
nne. Páris,
pzig, 1913.

Budapest,

s: Contra.
Aeneas és
1.) Az iste-
egyiptomi
„dicsőíteni"
ont halálos
ak a késő-
séhez pedig
agy varázs-

s, Origenes.
szövegekben
van." (*Pyr.:*

halottaik mellé.[6] Az itt bemutatott anyagon megfigyelhető erőteljes, kihangsúlyozott genitáliák is támogatják ezt a nézetet. Ez az ábrázolás megfelel a keletiek érzéki ízlésének. A halott ugyanis az előírt imák elmondása után továbbra is birtokában marad nemi képességeinek.[7] Másik bizonyíték, hogy egyes típusok fejét kalathos vagy polos

[1] Ezt a motívumot később az alexandriai Athena ábrázolások is átveszik. (*Sieglin:* I. m. S. 16. Abb. 24.)

[2] Kaufman szerint a tojásdad pajzsot tartó Bész-típus idősebb (*Kaufman:* I. m. S. 70).

[3] Az archaikus Szilénosz-fej és Bész-fejek közötti hasonlóságról lásd *Oroszlán Z.:* Az antik terrakotta gyűjtemény katalógusa. Budapest, 1930. o. 44. ábr. 21.

[4] E korban díszítették a mécseket Bész fejével. (*Perdrizet:* I. m. T. XI.)

[5] *C. M. Kaufmann:* I. m. S. 107; *H. B. Walter:* Catalogue of the Terracottas in the British Museum. London, 1906. p. 257.

[6] *A. Erman:* Die Religion der Ägypter. Leipzig, 1934. S. 243. Abb. 90; *Rubensohn:* Zeitschrift für ägyptische Sprache und Altertunskunde, 1909. S. 33. Abb. 10. S. 77.

[7] *Kees:* Totenglauben, p. 299—301. Izisz a halott Ozirisztől foganja Hóruszt. (*Plutarchos:* De Iside et Osiride. LXVIII.) A szent nász ábrázolása: *Dendera.* IV. 70, 88, 90. Abydosban I. Séti templomában. A halott király erőszakot követ el az istennőkön. (*Pyr.* 510.) Etruszk sírban, a halottak mint fekete ityphallikus emberkék sáson ülnek az alvilágban. (*Weege:* Etruskische Malerei. 1921. p. 29—30. Tomba dell Orco. T. LXIV.) Nem ismeretlen ezen elképzelés a folklórban sem: indián mesében a halott éjszakánként hazajár feleségéhez. Az Eddában a halott Helgi connubiumot végez feleségével. Izlandi népmesében, élő lánynak halott szerelmesétől születik gyermeke. Továbbá a „Lenore motívum" a halott szerető az életbenmaradottat magával viszi ... stb. (*Nauman:* Primitive Gemeinschaftskultur, p. 25, 30, 38; *Dobrovits A.:* A római császárkori Osiris-vallás megértéséhez. Philologiai Közlöny. Budapest, 1934. 27—28. o.)

Funcsler Katalin, ötvös, 1937. végbizonyitványt
nyert

Iparmüvészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.

33 1.

képzése és berendezési tárgyai igen
elyzetre: gotikus és reneszánsz for-
. Egyhajós kis tér, kissé keskenyebb,
A magasabb hajó eredeti sik mennye-
ldalával záruló szentély és nyolc
és csehsüvegboltozattal fedett hajó.-
ltozat volt./Félkörivü diadaliv,
otikus tagozattal. Az északi olda-
alu reneszánsz sekrestyeajtó, bal
levágja.
itésü, középen a szentségfülke 5o x
cm. Belül gyöngypálcakeret, kivül
keret. Felette tojáspálcavonal,
e félkörben a koporsóból feltámadó
karokkal, a szenvedés jelképeivel.
dalt egy-egy, középen két rozetta,
ták, legfelül középen pinia két

Fundák Lajos, építész

M Dk

Elitélő véleménye
Zalatay „ötletéről."

Groszi István: A szalagház legendája 5
a valóság 5

NÉPSZABADSÁG Sp. 1966. febr. 12.

MDK

Fundáló Emre Deák, vagy
„Saidi Imre az fundáló"
magyar építén
a Rákóczi-ak idején működott
Erdélyben 1644-55.

Balogh Jolán: A magyar renaissance
építészet 52. o.

Fraknói Imre, vagy Sárdi Imre

„Sárdi Imre + az fraknói" - fraknói
elő" az oklevelekben /1641-1655/

A magyarországi műv. tört. I. 242.
Corvina, 1972

Fundáló Kőfaragó János

Építén. Neve vársi iratokban tor-
dul elő /1649 - 1663/. A kassai ret.
templomot építette.

A magyarországi műv. tört. I. 231
Corvina 1970.

Fundáló kőműves Benedek

Tervező építén; a Rákóczi-ak idejében dolgozott Erdélyben

/16471/

A magyarországi műv. tört. I. 241.
Corvina 1970

MDK

Fundáló Kőrtüves Benedek

magyar építén

A Rákóczi-ak idején mutatik

Erdélyben 1647.

Balogh Jolán: A magyar renaissance
építészet 52. o.

Fundáló Kőfaragó János ~~XVII. n.~~ 1649-63 MDK

építén

a Tassai református templom

építője

Balogh Jolán: A magyar renaissance

építészet. 40.0.

Fundáló Kőfaragó János

Kassa 1649–
1663

vid a Kassai ref.
templom épitésze –

Baloghmüvel

539. l

A kétő ren. és a kora barok
mü-e

M. Mü tört

III. k

Fundáló Könnyes Benedek

1647 ben a Rákóczi-ak veszére dolgozott Erdélyben-

vád

Balaghúnüvel

548. l.

annyira szerették a függetlenséget, hogy ritkán tartották tokonságot és ha a jobb kék szinbe játszott, a bal csak azért is a zöld szint pártolta, vagy a feketét. De annál jobban tudta rendben tartani a lelki hábitusát. Fáradhatlan volt a kötelességteljesitésben és kifogyhatatlan a szivességben. A kedélye mindig derült volt és verőfényes. Csak akkor borult el néhány órára, mikor Szegedre jött Gallovich Jenő az ő tizennégy párbajával. Most már mit kezdjen ő a kettővel, a kétoldaluval és az egyoldaluval?

Érezvén, hogy a dicsőség mulandó, az ember nem lehet örökké párbajhős, az önlegyőzés is valami, a munka is valami és a béke mindennél többet ér, még a háborunál is dicsőségesebb, revizió alá vetette a multját és a karddal szemben a biblia álláspontjára helyezkedett. Nagy és tartós vonzalmával a nazarénusok felé fordult ezentul, akik tudvalevően istentelennek tartják a fegyverforgatást. Ebből a vonzalomból született Nazarénusok cimü könyve, amely az akkori magyar irodalom legértékesebb terméséből való.

Fundáló Mátyás mester

munkásságának és a rá vonatkozó adatoknak részletes ismertetése:

Détshy Mihály: I. Rákóczi György fundálói.
Éptud, 1971./III/, 4.sz.348-378.l.

359-362.l.

Fundato

épitész

1641-ben a bártfai városházát felsőmagyarországi renaissance stilben akarta átalakítani, de a város urai ragaszkodtak régi alakjához s ez évben 600 fot fizettek a végzett ~~at~~ helyreállító munkákért.

Művészet 1906. 137. l.

(A bártfai városháza történetéhez).

A nev előttem gyanusnak látszik!

Temesvári IV. 154.

MDK.

Fundáló Kőmives Benedek, épitész

Magyar épitész a Rákocziak idejében./1647/

A magyarországi müvészet története I.
Bpest, 1961. II kiadás. 348.l.

MDK

Fundáló Kőfaragó János, kőfaragó

305

A városi iratokban előtünő magyar mester neve., aki a kassai református templomot épitette.

A magyarországi müvészet története I. 332.1.
Bpest, 1961. II. kiadás.

MDK

Fundáló Emre Deák, épitész

másnéven Sárdi Imre a Fundáló/1641-55/ Erdélyben dolgozó magyar mester

A magyarországi müvészet története I.
Bpest, 1961. II. kiadás 348.1.

M. P. K.

FUNDÁLÓ KŐMŰVES Benedek

Vártervező építész a Rákóczi-ak idejében (1647). Erdélyben

Gerő: Magyarországi vórépítészet

Bn. 1955. 430. l.

M.P.K.

Fundáló Kömüves Benedek

Lásd: Kömüves Benedek

M.D.K.

FUNDÁLÓ EMRE Deák

Vártervező építész Erdélyben a Rákóczian idejében

Lásd: Sárdy Emre

R. S. V. P.

Fung József (Gyönk) fafaragó.

Tamásiban a fafaragó-pályázat tárgyjutalmát kapta.

Tolnamegyei Népújság, 1975. aug. 12.

Funk János, építén 17 Dk:

Az új nékház egyik tervezője.

— :A Vegyimüveket Tervező Vállalat új nékháza a Hungária Körútom

Népszabadság Bp. 1960. febr. 17. . 7.

Funk Gusztáv

szül. Liptószentkereszt (Liptóm.)
1875 jul. 12. Rk. Reálgymn.

1897/98 I. II. évi rajztól

1897/98 II. " " "

1898/99 I. II. 3. évi rajztól

1899/900 I-II. 4. é. " "

Diavaes 6 a.

1904. XI. 3.

Beszterczebánya.

Sanatorium - egyesület emlékkönyve. (785/1904.)

Funk Gusztáv

szül. Liptótoplicska 1875

1896/97 I. o. vajztjel.

Municipiumok V. 262.

Sofia Xenia

Frank Gusztáv

1896/97 - 1899/900

Ferk`pzomfoiskèvk

83.l.

M.D.K.

Funk Antal. kőműves segéd

Valuer egri kőművesmester segédjeként dolgozik 1752-ben. Majd később 1756-61 között mint önálló adózó szerepel a városi összeírásokban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1960. Akadémiai Kiadó, 330. old.

FUNK Antal egri kőmüveslegény, aki --+ Wallner egri kőmüvesmestr segédjeként müködik 1752-ben Egerben, majd később 1756-61 között mint önálló adózó az egri városi összeirásokban szerepel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

FUNK IGNÁC

Németh F.: A bánáti fényk.

2002.

77.0.

segéd leszek. Ezt a mostanit nem tartom

i, hogy utalja át a 18 P[engő]-t.

Szeretettel ölel

Fülep Lajos

De Fulvis jelzéssel

„Kisfiú csacsival" Vízfestmény 48x70 cm

s.l. jo: De Fulvis

kiállítási ár: 12000 ft.

BÁV 51.Képaukció katalógus,Bp.1980.május

FURCK, Sebastian németh

1626

Szalai - Szabó 1999. 77-79. No 5. a, b.

ins Gegente
diese Abgrür
Zivilisation mi
einer neuen ge
ungarische Phi
magyar elmélet
ren als geistiger
diente, spitzt er
blick auf die Ein
entstehenden Va
hervor (...). Kál
abstrahieren sic
hinein, als sie zu
ihr relativ verstö
zum kosmische
Kunst aufbläher
Enthusiasmus i
Organisation b
Europäischen S
Gruppe auf die
jener Lukács en
nicht allein: dar
Realismus versa
erfolgten Zusan
zeichneten Ästh
die die konstru
sierte.[12] Als Luk
ten Auffassung

Furch, Sebastian MDK

rézmetsete, amelyet a németalföldi születésű lengyel pótó Johann Hulsman rajza után készített, Gusztáv Adolf svéd királyt ábrázolja haltában teljes fegyverzetben, mögötte a regaliával, háttérben zilálással a Lützen-i csatára. Kétoldalt gyásrolló puttók. (ill)

Bigler, A. Portraying the dead.
Acta Historiae Artium IV Tom. 1956. 1-2 s.
50.0

Funk, David

l. ènyi B.O.

Kel Bpgrafabr ihai ázolásai

148 sz. a vitha-foglalás korában

1683-1718

Bp 1937

Kelj Fővkot Ésk VI. 1936.

Maria Terézia

Funck

Egész alak, menyezetes tronus előtt állva. Kinyujtott jobb kezében jogart tart s balyával lefelé mutat. Gőndör hajának fürtjei vállaira omlanak s hájéket, fülbevalót és karkötőt hord. Bőruhájának kivágott derekat hímezett és ékkovekkel díszes, hermelin palástja ugrályos s oldalán kard lóg. A háttérben jobbra az asztalan a csipkés korona mellett szent István koronáját látjuk s balra az ablakon át hegyes vidék köti le figyelmünket, hol tábbori sátrak vannak. Felirata a kép alatt két sorban:

„Maria Theresia

Regina Hungariae et Bohemiae etc. etc. etc. Na. Ao 1717 d. 13 May

s alól jobbra: „Funck sculp. et Excudit"

Rézmethet, mérete a háttérnek 26.6 : 17.9 Cm.

Methette: Funck.

Ltha. 3244.

Fukász György

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége 1979 novemberében tanácskozást tartott, amelyen a művész élő adása is elhangzott.

Attalai Gábor: Az iparművészet jelene és jövője. Művészet, 1980. május – 2. lap.

MDK

Funkch Mátyás kőmives legény

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.szám.299.l.

Funke Imre

Pancsováról, 1845-ben 23 éves.

Cásd Fleischer Béni 43. l.

Tudjuk azt, hogy Buda felszabadításának katonai története e győzelmet a nyugateurópai nagyhatalmak és a pápa anyagi támogatásával összegyüjtött császári és szövetséges sereg (a hivatalos megjelölés szerint »kaiserliche und alliierte Reichstruppen«) dicsőségének tulajdonítja. Ezt senki sem vonja kétségbe. A Lotharingiai Károlytól vezetett sereg körülbelül 90.000 főből állott. Buda alatt eredetileg csak alig 3000 főnyi magyar katona volt gróf Esterházy János főkapitány parancsnoksága alatt. Később az ország különböző váraiból, területeiről mindig több és több magyar csatlakozott hozzá. Koháry István seregéből Bercsényi Miklós séllyei, gróf Erdődy György lévai, Bottyán János esztergomi kapitányok csapataikkal. A Pálffy, Balassa, Batthyány, Czobor-családok tagjai kisebb-nagyobb csapattal. Végül szintén Buda alá kerültek Scherffenberg és Caraffa császári tábornokok seregével Csáky László, Barkóczy Ferenc és Petneházy Dávid huszárjai. Mindezek együttvéve alig 14—15.000 főnyi erőt képviseltek, tehát a nagy felszabadító seregnek csak kis részét. A várvívás különböző mozzanataiban, főleg pedig a váron kívül, a Duna partjain felvonuló törökökkel való csatározásokban dicsőségesen részt

Funkelstein Mór

izr. rézmetsző, Pestről,

1844-ben 18 éves.

lásd Fleischer Béni 43. l.

A felszabadítás eszméjének magyar apostola. Gróf Zrinyi Miklós.

Amikor Budavár visszafoglalását és Magyarország felszabadulását a török uralom alól ünnepeljük, nem szabad megfeledkeznünk a XVII. századnak arról a legnagyobb magyarjáról, akinek egész életét, minden cselekedetét a török kiűzésének problémája foglalkoztatta. Gróf Zrinyi Miklós szeme előtt egy nagy vezéreszme lebegett. Fanatikus hittel, meggyőződéssel vallotta azt, hogy Magyarország a *maga erejéből* is képes lenne fegyverbeszólítani azt a haderőt, amellyel a törököt hazájából kikergetheti.

F. Furherr Olga fa tó parm.

1923. nov. M Akv Pt Egy
kiáll. Nemzeti Szalonban
Domboldal, vízf. 200.000.–

1924. nov. balatoni
kiáll. Nemzeti Szalonban
V. har Balatonfüreden,
tempera, 1000.000.

1927 nap tav.
Tavasz a Balatonon
Balaton partján / vízf

Hivatalos Közlemények II. 171.

Furhert Olga

Domboldal, vízf. 200.000.—

Nemzeti Szalon

MAPE 10. kiáll. 1923 nov.

Furher Olga

festő

Vihar Balaton-
füreden, tempera
1000.—

Nemzeti Szalon

II. Balatoni kiáll.

1924
nov-dec

A SZŐNYEGEKET

KISS BÉLA ÉS JENŐ

IPARMŰVÉSZEK

Furherr Olga

Gyermekjátékai,
repr.

Magyar Iparmuvészet

1924, 100. l.

JIMENEZ LOUIS. A L.

Fürmann Olga

grafikus
1919-23

Éimisk

1930.83.1.

Mátyás Flórián könyvtára I. 127

Érkezett 1907. július 1.

470/1907. R. (Budapest, 1907. június 20-án 49943. q.a.)

A vallás- és közoktatásügyi Miniszter két csigagyűjteményt állami letétképen a kassai és pécsi múzeumoknak enged át. (I. A kassai múzeum igazgatóságának, II. A pécsi múzeum igazgatóságának 1907. VII. 14. A két láda feladatott mint póstacsomag, 1907. VII. 23.)

Furián Ferenc, grafikus

Kiállít a Csili Műv. központban.

— : A hét végi kulturális programból 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. júl. 12

Furiáné Ferenc

Alkotómunkája – elsősorban sokszorosított grafikai lapok alkotása, és mellette művészeti szervező.

—: Komáromi megyei képzőművészei. Művészet, 1979. május – 40. lap.

Fülöp Ferenc

A hatvanas évek második felétől rendszeres résztvevője a komáromi megyei kollektív tárlatoknak.

—: Komárom megye képzőművészei. Művészet, 1979. május – 40. lap.

Furiani Ferenc

Önálló kiállítása: Dorog, Művelődési Központ, 1973; Esztergom, Művelődési Központ, 1975; Tata, Művelődési Központ, 1979. A művész Dorogon él.

—: Komárom megye képzőművészei. Művészet, 1979. május – 40. lap.

Furiány Ferenc

Furiány Ferenc grafikus művész
Dorogon született 1935-ben. A
Képzőművészeti Főiskolán 1963-
ban szerzett diplomát.

—: Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május – 40. lap.

MDK.

Furián Ferenc

Kiállitási kritika

Komárommegyei Dolgozók Lapja 1966 szept.18.

MDK.

Furián Ferenc

Kiállitási kritika

Komárommegyei Polgozók Lapja 1966 szept.18.

Furiáni Ferenc

Furiáni Ferenc mesterei az
Képzőművészeti Főiskolán
Ék Sándor és Hincz Gyula
voltak.

—: Komáromi megyei képzőművészet.
Művészet, 1979. május — 40 lap.

Furián Ferenc, grafikus

A Csili Műv. központban tekinthető meg tárlata.

— A hét végi kulturális programból

9

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975 júl. 5.

Furján Géza

Kiállítása: Washington, Project of Art Galéria

Népszabadság, 1988. febr. 15.

Furjár Géza

lásd Kesztyűs Ferenc

Népszabadság, 1988. febr. 6.

MDK

Furján Géza , festö

Dunai táj. Olf.

Fév.Kpt. -MKSzSz. II.Szabad Mesz. Kiáll. 1947.márc.16
ápr.6. Kat. 9.l.

Ø

Furján Géza

Jestő

V. Bajcsy Zsilinszky

ut 66.

MKSz 1947

M. Képrem. tr. tr.

1947 máre. áp.

[Föv kept]

Dunai táj, of

MDK

Furkó F.Zoltán

Munkás
Tanulmány

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1937. máj.
9 l.

MDK

Furkó F. Zoltán festő

/e.a./ : A Szinyei Társaság Tavaszi Szalonja. Ujság. 1937. V. 16.

Furkó F. Zoltán

64	Munkás	100.— P
65	Tanulmány	50.— „

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon 1937 május

Pálffy Miklós:

Csaknem térdig, ál
látható. Jobb kezében
val, melynek hüve
az asztalon óra fekszi
na kipödrött; átillag
rata a kéz alatt ké

NICLAS II. FRE
1. Graf vo

Könyomat, mé

990

Sz. N. 4
112 - 078 -

MDK

Furkó F.László

Fiatalok a Nemz.Szalonban. Esti Ujság 1937. jun. 16.

Furlán Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1958 OKT 14

— BÁNYÁSZ-EMLÉKMŰVET létesítenek — társadalmi munkával — Dorogon, a József Attila Művelődési Ház parkjában. A domborművet Furlán Ferenc, fiatal bányászképzőművész készítette.

— A nemzetközi egyház[illegible]

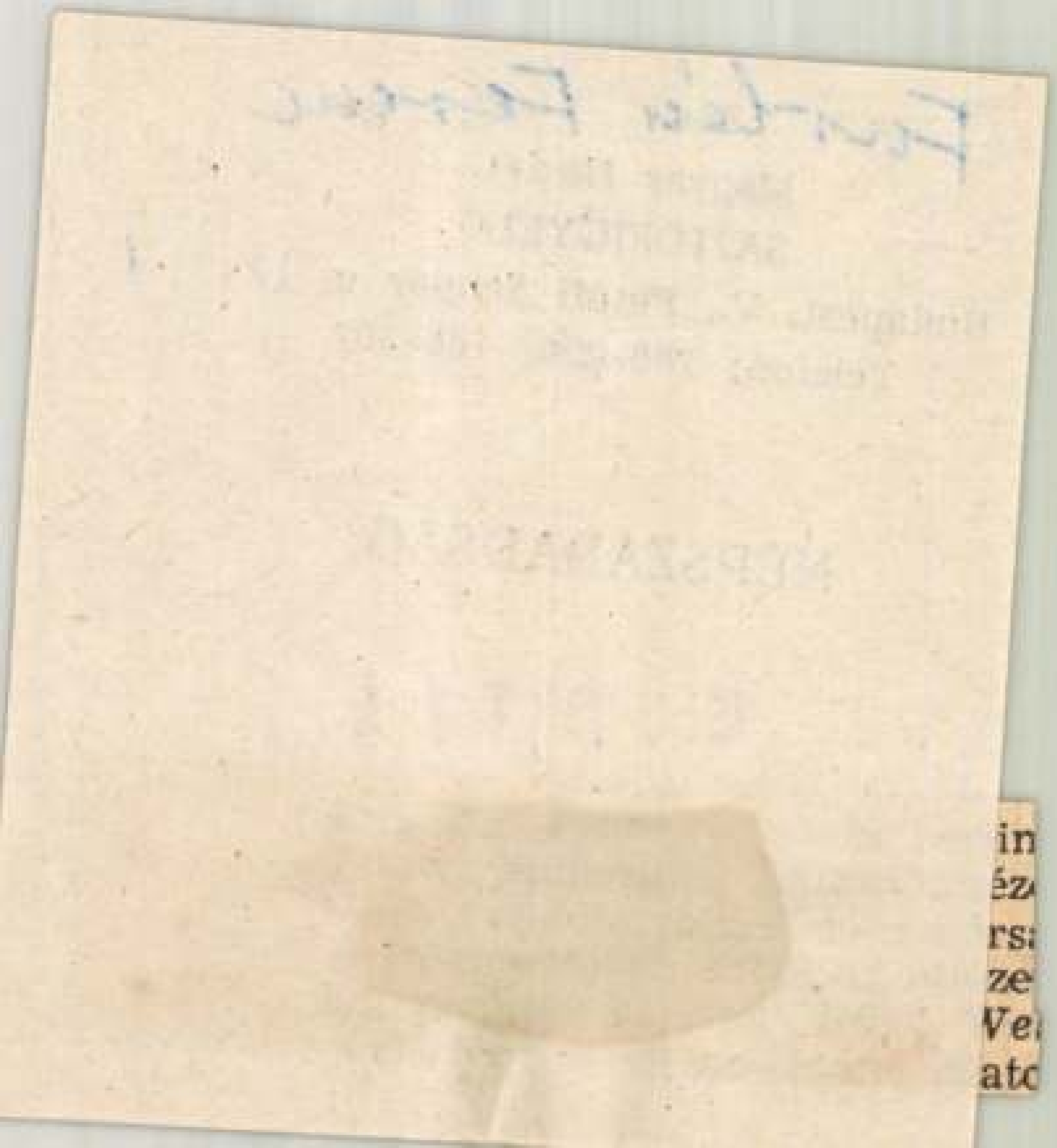

Ø Furlán Ferenc

festő

l.

Szabad Művészet

1957. 84. l.

26110/909.szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának, mult hó 22.-én 46.szám alat kelt fölterjesztésére, tudomása végett kiadom.

Budapest, 1909.március hó 9.

A miniszter meghagyásából:

Furlán Ferenc

József Attila illusztráció, rézkarc,
20 × 25 cm

Északdunántúli Képzőművészek harmadik kiállítása. Székesfehérvár, 1966. kat. szerk.: Kralovánszky Alán. Bev.: Kovács Péter.

5 l.

MDK

Furlán Ferenc

József Attila illusztráció, rk.

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár
Csók I. Képtár 1966.

Furlán Ferenc

45. Táj, monotypia, 24 x 32 cm.
46. Hegenlő, " 25 x 39,5 "

Északdunántúli képzőművének első
kiállítása. 1964, Szélesfehérvár, kat. bev.
Kovács Péter.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dolgozók Lapja (Komárom)

1975 FEB 2
1021 Furlán Ferenc grafikái

DOLGOZÓK LAPJA

Furlán Ferenc grafikái

Őszintén megvallom: régóta várom már az alkalmat, hogy Furlái. Ferenc kiállításáról írhassak. A tárlatot végignézve, érzem, nem a leghálásabb szerep most az enyém, viszont mindenképpen meg kell fogalmaznom eddig is már érlelődött gondolataimat.

Furlán Ferenc — *tehetséges* művészünk, s éppen egy olyan településen, Dorogon él, ahol részben ő is gazdag életanyagot gyűjthet folyamatosan, részben pedig az alkotó megkülönböztetett megbecsülést kell hogy kapjon. Nos, egyelőre mindkét vonatkozásban bíztatóak a jelek, akkor is, ha meggyőződésem szerint még többet lehet adni és kapni mindkét oldalról. Így kal. Képei — grafikái — meggyőzőek. Még akkor is, ha nem egy esetben úgy állunk alkotása előtt, hogy igen, ebben „van valami"; de most még nem lehet több egy tanulmánynál.

A bizonyítás folyamatából egyetlen mozzanatot hadd ragadjak ki; a farmernadrágot. Igen, ez a nadrág szinte jelképessé nő képein. Egyrészt művészi erejét az anyagszerűség és a matéria térbeli érzékeltetésén igazolja, másrészt pedig több esetben képes valóban jelképi erőt kölcsönözni ennek a ruhadarabnak. A *Vetetlen ágy*, az első kategóriába tartozik csakúgy, mint a *Kékkel-pirossal*, vagy a *„17"*; a *Rajz IV.*, *V.* Érdekes

A XX. század kellékei

Furlán kiállításának egyik tanulsága éppen ezt is tükrözi: a potenciális lehetőség és a megvalósult művek sorozata csak közelít egymáshoz, de nincsen szinkronban.

A tehetségét nyílván semmi mással nem bizonyíthatja, mint csak az alkotások-

kísérlet az átmenetre, a mondanivaló tárgyiasítására a *Történet*, vagy az *Ür* című képe (ez utóbbi több is lehetett volna, ha a képen nem jelenik meg a bizonytalan funkciójú kézfej). Az *Idill* után a második kategóriába rögtön odasorolnám *A XX. század kellékei*-t, a *Mámor*-t. Itt említem meg három metszete közül elsősorban a *Testvérek*-et, amely szintén kiegyensúlyozott kompozíció. Sajátos alkotás, s talán elsősorban technikai ügyességével kelt figyelmet a *Portré*, amelyen a művész megsokszorozódott és egyszersmind tükrözött arcmása, a szétdarabolt szellemi erők jelképévé nő.

Egészében azonban viszonylag kevés — mint az utalások is mutatják — az úgyne-

Testvérek

vezett „ társadalmi töltés", azaz az olyan téma megrajzolása, amely mélyebb benső visszhangot kelthet a nézőben, s amely a művészt jelen stádiumában nagyobb magaslatok elérésére sarkallhatja. Márpedig — meggyőződésem szerint — elsősorban erre van szükség: a magaslatok ostromlására. Furlán Ferencnek erre az objektív lehetőségek összességében adva vannak, noha nyílván a bíztató, a helyi segítő szándék megnyilvánulásai előbbre lendíthetik őt.

Még a kiállításnál maradva: ha a művész és környezete egyazon erőfeszítésről tesz tanúságot a jövőben, nevezetesen, hogy Dorog művészeti életének megpezsdítésében jelentős szerepet kívánnak kivívni a képzőművészetnek, — akkor Furlán Ferenc fejlődését illetően nagyobb gondjaim nincsenek. Kettős vonulatról van itt szó. Részben a művész törekvéseinek társadalmi tartalmát kell elmélyíteni (nyílván nem a direkt munkásábrázolás szintjén); másfelől pedig a nagyközségnek kell minden lehető segítséget megadni ahhoz, hogy Dorog művésze lehessen Furlán, s megint nem pejoratív értelemben, hanem az indíttatást illetően.

A feladvány nem könnyű: képzőművész él Dorogon, akinek kibontakozását helyi és megyei erővel egyként kell segíteni, úgy, hogy maga a művész legyen a legtevőlegesebb része ennek a nekibuzdulásnak.

(jenkei)

Hol intézik a földügyeket?

Mint ismeretes, 1975 január 1-vel megváltozott a tatai járás területén az államigazgatás járási rendszere. Három igazgatási központ: Tata, Tatabánya és Oroszlány városok, valamint a vonzáskörzetükbe tartozó községek szerinti igazgatási rendszer kezdte meg működését. Az átszervezésnek megfelelően a földhivatali szervezet is megváltozott.

1975. január 1-től a *Tatai Városi Földhivatal; címe:* Tata, Bajcsy Zs. u. 7. telefonszáma: 372, *telekkönyvi részlegének címe:* Tata, Kossuth tér 11. telefonszáma: 401. intézi a földhivatal körébe tartozó ügyeket *Tata város,* valamint a vonzáskörzetébe tartozó *Agostyán, Baj, Dunaalmás, Kocs, Naszály, Szomód, Dunaszentmiklós, Tardosbánya* és *Vértestolna* községek területén.

Ugyancsak 1975. január 1-től *a Tatabányai Városi Földhivatal;* címe: Tatabánya, Tóth Bucsoki u. 6. telefon: 11-95, *telekkönyvi részlegének címe:* Tóth Bucsoki u. 6. telefon: 11-95 intézi a földhivatal körébe tartozó ügyeket Tatabánya város és a vonzáskörzetébe tartozó *Héreg, Környe, Tarján, Vértesszőlős* községek, valamint *Oroszlány város* és a vonzáskörzetébe tartozó *Bokod, Dad, Kecskéd, Kömlőd, Várgesztes, Vértessomló* községek területén.

Két községet, *Gyermelyt* és *Szomort* az átszervezés során *a dorogi járáshoz csatoltak.* E két község lakosságának földhivatal tevékenységi körébe tartozó ügyeit a *Dorogi Járási Földhivatal;* címe: Dorog, Felszabadulás u. 71, telefon: 154, *telekkönyvi részlegének címe:* Esztergom, Kossuth L. u. 5. telefon: 200 intézi.

Véradásért serleget kaptak

Ünnepség a lábatlani papírgyárban

Kialakult szokás, hogy a térítésmentes véradásban kitűnt kollektívákat — üzemet, községet, brigádot —, serleggel jutalmazza a Vöröskereszt és a Megyei Vérellátó Állomás. A példamutató fejlődésért és az átlagon felüli 1974. évi véradói eredményekért, ezúttal a Lábatlani Vékonypapírgyár kollektívája kapta meg az egyik jutalmat.

A papírgyárban — arányosan az üzem fejlődésével —, évről évre növekedett a vöröskeresztes gyári szervezet taglétszáma és mind többen jelentkeztek térítésmentes véradásra. Legutóbb például 300-an több mint 100 liter vért adtak. A lábatlani papírgyárban minden negyedik dolgozó részt vesz ebben a nagyszerű emberbaráti akcióban.

Dr. Sándor József, a megyei kórház igazgatója mutatott rá ezekre az eredményekre, mikor átadta a serleget a papírgyári kollektívának. Az ünnepségen részt vett *Koppányi Mária,* a Vöröskereszt dorogi járási vezetőségének titkára, az üzem több mozgalmi és gazdasági vezetője is.

A térítésmentes véradás 1974. évi eredményeinek értékelése alapján még két kollektíva kapja meg a megyében a papírgyáriakéhoz hasonló jutalmát.

A harminceves

Hallhattuk és olvashattuk a napokban: abból az alkalomból, hogy most 30 esztendeje, 1945. február 2-án jelent meg a Szovjet Hadsereg magyar nyelvű lapjának, az *Új Szónak* első száma, az Atheneum Nyomdában különlenyomat készül erről a magyar sajtótörténetben is oly érdekes lappéldányról. A szerkesztőségnek otthont adó Lenin körúti palotában pedig márványtábla emlékeztet az újság megjelenésére.

Az Új Szónak már az „előtörténete" is rendkívül izgalmas. A 4. Ukrán Fronton *Illés Béla* és *Kassai Géza* szerkesztésében megjelent *Magyar Újság* és a 2. ukrán hadseregcsoport kiadásában, *Ráth Károly* és *Bolgár Elek*

szerkesztésében készült (és még Debrecenben egyesült) frontlapok voltak az elődök. A *Magyar Újság* első száma 1944. szeptember 26-án Lvovban hagyta el a nyomdagépet, majd mozgó frontnyomda állította elő, hadifogolyból lett antifasiszta nyomdászok munkája nyomán, igazi hadikörülmények között, a Kárpátok felé előnyomuló, majd

...ó előtt ...daipara

...amra

nek, amely a jelenlegihez folyosóval kapcsolódik majd. Bővíteni kívánják a szedő és a nyomó kapacitást. A rekonstrukció után a jelenlegieken kívül több lap és folyóirat jellegű kiadvány elkészítésére tud majd vállalkozni a tatabányai nyomda. Az építésre és a gépek beszerzésére mintegy kilencmillió forintot irányoztak elő.

A rekonstrukció nyomán — vállalati szinten — mintegy 40 százalékos kapacitásnövekedésre számítanak, emellett természetesen növekedik a munka minősége. 1974-ben 63 millió 300 ezer forint volt a vállalat termelési értéke, mintegy 20 százalékkal több, mint 1973-ban. Már ez a tény is jelzi, hogy a géppark korszerűsítésének megkezdésével egyre nagyobb feladatokra tudnak vállalkozni a Komárom megyei Nyomda Vállalat telepei.

Kisgyerek korában gyakran

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Furlán Ferenc

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 JUL 18.

1021

Furlán Ferenc: A Dunánál

Fürkön Ferenc

...ja pedig szinte érthetetlen az *Igézo,*
től-végig tragédiája nélkül. Különben
tartás, világnézeti igényesség, mely e k
sának írásaiban még formálódik, itt, a
zálódik, lesz a jövőre testálható hagyat
dek véren szerzett kincse.

A történelmi idők teljes ábrázo
azokon a fordulópontokon, m
dalom számára valamilyen m
zóak voltak... Hogyan építh... a forrada-
lom? Hogyan növekszik az ember, s miként
nyomorodik meg lelkében? Másokért élni,
önös gondolatainkat, de nem egyéniségünket elnyomni
— ebben látni az ember elhivatottságát — összegezhető
Lengyel József mondandója. No, és a láger-történetek?
Azok is ide tartoznak? Igen, a bizonyítás csak módsze-
rében, a téma kiválasztásában különbözik az úgynevezett „konstruktív" írásoktól. A mondandójuk azonos.

Említettük már a kor, tehát századunk évtizedeinek teljes ábrázolására való törekvést. Ez a kulcsa ugyanis annak, hogy Lengyel (és természetesen külföldi társainak, a szovjet *Szolzsenyicinnek,* a szlovák *Novomeskynek)* munkássága, vagy művének egy része nem lesz, nem lehet a kommunizmus elleni hadjárat fegyvere. Az ő hőseik nem kiábrándult, kiégett emberek. Gondoljunk Szolzsenyicin írásaira: a személyi kultusz módszereit, azoknak továbbélését mutatja meg, még ...ban játszódó *Az ügy érdekében* című elbeszé-

Pablo Ne

Trilógia a háb

Szemlér Ferenc: Augusztu tól-Augusztusig. (Irodalmi K adó, Bukarest)

Az új regény nemcsa
ezerötszáz oldalas terje
delmével „nagy" regény, ha
nem a társadalom- és jel
lemábrázolásával is. A ko
amelyről ír, ma már törté

Furlán Ferenc

Rajzát hozza a lap. Cim nélkül. /Nem lehet megállapitani, hogy mit ábrázol./
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 16.
XVI. évf. 38. sz. 7. lap.

Turlán Terenc
grafikus

M.D.k.

„A Dunánál"

Élet és Irodalom, 1964. július 18 - 5 lap.

MDK

Furlán Ferenc

Munkások, filctoll

Grafikai kiáll. Művész Képzőm. Pécsi.

1964.

FURCHT, Josef, pozsonyi kőművessegéd

J. F. Maurergesell, +35 éves korában, Pozsony, 1843 május 6. (1843, 258 l)

Preschurger Zeitung
(Gentkon)

FURCHT, Joseph, pozsonyi kőműves

J. F. Maurer, † 77 éves korában, Pozsony, 1849 július 29. (1849, 808 l.)

Preßburger Zeitung
(Gentner)

MDK

Furherr Olga, festö

Domboldal. Vizf.

X.

A Magy. Akv.- és Paszt.f. kiállitása. 1923 nov.. Nemz. Szal. Kat.

MDK

F. Furherr Olga

Tavasz a Balatonon, vf.

Balaton partján, vf.

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 11. 1.

F. Furher Olga

Szerepelt az Orsz. Iparművészeti Társulat
kiállításán.

Lit. 1932. XI. 10.

MDK

Furherr Olga

Vihar Balatonfüreden, tempera

A Balatoni Társaság II. Kiáll. Kat. 1924.
Nov.29.-Dec.8. 12.1.

Furherr Olga

Vihar Balatonfüreden, temp.

Balatoni Társaság II. kiáll. Kemz. Szal. 1924.
nov. 12 l.

Futorowska Fani

Trencsén. T. 6546.

A háttérbeli hegyen van a vár, aljában a város terül el, az előtért pedig a Vág szeli, a melynek [partját járó-kelők élénkitik és a melyben balról hárman fürdenek, mig az innenső part felé, a hol fatörzsek hevernek és két kecske fekszik, csolnak kel át egy zarándokkal. Felirata: [túlsó

TRENCHIN
in Ober-Ungarn.

alól balra: Fani Futorowska geb. Kalita gem.
jobbra: Artist. Anstalt v. Reiffenstein u. Rösch in Wien.

Kny., alányomással, mér. a vk. 37 : 50.3 cm.

140-95.

Trencsén. T. 6545.

A háttérbeli hegyen van a vár, aljában a város terül el, az előtért pedig a Vág szeli, a melynek felső partját járó-kelők élénkitik és a melyben balról hárman fürdenek, mig az innenső part felé úszik, a hol a fatörzsek hevernek, csolnak kel át egy zarándokkal. Felirata:

TRENCHIN
in Ober-Ungarn.

alól balra: Fani Futorowska geb. Kalita gem.
jobbra: Artist. Anstalt v. Reiffenstein u. Rösch in Wien.

Kny., alányomással, mér melynek mér. 35.3 : 48.5 cm.

140-95.

és a hol jobbra két kecske fekszik

Futorovska Fanny

Futorovska Fanny lánykori nevén Kalita

"Trenschi n in Oberungarn"
Kőrajz

Bécs Albertina

Grafikai

Ragusai tallér 1794 134

Ar. körirat: RHAGVS. RESPVBL. körüljen jobbaldali nöi mellkép; alatta: G.A.

Rev. körirat: DVCE ET DEO FIDE ET IVST. körüljen két galy kezt koronas pajzs, benne: LIBERTAS felirattal; lenn: C. 1794. A.

Átm 42 m/m. Súly: 28.8 gr

Farkas Ferenc

Méltatás.

Weltner Tibor: Visszhangtalanul.
Művészet, 1979. május - 36. lap.

Furlán Ferenc

Vetetlen ágy

Wehner Tibor: Visszhangtalanul . Kortárs képzőművészet Komárom megyében.
Művészet, 1979. május /5. szám/ 36. oldal

Furlán Ferenc: Vetetlen ágy, papír, tus, 61×86 cm, 1974

Furlán Ferenc

Valószínűleg látjuk ez évben alkotásait.

Dalgazók Lapja, 1973. febr. 4.

Furlain Ferenc, festő

Kiállítása nyílik meg
Interpontban máj. 3-án

— :o Furlain Ferenc

12.

EST i HIRLAP, Bp. 1975. máj. 3.

Furlán Ferenc

A tatai várban rendezett őszi-téli tárlaton szerepelnek a művész műnei

Jenkei János: Jegyzetek az őszi-téli tárlatról. Dolgozók Lapja (Komárom), 1975. dec. 21.

Furlán Ferenc

A Tatán megnyílt Őszi Tárlaton szerepeltek művei, akvarelljei.

Jenkei János: Őszi Tárlat '72
Dalgozók Lapja, 1972. nov. 26.

Furlán Ferenc
grafikusművész

Népszava, 1974. június 27.

Június 25-én nyílt meg Furlán Ferenc grafikusművész kiállítása, a Csili kiállítótermében (Budapest XX., Baross út 55—57). A dorogi születésű művész — aki maga is sokáig munkásként dolgozott, és ma is munkáskörnyezetben él — eddigi tevékenységét a megnyitón Sárándi József költő méltatta. A kiállítás július 11-ig tart nyitva. Megtekinthető hétköznap 15—19 óra között, vasárnap délelőtt 10—12, illetve délután 15—19 óra között.

érdeke szerint

A vállalati jövedelem-, illetve bérpolitika mindenkori kialakítása természetesen ugyancsak vitával jár. A gyakorlatban előfordulhat, hogy a döntéssel — emberileg érthetően — nem mindenki ért egyet. Így például régi keletű polémia a gazdasági vezetők és a szakszervezeti tisztségviselők és a dolgozók egy része között, hogy az évközbeni béremelésből mekkora hányadot kívánatos az *alapbérek* emelésére adni, illetve *mozgóbérként* felhasználni.

azt és annyit lehet, amennyit a kollektíva öntevékeny, leleményes és szorgalmas munkájával előállít. Így a mondás igaza, mármint hogy „mindannyian a piacról élünk", népgazdasági, társadalmi méretekben is helytálló. Csak helyeselhető, hogy a szakszervezetek — jog- és hatáskörükkel élve — nem csupán a rendelkezésre álló pénz igazságos, célszerű és ésszerű elosztásával törődnek, de sajátos lehetőségeik révén tőlük telhetően segítik az élet- és munkakörülmények további javítása *fedezetének megteremtését* is.

Macsári Károly

Furlán Ferenc grafikus

A Komárom megyei Képzőművészek 1974 évi őszi tárlatán szerepel~~ek~~ munkája, grafikai lapja.

Velmer Tibor: Kísérletek, próbálkozások átlagszint az őszi tárlatón.

Dolgozok Lapja (Komárom), 1974. dec. 15.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 SEP 16

ÉLET ÉS IRODALOM

Furlán Ferenc

1021

TÁ

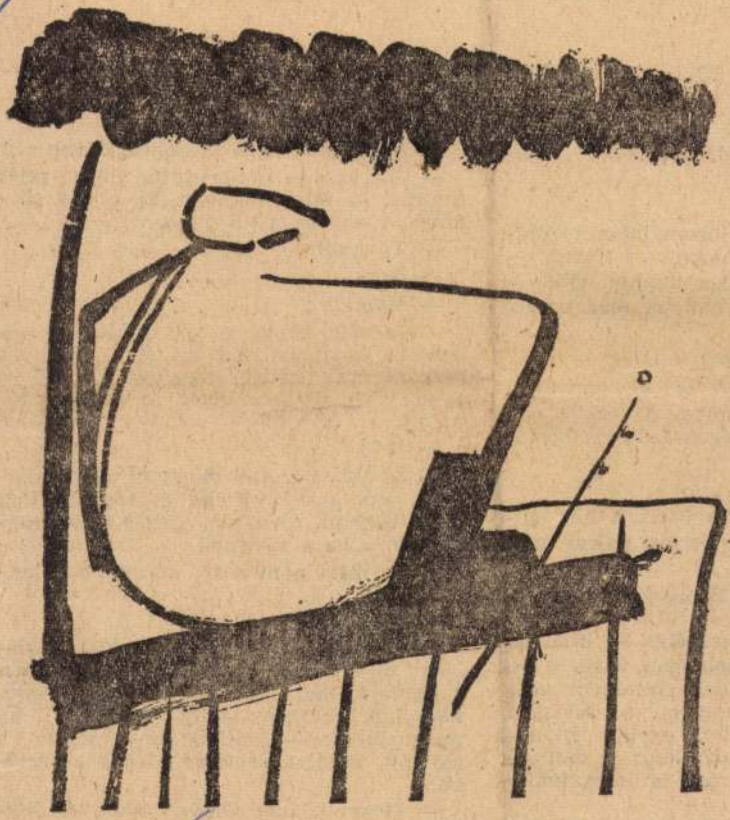

Furlán Ferenc rajza

ÉT PATKÁNY

n érdekes, ilyet mindenki tud!
ıcoltam.
yek.
Kezdem már. A... hét... pat-

ny?
— mondta bizonytalanul And-
Patkány. Tudod — folytatta —,
t az udvaron tartjuk abban a
an, tudod, aminek már kereke

ı — bólintott a lány.
a kocsiban van egy nagy ko-
l van fordulva. A feneke van
nagyon régen fel van fordul-

a kosárban lakik a hét pat-
teljesen egyforma szürke pat-

ost a fiúba kapaszkodott, szoro-
n erejével.
Ne mondd tovább! — lihegte.
két napig boldogan várta a ta-
sival minden rendben volt:
tak barangolni a nádasba,
ntek moziba, együtt írták a
ckét, tegnap Zsuzsi mamája
ros kenyérrel is megkínálta,
uk járt.
ap délelőtt édesanyja kiküldte

Továt
lak.

— Ugyan már...

— Azt hiszed, nem tetszem a fiúknak...?

— Jól van — horgasztotta le a fejét András. — Mondom már. Ez a hét patkány... az ura a világnak.

— Tovább!

— Nem.

— Mondd!

— Mindig köszönni kell nekik, ha belépek.. köszönök, azt mondom, jó napot patkány urak, és azok meg csak bámulnak a sok világító szemükkel, ki a kosár tetején.

— És?!

— És akkor el kell mondani nekik mindent, ami aznap történt, és roppant kell őket tisztelni, mert ha egyszer megharagszanak, vége a világnak.

— És mért pont a ti kocsitokban laknak?

— Ezt... ezt nem tudom.

— Hát kérdezd meg — mondta a kislány, és szaladni kezdett a zsombékokon a jég felé. Odahallott a korcsolyázó, csúszkáló fiúk nevetése. — És jelentkezz, ha megmondták! — kiáltott még vissza a kislány, mielőtt végképp eltűnt a nádban.

— Hozz be egy vödör szenet, Andriskám!

Furlán Ferenc festő

Kucs Béla szobrászművész a felszabadulás után Dorogon néhány festegető fiatallal alakították meg a mai képzőművész szakkör elődjét, ahonnan Furlán Ferenc és Árvai Ferenc került ki.

G. Nagy Lajos: Beszélgetés Kucs Béla, Munkácsy-díjas szobrászművésszel.

Komárom Megyei Hírlap, 1969. febr. 23.

Fürlán Ferenc grafikusművész a kecskeméti művésztelepen Tardi Sándorral együtt készíti a grafikáikat.

Petőfi Népe, 1943. júl. 12.

Furlán Ferenc grafikus

A tatai Várban megrendezett hagyományos kiállításon szerepelnek a művész munkái, grafikái.

Jenkei János: Észrevételek az Őszi-Téli tárlatról.

Dolgozók Lapja, Komárom, 1947. dec. 18.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁJ 29

Dolgozók Lapja (Komárom)

Furlán Ferenc grafikus

Műemlékeink védelme már napi feladat

1021

A megyei tanács vb keddi ülésének témáiból

Többször foglalkoztatta megyénk közvéleményét két jelentős műemlék-komplexum (a bajnai és a majki kastély) helyzete, jövője.

A Műemlékvédelmi Felügyelőség, a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinát és a bajnai helyi szervek vezetői között megállapodás értelmében a hírneves kastélyt a hozzá tartozó épületekkel, udvarral átvette a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinát. Kötelezettséget vállalt, hogy a műemlékek felújítására vonatkozó előírások betartásával rendbe hozatja a komplexumot, hogy az alkalmassá váljék a kombinát vendégeinek elszállásolására, fogadására.

A megyei tanács — együttműködve a dorogi járási hivatallal, a bajnai szervekkel — gondoskodik a kastélyban lakó 17 család elhelyezéséről. Közreműködik, hogy a helyi termelőszövetkezet üzemegységének munkája ne zavarja a kastély helyreállítását, hasznosítását. Az átmeneti idő után pedig más helyre költözik segítségükkel az üzemrész. A helyreállítást a tetőzet rendbe hozásával már megkezdték. A 15 család megfelelő anyagi — tanácsi — segítséggel családi házat épít, hasonló megoldással kívánják lakáshoz juttatni a további két családot is.

A majki kastély helyreállításának tervei még nem készültek el. A Műemlékvédelmi Felügyelőség évi több mint egymillió forint felhasználásával állagmegóvást végeztet. A megyei tanács több érdeklődővel tárgyal a majki kastélyról. Szóba került többek között egy nemzetközi szervezet ajánlata is. Itt is gondot jelent a lakók elhelyezése. Erről azonban majd csak akkor intézkednek, ha a helyreállítás napi feladattá válik.

★

Hónapról hónapra az állampolgárok ezreit érinti a tanácsok hatósági munkája. Ezért a végrehajtó bizottság úgy határozott, szerepeljen ez a fontos kérdés a megyei tanács legközelebbi ülésének napirendi javaslatai között. Ahhoz, hogy a tanácsok tovább javítsák ezt a tevékenységüket, alaposan ismerni kell a lakosság véleményét. A végrehajtó bizottság határozata értelmében a megyei tanács ügyfélszolgálati és tájékoztatási irodája lakossági véleményeket gyűjt, s ezekkel kiegészítik a tanácsülés napirendjére javasolt beszámolót.

★

Ösztöndíjakat ítél oda a végrehajtó bizottság. Kéthónapos alkotó szabadságban és havi 3000-3000 forint ösztöndíjban részesül: Furlán Ferenc grafikusművész, Karkus István grafikusművész és Zámbó Kornél festőművész. Azonos nagyságú ösztöndíjat kap egyhónapra Szendőfi Pál grafikusművész. Egyszeri 3000 forintos támogatást kap Kálmánfi Béla és dr. Szántó Ferenc kutató.

Négy hónapon át igénybe vehető, havi kéthetes alkotói szabadságban, 1500-1500 forint ösztöndíjban részesült Brém Ferenc szobrászművész, Kaposi Endre festőművész, Deák Béla tanár, dr. Lányi Vera múzeológus és dr. Vajna György újságíró, hidrogeológus. Döntött a végrehajtó bizottság a nívódíjakról is. Ezeket augusztus 20-án ünnepélyesen nyújtják át.

A Szovjetunió természetesen nem személyekkel folytat politikát, hanem elvi alapon igyekszik kibontakoztatni az enyhülést. A szovjet parlamenti küldöttség például, amelyet Ponomarjov, a Központi Bizottság titkára vezetett, azzal a Ford alelnökkel is behatóan megbeszéléseket folytatott, aki Nixon esetleges idő előtti távozása esetén a Fehér Ház új lakója lenne. Márpedig Ford ama republikánus vezetők közé tartozik, akik úgy vélik: a köztársasági pártnak érdeke egy idejében végrehajtott „sebészi beavatkozás". Nixon elnök belső népszerűsége ugyanis olyannyira a mélypontra zuhant, hogy ha 1976-ig az óhatatlanul bekövetkező viharok és viták közepette marad hatalmon — akkor ez biztos demokratapárti győzelmet jelent. Idejében végrehajtott váltás még időt adhat Fordnak arra, hogy 1976-ig rendet csináljon. Sőt, esetleg az a tény, hogy a republikánus párt tisztára söpörte saját háza táját és ugyanakkor folytatta az enyhülés politikáját — még meg is növelheti győzelmi esélyeit.

Mindezt természetesen a demokratapártiak is tudják. Számukra az 1976-os választás érdekében tulajdonképpen az lenne jó, ami a republikánusoknak rossz: nevezetesen Nixon hivatalban Valószínűleg ennel nítható, hogy mik tó nagyágyúi tová Fehér Házat, párt legtekintélye vői, így például szenátor a demok tusi pártcsoport vezetője, nem siettetik az események menetét.

Az is kétségtelen, hogy az enyhülés folyamata az Egyesült Államokon belül is túlhaladt azon a fázison, amikor személyekhez volt kapcsolható. Ma már egyértelműen úgy vélik, hogy Ford — valószínűleg egy hivatalában maradó Kissingerrel az oldalán —, tovább folytatná a megkezdett vonalat. Ami pedig a demokratákat illeti, legesélyesebb valószínű jelöltjük Edward Kennedy éppen a közelmúltban tett látogatást a Szovjetunióban, s e látogatás során megerősítette elkötelezettségét az enyhülési politika iránt.

Mindamellett persze tagadhatatlan, hogy Nixon esetleges lemondatása vagy a kongresszus előtti felelősségre vonás elrendelése lelassítaná az enyhülési folyamatot. Nevezetesen: megnehezítené, késleltetné előkészített vagy félig előkészített szovjet—amerikai megállapodások aláírását.

Watergate-ügyért — akkor a szenátus előtt is végigvívja a küzdelmet. Ezt követte néhány nappal később Nixonnak az a döntése, hogy a Watergate-üggyel kapcsolatban álló több hangszalagot és dokumentumot nem ad ki a képviselőház igazságügyi bizottságának.

Ha emellett figyelembe vesszük, hogy a köztársasági párt még mindig megoszlik és távol van attól, hogy egységesen lépjen fel Nixonnal szemben — akkor arra mindenképpen számítani lehet, hogy a szó külpolitikai értelmében az elnök még hosszú hónapokig teljes mozgásszabadsággal rendelkezik. Ez pedig azt jelenti, hogy a júniusra tervezett moszkvai látogatást közvetlen veszély az amerikai belpolitika oldaláról nem fenyegeti, s megteremtődhet a lehetőség arra, hogy a moszkvai csúcstalálkozó nyomán megszülető újabb megállapodások az enyhülés folyamatát még visszavonhatatlanabbá tegyék.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dolgozók Lapja Komárom

1974 JAN 23

Furlán Ferenc festőművész

1021

1974. január 23. szerda

Két hét művészet Máriahalmon

Nagy sikere volt megyénk községeiben az elmúlt évben is a Két hét művészet akció rendezvénysorozatainak. Jó formája ez a művészet terjesztésének, propagálásának. Persze, ha gondosan állítják össze az akció programját, s ha a községi népművelők kellően előkészítik azt (mert előfordult olyan eset is, hogy egy-egy énekkar műsorára csak az iskoláskorúak mentek el). Természetesen az akció rendezvényeit alkalmanként más-más községben, ebben az esztendőben elsőnek Máriahalmon tartják meg. A község néhány éve épült modern klubkönyvtára kiválóan alkalmas ezek megtartására (színpadja, nagyterme is van az intézménynek).

A művészeti rendezvénysorozat programja — a községek érdeklődési körének, jellegének megfelelően — helyenként némiképp változik, lényegében azonban nem: ezt vagy azt a művészeti ágat mutatja be, igyekszik megszerettetni. A máriahalmi rendezvénysorozat január 26-tól február 10-ig tart. A megnyitó ünnepségen, január 26-án 18 órakor Mezőfi Lajos, a községi tanács elnöke mond beszédet, majd a — a község lakosságát figyelembe véve — kecskédi német nemzetiségi együttes ad műsort. Itt jegyezzük meg, hogy a Két hét művészet sorozat kitűnő alkalmat nyújt megyénk legjobb amatőr művészegyütteseinek is a rendszeres szereplésre, önkifejezésre.

A máriahalmi művészeti programban helyet kapott — mint eddig mindenütt — a JEL képzőművészeti csoport kiállítása. A kiállítást január 28-án nyitják meg, Furlán Ferenc festőművész tárlatvezetésével. Január 29-én a dági és úlyi általános iskola tanulóinak szerveznek tárlatnézést, ugyancsak az iskolásokat érdekli Tóth Zsóka és Török Ferenc (a tatabányai Bányász Színpad tagjai) mesedélutánja. Február 4-én az esztergomi művelődési központ irodalmi klubja ad műsort, február 10-én pedig a neszmélyi és tokodi gyermekművészeti csoportok mutatkoznak be a máriahalmiak előtt.

Megérkezett Franciaországból a számítóközpont berendezése

Kedden megkezdték a Szombathelyen felépült Vas megyei számítóközpont Franciaországból érkezett Iris 50-es típusú számítógépének, berendezéseinek szerelését.

Az intézmény a megyei termelő vállalatai számára dolgoz majd fel és tárol adatokat naprakész adatokkal szolgál fontos döntésekhez, a vezetés hatékonyabbá tételéhez, a piackutatási, gazdaságossági, anyagfelhasználási és más vállalati gazdálkodási részterületekhez.

A francia gép másodpercenként több százezer alapművéletet végez. Párhuzamosan többféle feladat ellátására is alkalmas. Memória részében 130 ezer, úgynevezett külső tárolóiban 25 millió adatot tud „fejben tartani".

A komputer-központ szolgáltatásait a megye szinte va- jelentősebb üzeme

Gyár, melyn az egész vil

A Woclaweki (Lengyelország) Fajansz Termékek Gyára már 90 éves. Lehet, hogy éppen ezek a tradíciók eredményezik, hogy ellen tudott állni a modernség nyomásának, mely megköveteli a szabványos termékek hosszú szériájú gyártását és továbbra is megmaradt az egyedi tárgyak előállítójának: a kávés- és italoskészletek, gyertyatartók, ebédlő szervizek, különféle tálak, dísztányérok és tizenegynéhány más használati tár-

A fotón a Woclaweki Fajan

FURLÁN FERENC Komárom-Esztergom Megyei Hírlap 1996. VIII. 23.

Még megtekinthető...

Tatabányán a Jászai Mari Színház, Népház Galériáján a Dorog Város Baráti Egyesület Alkotó Művész Körének kiállítása augusztus 25-ig. A kiállításon *Árvai Ferenc, Bencze László, Furlán Ferenc, Gerencsér Ferenc, dr. Gordosné Végh Éva, Madarász Melinda, Novákné Dorogi Márta* és *Wieszt József* alkotásai láthatók. Képünkön *Krajcsirovics Henrik* tatabányai művész, *Furlán Ferenc* egyik művét tekinti meg az alkotóval.

Fotó: Dallos

a kitüntetéseket. Akkor a belügyminiszter kezét fogott velem, arra gondoltam, a képviselő-testület elismerését veszem át… a Nyergesújfaluért tizenharmadik éve vállalt erőfeszítéseket méltányolják. Mert valóban szívügyem ez a város! Életem javát arra tettem föl, hogy polgári Nyergesújfalu alakuljon ki. Tudom, hogy a nagypolitika beleszól az elképzeléseinkbe; de ami rajtunk áll, mindent megteszünk a célunk megvalósításáért. A helyi polgárok partnerek ebben… és sokat jelent a hivatali kollektíva munkája.

– Polgármester úr! A Hírlap is szívből gratulál az Arany Érdemkereszthez. Egyúttal megkérdeznénk: mire a legbüszkébb?

– Talán arra, hogy városunk a mostani nehéz helyzetben is hitel nélkül képes működni! Hogy az önkormányzatunk létbiztonságban van. És persze büszke vagyok mindarra a fejlődésre, ami ma valóban várossá tesz bennünket. Mindent mérlegelve, a folyamatos biztonságos működtetést tartom a legnagyobb eredménynek.

– Kinőtték a Városházát…

– A főút túloldalán újat építünk, de csak akkor, ha ez nem megy a város működtetésének rovására. Takarékoskodunk, óriási szerencsénk, hogy mindhárom „aranybányánk". Jól működik. A Viscosa, az Eternit és a Vasbeton cégek jelentős adót fizetnek be. A több mint 100 milliós helyi adóbevétel nélkül aligha fejlődnénk ilyen ütemben. Amíg bizalmat kapok és az egészségem engedi, ezt a fejlődést szeretném szolgálni!

(mészáros)

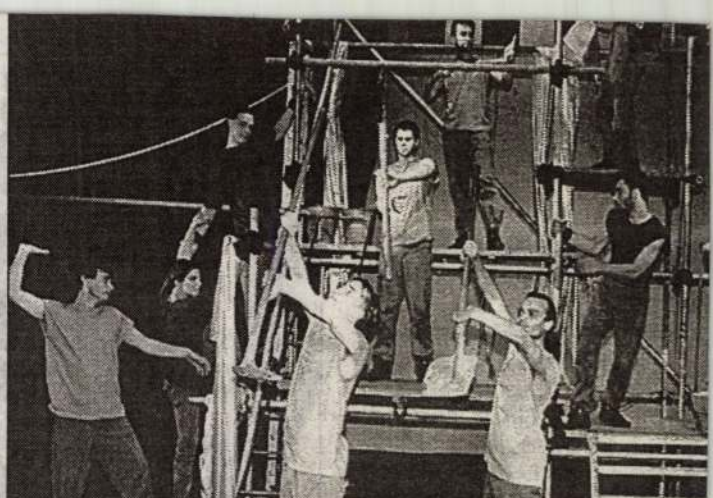

Szerda este a Jászai Mari Színház, Népházban nagy sikerrel, telt h
nyi–Bródy: Kőműves Kelemen című rockballadáját két szabadtéri
kőszínházban. A Dávid Zsuzsa rendezte darabban több tatabányai
Képünkön: „A 13 kőműves" Déva váránál

Mivel jár, ha az egyes ember ordítani kezd, hogy változtatni kellene?

Faludi Ádám: Amíg

Amíg így magában ordít,
nem zavar.
Lábujjhegyre hiába áll,
nem éri el, mit ésszel
fel nem ér.

A gazdátlan felhő
hajszálnyira csupán,
de felette úszik tova.

Lassanként azonban
ordítozni már így sem lesz
kívánatos.

Faludi Ádám versének kulcsszava az „ordít" szó, amely Allen Ginsberg híres, programadó és robusztus lendületű hosszúversét, az „Üvöltés"-t asszociálja. „Amíg így magában ordít, / nem zavar" — kezdi Faludi Ádám a verset. Mondani sem kell, hogy az ordításra nem azért van szükség, mert a költő a szék mellé ült véletlenül, és megütötte a fenekét, hanem mert — látva és bőrén érezve ezt az olyan-amilyen, de mindenképpen kritizálható és megváltoztatandó világot — annyi feszültség gyűlt össze benne, hogy ki kell robbannia. Nem feledheti nosztalgikus korszakait sem, amikor még hitt egy-két dologban, melyekből már kiábrándult. „Magában ordít", tehát nem háborít senkit, csak saját idegeit — és hangját — köszörüli. Szerencséje is, hogy nem hívja fel magára különösebben a figyelmet, mert csendháborításért elhegedülnék a nótáját az emberek nyugalmára — valójában a hierarchiára, társadalomszerkezetre, stb. — őrködők. Faludi Ádámnak az idézett két sora körülbelül ugyanazt mondja el, mint Farkas Árpád: „Avaron" című versének első négy sora: „Orra bukva az avaron, / forogva mennyköves határon, / az ember mondja a magáét, / mint akit nem vertek még szájon". Faludi versében — az első két sor után — jön egy irónikus vágás: „Lábujjhegyre hiába áll, / nem éri el, mit ésszel / fel nem ér"; vagyis: a *tiszta ész* nevében ésszel-felérhetetlennek nevezi azt, hogy miért ilyen a világ, amilyen: miért megy oly nehezen és miért kerül annyi áldozatba a társadalmi-történelmi haladás? A költő — ahogy senki normális gondolkozó — nem érti, hogy az idő kerekének miért akadt és akad oly sok kerékkötője, hogy a forgásban akadályozza, és akik jobbító, segítő szándékkal erőfeszítéseket tettek és tesznek a haladásért, miért jutnak esetenként összeomlásba, öngyilkosságba, tébolydába, „dögrovásra", stb.? Az irónikus vágás után önirónikus vágás következik: „A gazdátlan felhő / hajszálnyira csupán, / de felette úszik tova". Vagyis: a privát ember, aki meg akarta érteni az abszurdot — és ezért lábujjhegyre állt! —, most oly magasan van, hogy a felhő a haját súrolja. Önirónikus vágás ez. Végül a tanulság: „Lassanként azonban / ordítozni már így sem lesz / kívánatos". Rezignált, lemondó legyintéssel végződik a költemény, de nem ez marad meg bennünk a vers olvastán, hanem a bravúros, éles vágások sorozata.

Holló András

1990/1

azonban most is munkálnak bennem. Egy olyan festészeti program kialakításán dolgozom, melynek gondolata már a hetvenes évek közepén felvetődött, s formálódásában nagy segítséget jelentett, hogy írókkal, költőkkel — így Csoóri Sándorral, Sárándi Józseffel, Baróti Dezsővel — többször beszélgethettem a témáról. Ennek megvalósítása a következő évek programja.

— *Egészséget, nyugalmat és derűt kívánok hozzá!*

Virág Jenő

Szendőfi Pál grafikusművész

Monostori Imre

lapokat, a rézmetszeteket, acélmetszeteket, rézkarcokat, a linóleummetszeteket csak úgy voltam képes megcsinálni, ha szabadságot kaptam. Ezt a szabadságot nagyon ritkán élvezhettem. A Kecskeméten eltöltött hónapok a kivételek közé tartoztak.

— Bennem élénken él egy másfajta emlék: a 70-es évek első felében Esztergomban népművelői továbbképzésen vettünk részt, ahol előadókról, hallgatókról karikatúrákat készítettél. Nekem nagyon tetszettek ezek, de azt hiszem, nem csináltál többet ilyen rajzokat, pedig igen éles megfigyeléseket tettél.

Hogy érzed, ez egy különleges adottság? Vagy csak egyszerűen jó megfigyelőképességről van szó, egyfajta rajzi tömörítésről? Humorod, humorérzéked is van ezekhez a dolgokhoz?

— Jajaj, valami nagyon fontosat mondtál. Nem vagyok viccmesélő típus, néha-néha sikerül csak jól elmondani egy-egy viccet, de a humort, azt másképp élem meg. A helyzetkomikumhoz van érzékem, s ha van hozzá társ, hihetetlen szituációkat tudok teremteni a helyzetkomikum segítségével.

Azt hiszem, ha jobban megnézi valaki képeimet, ott látja a groteszk elemeit is benne. A groteszk számomra nagyon fontos tudati jelenség, mert én abban véltem fölfedezni azt a lehetőséget, hogy valami olyan mintha valóságos lenne, de mégsem az. A groteszk felismerése, megismerése segített ahhoz, hogy én úgy formáljam a képeimet, ahogy formálom. Az emberek a groteszket még le tudják olvasni, mert az nem absztrakció. A humort az élet kísérő jelenségének tekintem, az egyik legfontosabb kísérő elemnek. Munka után csak a humor segítheti tovább az embert. Hu, de sokszor! Hogyan tudtam volna különben az idők során elviselni ezt a rengeteg megaláztatást? Megtanultam akkor nevetni, amikor más sírt. Ezt komolyan mondom, egészen komolyan. Én a legnagyobb bajomban is nevettem. A különböző ünnepségekhez készített 20 négyzetméteres dekorációkat este 10 órától reggelig kellett megfestenem. Ugyanis csak akkor tudtam nekilátni, amikor már mindenki elment a művelődési házból meg a büféből. Akkor én elkezdtem fütyülni, és reggelig megcsináltam. De csak fütyülve — mások addigi véleményével, megjegyzéseivel nem törődve — és ezt az akkori igazgató nem bírta cérnával. Azt, hogy én fütyülök, amikor ő már bosszankodik, mert magáról nem tudta elképzelni soha, hogy ő ilyet rövid idő alatt megcsináljon.

— A nehéz helyzetek nagyobb teljesítményre sarkalltak?

— Tulajdonképpen minden valamire való művemet a mélypontokon csináltam. Váltam, amikor a farmer-nadrág sorozatot rajzoltam. A feleségem veszélyeztetett terhes volt, amikor a dorogi üvegablakot készítettem. Infarktus után csináltam a másik üvegablakot. Persze ezek kényszer helyzetek voltak, s *azt* nem mondhatom, hogy kizárólag ilyen szituációkban dolgoztam. Senkit sem doppingol a baj, azon minél gyorsabban túl akar lenni. Csakhogy azt kell megértened, hogy én *mindig ugrásra készen* tartottam magam, s ezért tudtam ilyen helyzetekben is produkálni. Ha nyugodtabb körülmények között, kiegyensúlyozottabban élhettem volna, akkor bizonyára több tervem valósul meg. Új és új elképzelések

B. Hegyi László kerámikusművész

rál az a geometriai forma, amely a legdinamikusabb, s ezzel fejezhettem ki az energia mozgását a legszemléletesebben.

A magban minden létezik, minden elem együtt van, amelyek aztán szétcsapódnak a nagyvilágba. Ezek az elemek áthatolnak mindenen. Így a tűz és a víz a képen *látható* módon úgy válik szét, hogy a tűz fölfelé nyúlik, a napot is eltakarva. A víz lefelé, egy örvénybe zúdul, amelyből egy bányász, egy történelmi alak nyújtja a kezét föl, benne a bányász-emblémával, az ékkel és a bunkóval.

Olyan személyeket próbáltam választani, amelyek szimbolizálják a történelmet. A bányász-figura kezében ott van a légkalapács, ami visszafelé 200 évet köt össze az ékkel. Fönt ábrázoltam a bányász zenekarokat, melyek mindig kísérői voltak a bányász mindennapi életének, gyászában és örömében egyaránt. A másik oldalon, a kép fölső harmadában az anya, aki a nap felé fordítja gyermekét, mintegy folyamatát, jövőjét biztosítva a bányászkodás gondolatának.

—Szerencsére e munka után újabb megbízást kaptál; Balatonfüzfőre, egy ennél is nagyobb méretű üvegablak elkészítését.

Azon kevesek, akik látták mindkét művedet, és keveselték a 70-es évek közepétől nyújtott teljesítményedet, hiányolták rendszeres jelentkezésedet a különböző kiállításokon, el kellett hogy ismerjék, ilyen méretű és ilyen szinten megvalósított murális munkát nagyon kevesen teljesítettek. Erről a műről is szóljál néhány mondatot!

— A Nitrokémiai Ipartelep főigazgatóságának épületébe kellett három üvegablakot tervezni. A témája hasonló, mint a dorogié, csak ezúttal nem a bányászatot, hanem a vegyipar változásait kellett érzékeltetnem, ábrázolnom. Jártam az üzemet, próbáltam rész-élményekre szert tenni. Ugyanis szerintem nemcsak az ésszel felfogható feladatokat kell megoldani, hanem mindig gondoskodni kell olyan valódi élményről, amellyel minden ember találkozik, és ehhez nem kell naturalista szemlélet. Én ezeket az üvegablakokat szimfónikus műveknek tekintem, ha át akarnám tenni zenébe. Azt is mondhatnám, hogy *romantikus* szimfónikus műveknek, s hiszek abban, hogy alkotásaim ezáltal — a romantikus ábrázolásmód által — hatnak az emberekre. Az emberek romantikus vágya alapvetően sosem változik, s ezekre az érzésekre ezért építek munkáimban is.

A füzfői üvegablaknál az embert állítottam központba, egy olyan bölcs embert, aki a kezében tartja a matériát. Egy hatalmas kéz van a kép centrumában, amit a matéria átsugároz, mint amikor lámpával átvilágítjuk a kezünket. Egy kéz van elől, mely egyrészt visszafogja, másrészt óvja az anyagot. Azt a gondolatot próbáltam kifejezni, hogy a matéria a kezek, az ujjak közül is kiszórja a fényét, s átmegy mind a három ablakon. Tulajdonképpen jelentheti életünk fényes oldalát, de ha nem óvjuk, akkor sötétségbe borít minket.

A dorogi üvegablaknál a matéria kicsapódott a spirál vonalból. Így ezt *e témánál* nem ábrázolhattam, mert az akkor robbanást okozna. A fényt csak úgy ábrázolhattam, nehogy robbanásnak tűnjön. Ezért rajzoltam olyannak a kezet, melynek vissza kell fognia a matériát. Ezzel nem lehet játszani, ez nagyon komoly dolog. Köztudott, előfordult már itt robbanás. E központi gondolat mellett a vegyipar történetét is be kellett mutatnom az alkímiától egészen a mai napig.

— A balatonfüzfői üvegablak megvalósulása és az ennek révén teremtődött anyagi lehetőség biztosította számodra azt, hogy visszakerüljél Dorogra, visszaköltözzél második feleségeddel és két gyermekeddel.

Hogyan alakult életed azóta?

— Tulajdonképpen nemcsak a füzfői, a dorogi üvegablak pénze is nagy részben az elvált nejemhez került. Csak 20 ezer forint maradt a 120-ból nekem, mert a házrészt ki kellett fizetnem. Tehát közvetlenül nem segítettek anyagiakban e munkák a továbblépésben, csak erkölcsileg. Említetted, hogy engem mint grafikust ismernek, és ez igaz. Azért, mert nem volt másra módom! Ez volt a leggyorsabban megvalósítható technika a bemutatkozáshoz. Ugyanakkor mindig a színek izgattak, a festés mint művészi feladat izgatott.

Grafikában azonban gyorsabban tudtam rögzíteni mindazokat a gondolatokat, amelyek foglalkoztattak, amelyeket elraktároztam magamnak életem során és talonban tartottam, hogy kártyás kifejezést használjak. Éveken keresztül nem felejtek el semmit, visszaemlékszem szituációkra, és ezáltal kialakult egy módszerem, ha nem tudtam mindjárt megcsinálni egy-egy ötletemet.

Kecskeméten, ha éjjel mentem haza, akkor is tudtam dolgozni, mert pihent voltam szellemileg is, fizikailag is. Ezt itthon nem lehet megcsinálni. Különösen most nem, hogy a gyerekek kicsik és két éve nem alszom át az éjszakát anélkül, hogy párszor ne kelljen felkelni. Így aztán nem maradt energiám, s mit tehet az ember, ha van egy ötlete? Fogja, félreteszi, talonban tartja. Kultúrházi tevékenységem alatt is rengeteg témát tettem félre, ezért volt meglepő mindenki számára, hogy egyszercsak üvegablakot tudtam csinálni. Hordozom magammal az ötleteket, s a kellő pillanatban kimunkálom magamból. Hát így történt!

Ilyen jegyzeteim a grafikák is, mint pl. a *Modell* című acélmetszetem. Az acél maga egy kemény anyag, és abba belevésnem valamit nemcsak azt jelentette, hogy szakmailag egy anyagot ismerek meg, hanem tartalmában is sikerült olyan kifejezési formát létrehoznom, amely örökké izgatott.

Úgy éreztem, hogy a *Gyermekparkban* is ugyanezeket a megoldásokat sikerült alkalmaznom. Ezeket a grafikai

— A farmernadrág jelképpé vált képeiden. Úgy érzem, ennek csúcspontja az Űr című képed, amely mintegy lezárása volt e sorozatnak. Megfogalmaznád-e, mi az a mondanivaló, amit sugalni tudtál e képekkel; mi volt ez a lezárás?

— Tulajdonképpen azt határoztam el, hogy ezt a nadrágot megpróbálom különböző szituációkba helyezni. Olyan szituációkat teremtettem általa, amelyek egyértelműsítik azt, hogy miért féltem én a fiatalokat. Külön kell választani ugyanis a farmert, mint divat-jelenséget, s mint szimbólumot. A farmerben, mint a lázadás tárgyiasult jelképében lehetett bemenni például egy Múzeumba. Ettől kezdve pedig mindenhova be lehetett így menni. Igaz, hogy az előbb még az útpadkán ült benne a fiatal, de már bemehetett így az operába is, a színházba is.

Ha ez igaz, akkor tulajdonképpen az ember a misztériumait — amit maga épített —, azt most megtagadja.

Ha mindent föladunk, amit eddig csináltunk, akkor mi marad meg nekünk saját magunkból? Semmi.

Nem hiszem, hogy *az* a szabadság, ha minden eredményt, amit eddig elért az emberiség, azt most feladunk egy divat kedvéért. Ez a fajta lázadás sose volt jó, ez a lázadás rombolás és én nem támogatom a rombolást.

Úgy éreztem, hogy feje tetejére állított egy világ ez. Hiszen micsoda ellentmondás van abban, hogy a milliomos gyerek az NSZK-ban a kirakatból a koptatott nadrágot vette meg, míg a másiknak nem volt erre pénze, s a „rendes" nadrágot vette, mert az olcsóbb volt.

Rengeteg ilyen hamis dolgot tapasztaltam. S e hamisságra próbáltam rámutatni a fiatalokkal folytatott beszélgetésekben és a farmernek különböző szituációkban történő ábrázolásával.

Kiállított képeim közül valóban az *Űr* maradt meg a legtöbb emberben, mert abban érezték sommázottan mindazt, ami lényegében bármelyik lapomban benne volt, csak a mindennapok szituációjába helyezve. Vagyis azt, hogyan jut el az űrig az ember, mert az nemcsak maga az űr, hanem a kiüresedés is.

— Vagyis az elszemélytelenedés.

— Pontosan: az elszemélytelenedés, és annál nagyobb veszélyt nem tudok elképzelni, mikor látja az ember az üres fejeket.

Űr című képem *pont* a mondat — a grafikai-sorozat — végén. Azt akartam megfogalmazni általa, ha nem vigyázunk, akkor eljutunk a teljes kiüresedésig.

— Úgy érzem, hogy 1975—76-ban e korszakod lezárult. Utána ismét nehezebb évek következtek életedben. Talán azt mondhatom, hogy munkahelyi és magánéleti problémáid is sűrűsödtek. Röviden szóljál erről, és főképp a kivezető utakról?

— Életem egyik legsúlyosabb korszaka volt. 21 év után kénytelen voltam első házasságomat felbontani, holott próbáltam megtartani, hiszen ez volt az egyik emberi bukásom. Én nem akartam elhinni, hogy ez lehetséges. Próbáltam úgy élni, hogy bebizonyíthassam magamnak is, még folytatható. De kiderült, hogy nem megy.

A művészpályán úgy éreztem, megfogtam az Isten lábát, s hittem, otthon is helyre lehet tenni a dolgokat. Sajnos nem sikerült. Elsősorban a kislányom védelmében gondoltam a házasságot megtartani, ő azonban az anyjához került, s így nem lehetett átmenteni annak, amit a legjobban tudtam volna. Ez is bántott, ez is egy bukás volt.

Közben a dorogi üvegablak előkészületi terveit csináltam, és ez szakmai téren megint kezdett földobni. Kiállításokon ugyan nem tudtam résztvenni, és a köztudatban az él, hogy aki a paravánon látható, az valaki. Nagyon sok megaláztatást kellett átélnem, s vádoltak lustasággal, tehetségtelenséggel. Ez főleg a kiállításom előtti időszakra jellemző. Sok „okos" ember élt körülöttem, akik gyakran magyarázgatták nekem, hogy mit kell tennem. Sajnos nem értettek meg, s nem is tudtak segíteni.

Egyidőben lett ez a néhány év életem lemenő és felmenő korszaka. Az üvegablak ugyan óriási lehetőség volt, de rettenetes nagy félelemmel indultam neki. Főképpen azért, mert ekkora murális művet még életemben nem csináltam. Jelentősége pedig azért volt nagy tevékenységemben, mert egy művészeti program zárult le vele és alapja lett egy újnak.

A félelem ellenére azért a magabiztosságom megvolt az 1975-ös kiállításom után, mert úgy éreztem, hogy van keresnivalóm, s ettől bizonyos értelemben megnyugodtam. Ma is az kölcsönzi a nyugalmamat, hogy szerencsémre tudom, holnap mit akarok csinálni. Azt hiszem, mindenki számára ez a legfontosabb.

— Beszélj azonban magáról a műről, s annak témájáról? Mit valósítottál meg benne?

— Az elkészült mű a dorogi József Attila Művelődési Központba került, amelynek dísztermében Haranghy Jenő szekkói vannak és ennek az üvegablaknak a helyén is Haranghy üvegablak volt valamikor. Hagyományos, ráfestett technikával készítette, de azt a háború után leszedték. A szekkók összefoglaló kompozícióját is leverték. Nekem az volt a feladatom, hogy a bányászat lényegét ábrázoló művet készítsek a másik, levert kompozíció helyett.

— A dorogi bányászkodás 200 éves évfordulójára kellett elkészítened művedet?

— Igen. Én nem ráfestett, nem illusztrációs jellegű üvegablakot próbáltam létrehozni, hanem technikailag is olyan megoldást választottam, ami szerintem az üvegnek, mint eszköznek a legadekvátabb formáját adja vissza.

A kompozíció központjában maga a matéria áll, amiért küzdelem folyik, a bányászok küzdelme. A kilenc osztású üvegablak centrumában foglal helyet a matéria, amelyből az elemek spirál formában csapódnak ki. A spi-

igyekeztem mindig kiállításokat rendezni. Azért is szívesen emlékszem vissza, mert ha nem is tudtam kiélni magam a saját munkáimon keresztül, de ebbe a tevékenységbe nagyon beleéltem magam; hittel és őszintén csináltam kiállításokat. Egy kis önzés is volt ebben: „lehoztam" magamnak Pestet és mindazt, amihez mindig közel éreztem magam, amit szerettem. Vagy ha nem is szerettem, akkor azért csináltam, mert egy ilyen intézménynek, mint a Művelődési Központ, kötelessége bemutatni az élő művészetet is olyannak, amilyen. Sosem az én szemüvegem, az én művészi tevékenységem határozta meg, hogy kit szeretnék látni. Elsősorban a fiatalok bemutatása vezérelt; másodsorban a művészettörténeti értékek megismertetése; harmadsorban az élő művészet alkotóinak kiállítása.

Ebben sok vitám volt a mindenkori igazgatókkal s a városi vezetőkkel, mert nem mindig nézték jó szemmel ezt a kiállításpolitikai elképzelést. Gyakran hoztam olyanokat, akikről addig nem gondolta senki, hogy őket a megyében bárhol kiállíthatnák. Nem volt ez olyan nagy dolog, de azért mégis vállalnom kellett.

— *Milyen egzisztenciát sikerült teremtened népművelői munkáddal magadnak és emellett milyen alkotótevékenységet tudtál folytatni? Milyen művészi problémák foglalkoztattak ebben az időszakban?*

— Alkotó tevékenységemet nagyban meghatározta az, hogy mennyire voltam elfoglalva népművelői tevékenységemmel. Szinte évekig nem tudtam lépést tartani a művészi munkásságban, nem tudtam művekkel jelentkezni kiállításokon.

A szellemi életben ugyan próbáltam magam készen tartani, hiszen kialakult bennem, hogy a sok feladat mellett, amit mint főfoglalkozású végeztem, ugrásra készen tartsam magam.

Meg kellett találnom a mindennapi életben, a hétköznapok és ünnepek között azt, amihez a legjobban kötődök. Meg kellett találnom azt a vonalat, amihez nekem a legtöbb közöm van. Csak erre építve alakíthattam ki alkotó tevékenységemet. Minden helyzetben művészként gondolkodtam. Akárhol, akármit csináltam. Hiszen ezért tudtam teljesíteni sok feladatot, voltak ötleteim, csak éppen saját munkám rabszolgája lettem ezáltal. Természetesen a fő gondom az volt, ha már egy művelődési intézmény munkatársa vagyok, akkor csináljak valami olyat, amit tőlem elvárhatnak.

Mi volt az? Elsősorban a vizuális neveléssel kapcsolatos módszerek kidolgozása. Ezért kezdtem el rendezni gyermekrajz versenyeket az iskoláknak: először a három dorogi iskolának, később pedig járási szinten.

— *Emiatt azonban egy furcsa, kettős vélemény alakult ki az emberekben rólad. Magamról tudom, hogy én is elsősorban mint népművelőt ismertelek meg, mint a vizuális kultúra területén dolgozó kollégát. Lassan jutottam el odáig, hogy alkotó művészként is megismerjelek.*

Nem zavart Téged, hogy sokan csak népművelőként tartottak számon és ez a vélekedés nagyon hosszú ideig kísért életutadon?

Aki később ismert meg — főképpen a 70-es évek közepén, amikor talán a legjobb korszakodat élted — az jobban szembesülhetett az alkotó művésszel. Ekkor, 1975-ben realizálódott az a nagy önálló kiállításod, amely egyértelmű áttörést, és alkotói tevékenységed elfogadását jelentette a megye művészeti életében mindenki számára. Hogy élted meg ezeket az éveket?

— Furcsa, ellentmondásos évek voltak. Családi életem egyre süllyedőben, ugyanakkor mellette fölmenő ágba ért művészi pályám.

1975 nyarán két hónapot tölthettem el a kecskeméti művésztelepen, ahol a legnagyobb kényelemmel láttak el, s ha ott valaki tényleg akart dolgozni, akkor az megtehette. Azt jelentette nekem ez a művész-telep, hogy ott, a fehér falu műteremben gondolhattam végig, hogy mi közöm van a művészethez egyáltalán. Van-e jogom művésznek nevezni magam?

Ezzel indultam útnak akkor és kezdtem rajzolgatni, méregetni magam, gondolataimat rögzíteni. Amikor a szomszéd műtermekből átjöttek a kollégák, meglepődve mondták: te bőségzavarban szenvedsz, hogy lehet egy képbe ennyi mindent belesűríteni! Fölismerték, hogy semmi sincs bennem rendszerezve, egy nagy, lélegzés előtti állapotban voltam és látták, hogyha ez így megy tovább, akkor még bele is fulladhatok. Valóban, olyan légszomjjal küszködtem állandóan, ha akkor infarktust kapok, nem lehetett volna csodálkozni.

Kemény két hónap volt, aminek nagy öröm volt a vége. Ugyanis vettem egy farmer-nadrágot, és a zippzár el akart hagyni, annyira jóllaktam. Már nem lehetett visszabújni a farmerba, ezért csak úgy odavetettem ebéd után a székre, s lefeküdtem. Amikor fölkeltem, meglepetésemre a nadrág úgy ült ott, mintha valaki volna benne.

Megdöbbentő volt a látvány, a szituáció. Azonnal mentem Tardi Sanyinak szólni, hogy jöjjön át. Rögtön lereagálta, hogy én itt valamire rátaláltam. Hű, de beleszúrtál a XX. század közepébe! — mondta. Abban a pillanatban tudtam, hogy most már van ami köt a művészethez. Fogtam székestül a nadrágot, áttettem a műterembe, hogy meg se mozduljon. A takarítónő számára is kiírtam, hogy ehhez hozzá ne nyúljon, és kezdtem rajzolgatni. Így, lépésről-lépésre jutottam el végül a látványtól a kis rajzokon keresztül egészen az absztrakcióig. A farmernadrág ugyanis nemcsak divatot jelentett ebben az időben, hanem magatartásformát is kölcsönzött, és ez főképpen fiatalokra volt jellemző. Tulajdonképpen a lázadásnak vált az eszközévé. Bár a fiatalok nem igazán értették, hogy e lázadásnak mi a valódi szerepe életükben.

„BÁR NE IGAZOLÓDNÉK MINDAZ, AMIT ÉN FÉLELEMKÉNT MÁR ÁTÉLTEM...”

FURLÁN FERENC 1935. március 29-én született Dorogon. Főiskolai tanulmányait 1958-63 között végezte. Hincz Gyula és Ék Sándor tanítványaként. Munkái többségükben grafikák, érdeklődése a sokszorosító képgrafikától a könyvillusztráción keresztül a reklámgrafikáig terjed. Ám festéssel és üvegablak készítéssel is sikeresen próbálkozott. Számos egyéni és közösségi kiállítása volt itthon, valamint külföldi országokban. Komplex vizuális neveléssel is foglalkozott, átfogó rendszert próbálván kialakítani előadások, kiállítások megszervezésével és szakköri tevékenységgel.

A rövid szakmai életrajz után következzenek részletek abból a beszélgetésből, melyet 1989 februárjában folytattunk Furlán Ferenccel dorogi műtermében.

– Szülővárosod a Pilis- és a Gerecse-hegység folyosóján, dombok között épült. Iparvidék. Munkáid jelentős részén – ha nem is közvetlenül – észlelhető az élményforrás „vízjele” s a hely szelleme. Számomra mégis úgy tűnik, mintha nem lennél „idevalósi”. Mivel magyarázható erős kötődésed az Alföldhöz?

– Az Alföldhöz való kötődésem főiskolás koromban, Hódmezővásárhelyen kezdődött. Akkoriban még nem fogalmazódott meg bennem, mi közöm valójában Vásárhelyhez, a vásárhelyiekhez? Ráadásul nem festettem a tanyai világot, az ottani tájat. Nem tudtam még, mi érdekel igazán belőle? Miért akarok ismét mindig odamenni? Azután hetvenháromban eljutottam a kecskeméti művésztelepre, ahol is kérdéseimre választ találtam: egy dunántúli élet mellett az alföldi gazdagító kiegészítést jelent.

– „Javíthatatlan” lokálpatrióta vagy, de az Alföldön mégiscsak élményeket szereztél, és „új batyu”-val tértél haza.

– Ezek elsődlegesen nem közvetlenül művészi élmények. Számomra az alföldi ember gondolkodásmódja rendkívül vonzó. Amikor beszélek közülük valakivel, főleg idősebbel, jövök rá a két táj közötti különbségre. Tanyasi bácsi mondta: Székesfehérváron volt katona, majdnem belepusztult, mert nem bírta a környezetet, nem bírta az embereket. Sokféle nyelven beszéltek, kapkodta a fejét, amit hallott, nem értette a felét se. Nem látott messzire, mint otthon, hol a háztól, másutt a domb magasától. Akkor esett le nálam a húszfilléres, hogy azt a fajta magányt, melyet ő kint a földjén, munkája közben érez, csak sajátos módon tudom elérni. Megvan! A háborítatlan magány varázslatos terepe nekem az Alföld, a zavartalan tűnődés világa, hol a végtelenig szaladhat a gondolat. Mifelénk viszont mindig van mire „fölnézni”.

– Azon nem töprengtél, hogy az alföldi ember „tágassága”, közvetlenebb mivolta is megnyerő a több nemzetiségű, tartózkodóbb, városiasuló „dombvidékiek” viselkedéséhez viszonyítva?

– Nem így vetném fel a kérdést, mert itt is vannak sokan kedves emberek. A különbséget abban látom, hogy Alföldön élő felebarátunk jobbára „társtalan”, jobban igényli a barátságot, kissé ellentétben a dunántúlival, aki védekező alkat, neki sok jut a környezetébe az emberből, ezért válogatnia, szelektálnia kell. Innen úgy látom, hogy ott az egyén könnyebben tud azzá válni, aki vagy ami lenni akar. Amikor kimentem a tanyára, előttem még a hangya is jelentőséget kapott, s ha akartam, én voltam a monumentális, ha akartam, a táj volt az. A táj, mely az egyik legemberibb a létező dolgok között, hiszen jellegét én is meghatározhatom.

– Nem a táj határoz meg téged a maga – hogy szavaddal éljek – „monumentalitásával”?

– Bele tudom vetíteni az érzéseimet, végiggondolhatok mindent, nem zavar senki, semmi – ezért annyira fontos nekem. A Himalája tövében nem tudnék ilyenné válni. Nem igaz persze, hogy nem hat rám lenyűgözően a Himalája vagy a Pilis mint hegység, de közelükben képtelen lennék kiiktatni magamból a félelmet. Az alföldi tájban nem érzek szorongást és félelmet. Tulajdonképpen ott találtam magamra, többet tudtam meg személyiségemről, mint otthon, az én dorogi városomban. Az intuíció, az „igazságmegpillantás” felszabadult pillanataiért vissza-visszatérek, ha alkalom nyílik rá, noha nem vagyok alföldi tájképfestő, és nem tartozom semmilyen alföldi iskolához. A hódmezővásárhelyiekről el kell mondanom: értem én azt a világot, festhetném is, de teljesen más érdeklődésű vagyok.

– Ami a tájképfestést illeti, nem valószínű, hogy a megírásra váró, kortárs magyar művészettörténet szerzője e műfaj reprezentánsai között fog emlegetni. Ám van egy másik, belső táj is, a tapasztalattól függetlenül létező, Istentől átlelkesített, melyet sajátos szemszögből képeztél le. Az ezerkilencszázhetvennégyben készült ŰR című munkádra gondolok, amivel sokak figyelmét fölhívtad magadra. Milyen szorongások, félelmek „alapozták meg" elhatározásodat, hogy létrehozd a képet?

– A lét-nemlét kérdései úgy egészítik ki egymást, hogy belenyúlok a hétköznapokba, ott keresem azokat az ellentmondásokat, melyek feloldhatatlanságai eljuttathatják az embert addig, amitől félek, féltem a gyerekeimet – ehhez jogom van –, de féltek éppen így mást is. A kérdés innen vetődik fel az általad említett ŰRig, ugyanis ha az egyén mindig a könnyebbet választja, és megbékél a felületességgel, napról napra felelőtlenebbé válva a részleges, rosszabb esetben a teljes szellemi-fizikai elsivárosodás, leépülés s a személyiség-kinullázódás állapotába kerül. Süketté válik a jóra, vakká a szépre. Anyagi érdekeit követve hajlamos megfeledkezni jobbik énjéről...

– Ne felejtsük ám el azt sem, hogy az emberek egyre inkább rá is vannak kényszerítve a fokozódó önkizsákmányolásra, olyan helyzetben, amikor a puszta fennmaradás, az egyszerű túlélés, a mindennapi élet újratermeléséhez szükséges „javak" előteremtése rendkívüli erőfeszítést igényel tőlük, tőlünk.

– A félelmem innen van, ezért jutok el a semmiig, az ŰRig, mert nem tudom, a mi kis országunk hogyan szólhatna bele a nagy egészbe, hiszen itt világméretű kényszerről van szó, amit nem tudunk pontosan meghatározni, de a bőrünkön érezzük. A félelmet „beméri" nem, csupán „helyzetbe hozni" tudom azzal, hogy kilépek a kapun, és emberek közé megyek.

– Miközben félünk, ütköztetjük és azonosítjuk is magunkat környezetünkkel, annak próbája képpen, hogy mi az, ami igazol, illetve mi az, ami cáfol minket. Talán úgy vagyunk, mint az egyszeri vándor, aki éjszaka botorkál az erdőben, és fütyül vagy énekel félelmében, hogy „bátorságát" kifejezze, hátha ezzel sikerül elriasztania a gonosz manókat, kísérteteket, banditákat, akik esetleg megtámadják, s az életére törnek.

– Igen, éppen ez a félelem a magyarázata annak, hogy az ŰR című képen az ember már csupán a hiányával „van jelen". A nadrágszíjjal összefogott üres farmeröltönyre utalok, mely a teniszlabda-Föld fölött dermedt örök mozdulatlanságba. Nem maradna más, csak az üres forma? És ettől rettenetesen meg lehet ijedni.

Véleményem szerint az ŰRben „megtestesült" látomás drámai erővel sejteti földi civilizációnk tegnapi, jelen és jövendő állapotát. Ritmusa van „tárgyiasított" víziódnak, az apokalipszis ritmusa, mely nem más, mint az Idő elrendeződése az ember nélküli Térben. Bevallom, első látásra „megtetszett", és elemi hatást gyakorolt rám a műved. Mintha villámfény hasított volna tudatalattim sötétjébe, s a megvilágosodás másodpercétől nyilvánvaló számomra: az „idill" utolsó pillanatait éljük az egyenletesen gyorsuló világomlásban.

– A farmer-viselet kapcsán említetted a misztériumot. Felvetődött benned, milyen késztetések bírták rá az embert arra, hogy misztériumot, misztériumokat építsen?

–Önmegtartásunk, önmegmaradásunk kényszere, a „jelet hagyni" igénye hívta életre a misztériumokat, akár a templomot, akár a múzeumot. A múzeumokban, s a könyvtárakban minden ott van, amit az ember produkált: a „személyazonosság igazolványai", volt és mindenkori életének érvényes vagy vitatható érték-bizonyítékai. Az a helyzet, ha ezeket nem tiszteljük, ha egyenlőségjelet teszünk a szemét és múzeum műtárgyai közé, akkor ellentmondás támad az érték funkciója, illetve minősége tekintetében. Nem csupán a farmernadrág divatjáról és a divat giccses változatáról van szó, inkább a kormegjelölés szándékára tenném a hangsúlyt.

– Jól gondolom-e, hogy a farmernadrág szemlélet- és magatartásmód jelképpé „stilizálásával" másféle – mondjuk ki: militáns – „uniformisok" elterjedtségére is utalsz, melyekhez képest a szegecselt farmer csupán szolíd miseruha? Az „uniformis" ugyanis takarhat jámbor igehirdetőt, de egyházreformert kínoztató, máglyára küldő inkvizítort is. Van azonban más vetülete is a kérdésnek. Nem kell messzire mennünk, tavaly rendezték meg két nehézsúlyú, profi bokszoló találkozóját Budapesten. A mérkőzés tétje mindenek előtt a világbajnoki cím elhódítása, illetve annak megvédése volt. A címvédő néhány menet után padlóra küldte kihívóját, majd magát kifújva átöltözött és terepszínű vitorlavászon egyenruhában jelent meg az eredményhirdetésen. Viseletben is harcosként mutatkozott, aki ész-erő-akarat és kivételes technikai tudás birtokában aratta győzelmét. Ő szimbolizálta akkor milliók számára a Bajnok-ot, a sikeres embert s az élet szinte minden területén követhető példát. Magatartás- és teljesítményfogalom összefonódásának jelképévé vált rajta az öltözet, a forma, mely viselőjétől független életet kezdett élni. Divatba jött, más tartalommal, sajnos. A térségünkben is kirobbantható, faji dzsungelháborúk lehetőségére gondolok...

– Nagyon jó, hogy ezt fölvetetted, hiszen ha a téma hetvenháromban megfogalmazódott bennem, akkor most nyolcvankilencben törhetjük a fejünket, mekkora a gond. Bár ne igazolódnék mindaz, amit én félelemként már átéltem...

Sárándi József

Dorog, 1989. február – Leányvár, 1992. november 20.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dolgozók Lapja Komárom

1973 OKT 24

Furlán Ferenc

1021

Tervek és valóság

Négyszemközt Furlán Ferenccel

Vibráló nyugtalanság teszi körötte magnetikussá a levegőt. Mindig feltámadó reményeinket —, hogy odasorakozik kiállításokon művésztársaihoz — megpróbálom szembesíteni Furlán Ferenc életének, munkálkodásának valóságával. Jó néhány éve már, a dorogi művelődési központ munkatársa. A Bányagépgyárban dolgozott, a képzőművészeti szakkörben bontakozott ki tehetsége ígéretessé. Elküldték tanulni. Grafikusként végzett. Tagja a Képzőművészeti Alapnak. Egy ideig „szabadúszó" is volt. Nagyapja, apja — kőfaragóként találta meg élete értelmét Süttőn.

— Az a hír járja...

— Tudom. Hogy rest vagyok, meg hogy reményeim vesztek, s még sok minden. Nem akarok mentegetőzni. Alkotni szeretnék.

Míg kaptatunk felfelé a kis utcában, észrevétlenül mégis csak mentegetőzik. Sok a munkája az intézményben. Meg az alkata is olyan, hogy ha erre, arra megkérik, igen-t mond. Egyszóval a körülmények...

Ezen kicsit vitázgatunk. Mondom: jórészt szuverén elhatározás kérdése. Tudom, hogy ez sokszor a környezet segítő készsége nélkül nem megy, dehát mégis...

Az udvar hátsó traktusában, a műteremben otthonosság érzetét keltő művészi rendetlenség. Érződik, Furlán Ferenc sokszor tartózkodik itt. Kövek (némelyik szoborrá faragva), olajfestmény, ceruza- és tusrajz, metszetek, hengeres gép, festékes dobozok, állvány polcokkal, vázlatai, kisebb-nagyobb munkái szerte...

Problémáit mondja, képeit mutatja rendre.

Úgy hírlik: az elementáris erejű tehetség mindenképpen utat tör magának, megnyilatkozik. Bizonyos vagyok benne, hogy sok tehetség a nem épp kedvező körülmények hatására befulladhat. Így alakul ki bennem a látottak és hallottak alapján az az összbenyomás, hogy Dorognak, amely útnak indította, most is többet kellene tennie azért, hogy az alkotó munkához elengedhetetlen körülmények kedvezőbbé váljanak Furlán Ferenc számára. Miért ne legyen büszke ez a település művészfiára? Az érem másik oldala: Furlán Ferinek is többet kell tennie a művészi kiteljesedésért. Netán épp kiverekedni — jó értelemben — művészi jövőjét. A tisztességgel végzett munka és az alkotó ambíciója közt feszülő nyugtalan vibrálás emésztheti; kemény nekiszánással

Egy kis darab a sokszínű lágból.

bizony többet nyújtha az embereknek. A gát sokkal szembe kell nézni — alkotni, alkotni.

Műterme arról tanúskod hogy grafikusunk, aki az utó bi években publikum el meglehetősen keveset hall magáról — dolgozik, bírkóz az élmény művészi kifejezés vel. Sok a vázlat, a terv, az e képzelés, a befejezetlen mu ka. Biztos technikai készség egymagában nem elég. A bels vívódást végig kell vinni következetesen, míg művé érik az alapélmény. Ehhez persze időt, s lehetőséget szükséges számára biztosítani. Van mit mondania. A mondandó és a kifejező készség azonban valahogy csak ritkán kerül szintézisbe, egységbe. Faliszőnyeg terve. Ex librisek. Acélmetszet. Portrévázlatok. Plakettek gipszből. Egy emlékmű makettje.

Amit most elkezdett, megint csak ígéretes. Folytatásnak mondja, s igaza van. A folyamatosságra van szüksége. „Farmernadrág-sorozata" lényeglátásról tanúskodik. A kecskeméti kapuk — telitalálat, s a folytatásra kész Furlán biztos ígérete, hogy bizalmat kaphasson szűkebb hazájában. Kőbe vésett életérzése, az Anva gyermekével, egy a sok közül, amire itt azt mondhatjuk: mű.

Szorongások, vibráló nyugtalanság, viaskodás a mindennapok kisebb gondjaival... Furlán Ferencnek mindenképpen farkasszemet kell néznie a mikrovilág külső, s belső görcseivel. Környezetében pedig az egészséges szemlélet józan felbuzdulással adhat tápot a folytatás reményének.

...ógusok helyzetét, erkölcs

ÖK LAPJA

Pedagógusok a l

A párthatározat szellemében végzett munka eredményeként az oktatási intézmények légkörét mindinkább át kell hatni a közéletiségnek. Másfelől: az iskola falain kívül is lényegében a közéletben aktívan részvevő pedagógus az ideál. Kétségtelen, ebben a vonatkozásban eléggé nagy a szóródás a nevelők körében. Az is igaz, hogy mai viszonyaink között, amikor a tanulócsoportok létszáma, a kötelező óraszám, a nem kevés adminisztráció stb. a pedagógiai hatékonyság szempontjából egyelőre kissé messze esik az ideális, de az optimális állapottól is, — alaposan meg kell fontolni, mennyire szabad túlterhelni a pedagógust a sokféle tennivalóval, feladattal. A pedagógus túlterhelése is összefügg a tanulói túlterheléssel.

A dorogi járásban a párt járási végrehajtó bizottsága a közelmúltban elemezte a pe

telét az iskolai és iskolán kívüli politikai, társadalmi munkában, a közéletben. A témakör két pólusa nyilvánvalóan összefügg egymással. Aki többet vállal a közösség érdekében, egy-egy falu szellemi, politikai, erkölcsi arculata formálásában, a szocializmus irányába mutató kiteljesítésében, az nyilván sem anyagi, sem erkölcsi hátrányba nem kerülhet másokkal, a szakmai bezárkózottságban élő pedagógusokkal szemben. Ma ez persze még nem olyan hétköznapi gyakorlat, hogy gondok, feszültségek ne teremtődnének.

Az említett közigazgatási egység településein meglehetősen sok a képesítés nélküli nevelő, s a városok, elsősorban Esztergom elszívó hatása következtében elég erőteljes a fluktuáció. Mindebből az is következik, hogy az iskolai és közéleti feladatokat egyaránt [illegible] ellátó pedagógusok [illegible]ését mindenképpen [illegible]ell. Némelyik iskolá[illegible]nis az igazgató maga [illegible]ri eléggé beosztottja [illegible]evékenységét. Adott [illegible]zért nem, mert az [illegible]sokféle más funkciója [illegible]almi elfoglaltsága kö[illegible]ben az iskolai gyakor[illegible]lebb megismerésére ke[illegible]idő.

[illegible]s az a gyakorlat, hogy [illegible]gatók a pedagógus iskolán[illegible]üli munkáját, társadal[illegible]vékenységét is figyelem[illegible]zik például a jutalmazá[illegible]l. Az is jó, hogy ilyen [illegible]i megítélés megalapozott[illegible]oz kérik a pártalapszer[illegible] titkárának és a községi [illegible]s elnökének a véleményét [illegible] gyakorlat azonban azt [illegible]tja, a jelenleginél bátrab[illegible]határozottabban kellene [illegible]a jutalmazásnál is, de még a bérben kifejezett anyagi elismerésnél is a differenciálás lehetőségével. Nagyobb szükség lenne arra is — éppen az iskolavezetés oktatás-irányító tevékenységének megítéléséhez —, hogy a helyi tanácsok alaposabban ismerjék meg az igazgatók munkáját. A tanácstörvény egyik következménye, hogy csak a helyi társadalmi élet különböző tényezőinek összefogása eredményeként, s nem annak ellenében lehet jól végrehajtani a községekben a párt közoktatás-politikai határozatából eredő feladatokat.

Az iskolában a gyermekek felkészítése a közéleti aktivitásra — a nevelés természetes követelménye. Az új rendtartás pedig csak még inkább megerősíti a nevelőiskola elkötelezettségeit. Az ifjúsági mozgalom keretei közt nagyobb lehetőség nyílt a demokratikus légkör, a szocialista tanár—diák viszony kialakítására. A dorogi járási tapasztalatok szerint azonban például a házirendekben jobbára a tanulók kötelességei tükröződnek, s csak kevés helyen fogalmazódott meg, hogy az úttörőcsapat önkormányzata erősítésében jogai is vannak a fiataloknak.

Noha, a járás pedagógusainak egy tekintélyes része az iskolai munkán túl is aktív marad: bekapcsolódik a község politikai, társadalmi életébe — nem véletlen, hogy most elsősorban az iskola belső életének néhány közéleti vonatkozású mozzanatát ragadtuk ki. Itt kezdődik ugyanis a pedagógus közéletisége.

Természetesen jó néhányan ezen túl is vállalnak munkát. A különböző szintű pártvezetőségekben például 18 pedagógust találunk a dorogi járásban. A tanácstag pedagógusok száma majdnem eléri a félszázat. Társadalmi szervezetek vezetőségében, elnökségében is jelentős számban ott találjuk őket. A népfront járási, illetve községi elnökségeiben összesen 96-an tevékenykednek.

Pedagógusaink jórészt helytállnak az iskolában és az iskolán kívül egyaránt. S akik ezt alapos, tartalmas munkájukkal igazolják, feltétlenül nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülést is érdemelnek.

J.

Országos reklámkonferencia

Kedden, a debreceni Arany [illegible] kétokat és tanfolyamokat. Lét-

Fulrán Ferenc

A dorogi József Attila Művelődési Központban közös tárlaton szerepelt.

Magyar Hirlap 1981/1o/29/9

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 [illegible] — 1
Dolgozók Lapja (Komárom)

Furlán Ferenc
1021 grafikus-
művész

Mi az a változatlan?

Az ötszázkilencesek

— „A megfelelő teljesítmények érdekében" —

Gerstner Bálint bányamérnök nem kereste a szavakat, amikor az ötszázkilenceseket jellemezte. Nagykuti János brigádjáról már sok jó hír járta be a dorogi szénmedencét. A múlt év elején, amikor egy egész esztendő versenyeredményei kerültek mérlegre, éppen az ő példájuk bizonyította, hogy a tartósan rossznak minősített bányabeli viszonyok ellenére is lehet produkálni.

— 1971-ben, amikor megismertem őket, a XXI-es akna legtávolabbi pontján dolgoztak, a nyugati mező legnehezebben művelhető hármas telepében. Igen-igen kedvezőtlen nyomásviszonyok uralkodtak. Öt kaparóval dolgoztak. Az üzem össztermeléséből ők vállalták a legnagyobb részt. És ez azóta is, most is jellemzőjük — beszélt láthatóan jó érzéssel a csapatról a műszaki vezető helyettese. Jelenleg két elővájásból napi 180-200 csille szenet küldenek felszínre, pedig a berendezéseket a termeléssel egy időben többször is átkell szerelniök.

— Az üzemi elképzelések és a csapat törekvése abban találkozott, hogy az ő számukra a folyamatos munkahelyet biztosítani kell.

A 27 fős brigád három műszakban dolgozik. Az egyiket Nyakas Antal harmadvezető-vájár irányítja

Miért? Mert olyan teljesítményekre képesek, amelyek kimagaslóak. Ők egy elővájásban napi 6 méteres sebességet diktálnak, de van olyan csapat, amely ezt az eredményt csak két munkahelyen tudja elérni.

Nagykutiékra a lendületesség, a törekvés a jellemző.

Hogyan győzik évek óta, s a legváltozatosabb munkahelyi körülmények közepette? Mi az a változatlan, ami eredményességük motorja? Az, ahogy munkájukat, tevékenységüket megszervezik.

— A műveléshez szükséges vágatok fenntartását ők a

Kaluzsa Antal a csapat szakszervezeti bizalmija

termelés közben végzik el — magyarázta Gerstner Bálint. Ezt úgy oldották meg, hogy visszamaradtak műszakváltáskor, általában 2 óra alatt, délután négyre végeztek a feladattal, a délutánosok viszont folyamatosan termelhettek. Mindezt természetesen megvitatták a felügyelettel, de a munka konkrét megszervezése már a szakvezető vájár feladata.

A folyamatos szállító berendezéseknek sok előnyük van, de ha nem frontművelésben alkalmazzák, akkor a többszöri átszerelés rendszerint hátrányos. Náluk viszont a kaparók átszerelése nem számít rendkívüli események, körülménynek. A napi produktumból mégcsak következtetni sem lehet arra, hogy mikor helyezték át a kaparót. Mindent a termelési feladat maradéktalan teljesítésének rendelnek alá: gyakorlottságukat, a szervezési lehetőségeket csakúgy, mint legfőbb erényüket, a szorgalmat és szaktudást.

A csapat szinte állandó mozgásban van. Két-három munkahelyen dolgoznak, így a brigádon belüli munkaszervezés sem olyan egyszerű. Lényegesen nagyobb körültekin-

Ispván Kálmánra, mint sportolóra is büszkék. Ő az üzemi tekecsapat oszlopos tagja

tésre van szükség, mint ott, ahol huzamosabb ideig feltáró tevékenység folyik.

Erények?

— „B" kaparóval hajtottak egy szállítóereszkét. Köztudott, hogy ez a géptípus a „horpát" nem bírja. Szerencsétlenségükre ilyen helyzet alakult ki. Nyüglődhettek, kínlódhattak volna mindvégig, ha nem végzik el a talputánvétet. Ez átmenetileg, azokban az órákban okozott némi termeléskiesést, de három nap alatt behozták, a továbbiakban nem bosszankodtak, s a tőlük megszokott, nekik is tetsző teljesítmények születhettek.

Iszapolásos művelés folyik a bányában, pászta, front és kamrafejtés egyaránt előfordul. Az elszállítást ők mindenütt folyamatos szállítóberendezéssel oldják meg. Ragaszkodnak hozzá. A szállítóereszke és a „B" kaparó esetében is így volt.

— Most jó munkahelyünk van — így a műszaki vezető helyettese. Főtelepben dolgoznak. A két fejtéselőkészítő elővájásból a XXI-es aknai termelés legnagyobb részét ők adják. Frontot terveztünk, negyvenméteres homlokhosszal. Sajnos, nem nagy terület. Amikor elindul — ők már sürgetik — innen származik majd az akna napi termelésének fele, mintegy 300 csille szén. És ezt 27 ember adja.

A munkahely a nyugati mező északi oldalának utolsó területe a gáton belül. A mező e feladat végeztével kimerül. Aztán mennek tovább, új területre.

Belelapoztam a brigád naplójába is. Gerstner Bálint be-

Széplaki Imre vájár

szélgetésünk elején azt mondta, hogy 1971-ben ismerte meg az ötszázkilenceseket, mert akkor került az üzembe. Nos, ebben az esztendőben, a már említett nehéz körülmények közepette ezt írták róluk az értékelő bejegyzések:

„November hónapban a brigád plusz munkaként teljesítménycsökkenés nélkül átácsolta a 40 méteres gurító feletti légvágatot. A vasárnapi fenntartásokon kiváló teljesítményt nyújtottak..."

Máshol

„1971-ben a XXI-es akna termelésének 35 százalékát adták. Éves átlagban 110,4 százalékos teljesítményt értek el. Ez 5305 tonna többletet jelent, ami a bányaüzem 6 napi termelésének felel meg."

És végül, egy, a brigád által megfogalmazott bejegyzés:

„A beosztott vendégdolgozó mellé minden esetben csapatbeli kerül, a biztonságos munkavégzés és a megfelelő teljesítmények miatt."

A beszélgetés végére megérkezett a dorogi bányaüzem vezetője, Pazgyera Pál is.

— Nem véletlen — jegyezte meg, hogy a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny a dorogi szénmedencében az ő felhívásuk nyomán bontakozott ki. Ha valami rossz, megjavítják, és dolgoznak tovább. Nekem tetszik az a mozgalom, amit ezzel a mondattal jelölnek: „Vedd észre és tedd szóvá!" Ők tovább mennek! Amire erejükből, ismereteikből telik, meg is oldják.

Gordos Géza

Furlán Ferenc grafikusművész rajzai.

Esztergomi gyermekrajzok

A városi gyermekrajz-kiállítást Esztergomban, az ÉDÁSZ kultúrtermében e hét derekán zárták be. Az a jelentős érdeklődés, amely e tárlatot kísérte, felment attól, hogy az utólagos reagálásért menegetőzzünk, másrészt lehetőséget teremt a visszhang megfogalmazása arra is, hogy kissé kitágítsuk a horizontot, ide írjuk továbbgyűrűző gondolatainkat.

A város általános iskolásainak rajzkiállításáról azért egy-két dolgot mindenképpen el kell mondani. A tanács, a városi könyvtár és a Petőfi Művelődési Központ közös rendezésében előkészített és lebonyolított tárlatra mintegy 300 kép érkezett, ezek közül a bíráló bizottság 160-at ítélt kiállításra méltónak. S továbbá: 6 nagydíjat és 10 díjat osztottak ki. A nagydíjasok: *Kecskés János, Kerekes Veronika, Koditek Nikolett, Romsics Gabriella, Szimon Rita* és *Tóth Tamás.* Kissé önkényes válogatással röviden hadd szóljunk néhány képről. A kis Romsics Gabi *„Babám"* című munkája eredendően friss gyermeki szemléletével, eleven színeivel ragadja meg a nézőt. A *„Békét hoztak"* — Szimon Rita képe — a naivmesés elbeszélő modor továbbéléséről tanúskodik, néhány évvel idősebb korban is. Koditek Nikolett *„Parlament"*-je is hasonlóan kedves megközelítésével, szemléletmódjával kelt érdeklődést. Sarlós Péter *„Péter apó Gergővel a bányában"* című képe a valóság sűrű közegéből kiragadott élményt közvetíti ugyancsak kedvesen elbeszélő módon. Sziklai Vivan textilfestése (*„Weöres illusztráció"*) a fantázia szabad szárnyalásának egyik jellemző példája lehet. Móricz Henrik *„Buksi portréjá"*-ban hangulatosan ábrázolja egy kutyus fejét, méghozzá jól poentírozott megoldással, a szimmetriára építve, s abba lopva egy-egy aszimmetrikus mozzanatot.

Egészében pedig a képekről szerzett benyomásainkat a következőkben foglalhatjuk össze. 1. Tematikailag a kötöttség a tehetségesebbeknél nem jelent akadályt a tekintetben, hogy emlékezetes gyermeki rajzot készítsenek (a felszabadulás 30. évfordulója, kötelező olvasmány — az Egri csillagok — illusztrálása stb., még egy esztergomi nagyüzem impozáns étkezőjének képe is feltűnt a kollekcióban). 2. Meg kellene kísérelni túllépni az erőteljesen eluralkodott illusztratív szemléleten, s a gyermeki fantáziát jobban megmozgatni, nem pedig a képek tematikai és rajzos megoldásaiban adni az elsődleges segítséget. Higgyünk abban, hogy az iskolások a maguk módján, életkoruknak megfelelő szinten, realista módon képesek tükrözni az őket körülvevő valóságot. 3. A színek jó néhány rajzon élénkségükkel, merészségükkel azt bizonyítják, hogy a gyerekek csak részben megrontottak az egyszerűbb — leegyszerűsítőbb szemléletet jelentő naturalista látásmódtól. 4. Elsősorban vízfestmény pasztellkép, tempera és elszórtan textilfestés adta a kiállításon bemutatott munkák technikai keretét. Itt is lehetne valamit előbbre lépni... (Rövid ez a summázat, részletekre itt nem térhetünk ki.)

Szeretném a kiállítás megrendezésének körülményeivel kapcsolatban is megfogalmazni gondolataimat. Az ÉDÁSZ kultúrtermében látott rajzbemutató vendégkönyvében gazdag és figyelmet keltő bejegyzéscsokorra bukkantam. Javasolták például, hogy rendszeresen, évente netán többször is szervezzék meg a gyermekrajz-kiállítást. Még fontosabbnak tartom azonban, hogy az említett kultúrterem adott otthont a tárlatnak. Példája ez, és csak egyik példája a város és az üzemek kapcsolata erősödésének a kulturális rendezvények cirkulációját illetően is. Hiszen a Két hét... keretében a marógépgyár fogad két művészeti jellegű kiállítást. A Technika Háza jó lehetőséget nyújtana a nyelvtanítás központjává növekedésére, a szakmaközi bizottság helyisége a klubforma alkalmazási helyeként egyéb kulturális rendezvények színhelye is lehet, s így tovább. Vagyis: amikor a munkásművelődésről beszélünk, gondolni kell arra is, hogy a művészet legkülönbözőbb ágainak produktumaival a munkahelyen is találkozhassanak — átmenetként a nagyobb, reprezentatívabb kulturális rendezvények elfogadása irányában. Azaz: a közművelődés szakembereinek és az üzemek vezetőinek mindenütt törekedni kell az egészséges, pozitív együttműködésre, a dolgozók műveltségének gyarapítása érdekében. S nem általában, elvi egyetértés formájában, hanem nagyon is praktikus, köznapi módon, ahogy arra fentebb is utalni igyekeztünk. Ilyen értelemben közügy a művelődés ügye.

(jenkei)

Jegyzet

Műsor

Legjobb tudomásom szerint mind az öt városunkban a népszerű, sokat forgatott olvasmányok közé tartoznak a kulturális eseményekről tájékoztató műsorfüzetek. Tatabányán és Tatán nyomdai úton állítják elő. Esztergomban sokszorosítják a programot tartalmazó kiadványt. Oroszlány és Komárom műsorfüzete is gusztusos, szép kiállítású, a másik három városával ellentétben azonban nem a havi események előzetes naptára, hanem negyedéves tájékoztatást tartalmaz.

Mindenképpen jelentős a közművelődési propagandában e műsorfüzetek szerepe. Az oroszlányi műsor és a komáromi kalauz azonban talán kissé hosszabb távra készített prognózist tartalmaz, mint azt a legoptimálisabbnak tartanánk. Bizonyos változások még a havi előrejelzések esetén is bekövetkeznek, különféle okok következtében. Hogyne vállalna nagyobb kockázatot a pontos informálás tekintetében a negyedévre szóló kiadvány! Igaz, nem ez az egyetlen propagandaanyag az említett két városban sem. Tekintettel azonban „közkedvelt olvasmány" jellegükre, érdemes lenne Oroszlányban és Komáromban a jövőben annak a lehetőségét keresni, hogy rövidebb távra ismertessék a műsorokat.

Sok érdekl
az antikvár

A győri antikvárium képviselői — az előző évekhez hasonlóan — az idén is ellátogattak megyénkbe, és január 28-tól 30-ig a Tatán, az Ady Endre úti könyvesboltban várták a régi könyvek kedvelőit, gyűjtőit.

— 25 ezer forint értékű készlettel érkeztünk, de csak egy kis töredékét visszük haza, mert nagy forgalmat bonyolítottunk le — tájékoztatott Homor Tivadar, a győri antikvárium vezetője, aki immár hatodik esztendeje kíséri el a régi könyveket megyénkbe. — A vásárlók elsősorban az antik könyvek után érdeklődnek, de természetesen elkelnek az újabb kiadású művek is.

A könyvek között valóban sok kuriózum akadt. Homor Tivadar néhányra külön is felhívta a figyelmünket. Így például az 1653-ban Frankfurtban kiadott Theológia Moralisra, s a 16 kötetes magyar lexikonra, melyet 1882-ben adtak ki. Belelapoztunk

Fekete Gyula:

A
MEG A K

(26.) Márti a sarokba húzódva, a kezét védekezőn maga elé tartva kiáltozik:

— Ne, ne!... Én egyetemre járok!...

Még az a szerencse, hogy fel van öltözve teljesen. Magára kapkodhatta gyorsan a ruhát, amikor észrevette, hogy jönnek a katonák.

Lesuttyan a padlásról utánuk. Neki nincs mit félni, őt nem bánthatják a katonák. Csak arra vigyáz, nehogy a bilgeris nyilas meglássa, akinek a lova mellől megszökött.

Valaki rászól a tömegből: — Te gyerek, mit tolakodsz te itt!... Nem neked való ez!

— De igen, ez az én néném! — mondja ő bátran, és nem törődve a rosszalló fejcsóválásokkal, tovább tolakszik.

Hiába tolakszik, nem jut előbbre a lökdösődő tömegben. Felkapaszkodik ezután a terasz karfájára, hogy láthasson.

Onnan már látni valamenynyire, bár nem olyan jól, ahogy szeretné. A világító meztelen fehérséget — mintha ez már nem Márti volna —, nem, ez nem Márti.

„Akkor meg jól van, ha nem Márti — gondolja megkönnyebbülve. — Őt azért féltettem volna. Mindenféle katona van, betegséget is lehet szerezni tőlük".

„Meg azért, hogy jönne már az ki. Éppen Mártit kapják el"?

A katonák is felismerhették, hogy ez a nő nem Márti, mert elszéledtek a hegyen. Csak négyen-öten maradtak ott a diófánál.

Nézte őket, de besötétedett már. Erőltette a szemét, de nem látta köztük a nagymellű nőt. Kár volt másfelé pillantani az előbb. Addig tűnhetett el.

A katonák is cigarettára gyújtottak.

Most lépett ki a diófa mögül a nő. Felöltözött közben.

Várta, hogy a katonák hátha levetkőztetnék megint. De hozzá sem nyúltak... nem, ez nem az a nő, ez Mari!...

Az ez. Mari. Kirúzsozva, kipúderozva, minden.

„Várjál csak, Mari, megmondalak édesanyámnak, tudom isten eltángál!"

De végig sem gondolta, rögtön eszébe jutott, hogy már réges-rég nem lakik otthon Mari. Nem is igen beszéltek róla a családbeliek idegeneknek, mert csak szégyenkezni kellene miatta a falu előtt.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 APR 30

Dolgozók Lapja (Komárom)

Furlán Ferenc, grafikus

Furlán Ferenc kiállítása Esztergomban

1027

Május 3-án nyílik Esztergomban Furlán Ferenc dorogi grafikusművész kiállítása, a Petőfi Sándor Művelődési Központban. A kiállítást Brunszkó Antal, a városi tanács elnöke nyítja meg, a képeket Várhelyi Vanda művészettörténész mutatja be. A kiállítás május 14-ig naponta 14 órától 20 óráig tekinthető meg.

:ordított

nem csekély összeget.

at

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 FEB

Társadalmi Szemle

Furlán Ferenc

1021

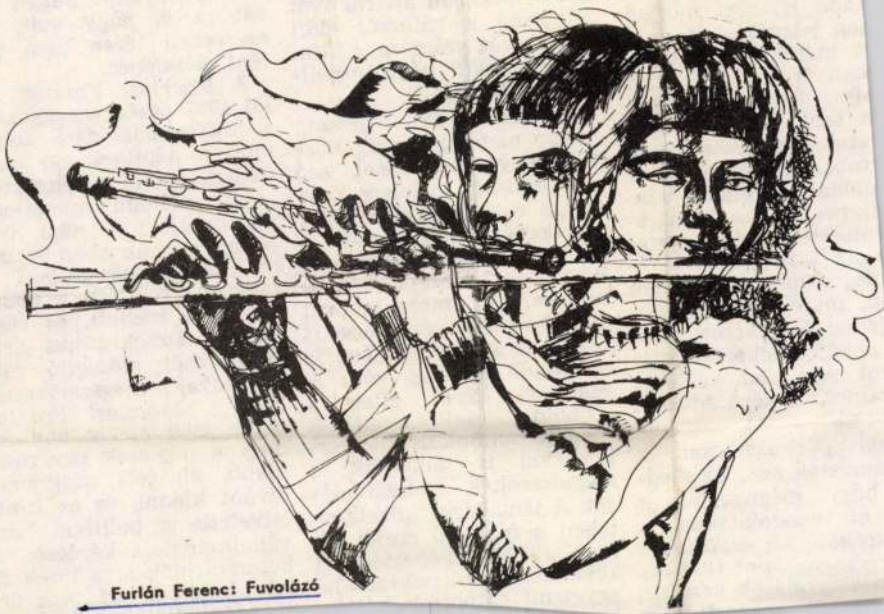

Furlán Ferenc: Fuvolázó

II. kongresszusát kö-
, sok belső vívódás
grázkódtatás után rá-
a népfrontpolitika, a
kratikus Magyarország
remtéséért folyó küz-
útjára, és nagy erő-
seket tettek a de-
atikus és antifasiszta
tömörítésére. A saját-
azai viszonyok közé-
a népfrontpolitika
rokonszenv és ennek
án a demokratikus
fogás csírái elsősorban
ladó ifjúsági mozgal-
ban jelentkeztek.
5 második felében és
ban a kommunisták-
sikerült bizonyos befo-
a szert tenni a diák-
ezetek egy részében: a
osban és Debrecenben.
loldali egyetemi diák-
szervezkedése hamaro-
túllépte a helyi kerete-
s az 1936 március vé-
megrendezett debreceni
n, majd az 1937 feb-
jában összehívott ifjú-
ankéton sikerült köz-
ni egy demokratikus
amot, s köré híveket
ozni.

zel párhuzamosan a
nunisták arra töreked-
hogy megnyerjék a
ont gondolatának a
írókat. Az erőfeszíté-
redményeként 1937 ta-
n tárgyalások kezdőd-

tikus programpont
Ezeken a megbeszélé
formálódott meg a k
a Márciusi Front prog
jaként ismertté vál
pontból álló demokra
célkitűzés. A program
fogalmazásánál alapve
volt — és ez lényeg
megvalósult —, hogy ne
csak a demokratikus gon-
dolkodású diákság, hanem
az ország egész demokra-
tikus közvéleménye támo-
gassa; politikai alternatívát
jelentsen a választ előtt
álló ország számára, s kife-
jezze a KMP népfrontpoli-
tikájának céljait.

A Márciusi Front néhány
hónap alatt az ország köz-
véleményét befolyásoló erő
lett. Politikai befolyását, az
iránta való érdeklődés gyors
növekedését elsősorban a
népieseknek köszönhette, de
közvetlen bázisa, szervezeti
háttere, a mozgalomnak
bizonyos akcióképességet is
biztosító ereje továbbra is
a haladó diákság volt. A
Márciusi Front ellen a
jobboldali sajtótámadások
mellett adminisztratív esz-
közökkel is támadtak, s
megkísérelték felszámolá-
sát. A támadások következ-
tében a front fő erejét al-
kotó, a KMP elképzeléseiért
következetesen síkraszálló
egyetemi csoportok

sével. Az 1937 októberében
megtartott makói találkozó
azonban elmaradt a vára-
kozástól. A Márciusi Front
eszmei-politikai hatása to-
vábbra is nagy volt, ám
szervezeti téren nem tör-
tént előrelépés.

A Márciusi Fronton be-
lül 1937 őszén meggyorsult
a differenciálódási folya-
mat. A népiesek egy része
fokozottabban védelmezte a
„csak szellemi mozgalom"
álláspontját, a népi írók
balszárnya azonban — Er-
dei Ferenc vezetésével —
továbbra is kiállt a politi-
kai harc mellett, és részt
vett a demokratikus erők
tömörítését elősegítő ren-
dezvények megszervezésé-
ben. A Márciusi Fronton
belüli ellentéteket kiélezte,
hogy a népiesek egy része
újabb, álcázott programot
kívánt kiadni, és ez ismét
felvetette a politikai harc
vállalásának a kérdését. A
kommunisták arra töreked-
tek, hogy az új program

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JAN 14

DOLGOZÓK LAPJA
(KOMÁROM)

Furlán Ferenc grafikusművész

FURLÁN FERENC KIÁLLITÁSA

Furlán Ferenc grafikusművészünk alkotásaiból nyílik tárlat 16-án, pénteken 18 órakor Tatán, a megyei művelődési központban. A február 9-ig megtekinthető kiállításon Wehner Tibor, a Komárom megyei Múzeumok Igazgatóságának munkatársa mond bevezetőt. A tárlat naponta 15-21 óra közt tekinthető meg, hétfő kivételével.

★

Svájcban a sí Világ Kupa férfi óriás műlesikló verse-

Furlán Ferenc

Nápmana, 1975. jún. 27. 103. cf. 149n. 6p.

Fürlani, Paolo

rezin.

Gyula látkeje, emlitve fentitől

Scherer F: Mala
I. 84. l. város tört.
1938

Fenti nem járt a helyszinén

60895 — ATHENAEUM

Paolo Furlani inkább térképeket, hadállásokat metsz.[168] 1567-ben Vimes és Hoffkirchen gr. vezér alatt készíti Győr, Komárom, Érsekújvár rajzait, Montecuccoli utasítása

..... 197
ló : Graf Albert Apponyi.... 198
ol-Rónai : Stefan Szabó-Nagy-
..... 198
: Mauritius Szentkirályi 199
udapester Kupferstichkabinet :
us Brügge, um 1470 : Buch-
Mönch 202
hel jun. : Betender Hirt 202
aens : Antiquitätenhändler .. 203
n Dyck : Doppelbildnis 203
Stehende junge nackte Frau
nsicht 204
Bildnis eines Gelehrten beim
ch 204
Landschaft mit Bauernhaus 205
Detail desselben Bauern-
..... 205
Häusergruppe (Rozengracht,
n) 206
Ostade : Bauernfamilie.... 206
o : Landschaft mit Schafherde 207
m : Englischer Gruss 207
de Velde jun. : Segelbarke.. 209
travail de Louis Kossuth à Torino.... 195
Nicolas Izsó (1831—75) : Kálmán Ghyczy 196
Louis Strobl de Liptóújvár (1856—1926) :
Kálmán Tisza 196
Nicolas Ligeti : Comte Jules Andrássy le
jeune 197
Sigismond Strobl de Kisfalud : Etienne
Tisza 197
Edmond Balló : Comte Albert Apponyi.. 198
Joseph Rippl-Rónai (1861—1927) : Etienne
Szabó de Nagyatád 198
George Kiss (1852—1916) : Maurice Szent-
királyi 199
Maître de Bruges, vers 1470 : Moine lisant.
Bistre 202
Peter Brueghel le jeune, vers 1564 : Un
berger priant. Bistre. Legs de Etienne
Delhaes 202
Jacob Jordaens (1593—1678) : Antiquaire.
Encre de Chine coloré. Provenant des
collections Poggi et Esterházy..... 203
Anthonis van Dyck (1599—1641) : Por-
trait de famille. Craie noire et blanche.
Achat de l'année 1916 203

Furlani Paolo

Gyula. T. 3871.

A középtérben látjuk a térrajzban feltüntetett várat, melynek bástyáiról az ostromló csapatok ágyútüzét viszonozzák, az előtérben pedig jobbra LAGO SARCAD köti le figyelmünket. Felirata fölül jobbra a keretben:

Vero disegno di Giula si-
come e veramēte situata
ogi di cō l´assedio d´infide-
li. l´anno M.D.LXVI.

ez alatt: Paolo ~~Furiani~~ Furiani Veronese intagliatore in Ven. all insegna della colonna.

Rm., mér. a rl. 14 : 17.8 cm.

198-91-18525.

Gyula. T. ~~1904.~~ 3871

A részben kettős bástyákkal és köröndökkel védett várat balról és az előtérből török csapatok ostromolják. Alól jobbra pedig a LAGO SARCAD köti le figyelmunket. Felirata fölül jobbra:

Vero disegno di Giula, . .
come e ueramēte situa . .
ogi di co l´assedio d´in . . . 1567
li l´anno M.D. LXVI.

ezután: Paolo Furlani Veronese intaglia~~t~~atore in ven.all´insegna della colonna.

Rm., mér. a rl. 13.9 : 17.7 cm.

140-95.

Furlán Ferenc festőművész

Az esztergomi képzőművészeti szakkör két vezetője Furlán Ferenc és Novák Lajos festőművészek.

Szolnoki-: A dorogi művelődési központ képzőművész szakkörének kiállítása Esztergomban.
Ugyszó Lapja (Komárom), 1976. márc. 21.

Furlán Ferenc

„Körkinta" monotypia 38,5 x 55 cm

„Gyermekpack" lénómetszet 61 x 36 cm

Őszi Tárlat 1975, Tata, Vár 1975 december-1976 január

Paolo Furlani

az újvárosból való kivonulás utáni helyzetet ábrázoló rézkarc

Cennerné: A Zrínyi csalód 1966 6.o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

FURMAN JÁNOS, téglagyáros

1889-1890-ben Miskolcon a legtöbb adót fizető polgárok sorába tartozott.és megye bizottsági tag is volt.
Feltünő az iparosok számának aránylag nagyobb száma.
Sorszám. 33.- 346.old

DOBROSSY ISTVÁN: Kereskedelmi kapcsolatok és hitelviszonyok Miskolcon a 19.sz.végén 335.old

A Herman Ottó Múz.Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

Ø

Képzőmű. fölsk.
anyak. Rónai M.

Furkovits Zoltán

II. éves fest. szakos hallg.

Képzm. Főisk. Esk.

1936/37. 73 l.

Ferképzomfoisk vk

Grafikusoknak:	I., II. évf.	Betüvetés:	csütörtök, péntek
	III. „	„	csütörtök
	III. „	„	péntek
	II. „	Könyvköt.:	szombat
	III. „	„	péntek
Kerámikusoknak:	I. „	Agyagip. chem. techn.:	szerda
Ötvösöknek:	I. „	Technológia:	péntek
	II. „	„	„
	II. „	Mintázás:	péntek
	III. „	Technológia:	péntek
D. szobrászoknak:	I. „	Faipari technológia:	hétfő
	II. „	Kőipari technológia:	kedd
	I. „	Gipszöntés:	péntek
	II. „	„	szombat
	III. „	Bronzöntés:	hétfő
Textil szakosok:	IV. „	Text. chem. techn.:	hétfő
	IV. „	„ „	csütörtök

Furtkovics Zelmán

I. e.

ält. lanf.

Ferk. pzomfoisk. vk

1935-36. 69. l.

—	—	—	1	—	—	—	—	—
3	1	3	2	1	2	—	—	—
2	3	3	2	2	1	—	2	2
5	9	11	7	8	6	7	7	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2	2	3	—	2	1	—	—

	247		220		210		206	
—	10	9	8	10	9	8	10	10
30	48	41	50	39	42	25	53	28
50	55	37	52	27	54	38	48	21
14	20	11	17	4	12	7	16	6
6	5	4	5	3	7	5	4	5
2	5	2	3	2	1	2	2	—
10	—	—	—	—	—	—	1	2

	247		220		210		206	
105	135	97	126	79	120	75	125	66
7	5	—	2	3	4	1	3	2
—	3	7	7	3	1	9	6	4

	247		220		210		206	
—	—	—	—	—	1	—	—	—

FÚRÓ István – fafaragó

Bizsók, szőlőskert, béke...

Nehéz embernek mondták, mert *Fúró István* soha sem volt a sors kegyeltje, inkább mostohafia. Ám a hajdani katolikus iskola falai közt kialakított lakásban egy derűs kedélyű és 65 évét meghazudtolóan fiatalos férfi fogadott. A nyugdíjas nevelő előszobájában egy művesen faragott népi garnitúrára, s egy félkész széktámlára figyeltem fel: kiderült, a házigazda munkái.

— A család, a fafaragás és a szőlő: ez maradt a nebulók után; utóbbi kettő kellő elfoglaltságot ad, hogy ne törődjek a múlttal, azzal, hogy másként is alakulhatott volna az életem. De többgenerációs, öntudatos pedagógus család az enyém, így én sem engedhettem a 48-ból — mondta. *— S 1948-ban volt miért csatáznunk nekünk, diákoknak is a kanizsai piarista gimnáziumban, de a demokráciával együtt mi is veszítettünk. 1950-ben kirúgtak az új rend urai, úgymond felforgatásért... Végül Kecskeméten érettségizhetett az a hat fiatalember, aki velem együtt, afféle priuszosként hányódott. Nem készültem pedagógusnak, ám a pécsi pedagógiai főiskolán szereztem diplomát, s előbb Kiskomáromban tanítottam, majd hazakerültem Patra a feleségemmel. Az alsót ő, míg az összevont felsőt én vittem az „öregiskolában" 1968-ig, amikor megépült a miháldi tanintézet, ahova azután mindannyian bekerültünk. A 70-es évek közepétől nincs iskola Paton, pedig régen kettő is volt, jó tanítókkal, köztük apámmal.*

A „búsképű lovag" is a tanítólak dísze, akárcsak a készülő szék támlája.

(Szakony Attila felvételei)

Anyai ágon a dédapja is néptanító volt, apja a 20-as években jött Patra, amikor a katolikus iskola is létesült. Hatvan gyerek járt a templom melletti régi evangélikus iskolába, ugyanennyi az újabb katolikusba. Valaha nagy volt a zsúfoltság falaik között. Nemcsak az ablakban, hanem még a tanító asztalánál is ültek gyerekek... Mára igencsak megcsappant itt is a diákok száma. A Miháldra körzetesített patiakkal, sandiakkal sem sokkal többen járnak az anyaiskolába, mint régen Patra. De a 70-es években — az akkori gondok közepette is — úgy érezte: meglelte a helyét. Paton férfikart vezetett, Miháldon rábízták az iskola irányítását. Ám ekkor sem engedett a 48-ból — nem tűrte el a helyi hatalmasságok beavatkozását a szakmai kérdésekbe, az iskola életébe. Válaszul kikezdték, vizsgálat vizsgálatot követett. Végül mondvacsinált ürügyekkel 1985-ben leváltották iskolaigazgatói tisztéből.

A seb soká fájt, mára úgy tűnik, behegedt.

— Ha kimentem a szőlőbe, otthon hagytam a világ és a magam baját — említette. *— S a bizsók? A gyerekkori bodzapuska és más játékok fabrikálása óta nem volt a faragókés a kezemben, utóbb remek kikapcsolódás cifrázni a fát. Maholnap elhagyjuk ezt az öreg házat: ha a feleségem is nyugdíjba megy, beköltözünk Kanizsára. Újra ismerkedhetek majd az ifjúságom színterével. De most sem tennék másként, mint akkor... A családi tradíció sem szakadt meg, hisz bár egyik fiam állatorvos lett, a másik a stockholmi egyetemen tanít, ő is fizikát. Büszke vagyok rájuk, mint minden sikeres tanítványomra, aki többre jutott, mint szülője, nevelője.*

„Büszke vagyok rájuk, mint minden sikeres tanítványomra".

Ebben maradunk, mert nem a hatalom vagy Fortuna forgandó kegye, hanem utódaink helytállása minősíti életünket.

T. A.

ÁLLÁST KÍNÁL

Balatongyöröki étterembe gyakorlattal rendelkező konyhavezető szakácsot keresünk, szállás megoldható. Felvilágosítás: 06/92/324-906, esti órákban, vagy a 06/30/397-947 telefonon. (240801/2K)

Gyakorlattal rendelkező ács-állványozó szakembert felveszünk. Jelentkezni személyesen lehet az Akksi Kft. Kiserdei úti telephelyén. (367121/5H)

Szakmai gyakorlattal rendelkező gépkezelő, autószerelő, lakatos végzettségű munkatársakat keresünk. Jelentkezni lehet személyesen az Akksi Kft. Kiserdei úti telephelyén.

A ZALAKERÁMIA
Részvénytársaság
Kályhagyári gyáregységébe

munkatársat keres

vegyészmérnöki munkakörbe.

Jelentkezési feltétel:
szilikátszakon szerzett felsőfokú képesítés.

Jelentkezni lehet:

ZALAKERÁMIA RT.
8900 Zalaegerszeg, Széchenyi tér 5.
Személyzeti osztály,
Telefon: 92/313-640

RAIFFEISEN UNICBANK
ZALAEGERSZEG

A Raiffeisen csoport tulajdonában levő s az egyik legsikeresebb bankként ismert Raiffeisen Unicbank Rt. Zalaegerszegi Fiókjába keres

folyószámla-ügyintéző
(csoportvezető)
munkatársat.

Olyan női/férfi pályázók jelentkezését várjuk, akik e téren (Ft és devizaműveletekben) szakmai tapasztalattal rendelkeznek, angolnyelv-tudásuk legalább középfokú s van rutinjuk a számítógépen végzett munkában is.

Bankunk versenyképes jövedelmet s széles körű juttatási csomagot kínál leendő munkatársainknak. Ha hirdetésünk felkeltette érdeklődését, kérjük juttassa el pályázatát (önéletrajz, igazolványkép) a munkakör megjelölésével az alábbi címre:

Raiffeisen Unicbank Rt.
Zalaegerszegi Fiók
8900 Zalaegerszeg,
Pf.: 43.

ÚJUDVAR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE PÁLYÁZATOT HIRDET AZ ÚJUDVARI ÁLTALÁNOS ISKOLA IGAZGATÓI ÁLLÁS BETÖLTÉSÉRE

A pályázatnak tartalmaznia kell:
— a pályázó szakmai életrajzát,
— az intézmény vezetésére vonatkozó programot,
— az iskolai végzettséget igazoló okirat hiteles másolatát,
— három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

A megbízás feltételei:
— szakirányú felsőfokú végzettség,
— 5 év szakmai gyakorlat,
— vezetői gyakorlat előnyt jelent.

[illegible] szóló 1992. évi XXXIII.

Kiskanizsán 136 m²-es, 5 szobás, 2 fürdőszobás, erkélyes, telefonos, 17 éves, teljesen közművesített családi ház 550 m²-es telekkel, a telken gyermekmedencével, a főépület mögött szerkezetkész, tetőtérbeépítéses műhely épülettel, ipari árammal, két beállós garázzsal, pincével eladó. Nagykanizsa, Kőrisfa u. 62. Telefon: 06/30/592-242, 93/319-133. (368973/1K)

Újudvar elején (az új részen) 140 m²-es, szerkezetkész családi ház 1500 m²-es telekkel eladó. Ára: 3,5 millió Ft. Lakást 1,5 millió Ft-ig beszámítunk. Telefon: 06/30/276-502. (368980/1K)

Győrffy & Győrffy Ingatlanközvetítő Lenti kínál: Csácson házat, páterdombi lakást, családi házakat Nemesszentandráson, Tornyiszentmiklóson, Lovásziban, Hernyéken, Nován, Kerkafalván, Magyarszombatfán, Csömödérben, Bagladon, Lentiben. Balatoni nyaralókat, félkész lakást, üzlethelyiséget Lentiben. Telefon: 92/353-530. (368993/1H)

TELEK

Zalaegerszegi lakásra cserélném vagy eladnám nagykapornaki ingatlanomat valamint exkluzív autómat (2.200.000 Ft-ért). Telefon: 92/328-728. (366007/1K)

Nagykanizsán, 2 szoba, összkomfortos, 90 m²-es, udvari lakás felújítva, alku nélkül 2 millió Ft-ért eladó. 1 millió Ft-ig autót beszámítok. Telefon: 06/30/270-576. (368156/4K)

Nagykanizsán, a Zemplén u. 1/A. alatt 3 szobás, IV. emeleti, igényesen kialakított lakás eladó. Telefon: 93/314-980. (368175/3K)

Zalaegerszeg, Berzsenyi út 11-ben (Kígyó Patikánál) IX. emeleti, keleti fekvésű, erkélyes, felújított, redőnnyel felszerelt, 62 m²-es lakás 2.800.000 Ft-ért sürgősen eladó. Telefon: 92/326-648. (368266/2T)

Nagykanizsán, a Városkapu krt. 2/B III/9. alatt 2,5 szobás lakás eladó vagy kisebbre cserélhető. Telefon az esti órákban: 93/315-499. (368517/1K)

Zalaegerszegen sürgősen vásárolnék 2,5 szobás lakást II. emeletig, 2,4 millió Ft-ig. Azonnali készpénzfizetés. Telefon: 92/361-929. (368850/1K)

Zalaegerszeg-Kertvárosban, 2 szobás, felújított lakás eladó. 92/319-572, 06/30/279-838. (368900/1T)

Belvárosi, 75 m²-es, egyedi központi fűtéses 2,5 szobás, tetőtéri lakás eladó vagy kisebbre cserélhető. 92/320-591, Zalaegerszeg, Kazinczy tér 9., tetőtér, Kámán. (369060/1T)

Lenti központjában épülő társasházban lakások igény szerinti készültséggel eladók.
(Szoc.pol. igénybe vehető)
Érdeklődni: 92/316-688, illetve: 06/60/397-777-es telefonszámon.

ALBÉRLET

Belvárosban 45 m²-es, telefonos, 1 szoba + hallos lakás hosszabb távra kiadó. Érdeklődni lehet a 06/30/390-486-os telefonszámon. (367673/3H)

2,5 szobás, kertvárosi, bútorozott, felszerelt lakás 23.000 Ft/hó-ért kiadó. Érdeklődni 18.00—20.00-ig: 92/315-464-es telefonszámon. (368772/1K)

2 szobás, bútorozatlan lakás hosszabb távra kiadó. Érdeklődni: 92/320-628. (368837/1T)

Zalaegerszegen albérleti szoba nem dohányzó férfi részére kiadó. Munkaidőben 92/319-185. (368950/1H)

ÜZLET-IRODA

Hévízen, a sétálóutcában üzletek és

Nagykanizsai Honvéd Kaszinóért Alapítvány bérbe adja Nagykanizsa, Ady u. 7. szám alatti ingatlanának földszinti üzlethelyiségeit. Érdeklődni személyesen (Nagykanizsa, Ady u. 7.) az emeleti irodában. (369002/1H)

Nagykanizsai ingatlan
— az M7-es városi szakasza mellett — a földszinten két üzlettel, az emeleten igényesen kialakított lakással
egyben vagy megosztva külön is eladó.
Érdeklődni: munkanapokon 93/313-040/71017-es vagy 20/220-588-as telefonszámon.

SZEMÉLYAUTÓ

1 db karambolos, totálkáros autót vennék 10 évig, saját részre. 06/30/442-677. (367932/3H)

Törött, totálkáros autót veszek saját részre. Tel.: 06/30/481-200. (239669/8K)

Törött, totálkáros autót napi legmagasabb áron vásárolok. 06/20/579-213, 06/30/469-337. (239956/6K)

Törött, totálkáros autót vennék 1984-es évjárattól. Telefon: 06/30/440-110, 06/30/310-855. (241405/6H)

Daciát, Arót, Tudort vennék. Házhoz megyek. Tel.: 06/88/420-807. (242333/1K)

Sérült, totálkáros autót veszek. 06/30/490-210. (366463/6H)

SZÉLVÉDŐKLINIKAI Kavicsfelverődés okozta sérülések javítása szélvédőn, lámpaüvegen. Telefon: 06/30/470-748, Zalaegerszeg. (367775/4K)

200 D Mercedes jó állapotban eladó. Zalaegerszeg, Hock J. út 3/B., 06/60/398-779. (368059/2H)

1994-es Toyota Starlet 1.4 dízel új típusú, minimális km-rel, szervizkönyvvel, Nissan Maxima V6-os, 1990-es, automata eladó. Cserét beszámítok. 83/341-254. (368311/1H)

VW CORRADO 1.8i 1989-es évjáratú eladó. 83/361-054, 15 óra után. (368538/1K)

Lada 2107-es, 1987-es évjáratú, jó állapotban eladó. Érdeklődni: 06/30/569-378-as telefonszámon. (368543/3K)

Alfa 164-es 2.5 TD 6 évesen, sötétített üvegekkel, full-extrásan eladó vagy kisebb értékű autó csere érdekel. Telefon: 06/20/581-714. (368596/2K)

Opel Ascona dízel, 1988-as; Maruti 1987-es

AKKUMULÁTOROK!

6 V	88 Ah	5.650 Ft
6 V	196 Ah	13.050 Ft
12 V	44 Ah	6.350 Ft
12 V	55 Ah	7.250 Ft
12 V	66 Ah	8.300 Ft
12 V	72 Ah	10.050 Ft
12 V	88 Ah	10.500 Ft
12 V	95 Ah	11.650 Ft
12 V	140 Ah	16.750 Ft
12 V	154 Ah	17.250 Ft
12 V	170 Ah	21.950 Ft
12 V	196 Ah	21.950 Ft
12 V	210 Ah	23.600 Ft

Cím:
8900 Zalaegerszeg, AKKSI Kft., Kert út 21-23. Telefon: 92/312-414;
8800 Nagykanizsa, ARAL Benzinkút Telefon: 93/310-387;
8360 Keszthely, Autószerviz, Tapolcsi út 40. Telefon: 83/314-349;
8868 Letenye, Bajcsy úti Szabító Üzem Telefon: 93/343-076;
8960 Lenti, AGROGÉP Bocskai út 30. Telefon: 92/353-207
8761 Pacsa, SCHULCZ Dezső autószerelő Csány L. u. 6. Telefon: 92/368-031
8790 Zalaszentgrót TAR-autóbolt Batthyány u. 7. Telefon: 83/360-273
8800 Nagykanizsa, Király u. 15. Villiker Kft. Autóboltja Telefon: 93/310-407

Gázüzemű átalakítás
zöldkártya, motordiagnosztika.
Zalaegerszeg, Egervári u. 10.
Telefon: 06/20/424-172

PERION, BOSCH és VARTA AKKUMULÁTORT megbízható terméket a márkakereskedőtől kedvező áron, 78 típusból!
„SZIKRA" Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
Zalaegerszeg, Botfy út 29. Telefon/fax: 92/316-694
AUTÓSBOLT Letenye, Bajcsy-Zs. út 53. Telefon: 93/343-429

AWS AUTÓÜVEG
Nagy- és Kiskereskedelem
Zalaegerszeg, Ecse T. út 54. Tel.: 92/320-368, 330-648

GENERÁL KFT.
Zalaegerszeg, Balatoni u.
SUZUKI márkakereskedés
HASZNÁLTAUTÓ-KÍNÁLAT:

Maruti	'93. 11.	760.000 Ft
Maruti	'94. 11.	760.000 Ft
Suzuki Sedan 1.3	'93. 06.	1.100.000 Ft
Suzuki Sedan 1.6	'95. 05.	1.500.000 Ft

Furtmeyer Berthold

miniátor

1792. HAMEDAN-FUTÓSZŐNYEG, rácsc
275×95 cm.

1793. KORASZAN-SZŐNYEG. XIX—X

1794. ANATOL-IMASZŐNYEG. XIX.

1795. PERZSASZŐNYEG. XIX. sz. —

1796. KÉTOSZLOPOS IMASZŐNYEG
teppich mit zwei Säulen. Kula

1797. KIRMÁN-SZŐNYEG. XIX. sz. —

1798. SIRÁSZ-SZŐNYEG. XIX. sz. — S

1799. NAGY AUBUSSON-SZŐNYEG, bar
Louis Philippe. — Grosser Aubuss

1800. AUBUSSON-SZŐNYEG, sárgás alap
— Aubussonteppich. Louis Philippe

1801. FUTÓSZŐNYEG, kék-vörös szinezés

1802. MOSZUL FUTÓSZŐNYEG, négyzet
85×365 cm.

1803. PERZSA FUTÓ, barnásvörös tükör
335×87 cm.

OR. — MÖBEL.

1—2100.

sz. eres lábakkal. XIX. sz. — Kartentisch, Nussholz,

s lábbal. Bidermeyer. — Tisch, schwarz gebeiztes

poszidomu. XIX. sz. — Zwei Blumenständer, schwarzes

nzverettel, gazdag berakással. XIX. sz. — Spieltisch,
XIX. Jh.

ettel. Louis XVI. stilus. — Spieltisch, Mahagoni und

sz. — Zwei Armstühle, rotes Leder. XIX. Jh.

hagoni fa. XIX. sz. — Ovaler doppelter Teetisch, Maha-

rom baluszteres lábbal. XIX. sz. — Sechseckiger, kleiner

os lábbal. XIX. sz. — Runder Tisch, mit Säulenfüsse.

Furttenbach Josef

l.

Evang. Templ.

265, 305. l.

Fuss M á r k u s, ötvös, l. *Fuchs M.*

Alexander Fussel

fametszete Georg Eduards Hering rajza nyomán. 15. sz. reprodukció: „Forspontozó jobbágyok".

Rózsa György és Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973. 5751

Fustel János, egri harangöntő a XVII. században. 1694-ben öntötte a leleszi templom másfél mázsás harangját.

Kandra Kabos: Adatok az egri egyházmegye történelméhez. Eger, 1887. II. k. 296. l.

Fuschs /igy.!/ József MDK

Szerepelt a tiszakécskei művelődési házban rendezett kiállitáson.

--: Képzőművészeti kiállitás falun.

Szövetkezet. 1963. nov.4.

Fustel (Fusstel, Füstel) József, harangöntő a XVIII. század második felében Egerben. 1772-ben ő öntötte a leleszi templom egyik harangját a bold. Szűz tiszteletére, 1779-ben pedig a fedémesi templom másfél mázsás harangját, melyet ugyancsak a bold. Szűz tiszteletére szenteltek.

Kandra Kabos: Adatok az egri egyházmegye történelméhez. Eger, 1887. II. k. 296, 305. l.

Füstel József

harangöntő

L. Fustel J.

L.

Szendrey-Szentiványi

540. l.

Csontvéső VIII. 53.

Fusz Gyöngyi fazekas

L.:Dugár János

Széky Péter:Fazekasok, vevők és a családi korsók 4.

Esti Hírlap, Bp.1977.okt.

1o.

Fülöp György

A magyar képzőművészeti stúdió II. tavaszi tárlatán szerepelt művével.

U.Y.: A magyar képzőművészeti stúdió III. tavaszi tárlata.

Talma u. Népújság, 1943. máj. 3.

Fusz György

Fusz György Szekszárdon született, 1955-ben. Fazekastanuló volt, majd az Iparművészeti Főiskola kerámia szakán végzett 1980-ban. Szekszárdon él és dolgozik.

a Fiatal Művészek Stúdiójába 1982-ben felvett új tag.

Mozgó Világ 1983/6

Fusz György, amatőr szobrász

A szekszárdi amatőr képzőművészeti stúdió alkotóinak a munkáiból a kulturális központ udvarán szoborpark nyílt. Bakó László, Fusz György és Heritesz Gábor márványszobrait október végéig tekinthetik meg az érdeklődők.

Szoborpark Marcaliban.

Somogyi Néplap, 1980. szám. 29.

Tusz Lajos, fazekas

L.:Dugár János

Széky Péter:Fazekasok, vevők és a csali korsók 4.
Esti Hirlap, Bp.1977.okt.
10.

Fusz György

Nemzetközi kisplasztikai kiállítás
Budapesten

Népszabadság, 1984. VIII. 15

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Futó Marianne

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 JUL 11

1021

Futó Marianne: Utószezon

Budapesti beszélget

A jelenkori történetírás egyik századi francia társadalommal fogla rek és struktúrák a középkorban, Gyorsuló idő című sorozatban. De n történelemelméleti problémák sem. sztár is lett: nagysikerű könyvéből, színes filmsorozat készült. A stílusm sok idejére valósággal a készülék el levíziós vállakozást — az előadó é pesti Francia Intézet is bemutatta.

— A középkor mintha a történelemkutatás mostohagyermeke volna: ma is egységes, mozdulatlan korként él a köztudatban. Gyakran mondják sötétnek, különösen a reneszánsz ragyogásával szembeállítva.

— Szokás a történelem fegyorsulásáról beszélni, ma állítólag minden gyorsabban történik, mint a 10. vagy a 12. században. Pedig a középkor tíz évszázada alatt nagyon is sok volt a változás, gyors és dinamikus volt a fejlődés, különösen az ezredik év után. A pusztaságokon, az erdős, vad vidékeken ekkor alakult ki a mezőgazdasági termelés, városok épültek az antik világ romjain, létrejött az árucsere. Kifinomult kultúra, elvontságra hajló gondolkodás bomlott ki a bárdolatlanságból. S hogy sötét és barbár lett volna a középkor? Erről a hiedelemről a 16. század tehet, ekkor kezdték gótikus kornak nevezni az előző századokat, vagyis a gótok korának, akik barbár módon lerombolták a római világot, a tökélyt. A tankönyvek még mindig a reneszánsz szellemében ítélik meg ezt a korszakot, pedig az emberek, mióta utaznak, a saját szemükkel láthatják, milyen gyönyörű műalkotások születtek a „sötét" középkorban. És tudni is akarják, mi a kulcsa a középkor művészetének.

— Csakugyan, mi a kulcsa?

— Az ezredik év fordulópont a nyugati kultúra történetében. A karoling császárság szétbomlása után, a római katolikus kereszténység fejlődése nyomán, olyan anyagi eszközök keletkeztek, amelyek alkalmasak voltak a nagy műalkotások létrehozására. Ám a fellendülés erejéből arra már nem futotta, hogy szétbomlassza a gondolkodási formák és a kezdetleges viselkedés kereteit. A 11. század keresztényei még mindig úgy érezték, hogy agyonnyomja őket az ismeretlen világ, amelyen szemük nem tud áthatolni, de melynek hatalma elevenen, csodálatosan és nyugtalanítóan süt át a látszatokon. A kultúra legmagasabb szintjein élő emberek gondolatvilágát is képzelődések népesítették be. Abban a rövid időszakban, amikor az embert még félelmek béklyózták, de már az alkotás hatékony eszközeinek birtokában volt, megszületett Európa legnagyobb, talán egyetlen szakrális művészete. S mert a művészet funkciója az áldozat volt,

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Lajos Füle, Architekten.

DAILY NEWS

1981 APR 17

Blätter-Bilder von Lajos Füle

1021

Koproduktion mit der Natur

Wer etwas auf sich hält — so scheint es heute beinahe —, der kann auch auf ein wohlklingendes Hobby verweisen. Manchmal erfüllen diese Hobbys nur eine Ersatzfunktion, oftmals handelt es sich aber auch um sehr wertvolle und ehrenwerte Beschäftigungen. Die Leidenschaft des Architekten Lajos Füle aus Szeged gehört unbedingt in die letztere Kategorie. Er macht Bilder, und zwar aus Mais-, Blumen- und Baumblättern. Seine Werke sind derzeit — bis zum 30. April — im Haus der Ungarischen Urbanistischen Gesellschaft (Rákóczi út 7.) zu sehen.

Als „Aquarelle der Natur" wurden die Kompositionen Lajos Füles in der ungarischen Presse bereits gepriesen. Der Maler András Balogh nannte sie „Collagen aus Elementen der Natur, die aber die Illusion des Raumes erwecken". Lajos Füle weiht uns in einige seiner Werkstattgeheimnisse ein: Die reifen, gelben Misblätter erhalten durch den Herbstregen rötliche oder graue Farben, oft werden sie auch fleckig. Die zerknitterten, manchmal schmutzigen Blätter werden gewaschen, getrocknet, gepreßt — eventuell gebügelt. Auf Kartonpapier geklebt, sind sie vielsagende Gemälde: goldgelbes Laub ruft einem heitere Sommerlandschaften in den Sinn; grau- oder schwarzgefleckte Blätter erinnern an regnerische Tage mit dunklen Wolken und vielen Pfützen, bei weißgetupften sieht man — mit etwas Phantasie — Schneeflocken fallen. Wenn aber das Blatt unten bräunlich, schwärzlich oder grün, oben aber schön hell ist, sieht man über Hübel, Äcker oder grüne Wiesen die Sonne scheinen. Und da die Maisblätter dick geädert sind, will man an den Bildern auch Pinselstriche entdecken.

„Die Koproduktion mit der Natur", wie Lajos Füle seine Hobby-Tätigkeit bezeichnet, dehnt sich auch auf figurale Bilder aus. Eine Dill-Blüte kann einen schattigen Baum darstellen, unter dem zwei Menschen (zwei Kelchblätter) stehen. Klebt man in ein längliches Blumenblatt, das in der Mitte einen „Bauch" hat, ein kleines rundes Blatt hinein, erkennt man bereits einen Vogel. Zwei aneinandergelegte Stiefmütterchenblätter werden zur Vase, wenn Lajos Füle eine Luzerne hineinsteckt.

Variationsmöglichkeiten gibt es viele. Und der „Sonntagsmaler" Füle hat Augen — und nicht zuletzt Ideen — dafür. „Der Künstler zeigt uns die leise und eindrückliche Sprache der Natur", würdigte der Maler István Nagy B. die Bedeutung dieser Kompositionen.

— koch —

Im weiteren bet
stizminister, daß
einer immer nivea
friedigung der Ans
völkerung künftig
tions-Dienstleistur
der Verwaltung ge
muß und hob in diesem Zusammenhang hervor, daß eine Aufgabe in der koordinierenden Rolle der Verwaltung besteht, was die Garantie für die effektivste Nutzung der örtlichen Reserven und im Ergebnis dessen dafür ist, daß die sozialen, kulturellen und sonstigen Ansprüche der Bevölkerung auf immer höherem Niveau befriedigt werden.

Der Gesetzentwurf legt die Grundprinzipien der Prozedur der Staatsverwaltung fest, deren Geltendmachung eine entscheidende Forderung darstellt. Solche z. B. sind:

die Geltendmachung der sozialistischen Demokratie, der Gesetzlichkeit und des Humanismus,

die Achtung und der Schutz

tägigen offiziellen Besuch in Washington aufhält, traf auch mit Haigs Stellvertreter William Clark, dem Europa-Beauftragten Lawrence Eagleburger und dem für politische Fragen zuständigen Staatssekretär Walter Stoessel zusammen.

Auf dem Donnerstag-Programm des NATO-Generalsekretärs stand ein Empfang durch Präsident Ronald Reagan im Weißen Haus.

Kreisky zur Erholung in Frankreich

Wien, 16. April (APA) — Österreichs Bundeskanzler Dr. Bruno Kreisky hält sich derzeit zu einem Erholungsaufenthalt in Frankreich auf, der voraussichtlich bis Mitte nächster Woche dauern wird. Zuvor hatte sich der Bundeskanzler am vergangenen Freitag nach Boston begeben, wo er sich — wie aus dem Bundeskanzleramt verlautet — einer erfolgreichen eintägigen Behandlung seines Augenleidens unterzogen hat.

Prof. Kaul

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1981 MÁJ 16

ÉLET ÉS IRODALOM

Futó Marianna

1021

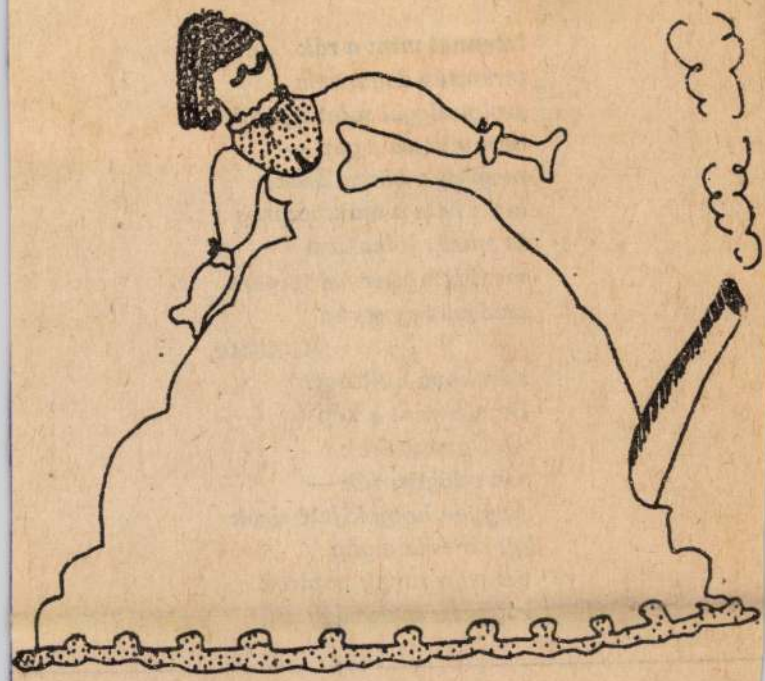

Futó Mariann: Teababa

megtelt a barcsi árok
hullt bele a mályvavirág
és amely fölhasítja
mezítlen gyermektalpam
szódásüvegcserép
Ki dobta,
s én hova hulltam?
Befelé mint e nép
jelei a pulzárok
sok világűri rák —
szégyen hogy kifelé sírok
így sír árút a gép
verset a rongy papírok
rügyet a mályvaág

Fusz György, keramikus

l: Kun Éva

Vadas József: Semmi sem Tökéletes 12

Élet és Irodalom Bp. 1984. okt. 12. XXVIII/41

Tusz György

Popáry Gábor: Kerámia, anod

Művészet, 1983. február

DUNA GALÉRIA

SZEKSZÁRDI FORMA SYMPOSION

Tisztelettel meghívjuk Önt
a Szekszárdi Művésztelep hat éves működése alatt készült
szobrok gyűjteményes kiállításának megnyitójára
a Duna Galériába,
1998. december 9-én, 18 órára

Köszöntőt mond:

Kocsis Imre Antal
Szekszárd Város polgármestere
a művésztelep fővédnöke

A kiállítást megnyitja:

Prókai Gábor
művészettörténész

A művésztelep létrehozója és vezetője:

Szatmári Juhos László
szobrászművész

A művésztelep főtámogatója:

Szekszárd Város Önkormányzata

Jelentős támogatók:

Képző és Iparművészeti Lektorátus
Nemzeti Kulturális Alap

A kiállítás támogatói:
Magyar Alkotók Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

Duna Galéria
Budapest, XIII. Pannónia u. 95.
A kiállítás megtekinthető 1998. december 9-től 27-ig
hétfő kivételével, naponta 10 órától, 18 óráig.

A kiállító szobrászművészek

Bakos Ildikó
Bíró János
Csikai Márta
Csíkvári Péter
Fusz György
Gáti Gábor
Gyarmathy János
Király Vilmos
Kiss Ildikó
Ligeti Erika
Palotás József
Paulikovics Iván
Samuli Nieminen
Snejana Simeonova
Soltra E. Tamás
Szatmári juhos László
Szanyi Péter
Szöllőssy Enikő
Varga Tamás

FUSZ GYÖRGY

FUSZ György Zeramulia

Európai Közösségtől ösztöndíjat kap

Új Mo. 1993. jan 12.

Hollókő 241, 256, 1142
— Vár 230
Homorodszentmárton [Martinis]
— erdőtemplom 644
Hronský Benádik → Garamszentbenedek
Horné Lefantovce → Felsőelefánt
Huncoviec → Hunfalva
Hunfalfa [Huncoviec]
— R.k. templom 752
Hvar
— Katedrális 676
Ihász
— emlékmű 1228
Ilok → Újlak
Ivánky → Nyitraivánka
Jasov → Jászó
Jászágó
— Iskola 793
Jászberény 347
Jászó [Jasov]
— Szt.János evangelista templom 1073
Jazernica Márkfalva
Jois → Nyulas
Kaposvár
— Intézményközpont 2213
— Mezőgazdasági Főiskola 1922
Kapronca [Kaprovnica] 496
— Ferences kolostor 515
— Vár 496, 515
Kaprovnica Kapronca
Karcsa
— Ref. templom 287

A Ferencvárosi Pincegaléria
tisztelettel meghívja Önt

1999. november 11-én, csütörtökön, 17 órára

Fusz György

a Túlélő

(Samu Géza emléke) című
(szobor) kiállításának megnyitására.

Megnyitja: Kozák Csaba

FERENCVÁROSI P PINCEGALÉRIA

Megtekinthető:
2000. január 10-ig
vasárnap és hétfő kivételével 10-18 óráig
Budapest, Mester u. 5.

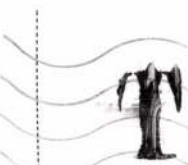

LEVÉLSZEKRÉNYBŐL

„Új Művészet"

Budapest

Báthory u. 10.

1054

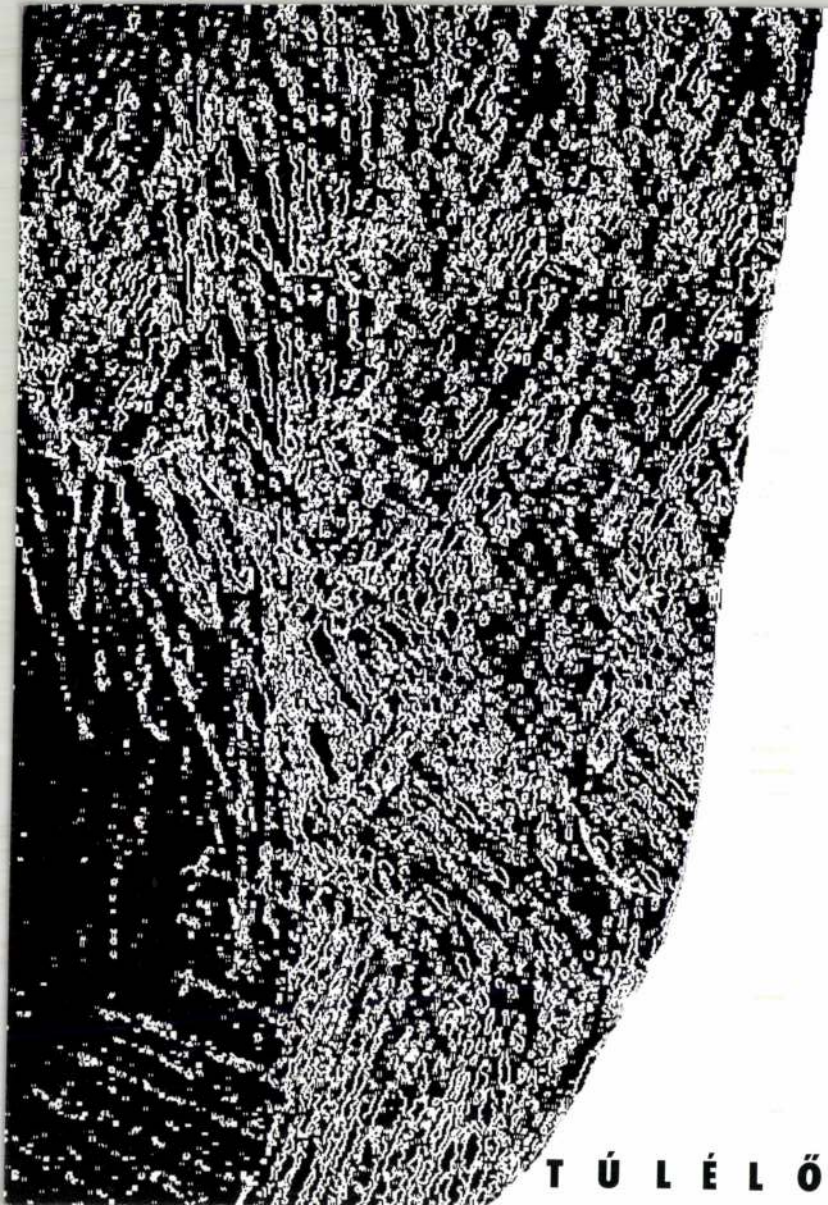

TÚLÉLŐ

tek a szigetországból jószágok. A betegség lappangási ideje 3–10 év, s hazánkban a veszélyeztetett állatok teljes körű vizsgálatát információink szerint nem végezték el. Bár tavaly az illetékesek még azt állították, az egész magyar szarvasmarha-állományt ellenőrizték, ám ma már az akkori vizsgálatokban részt vevő szakember is elismeri, hogy a korábbi nyilatkozatok pontatlanul láttak napvilágot. A betegséget egyébként élő állatban nem is lehet kimutatni.

(Folytatás a 6. oldalon)

A németországi Oberdingben több száz állatot vágtak le, hogy megakad

Kevesebbet kap az autótolvaj, mint aki csak „kocsikázik”

A büntető törvénykönyv (Btk.) ma hatályba lépő módosítása szerint kisebb büntetésre számíthat az, aki ellop egy ötszázezer forint alatti értékű autót annál, aki egy ilyen autót „csak” jogtalanul használ. A gépkocsi ellopásáért ugyanis két év, míg a jármű önkényes elvételéért három év büntetés jár. Vastagh Pál igazságügy-miniszter szerint büntetőjogilag nehezen magyarázható, hogy egy kisebb súlyú bűncselekményért súlyosabb büntetést szabhatnak ki.

Nagy Gergely NÉPSZAVA

A büntető törvénykönyv 327. paragrafusa szerint az követi el a jármű önkényes elvételének bűncselekményét, aki idegen gépi meghajtású járművet azért vesz el, hogy azt jogtalanul használja. Ezt a bűncselekményt tegnapig maximum kétéves szabadságvesztéssel büntették, mától azonban a jármű önkényes elvételéért már három év is kiszabható. Az autólopásért viszont – egészen 500 ezer forintos értékhatárig – legfeljebb kétévnyi szabadságvesztés jár.

A jármű önkényes elvétele a múlt rendszerben volt gyakori. Akkoriban ugyanis több évet kellett várniuk az állampolgároknak arra, hogy gépkocsit vásárolhassanak. Főleg a fiatalokra volt jellemző, hogy elkötöttek egy-egy autót, kocsikáztak vele, míg ki nem fogyott a benzin, majd otthagyták az út szélén.

(Folytatás a 3. oldalon)

Medgyessy Japánban

Medgyessy Péter pénzügyminiszter tegnap Japánba utazott. Programjának célja, hogy elősegítse a két ország közötti gazdasági, pénzügyi együttműködés további fejlesztését. A pénzügyminiszter Tokióban találkozik a japán jegybank elnökével, a kormány több tagjával. Megbeszélést folytat a japán Eximbank kormányzójával, nagyvállalatok vezetőivel, ellátogat a Suzuki oszakai üzemébe is. A jelenlegi magyarországi japán befektetőkkel s mindazokkal, akik érdeklődnek hazánk iránt, befektetői szemináriumon találkozik. Ilyen eszmecserét Tokióban és Oszakában is szerveznek.

(Folytatás a 4. oldalon)

Északír tárgyalások kezdődnek Belfastban

MTI-információ

Belfastban a tervek szerint ma kezdődik az északír rendezést előmozdítani hivatott újabb tárgyalássorozat, amelyen most először lehet jelen a Sinn Fein, az ulsteri katolikus mozgalom legnagyobb radikális pártja, amelyet az IRA politikai fedőszervének tartanak.

A brit munkáspárti kormány azért engedte ezt meg, mert az IRA nyár elején ismét meghirdette másfél évvel korábban felrúgott tűzszünetét. Az észak-írországi brit fennhatóság megőrzéséért küzdő lojalista protestáns mozgalmak ezt bírálják, mivel szerintük az IRA továbbra sem tett ígéretet arra, hogy beszolgáltatja arzenálját.

Brit és ír elhárítási szakértők vasárnap tették közzé, hogy az ír katolikus terrorcsoport akár még tíz évig is folytathatná a harcot azzal a fegyvermennyiséggel, amely jórészt írországi bunkereiben rejtőzik. A név nélkül nyilatkozó titkosszolgálati tisztek szerint, írta a The Sunday Times, csak a Semtex cseh gyártmányú robbanószerből legalább egy tonna hever az IRA titkos raktáraiban. Szakértők szerint ebből másfél kilogrammnyi is elég egy merénylethez.

FUSZ GYÖRGY

Szülőföldjükről elűzött népekre emlékeztek Bácsalmáson

MTI-információ

Bácsalmás múltja, az itt élők szenvedései és küzdelmei mindazon városok és emberek szenvedéseinek, küzdelmeinek jelképei, akiket a történelem tragikus fordulatai szülőföldjük elhagyására kényszerítettek. *Gál Zoltán*, az Országgyűlés elnöke ezzel a gondolattal kezdte beszédét szombaton Bácsalmáson, a szülőföldjükről elűzött népek emlékművének avatásán. Gál leszögezte: ami az elűzött németekkel, a kitelepített délvidéki, erdélyi, felvidéki magyarokkal és más, nemzeti, vallási csoportokkal történt, az nem veszhet a feledés homályába. Sajnos, figyelmeztetett rá, nemcsak történelmi, hanem mai példák is utalnak arra a máig alattomosan rejlő veszélyre, hogy nemcsak fegyverrel, hanem intoleráns légkörrel is lehet népeket menekülésre kényszeríteni szülőföldjükről. Megdöbbentőnek nevezte, hogy a XXI. század küszöbén egy európai ország vezetőjének eszébe juthat lakosságcseréről beszélni.

Tabajdi Csaba, a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára, egyszersmind a bácsalmási emlékmű felállításának kezdeményezője arról szólt, hogy ez az alkotás, amely az egyetemes emberi fájdalmat is kifejezi, legyen mementó, ugyanakkor üzenet, intelem is Európa és az európai nemzetek számára, hogy ilyen többé ne történhessen. *Kerner Lőrinc*, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke magyarul és németül egyaránt elmondott beszédében arról szólt, hogy a kitelepülésre kényszerített németek, akik mindig magyarnak érezték magukat, bár német kultúrájukat nem felejtették el, úgy érezték magukat, mintha amputálták volna őket a nemzetről. Üdvözölte azt a tényt, hogy Magyarországon a kisebbségek demokratikus jogai érvényesülnek. Ennek első megnyilvánulása az volt, hogy önkormányzatot választhattak, majd létrejött a kisebbségi ombudsman intézménye, és mostanra sikerült elérni, hogy alanyi jogon küldhetnek majd képviselőket a parlamentbe.

Kötő József, a Romániai Magyarok Demokratikus Szövetségének alelnöke arról szólt, hogy Európának olyan földrésznek kell lennie, amely a nemzetek Európája. Az RMDSZ Romániában olyan kisebbségi modellt szeretne megvalósítani, amely révén mind a jogi, mind az érzelmi kisebbségrendűség felszámolódik, megszűnik. A nemzetiségi kérdés – mondotta – mindenütt a demokrácia szakítópróbája.

Kolár Péter, a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség elnöke sajnálattal szólt arról, hogy még nem tűnt el nyomtalanul az az őrület, amely a XX. század folyamán embereket, népcsoportokat űzött el szülőföldjükről. A szlovákiai magyarok – mondta – az önkéntes lakosságcseréről hallani sem akarnak. Ám ha nem emelik fel szavukat ez ellen, akkor félő, hogy néhány év múlva ez a most emelt emlékmű az ő emlékművükké is válhat.

Tóth Árpád, a házigazda város polgármestere egyebek között arról szólt, hogy a II. világháború idején még csaknem tizenkét és fél ezer lakosú, ma alig nyolcezres lélekszámú Bácsalmáson szinte nem él olyan ember, akit a „kényszerű népmozgás" közvetve vagy közvetlenül nem érintett.

Fusz György szekszárdi szobrászművész alkotása egy bőröndjén ülő, lehorgasztott fejjel a lábához tett kicsiny batyujára néző emberalakot ábrázol

MTI-telefotó

Fuss György
kiállítási a budapesti Nemzeti Szín-
kisplasztikai kiállításon

Magyar Nemzet 1984. VIII. 15.

Fusz György, amatőr szobrász

(8-9) Kötélíves kemence építése Siklóson.
a) tűzterépítés
b.) boltozat külső boritásának építése

Antal András, David Davidson,
Fusz György.

Művészet, 1982. Febr. 9. old.

való tudást, a kommunikációs ... jut először az eszébe. **B. R.**

FUSZ GYÖRGY '96 június 27

Dunántúli Napló

A hallá változtatott kisfiú

Fusz György kiállítása a Pécsi Kisgalériában

Milyennek képzelték a görögök a termékenység istennőjét, vagy a termékenység férfi istenét? Nem tudjuk. Azt viszont, hogy egy ma élő képzőművész, a szekszárdi *Fusz György* miként gondol rájuk, megnézhetjük mától Pécsett, a Kisgalériában. A képzőművész tárlatát délután öt órakor nyitja meg *Pogány Gábor* művészettörténész.

Természetesen az senki számára sem lenne igazán érdekes, hogy egy idegen ember hogyan képzeleg egykori istenségekről, ha a műveket nézve nem éreznénk, valahogy ma is léteznek ezek az istenek és hasonló módon, mint ahogyan éppen most bemutatják nekünk. Fusz György alkotásaiban az az igazán művészi, hogy jelenlétükben pontosan ezt érezhetjük.

A kiállított művek másik csoportja egy-egy ember átváltozását mutatja be. Van, aki hallá, van, aki állattá változott, másoknak egyszerűen deformálódott az arca, a teste. Mintha visszafejlődnének az ember előtti létezésbe. Fölöttük pedig ott állnak a termékenységistenségek, akik talán zokognak magukban az emberi faj elállatiasodását látván.

Fusz György 1981-ben szerezte meg diplomáját a Budapesti Iparművészeti Főiskolán. Tavaly Rómában, előtte Svájcban dolgozott. Pécsett háromszor is elnyerte az Országos Kerámia Biennálé Különdíját. Művei július 28-ig tekinthetők meg.

U. G.

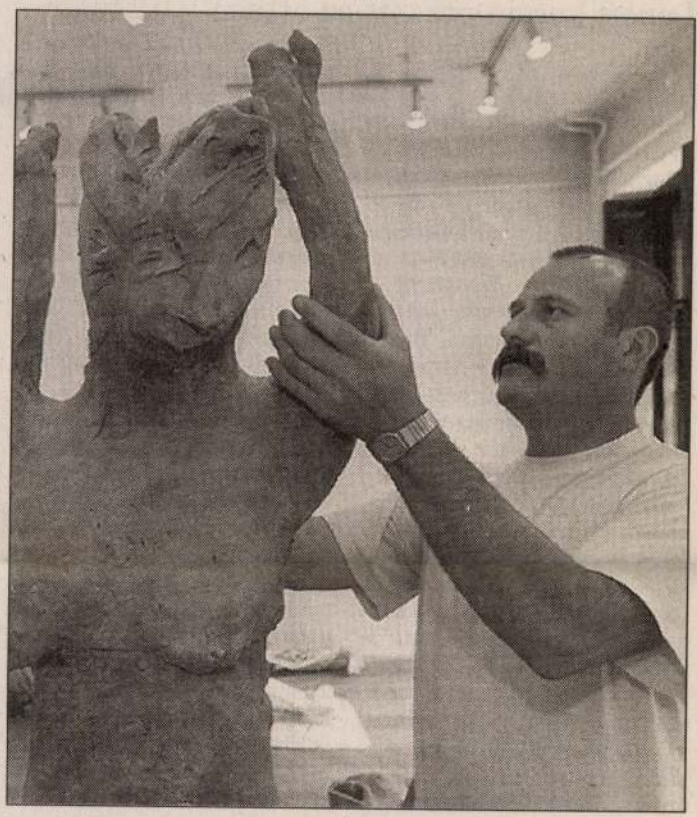

A művész a kiállítás rendezése közben FOTÓ: LAUFER LÁSZLÓ

szlovákiai, erdélyi és szerb képzőművészeket. Az első tábor önköltséges lesz, a továbbiakban a kezdeményezők alapítványt hoznak létre a költségek előteremtésére.

időnként megrázza egy-egy szenzációs eset, például ha betörnek a Szépművészeti Múzeumba, vagy elviszik a Zsidó Múzeum kincseit. Ezek szenagy nem részletezi a bűnözők módszereit, csak arra utal, hogy a vámosok nem művészettörténészek. Ha nincs

Lopott kocsin utazott az attasé

A magándiplomata

Azon a hideg, karácsony előtti, s talán ezért is forgalmas napon egy fekete bőrű fiatalember elegáns, sötét színű BMW-jével sorjázott előre a határállomás felé az idegőrlő lassúsággal haladó gépkocsioszlopban. Boszszankodhatott a lassú tempó miatt, hiszen kivételezésre számíthatott volna, diplomata útlevele előjogokat biztosított számára. De hát éppen a nagylaki határállomás felé vezető keskeny úton nem lehet érvényesíteni ezeket a kedvezményeket: egyik sávban kifelé toporognak a járművek, a másikban szemben halad a forgalom. Ismerhette a járást a BMW-ben ülő néger fiatalember, meg sem próbált előbbre kerülni a sorban, amikor viszont a határállomás épülete elé ért, élni szeretett volna a jogával, jelezte az útlevélkezelőnek, hogy diplomata, menne tovább mihamarabb, elvégre fontos ügyek intézésére kapott feladatot.

Ez alkalommal mégis várakoznia kellett. A határőr nem elégedett meg az útlevél megtekintésével, elkérte az utastól a jogosítványát és a BMW papírjait is. Egy forgalmi engedély ellenőrzés sem tart sokáig általában, most azonban feltűnt valami a határőrnek, intett a fiatalembernek, hogy álljon félre, mert választ kell adnia néhány kérdésre.

Hamarosan kiderült, hogy a BMW lopott. Bokingi Mbombo Mpia, Zaire bukaresti nagykövetségének attaséja kellemetlen helyzetbe került. Egy diplomatának sem „illik" lopott gépjárművel közlekedni. A gépkocsit természetesen lefoglalták, megindították a hivatalos eljárást is, a fiatalember „magyarázatát" azonban, miszerint fel sem tételezte, hogy a barátja gépkocsijával valami nincs rendben, „státuszára való tekintettel" elfogadták.

A gépkocsit visszaadták jogos tulajdonosának, az „önhibáján kívül kellemetlen helyzetbe került" zairei attasé ügyét lezárták, s talán mindörökre feledésbe merül a nagylaki incidens, ha jó fél év múlva Bokingin Mbombo Mpia úr Győrben egy rutin közúti ellenőrzés során ismét le nem bukik. Akkor még a BMW-nél is drágább Audi volánja mögött ült, és ez a gépkocsi is lopott volt. Az ellenőrzést végző rendőrök kíváncsiak voltak arra, hogyan kerülhetett ez a körözött gépkocsi egy külföldön szolgálatot teljesítő diplomatához. Alaposabb vizsgálatot rendeltek el az ügyben. Nem sokkal ezután módfelett érdekes dolgok derültek ki.

Először is, hogy a néger fiatalember nem az, akinek mondja magát. A külügyminisztériumnak nem jelentett gondot megtudni, hogy a bukaresti zairei nagykövetségen nem ismernek ilyen nevű attasét, az Interpol pedig a hozzá intézett kérdésre azt közölte a magyar hatósággal, hogy a fekete bőrű fiatalembert nem úgy hívják, ahogyan az útlevélben írva van, a valódi neve B. Engande Didier. Ezek után már nem volt nehéz megállapítani, hogy ez a férfi Bukarestben

FUSZ György keramikus

XII. O. Kerámiabiennálé

12. 28. p.

Új Művészet 1992

Fusz György, kerámikus

d: Szolai Lóránt

-: Krónika

Jelenkor, Pécs, 1982. okt.

Boríték 3.

XXV/10

GYÖRGY FUSZ

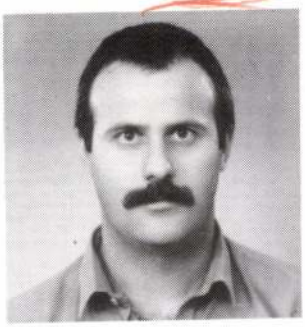

7100 Szekszárd, Ady E.u.4.
Tel: 00-36- 74- 14 849
Né en 1955 à Szekszárd.
En 1981 devenu diplômé de l'École d'Arts Appliqués de Budapest.
A partir de 1987 professeur au cours de formation professionnelle de l'École.
1992 Bourse culturelle de la Communauté Européenne.

Expositions, Prix

1981 Faenza, Biennale Internationale de Céramique
1982 Pécs, Prix Spécial du Biennale de Céramique
1983 Budapest, Exposition du Studio des Jeuns Artistes du Musée Ernst
1983 Budapest, Műcsarnok, Exposition Nationale d'Arts Appliqués
1983 Pécs, Prix Spéciale de la Biennale de Céramique
1984 Budapest, Műcsarnok, Exposition Internationale de la Petite Plastique
1985 Londres et Glasgow, "Hungarian Ceramics Today"
1985 Budapest, Stúdió Galéria
1986 Fribourg /Allemagne/ "Elisabeth Schneider Preis- Die Skulptur aus Ton"
1989 Auxerre / France/ - l'Europe des Céramistes
199o Feldkich / Autriche/ Galerie Schiestl/
1991 Bietigheim - Bissingen /Allemagne/
1991 Besons /France/
1992 Nyon /Suisse/ Triennale de la Porcelaine
1992 Philadelphie /USA/ Art Céramique de l'Europe Orientale
1992 Pécs, Prix Special de la Biennale de Céramique

LÁSZLÓ FEKETE: RELIQUE FIN DE MILLÉNAIRE 1992.

VIGADÓ GALERY

invites You to the exhibition of

MÁRIA GESZLER

MÁRTA NAGY

GYÖRGY FUSZ

opened by

TIBOR WEHNER

arthistorian

on June 17-st 1994

Friday afternoon five

Budapest, Vigadó place 2

The exhibition is open

until 3 July 1994.

FUSZ György

VIGADÓ GALÉRIA

meghívja Önt

GESZLER MÁRIA

NAGY MÁRTA

FUSZ GYÖRGY

kiállítására

megnyitja

WEHNER TIBOR

művészettörténész

1994. június 17-én

pénteken délután 5 órakor

Budapest, Vigadó tér 2.

A kiállítás megtekinthető

1994. július 3-ig.

VIGADÓ GALÉRIA

Magyar Alkotóművészeti Alapítvány

Fotó: Dallos László FK. Vigadó Galéria • Szignatúra Nyomda

FUSZ Gyógy

MEGHÍVÓ

F. k.: Salamon Nándor – 93 Sylvester-Print Kft.

A kiállítás résztvevői:

FUSZ GYÖRGY	Magyarország
JÓNA GUDVARDARDÓTTIR	Izland
KECSKEMÉTI SÁNDOR	Magyarország
STEVE MATTISON	Nagy-Britannia
SCHRAMMEL IMRE	Magyarország
VACLAV SERAK	Cseh Köztársaság

és

a Nemzetközi Kerámia Stúdió 1992-es nívódíjasa:

PETERIS MARTINSONS	Lettország

A Szombathelyi Képtár
tisztelettel meghívja Önt

1993. január 22-én 16.30 órára

a
KECSKEMÉTI
NEMZETKÖZI KERÁMIA STÚDIÓ
rendezésében

AZ

EURÓPAI KÖZÖSSÉG ÖSZTÖNDÍJASAINAK KIÁLLÍTÁSÁRA

A tárlatot megnyitja:
HANS BECK
az Európai Közösség
magyar delegációjának vezetője

A kiállítás megtekinthető: január 22.–február 22-ig

FUSZ GYÖRGY képzőművész

'96. jún. 22.

A hallá változtatott kisfiú

Fusz György kiállítása a Pécsi Kisgalériában

Milyennek képzelték a görögök a termékenység istennőjét, vagy a termékenység férfi istenét? Nem tudjuk. Azt viszont, hogy egy ma Szekszárdon élő képzőművész, Fusz György miként gondol rájuk, megnézhetjük Pécsett, a Kisgalériában. A képzőművész tárlatát tegnap délután öt órakor nyitotta meg Pogány Gábor művészettörténész.

Természetesen az senki számára sem lenne igazán érdekes, hogy egy idegen ember hogyan képzeleg egykori istenségekről, ha a műveket nézve nem éreznénk, valahogy ma is léteznek ezek az istenek, és hasonló módon, mint ahogyan éppen most bemutatják nekünk.

Fusz György alkotásaiban az az igazán művészi, hogy jelenlétükben pontosan ezt érezhetjük.

A kiállított művek másik csoportja egy-egy ember átváltozását mutatja be. Van, aki hallá, van, aki állattá változott, másoknak egyszerűen deformálódott az arca, a teste. Mintha visszafejlődnének az ember előtti létezésbe. Fölöttünk pedig ott állnak a termékenységistenségek, akik talán zokognak magukban az emberi fej elállatiasodását látván.

Fusz György 1981-ben szerezte meg diplomáját a Budapesti Iparművészeti Főiskolán. Tavaly Rómában, előtte Svájcban dolgozott. Pécsett háromszor is elnyerte az Országos Kerámia Biennálé Különdíját. Művei július 28-ig tekinthetők meg.

U. G.

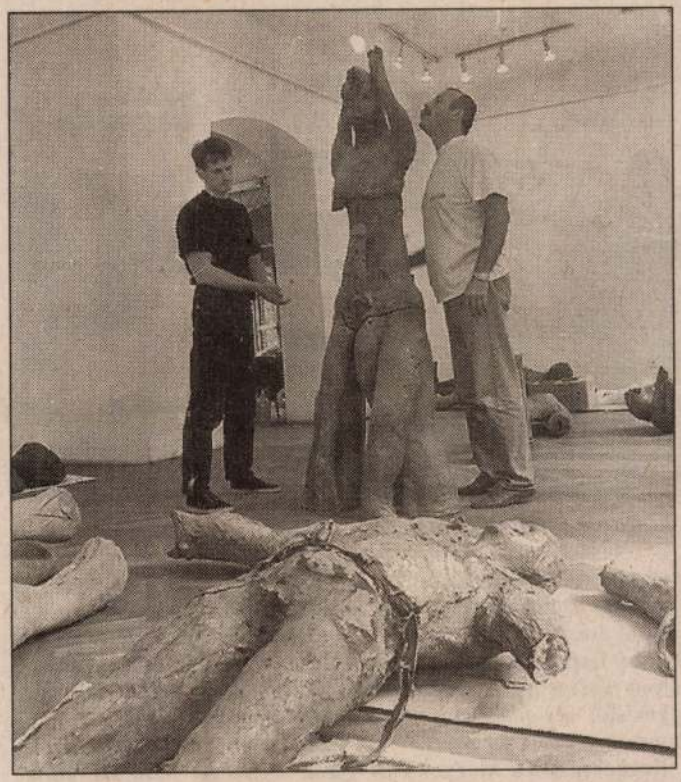

Egy szimfónia, három nyitánnyal

A kiállítás látogatói

(Folytatás az 1. oldalról.)
A hármas tagozódás pedig abban is érezhető volt, hogy a Dombó Expo megnyitó napján három összefüggő, de mégis egymástól elválasztható programsorozat vette kezdetét.

Reggel a Tolna Megyei Vállalkozói Központ szervező munkájának köszönhetően kezdődtek meg a dombóvári lyekre jellemző volt, hogy a megye „sem fábrikákkal, sem manufaktúrákkal" nem nagyon dicsekedhet ellenben természeti adottságaival. Ez jó bevezetésnek bizonyult ahhoz, hogy a megnyitón résztvevők átérezzék lényegi mondanivalóját, amit a nemrégiben megjelent területfejlesztési törvény leendő hatásairól mondott gondokeket gyártó és javító üzemének vezetője Kormos László hozott Dombóvárra. Az Expo-n komoly kiállítási területet igénylő – önmagában is jelentős – részprogram iránt érdeklődők ugyanis a helyi művelődési házban azon a szakmai fórumon vehettek részt, amin dr. Joó Bálint a Tűzoltóság Országos Parancsnoksága jogi osztályának vezetőjétől hallhattak előadást az április 23-án a parlament által (mindössze két tartózkodással és két ellenszavazattal!) elfogadott új tűzvédelmi törvényről, illetve annak leendő végrehajtási rendeleteiről. Az előadáson – jelezve, hogy maga az Expo is Tolna–Somogy– és Baranya megye vállalkozóinak ad bemutatkozási lehetőséget – részt vett a három megye tűzoltó parancsnoka, illetve a tűzvédelemben és oltásban érdekelt szakemberek, akik kérdéseik megválaszolására avatottabb kollégát nem is találhattak volna dr. Joó Bálintnál, hiszen ő a törvény kidolgozásának egyik kulcsembere volt.

HÍREK

Pályázat, szakképzésre

A Tolna Megyei Munkaügyi Központban 1996-ban huszonhat millió forint áll a szakképzési alap rendelkezésére, pályázati célokra. A pályázatokat augusztus 25-ig kell benyújtani, a bírálatra szeptemberben kerül sor. Bővebb információ: a megyei munkaügyi kirendeltségeken.

Víztároló épül Hőgyészen

Tegnap megtörtént a Gyönki Vízmű Kft. új, háromszáz köbméteres hőgyészi víztároló medence és az ahhoz tartozó klórozási, gáztalanító technológia műszaki átadása, valamint üzembehelyezése. Az új, hét millió forintos beruházással elkészült létesítmény a régi, ötven köbméteres tárolómedencét váltotta fel, üzemeltetése bakteriális szempontból jobb vízminőséget eredményez Hőgyészen és

FUSZ György

Betű és Inas az Agyagon
Ujpest Galéria (TERRA)
Meghívó
Lásd Benkő Ilona

11. Fülep Lajos - Dutka
12. Fülep Lajos - Dutka
13. Fülep Lajos - Dutka
14. Fülep Lajos -Dutka
15. Fülep Lajos -Dutka
16. Dutka Ákos - Fülep
17. Lyka Károly -Fülep
18. A Könyves Kálmán Rt
Fülep Lajosnak 19o6
19. Ady Endre - Fülep L
2o. Mihályfi Károly - F
21. Fülep Lajos - Dutka
22. Rippl-Rónai József

FUSZ GYÖRGY TOLNAI NÉPÚJSÁG 1997 IX. 15

Gál Zoltán, az országgyűlés elnöke leplezte le Fusz György alkotását

A megbékélés szobra Bácsalmáson

Fusz György szekszárdi szobrászművész gyönyörű szobra emlékeztet Bácsalmáson a templomkertben mindazok sorsára, akiket a történelem, a háború, a politikai önkény Európában hazájuk elhagyására kényszerített.

Szombaton délelőtt a felemelő ünnepségen részt vettek a parlamenti pártok és az egyházak képviselői. A szoboravatáson és az azt megelőző ökumenikus istentiszteleten – többek között – jelen volt, és a szobrot megáldotta, *Seregély István* egri érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke, *Bölcskei Gusztáv* református püspök, a Zsinat lelkészi elnöke, és *Káposzta Lajos* evangélikus püspökhelyettes. *Sweitzer József* főrabbi levélben üzente, hogy lélekben jelen lesz az ünnepségen.

(Folytatás a 3. odalon.)

Gál Zoltán, az országgyűlés elnöke leplezte le Fusz György alkotását

A megbékélés szobra Bácsalmáson

(Folytatás az 1. oldalról.)

Gál Zoltán, az Országgyűlés elnöke avatóbeszédében hangsúlyozta, hogy a szülőföldjükről elüldözött németekkel, délvidéki, erdélyi, felvidéki magyarokkal és más nemzetekkel, felekezetekkel történt embertelenségek nem veszhetnek a feledés homályába. Megemlékezett a zsidók, krimi tatárok, baszkok, a volgai németek sorsáról.

Majd így folytatta: Magyarországnak más szégyent is át kellett élnie. A német megszállók és csatlósaik idegengyűlölete miatt – amelyben nem osztozott a magyarság egészséges része – elvesztettük több, mint félmillió zsidó honfitársunkat. Nagyhatalmi diktátumra a magyarságnak ki kellett szakítania magából az évszázadok óta itt élő és alkotó, máig kettős nemzeti kötődésű német kisebbséget. Majd arról szólt, hogy intoleráns légkörrel ma is lehet népeket szülőföldjükről menekülésre késztetni.

— Döbbenten áll az ember annak a hírnek hallatán, hogy a XXI. század küszöbén egy európai ország vezetőjének eszébe juthat, úgymond önkéntes lakosságcseréről beszélni – mondta az országgyűlés elnöke.

Végül az ifjúsághoz szólva mondta, legyen ennek a szobornak a művészi üzenete: ami velük megtörtént, veletek nem szabad, hogy megismétlődjék.

Tabajdi Csaba, a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára, aki az emlékmű létrehozásának kezdeményezője volt, egyebek mellett arról beszélt, hogy ez az egyetemes emberi fájdalomról szóló műalkotás mementó és üzenet Európának, hogy soha többé ilyesmi ne történhessen meg.

Kerner Lőrinc, a Magyarországi Németek Önkormányzatának elnöke azt hangsúlyozta, hogy a Magyarországon élő németek, bár kultúrájukat máig nem feledték, mindig magyarnak is érezték magukat.— Szerettük és szeretjük ezt a hazát, a magyar anyaföldet, amely átmenetileg mostohagyermekké tett bennünket – mondta beszédében.

Majd Európa előtt példaként említette a szétszakított kisebbség mai egymásra találást. Más részről pedig üdvözölte a tényt, hogy Magyarországon a kisebbségek önkormányzatot választhattak, amely szimpátiatüntetés volt a magyar választók részéről, létrejött az ombudsman intézménye, s majd alanyi jogon juthatnak be a Parlamentbe.

Kötő József, az RMDSZ alelnöke a nemzetek közös Európájáról szólt, *Kolár Péter*, a CSEMADOK elnöke arra figyelmeztetett, ha nem egységesen emelik fel szavukat Európa népei, akkor e szobor hamarosan az ő emlékművükké is válhat.

A beszédek között Sebestyén Márta, Kallós Zoltán, a nemesnádudvari egyházi kórus, az Ökrös együttes és a vaskúti fúvószenekar magyar, német, csángó és zsidó népdalokat adott elő.

Iharosi Ibolya

...nak az amerikai katonák FOTÓ: FEB/REUTER

Banja Luka központjában: az EBESZ egyik járművének közelében pokolgép robbant, egy személyt megsebesítve. Szombat hajnalban Szarajevóban a horvátok legerősebb pártja, a Horvát Demokratikus Közösség (HDZ) városi irodaházát reszkettette meg detonáció, amely azonban csak kisebb anyagi károkat okozott. Bombamerénylet rongálta meg Tesanj és Teslic között azt a hi-

ATLANTI KRÓNIKA

A NATO és Európa kapujában

A NATO-hoz csatlakozó országok nemcsak részesei lesznek a szervezet által nyújtott stabilitásnak: belépésükkel maguk is növelik a tagállamok biztonságát – jelentette ki szombaton John Barrett, a NATO politikai ügyek osztályának vezetője.

A szakértő a Közép-európai Egyetem (CEU) szervezésében zajló budapesti nemzetközi konferencia második napján szólalt fel. A tanácskozás a NATO-val, az Európai Unióval és a közép-európai térséggel foglalkozott.

Kevin Tebbit, a brit külügyi és nemzetközösségi hivatal államtitkár-helyettese arra muta-[illegible] a NATO gondot [illegible] na, [illegible] meg, de támogatja az [illegible] hogy a kereszténydemokraták négy ateista és liberális érzelmű volt képviselője a FIDESZ frakciójában foglaljon helyet. Ezt mi ellenezzük, és semmiképpen nem akarjuk. Nekünk is van tennivalónk, és olyan összejövetelünk volt itt

Andrej Kortunov egy moszkvai tudományos alapítvány képviseletében az orosz kormánynak a NATO-val kapcsolatos elképzeléseit ismertette. Moszkva természetesen mindent el fog követni annak érdekében, hogy megakadályozza a balti államok csatlakozását a szövetséghez, ez ugyanis – megfogalmazása szerint – „nem a legjobb [illegible] Blues Band, és a Felkai Blues [illegible]

– Vita az mindig van, minden pártban. A kisgazdapárt alulról építkező párt, nyilván többféle elképzelés létezik, ez egészséges dolog... Van még kérdés?

– Igen. Az újságcikk hétfőn meg fog jelenni...

ahhoz, hogy a NATO és az Európai Unió bővítésének első köréből kimaradó szomszédainak politikai támogatást nyújtson csatlakozásuk érdekében, s megossza velük saját felkészülési tapasztalatait – hangsúlyozta előadásában *Kovács László* külügyminiszter. A magyar diplomácia vezetője arról beszélt, miként kerülhető el Európa esetleges új megosztottságának kialakulása.

*

„A NATO kapujában" címmel a Budapesti Nemzetközi Vásár A pavilonjában közös in-[illegible] nézőtér. Kovács Apollónia és [illegible] társai több mint két órán keresz[illegible] *jának szükséges [illegible] hosszú élete végéig talpig becsületes kisgazda volt. Az unokája, a nagyanyám, akitől ezt tudom, a történet végén mindig hozzátette: haló porában is legyen áldott!*

Gyuricza Mihály

zat! A STIHL® szenved
L® motorfűrészek: csúcstechnika bármilyen mennyisé
FŰRÉSZ ÁRAK:
Régi ár Új ár
48.495 41.358
52.362 47.362
54.873 49.873

FUSZ György
Békakirály, 1994
samottos agyag, 51 cm

A Pécsi Galéria
tisztelettel meghívja

FUSZ György

kerámikusművész
kiállításának megnyitására
a Pécsi Kisgalériába
(Szent István tér 4)

1996. június 27-én, csütörtökön
délután 5 órára

Megnyitja:

POGÁNY Gábor
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető
július 28-ig, naponta 12–18,
szombaton 10–18 óráig, kedd szünnap

PÉCSI GALÉRIA • H-7601 Pécs • Pf. 162 • T./F.: +36 (72)315-623

PÉCS
96 VI 24
P 4 IV/10

MAGYARORSZÁG
C017
FORINT

Sinkovits Péter

Új Művészet Szerkesztősége

Budapest
Báthori u. 10.
1054

Fusz György

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003

100.l.
108.l.

WEBBED

ÚJ FILM.HU JÓL SEPER

Mint minden filmszemlére, most is megújult a www.szemle.film.hu oldala. A mustraoldalon exkluzív anyagok gyűjteménye található a szemlén szereplő és az információs blokkba tartozó filmekről. A cikkek alapját adó werkinterjúkhoz csatolva letölthető filmrészleteket, előzeteseket, szinopszisokat, treatmenteket, forgatókönyvrészleteket, koncepciókat, részletes stáblistákat, alkotói filmográfiákat-biográfiákat, filmhonlapokat és sok egyéb hasznos háttérinformációt lehet elérni. Soha ennyi anyag nem volt egyszerre egy helyen az éves magyar filmtermésről. 2002 magyar mozija itt gyülekezik.

A Napló oldalon olvashatók a különbejáratú kritikusok friss, összegző beszámolói a napi szemlés termésről – külön a

3 JET

KÉP-REGÉNY

Stripburek nemzetközi képregény-kiállítás: A Stripburek egy képregény-antológia, amelyben albán, bolgár, bosznia-hercegovinai, cseh, észt, horvát, jugoszláv, lengyel, magyar, macedón, orosz, román, szlovén és ukrán művészek munkái láthatók. Ebből válogattak a szlovén képregénymagazin munkatársai, s e munkák láthatók március 2-ig nálunk.
(Karton Arts Galéria és Múzeum, Bp. V., Alkotmány u. 18.)

Kiss Ildikó, Fusz György, Baky Péter kiállítása: Egy porcelántervező, egy szobrász- és iparművész és egy festőművész közös tárlata, amolyan kifinomult ízléssel rendelkező lakberendezőknek örök tanulságul, február 17-ig.
(Vigadó Galéria, Bp. V., Vigadó tér 2.)

Szabad vásznak: Nem véletlenül ismerős a cím, mert az utóbbi időben több művészeti akciót is jelöltek vele. Mayer Berta február 28-ig látható kiállításán szintén zászlószerűen felfüggesztett, nyitott, elbeszélő tájképek láthatók.
(Vízivárosi Galéria, Bp. II., Kapás u. 55.)

Feka Lajos kiállítása február 22-ig tart, és képei megvásárolhatók a galériában. A művész 1953-ban született. Gyerekeit, unokáit maga köré gyűjtve él és alkot Pesterzsébeten. 1972-ben plakátfestőként kezdte pályafutását,

a 80-as évektől grafikákat készített, majd Péli Tamás hatására bontakozott ki festői munkássága. Roma életképet, szimbolikus és absztrakt műveket egyaránt alkot.
(Magyarországi Roma Parlament Társalgó Galériája, Bp. VIII., Tavaszmező u. 6.)

Fusz György sikere Bácsalmáson

Tévések, fotóriporterek hada örökítette meg a pillanatot, amikor a szekszárdi Fusz György szobrát leleplezte Gál Zoltán, a parlament elnöke. Az ünnepségen jelen voltak a parlamenti pártok vezető képviselői, püspökök, hazai kisebbségi vezetők és a határon túli magyar képviseletek reprezentánsai. Nem szólva az érdeklődő közönségről. Az ünnepség előtti izgatott várakozás közben váltottunk szót a szobrászművésszel.

Milliók váltak földönfutóvá FOTÓ: BAKÓ JENŐ

— Milyen érzés, hogy műve ilyen nagy érdeklődés középpontjába került?

— Nagyon jó érzés, ami még közben is alakul, változik. Biztosan az lesz a legszebb pillanat, amikor a szoborról lekerül a lepel.

— Mi volt az emlékmű kiinduló gondolata?

— A pályázattal kezdődött. Az első fordulóban tizenöten lehettünk, a másodikra már csak hárman maradtunk. Az emlékmű az első elképzelések szerint a hazai németség kitelepítésének ötvenedik évfordulójára készült volna. Ezért az alapgondolata kicsit más volt, mint a mostani szoboré, bár a hangulata mindig is emlékező, szomorú, de azért feloldozó volt.

Eredetileg egy nyitott ajtó motívumában gondolkoztam, sváb motívumok felhasználásával, aztán kiderült, hogy itt Bácsalmáson ezek nem ismertek, még később úgy változott a helyzet, hogy nemcsak a svábok kitelepítésének az emlékére készül az emlékmű. Attól kezdve már arra gondoltam, hogy egy emberalak sokkal jobban ki tudja fejezni a kifosztottság, a szülőföld kényszerű elhagyásának keserűségét.

A pályázat elnyerését követően tovább vittem a gondolatot nonfiguratív irányba, valamiféle gyökér-emberré, de ez nem tetszett nagyon, ezért vissza tértem a hagyományosabb formához. Nagyon izgalmas folyamat volt, közben még az is eszembe jutott, hogy Kaposváron is van már szobrom, csak éppen otthon nincsen. Az viszont igaz, hogy hamarosan lesz. Pénteken állítjuk fel az elsőt, az Augusz ház előtt. Az avatása a jövő héten lesz.

Iharosi Ibolya

TOLNAI NÉPÚJSÁG 1997. 8. 16

ROK

tornya a Népjóléti Minisztériumtól. A város képviselői októberi ülésükön dönthetnek a szociális intézményről.

Osztályösszevonások Pincehelyen. Három évfolyamban vonta össze a párhuzamos osztályokat a pincehelyi általános iskola. Az így kialakult tanulócsoportok létszáma harminc fő alatt van. Az iskolából a tanév előtt három pedagógus távozott, jelenleg két szaktanár státusza betöltetlen.

Helyi újság Magyarkeszi-ben. Hamarosan megjelenik Magyarkesziben a helyi tájékoztató lap második száma. A nyolc oldalas információs havilap minden hó tizenötödik napjáig lát napvilágot.

Felújítják a sportpályát Iregszemcsén. A község önkormányzata helyi intézmények közreműködésével felújítja a falu futballpályáját, amely alkalmassá válik arra, hogy Iregszemcse körzeti bajnokságban játszó labdarúgócsapata tavasztól hazai pályán rendezze mérkőzéseit.

A pályaavató mérkőzésre elfogadta az iregszemcseiek meghívását Siófok első osztályú futballcsapata.

A vászonra kerü

Csendéletek, tájképek, portrék P

A Pincehelyen már hagyományosan nyaranként megrendezett alkotótábor idei munkáiból nyílt kiállítás szeptember 13-án, szombaton a község közösségi házában. A kiállítás anyaga bő és színes: kerámiaplasztikák, portrék, pasztellrajzok, tájképek, csendéletek terítik be az alkalmi galéria falait. A tábor alkotóit a megörökítésre csábító pincehelyi panoráma arra késztette, hogy vízvagy olajfestékkel dolgozva vászonra vigyék a falu hangulatát. Az alkotóműhely munkájában pincehelyiek mellett Szekszárdról, Kecskemétről, Kaposvárról érkezettek is dolgoztak.

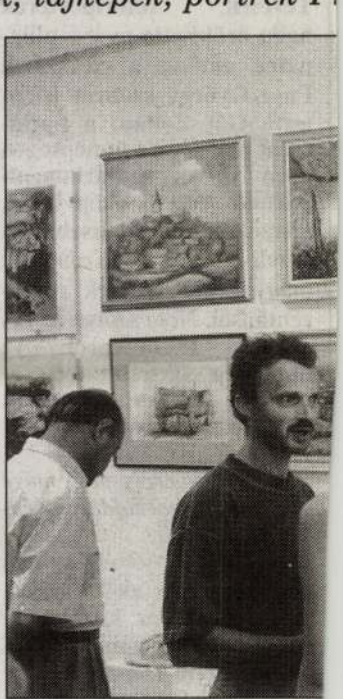

Aki megnézi a kiállítást, ízelítőt kaphat abból, hogyan látták ők a falut. Képünkön E. Nagy Mária (Szekszárd) festménye. *(–h –c)*

Lezárult nyomozás az orvvadászokkal szemben

Tízesével lőtték a

Más személy nevére kiállított vezetői en

A megye talán minden idők legaktívabb orvvadásztársaságának ügyét zárta le a közelmúltban a tamási rendőrkapitányság védelmi javaslattal. A négy gyanúsított több, mint háromszáz millió forint értéket képviselő vadat lőtt ki a környéken.

7

György FUSZ
Figur I
1985-67cm
porcelaine chamottée

Az elűzöttek emlékére. Ami a kitelepített németekkel, a délvidéki, erdélyi, felvidéki magyarokkal történt, nem veszhet a feledés homályába. E szavakkal avatta fel a szülőföldjükről elűzött népek emlékművét Bácsalmáson Gál Zoltán, az Országgyűlés elnöke. A veszély, hogy ez ma is megtörténhet, sajnos még nem múlt el.

FOTÓ: FEB/PETŐFI NÉPE

SOMOGYI HÍRLAP 1997 Sept 15

FUSZ GYÖRGY

előterjeszteni az illetékes vámhatóságnál.

Eredményes kérelem esetén a vámhatóság közvetlen vámfelügyelet alá veszi a vámárut és erről haladéktalanul

alapkamat kétszeresével növelten kell visszafizetnie.

A támogatás igénybevételének részletes feltételeit az 52/1997. (VII. 24.) FM rendelet határozza meg.

Szüret előtti bajok

A szüreti dömping küszöbén a szőlő- és borértékesítés gondjai kapcsán a fölművelésügyi és a pénzügyi tárca vezetőihez írt levelet a Mezőgazdasági Termelők Érdekvédelmi Szövetsége. Zsikla Győző, az érdekképviselet országos szóvivője szerint az alföldi borvidéken, de feltehetően máshol is a jó minőségű borokból eladhatatlan készletek halmozódtak fel. Ennek következtében a kialakult szőlőárak sok esetben még a termelői önköltségeket sem fedezik. A METÉSZ arra is felhívta a miniszterek figyelmét, hogy azokban a bortermelő országokban, ahol szakmailag megfelelő színvonalú vezetők irányítják a szakminisztériumokat, a szüret megkezdése előtt a felesleges készleteket állami támogatással lepárolják.

Fusz György

A Stúdió Galériában (V., Bajcsy Zs. u. 52.) *Fusz György* szobrászművész kiállítása tekinthető meg a hét végéig.

Magyar Hirlap 1986. VIII. 27.

Fusz György kan. nobov

samotlportréi

VI. Kispl. Kiáll '84

→ Csiky Tibor sa

MŰVÉSZET 1985/1/14

Fusz György kan

→ Barabás Márton †

MŰVÉSZET 1985/2/61

Fusz György Keramikus
szobrász

→ Orbán Katalin Dem.

[Művészet 1985/7/60.]

Fuor György dem

"Torzó"

→ Bors István

MŰVÉSZET 1985/2/

21

Fusz György keramikus

FUSZ GYÖRGY keramikus iparművész alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön Szentendrén. A Pest megyei Művelődési Központ kiállítótermében a fiatal szekszárdi művész tizenöt, groteszk jellegű kerámia, samott és porcelán szobrát tekintheti meg a közönség, június 24-ig.

Magyar Hirlap, 1985. VI. 7.

Fusz György

A társalgás az új naturalizmus
képviselője

Pogány gábor: A VI. Dunántúli Tárlat
Somogy, 1987. 6. sz. 95. l.

Fusz György, an

Képek a
Stúdió '83
kiállításáról

Fusz György terrakotta Figurája.

Népszabadság,
1983. szept. 4.

gyár csak akkor mentesülhet a kö
bérfizetési kötelezettség alól, ha b
zonyítja, hogy a szerződés teljesít
se érdekében megtett minden tő
telhetőt. A vállalkozó ezt nem tud
rítani. Nem érvényesített pé
ért a késedelmesen szál
mben. Ennél is fo
késve adta

Fusz György
MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1089 SEP 17
NÉPSZABADSÁG

Hová tegyük a kerámiát?

A hetedik országos biennálé Pécsett

Kerámia emléket kaptak a múlt héten — a biennálé megnyitó hetében — az író—szociológus tanácskozás részvevői a pécsi házigazdáktól. A munkásokról és irodalomról eszmét cserélők szuvenírje, a nagyarasznyi porcelán zsákocska (batyu?, félig üres málha?) a rákötözött kalapáccsal és csavarkulccsal kellőképpen porcelán, de kellőképpen máz nélküli, megfelelően kisméretű, de megfelelően bájtalan — továbbá alkalmasan szimbolikus meg tiszteletlen, képzőművészeti meg múlandó — volt ahhoz, hogy tárgy igen, de nipp ne legyen. Haza lehetett vinni, de nem kívánkozott üveges szekrénybe. Érvényes hangulata és jelentése volt egy kör számára, de aki holnapután lesodorja a könyvespolcról, az sem képromboló.

Hatásvadászó igazságtalanság volna most már *Pinczehelyi Sándor* és *R. Füzesi Zsuzsanna* emlékzsákocskáját bezzegpélda gyanánt *az országos kerámiabiennálé* feje fölé emelni (a szerzőpár tárgya remek lelemény, de nem szánták remekműnek, a kiállítás pedig nem szolgál rá az ilyen viszonyításra); ám ha már megkapta valaki az őt illető porcelán zsákot, gondolatban elő-előhúzta a *Pécsi Galériában*, a Széchenyi téren. Mindannyiszor, amikor csak funkciót, tartalmat, mérettartást, műfajszerűséget keresett, de nem talált a hetedik nemzeti szemlén. A hetvenegy művész kétszáznál több alkotása között ez gyakran megtörténhetett. A pécsi bemutatónak ugyan jól meghatározott feladata van az ország kerámiaéletében, s ez a *kézműves-kerámiára* figyelés különösen egyértelmű az elvekben azóta, hogy az ipari kerámiaformálás felkarolását átvállalta egy hasonlóképp rendszeresen megrendezett kiállítássor Kecskeméten, de ez az egyértelmű feladatkör még mindig túl tágasnak, elkalandozásra alkalmasnak bizonyul a gyakorlatban.

A tévesztés lehetősége nem a pécsi biennálé programjában, hanem kerámiaművészetünknek a pécsi biennálén is megmutatkozó állapotában rejlik. Hiszen a kézműveskerámia fogalmába — hogy a legklasszikusabb funkciónál kezdjük — hiába tartozik bele az edény, a használati kerámia, s hiába várja ezt a katalógus tárgyszerű bevezetője szerint is a pécsi kiállítás, ha a keramikusok biennáléképesnek tartott nagyobbik része ez idő szerint másképp gondolkodik. A magyar edénykultúra ma inkább a középsilány és silány ízlésű-minőségű gyári termékre, s legfeljebb a felpompázott, művészkedéssé bonyolított műkereskedelmi „egyedi alkotásra" korlátozódik — elfáradt, beletörődő áruházi vevők meg nagyot akaró, de az akarásukkal nem feltétlenül arányos ízlésű műtárgyvásárlók ügye. Hogy a tucatedényre is, a szalonok fondüfazék-költészetére is írott malaszt helyett a mesterfokú kerámiaművészet hathat, azt néhány mániás közírón és felelősségét tudó kerámiaszakemberen kívül láthatóan már senki nem vallja. Ne legyünk igazságtalanok a keramikusokkal, számoljunk azzal a kereskedelmi-iparízlésbeli fallal, amelybe az ilyen ambíciók évtizedek óta reménytelenül beleütköznek; de legyünk igazságosak a kerámia megítélésében, s mondjuk ki, hogy a pécsi biennálén elszomorítóan kevés az edény és edényféle, s még kevesebb közöttük a biennálé-színvonalú, a termékenyítő színvonalú.

Kevés a mérete, funkciója, nemessége és alkalmassága révén igazi kézműves *dísztárgy* is. A minőségi kifogásra okot adókkal nem érdemes foglalkozni (nincsenek is sokan), de például sok a *megfoghatatlan* kerámia. Hiszen a falra nem akasztható, míves, leheletvékony porcelánlepényekből fölrakott tál *(Pannonhalmi Zsuzsanna)*, a rafinálttan hólyagos, áttört és réteges tálféle *(F. Borza Teréz)* mindenre alkalmas, csak dísztárgyszerepre nem — arra, hogy megnézzék, megfogják, megforgassák, együtt éljenek vele. Nem forgalmasabb közösségi szobában, egy embergyűlölő, porcelángyűjtő agglegény lakásában sem volna biztonságban ez a sok szakmai finomság, amelyeket így, nyílt kiállításra kitenni is felér egy istenkísértéssel, mert igazán védve csak múzeumi üvegszekrényben volnának. Ott, ahol a kerámiahivőktől el kell zárni őket. Ugyanott, a múzeumban, jó, ha elférnek a többiek, *a kikerülhetetlen* kerámia tárgyak A félméteres, hatalmas súlyú falikép, a hét darabból komponált négyzetméternyi tért követelő kőedény-formahalmazok, a rőfnyi hosszú és mozdíthatatlan samotthasábok. Amelyek — hagyjuk ki az érvelésből saját házgyári szobáinkat, erre igazán oly kevesen figyelnek — az optimális magyar műbarát optimális méretű és légterű, félszázada épült tanácsi négyszobásából is, magánerős villájából is kitiltanák a lakót, megakadályoznák a mozgást, az otthonéletet.

Fusz György: Figura I. Pirogránit.

Nem akar ez demagógia lenni; nyilvánvaló, hogy egy ilyen biennálé a múzeumok, a közgyűjtemények kiállítása kell hogy legyen. A megkötetlen kezű művészet ajánlatsorozata olyan kísérletekből és eredményekből, amelyek köznapokat termékenyíthetnek meg, miközben maguk nem élnek meg a múzeumok köznapok fölötti levegőjén nélkül. Ám ehhez *múzeumi minőség* kívánatos. Múzeumot indokol és múzeumi érdeklődést érdemel például *Szalai László* első díjas porcelán *Törése*, *Schrammel Imre* samottba égett *Madár*-sorozata, és az ugyancsak méltán díjazott *Fusz György* fájdalmas három kerámia portréja. Az egyik fél méternél nagyobb porcelántömb, a másik samott-teste a hatvan centimétert is meghaladja, s a harmadik olyan méretű mellszobor, amely polgári környezetben nehezen volna elképzelhető — de nem ez az érdemük. Szalai megtévesztően márványhatású törött tömbje szellemi eseménnyé tudja fokozni a technikai bravúrt, Schrammel ismét a megsemmisítő és megtisztító, tragikus tüzet tartja izzón a hűlt kerámiában, a mindössze huszonhét éves Fusz pedig egy drámai és hagyományos portrészobrászatot tudott belevonni, megőrizni és hitelessé tenni a samottos anyag világába és világában.

Ne feszegessük most, milyen szellemi-szakmai folyamatok következménye, hogy a jelen kerámiája az anyagszerűtlenség diadalával, az anyag által kifejezett brutalitással, s a már oly sokszor megtagadott szobrászkodással jut ismét szakmai csúcsokra. Nem vagyunk olyan előnyös helyzetben, hogy ezeket a meglehetősen tartós, objektíve létező törekvéseket éppen néhány, a maga módján kiteljesedő erős mű láttán firtassuk. Elmélkednünk azokról a tárgyakról kell, amelyek *ezt a vállalást sem teljesítik*, de minden jel szerint ugyancsak múzeumi védelemre számítanak. Mi másra készült volna a seregnyi, hasadtra égetett, nyers, de oly egyhangúan durvaskodó kerámia, a nem kevésbé túlméretezett, titokzatoskodó, de valójában már rég semmit nem mondó ősművészet-utánzat, és az immáron örökéletűnek tetsző, kimúlásra is, megújulásra is erőtlen magyar kerámiai álkonstruktivizmus?

Elmélkedni az ezek nagy számáról és esztendőről esztendőre ismétlődő újratermeléséről kell. Szembenézni alighanem azzal a ténnyel kell, hogy miközben a kiállítási kerámia — ez műfaj, s hallgatólagosan elfogadott kategória lett immár — lemondott a gyakorlati vagy az esztétikai-dekoratív hasznosságról egy állítólagos szakmai megújulás, elmélyülés ígéretével, derékhadában már régen nem vállalja ezt az utóbbi feladatát sem. Legalábbis *látnivaló formában* nem. Mert meglehet, hogy az egyhangú látvány meg a katalógusadatok mögött mégis csak rejlenek technikai, a művészszakmát foglalkoztató technológiai újítások. De ezek *önmagukban* a különböző szimpozionok céhbeli közönségére s nem a biennálépublikumra tartoznak. A biennálépublikum pedig egyelőre legfeljebb csak annyit lát, hogy név szerint mások rogyasztanak tűzben kicsi téglasorokat, mint öt éve, mások égetnek fémet kerámiával, mint tavaly.

Nem szolgáltat nagyobb vigaszt *a képzőművészeti kerámia* elmélete és gyakorlata sem. Függetlenül a műfajok összemosódását tanító elmélet általános érvényétől és korától, a gyakorlat itt Pécsett jobbára képzőművészkedést mutat. Azt, hogy a saját funkciójáról lemondó kerámia, az igazi kísérletekről lemondó művesség nem képzőművész-feladatokat tölt be mára, hanem jobbára csak utánozni jár a képzőművészet nyomába. És bizony csupán minőség és önkritika (meg zsüri) kérdése, hogy például a pop art ihlette kerámiák között található szabatos, fegyelmezett, korrekt munka *(Albrecht Júlia)*, de több a más művé-

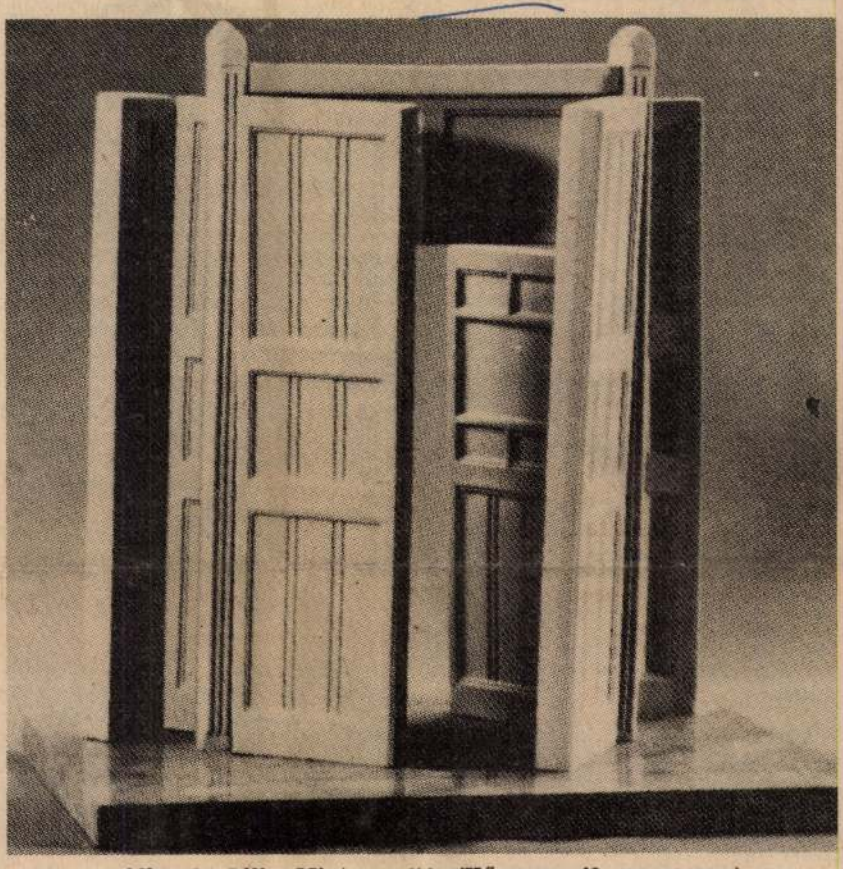

Albrecht Júlia: Mintegy ajtó. (Kőanyag, 40 cm magas.)

szeteket (sőt más kerámiaművészeket) utánzó mechanikus samott- és porcelánnaturalizmus, s van — szerencsére ez is kevesebb — olyan ötlettelen, mértéket veszített igyekezet is, amely nem csupán szellemileg, hanem mesterségbelileg is alkalmatlannak bizonyul az utánzó verizmusra *(Pázmándi Antal)*.

Írni sem kell talán: természetesen az üvegnaturalizmust leutánzó kerámianaturalizmusok meg a technikai megoldatlanságok terjednek a kamaraméret fölé. A múzeumméretig. De ahelyett, hogy hosszan számolgatnánk, hetvenegy kiállító és több mint kétszáz mű közül a legoptimálisabb esetben is mennyi kerülhetne közgyűjteménybe, s ahelyett, hogy a kerámia konkrétságától eltávolodva most vizsgálgatnánk az általános múzeumba igyekvés erkölcsiségét, meg azt, jót tesz-e az esztétikai minőségnek, ha művészetek és műfajok sora, kimondva-kimondatlanul egyenest az örökkévalóságba igyekszik — figyeljünk a válaszoló művekre. Azokra, amelyek nem állítanak Pécsett olyan kérdés elé, hogy hová tegyük a környezetünkben el nem férő, de képzőművészetnek elégtelen, ám kísérletnek is szerény eredményű kerámiát.

A már említetteken kívül *Orbán Katalin* fajanszképei sem esztétikai, sem funkcionális fejtörőket nem okoznak (a hasábjai inkább), *R. Füzesi Zsuzsanna* gömbölyded és színes *Egyformák* című porcelánjai azt a feladatukat töltik be, hogy finoman nem egyformák és célszerűen nézhetők, megfoghatók, *Orosz Mária* arasznyi emlékműsorozata szép anyagával, csaknem tökéletes drámájával lelki-technikai üzenetet hordoz, *Szörtsey Gábor* pedig különös, használható és megnyerő dohánytartókat és hamutálakat (s hozzá illő finom bőrzacskókat) állít ki.

Az utóbbinak a közös címe *Tárgy-együttes*. Egészen rendkívüli cím és műfaj egy mai kézműves-kerámiai kiállításon.

Rózsa Gyula

HÍRE

Kereskedelmi megállapodás Bulgáriával

Csütörtökön Szófiában aláírták az 1983. évi magyar—bolgár belkereskedelmi választékcsere-megállapodást, amely a tavalyihoz képest 28 százalékos forgalomnövekedést irányoz elő.

Hazánkban bővül a bolgár férfiingek, cipők, sportruházati cikkek és játékok, italok, zöldség- és gyümölcskonzervek választéka. Bulgáriában viszont több magyar cipőt, kempingcikket, kuktát, gyermekjátékot, írószert és kozmetikai cikket lehet majd vásárolni. (MTI)

HAZAÉRKEZETT HELSINKIBŐL csütörtökön a Horváth István belügyminiszter vezette küldöttség, amely Mikko Jokela finn belügyminiszter meghívására hivatalos látogatást tett Finnországban. Ott-tartózkodásuk alatt megbeszéléseket folytattak a két minisztérium közötti bűnügyi, rendészeti, közlekedésrendészeti, közbiztonsági és tűzrendészeti együttműködés lehetőségeiről.

ERDŐGAZDÁLKODÁSI TÁRSULÁST alakított Csákváron tizenhat, Fejér megye északi részén gazdálkodó termelőszövetkezet. A közösség célja, hogy anyagi és technikai eszközeik koncentrálásával javítsák az erdőgazdálkodás színvonalát, fejlesszék a feldolgozást és az értékesítést.

TÖBB MILLIÓS MEGTAKARÍTÁS érhető el egy panelragasztási újítással. A technológiát a 43. számú Állami Építőipari Vállalat szakemberei dolgozták ki. Az építőelemek hibáinak kijavítására szolgáló eljárás jól vizsgázott: a ragasztás szilárdabb, mint maga az elem anyaga.

A BUDAI VÁRBAN a jövő hét elejétől megnyílik az Art Galerie, a rézkarcoló művészek alkotóközösségének bemutatóterme. A művészcsoport munkáinak a Rómában élő, világhírű szobrászművész, Amerigo Tot közelmúltban felépült háza nyújt otthont a Táncsics Mihály utca 5. szám alatt.

ISKOLASZÍNHÁZI EGYÜTTEST alakított a szolnoki Szigligeti Színház művészeinek egy csoportja. Műsorukat a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban tanított irodalmi alkotásokból állították össze. A műveket egy-egy tanítási óra idejéhez méretezték, s azok egyszerű díszletekkel az iskolai aulákban, tornatermekben, ebédlőkben egyaránt eljátszhatók.

TAMBOVI NAPOK kezdődtek tegnap Szekszárdon, a Babits Mihály Megyei Művelődési Központ MSZBT-tagcsoportjának rendezésében Tolna és a szovjetunióbeli Tambov megye testvérkapcsolatának tizedik évfordulója alkalmából. A művelődési házban kiállítás nyílt meg a kapcsolatokat bemutató dokumentumokból és fotókból.

A LAKÓHELYI SPARTAKIÁD budapesti döntőjét a hét végén rendezik meg. A selejtezőkön és a kerületi döntőn továbbjutott versenyzők hat sportágban mérik össze képességeiket a Vasas Fáy utcai sporttelepén a vándordíjért és az oklevelekért.

MOST JELENT MEG: Andrej Voznyeszenszkij: Párbeszéd a költészetről. Esszék. Modern könyvtár 460. — Balogh József—Szatmáry Béla: Technika. 5—8. osztály. Az általános iskolai nevelés és oktatás terve. Tantervi útmutató — Fábián Pál—Graf Rezső—Szemere Gyula: Helyesírásunk. Szabályzat és szójegyzék az iskolák számára. 2., változatlan kiad. — Kiss Jenő: Álom ajtókról. Versek (Dacia). — Juvancz Iréneusz—Paksy András: Orvosi biometria (Medicina).

A Vöröskereszt kitüntette Gegesi Kiss Pált

A Magyar Vöröskereszt centenáriuma alkalmából a mozgalom országos vezetősége tavaly októberben emlékérmet alapított a Vöröskereszt eszméinek, a tömegszervezet céljainak és programjának megvalósításában kiemelkedően eredményes tevékenység erkölcsi elismerésére.

A *Henri Dunant Emlékéremmel* — Mikus Sándor művészi alkotásával — az elsők között tüntették ki *Gegesi Kiss Pál* akadémikust, a Magyar Vöröskereszt elnökét, aki 25 esztendeje tölti be ezt a közéleti tisztséget. A kitüntetést csütörtökön az országos vezetőség ülésén *Hantos János* főtitkár nyújtotta át, meleg szavakkal méltatva Gegesi Kiss Pál negyedszázados munkásságát, érdemeit a magyar vöröskeresztes mozgalom vezetésében.

ÉLETMENTŐ-EMLÉKÉREMMEL tüntették ki Cseh Ádám és Rostás Sámuel kisvárdai lakost, aki augusztusban a Tisza szabolcsveresmarti szakaszán kimentett a vízből két, tiltott helyen fürdő és emiatt életveszélybe került révleányvári fiatalt.

FÖLD KÖRÜLI PÁLYÁRA ÁLLÍTOTTÁK a Szovjetunióban szerdán a Kozmosz—1407 jelzésű mesterséges holdat. A kozmikus tér kutatását szolgáló műszerekkel ellátott szputnyik pályájának legfontosabb adatai: kezdeti keringési ideje 89,7 perc; a Föld felszínétől mért legnagyobb távolsága 364 kilométer, legkisebb távolsága 181 kilométer; a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 67,2 fok.

MEGSZÜNTETIK A PORSZENNYEZÉST az év végéig a Borsodi Hőerőmű környezetének két községében, Sajószentpéteren és Putnokon. A megyei környezetvédelmi alap támogatásával a kazincbarcikai üzem két szakaszból álló tervet valósít meg, amely megoldja a hőerőmű pernyéjének megkötését.

KÖNYVTÁRAT NYITOTTAK MEG tegnap a Komárom megyei Dág községben. A csaknem egymillió forintos építési költséghez a környező üzemek és a helyi lakosság 200 ezer forint értékű társadalmi munkával járult hozzá. Az ötezer kötetes új létesítmény ellátja a két szomszédos falu, Máriahalom és Uny lakosságát is.

AZ ÉVSZÁZAD LEGSÚLYOSABB ÁRVIZE tovább pusztít India északi és keleti részén. A június vége óta tartó monszunesőzések, valamint az ezt követő áradások következtében több mint hétszáz ember vesztette életét, és hat szövetségi állam húszezer településén 20 millió lakos vált hajléktalanná.

KÖZLEMÉNYEK

RÉSZLEGES HORGÁSZATI TILALOM. Az Oroszlányi Horgász Egyesület vezetősége közli a vándor sporthorgászokkal, hogy október 1-től november 15-ig telepítések miatt horgászati tilalmat rendel el. A tilalmi időszak alatt a MOHOSZ által kiadott tisztségviselői és szolgálati területi engedélyek sem érvényesek.

MŰSOROS ESTET RENDEZ a Borsod-Abaúj-Zemplén megye budapesti baráti köre és az encsi járási hivatal szeptember 22-én délután fél hattól a Belügyminisztérium Művelődési Házában.

LENGYEL NYELVTANFOLYAMOT indít kezdők és haladók számára a Lengyel Tájékoztató és Kulturális Központ. Beiratkozás szeptember 20-ig délelőtt 10 és 12, valamint délután 14 és 16 óra között. Tandíj egész évre négyszáz forint. A tanfolyam október 4-én 17 órakor kezdődik.

MŰSORVÁLTOZÁS A KORONA PÓDIUMON. Az Országos Rendező Iroda közli, hogy a Korona Pódiumon Paudits Béla betegsége miatt ma műsorváltozás lesz, Szegedi Molnár Géza: Felhangolva című vidám, zenés előadóestje kerül színre. A megváltott jegyek érvényesek.

Az Opus Pacis és az OBT katolikus bizottságának ülése

Csütörtökön *dr. Ijjas József* kalocsai érsek elnökletével együttes ülést tartott az Opus Pacis és az Országos Béketanács katolikus bizottsága. A tanácskozáson *Bíró Imre* kanonok, a bizottság főtitkára tartott tájékoztatót időszerű békemozgalmi kérdésekről.

A tanácskozáson megjelent a magyar katolikus püspöki kar több tagja. (MTI)

SZOMBATHELY BELVÁROSÁBAN látványos változásoknak lehetünk szemtanúi, bár a rekonstrukció még három-négy ötéves tervidőszakon át tart. Már kiépült a Berzsenyi tér és a Köztársaság tér, túlnyomórészt kicserélték a közműveket. A városközpontban nem részleges korszerűsítéseket, hanem teljes tömbfelújításokat végeznek.

CSONTVÁRY- ÉS RIPPL-RÓNAI-képekből nyílt meg kiállítás a szántódpusztai idegenforgalmi és kulturális központban. Az egykori kastély épületében levő teremben kiállított műveket a Magyar Nemzeti Galéria anyagából kölcsönözték.

A BÉCSI VÁSÁRON kiállító huszonkét magyar vállalat közül a legnagyobb, a Csepel Vas- és Fémművek kétnapos külön bemutatót szervezett. A filmvetítéssel és szakmai vitával egybekötött előadásokon megjelentek a legfontosabb osztrák kohász- és gépészvállalatok képviselői.

A RIZS FEJLŐDÉSÉT meggyorsította a szeptemberi kánikula a Dél-Alföldön. A Hódmezővásárhelyi Tangazdaságban a lecsapolt táblákon öt lánctalpas kombájnnal megkezdték a betakarítást. A próbaaratás tapasztalatai szerint a megengedettnél nem magasabb a szemek nedvességtartalma, a talajviszonyok kedvezőek, akadálytalanul dolgozhatnak a gépek.

TŰZ KELETKEZETT tegnapra virradóra Budapesten, a VII. kerületi Szövetség utca 12. számú lakóház egyik harmadik emeleti lakásában. A helyszínre érkezett tűzoltók az égő lakásban tartózkodó 83 éves Bánki Imréné nyugdíjast — aki ágyban dohányzott, s így idézte elő a tüzet — már nem tudták megmenteni; füstmérgezés miatt életét vesztette.

A budapesti színházak mai műsora

Erkel Színház: A walkür (Gyurkovics—Klemperer bérl. 1. ea., 6). **Mátyás-templom:** Dálnok Lajos orgonaestje (8). **Nemzeti Színház:** Mózes (Évadnyitó ea., 7). **Katona József Színház:** Mirandolina (7). **Madách Színház:** Az ember tragédiája (7). **Vígszínház:** Popfesztivál (7). **Pesti Színház:** A lázadó, A zongora (V. bérl. 1. ea., 7). **Fővárosi Operettszínház:** Violetta (K. bérl. 1. ea., 7). **Vidám Színpad:** Bubus (7). **Mikroszkóp Színpad:** Hogyan? Tovább!! (fél 9). **Thália Színház:** Csak semmi szenzáció! (7). **Fővárosi Művelődési Ház:** A Szolnoki Tisza Táncegyüttes műsora (háromnegyed 9). **Budapesti Gyermekszínház:** Varázspálca (du. 3). **Állami Bábszínház:** Odüsszeusz, a tengerek vándora (Népköztársaság útja 69., du 3). A két kicsi pingvin (Jókai tér 10. de. 10). **Fővárosi Nagycirkusz:** Vízicirkusz (du. fél 4 és fél 8).

A RÁDIÓ ÉS A

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Folyóiratszemle.
8.37: Bizet operáiból.
9.33: Óvodások műsora.
9.53: Lottósorsolás.
10.05: Művelődéstörténet gyerekeknek.
10.35: A boldog szerelem. Részletek Kisfaludy Sándor költeményéből.
10.40: Dzsesszmuzsika.
11.00: Gondolat.
11.45: Sárközy István—Raics István: Reng már a föld. Kantáta.
12.45: Mozart-művek.
14.00: Irodalmi világjárás. Ausztria.
14.44: Magyarán szólva . . .
15.05: Yehudi Menuhin hegedül.
15.28: Hobbi-Dominó.
16.00: Mit üzen a Rádió?
16.35: Népdalkórusok.
17.05: Ilosfalvy Róbert operafelvételeiből.
17.35: A kisváros. Sárospatak. Riportműsor.
18.00: Filmzene.
19.19: Évszázadok mesterművei.
19.42: Bűn. Németh László regényének rádióváltozata. 2. rész.
20.35: Operettkedvelőknek.
21.30: Főnököm a beosztottam. Riportműsor.
22.20: Tíz perc külpolitika.
22.30: Új Zenei Újság.
23.05: Operarészletek.
0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Operettdalok.
8.20: Tíz perc külpolitika.
8.35: Fúvósesztrád.
9.00: Munkaidőben. Az olajbányász.
9.15: Nóták.
9.53: Lottósorsolás.
10.00: Zenedélelőtt.
11.35: Tánczenei koktél.
12.35: Édes anyanyelvünk.
12.40: Népi muzsika.
13.15: A Gyermekrádió zenei felvételeiből.

Nyárias, meleg idő

A szárazföldünk időjárását alakító légköri képződmények helyzetében továbbra sem történt jelentős változás. Észak-Európa fölött ciklonok helyezkednek el, áramlási rendszerükben eltérő hőmérsékletű és nedvességű óceáni levegőhullámok haladnak nyugatról kelet felé. Emiatt a kontinens északi részén továbbra is változékony az idő. Közép- és Dél-Európa nagy részén viszont anticiklon alakítja az időjárást, ezért a hajnali párásság, köd megszűnése után több órán át süt a nap, s továbbra is meleg az idő.

Hazánkban csütörtökön már a reggeli órákban feloszlott a köd. Országszerte több órán át sütött a nap, így a hajnali 9—14 fokról kora délutánra 24—29 fok közé melegedett föl a levegő.

Távolabbi kilátások szombattól keddig:

Folytatódik az évszakhoz képest meleg idő. Hajnalban erősen párás lesz a levegő, sokfelé képződik köd. A legalacsonyabb hajnali hőmérséklet: 9—14, a legmagasabb nappali hőmérséklet 22—27 fok között alakul. Jelentős mennyiségű csapadék nem várható.

Előrejelzés ma estig:

Országszerte folytatódik az eddigiekhez hasonló, általában derült, száraz meleg idő, és gyenge légmozgás. Délelőtt erős lesz a párásság, többfelé köd képződik, némely vidékeken átmenetileg erősen befelhősödik az ég. A hőmérséklet a leghűvösebb hajnali órákra 9—14, pénteken a legmagasabb hőmérséklet 23—28 fok között alakul.

1982. szeptember 16., csütörtök, 12 óra.

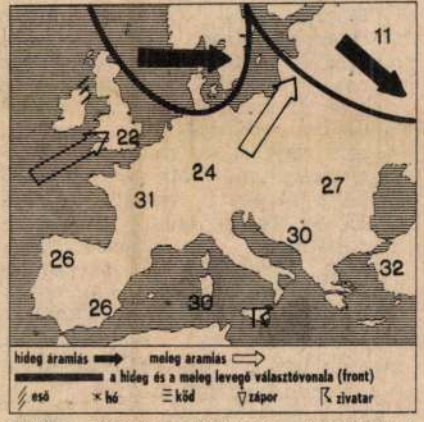

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 188 centiméter volt. Mára 180 centiméter várható.

A Balaton vizének hőmérséklete csütörtök délben Siófoknál 23 fok volt.

XX FUSZ GYÖRGY

díjazott 1d.Fehér László

Decsi Kiss János:Babits a képzőművészetben.Szekszárd,Művelődési Központ

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.51.sz.4.o.

FUSZ György

Kovács Orsolya: Tolna Baranyában. In. Uj Tükör, XXV.évf.3o.sz.1988 24625.p.

FUSZ György

Új Művészet 1993/5.

SORSOK, JELLEMEK, VÉGZETEK

Fusz György szobrai • Pogány Gábor

Figyelemre méltó döntés az Iparművészeti Főiskolán végző kerámikus növendék részéről, ha diplomamunkájának olyan feladatot választ, amelynek megvalósítása teljességgel szobrászi feladat, még ha a létrehozásánál a kerámiaszakma technikai fogásait kell is alkalmaznia. Fusz György ezzel eldöntötte, hogy akkor és a továbbiakban, nem félretéve a tárgykészítő iparművészeti tevékenységet sem, művészi akaratát az antropocentrikus képzőművészeti kifejezés megvalósítására irányítja. (Elnézést kérek a tisztelt olvasótól ezért a művészettörténeti tudományossággal megfogalmazott mondatszörnyetegért, de egy bevezetőben tárgyszerűen meg kell nevezni a később tárgyalandókat. Köznapi magyar nyelven előadva azt akartam leírni, hogy Fusz György elhatározta, hogy szobrokat fog csinálni, s elhatározása erejét azzal bizonyítja, hogy vizsgamunkául jó szobrot csinál, jó kerámikustechnikával.)

Fusz György: Elhaló I. („Nagy kokszos"), 1981, samott, koksz, 60 cm

A szobor megvalósításánál természetesen nem a két klasszikus, évezredes szoborkészítési eljárást választotta, nem csinált sem plasztikát, azaz nem mintázott képlékeny anyagba, s nem csinált szkulptúrát sem, nem faragta le a „fölösleget" a kőtömbről. Kerámiaipari technológiával állt neki a munkának, s szobrainak készítéséhez a mai napig a kerámikusok munkafogásait alkalmazza. Ettől is olyan egyedülállóan sajátos munkássága.

Az említett diplomamunka a *Bólintó,* amelyhez számos, önálló műként is megálló tanulmány készült. Valamennyit samottos anyagból gipsznegatívba öntötte, préselte, a gipsznegatívot pedig eleven emberről vette. A negatívból kivett puha, de már önmagát megtartó, bőrkemény állagú büszt volt tulajdonképpen az alapanyag, ezt „mintázta", azaz deformálta, torzította, változtatta még száradás előtt, majd különböző változatokban az égetés módozataival is alakította, átformálta, átlényegítette. De már e korai szobrainál sem az elkészítés módszere a lényeg, hanem az elért eredmény. A szó legősibb művészeti értelmében vett drámai alkotások ezek a büsztök.

A művészeti alkotás — és most nem csak a képzőművészetet értem ide, hanem az irodalmat, sőt a zenét is — a legősibb időktől napjainkig két, egymástól lényegileg különböző célt valósít meg: vagy megjelenít, vagy elbeszél. Ahogy például az antik görög templom celláját álló istenszobor az isten személyes jelenlétét prezentálja, a timpanonban és a metopékban levő szobrok pedig az isten régi, a mitologikus időkben végzett cselekedeteit beszélik el. Az egyik jelen idejű, a másik a múltról szól. Az első a drámai, a második az epikus megjelenítés.

Fusz György szobrai (egyetlen félig-kivétellel, amelyről lesz majd szó) mind drámai művek. Nincs idejük,

is a nagy nevettetők; ők faggatóznak, kérdeznek, számon kérnek és megkérdőjeleznek, oly erős belső kényszerítő erővel, hogy az még testüket is összerántja. A jelmez, a smink éppenhogy nem a szerephez kell, hanem a szerepekből való pillanatnyi kizökkenéshez, ami lehetővé teszi, hogy kívülről lássuk a forgószínpadot és megkérdezhessük: mi végre az egész?

Női portréi, *Kettős portréi* szinte már csak maszkszerű arcokból és mély, sötét szemgödrökben ülő izzó szempárokból állnak, hasonlatosan Ensor és Munch asszonyaihoz, megterhelve a századvég bénító szorongásaival, egzisztenciális feszültségeivel.

Harmos Csilla nem a hangos hittérítők közül való, hiszen maga sem tudja még, hogy mi is a hite. Hisz viszont a maga nyerseségig menő őszinteségében, hosszú vajúdással, felelősséggel megszült gondolataiban, világlátásban, amihez még hozzátehetjük a manipulációval szembeni érzéketlenségét, ösztönösen meglévő arány- és stílusérzékét mint olyan erényeket, melyek még-nem-markáns, még-nem-kiforrott, ámde kétségtelen tehetségének kísérői. A startpisztoly eldördült, mit is kívánhatnánk: állóképességet talán — erre nagy szüksége lesz — és izmosodó, töretlen hitet.

(Fészek Klub, Herman-terem, 1993. jan. 5—17.)

□

amit látunk, az a jelenben van. Amelyik nyilvánvalóan halott, az is most halt meg, előttem, a jelenlétemben.

Katartikus jellemek, személyiségek ezek a mellszobrok. A pörsenéses, belülről kifelé pattogzott arcú, téglakarú, koksz-salak sebhelyes, bepólyált fejű alak egy elkeseredett, végsőkig dúló harc már-már elbukó harcosa, amely azonban még önmagából erőt meríteni látszik egy eljövendő végső tusához. Az, amelyiknek a felső teste a kokszos égetésben teljesen megolvadt, összerogyott, egy olyan bölcs filozófus szemével néz maga elé, aki emberi méltóságát, nembéli mivoltát a megsemmisülés pillanatában is megőrzi. A törött nyakú, hasadt mellű halott feje éppen most bicsaklik hátra. Egy összerepedezett fejű-felületű annak a kisázsiai királynak örökkévaló fennségét őrzi, aki trónuson ülve égette el máglyán magát, semhogy a perzsák kezébe essen. Eszközeiben talán legegyszerűbb a *Bólintó.* Félrefittyedt, előrebukó fej, a mindenben vesztes kisember belenyugvása.

(A sehova sem vezető analógia: a pop-art jeles szobrásza, Segal is emberről készített negatívba önt, de az ő kompozíciói epikusak, valahol történt valami, egykor, amit ő elbeszél. Nem a figurákat alakítja, hanem a helyzetet.)

E drámai sorozat későbbi fázisában Fusz György női alakokat is csinált, a finomabb formák követelésére porcelánból, éppúgy átformálva-deformálva, mint a férfiakét. Az 1984. évi Nemzetközi Kisplasztikai Kiállításon két porcelán és két kokszos égetésű figurával vett részt. Már technikai bravúrként is felfogható, hogy (a Kaposvári Galériába hajnalban benyitó takarítónő legnagyobb rémületére) egész alakos figurákat is készített, és az anyag zsugorodása okozta törpülést is sikerült kivédenie.

Fusz György: Kék fiú, 1992, színezett samott, 160 cm

Az egész alakos negatív fölhasználásával több mozdulattanulmányt is készített Fusz György, anyagában és felületén színezett habosított műanyagból.

Alkotó fantáziájú, invenciózus művésznél egy zárt és kötött technika a továbblépés gátjává válik. Bár az emberi mimika és gesztusok száma és lehetősége végtelen, Fusz György elhatározta, hogy mielőtt kimerítené az öntöttből alakított figurák izgalmas variációit — még a mai napig sem merítette ki —, szabadabb formaalakítással készít szobrokat. A megjelenítés legszélesebb értelemben nem változott: továbbra is a lélek és a lelki determináció érdekelte, s nem a történés, a szituáció. S

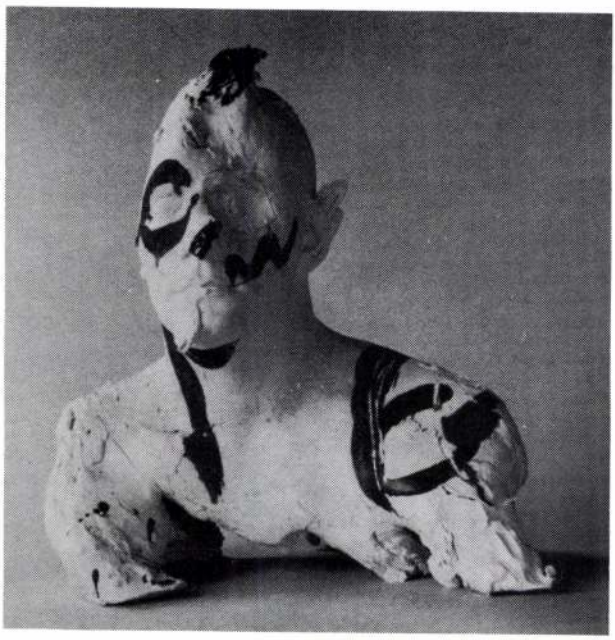

Fusz György: TAM 2045, 1992, festett porcelán, 43 cm

változatlanul kerámikustechnikát használt, ezúttal az edényfölrakásnak azt, a korongozást megelőző ősi módszerét, amellyel pl. a krétai paloták óriás méretű gabonahombárai is készültek.

Az 1992. évi Kerámia Biennálén Pécsett három hatalmas figurát állított ki. Mindegyiknek vagy kettőnél több, vagy elágazó lába van. Erre a hatalmas agyagtest statikája miatt is szükség van, de így az alakok indítása valahogy a fatörzsek gyökerére emlékeztet, s ezáltal egyfajta örökkévalóságot, állandósult helyzetet sugall. A három figurát a görög mitológiában alaposan járatos ember is csak nehezen tudja azonosítani. Pedig Fusz György egészen pontosan attribuálja szobrait. A felmeredő nemiszervű, álló és a lehajló alak egyértelműen Priaposz, a sokemlőjű nő pedig Gaia. Csakhogy: Priaposz, Aphrodité kitagadott, elűzött fia, zabigyereke permanens és kielégíthetetlen közösülési ingerenciájával a keresztény műveltség idején nemkívánatossá lett. A múlt századi Sir George William Cox *Görög Regé*iből teljesen kimaradt, Robert Graves pedig az 1955-ben megjelent *Görög mitológiá*jában éppenhogy megemlíti. Igaz, a görögöknél eléggé alárendelt, jelentéktelen félisten volt; előbb csak helyi istenség a Hellészpontosz tájékán, majd ahogy tisztelete terjedni kezdett, fölmerevedő hímvesszeje okán termékenységszimbólum lett, a kertészek és szőlészek védnöke. Megistenülésének eredendő oka valószínűleg a priapizmus nevű, valóban létező betegség lehetett, amely a hímvesszű kóros, állandó merevségével jár. Ami miatt a középkortól feledésre ítéltetett, az Rómában, a Római Birodalom hanyatló korszakában történt Priaposszal: az említett anatómiai sajátossága folytán tiszteletét Düoniszoszhoz kapcsolták — őt tekintették atyjának is —, és e tisztelet újabb orgiákra adott alkalmat.

A sokmellű nőalak is problémát okozhat a görög szobrászat ismerőinek, hiszen ez az ábrázolási mód ugyan alapvetően a Földanyát illette meg, de egy helyi termékenységistennővel történt összeolvadása miatt az egész görögség által szűzként tisztelt Artemiszt, Efezoszban, legfőbb kultuszhelyén, több sor emlővel a felsőtestén ábrázolták. Ráadásul mindhárom figura fején több arc van, de szerintem sem Janust nem akarta ezzel megidézni a szobrász, sem az indiai és khmer isten-háromságokat, csak a lélek torzulásának kifejezését erősítette.

Fusz György e három szobra már tébolyodottan drámai, mégis esendő, és valahogy mintha egy pesti nyomortanyáról kerültek volna a mitológiába és Fusz alkotásai közé: a mitológiai alakokban *Konrád* György *Látogató*jának priapizmusban szenvedő Győzőjét és anyját, a kúriai bíró özvegyét vélem látni.

A korai mellszobrok néhányánál is már szerepet kapott a színezés. Akkor elsősorban az égetéssel, redukcióval a felületre rárakódó hamuval, fémsókkal színezett Fusz György. A műanyaghab-szobroknál a szín már közvetlen kifejezőeszközzé vált. A közelmúltban készített néhány szobrot, amelyeket kívül megfestett, tehát nem a masszába került a színezék, és nem is az égetés során rakódott rá. A szobrok samottból készültek, és 1260 °C-on, fatüzelésű kemencében égette ki őket. E szobrok létrehozásánál Fusz György közeledett a „klaszszikus" szobrászati mintázáshoz, azzal a különbséggel, hogy a szobortest fölépítésénél most sem alkalmazott belső vázat.

Természetesen megint drámai, megjelenítő alkotásokat készített. Ezúttal a lélek legbelső, az öntudat és a tudatalatti határán lebegő, személyiségformáló ösztönvágyak tárgyiasulása a három szobor. Az ülő figura zöldeskék színű, pikkelyes hüllő-ember; hüllőfarkán ül vagy inkább kuporog, és önmagába fordulva saját bensőjével foglalkozik. Az álló figura kék színű. Tollas, karja már félig szárnnyá vált, s repülni indul, kissé megdőlve a rajthoz. A rajtból azonban semmi sem lesz, a szobor lába gyökérszerűen elágazva a talajhoz rögzíti az alakot. A meggyökeresedés most más, mint a Priaposz-együttesnél, inkább *Bernini Dafné*jára emlékeztet, az emberi alak alul kezd fává változni; egyfajta skizofrénia feszül a szárnyalási szándék és a földhöz rögzítettség között — mindnyájan ismerünk ilyen embereket, sorsokat. A harmadik figura fényes szürke. Egy hallá változó kisgyermek szopja az ujját. Az elesettség, egye-

Fusz György: Gaia, 1992, samott, 190 cm

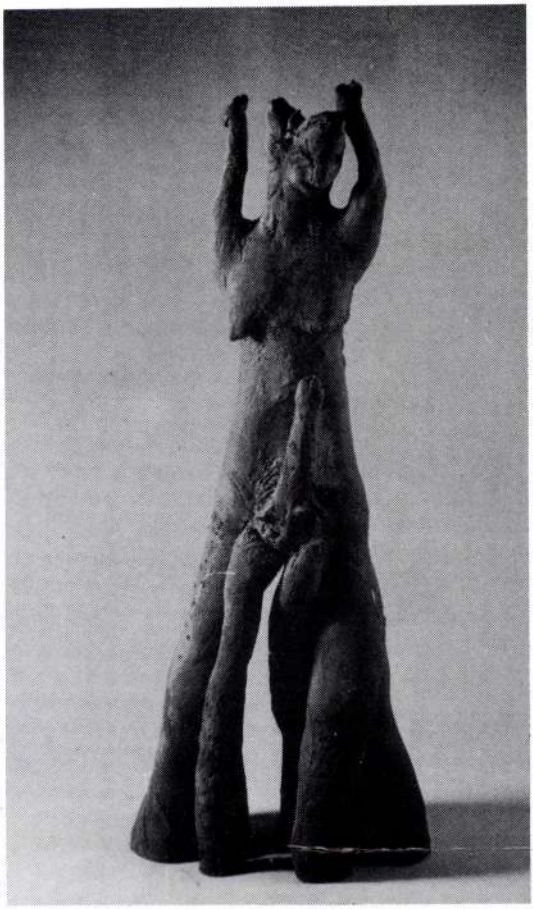

Fusz György: Priapus I, 1992, samott, 200 cm

dül maradottság kétszeres szimbóluma: anyamell helyett a hüvelykujj mint pótcselekvés, a szárazra vetett hal helyzetében.

Nagyjából ugyanezzel a munkamódszerrel készít most egy nagyméretű emlékművet Kaposvárra. Ez a háromalakos második világháborús hősi emlék az a bizonyos félig-kivétel Fusz György drámai művei közül. Három magyar katonát ábrázol majd az emlékmű, az egyik halott, fekszik, a másik ül, kuporog, valószínűleg sebesült, a középső állva vigyázza őket. Ismert háborús fotók és híradófelvételek kvintesszenciája a szoborcsoport. Epikus mű lesz ez majd, ha felállítják, hiszen azokról az egykori magyar katonákról szól, akik megjárták a keleti frontot, azokról is, akik hazatértek, s azokról is, akik ottmaradtak. Ám nemcsak róluk szól, hanem őket jeleníti meg, s nem a múltban, hanem szinte valóságosan azt a személyt állítva az egykori hozzátartozó elé, akit az elvesztett, a fiatalabb nemzedék elé pedig a kötelességét teljesítő és az áldozatul eső katonát, embert.

Mostanában Fusz György a negatívba öntött fejekhez is visszatért. A formálás, deformálás eszköze most nem a roncsolás, a puha anyag átformálása, hanem — közelmúltban készített szobrai hatására — a színezés. Mégpedig a festés egy speciális ága, amire a porcelánfejek szinte önként tolakodtak: az arcfestésről van szó. A legújabb fejeket Fusz György úgy festi ki, hogy ezáltal ezek bohócokká, clownokká, a comedia dell'arte szereplőivé válnak. A festés is végtelen lehetőséget kínál, s nem szabad elfelejtenünk, hogy a szobrászat a késői középkorig alapvetően színes volt, a görög templomok szobordíszei éppúgy a természetes lokális színekre voltak festve, mint a gótikus oltárok szentjei.

Fusz György bohócai nem szórakoztatni, nevettetni akarnak. Azt vizsgálja a szobrász, hogy az arc festése, maszkírozása hogyan változtatja meg a jellemet, a személyiséget. Ne feledjük: például a commedia dell'arte szereplői maszkjuk által meghatározott jellemek. A szöveg állandóan változik, a személyiség stabil. Az egyszerű velencei polgár azon a bizonyos „velencei terecskén" pontosan tudta, mi várható az éppen színre lépő szereplőtől. A Capitano, Colombina, Pantalone és a többi az arcán hordta a szerep jellegét. A megjelenítés módja tehát ezúttal is drámai. Nyilván Fusz György jó néhány változatot fog csinálni, s el fog jutni néhány alapvető, de egyetemes érvényű típusig.

Adalékok a század eleji magyar műgyűjtés történetéhez

Az 1907-es budapesti amateur-kiállítás • *Horváth Hilda*

II. Műgyűjtők és műgyűjtemények

Ha az 1907-es amateur-kiállításon szereplő műgyűjtők foglalkozási, társadalmi struktúráját áttekintjük, a következőket tapasztaljuk: jó néhány olyan földbirtokos vett részt, akik a magyar történelem arisztokrata családjait képviselték, azokat, akik szorosabb szálakkal kötődtek a magyar társadalomhoz és politikai élethez (*gr. Andrássy Aladárné, gr. Andrássy Gyula, gr. Batthyány Gézáné, gr. Batthyány Lajosné, br. Dániel Ernőné, gr. Károlyi Lászlóné, gr. Keglevich Béláné, br. Nyáry Jenő és Albert, gr. Pejacsevich Márkné Bethlen Hermina, br. Radvánszky Géza, Béla és Kálmán, gr. Széchenyi Imréné, gr. Teleki Sándorné*). Jó páran közülük jelentős közéleti pozíciót töltöttek be; pl.: gr. Andrássy Gyula 1906-ban a Wekerle-kormány belügyminisztere, br. Dániel Ernő egykori kereskedelemügyi miniszter, br. Nyáry Jenő főrendiház háznagy. Az arisztokrácia másik része, a nemzetek feletti, monarchiai arisztokrácia (a Pálffyak, Esterházyak stb.) távol maradt, jóllehet e családok vidéki kastélyaikon kívül fővárosi illetőséggel, palotával is rendelkeztek, s utazásaik, bőkezű vásárlásaik során ők is jelentős tárgyakkal gyarapították a családi hagyatékot, a feudális kultúra örökségeként fennmaradt főúri, családi kincstárakat.

Ugyanakkor számban jelentős műtárgycsoportot állított ki a polgárság felső soraiból kikerült parvenü arisztokrácia (amely a kiegyezést követő nagy gründolási lázban, a fellendülő gazdasági életben a kulcspozíciók megszerzése után nemesi, bárói ranghoz jutott) és a magyar kapitalizmus, indusztrializmus motorja, a jelentős vagyon fölött rendelkező nagypolgárság, a finánccburzsoázia. E rétegek ölébe hullott lassanként a gazdasági pozíciók mellett a kulturális életben is a vezető szerep. A kiállítás egyértelműen mutatja e tendenciát, a gazdasági megerősödés magával hozta idővel a kulturális javak felhalmozását is. Ekkor, a századfordulón van néhány reménykeltően megizmosodó család, amelyben mintegy tradíció lesz a műtárgy-gyűjtés, s körükben, mint a született arisztokrácia körében, az összeházasodás, a rokoni kapcsolatok csak növelik, fokozzák az ilyenfajta felhalmozást is, akárcsak az, hogy mindig előttük lebeg a történelmi családok példája. Végső soron az ő

Habán tál, 1719

műgyűjtésük eredménye lesz az, hogy megtörik a főúri, főpapi gyűjtemények korábbi kizárólagos uralma.

A dualizmus korának egyik legmódosabb kereskedő családjából származó *Kohner Adolf*nak a gyűjteményéből a kiállításon főleg különböző korokból, korszakokból származó bronzszobrocskák, egyéb bronztárgyak és vésett kövek, kámeák szerepeltek. A profitorientált zsidó terménykereskedők soraiból emelkedtek ki a Kohnerek mellett a csetei *Herzog*ok, akik szintén bevonultak a bankokba, s nemesítést, 1904-től pedig bárói rangot kaptak. Herzog Mór Lipót az amateur-kiállításon számos vitrintárgyat, órákat, burnótszelencéket, ékszereket, üveg- és porcelántárgyakat állított ki, és egy a maga nemében páratlan, XVI. Lajos-stílusú kandallódíszt. Neje, a szintén gyors karriert befutott nagyiparos *Hatvany-Deutsch* családból származott, a nagysurányi és a hatvani cukorgyár alapítójának, Hatvany Józsefnek volt a testvére. Hatvany felesége és másik testvére, Károly nagyhírű porcelánjait is megcsodálhatták a tárlat látogatói. Főként e családok voltak azok, amelyek körében

Fus2

Fűsi György keramikusművész

Marcaliban a helytörténeti múzeum és Képtár termében Gácsi Mihály festő-grafikusművész és Fűsi György keramikus közös kiállítását láthatjuk.

Hétvégi tájoló.

Somogyi Néplap, 1984. júl. 28. 5. old.

Fusz György

Teramizus

Három Teramia portréja (díjat nyert!)
a hetedi Tornágos Biennálén Pécsett.

Rózsa Gyula
ciNe

Némakadics 1982 nyert. 17.

Fusz György

nobrázmúvész

munkái a VI. nemzetközi bisplantilai biállításon

Pest megyei kiskap

1984 IX. 12

Hogy hétköznapjaink szürke egyhangúságát enyhítse, az Elmebetegek és lelki mélyponton lévők klubja mellett megnyitotta kapuit a menekülttábor nálunk működő leányvállalata is. Néhány hónapja egy szegény, szerencsétlen nincstelen is meghúzza magát főbérlőink és a mi társaságunkban, s hogy mély gyászában osztozzanak, másnaponta felkeresik rokonai, ismerősei, barátai, szerettei Svájcból, Németországból, az Antarktiszról, a Napról, a Holdról és a csillagokról, hogy vele töltsenek néhány hetet, hónapot. Ilyenkor puritán módon meg is vendégelik őket – pár vagon kolbász, hurka a szegényes menü, egy-két tábla szalonnával – persze csak azért, hogy nehogy elfogyjon a túlélési segély, ami egy hatalmas bödönben áll a konyha egyik sarkában. Kiküldött tudósítóink szerint levespor, de szerintünk leginkább a darált sárral mutat rokonságot. Az a szörnyű gyanú is felmerült bennünk, hogy itt tulajdonképpen a túlvilágra való átsegítési segélyről van szó, hisz szép hazánk mindig is liberális volt a határok kérdésében.

Egyébként az értünk aggódó milliók megnyugtatására közlöm, hogy mindenünk megvan, sőt, annyira érdeklődnek a sorsunk iránt szeretve tisztelt főbérlőink, hogy anyai gondoskodásukban még a telefonjainkat is kihallgatják, leveleinket is elolvassák. Időnként ugyan eltiltanak a fürdéstől, de kétség kívül ezzel is erényeinket kívánják növelni. Hisz Szent Margit sem mosakodott tizennyolc esztendőn át!

A baldachinos nyoszolyáinkkal pedig viharos éjszakáinkat is biztosítják: ha olyan pokoli szerencséd van, hogy egyszer sem landoltál a parkettán az éjszaka folyamán, akkor már csak arra kell vigyáznod, hogy kellően összecsomagold magad. Fejed vagy lábad lecsavarása után már kényelmesen el is nyújtózhatsz – hacsak közben rá nem jössz, hogy azon a bokádon fekszel, amelyikkel félre szoktál lépni, s így alá kell támasztani. Ilyenkor átcihelődhetsz ugyan a másik oldaladra, de számíts rá, hogy álomba szenderülésed előtt fél pillanattal éktelenül elkezd fájni a szemed, így kénytelen leszel újabb fordulatot tenni. S miután vagy két perce már édesdeden alszol, drámai felismerés nyilall beléd: gyomrod korgása már a csendháborítás határát súrolja. Természetesen nincs erőd kitámolyogni a konyhába, így kecsesen a hasadra huppansz. Így viszont az ádámcsutkád mozdul el eredeti helyéről, s te finoman és nőiesen fuldokolni kezdesz. Ha ezek után még mindig élsz, a hajnali derengésben eltöprenghetsz azon, hogy az ilyen magadfajta, rozoga nőnek talán nem is való már az egyetem. Bár csak öt perce laksz a sulitól, reggel ajánlott fél órával korábban megpróbálkoznod az indulással, hisz valamelyik kanyarban úgy is menthetetlenül összeakadsz a megkeseredett özveggyel, aki – ne is reménykedj – háromszázhuszadszor is kíméletlenül rádzúdítja megpróbáltatásokkal teli élettörténetét. Arról természetesen ne is fantáziálj, hogy majd valamikor a délután folyamán szenderegnehetsz egy fél órát. Ekkor ugyanis néhány órára feltétlenül beugrik egy-két gyermekes anya és a csemeték szolid halálsikolyok közepette párszor elkerülhetetlenül megskalpolják egymást. A nagytakarítás, festés, tapétázás, bútorvásárlás, esküvő, keresztelő, halotti tor időpontja pedig természetesen egybeesik azokkal az órákkal, midőn neked pánikszerűen habzsolnod kellene a szellemi táplálékot. Tán mondanom sem kell: hímnemű ismerőseidet (ha egyszer már olyan mélységesen erkölcstelen vagy, hogy vannak ilyen ismerőseid) távol kell tartanod e tisztességes úri háztól. (Azt eddig még sikerült eltitkolnunk, hogy „Ámor" fogkefét használunk.) Néha van egy olyan sanda gyanúnk, hogy Dante a jövőbe látott, s e lakról mintázta a poklot, mondván: „Ki ide belépsz, hagyj fel minden reménnyel!"

Finta Judit

Te vagy éltetőm!

Ha én vagyok egy szál rózsa,
Akkor Te vagy a virág locsolója.
Ha a forrás elhal, s kiapad
A rózsa is fárad, s elhervad!

Lehull szép szirma, le a földre,
S elnyeli őt a föld pora örökre.
Milyen lesz majd így a világ
Hogy nem tündöklöl sehol virág?

Ó, források, drága források!
Vizetek mindenfelé hordjátok!
A földön oly sokan várnak rátok,
Tegyétek színesebbé a mai világot!

Vazó

Emlék

Csak egy tintafolt maradt emlékül tőled
Nem érdekel, hogy mit teszel, ha meghalok.
Fent az ég bárányfelhői között
Vigyáznak rám az angyalok.

Partmenti est

Leszállt az est
Béke ül a tóra
A halászbárkák
Sorban térnek Nyugovóra.

Kibéküléssel

Csendesedj el e néma órán
Csendben hallgasd mit mondani
Szeretnék neked.
Ülj le nyugodtan, kapcsold
Be az órád, szépen, nyugodtan,
Hunyd be a szemed!

Sütkei Gábor

Alázat

Sohasem alázkodtam meg egy férfi előtt,
De előtted megteszem.
Úr vagy számomra, mennybéli úr,
Kit az ég küldött nekem.

Áldom a napot, mikor az éj odaadott nekem.
Áldom az életünk s szerelmünk.
Áldom azt a boldogságot, mit általad nyerhettem el.
Áldom azt az érzést, mit közösen kerestünk.

Sohasem feküdtem egy férfi lábai előtt,
Testem előtte megalázva porban nem heverhetett.
Számmal csókoltam isteni lászenvedhetett.

Áldom az éjszakát, s a napot, ki által megszerettelek.
Áldom, s nem feledem el soha, mily jó vagy hozzám.
Áldom s csókkal megpecsételem álmunk,
Áldom, hogy bűnöd által alázatod látnám.

Sohasem csókoltam meg férfi kezét,
Ily alázatot nem tűrhettem el soha!
De ha a Te kezedet csókolom, az nem alázat,
Az tiszta szerelem.

Sohasem alázkodtam meg férfi előtt.
Sohasem feküdtem le lábai elé a porba.
Sohasem csókoltam meg férfi kezét. . .

Áldom, s sohasem bánom, hogy számmal
Csókoltam kezed s a lábad.
Áldom, s mindig kívánom mennybéli csókod,
Tested, mit nekem adott az ég.
Melyet nekem ítélt az úr, s a csillagok.
Nézd édes, még ragyog!
Hagyd égni még!

Pekti Ildikó

Döbröközi nemzetőrök, 1848

Most van 145 éve annak, hogy Döbröközön megalakult a nemzetőrség. A magyar forradalom és szabadságharc sikeres megvívása, az ország közrendjének és közbiztonságának fenntartása céljából 1848. tavaszán országszerte megkezdték a magyar nemzetőrség szervezését és felfegyverzését. A Tolna vármegyei nemzetőrség toborzási és szervezési biztosa Perczel Miklós, a híres bonyhádi Perczel-család egyik tagja volt.

1848. április 14-én terjesztették fel a vármegyei alispán részére a dombóvári járás nemzetőrségéről szóló kimutatást. Eszerint az összlétszám 2.127 fő volt; ebből: kapitány 15, főhadnagy 29, alhadnagy 29, őrmester 30, káplár 207, legénység 1817 fő. Döbröközön 1 kapitány, 4 tiszt és 175 legénységi állományú nemzetőr volt. A rangokat választás révén kapták az érintettek az erre vonatkozó országos hatályú szabályzat alapján.

Az 1848. június 13-i belügyminisztériumi rendelet alapján Tolna vármegyének 2.179, 18-40 éves hadrafogható férfit kellett kiállítani és felfegyverezni a déli határrészekre „a házuk és a haza védelmére". Ebből Döbröközre 28 fő esett. A június 19-i rendelettel ezt a létszámot megkétszerezték. Ezek voltak az úgynevezett mozgó nemzetőrök, akik a lakóhelyükön nem voltak kötelesek szolgálatot teljesíteni. A déli határrészre vitték őket az úgynevezett bácskai és a drávai ezred kötelékében. Sajnos, névszerint nem ismert, hogy Döbröközről kik voltak mozgó nemzetőrök, de az ismert, hogy főleg a drávai ezredben teljesítettek harctéri szolgálatot. Mivel a két ezred augusztusban Bácskában egyesült Perczel Miklós őrnagy vezetése alatt, döbrököziek szolgáltak a bácskai ezredben is.

Ezek alapján feltehető, hogy döbrököziek is voltak az 1848. szeptember 29-i pákozdi csatában, melyben Perczel Miklós őrnagy, az egyesült bácskai és drávai ezredek 1180 fős állományának az élén, a magyar honvédsereg jobbszárnyába tagozódva, kitűnően helytállt. Erről tanúskodik Móga János tábornok, hadseregparancsnok gratulációja a csata után Perczel Mór ezredesnek, amely így szólt: „Gratulálok Önnek ezredes úr, mi győztünk és a nap érdeme az Ön fivéréé és a tolnai nemzetőrgárdáé.

Feltehető továbbá az is, hogy voltak olyan döbröközi mozgó-nemzetőrök, akik 1848. október 7-én résztvettek a Csapó Vilmos őrnagy vezette nemzetőregység tagjaként az ozorai diadalban, amely nagy dicsőséget hozott a Tolna vármegyei nemzetőrség számára. Ez abból következtethető, hogy Csapó őrnagy 1848. szeptember elején – többek között – Dombóvár, Szakcs és Tamási környékén szervezte a nemzetőrséget és a népfelkelést.

Hazafias kötelességünk, hogy folyamatosan ápoljuk a dicsőséges 1848/49-es forradalom és szabadsághac önzetlen résztvevőinek az emlékét és amikor csak alkalom nyílik rá, méltassuk történelmi tettük jelentőségét.

Dr. Gelencsér Gyula

Fusz György portréja mellé

Képernyőn a katalógussal

A Magyar Televízió regionális műsora a közelmúltban mutatta be a Szekszárdon élő és alkotó kerámikusművészt, Fusz Györgyöt és feleségét, Kis Ildikót. Házigazga beszélgetőpartner Schubert Péter grafikusművész volt.

Egyik legújabb – most készülő – köztéri szobrának születését is megtekinthették a nézők. Ez az alkotás a II. világháború áldozatainak állít majd emléket a kaposvári Jókai-ligetben. Ma még idegenül fogadják egyes körökben a kerámiát, mint köztéri alkotást, hiszen a hagyományosan elfogadottabb anyag a bronz vagy a kő. Fusz György témaválasztása határozta meg az anyagát is. Az utóbbi időben nagyméretű plasztikák, szobrok jellemzik alkotói korszakát. A portréfilm bepillantást engedett a készülő szobor statikus megalkotásába is.

Kis Ildikó színezett porcelánjainak, fa-, növényalakokat idéző formái sem ismeretlenek. A nézők arról is hallhattak gondolatot: mit jelentenek, milyen jelképet hordoznak Kis Ildikó alkotásain a pikkelyek. Természetesen teás-, kávésedények, készletek is születnek a közös műhelyben. A szekszárdi Találka téren álló szobra színes, játékos világával oldja a tér szürke, szabályos lefedésű zárt formáit. Kis Ildikó műanyaggal bevont beton alapú nagyméretű térplasztikája markáns, erőteljes színezetével ma már megszokott motívuma a város egyik nagyforgalmú sétáló terének.

A filmben rövid időre szó esett arról a katalógusról is, mely Fusz Györgyöt mutatja be. Legújabb alkotásairól Schöck Gyula felvételei illusztrálják Anne Brit, Sonna Reines és Pogány Gábor művészettörténész gondolatait. Arról, hogy miként került kapcsolatba a mitológiával és ebből mi módon születtek embernagyságú szobrai, maga a művész is vallott a televízió képernyőjén. Szükségesek az ilyen jellegű verbális, szavakkal elmondott megnyilatkozások, mert az alkotást viszik közelebb a nézőhöz, a befogadóhoz. Különösen így van ez olyan esetekben, ahol a torz, a rút, a csonkolt szépség hangsúlyosan jelenik meg. Fusz György Gaia Priapus, Typhon alakjait idéző szobrai drámai, katartikus erővel hatnak. Az 1992-ben rendezett pécsi kerámia biennálén az alkotások különdíjat kaptak. A többnyelvű katalógus előszava részletesen szól az alkotás folyamatát bemutatva a gondolattól a szoborépítő utolsó simításig, bevezetve néhány technikai intimitásba.

Addig, amíg a művész, művészházaspár szinte kötelezőnek érzi környezetének alkotásaival történő formálását lakóhelyük közterein is, addig mások, a már kiállított műveket sorra, rendszeresen rongálják. Ez a méltatlan sorsa a szekszárdi Liszt Ferenc téren felállított zenélő kútnak is, mely Fusz György munkája. Jelenleg megrongáltan vár a nyár elejére tervezett felújításra ez a sómázas kerámiakút.

A katalógus biográfiai, életrajzi adataiból nyomon követhető a művész szakmai pályafutásának eredményességét jelző állomásainak sora. Újra meg újra szólni kell azokról, akik napjaink gazdasági helyzetéből adódó nehézségek között is hajlandók áldozni a kultúra terjesztésre. Fusz György katalógusa sem jöhetett volna létre, ha nincsenek mecénások. Ezzel a katalógussal nem csupán a művész lett gazdagabb, de a város is olyan kiadványt, névjegyet mondhat magáénak, ami nemzetközi találkozók beszélgetéseinek indítója lehet.

Decsi Kiss János

Tolnai Népújság
1993. ápr. 29

FUSZ György

M. Hírlap
1994. június 28.

Archaikus kerámiák

A keramikus, ha kiégeti anyagát, az agyagot, már archaizál: a terrakotta az emberiség ősi kultúrájának első emlékei közé tartozik. Hát még ha a terrakottából idolt vagy faunt mintáz a művész, vagy közönséges sípot hengerel belőle. Ezt látjuk ugyanis a Vigadó Galériában, ahol három múltidéző keramikus mutatja be új munkáit.

Különbözőképp archaizálnak. Nagy Márta az égei civilizációt idézi lapos testű, stilizált fejű figuráival. Meg azzal is, hogy éppen csak, itt-ott színezi darabjait. Fusz György ördögöket, félisteneket mintáz — csupa rettentő alakot; s ha történetesen portrét készít, arcát-fejét annak is elcsúfítja, megnyomorítja, sőt még — úgy érezzük — derül is rajtuk, hogy milyen mulatságosak. Geszler Mária technikája rafináltabb: bekötözött fejük miatt csupán álportrénak mondható sómázas büsztöket formáz, mellettük hatalmas porcelán furulyákat állít ki, csakhogy ezeknek is mitikus tartalmat adott.

Három művész kollektív kiállításán az emberben akaratlanul is felvetődik a kérdés: mi a közös bennük. De nem hiszem, hogy ez esetben tudatosan egyeztetett programról beszélhetnénk. Mindegyik résztvevő a másikra tekintet nélkül dolgozik. Valószínűleg a lehető legtermészetesebb dolog történt. Kecskeméten, a kerámiastúdióban munka közben összetalálkozott ez a három ember. S úgy érezték: jó volna együtt bemutatkozni. Így nagyobb hangsúlyt kapnak mind az azonosságaik, mind a különbségeik. Tehát egyszerűen csak nyilvánosságra vágytak, közönségre. Gyanítom: nem hiába. Nemcsak művészetük, a kiállítás is érdekes: úgy változatos, hogy közben mindegyikükről látványosan karakteres képet formál. A város, meg az idegenforgalmi szezon kellős közepén sok nézőre, talán még vevőre is számíthatnak.

Vadas József

ELTE Bölcsészettudományi Kar
Tanulmányi Osztály
ESTI- ÉS LEVELEZŐ TAGOZAT
1364. Budapest, Pf.1o7.
V.,ker. Pesti B. u.1.

T. Pályázó!

Értesitem, hogy a "fe
helye az alábbiak szerint lesz:

1994. j ú n i u s 27

Budapest VIII., Múzeum k

Budapest, 1994. május 20.

FUSZ György

1993 *

Fölavatták 1993. október 30-án Fusz György második világháborús emlékművét a kaposvári Jókai ligetben. Ünnepi beszédet *Szendrei László*, a HM államtitkára mondott.

FUSZENECKER FERENC

említve mint kiállító .ld.Kerekes Gábor

P.Szabó Ernő:Szociofotó-Öregek.Pányes Adolf terem
UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.20.sz.3.o.

sszám, megnevezés:

törv. munkaidőnek megfelelő szem. alapbér: Ft.

nitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

artama: -tól -ig.

vitója:

z szükséges előzetes engedély kelte, száma:

ilő dijból progressziv jöv. adó és községfejl. hozzájár. kerül

.....

....

Fuszenecker Ferenc

Építészeti fényképpályázaton első díjat nyert.

Magyar Hirlap 1980/12/3/8

Furch Ferenc
fotós

Fedett atlétikai csarnokot
avattak a Tüzér utcában.

—: Sport
Tükör, 1974. jan. 29-7 oldal.

„...Fuszeneckert elsősorban és mindenekelőtt a társadalmi kérdések jól körülhatárolható köre érdekli. Nevezetesen, ő az elesettek, a közösségtől leszakadók, a félresodródók, az árván maradók (legyen az ember vagy település) sorsára érzékenyen figyelő fotográfus. Stílusa szigorúan valóságelvű. Ezt meggyőzően bizonyítják, úgy gondolom, a kiállításon látható fényképei. Amikor fotografál, szüntelenül arra törekszik, hogy minél egyszerűbben, világosabban és minél élményszerűbben tárja elénk a tényeket. Ennek megfelelően fényképei korszerű, a szerző egyéniségét tükröző szociofotók, melyekbe beépült minden, ami a nagy elődöktől eltanulható, valamint az a több mint tíz esztendős tapasztalat, amit a Nagybaracskai Fotográfiai Alkotótelepen szerzett.

...Fuszenecker fényképei szolgálatot teljesítenek. Ő nem a jövőnek fényképez, hanem nekünk. A mi figyelmünket hívja fel a szeretet, az együttérzés hiányára, a közönyösségre, az emberi, a családi kapcsolatok veszélyes romlására. Amit fényképei erejével elér az már-már egyfajta hiánypótlásnak is tekinthető. Arra kényszerít bennünket, hogy szembenézzünk a tényekkel. Így (így is) élnek emberek, így pusztulnak értékeink. S ami ennél még fontosabb: így kellene figyelnünk rájuk, ahogyan ő teszi, mert tudnunk kell, hogy Fuszenecker nemcsak lefényképezi az embereket, hanem azon túl is érdeklődik irántuk, igyekszik kapocs lenni köztük és az őket lassan elfelejtő társadalom között". (Gera Mihály)

FUSZENECKER FERENC

Kispesten született 1944-ben. Budapesten érettségizett, eredeti szakmája órás. 1964-ben kezdett el fényképezéssel foglalkozni, tagja lett a Budapesti Fotóklubnak és 1980 óta tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének. 1983-ban kapcsolódott be a Nagybaracskai Fotográfiai Alkotótelep munkájába. Az 1991-ben Gödöllőn alakult Duflex Fotográfiai Stúdió alapító tagja.

Egyéni kiállításai:

1978 Budapest
1978 Budapest
1981 Gödöllő
1982 Gödöllő
1983 Budapest
1985 Budapest
1986 Budapest
1987 Budapest
1988 Budapest
1989 Gödöllő
1991 Gödöllő

FUSZENECKER Ferenc fotóművész

A DUFLEX FOTOGRÁFIAI STÚDIÓ
ÉS A GÖDÖLLŐI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
TISZTELETTEL MEGHÍVJA
1994. NOVEMBER 5-ÉN 16 ÓRÁRA
A GÖDÖLLŐI GALÉRIÁBA

KORKÉPEK

FUSZENECKER FERENC
FOTÓMŰVÉSZ
GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

A KIÁLLÍTÓ MŰVÉSSZEL
KRESZ ALBERT FOTÓMŰVÉSZ
BESZÉLGET

FUSZENECKER FERENC VENDÉGE:
MADARAS JÓZSEF, A SZÍNÉSZ

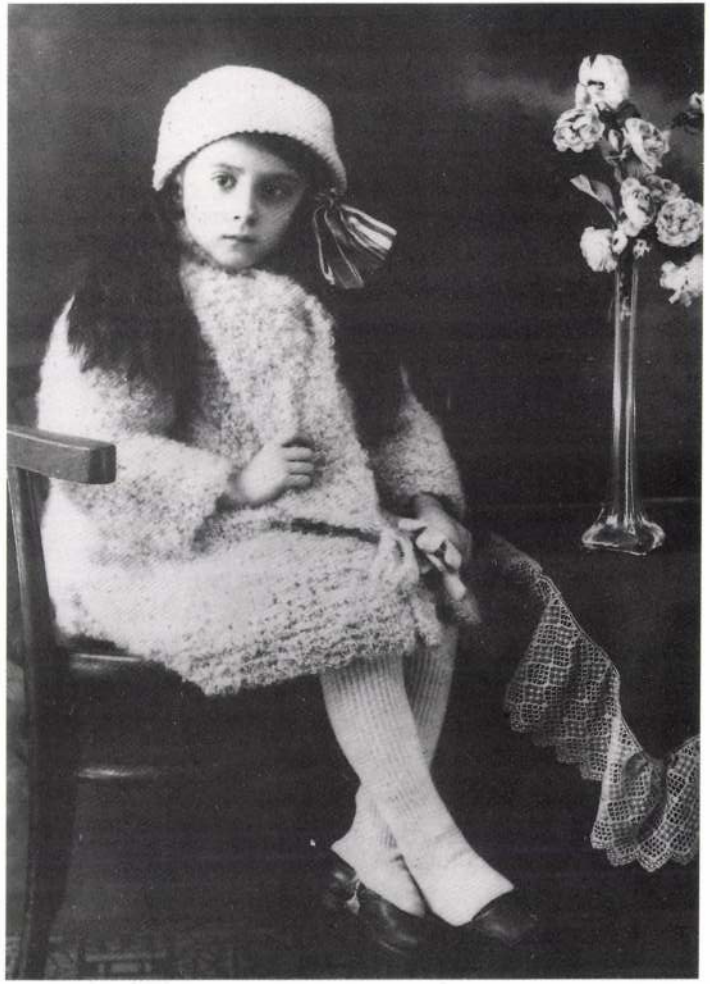

ANYÁM 1913

ANYÁM 1991

TÁMOGATÓK:

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

DUFLEX FOTOGRÁFIAI STÚDIÓ, GÖDÖLLŐ

MŰVÉSZETI ÉS SZABADMŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY

ORSZÁGOS JÁTÉK ALAP

GÖDÖLLŐI GALÉRIA
PETŐFI SÁNDOR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
GÖDÖLLŐ, SZABADSÁG ÚT 6.
Nyitva:
1994. NOVEMBER 27-IG
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL HÉTKÖZNAP 15-19 ÓRÁIG,
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP 10-18 ÓRÁIG

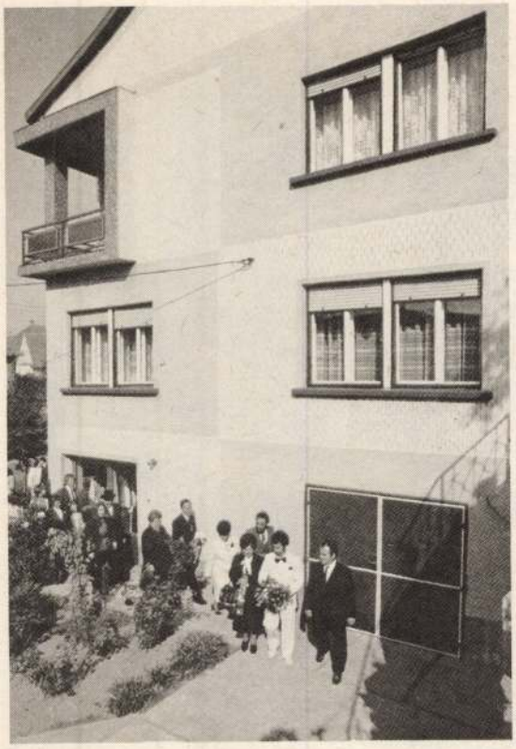

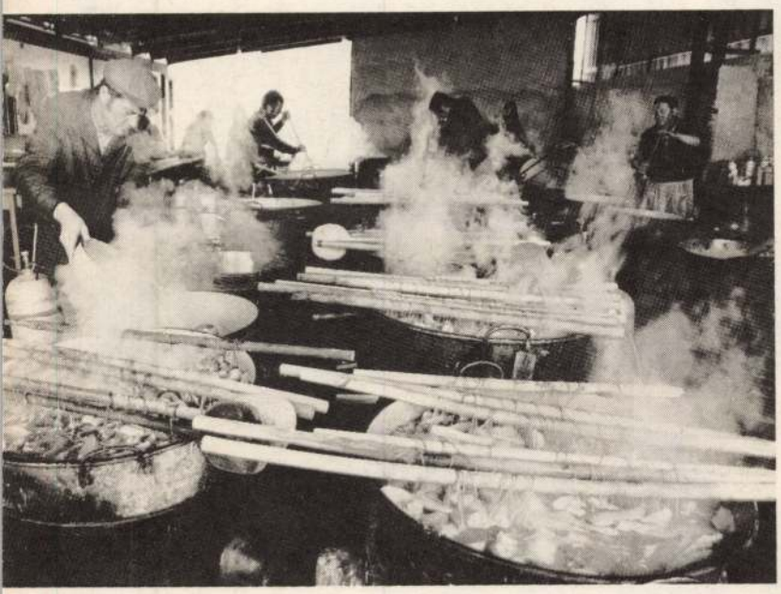

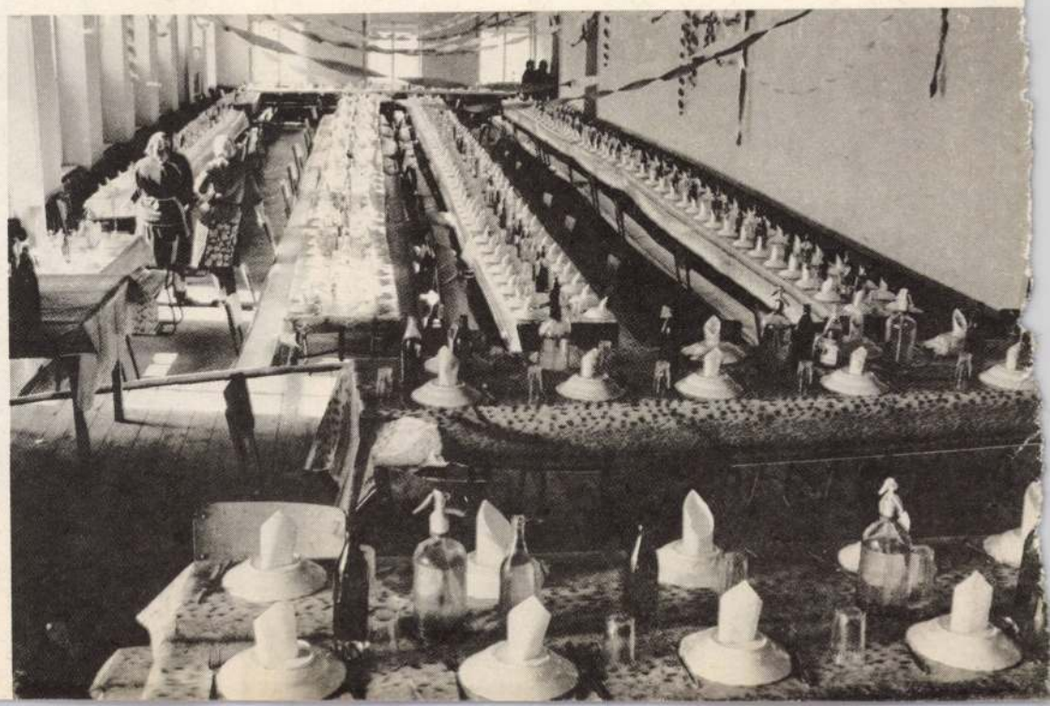

Walter Péter : Császártöltési esküvő
(részleta sorozatból)

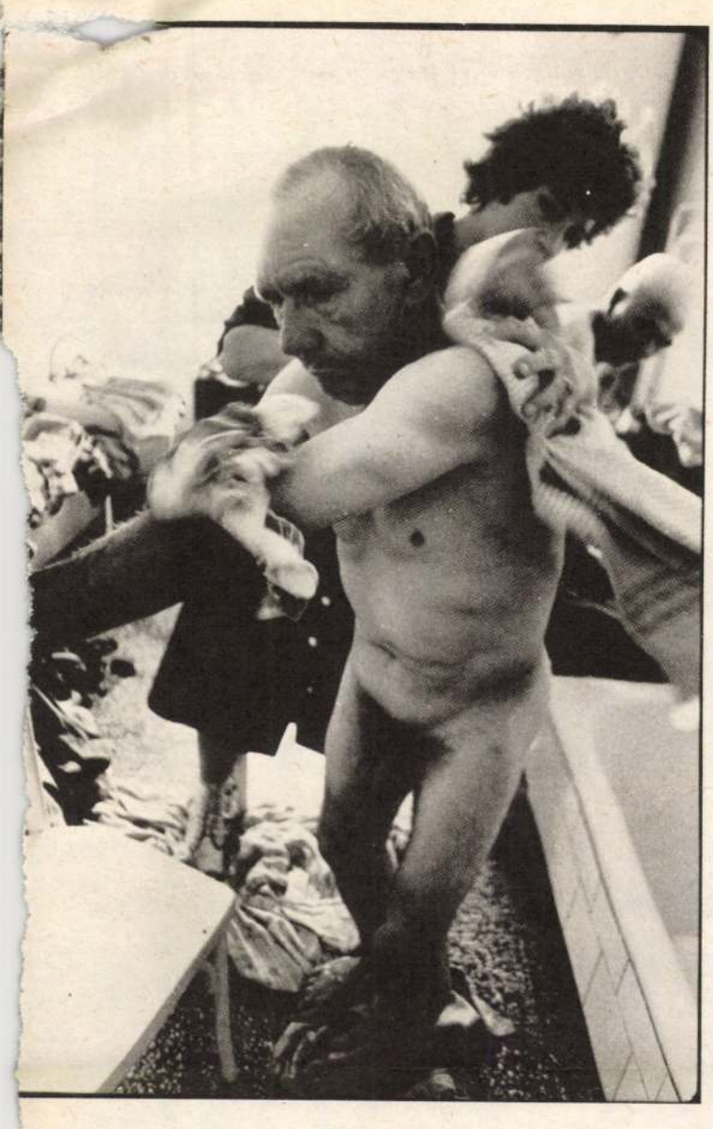

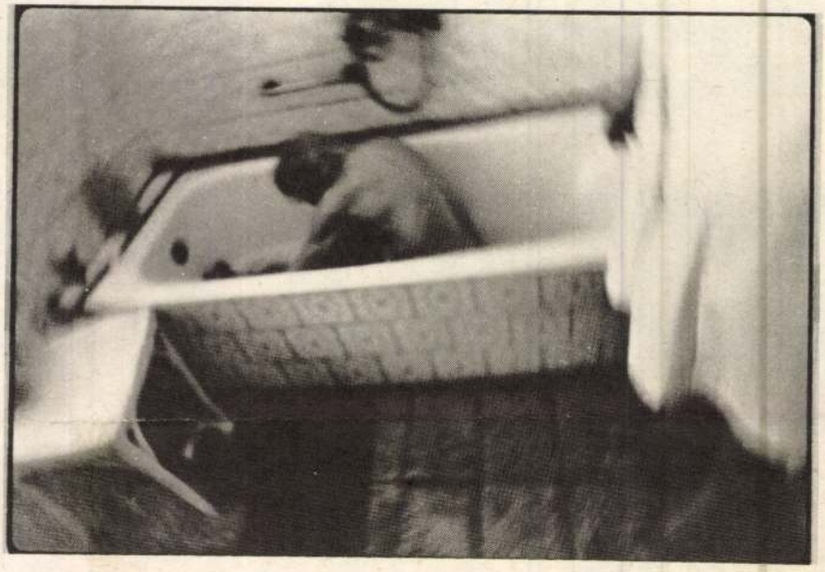

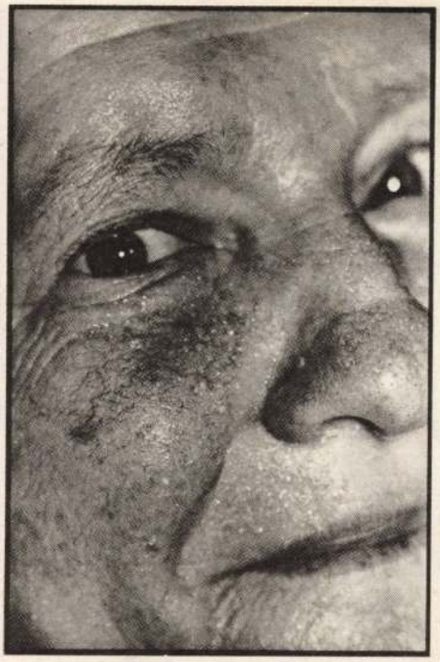

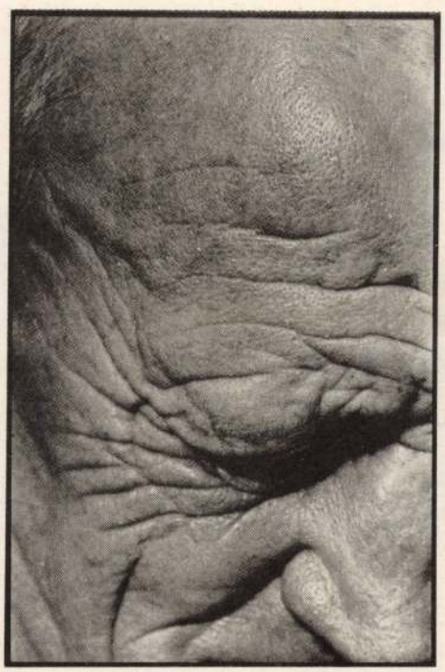

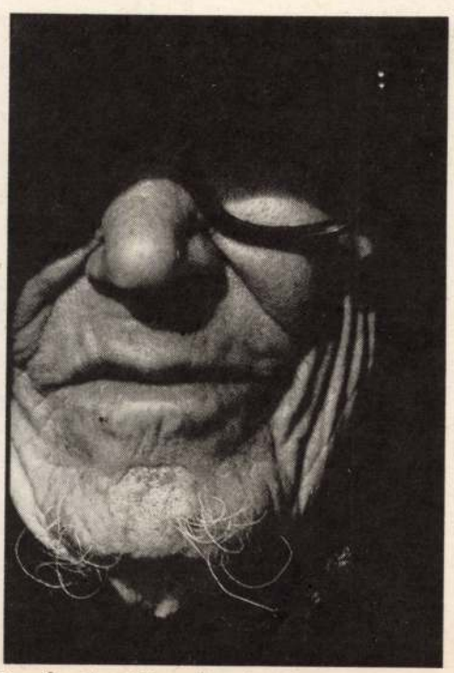

Kiss Árpád : Mikrovilág (részlet a sorozatból)

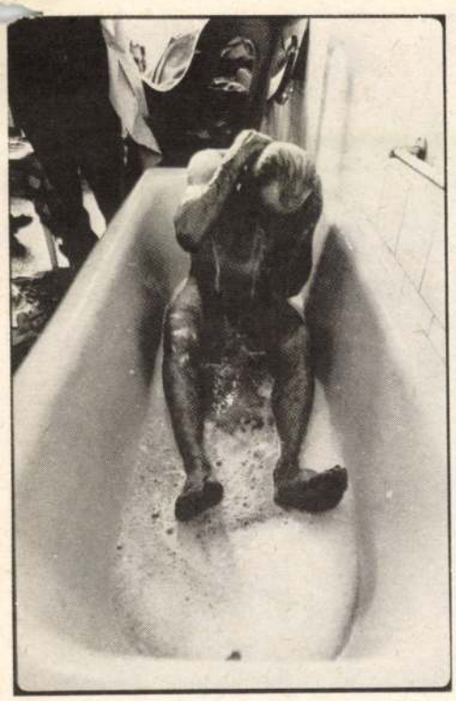

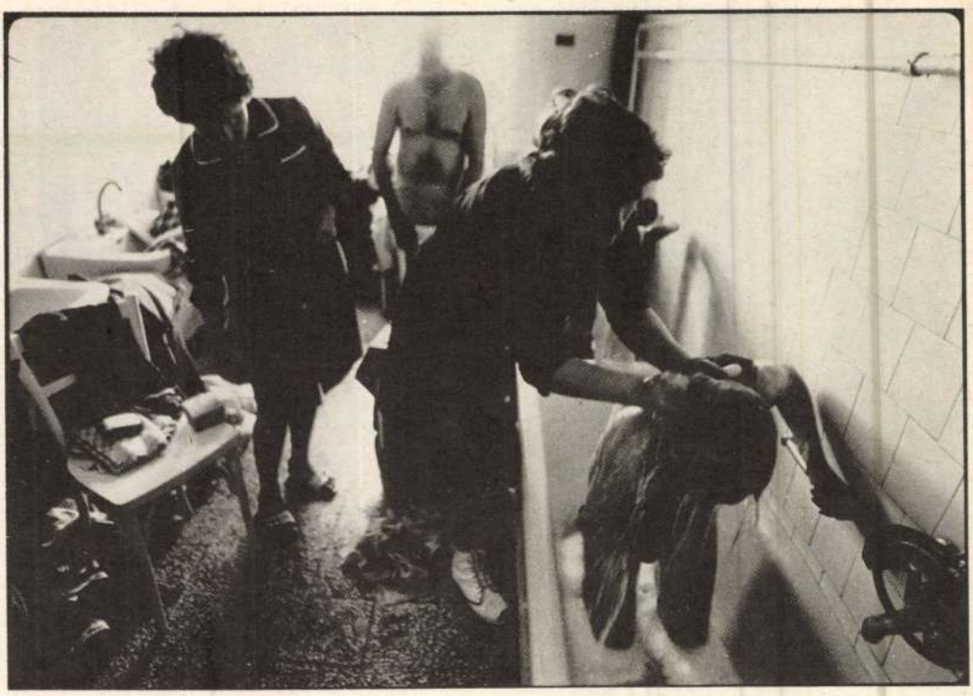

Fuszenecker Ferenc : Bácsborsód, Szociális otthon, 1984

FUSZENECKER Ferenc (fotó) Fotóművészet, 1985/3. sz.

Partra vetve

AZ ÉJJELI MENEDÉKHELY A VÍGSZÍNHÁZBAN

Nézőpont kérdése az egész: ebben az előadásban van egy kiemelkedő és két nagyon jó jelenet. Amikor Eszeñyi Enikő Nasztya szerepében mindjárt a harmadik felvonás (a második rész) elején francia diák szerelméről mesél, olyan megrendítően festi elénk megkopott emlékekből és izzó, szeretetéhes vágyakból épített álomvilágát, hogy neki hisszük el még Luka vigasztaló szavait is. S nem sokkal ezután, amikor Natasa tűnődik fennhangon, vajon miért is kellene mégiscsak Vaszka Pepel mellé állnia, Pap Vera lemondó testtartásban, semmibe révedő tekintettel szuggerálja önmagát, míg végül rongybabaként hullik a férfi ölébe. Aztán amikor Nasztya már nemcsak a mélység életformáját, a nyomort és kiszolgáltatottságot, hanem a benne élő kiüresedett emberroncsokat is megelégeli, Eszenyi Enikő szaggatott ráolvasással, szeles, kapkodó mozdulatokkal végigsöpör a hervasztó, alig élő romhalmazon, és elrohan. Kétségünk sincs afelől, hogy a Báró nem éri utol.

Egyébként: nem sikerült megfejtenem, mi indította Szikora Jánost arra, hogy megrendezze Gorkij igazi remekművét, s mi késztette a Vígszínházat arra, hogy éppen most műsorára tűzze. Az éppen most, ezúttal nem a közvetlen vagy közvetett társadalmi környezetre, hanem nagyon is konkrétan a társulat hozzáállására, fogékonyságára, játszókedvének állapotára utal Gorkij vonatkozásában.

Szikora kitalálta a díszletet: egy hajó mélyét. A hajó mélye természetszerűen a rakpart (rakodópart) alsó köve alatt van; itt bizonyos effektusok szerint víz öleli, máskor azonban sétálnak a kiszáradtnak látszó folyómederben. S mivel az előadás végére maga a hajófenék is elpusztulni látszik, azt kell feltételeznünk, hogy víztelen holtágban vesztegel. Az egyébként szigorúan naturalista előadásban ezen el kell töprengeni . . .

Egyéb aspektusokból naturalista életképpé sóványodik Gorkij darabja; Szikora szemmel láthatóan a színészek kreativitására s a szövegre bízta magát, s a rendezést. Nem teremt viszonyokat az egyes szereplők közt, nem hangsúlyoz, monotonon darál. A drámainak tudott események lágy intermezzókká szelidülnek az enervált és belakottnak látszó nyomorban.

Amikor megérkezik Luka, nem történik semmi. Sem vigasztalnia, sem megmozgatnia nem sikerül az egy tömbbe süppedt közösséget. Tordy Géza rezervált távolságtartással próbálja megfogalmazni a figurát, de hát Lukát így nem lehet. Hiába emlegetik minduntalan a többiek az ő határtalan és „közegidegen", következésképp rejtélyes, misztikus indíttatású jóságát, ettől a Lukától néhány karitatív nekifeszülést látunk, semmi mást.

Nem a tehetség, inkább a hit hiányzik az egyes szerepek megformálóiból. Vallai Péter a Színész szerepében nem találja a karakter összerendező alapvonalát, tán nem is hiszi, hogy van ilyen. Kern András oly sikeresen kerüli el Szatyin szerepének „ziccer" jellegét, hogy mint Luka bizonyos értelmű ellenpontja sem teremtődik meg a színpadi Szatyin.

Balázs Péter Kosztiljovja csöppet sem fenyegető, viszont igen nevetséges; a kabarétréfákból ismerős gesztusok durván megbosszulják magukat. Igó Éva Vaszilisza elevenebb, amikor beszélnek róla, mint mikor a színpadon van. Ifjú szeretője Vaszka Pepel szerepében Kaszás Attila viszont egy sokkal jobb előadásban is a helyén lehetne.

A többiek — ki-ki a szerep mérete szerint — epizódnak, következésképp lényegtelennek fogják fel saját feladatukat. Tábori Nóra (Kvasnya) mintha egy másik előadásból, s egy másik előadásba lépne be, nyilván nem saját hibájából. Rudolf Péter jól játssza, amit játszik, de amit játszik, az nem Aljosa. Viszont rettenetesen hasonlít a Lámpásra.

Gálffi László Bárója, Szarvas József Klescs-alakítása alapvetően jó, csak rendezőért s rendezésért kiált. Harkányi Endre Bubnovja — feltehetően hasonló okból — többnyire sok. Szombathy Gyula Medvegyev rendőrként tanácstalan és bizonytalan.

S amit végképp nehéz volt elképzelni: az előadás első része — az első két felvonás — lassú és unalmas. Mindegy, ki jön be és ki megy ki, fészkelődnek a nézőtéren, mert még a Venczel Vera játszotta Anna halála sem több szürke melodrámánál, nem is beszélve Luka megjelenésének teljes észrevétlenségéről.

Viszont Eszenyi Enikő és Pap Vera remek, maradandó pillanatokat teremt. Tőlük a legélvezetesebb Morcsányi Géza gördülékeny fordítása, nekik lehet valóban elhinni, hogy a lét pereme alatt élőket nem sajnálni kell, hanem elviselni. A vígszínházi előadást viszont: is-is.

CSÁKI JUDIT

Gálffi László, Pap Vera és Eszenyi Enikő
KELETI ÉVA FELVÉTELE

(Ellen)forradalom Mucsán

NESTROY-ŐSBEMUTATÓ MISKOLCON

Lehet-e időszerűbb feladata egy újjáalakuló színháznak, mint a kisstílű provincializmus csúfondáros leleplezése? Úgy látszik, nem, legalábbis Miskolcon nem, ahol a nemrégiben kinevezett új főrendező, Galgóczy Judit az osztrák szatírairodalom jelesének, Johann Nestroynak Magyarországon eleddig sosem játszott politikai pamfletjét választotta bemutatkozásul, „zenés szatírabohózattal" nyitva meg a színház új évadját.

A Szabaccság Mucsán címmel bemutatott dráma (a fordító: Viola József) különös módon éppen 1848-ban született, s gyilkos paródiáját nyújtja a kispolgári tétovaságnak, egy provincialitásba lezüllő polgári forradalomnak, s illúziótlanul pontos görbe tükörben állítja a néző elé a mucsai népfölkelés kacagtató kisszerűségét. A darabbeli városkában megingathatatlannak látszik a helyi bürokrácia hatalma; a polgármester, a rendőrség, a besúgók begyakoroltan működnek együtt, a polgárok hiába lázadoznak az önkény ellen, nincs megváltás, egészen addig, míg színre nem lép a „hivatásos forradalmár" egy bajkeverő újságíró képében. A hatalom lassú erózióját gyors forradalmi erjedés követi, kitör a népfölkelés; Ultra, az újságíró többbrendbelileg is cselt szó, s megbuktatja a polgármestert; ám eközben időről időre kiderül, hogy a kispolgári tömeg legalább annyira fél a változásoktól, mint amennyire megunta elszenvedni az elnyomatást. Ráadásul az új eszmék hirdetői kísértetiesen emlékeztetnek a régi adminisztráció figuráira . . . Nestroy darabjának drámai alapképlete meglehetősen egysíkú volna, ha nem lennének remekbe szabott karakterei, s nem lenne a darab átitatva az irónia, a paródia, sőt a burleszk kétértelműségével. A duplafenekű játék kimenetele persze az előadásban dől el: ahol kellene derülnie annak, hogy a paródia mire vonatkozik, mi ellenében működik és meddig terjed, valamint melyek azok a politikai tartalmak, amelyeket céltáblájára tűz ez a játék.

A miskolci előadás rendezője „zenés szatírabohózattá" formálta át a darabot: songokat ültetett a szövegbe, látványos víziókkal, álomképekkel és némajátékokkal tűzdelte tele a drámát; a „brechtizált" alapszöveg ekként drámai kanavászként funkcionál, amelyre a csípős-éles (vagy annak szánt) társadalomkritika felépülhetne. A színpadon Juhász Katalin látványos és jól működő díszlete uralkodik: a vasvázas épület (a Nyugatira emlékeztetően) hol pályaudvar, hol borgőzös kocsma, hol a polgármesteri iktatóhivatal; jelenetenként körbeforog új és új funkcióját szerint. Ám a rendezés túl sokat bíz a forgószínpadra: csillogva-villogva-zakatolva működik a masinéria, néhol már-már önállósulni látszik, s látványában akkor a legszuggesztívebb, amikor üresen pörög magában; ám az emberi viszonylatok eközben kidolgozatlanok maradnak, fölébük nő a gépezet működése. A darabértelmezés gondolati kimunkálatlansága, tévesztett iránya abban érhető leginkább tetten, hogy mindvégig eldöntetlen maradt, honnan hová akar eljutni, s mit mi ellenében kíván leleplezni a játék. A szituációk pontos kidolgozása és történelmi-társadalmi konkretizálása híján valamiféle általános ironizálásba süllyed a harsány komédia, s pontosan az nem derül ki a játékból, mitől válik menthetetlenül provinciálissá a mucsaiak fölkelése.

Sallós Gábor, Péva Ibolya és Karczag Ferenc
KELETI ÉVA FELVÉTELE

Az előadás — az egyenetlen rendezői értelmezésen túl — egyenetlen és lazán kapcsolódó alakítások sora: a színészek némelyike énekhanggal nem győzi, mások a játék ironikus-parodisztikus hangütését tájolják félre. A legmegbízhatóbban kidolgozott figurákat Sallós Gábortól (Miki, a besúgó) és Fehér Ildikótól (özvegy Nemes Facérné) láttuk. Sallós cinikus és dörzsölt spiclije pontosan tudja, hogy az efféle átmeneti rezsimek — történjék bármi — nem lehetnek meg nélküle, s bár ő is fél az elszabadult indulatoktól, meg akarja őrizni pozícióját. Fehér Ildikó kikapós özvegye azt játssza el nőben, amit a férfiak a politikában: a csúfondáros álszenteskedést. Matus György paternalisztikusan erőszakos polgármestere, Csapó János akkurátus, együgyűsködő baktere, Vass Péter szemés köpönyegforgató udvari költője, Szegedi Dezső józan szűcsmestere hiteles karakterfigurák lehetnének, ha pontosan ki volna jelölve helyük a játékban. Karczag Ferenc rámenős újságírója (Ultra) akkor talál magára leginkább, ha — orosz tisztet vagy népfölkelőt — játszhat; szívtipró hősszerelmesként és az igazság bajnokaként erőtlenebb. A besúgólány (Zborovszky Andrea) naiv és butácska, a bakterlány, Walpurga (Balogh Csilla) még naivabb és lelkes, a hivatal szerelmes ifjai (Zubornyák Zoltán, Mikola Róbert) romantikusan vágyakozók és csöppet sem hiszékenyek.

A színpadnyílást sorompók zárják, időnként villódzó vonatok vágtatnak át — előttünk — a vasútállomáson. Nagy dördüléssel vágódnak ki utánuk a sorompókarok. Az előadás is ilyen: időnként átviharzik egy-egy mozgalmas jelenet a színen, és csak kapkodhatjuk a fejünket, mi jön még utána.

KOVÁCS DEZSŐ

Vaskor

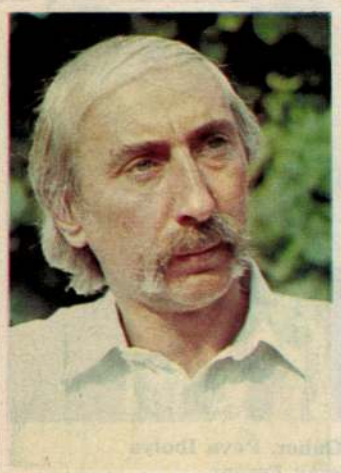

A SZERZŐ FELVÉTELE

A fényképezés és a fényképek uniformizálódó világában, melyben a tökéletesedő technika egyre inkább fölöslegessé teszi a mesterség és az eszközök ismeretét, sajátos felfogást képvisel Fuszenecker Ferenc. Fémképeivel — melyet tavaly egy válogatás keretében a bradfordi fotóművészeti múzeum is bemutatott — néhány éve bukkant fel, s keltette fel a kortárs magyar fotóművészet iránt érdeklődők figyelmét.

— *Hogyan jutottál el ehhez a különös eljáráshoz?*

— Valahol ott kezdődött, hogy egyszer a munkahelyemen — a metrónál — áramköri rajzokat fényképeztem. Ekkor kezdett el foglalkoztatni a fényképek fémre való átvitelének a lehetősége. Először vörösréz lemezzel, majd alumíniummal kísérleteztem, azután jött a vas, ami sokkal jobban alakítható, mint az előbbiek. Ötéves kísérletezés eredményeként, 1985-ben mutattam be vasfényképeimet a Váci utcai Fotóművészeti Galériában.

— *Fémek fényérzékeny anyaggal történő bevonása a fényképezés feltalálásával egyidős eljárás. A te módszered mennyiben új vagy mennyiben azonos a múlt században elterjedt ferrotípiával?*

— Egészen más, mint a régi eljárások — csak azért *ferro*, mert vaslemezt használok. Itt a tónusok és a színek abból alakulnak ki, hogy milyen felülete van a lemeznek. Ennek érdekében különféle manipulációkat alkalmazok: a csiszolástól a homokfúváson keresztül a hőkezelésig. Maga a felvétel normál filmre készül, majd nagyfilmre teszem át, azután jön a lemezre történő átvitel. Mindegyik kép egyedi és reprodukálhatatlan. Készíthető róla ugyan diamásolat, de az a látványt csak töredékesen képes visszaadni.

— *Épp a lényeg, a felület hidegsége, az ezüstös tükröződések, a beeső fények okozta elszíneződések vesznek el a papíron.*

— Pontosan. Amikor kiállítok, akkor is külön gond a megvilágítás.

— *Eddig nyolc kiállításod volt. Olyanok mint a* Szociális otthon, *a* Kataszt*rófasújtottak, a* Szénégetők *és a Soltész Évával közösen készített* Színészotthon. *Ebbe a határozott tematikai vonalba illeszkednek a vasképeid. Miért fontos számodra a szociofotó — elvégre fémképezhetnél tájat, vagy aktot is?*

— Az emberközelség meghatározója a munkáimnak, s ez már „nem engedi", hogy mást csináljak. Indulása óta részt veszek a nagybaracskai szociofotós alkotótelep munkájában.

— *A szociofotózásnak azt az ágát műveled, amelyik a periférián élő emberek sorsa iránt érdeklődik. Ez a téma különösen alkalmas a fémben való feldolgozásra. A hordozó anyag azonosságán túl még egy párhuzam kínálkozik vasképeid és a vándorfényképészek által terjesztett ferrotípia között, aminek az a fotótörténeti jelentősége, hogy általa egy csomó, a társadalom peremén élő ember örökítődött meg, akiknek máskülönben sohasem adatott volna meg, hogy kamera elé kerüljenek.*

— Elképzelhető egy ilyen párhuzam, azzal a lényeges különbséggel, hogy én sose gondoltam arra, hogy a fényképeimből éljek meg.

— *Hogyan fogadják a képeid azok, akiket fényképezel?*

— A gödöllői szociális otthon teljes létszámmal kivonult a szomszédos művelődési központba, ahol az otthon vezetője nyitotta meg a kiállításomat. Nagyon megható volt a találkozás. Úgy érzem, nem tettem semmi olyat, ami bántó lehetett volna — mondták is, hogy nem gondolták volna, hogy ennyire emberiek lesznek a képek . . .

Egy évig jártam a domonyi elme-szociális otthonba. Aki tudott, onnan is eljött a kiállításra, amit a megyei főorvos nyitott meg. Kaptam tőlük egy emlékpárnát — ma is megvan. Ugyanilyen szívesen gondolok vissza a többi munkámra is.

Mondhatom, soha egy szót nem hallottam vissza arról, hogy valaki nehezményezte volna a róla készült felvételt. Az emberi kapcsolatteremtés ugyanis sokkal fontosabb számomra az ellesett pillanatoknál. Ez olykor maradandóbb is a fotográfozásnál: — a legutóbbi kiállításom, a *Korképek egy koronaőr életéből* révén például egy egészen kivételes emberrel köthettem barátságot Tili István volt koronaőr személyében.

— *Ez a kiállítás mintha különbözött volna a korábbiaktól. Egykori dokumentumok szerepeltek rajta papírképeken, párba állítva ugyanott készült mai felvételekkel.*

— Ez történelmi kiruccanás volt, de egyébként beleillik abba, amit most már nyolcadik éve csinálok: az idős emberek életét fotózom. Ebből talán egy album is kerekedik. Szó van róla, hogy a Bács-Kiskun Megyei Tanács könyvet szentelne ilyen témáknak, s ebben talán az én öregjeimnek is lesz hely.

— *Az idő központi motívuma a munkásságodnak.*

— Ez valahol összefügg eredeti mesterségemmel: én még a klasszikus órás szakmát tanultam ki. Mindig szerettem a régi szerkezetekkel bíbelődni; ez kicsit olyan, mintha beavatkoznánk az idő menetébe. Ma is órásként dolgozom, igaz, többnyire elektromos szerkezetekkel.

— *. . . van egy olyan önarcképed is, amin egy óra fogaskerekei közül nézel ki. Apropó — vas önarcképed készült-e már?*

— Még nincs, de előbb-utóbb biztosan lesz. A fotográfia, akár az órásság, az idővel kapcsolatos tevékenység. Az expozícióval rögtön múlt lesz valami; szédítő belegondolni, hogy az ember is csak egy pillanat műve és elmúlik.

Az öregség olyan állapot, amikor az ember a jelenével is a múlt felé fordul. A múlt, a sors véglegesen rögzül és kezd elszíneződni, „korrodálódni", akár a vaslemez. Az alkony tónusai rendszerint barnák, melegek, de ahol én szoktam megfordulni, ott többnyire kékes, acélhideg árnyalatok uralják. Úgy érzem, hogy a munkáimmal talán sikerül enyhítenem az elmúlás tényét.

BOROS GÉZA

SOLTÉSZ ÉVA DIAMÁSOLATA FUSZENECKER FERENC VASKÉPÉRŐL

Futaki ferences

templom és kolostor

Dümm 5. l

Gyöngyös, Feb.

18

Futaki Ferenc

1586-ban ötvös vették fel a kassai ötvös céhbe. Magybányai származásu volt.

Kmetty 3/40. l. 41. l.

A m. ötvösök
helyzete a
16. sz.ban
1912

FUSZTITS LUKÁCS, timárlegény

1813-ban Baja tanácsa Pécshez fordult Fusztitsnak Pécsre való hazaköltözése ügyében és segitse elő a pécsi céhbeli timármesterek kiengesztelődését Fusztitsal szemben. 171.old.

KOPASZ GÁBOR: Régi pécsi kézmüves mesterségek 167.old

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, XVI. 1971.
Pécs, 1972

Futaki Ferencz, ötvös. A XVI. század közepén Nagybányán született. 1586-ban Kassán telepedett le.

Mihalik József: Kassa v. ötv. tört. Budapest, 1900. 208. l.

Fuszkajler Ádám

ötvös

1720 Selmecbánya

Kapmagyarországi ötvösök 17l.

Nemeskereszturi ifj. egyesület vándorkvt.

V. 30 r.

Fuszkailer Á d á m, ötvös. 1720 körül Selmeczbányán telepedett le, s ugyanott 1732-ben halt meg.

Illéssy János dr.: Magyarországi ötvösök 1732-ben. *Arch. Ért.* 1904. 395. l.

Fuszgánger Ferenc

1917/18 - 1921/22 I.

Ferképzőintézet

13. l.

van den Bogaert), Martin, németalföldi szobrász, * Breda 1640, † 1694. Ama szobrászok egyike, akik félig olasz, félig flamand barokk stílusukat elvitték Franciaországba, ahol viszont az akadémikus irány befolyása alá kerültek. Versailles számára dolgozott. 1689. a műv. akadémia rektora lett. Legnagyobb művéből, XIV. Lajosnak a forradalomban elpusztított lovasszobrából csak részletek maradtak fenn (Louvre A versailles-i múzeumban XIV. Lajos lovasszobrocskája). A Louvre-ban Colbert és Mignard festő mellszobrai.

DESNOYERS (ejtsd: *dénoájé*), *Auguste Gaspard Boucher*, francia rézmetsző, * Párizs 1779, † u. o. 1857. Hírnevét 1804-ben Raffael egyik képe után metszett lapjával alapította meg és ezután is főleg Raffael képei után dolgozott. Főműve: Raffael Transfiguratio c. műve, amely a véső szabad vezetésével és biztonságával gyönyörködtet.

DESPORTES (ejtsd: *déport*), *François*, francia festő, * Champigneul (Champagne) 1661, † Párizs 1743. Az első francia állatfestő. Synders egyik közepes tanítványa volt a mestere Párizsban. Zöldség-, gyümölcs-, vadászcsendélet és állatképei nem tagadják meg a németalföldi eredetet. Képeinek nagy része (mintegy 22) a Louvreban: Önarckép kutyával és vadászzsákmánnyal, Vadász arcképe, XIV. Lajos kutyái, Oroszlánvadászat, Szarvasvadászat, Rókavadászat, továbbá képek a stockholmi múzeumban és Münchenben: Sonka-csendélet kutyával, Hal-csendélet macskával.

DETAILLE (ejtsd: *dötáll*), *Édouard*, francia festő (1849—1912), akit főleg az 1870—71. német francia háború témaköréből vett képei tettek híressé. Legismertebb alkotása a párizsi Lu-

A „szüntelen célzó, de célozhatatlan", tehát önmagát ebben a szituációban is cselekvőnek megőrző veszélyeztetett létezés ítélkező ars poetikája a *Versben bújdosó* című verse.

A szerep és a magatartás azonos itt: a maga köré épített versvilág is ő maga. Nem rejti el egyéniségét, hanem erőit megszervezi, kivertség és szabadság, fenyegetettség és dac, hit és harag egysége él benne. A *Jönnek a harangok értem* (1978) kötet gazdag tárgyi világa elsősorban a pusztulás, romlás, értékek kisemmizése, tehetségek, szép erők lehetetlenné válásának művészi megjelenítése. Ez az egyetemes romlás-kép a hetvenes évek tényeiből épül elsősorban, de a halál előterében kitágul, kivételesen gazdag létélményt emel a teremtés és pusztulás alternatívái közé. A költői személyiségnek erejét és magatartását ekkor már a halállal való szembesülés minősíti. A világnyivá nőtt pusztulás közepette ítéletes szóval, a „verseimben hatalom van" méltóságával jelenik meg a költő, hogy megfojtsa a pusztításnak örvendő heroldokat, hogy hitet tegyen a mi korunkban veszendőségre ítélt vagy pusztulásba kényszerített értékek mellett. Fájdalommal és méltósággal vállalja föl a „veszett ügynek bolondja" szerepét is, „fölzokog a vers feketében / kidadogja ki van veszélyben". Bánat és erő, indulat, sőt düh jellemzi a költői személyiséget, mert pozíciója a feltétlen küzdelem a romlás és rombolás szövetkezett erőivel szemben. Nem fantomokkal vív, hanem a konkrét és közvetlenül tapasztalható, egyáltalán nem törvényszerű esettséggel és esendőséggel éppúgy, mint az emberi létezés végső meghatározottságaival. A küzdelem olyan gazdag változatait teremti meg, hogy költészetének színskáláját korábbi méltán becsült gazdagságához viszonyítva is jelentősen bővíteni képes. Elsősorban a groteszk, játék, gúny, irónia jut jóval nagyobb szerephez mint korábban — a költői küzdelem természetének megfelelően. Nagy László költészetében a költői személyiség inszcenírozása mindig is erőt, méltóságot sugárzott. Utolsó kötetében a nagyobb fájdalom, valamint a halálközelség, a halállal szemközti létezés katartikus ellenpontjaként jelentősen gazdagodott a költői személyiség: benne van az esdeklés, a gyász is, de az elsokasodó bajok láttán a *Menyegző* indulata a játék és groteszk eszközei révén is folytatódik, s nem ritkán csap át nyílt gúnyba. Máskor a lehetetlennel küzdő költő önirónával nézi a maga igyekezetét is, „kísérletét a bánat ellen", de soha vissza nem vonja, az önirónia is az erejét növeli, biztosítja a fölemelkedés pozícióját. Költészetének utolsó periódusában egy-egy versen belül olykor különösen sokféle valóságréteget von szintézisbe. Ez tűnik fel a kidolgozatlanság, kiérleletlenség látszatában. Küzdelmének, világélményének természete pedig ez, zaklatott, zavaros, ellentmondásos korélményt szólaltat meg, a tüzetesebb elemzésben mindig nyilvánvalóvá váló következetes versbeszédben. Nagy László valóban az egyetemes lét titkait kutatja, de utolsó kötetének jó része bizonyítja, hogy közvetlenül reagál a maga korára is. Az itt és most gondja nagyobb erőtérben szembesül az egyetemességgel. Kissé leegyszerűsítve ezt a kérdést azt mondhatnánk, hogy korábbi portréverseiben példákat állít, elveket fogalmaz, azokhoz kapcsolódik, kivallja eszményeit. Most pedig a hetvenes évek konkrét társadalmi-politikai, emberi közegében működteti ezt az erkölcsi világképet, maga ütközik korunk ártalmas erőivel, maga forgatja Ady Endre ítéletes ostorát. Nem egyszer a gyász kínja motiválja az ítélkezést. Fontos azonban látnunk, hogy megfontolt számvetés, mérlegelés lobbantja föl ítélkező indulatát. Ez a gazdasság teszi nyelvileg is, szemléleti síkok tekintetében is sokrétűvé és összegző jellegűvé verseit *(Gyászom a Színészkirályért)*.

Nagy László verseinek hatalmassá nőtt a belső tere és ideje. A *Jönnek a harangok értem* kötet megjelenése után egyszerre regisztrálhatta a kritika, hogy milyen — talán csak Adyhoz fogható — gazdag jelentéstartalmakkal összekapcsoltan jelenik meg a halál Nagy László költészetében. Egész létezésélményének kifejezési indítékául szolgál, megteremti a végtelennel szembenéző ember szabadságát és értéktudatát is. A *Három nap*

három éj költőtársának és barátjának Simon Istvánnak a búcsúztatója, de az emberi sors költői összegezése is. Egy másik magyar költőről, a Szilágyi Domokosról írt gyászbeszéd pedig a halállal szembenézve kiált a szabadságért és a megtartó értékekért. A történelem példái is erősítik Nagy Lászlónak a lehetetlennel viaskodó magatartását. Drámai monológverse, a *Balassi Bálint lázbeszéde* múltbeli lehetetlen helyzetet idéz meg, teljességgel reménytelent annak bizonyságául, hogy a lehetetlennel szembeszegülő erkölcsi tartásnak igenis van értelme, a költő—vitéz küzdelme nem hiábavaló, „a vers Pelikán, valakihez pirosa áttör időn és ködön". Balassi lázbeszédének pozíciójából is a remény, és az ítélkező erkölcsi magatartás elvét bontakoztatja ki Nagy László. A szemléleti és nyelvi változatosság a *Vidám üzenetek* ciklusban a játék, derű, felülemelkedés, kikapcsolódás és önerősítés eszköze. Rímjátékok, vidám köszöntők, archaizálások, rétegkeverések, átvetítések, tréfás és fordított névadások, ajánlások, dedikációk színessége adja a ciklus fényét. Szembetűnő azonban, hogy — bár Nagy László tündérien tud játszani! — a vidámságon hányszor átvetíti a szomorúságot, a fájdalmat, hányszor vallja ki, hogy a játék önerősítő szertartás, „bévül a mélyben ború: / hamu-párnán / térdel az én Feketém . . .". Játék és komolyság, tragikus kiszolgáltatottság és dinamikus felülemelkedés egyszerre szólal meg az *Üzenet X-nek a fonák napfogyatkozásról* című költeményben. A *Kísérőének fiának* a tréfás pohárköszöntő hangvételtől, játéktól az életelvek összegzéséig, kőbevéshetően tömör, etikai imperativuszt jelölő megfogalmazásig ível.

Csak jelzéseket adhattunk itt Nagy László gazdag költői világképéről. Kivételes értéke ez a költői életmű a magyar költészetnek. Újabb történelmünk minden meghatározó élménye megszólal benne egy nagy költészet korszerű formáiban, az egyetemes emberi létet ostromló, tisztító küzdelmében. Ízlésirányok és különféle eszmeáramlatok fölött magasan fénylő világ a Nagy Lászlóé. Poklokat megjáró, minden mélységekből és szenvedésekből ép lélekkel fölemelkedő, katedrálist építő konok tisztaság és teremtés eszményi modellje. Személyesség és egyetemesség példaszerű találkozása a magyar költészetben.

FUSZENECKER FERENC: „VAKÁCIÓ" I.

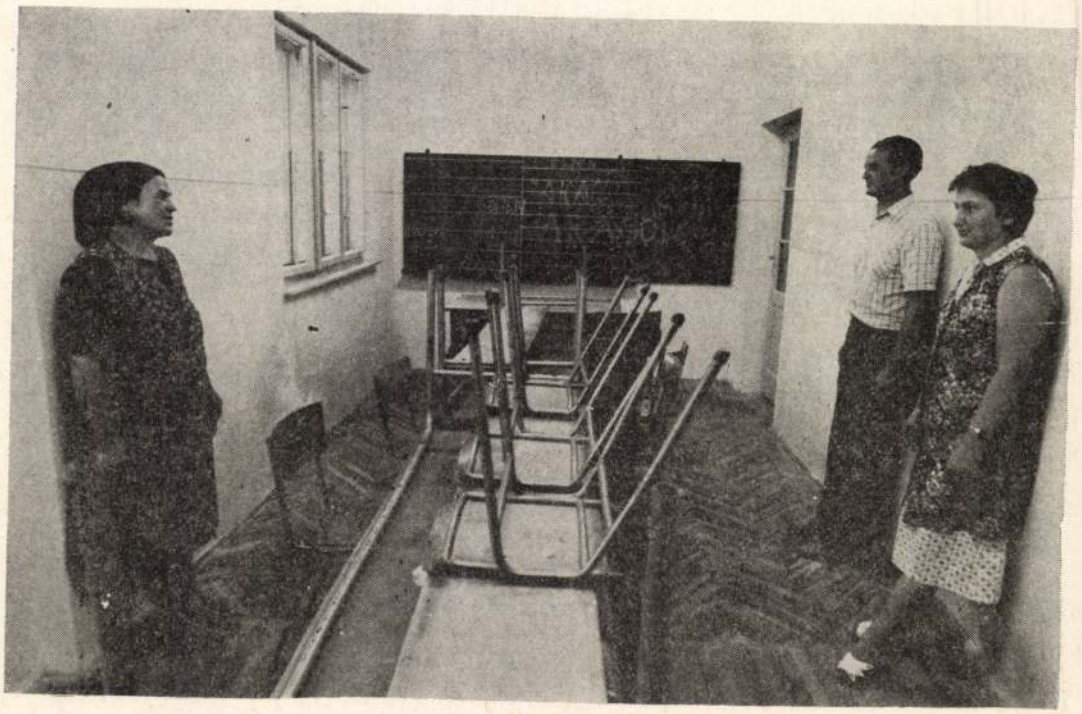

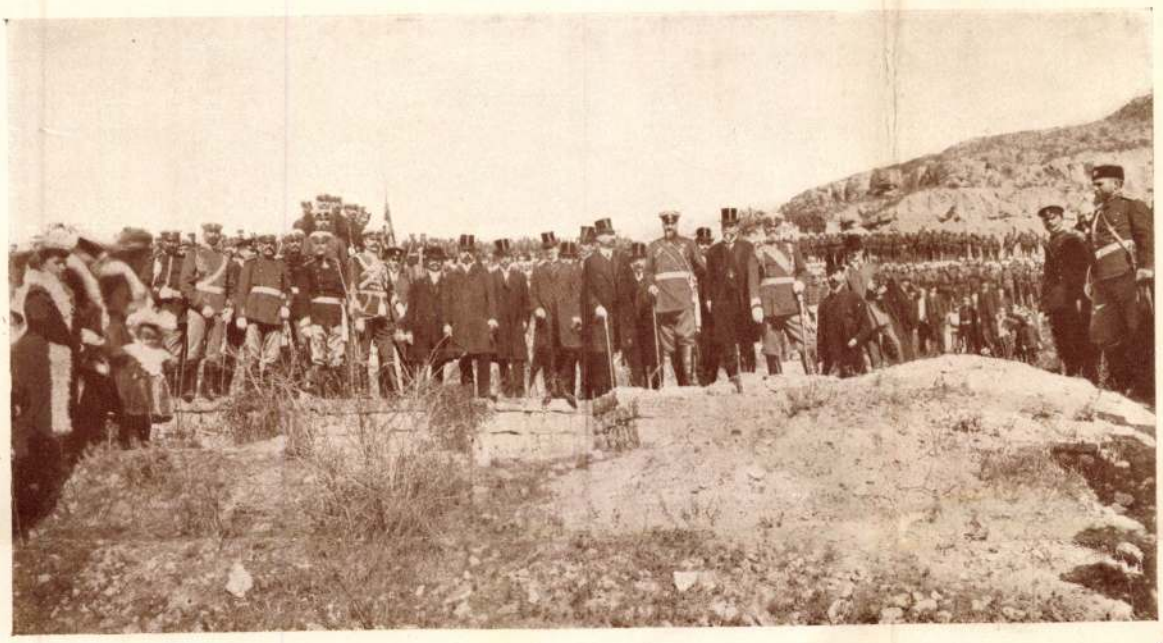

A bolgár czár Tirnovóban.

csos, a Mezőgazdasági Múzeum igazgatója fogadta és kalauzolta s bőséges magyarázattal szolgált neki A királyi herczeg nagy érdeklődéssel nézte a kiállítási tárgyakat.

*

Előkelő főuri köreinket az előrehaladott vadászati idény — a szarvasbőgés ideje — ugyan nagyban csábítja, vonzza, hogy a metropolisnak hátat fordítsanak, de az udvar ittléte és a politikai és társadalmi élet nagy eseményei mégis együtt tartják a társaságot.

E hó 21-én szép, kegyeletes ünnepet ültek a székesfővárosban a gazdatársadalom nagy apostolának, gróf *Károlyi* Sándornak szobrát leplezték le e napon. E nagy férfiut legszebben és legtalálóbban jellemzi gróf *Dessewffy* Aurél a következő, a Károlyi-albumban megjelent sorokban:

«Károlyi Sándort életének utolsó huszonöt évében két alapgondolat uralta: a magyar szocziális politika és a nemzeti eszme megerősítése. Az utóbbiért már 18 éves korában is síkra szállott (atyja által létesített huszárezredben, résztvett a szabadságharczban); később ennek legbiztosabb megalapozását a társadalmi szervezkedésben vélte föltalálhatni. Szövetkezés minden téren: ez volt jelszava. Ennek valódi eredménye csak évek mulva lesz fölismerhető, ha ezek még jobban fognak országszerte terjedni s a meglevők valóban meg fognak erősödni. Ennek adott ő éveken át kifejezést szóban és írásban, előttem számos alkalommal».

Ugyanez alkalomból *Károlyi* Mihály gróf ebédet adott egyetem-utczai palotájában a Budapestre érkezett külföldi vendégek tiszteletére. Az ebédre hivatalosak voltak a Bund der Landwirthe kiküldöttei, *Levetzov* holsteini földbirtokos és *Schmidt*, a würtembergi első kamarának tagja, továbbá Hanns *Müller*, a londoni nemzetközi szövetség kiküldöttje, továbbá: *Darányi* Ignácz földmívelésügyi miniszter, *Dessewffy* Aurél gróf, *Esterházy* Miklós herczeg, *Mailáth* József gróf s a szövetkezeti és gazdasági mozgalmak vezetői.

A delegácziók tárgyalásai is élénkítették a társadalmi életet. A delegáczió elnöke, gróf *Zichy* Tivadar a Park-Clubban rendezett fényes sikerű estét 27-én, melyen mindkét delegáczió tagjait vendégül látta. 29-én pedig a főrendiház elnöke, gróf *Dessewffy* Aurél az Országos Kaszinóban a magyar delegátusokat vendégelte meg.

Vendome herczeg és herczegné a mult héten Keszthelyre érkeztek *Festetits* Tasziló gróf látogatására. A vendégek több izben kirándultak a vidékre.

Herczeg *Esterházy* Miklós családjával hosszabb tartózkodásra Kis-Martonba érkezett.

Üxküll-Gyllenband Sándor gróf, lovassági tábornok nyugalomba vonult, helyette a király a budapesti hadtest parancsnokául *Cibulka* Hubert báró táborszernagyot, prágai parancsnokló tábornokot helyezte át.

Gróf *Andrássy* Gyula tőke-terebesi birtokáról visszaérkezett Budapestre.

A következő esketési hirek birtokába jutottunk:

Baráti *Huszár* Károly október 22-én tartotta esküvőjét Temes-Remetén sédeni *Ambrózy* Georgine bárónővel, néhai *Ambrózy* Gyula báró és néhai

György szerb királyfi.

neje, született sédeni *Ambrózy* Mária bárónő leányával.

Ujfalusi *Ujfalussy* Gábor kamarás, honvédhuszárfőhadnagy örök hűséget esküdött a Kálvin-téri református templomban bizáki *Puky* Euláliának, néhai bizáki *Puky* Ákos dr. egyetemi m. tanár és neje, született hiripi és ivácskói *Böszörményi* Margit leányának.

Szaplonczai *Szaplonczay* László honvédhuszárhadnagy október 26. tartotta esküvőjét Kassán péchujfalusi *Péchy* Mártával.

Mint értesülünk, *Bálintitt* Károly báró földbirtokos, *Bálintitt* József báró cs. kir. kamarás és neje, *Béldy* Georgina grófnő fia, jegyet váltott *Feilitzsch* Artur báró v. b. t. t., cs. kir. kamarás és neje, kézdivásárhelyi *Benkő* Gizela leányával *Feilitzsch* Mária Olga bárónővel.

Ifjabb benedekfalvi *Luby* Géza, benedekfalvi *Luby* Géza országgyűlési képviselő fia, eljegyezte makai *Fábián* Sárit, hihalmi *Harmos* Gáborné, született sipeki *Balás* Irén leányát.

Gyászesetről is meg kell emlékeznie a krónikásnak:

Tahvári és tarkeői *Tahy* István császári és királyi kamarás életének hatvanhatodik évében hosszú szenvedés után meghalt Galgagyörkön. Holttestét október 16-án délelőtt tíz és fél órakor helyezték örök nyugalomra a galgagyörki családi sírboltban. Elhunytát özvegye, született plavniczai *Sándor* Sarolta, gyermekei és kiterjedt előkelő rokonság gyászolják.

A FUTAKI KEGYURI TEMPLOM.

A VALLÁSOSSÁGÁRÓL és hazafiasságáról ismert futaki földesúr, *gróf Chotek Rezső* és neje *Ráday Irma grófnő* egy gyönyörű templomot építtettek a bácsmegyei Futakon. E templom úgy méreténél, mint építészeti remekénél és művészi felszerelésénél fogva Budapestnek is egyik kimagasló disze volna s melynek érczesen csengő harangja, mely *Bende Imre* volt futaki plébános, mostani nyitrai püspök ajándéka messze földön hirdeti a futaki földesúr vallásosságát és a környék népe iránti atyai gondoskodását. «Isten dicsőségére és a nép üdvére» ezek voltak a nemes gróf szavai a templom felszentelésekor.

A templom építési összköltsége túlhaladja a 400.000 koronát, mely gótstilben két első és egy kisebb toronynyal épült, hossza 50 méter kereszthajója 35 méter, szélessége 18 méter.

*

1908 október hó 4-én előkelő vendégsereg gyült össze Futakon a kegyúri templom fölszentelésére, ezek között: *gróf Ráday Gedeonné, Chotek Henrietta grófnő, Fernbach Ferencz* bácsmegyei főispán, *Schmausz Endre* ny. főispán, *dr. Ámon Pál* kanonok, ujvidéki plébános, *Faragó* bácsmegyei kir. tanfelügyelő, *Dungyerszky Lázár, Gedeon* és *György, dr. Koch* egyetemi tanár, *Nikolics* ujvidéki főszolgabiró és a kegyúri papság.

Verőfényes vasárnap délelőtt 25 tagból álló csikós ruhába öltözött banderium fogadta *Városy Gyula* kalocsabácsi érseket az uradalom határán s kisérte a zászlókkal és diadalkapukkal diszített uton az új templom elé, a hol *gróf Chotek Rezső* és neje fogadták az érkező főpapot.

Katonatoborzás Belgrádban.

Városy Gyula érsek szentelte fel az új templomot és adta át magasztos szónoklat kiséretében a hivőknek s ugyanitt kezdte meg bácsmegyei bérmakörútját.

Úgy ezen templomot, mint a grófi család által 1903-ban az Ottómajorban építtetett kegyuri templomot bemutatjuk olvasóinknak.

A fölszentelés után szivet-lelket gyönyörködtető látvány volt, midőn a grófi pár az apátlan-anyátlan gyermekeket bérmáltatta. Bár jönne el mielőbb az idő, mikor megértik és átérzik ezen gyermekek ennek a végtelen jóságos gondoskodásnak erkölcsi értékét.

De nemcsak a lelki ápolásról gondoskodik Chotek gróf, a mit bizonyítnak számos jótékonysági alapítványai.

Minden év deczember havában 100 szegény gyermeket lát el egész évi ruházattal s ezenkívül még 100 munkaképtelen nőt és férfit ruház föl ugyanakkor. Bemutatjuk az idősb Chotek Rudolf gróf által alapított, de fia, a mostani földesúr és neje által befejezett és ellátott, a «Mi Asszonyunkról» nevezett apáczák által vezetett Rudolphinumot 12 árvagyermek befogadására, mely intézetben

Gróf Chotek Rudolf és neje.

gyermekekkel, jótékonyságot gyakorolva, megmenti őket a hitnek és életnek; ez az *igaz ember* élethivatása.

Különösen méltánylandó hazafias szempontból, hogy az iskolákat látogatók német, szerb és tót szülők gyermekei, s ezen iskolákban teljesen megtanulják a magyar nyelvet s lelkükbe vésik a magyar haza iránti szeretetet.

A magyarországi római katholikus egyház ismét gazdagodott egy drágagyöngygyel, melynek nemcsak az anyagi értéke maradandó, de a mely ujabb fényes bizonyítéka a hitélet fönséges megnyilatkozásának, s a fiatal grófi pár jóltelt lélekkel hallgatja a nagy áldozat árán épített templom imára hivó harangszavát, mely az Úr hajlokának buzgó ékesítőjét dicséri s a mely visszhangozza a nemes gróf szavait: «Isten dicsőségére és a nép üdvére».

HOGY ÉLNEK A FŐURAK.

Mióta a tavaszi évad nálunk is majdnem a júliusba nyulik belé, azóta az őszt hosszabbítják meg falun főuraink.

Ekkor tartják a vadászatokat, ekkor fejlődik ki a régi kastélyokban az igazán intim, kedves, családias élet. Szent Hubertust vigan ülik meg és a november ködös évadján, ropogó hasábokat gyujtanak a vidám vadásztanyákon. Igy élnek most az angol urak a kik az őszt kastélyaikban töltik. Azokban a komor vén kastélyokban, a melyek még a Stuartok és Tudorok idejében épültek és majdnem mindegyiknek van valami sötét alapszinű története.

Nem egynek falához vér és könny tapad és csak az ó-angol balladákat kell végiglapozni, hogy megismerkedjünk azokkal a tragikus történetekkel, melyeknek e vén épületek tanui voltak.

Az angol castlelife (kastélyélet) rendkívül érdekes. A vendég, a kit rendesen az egész castlelife idejére hivott meg a házigazda, semmiben sincs feszélyezve, de viszont a háziakat sem feszélyezi, a kik vendégeik kedvéért semmiben sem térnek el szokott életmódjuktól. A kastélyélet idejében természetesen a nap legnagyobb részét a szabadban tölti a társaság, még pedig azokban az óriási, százados fáktól árnyalt parkokban, a melyek valóságos erdőkhöz hasonlítanak. Az angol kastélyokban minden vendégnek van külön lakosztálya és annyira

A futaki kegyúri templom fölszentelése dr. Várossy Gyula érsek által. I.

nyilvános kisdedóvó is van, továbbá a Szent Keresztről nevezett apáczák vezetése alatt álló Maryanum nevű kórházat, mely 12 beteg részére van berendezve. Ezeken kívül még föntart a gróf saját költségén 4 elemi népiskolát, 2 óvódát és 4 szegényházat.

Gyermekekkel, szerencsétlen sorsüldözött

A futaki kegyúri templom belseje. II.

A templom főoltára. III.

A futaki kegyúri templom. IV.

gondoskodnak kényelméről, hogy a fiatal, nőtlen urakat az épületnek egy egészen más szárnyában helyezik el, mint a hölgyeket, sőt külön lépcsőjük is van, az úgynevezett bachellor stair, a legények garádicsa.

Könyvtár, billiárdszoba áll rendelkezésükre, az istállóban pedig elegendő hámos és nyerges ló áll arra a czélra, ha bármikor ki akarnak kocsizni vagy lovagolni. A közös étkezésnél azután összejön az egész társaság, este pedig, kivált ha sok a fiatalság, táncczal végzik a napot.

A franczia arisztokráczia az angol után a leggazdagabb egész Európában. Mesés vagyon az, a mivel egy-egy angol lord, egy franczia herczeg, vagy marquis rendelkezik és ennek a titka abban rejlik, hogy ott sokkal inkább divik a majorátusi rendszer, mint nálunk, a mi nem engedi elkallódni az ősi birtokot.

A franczia arisztokráczia kétféle. Az egyiket a legitimista arisztokráczianak szokták nevezni, ezek azok, a kik a régi tradiczióhoz ragaszkodnak. XVI. Lajos és Mária Antoinette halála napján szalonjaikban ott tartják a Frohsdorfban, önkéntes számüzetésben meghalt Chambord gróf arczképét.

A másik rész az, a melyet I. Napoleon creált s a mely a Lefébre tábornokok és Hübser Katalinoktól származik. A legitimista arisztokráczianak csak az a része gazdag ma már, a mely a nagy forradalom alatt Koblenzbe menekülve, idegen földön várta be a véres napok lezajlását.

De ez, mint amaz, mesés fényt fejt ki és zajjal, élettel telnek meg Longchamps után a normandiai, bretagnei kastélyok. Csudálatosan szépek ezek az ősrégi franczia maniorok s az oeil de boeuf-nek nevezett ablakok előtt megállva, egy-egy langyos nyári éjszakán mindig Bertran de Born, az édes szavú trubadúr, vagy egy másik dalos, Geofroy de Rudell strófáit véljük hallani az átlátszó és csöndes levegőben.

És valóban... a kastélyban fölcsendül a zongora, valamelyik elegáns, karcsú herczegné ült mellé és a hófehér billentyüknél is hófehérebb ujjaival kezdi a hű Blondel bánatos románczát:

... Ó Richárd
O mon Roy...

Mert tudnak mélázni, álmodozni a legszentebb király lovagjainak utódai s ha közelebbről ismerjük a franczia arisztokrata asszonyt, megtaláljuk csakhamar Feuillet Sybil-jét, Ohnet Sarah grófnőjét, sőt a Flaubert, egy egészen új iskolát teremtett Madame Bovary-ját is, de sohasem Prévost Demi viergejeit, a kiknek egyedül a boulevard a hazájuk.

Az a boulevard, a mely egészen újfajta költészetnek és költői iskolának a megteremtője. A hol a nő már ki van vetkőzve régi alakjából és új erényekkel, de még inkább egészen új bünökkel dicsekszik. A melynek filozófiája, ámbár egészen új jelszavakkal dobálódzik mégis csak a leghaszontalanabb és legélvvágyóbb franczia királynak, XV. Lajosnak a bölcselkedése: Utánam a vízözön. Mégis csak többet ért a boulevardköltészet alakjainál a Flaubert és Feuillet által benépesített világ, a melyben a meg nem értett asszony volt az úrnő! Ha vétkeztek is ezek, nem sivár számításból történt, hanem romanticizmusból, a mely lehetett hamis, mint az álpáthosz, de azért átérezte és szentül hitt benne maga az illető egyén.

Egy ilyen franczia arisztokrata nőkből álló társaságban látni csak, mennyi a femme incomprise, ez a kiváló kedvencze a telivér szajnaparti ujságíróknak és ilyenkor értjük meg egészen Bourget, Maupassant vagy Delpit szubtilisan minucziózus asszonylélek analiziseit.

Leirhatatlan az a fény, az a pompa, a melyet nyaranta a franczia kastélyokban kifejtenek. A legnagyobb traint vitte a nyolczvanas évek végén Franczia országban De Luynes herczeg özvegye, született La Rochefoucauld herczegnő.

A dampierrei kastély Franczia ország legrégibb kastélyai közé tartozik s az ősök termében ott van az az ócska, megsárgult, Máriaképes selyemzászló, a mely alatt az egyik de Luynes herczeg katonái Perpignan ostrománál küzdöttek és időbarnította, fekete keretből néz

Az érsek fogadtatására kivonult bandérium. V.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Cigánylányok

Százesztendős jövendőmondó

Cigányleány macskával

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Emese

Csendélet

Halas csendélet

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Festők modellel, of.

Varrógépnél, of.

Ila

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

MDK

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Napkelte a Balatonon, vf.

Szerelmes pár, vf.

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

Futásfalvi Márton Piroska festő

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 9-10 sz. 416-419 o.

Lehrer Győző: kiállítási beszámoló.
a Budai Művészek XV. képzőművészeti csoportkiállítása.

Futásfalvi Márton Piroska MDK

Jégpályán

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Hegyoldal, vf.

Kifutó hullámok, vf.

Lengyel és Magyar Képzőm.nők Egyes.k.áll.katalógusa
1936 okt.

6.l.

M.D.K.

Futásfalvi Marton Piroska

A müvész is részt vett a Fészekben rendezett gyüjteményes kiállitáson, amelyről Berend Ilona: "Tizenöt képzőmüvésznő a Fészekben" cimmel ir.

Szinház, Bp. 1948. márc. 23-29. IV. évf. 13. sz.

Flutásfalvi / Márton Piroska

Lóránt Erzsébet és Pólya Edit képei (a Nemzeti szalon 101. kiállításán) a nándékok haroulóságáról tanúskodtak. Igyekeztek hornem műveket alkotni, nekiláttak a munka- és munkáshép-problémának, de a kellő sajátos technikai felkérültség nélkül. Futásfalvi Márton Piroskában a legtöbb a konstruktív erzék.

Robinovszky Máriusz: Budapesti kiállítások – A Nemzeti szalon 101. csoportkiállítása. Magyar Művészet. 1949. 16. évf. 2. sz. 80. l.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Aratás után

Havas csendélet,

Akt tükör előtt, of.

M. Képzmnők 24. kiáll. N.Szal. 1933.

3.1.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Cigányleány

M. Képzmnők 24. kiáll. N.Szsl. 1933.

3.1.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Lágymányosi utca, vf.

Badacsony-Tomaj I.

Badacsony-Tomaj II. vf.

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Szentendrei táj III. vf.

Székely falu

Dunai strand

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Örsi szöllőhegy

Szentendrei táj I. vf.

Szentendrei táj II. vf.

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Körteszedő cigányleány

Cigánytanya

Reggeli napsütés

N.Szalon 73. csop. kiáll. kat. 1931. okt.

MOK

Fatásfalvi Márton Proska, festő

Falusi körtinta, of.
ujjáépítés, "

Nemz. Szalon, 1947 jul. – I. Szürimentes kiáll. – Kat.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

xxx Magy. Képirók Társ. kiáll. Szépmüvészet, 1941. 47-48 l.

INDEX

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Emese, olaj

M. Képirók kiáll. Műterem. 1935. ~~ápr.~~ jún.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska festőmüv.

Kiállitások. Független Kritika, 1935. márc. 1.
5 l.

MDK

Futásfalvi Márton

Megzavart fürdőzés

KUT 3. kiáll. Ernst Múz. 1926. márc. 8 l.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Sabarhegy, olaj

Falusi csendélet, olaj

Ábrahám kápolna, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

lo l.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Sabarhegy, olaj

Falusi csendélet, olaj

Ábrahám kápolna, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

Io 1.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Falusi ablak, olaj

Kanyargó Nyárád, vizf.

Nyárádandrásfalva, vizf.

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

1o l.

Kalmat eblak, olal
Kanyarga kyörëd, viat.
Kyörëamerëalva, viat.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Erdélyi táj, vizf.

Erdélyi falu, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

10 l.

MDK

Futásfalvi Márton P.

Eső a Balaton felett, vf.

Napkelte után, "

Kilátás a szigligeti várból, "

Ábrahámi malom, "

Balatoni Társ. 6.kiáll. Uj Szal. 1934. okt. 6 l.

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

Jégpályán.

KMT 1928.tav.kiáll.kat. 32.oldal

MDK

Futásfalvi Marton Piroska

Hollókői ház, of.

Székely fiu libákkal, of.

Székely vizimalom, of.

Magyar Képirók kiáll. N.Szal. 1937. okt.

MOK

Futásfalvi Marton Piroska

Lovaskocsi, vf.

Ökrök, vf.

Magyar képirók kiáll. M.Csal. 1937. okt.

MDK

Futásfalvi Marton Piroska

Hollókő I. of.

" II. "

Erdélyi házak, of.

Magyar Képirók kiáll. N.Szal. 1937. okt.

Futásfalvi Marton Piroska

Hollókői cséplés, of. ov.

Hollókő falu, vf.

Hollókői hegyoldal, vf.

Magyar Képirók kiáll. M.Csal. 1937. okt.

MDK

Futásfalvi Marzon Piroska

"Hollókő" c.képe a "Magyar Képirók" kiállitásán

Rónay Kázmér: A "Magyar Képirók" a Nemzeti Szalonban.

Képes Krónika,1939.XXI.18.sz. 64.l.

Futásfalvi Márton Piroska

festőművész

Gyűjteményes kiállítás – Szépművészeti Kiállítások termében – képeivel szerepel. Olajképein még kissé nyersen és brutálisan bánik a színekkel, inkább önkényes elhatározásait, mint ösztönét követve. Őszintéblek és közvetlenebbek akvarelljei.

Magyarország

1935 II. 12

Futásfalvi Márton Piroska

Magyar Képirók kiállitása - Kossuth Lajos utca 12.
alatti műteremben - xxxxxxxx - kipével szerepel.

Magyarság
1935.IV.14.

Futásfalvi Márton Piroska

Víz festményekkel szerepel a lengyel és magyar művészmők kiállításán a Vigadóban

Nemzeti Lyság 1936 X. 16

Futasfalvi Márton Piroska

Magyar képirók II. kiállításán a Nemzeti Szalonban vízfestményeivel szerepelt.

M. 934. III. 18.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

Balatoni képei a képzőművésznők egyesületének kiállitásán.

Somogyi Vilmos: Tárlatvezetéssel népszerüsitik a képzőművészetet.

Esti Kurir 1943.jun.9. 7.o.

Futásfalvi Márton Piroska

festőművész

Magyar Képzőművészek Egyesületének kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Kelt
1935.II.19.

Futásfalvy Márton Piroska

festőművésznő

Magyar Képzőművészeti Egyesület Kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1938.II.19.

Futárfalvi Márton Piroska

festőművész

Magyar Képzőművésznők Egyesülete kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Egyenletesen fejlődik, erős oldala a konstrukció, szinei hol öncélu ornamentális elemmé válnak, hol halk dekorativ támaszai a képnek.

Nemzeti Ujság
1933.II.19.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

B.I.: A magyar képzőművésznők egyesületének kiáll. a N.Szalonban. Uj Magyarság 1943.jun.8. 13.l.

MDK.

Futásfalvi Márton Piroska festőművésznő.

A Fränkel Szalon kiállitásán.

Művészet,1937.7.sz.66.l.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska, festöm.

Székely udvar.	Akv.
Birsalmás csendélet.	Olf.
Kubikusok.	"
Ciklamne.	"
Krumplikapáló lány.	"
Ábel a libákkal.	"
Csónakvontató.	"

Magy.Képzöm.-ről Egyes. XXVIII.kiáll.-a a Magy. Divat-csarnokban. 1946 márc.30.-tól ápr.16.-ig. Kat.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska, festöm.

Szeredai vásár. Aquarell.

Csendélet. Olf.

Magy. Képzöm.-nök Egyes. XXVIII. kiáll.-a a Magy. Divat-csarnokban. 1946 márc. 30.-ápr. 16. Kat.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska, festöm.

Vincellérház. Olf.

Kisfiu halakkal. "

Magy.Képzöm.-nök Egyes. XXVIII.kiáll.-a a Magy. Divatcsarnokban. 1946.márc.3o.-ápr.16. Kat.

Futásfalvi Márton Piroska MDK

Napfelkelte a Balatonon, vizf.
Balaton Ábrahámnál, vizf.
Balaton a Zalai oldalról, vizf.

Balatoni Társaság V. kiállitása
Nemzeti Szalon 1933. máj.
1935.

MDK

Futásfalvi Marton Piroska

Műveivel résztvett a Nemzeti Muzeimban rend. Magy.Képzőművésznők Egyesületének XXIX. kiallitásán.

R.M.: Képzőművésznők kiallitása.

Szabad Művészet, 1947. 8.sz. 156.l.

MDK

Futásfalvi M. Piroska

Halas csendélet és Porter Paula zászlódiszes uccája c. képei a kiállitáson.

(V.): Képzőművésznők a Nemzeti Szalonban.

Művész-Élet, 1933.II.5-6.sz. 10.l.

MDK

Futárfalvi Márton Piroska

Nemzeti Képzőművészeti kiállitás. Az Ország
1944. jun. 17. 8.l.

M.D.K.

Futásfalvi Márton Piroska

"Csendélet" c. képének repr.-ját és önmagáról készitett karikaturáját bemutatja a lap a Nemzeti Szalon kiállitásáról "Az Uj Nyolcak" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1931. nov. 8-14. XXI. évf. 46. sz. 17. lap.

MDK

Futásfalvy Márton Piroska

Szines virágokkal szerepelt a "Magyar Képirók" kiáll.-án.

(d.r.): Magyar képirók.

Függetlenség, 1939. ápr.16. 11.l.

MDK

Futásfalvy Márton Piroska

Műveivel szerepelt a Magy.Képrók Tarsasaga
kiállitásan.

(K-f): Két kiallitas.

Az Est, 1939. apr. 16. 10.1.

FUTÁSFALUI MÁRTON PIROSKA

Új művészet

1999/aug

9.o.

ban szerepelni? Németh László annak
tosra veszem, hogy a mostani regime
két évben magam is olvastam nekik.
ást értem, hanem az írást/, mert
zer/ít, a melyek különben megírat-

valami összefüggőnek feladata
ességeimnek sohasem voltam annyira
, hogy önmagam zenithjére érkeztem,
. Még nehány esztendő /ha megérem/
k.
nem háborít. Nyugodtan nézek
zzal, a mit ezen a földön végeztem,

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

Új művészet

1999/ápr.

20.o.

1338

Kassa

Futaky ötvös Ferenc 16 sz.

Arch.Közl.1899. XXI. 208.

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

Új művészet

2002/ápr.

2.0.

Kalauz, Celldömölk 2000 (die Leb
deren A. F. verwechselt). – Árveré
I. Genthon/I. T. Berkovits, Eszte
1948; Magyarország műemléki top
Bp. 1954; ibid., VI (Budapest II)
Kossuth Lajos kapitányai, Bp. 198
einem anderen A. F. verwechselt);
Bp. 1999, Nr 108.

Autor: Matits, Ferenc

Redakteur: Nováky, Ágnes

Red-Bem.: ok

Red.-Ber.: H

Kategorie: 5

Datum: 20030605

Kommentar: Celldömölk 2000 kenne ic
strichen werden: jetzt lassen 1. In der
Ihrem Text Graphiker, was ist richtig? A
nichts im Text. 2. der andere A. F. war
in Bercel vielleicht von 1889? 1899 wäre
Exzeprt der topogr. aber auch so)

Táblakép „Szénhordók"

Futásfalvi Márton Piroska

Szabad Művészet 1949

III. évf. 9-10 sz. 416-419 o.

Lebertyén György: kiállítási beszámoló a Budai Művészek XV. képzőművészeti csoportkiállítása.

Festészet.

"Krumpli kapálók." festette

Márton Piroska.

Fülöpfalvi

Uj Világ. 1949. 11. sz. márc. 18. 7. l.

Festészet.

"Dunai hajósok" festette
F.Márton Piroska.

Uj Világ.1949. 11.sz.márc.18. 7.l.

Futásfalvi M. Piroska

VILÁGÖRÖKSÉGÜNK

Hollókő a '30-as években

Boromissza Tibor (1880-1960)
Büky Béla (1899-1983)
Futásfalvi M. Piroska (1900-)
Litkey György (1907-1975)
Nagy Nándor (1894-1979)
Némethy Béla (1897-1984)

festőművészek képei

A
szécsényi

Kubinyi Ferenc Múzeum

tisztelettel
meghívja Önt és barátait
1992. február 28-án 16 órára
kiállítás megnyitójára

A kiállítást megnyitja: ENTZ GÉZA
művészettörténész
ny. egyetemi tanár

velkedik veres fordulatokban, a hangsúly a rendőrlány és az fásult beletörődésébe. A filmritmus profi váltakoztatása vé-

ezért is érdemes jegyet váltani a vetítésre. **Ózsvárt Tamás**

támogatja.

Világörökséghez kötő, kordokumentum értékű alkotások Hollókőn

Festett szociográfiák a harmincas évekből

Teljes csendben, majdhogynem „titokban" érkezett egy kiállításra való anyag nemrégiben Szécsénybe, a Kubinyi Ferenc Múzeumba. Innen szólva úgy folytatom, ahogy *Hausel Sándor* múzeumigazgató mesélte:

Liszkay Zsuzsa néprajzos, jelenleg szellemi vállalkozó jelentkezett Szécsényben a mintegy harminc-harmincöt, főként akvarell-képből álló kiállítási anyag ügyében. Ő mondta el azt is, hogy bár a képek kordokumentum értékűek, művelődéstörténeti szempontból is egészen kivételes helyet foglalhatnak el – *Hollókő*, az ottani önkormányzat most nem tudta fogadni a fővárosi kiállítást.

Hausel Sándor *azonnal felismerte a ritka alkalmat* és „boszorkányos" gyorsasággal megrendezték *(Entz Géza* művészettörténész nyitotta a tárlatot február végén) Szécsényben a kiállítást.

A kor

A harmincas évek közepe, vége, a magyar *valóságkutatás* néhány valóban termékeny esztendeje. Mozgalmak, szellemi erők és műhelyek igazi személyiségek és általuk vezetett (néha csak szellemiségükkel irányított) csoportok láttak hozzá, hogy a hazai valóságot egészen közelről vizsgálják. E korszak kiemelkedő alkotója, a hazai újkori szociográfia jeles személyisége volt *Szabó Zoltán* például, aki a *Tardi helyzet* vagy még inkább a minket érintő *Cifra nyomorúság* (1938) című munkáival máig érvényes értékelést (ha személyenként kissé bizony szubjektiv képalkotást) tett a társadalom elé. Ez a kor a regőscserkészek nagy kirajzása a vidék népéhez, megismeréséhez – ehhez a mozgalomhoz sokan mások is csatlakoztak, sőt eleve oda tartoztak érdeklődésük – elkötelezettségük révén *(Erdei Ferenc, Veres Péter* vagy akár említhetnénk az erdélyieket).

A Cifra nyomorúság – főként nógrádi, vidéki, de salgótarjáni és balassagyarmati helyszíneivel is – elsősorban a régi paraszti világ változásaira, annak viszonylagos elnyomorodására figyelt. Maga Szabó Zoltán – *Boldizsár Ivánnal* együtt és persze másokkal is – *a nemzet derékhadának éppen a parasztságot tartotta*, ezt a meghatározó réteget vizsgálta. Közéjük sorolható, *Teleki Pál* a cserkészet hazai atyja, vagy *Féja Géza*, a költő *Sík Sándor*, más területről – a riportázs-publicisztika oldaláról – akár *Balogh Edgár* is. Valóban nagy és majdhogynem utolsó felzárkózása volt ez a hazai valóságkutatóknak, kutatásnak magához a valósághoz. Mert a következő korok már nem kedveztek a szociográfiának.

Az alkotók

Ki tollal, ki ecsettel – valahogy így történt az is, hogy az író szociográfusok kicsiny, de annál tudatosabb hadához csatlakoztak a festők, grafikusok. Legalábbis azok, akik maguk is közelinek érezték önmagukhoz a vidéket, a paraszti világot. Az a tárlatnyi kordokumentum akvarell (főként) és néhány nagyobb méretű olajkép, amely *most Szécsényben a harmincas évek Hollókőjéről látható* – mind ilyen festőtől, alkotótól származik.

A legnevesebb közöttük – miközben itt kell megjegyezni, hogy az anyag külön-külön egyes kiállításokon gyakorlatilag bejárta Európát s csak itt áll először együtt az egész!

Boromissza Tibor. Bácsalmási születésű (1880), aki élete végefelé Szentendrén alkotott, ott is halt meg 1960-ban. A legavatottabb mester kétségtelenül ő a Szécsényben most szereplők közül – *Ferenczy Károly* volt a mestere és majd kilencven éve már annak is, hogy Nagybányán kezdett éppen őnála. Róma és Párizs voltak a tanulmányozás, tanulás állomásai, számos kiállítás Budapesten és nagyon sok vidéken.

A huszas évek végén a Hortobágyon festette a szilaj pásztoréletet közvetlenül tanulmányozva egy már eltűnőben lévő világot.

A csoport szellemi mestere is nyilvánvalóan ő volt, a hollókői festő-tanulmány út mindenképpen a *korszerű parasztábrázolás* jegyében zajlott. Ilyen értelemben művelődéstörténeti dokumentum a szécsényi anyag.

Boromissza egyébiránt *Eke* címmel 1933–ban a parasztírás és ábrázolás érdekében folyóiratot is alapított. Képei megtalálhatók a Nemzeti Galériában és ezen kívül a debreceni Déri Múzeumban is.

Litkey György (1907–1975) neve ismert még a képzőművésztörténet szakirodalmából a többiek közül. *Rudnay tanítvány, élet és táj képei maradandók* és néhány főbb irányzat összegzése érvényesül nála. A továbbiak, akik színesen–érdekesen hozzájárulnak ehhez a rendhagyó módon előkerült és megrendezett csendes szenzációt (sem) okozó kiállításhoz: *Büky Béla, Futásfalvi M. Piroska, Nagy Nándor, Némethy Béla.*

A képek

Rajzosság és az akvarell vidámsága egy már akkoriban letűnő kor, a hollókői élet és viselet, ház és környezet ábrázolásában. Gyakorta a beállítás, miként a fotókon, kissé megrendezett(nek tűnik).

Nyoma van azonban annak a *táborozó gyors rögzítésre készségnek is*, ami ilyen távolságból nem a hibákat láttatja meg elsősorban velünk, hanem az akkor volt pillanat *hitelességét* húzza alá és ezért is az érzésünk sok kép előtt állva, hogy a népdal szól hozzánk.

Ez a tárlat valóban ismételhetetlen, ezek a képek összetartanak és minket a világörökséghez kötnek.

T. Pataki László

raday előadásait hallgatta. Ő ismertette meg Wheatstone-nel, akivel közösen adták be szabadalmukat.

Bár az adás jól sikerült, a tulajdonképpeni sikert a feltalálók csak két év múlva érték el, amikor távírójukat Paddington és West Drayton vasútállomások között hivatalosan is üzembe helyezték.

Itt a távirdát egy shillingért mutogatták is: *„Készülék, melyen az emberi gondolatok másodpercenként 280 ezer mérföld sebességgel száguldanak"* – hirdették kissé eltúlozva. **K.A.**

Cooke-Wheatstone távírója a londoni Science Museumban

Kulturális kaleidoszkóp

Salgótarján. A Rejtélyes Hétvégék című rendezvénysorozat keretében, április 4-én délután három órakor, a leánykollégiumban *Bánhegyi Zsolt*, a Parapszichológiai Intézet igazgatója tart előadást és bemutatót az asztráltest kilépésről.

A József Attila Művelődési Központban március 28-án, délután öt órakor folytatódik a *Természetes gyógymód, ahogyan Amerikában végzik* című sorozat, melynek előadója, *Gyűrűs Istvánné*, adventista lelkész.

Pásztó. A városi művelődési központban március 28-án, szombaton délelőtt kilenc órától virágkötő tanfolyamon vehetnek részt az érdeklődők.

Nagybátony. Az Ady Endre Művelődési Központban 28-án, szombaton délelőtt kilenc órától Bartók Béla Kórustalálkozót rendeznek. Az Erkel Ferenc, Bartók Béla, Kodály Zoltán, Gagarin és a Gárdonyi Géza általános iskolák kórusai , valamint a művelődési központ énekkara vesz részt az összejövetelen. Külön érdekességnek ígérkezik, hogy a szomszédos Szlovákiából is érkeznek vendég kórusok.

Szécsény. Ebtartók klubja indul kutyabarátok részére. Akik szeretik négylábú kedvenceinket, azok március 27-én, pénteken este hat órától a helyi művelődési házban találkozhatnak és tapasztalaikat is átadhatják egymásnak.

(szeli)

Az AIDA lesz az év eseménye!

Igazi színpadi látványosságot ígér *Guiseppe Verdi* operája, melyet a magyar közönség is megtekinthet Budapesten a Népstadionban 1992. július harmadikán és negyedikén, (péntek-szombat) húsz órai kezdettel. *Giuzeppe Raffa* rendezésében mutatja be az *Art Management International* a *Magyar Állami Operaházzal* közösen. A világ több, mint 1500 szereplőjével, óriási színpaddal, fantasztikus, korhű jelmezekkel. Jegyek már most vásárolhatók az operaház szervezési osztályán, a színházak központi jegyirodáiban, a Vigadó-Profil jegyirodáiban és a Budapest Sportcsarnokban.

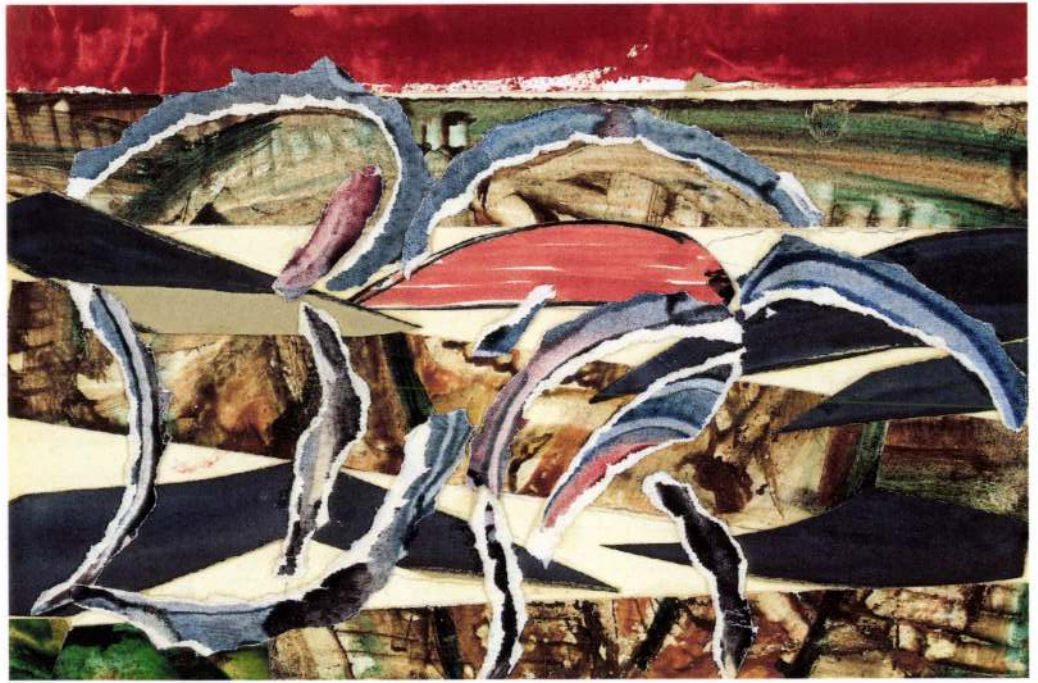

TÁJKOMPOZÍCIÓ (1970-es évek)

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA (1899–1996)

E M L É K K I Á L L Í T Á S

BALATONKÖRNYÉK FASORRAL (1932)

a
FERENCZY
GALÉRIÁBAN
2000.
szeptember 28. –
október 14.

Futásfalvi Márton Piroska sokáig elfeledett festői életműve csupán a legutóbbi esztendőkben vált szélesebb körben ismertté. Merészen kísérletező, expresszív hangvételű, dekoratív festményei nagy feltűnést keltettek a Képzőművésznők Egyesületének Új Csoportját, az „Új Nyolcak"-at újra felfedező tárlatokon és a születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett egyéni kiállításokon.

Erőteljes kolorizmus, dekoratív körvonalak és merész képkivágások jellemzik 1930 körül készült szuggesztív arcképeit, stilizált tájait és rálátásos csendéleteit. Az 1930-as évek közepétől sajátos, népi zsánerfestészetet művelt, elsősorban a Balatonfelvidék és Erdély jelentették ihlető helyszíneit. A falusiak hétköznapi élete, ünnepi eseményei, egyszerű falurészletek és mozgalmas vásári jelenetek adták jellegzetes témáit, melyeket dekoratív, néha karikaturisztikus felfogásban festett meg. Az 1950-60-as évektől posztimpresszionista, oldottabb, a részletek gazdagságára építő figurális kompozíciók, tájábrázolások és lírai csendéletek kerültek ki keze alól.

A Ferenczy Galériában ezúttal az eddig ritkábban látható, a reprezentatív olajfestmények mellett önálló igénnyel készült, intim hangulatú akvarellek villantják fel a pálya szinte valamennyi periódusát.

Tisztelettel meghívjuk

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

festőművész

emlékkiállításának megnyitójára

2000. szeptember 28-án, 18 órakor

a

FERENCZY GALÉRIÁBA

A kiállítást megnyitja: dr. Kádár Zoltán művészettörténész

MÁRFFY ÉS TÁRSA AUKCIÓSHÁZ
1053 Budapest, Ferenczy I. u. 28., Tel.: 318-1007

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

Gálig Zoltán: „Nem nőies kacérkodás a műrészettel". Hölgyválasz – Az Ig. Nyolcak és köse. Ig. műrészet 1999/4., 19. p. ill.

Vármegye Galéria

Futásfalvi Márton Piroska emlékkiállítása

Néhai szomszédunk, a Hegyvidéken, a nyárádszeredai születésű (Maros-Torda vm.) Futásfalvi Márton Piroska emlékkiállításával kezdte idei kiállítássorozatát az Erdély Művészetéért Alapítvány. A 100 esztendeje született művész 1916-1924 között Deák-Ébner Lajos és Csók István növendékeként a Képzőművészeti Főiskolán végzett, de közben több nyáron át a pécsi művésztelepen dolgozott. Eredményesen, mert 1923-ban alkotásával elnyerte Pécs város díját. 1925-ben Nagybánya művészi szellemével ismerkedett. Pályáján töretlenül haladt, művészete mindjobban kiteljesedett, kiállítások rendszeres résztvevője volt. 1935-ben Nyárádparti fák c. művét az állam vásárolta meg, Lacikonyha c. akvarelljét a Székesfőváros, 1946-ban a Magyar Képzőművészek Egyesületének I. díját nyerte el. Szeredai vásár c. akvarellje a Fővárosi Képtár tulajdonába került. 1992-től a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének lett tagja, – hogy csak néhány állomását említsük művészi pályafutásának. Tanulmányútjainak állomásai 1928-tól Németország, Bécs, Prága, Berlin, Drezda, Nürnberg, Róma, az erdélyi körút, a Balatonfelvidék, s a hazai tájak.

Kerületünkben több alkalommal láthattuk műveit a Jókai Klubban, a MOM-ban. Festészetének sokszínűségére a gazdag képzelet és a kísérletező kedv jellemző. Tájképei sokszor meseszerűek, találkozunk képei között a sajátos népi zsánerfestészettel is, különösen a székelyföldi, hollókői vagy balatonkörnyéki képein. Szívesen veszi palettájára a falusiak mindennapjait, a falusi élet jellegzetes pillanatait, az ünnepi események színességét. Képei sok esetben – ma már – egy letűnt kor krónikáiként idézik a múltat.

A háború utáni években férjével, Nagy Nándor grafikussal visszavonultan éltek, műveikkel inkább csak a budai művészek csoportos kiállításain vettek részt – meghívásra. A művésznő festészetében ez időben a könnyebben megoldható, az inkább helyhez kötött festői műfaj kapott teret: ekkor születtek a csendéletek, a lágyabb, harmonikusabb színekben pompázó virágcsendéletek. És nem utolsósorban a Kékgolyó vendéglő kertje, a kertben zajló mindennapok színes megörökítése, – melyre jó látás nyílt Kékgolyó utcai otthonukból. Leányuk, Dr. Nagy Emese – aki volt szíves a Kékgolyó utcai képeket a Hegyvidék részére átadni, – jelenleg is kerületünk lakója.

Schelken Pálma

A Kékgolyó vendéglő kertje (1970-es évek, Kollázs)

Cigánylány macskával (1930 körül)

Hegyvidék 1999 V. 3.

Kiállítás a budai Tiffany Galériában

Immár két éve működik a Budagyöngye bevásárlóközpontban egy ízléses műtárgyakat kínáló üzlet, a Tiffany Galéria. Kirakatában a színes üvegből készült lámpák már messziről magához vonzzák a tekintetet. *Csányi Beáta*, a galéria vezetője a szecessziós stílusirányzat jegyében válogatta össze kollekcióját. Neves iparművészek által készített üvegtárgyak, kerámiák adnak egyéni arculatot a sokféle műtárgyat kínáló üzletnek.

A galéria fő profilja: Tiffany üvegből készült, egyedi tervezésű lámpák, dísztárgyak árusítása, emellett ablakok, ajtók színes üvegbetétjeinek készítése. Ingyenes tanácsadással és tervezéssel segítik az érdeklődőket. A belsőépítészek közül már többen visszatérő megrendelői a művészi üvegmunkák létrejöttét színvonalas szolgáltatással kiegészítő galériának.

Az iparművészek mellett a képzőművészek, a festők, szobrászok is otthonra találtak a Tiffany Galériában. Legújabb vállalkozásuk, hogy időszakos kiállításokat szerveznek a galériával kapcsolatban álló művészek számára. A galéria vezetője szeretné, ha a Tiffany-kiállításokon az ismert művészek mellett a tehetséges pályakezdő fiatalok is lehetőséget kapnának a közönség előtti bemutatkozásra.

Ennek az elképzelésnek a jegyében nyílt a sorozat első kiállítása, melyen *Várkonyi János* festőművész képeit és *Lovass Dániel* kisplasztikáit tekinthetik meg az érdeklődők.

A galéria vezetője szerint fontos az a közeg is, mely a műalkotásokat körülveszi. Ezért a Tiffany Galéria munkatársai különös figyelmet fordítanak az ide látogatók fogadására. – Szeretnénk, – mondta Csányi Beáta – ha a mai rohanó, durva világban galériánk olyan lenne, mint egy békés sziget, ahol megpihenhetnek az emberek.

Hegyvidék 1999 V. 10.

szerint a [illegible]
és finanszírozása nem teszi lehetővé a tömegközlekedés fejlesztését, legfeljebb a jelenlegi szint megtartása, a működtetés valósítható meg. Úgy vélik, hogy a vállalat menedzsmentje jó, szakmailag felkészült, s a magas hitelállomány ellenére képes életben tartani a társaságot. Szeretnének azonban anyagi segítséget nyújtani, elképzelhetőnek tartanák például azt, hogy a forrásmegosztásban az önkormányzatoknál megjelenhetne a BKV Rt. támogatása.

A várható változások között elhangzott, hogy 1999-ben végre nem szüntetnek meg járatot. Ez is eredmény, mert az utóbbi esztendőkben mindig volt példa en- és az idei stagnálás után a jövőben talán ez is megvalósítható lesz. Az viszont biztos, hogy közösen kidolgoznak egy budai észak-déli közlekedésű útvonaltervet (valószínűleg villamosjárat formájában), mert nagy szükség lenne rá. Szintén tervezésre vár egy úgynevezett szolgáltatási kötelezettség megállapítása. A budai polgármesterek limiteket kötnének ki (járatszámra, útirányokra stb.), melyeket nem léphetne át a BKV. Ezt 2000-re szeretnék egységesíteni. Ezen kívül tervezik egy közlekedési szövetség megalakítását: ennek eredményeképpen egységes jeggyel lehetne utazni a BKV, a MÁV és a VOLÁN járatain.

hogy a BKV költségvetése igen szigorú, de inkább racionalizálni akarják a közlekedést, nem pedig a teljesítményt csökkenteni! Szeretnék, ha a városi közlekedés normatív támogatásban részesülne, illetve azt, hogy a tömegközlekedés védelme kiemelt helyet foglaljon el, helyi szinten is. Hangsúlyozta, hogy a gondokat közösen kell orvosolni, s ennek első lépése volt ez a konstruktív légkörű megbeszélés a polgármesterekkel. Végezetül a budai polgárok megértését kérte, hiszen május elejétől várhatóan július-augusztusig eltart az Alkotás utca felújítása, ami valamennyiünk türelmét próbára teszi majd.

(stoff)

Kisebbségi Önkormányzatok/3

HRVATSKA MANJINSKA SAMOUPRAVA XII. OKRUGA

„Az egész városról átfogóan gondolkodhatunk"

Nemrégiben a televízió egyik műsorában átvizsgálták a budapesti telefonkönyveket. Megállapították: a harmadik leggyakoribb magyar családnév a Horváth. Eszerint a történelem folyamán a horvát kisebbség jelentős tényező volt a Kárpát-medencében. E történelmi felelősség teljes tudatában Skrapits Lajos immár ötödik éve elnöke a XII. kerület kisebbségi önkormányzatának. Ma is országszerte számos tisztán horvát nemzetiségű falut ismerünk, s e falvakból származik a budapesti illetőségű horvátság is.

– A magyarországi horvátok legnagyobb számban a déli határvidéken élnek, elsősorban Szegedtől nyugatra, különösen Baranya megyében, de egészen Sopronig találhatunk horvátok lakta falvakat – tájékoztat az elnök. – Sok dunántúli nagyvárosban találhatunk jelentős horvát kisebbséget: Pécsett, Szombathelyen, Sopronban, Budapesten. A különböző vidékeken élők azonban nem alkotnak egységes kisebbséget. Ennek oka az, hogy nem egy időben telepedtek le az országban. A déli határvidékeken élők a török elől menekülvén nagyjából 300 évvel ezelőtt érkeztek, míg a nyugat-magyarországi és burgenlandi horvátok majdnem százötven évvel korábban, 1532 körül telepedtek le ezen a vidéken. Közülük való a kőszegi vár védője, Jurisics Miklós is. Ezen falvak jelentős része napjainkban már Ausztria és Morvaország, illetve Szlovákia területén található. Ma a határokon kívül 30-40 ezer horvát él, hazánkban 8-10 ezerre becsüljük a kisebbség lélekszámát. A múltban a horvátok elsősorban földművelők voltak, zárt falvakban elsősorban szintén horvát nemzetiségű grófok – Erdődy, Zrínyi, Batthyány és Frangepán családok – jobbágyaiként szolgáltak. A vándorlást ezen a viszonylag nagy területen semmi nem akadályozta, hiszen László király idejétől Horvátország a magyar államhoz tartozott. A történelem viharai természetesen ezeket a településeket sem kerülték el: a múlt században kezdődött kivándorlási hullám következtében ezrek próbáltak szerencsét Amerikában. Szülőfalumból szinte egy egész generáció ment el. A kivándorlók azonban számon tartották származásukat, így most érdekes statisztikai eredményre jutottunk. A ma körülbelül 1.200 lakosú faluból 1.300 amerikai állampolgár származik.

– Különös, hogy a történelem során a határokon kívülre került a magyarországi horvát kisebbség...

– Valóban. Jellemző például, hogy az én szülőfalum, a Vas megyei Szentpéterfa a második világháborút követően Ausztriához került volna. Azonban a sopronihoz hasonló népszavazás után végül mégis Magyarországhoz tartozik. Ezért megkapta a *communitas fidelissima*, azaz a „leghűségesebb falu" címet – egy 95 százalékban horvátok lakta település.

– Hogyan kerültek a horvátok Budapestre?

– Jelentős kolónia élt a Margit körút környékén. Ennek emlékét őrzi a Horvát utca, amely a körút egyik keresztutcája. A kolónia része volt a ferences templom is, számos horvát nemzetiségű szerzetes tevékenykedett itt. Az utóbbi időkben a XII. kerületbe is sokan érkeztek Nyugat-Magyarországról. A ma itt élő horvátok többségének ősei szintén a János kórházban dolgoztak, és annak környékén élnek. Később azután sokan más városrészekbe költöztek, de a régi kapcsolatokat a mai napig ápolják.

– Ezeket a szép hagyományokat az ön generációja még jól ismeri. De hogyan tudják továbbadni a fiataloknak?

– A közelmúltig a szerb és horvát nemzetiségi gimnázium a Rózsák terén rendkívül jó iskolának számított. Néhány évvel ezelőtt a régi épületben a szerb középiskola maradt, a horvát intézmény pedig az új zuglói épületbe költözött. Itt kollégium, óvoda, valamint általános és középiskola működik. Az intézmény a nyugat-magyarországi, a bácskai és Zala megyei gyerekeket oktatja. A pécsi középiskola pedig a déli határvidéken élőket látja el. Sajnos szaktanárokban nem bővelkedünk. Mint a hazánkban élő kisebbségek jó részénél, a horvá-

Futásfalvi Márton Piroska emlékkiállításának aktualitását egyrészt a művésznő születésének 100. évfordulója, másrészt Erdélyhez való szoros kötődése adja.

Bár Budapesten élt és alkotott, a két világháború közötti időszakban több nyarat (1928, 1932, 1934-36, 1941-43) töltött szülőfalujában, Nyárádszeredán és a környező településeken, így Nyárádszentannán és Rigmányban.

E tárlat válogatás a festmények mellett önálló igénnyel készült nagyvonalú, dekoratív akvarellekből, melyeken a falvak csendet árasztó, intim hangulatú részletei mellett a patakparti mosóasszonyok, illetve kendernyűvők és mezei munkások egyaránt megjelennek. Különösen megragadta a marhavásárok forgataga, az árusok sokasága, a tereferélő figurák és a piac talán legfontosabb látványossága: a ringlispil.

Az erdélyi akvarellek mellett helyet kaptak az ezidőben készül, a Balatonfelvidék és Nógrád tájait megörökítő lapok is, kiegészülve az 1944-es diósjenői tartozkodás néhány alkotásával.

Futásfalvi Márton Piroska életének utolsó szakaszában visszavonult, művei ritkán jelentek meg kiállításokon. Az 1930-40-es években alkotott akvarelljeire is csak kevesen emlékezhetnek.

Reméljük sokak számára a felfedezés erejével hatnak e művek, s ezáltal megkezdődik egy eddig létező, de az ismeretlenség homályában lappangó életmű feltámasztása.

Zsákovics Ferenc (Magyar Nemzeti Galéria)

A kiállítással egyidőben a szegedi Móra Ferenc Múzeumban látható Futásfalvi Márton Piroska válogatott festményeinek kiálllítása.

Az Erdély Művészetéért Alapítvány

Vármegye Galéria

(Budapest V., Vármegye utca 11.)

szeretettel meghívja

Futásfalvi Márton Piroska

festőművész

(Nyárádszereda, 1899. jan. 22.- Budapest, 1996. ápr. 26.)

„Erdélyi akvarellek (1932-1944)"
című emlékkiállításának megnyitójára

1999. március 16-án 17 órára.

A kiállítást megnyitja:
Karsai Károly polgármester
és ***Szűcs György*** művészettörténész (Magyar Nemzeti Galéria)
Közreműködik: ***Faragó Laura*** énekművész

A kiállítás társrendezője: ARTE Galéria és Aukciós Iroda (Tel./fax: 317-4423)

„Minden magyar felelős
minden magyarért."
Szabó Dezső

ERDÉLY MŰVÉSZETÉÉRT ALAPÍTVÁNY

Vármegye Galéria

Budapest V., Vármegye utca 11.
Telefon/fax: 318-8148
http://www.hunpro.hu/mmf/ema/

Adókedvezményre jogosító támogatásukat az
OTP 11786001-20054214számú számlaszámra várjuk.

Támogatók:

BUDAPESTI TAVASZI FESZTIVÁL
NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

A kiállítás megtekinthető 1999. március 16-tól május 7-ig, kedd, szerda, csütörtök, péntek 10-18 óráig

FUCKER András térképész, metsző

FODOR Ferenc: A magyar térképirás.
Bp. 1952-1954. 1-3. kötet 78-80. ill

Sáros m. térkép 1733
Tokaj és környéke, 1749 (az első magyar tájtérkép)

Ö volta metsző is.

Futásfalvi Márton Piroska

Munka a darunál, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszerv. kiáll. 1948. nov.

MDK

Futásfalvi Márton Piroska

M.Képzőművésznők Egyesületének kiáll. Esti Ujság, 1943. jun. 8. 7 l.

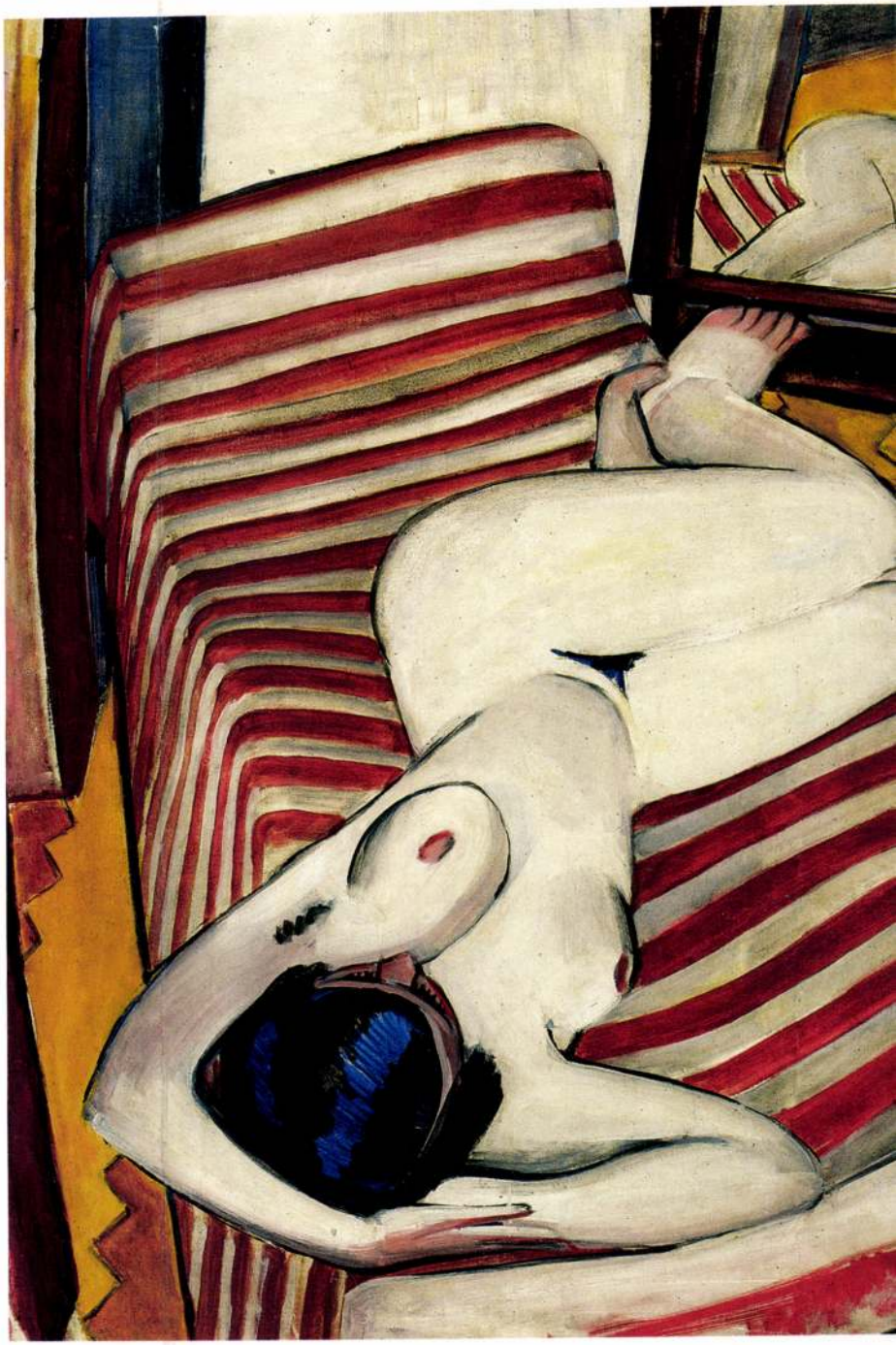

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTÉRIUMA

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA (1899-1996)

Ernst Múzeum, Budapest • 2002. május 9 – június 5.

MÚZEUMI BESZÉLGETÉS

a művészházaspárokról
Passuth Krisztina, Pataki Gábor és Turai Hedvig
művészettörténészek közreműködésével

Június 5-én, szerdán 18 órakor

VASÁRNAPI MATINÉK

Zongorahangverseny
a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola
és Gimnázium növendékei

Május 12-én, vasárnap 11 órakor

Játék a múzeumban
Szelek szárnyán, várak ormán
Zenés bábjáték a bakonyi Bátorkő várregéjéről
A Maszk Bábszínpad előadása

Június 2-án, vasárnap 11 órakor

ERNST
MÚZEUM
■ BUDAPEST ■

tisztelettel meghívja

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA
(1899-1996)

emlékkiállításának megnyitójára
2002. május 8-án, szerdán 17 órára

A kiállítást megnyitja
Petőczi Éva
költő

Rendezte
Kürti Emese
művészettörténész

Megtekinthető
2002. május 9-től 2002. június 5-ig
hétfő kivételével naponta 11-19 óráig
Budapest, VI. Nagymező utca 8.

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

FUTÁSFALVI Márton Piroska

A BÁCS-KISKUN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KATONA JÓZSEF MÚZEUMA
KECSKEMÉTI KÉPTÁR
tisztelettel meghívja Önt 2000. március 24-én,
pénteken 15 órára

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA
festőművész

emlékkiállításának megnyitására a kecskeméti
Cifrapalotába

A kiállítást megnyitja
Zsákovics Ferenc
művészettörténész, a kiállítás rendezője.

A kiállítás megtekinthető április 19-ig, hétfő
kivételével naponta 10–17, vasárnap 13^{30}–17 óráig.

BUDAPEST 18. 7. 00 AL-I/181

MAGYARORSZÁG
026
FORINT

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezete. F. k.: Wicker Erika

dr. Szabó Júlia
MTA Oktatt. Kut. Int.
Budapest
Uri u. 49.

1014

Meghívó

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

ÚJ MŰVÉSZET

2000/MÁRC.

P - 9765

2.0.

is reflektál (de régen volt az egész Válasz
itüdömet, mert "ilyen módon szemrehányást
ualitas-érzékük, nincsen célja és értelme."
a dolog. A züllésért valakik felelősök is,
gazságukat, ha másként már nem lehet, úgy,
kiásták és szétszórták. Ha már szólunk,
s akkor meg kell mondani nyíltan és kereken.
nak idején erre a kényelmes álláspontra
jtékzott? Mert az erkölcsi felháborodás vagy
s. Azóta talán "lehiggadt"? Én sohase fogok,
ogok meghalni.

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

ÚJ MŰVÉSZET
1998/nov.

P-9396

3.0.

MÚZEUMI BESZÉLGETÉS

a művészházaspárokról
Passuth Krisztina, Pataki Gábor és Turai Hedvig
művészettörténészek közreműködésével

Június 5-én, szerdán 18 órakor

VASÁRNAPI MATINÉK

Zongorahangverseny
a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola
és Gimnázium növendékei

Május 12-én, vasárnap 11 órakor

Játék a múzeumban
Szelek szárnyán, várak ormán
Zenés bábjáték a bakonyi Bátorkő várregéjéről
A Maszk Bábszínpad előadása

Június 2-án, vasárnap 11 órakor

ERNST
MÚZEUM
■ BUDAPEST ■

tisztelettel meghívja

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA
(1899-1996)

emlékkiállításának megnyitójára
2002. május 8-án, szerdán 17 órára

A kiállítást megnyitja
Petrőczi Éva
költő

Rendezte
Kürti Emese
művészettörténész

Megtekinthető
2002. május 9-től 2002. június 5-ig
hétfő kivételével naponta 11-19 óráig
Budapest, VI. Nagymező utca 8.

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

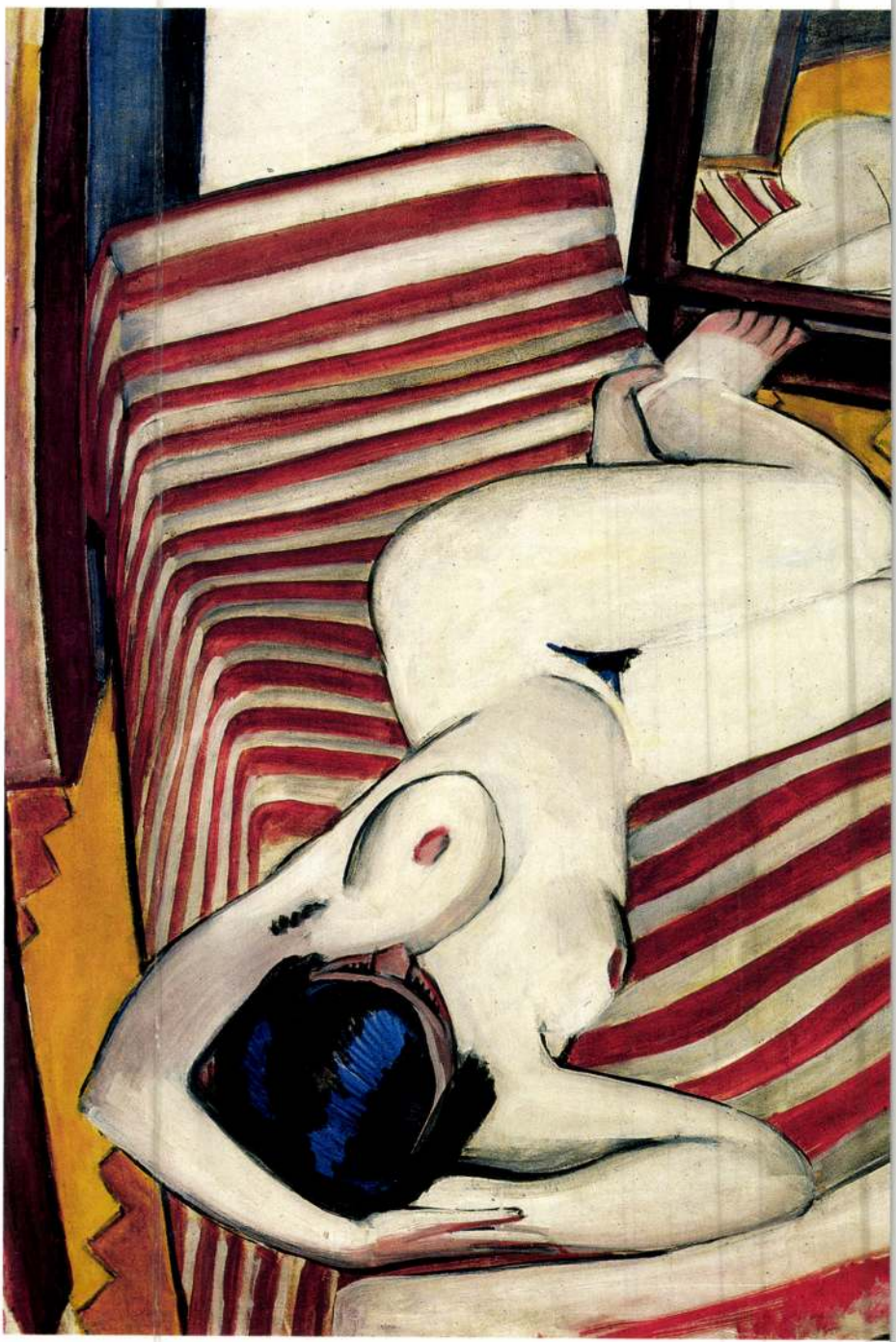

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTÉRIUMA

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA (1899-1996)

Ernst Múzeum, Budapest • 2002. május 9 – június 5.

Futásfalvi Márton – Piroska volt

A festőnő egykor az előítéletek miatt férfinéven jegyezte műveit

A XX. század első felében fenntartások fogadták a nők által készített műalkotásokat. Előítéletek kísérték Futásfalvi Márton Piroska művészetét is, akinek festményeiből most az Ernst Múzeum (VI., Nagymező utca 8.) rendezett emlékkiállítást.

A közönség és a kritika a harmincas évek elején nem tudott megbarátkozni a gondolattal, hogy műalkotásokat nők is készíthetnek. Napjainkra ez a megítélés nemcsak megváltozott, hanem 1992-ben kiállítássorozat indult a női művészet bemutatására. Ehhez a sorozathoz kapcsolódik az Ernst Múzeum legújabb tárlata, amely az 1996-ban elhunyt Futásfalvi Márton Piroska munkáit mutatja be.

Az erdélyi Nyárádszeredán született 1899-ben Futásfalvi Márton Piroska, majd nyolcévesen Budapestre került nagyszüleihez, gyermekkorának helyszíneit mégsem felejtette el. Képzőművész férjével, Nagy Sándorral 1928 és 1943 között számos erdélyi tanulmányúton járt. A falu témáját a Szentannai malom, az Aratók, a Krumplikapálók és az Asszonyok a kútnál című életképeken mutatta be.

1931-ben tizennégy festőnő – többek között Bartók Mária, Bartoniek Anna, Kiss Vilma és Szuly Angéla részvételével – megalakította a Magyar Képzőművésznők Egyesülete Új Csoportját. Jellemző volt a korszak szemléletére, hogy a társaságot elemző kritikákban elsősorban azt vitatták, alkalmas-e nő az alkotómunkára vagy sem. Mindez annak ellenére történt, hogy Futásfalvi a Képzőművészeti Főiskolán először Deák-Ébner Lajos, majd Csók István tanítványa volt.

A Képzőművésznők Új Csoportjához tartozóknak közös jellemzőjük volt, hogy műveiken főként nőket ábrázoltak. Futásfalvi képein pályatársak, barátok és modellek szerepeltek.

A művész 1928-ban németországi körútra indult. A közös élményekről az egyik útitárs, Szuly Angéla feljegyzéseket készített. „A Zwingerben megtudtuk végre, mi a vadmodern. Szenzáció volt a számunkra Gauguin és Degas" – írta a művésznő.

Magyarországon az 1930-as években járt több tanulmányúton Futásfalvi Márton Piroska. A Balaton-felvidéken Tihanyt és a Badacsony vidékét, Hollókőn a vasárnapi templomba igyekvőket, a Hodosi vásár című képen az alkudozó embereket festette meg.

A második világháború után szinte kizárólag csendéleteket készített. Képein gyakori téma a tulipán, amely polgári szobabelsőkben jelenik meg, mint a kiállításon látható Tulipános csendélet című festményen.

Mivel Futásfalvi Márton Piroska hagyatéka majdnem hiánytalanul fennmaradt, a kiállítás rendezésekor talán a festmények kiválogatása volt a legnagyobb feladat. A tárlat rendezője, *Kürti Emese* szerint azért, mert a huszadik század már nem igyekezett eltüntetni a női életműveket. Az emlékkiállításra látogató fiatalok alig hiszik el, hogy egykor az előítéletek miatt úgy írta alá festményeit: Futásfalvi Márton.

R. Gy. Zs.

árton Piroska Hiúság című festménye

Népszab. 2002. V. 29.

skola idővel háziasz-
kiegészült. A növen-
k főzni, a kastély ba-
tejüzemében és vete-
g a ház körüli gazdál-
s megismerték. Nem is
n: Detre János kutatá-
század elején még dí-
a gazdaságban előállí-

erében előbb német,
nai kórházat rendeztek
A felszabadulás utáni

.vény
korun munkálatokban, és végig azt tartotta szem előtt, hogy az épület ismét az oktatást szolgálhassa. Úgy tervezte, hogy az időközben megszervezett evangélikus gimnázium nevelőkollégiumát rendezi be a kastélyban. Mint mondja, a helyszín ideális lehetne olyan bentlakásos intézmény számára, ahol nemcsak tanulnak és alszanak, hanem a szó szoros értelmében „élhetnek", még a kerti munkával is megismerkedhetnek a fiatalok. Az esperes azonban 2000 tavaszán felhagyott a tervezéssel, mert – mint szomszédos kollégium növendékeinek szívességéből látható. A kiürített hálótermek mellett visz hozzá az út, az ember már ott örömmel csodálkozik rá a folyosó régi kövére. A színpompás freskók és a finom rajzolatú falfestmények, a szépen rendbe tett ajtók és ablakok mégis megdöbbentően hatnak a néptelen kastélyban. Pár perc bámészkodás után aztán azt is fölfedezi az ember: két tél kellett csak, hogy a mennyezetről tenyérnyi darabokon leszakadjon a festett vakolat.

N. Kósa Judit

NK A VILÁGBAN

n terjednek Pesten

útijegyzetei, 1851 (3. rész)

z-
d-
ok

ló
é-
á-
si-
an

szónoklatba fogott Magyarország balsorsáról, hogy az bármely hivatásos szónoknak becsületére vált volna. Bámulatba ejtő az a természetes tehetség, könnyedség és tűz, amely a magyarok beszédét jellemzi. És melyik az a téma, amelyik felcsillantja a tekintetet és felforrósítja a hangot? Természetesen Magyarország: a gyönyörű és egykor oly boldog haza, hogy milyen volt régen és mivé lett most. Az ország dicsősége, reménysége, búja és bánata.

FORRÁS: BUDAPEST TÖRTÉNETE

Nekünk, hűvös angolszászoknak nehéz megértenünk ezt a természetes, szenvedélyes ékesszólást, mellyel majd' minden magyar a hazájáról beszél. Nem szabad elfelejtenünk, hogy azok a magyarok, akikkel otthon, Amerikában találkozunk, merőben mások. Ott idegenben érzik magukat, idegen számukra a nyelv is, mások a szokások. Ott nem tudnak és nem is akarnak úgy megnyilatkozni, mint itthon. Úgy esett, hogy egyszer dolgom akadt egy mesteremberrel. Mikor megtudta, hogy amerikai vagyok, és magyarországi utazásomnak még csak az elején tartok, így szólt hozzám: „Ó, uram! Bárcsak látta volna ezt az országot négy-öt évvel ezelőtt! Nem volt még egy ilyen boldog és szabad ország Európában! Olyan olcsó volt minden, hogy még a szegények sem szenvedtek hiányt búzában és borban. A nemesség az ország felvirágoztatásán a reformokon munkálkodott. A nemzetgyűlés i ülésezett Pesten, és függetlenek voltunk Ausztri tól. Most mindent adó sújt. Három forint fejad kell fizetni (ez mintegy másfél dollár), aztán m adóztatták a kerteket, a házakat. Semmit nem n tünk, csak vesztettünk. Elvesztettük alkotmán kat és jogainkat. Nincs már Pesten parlamen egész ország halott!" Egy másik ismerősöm sonlóan vélekedett. Sajnálta, hogy épp most tem Magyarországra, szerinte most nem ka hiteles képet a nemzetről. A forradalom elő rágzott a nemzet, pezsgett a politikai és a t élet, épült és szépült az ország. Ha közv forradalom kitörése után érkeztem volna pasztalhattam volna a határtalan nemzeti séget. De most az egész ország mély gyá lyedt. „Mindent egy kockára tettünk fel. tünk" – mondta. A kormány sajnos ner zet magaslatán, nem érti meg á magy den rossz irányba fejlődik. Senki ne hoz a jövő, de ez így nem mehet tová

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját

Futásfalvi Márton Piroska

FESTŐMŰVÉSZ

FESTETT KORRAJZOK

című kiállításának megnyitására

2000. február 10-én 17 órára a Szinyei Szalonba

(Budapest, VI., Szinyei u. 2.)

A tárlatot megnyitja

Kopócsy Anna

művészettörténész

A kiállítást rendezte Sinkovits Péter művészettörténész.
Megtekinthető: 2000. március 6-ig.
A lakásgaléria 13—18 óráig van nyitva, szombat—vasárnap zárva.
Telefon: 312-0712 (Bejárat a belső udvarból jobbra.)

SZINYEI

SZALON

M E G H Í V Ó

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt a

HÖLGYVÁLASZ
Elfelejtett modernizmus a 20-30-as évek magyar művészetében

c. kiállítás megnyitójára
1999. december 2-án, csütörtökön 17 órakor
a Budapest Galéria Kiállítóházába.
(Budapest III., Lajos utca 158.)

A kiállítást megnyitja
TURAI HEDVIG művészettörténész

A kiállítás támogatói:
Kieselbach Galéria
Szombathelyi Képtár
Victor Menshikoff

A kiállítás megtekinthető 2000 január 10-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Illusztráció:
Futásfalvi Márton Piroska: Két akt macskával. 1930 k.
olaj, vászon, 100x124 cm.

EMESE, 1931 K.,
olaj, vászon, 69×58 cm

A Móra Ferenc Múzeum
tisztelettel meghívja Önt és barátait
a múzeum II. emeleti kiállítótermébe
(Szeged, Roosevelt tér 1–3.)

Futásfalvi Márton Piroska

(1899—1996)

festőművész
emlékkiállításának
megnyitására.

A tárlatot 1999. március 12-én,
pénteken du. 1/2 5 órakor

Kopócsy Anna
művészettörténész
a Magyar Nemzeti Galéria munkatársa
nyitja meg.

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

A kiállítás megtekinthető:

1999. március 12—május 9.
naponta 10—17 óráig
(kedden 10—15 óráig, hétfő szünnap)

F. k.: dr. Vörös Gabriella

Síliftkatasztrófa – az olasz védelmi miniszter békülékeny

Az olaszországi síliftkatasztrófát okozó amerikai pilóta felmentésének ügye elgondolkodtat a nemzetközi szerződések igazságszolgáltatást szabályozó záradékain – közölte tegnap az olasz védelmi miniszter. Az ítélet kellemetlen hátteret szolgáltatott az éppen tegnap sorra kerülő csúcstalálkozónak is. *Massimo D'Alema* olasz miniszterelnökre nagy belpolitikai nyomás nehezedik, hogy csikarjon ki a közvéleményt kielégítő eredményt Washingtonnál.

Carlo Scognamiglio azonban óva intett olyan következtetésektől, amelyek csorbát ejthetnének a két nép és a két kormány közti barátság és szövetség tartós, történelmi kapcsolatain.

Az olasz védelmi miniszter pénteken hosszú telefonbeszélgetést folytatott amerikai kollégájával, *William Cohennel,* aki sajnálkozott ugyan a történtek miatt, de kifejtette, hogy mint minden jogállamban, a bíróságok Amerikában is függetlenek a kormánytól, így nem volt lehetőség a beavatkozásra. Másfelől – mondta Cohen – *Ashby* százados ellen még függőben van az az eljárás, amelyet az igazságszolgáltatás akadályozása címén indítottak ellene.

Umberto Ranieri, az olasz külügyminisztérium államtitkára azt mondta, hogy az amerikai hadbíróság ítélete nem szolgáltatott igazságot az áldozatoknak. Hangoztatta, hogy Olaszország teljes bizalommal volt az amerikai hatóságok iránt, amikor átengedte a felelősség megállapításának jogát.

A külügyi államtitkár szerint is el kell gondolkodni az Olaszországban lévő amerikai katonai támaszpontok működését szabályozó normák felülvizsgálatán.

Parlamenti képviselők tegnap azt követelték Massimo D'Alema kormányfőtől, hogy Amerikából hazatérve a képviselőházban adjon tájékoztatást a kormány szándékairól.

Lengyelországban meglepődve és hitetlenkedve fogadták azt, hogy az Egyesült Államokban csütörtökön minden vád alól felmentették a tavalyi cavalesei síliftkatasztrófát okozó amerikai pilótát.

„Az ítélet ellentmondásos... A húsz ember halála tragédia volt, amihez túl könnyelműen álltak hozzá" – mondta a Reutersnek *Pawel Dobrowolski* lengyel külügyi szóvivő. Dobrowolski reményét fejezte ki, hogy egy polgári bíróság elítéli majd a pilótát.

Dobrowolski megértéssel fogadta azt, hogy az áldozatok hozzátartozói polgári pert szándékoznak indítani a pilóta ellen. "Ha a lengyel családoknak bármilyen jogi segítségre lenne szükségük, a lengyel külügyminisztérium eleget tesz kérésüknek" – mondta a külügyi szóvivő.

A tavaly februári katasztrófa lengyel áldozatokat is követelt.

Az ártatlannak talált pilóta. Csak lelkiismerete büntetheti
FOTÓ: MTI – KÜLFÖLDI KÉPSZERKESZTŐSÉG

bíróságnak a hatalommal már régen szemben álló tagja is osztja ezt a véleményt. Szerinte Koszovó státusa a nemzetközi protektorátus segítségével a tényleges államiság felé közeledne.

Mindenekelőtt arról van szó, hogy az autonómia szervei szinte teljes egészében átvennék Szerbia állami funkcióit azzal, hogy a szerbek a belgrádi hatóságoktól kérhetnék jogaik megvédését. Ezenkívül Koszovónak ismét lenne alkotmánya, saját törvényei, alkotmánybírósága és bírósági rendszere a legfelsőbb bírósággal az élen, sőt még elnöke is, mindezek pedig az államiság ismérvei. Ugyanakkor a szerb rendőröket és a jugoszláv katonákat a határőregységek kivételével teljes egészében ki kellene vonni Koszovóból, és a tartományban a helyi rendőrség és a nemzetközi erők tartanák fenn a rendet. Az alkotmánybíró megítélése szerint mindez oda vezetne, hogy Koszovó a Jugoszláv Föderáció autonóm egysége lenne, de nagyobb jogkörrel, mint a köztársaságok. Szerinte a nemzetközi értekezlet folytatásában tiszteletben kellene tartani legalább azt az alapelvet, hogy egy autonómia nem viselheti magán az államiság jegyeit, és a legtöbb, amit Belgrád elfogadhat, az a Szerbia és Koszovó között olyan hatáskörmegosztás, amelynek alapjai a tartomány nemzeti és kulturális sajátosságai.

Belgrádban a hatalom után tehát most már az ellenzék is legfeljebb kulturális autonómiát adna a koszovói albánoknak, akik viszont továbbra is függetlenséget követelnek, és legfel-

[illegible]kon a területeken, amelyek [illegible] többségben élnek. Úgy vélik, hogy a községi határok kisebb módosításával öt szerb kantont lehetne kialakítani, ahol helyi szerb adminisztráció, rendőrség és bíróság működne, és szavatolni lehetne az intézményes kapcsolatot Belgráddal. Habár ez az elképzelés meglehetősen közel áll a nemzetközi közvetítők azon jelzéséhez, hogy Koszovóban gyakorlatilag két autonómia működne: egy az albánok, egy pedig a szerbek és más nemzetiségűek számára, Belgrád kapásból elutasítja ezt az ötletet. A szocialisták szóvivője szerint Koszovó kantonizálása jelentős lépés lenne a tartomány elszakadása felé, és a szerbek különben is magukénak tartják egész Koszovót, nem pedig csak néhány kantont.

Belgrád közben igyekszik lejáratni az albán tárgyaló küldöttség vezetőjét, *Hashim Tacit.* Mint ismeretes, már a Párizsba utazása elé is akadályokat gördítettek, most pedig, miután az albán fegyveresek a koszovói árnyékkormány elnökének jelölték, a belgrádi Politika megjelentette az ellene szóló elfogatóparancsot. Tacit ugyanis csaknem két évvel ezelőtt terrorizmus vádjával távollétében tíz év börtönbüntetésre ítélték. Az ellenzéki demokraták derülnek a dolgon, és abban bíznak, hogy *Ratko Markovics* szerb küldöttségvezető fogja rendőrkézre adni az albán politikust, mivel az ő társaságában látták a rambouillet-i tárgyalásokon.

PÁLINKÁS FERENC
ÚJVIDÉK

...küldtek, köztük sok volt a fiatal, 10-12 éves pályázó, határon innen és határainkon túlról. A hattagú szakmai zsűri 26 díjat osztott ki a legtehetségesebbek között. A sok díjfelajánlás között az első számú támogató a Külügyminisztérium és a tavaszi fesztivál irodája volt. A rajzok, karikatúrák mellett számos fotó- és tárgykarikatúra, valamint a fesztivál történetében eddig egyedülálló filmkarikatúra is megtekinthető: *Somhegyi Béla* Évzáró című burleszkje, mely a múlt rendszer egyik iskolai tanévzáróját karikírozza nagy magyar színészek közreműködésével, és amelyet 1975-ben Somogyi kalandos úton *reszti András* a Gregor Kiadótól, valamint *Fábry János* grafikusművész, aki a rendezvény művészeti vezetője is egyben. A díjak átadására március 12-én kerül sor. Március 13-án délelőtt szakmai fórumot tartanak, melyen a MÚOSZ-on belül megalapítják a karikaturista szakosztályt.

A dinyertes munkákkal együtt körülbelül 100 pályaművet lehet megtekinteni a Magyar Kultúra Alapítvány épületében (I., Szentháromság tér 6.) március 13-tól 31-ig. A nyertes pályázatok egy képeslap formátumú katalógusban kerülnek kiadásra, a Gregor Kiadó gondozásában.

MÉK

PÁVATOLLAK. Megjelent *Bajnai Beke István* Pávatollak című kötete, amely a mezőhegyesi pap-költő verseit és prózai írásait adja közre. A kötet szerzőjének – korábbi két helytörténeti műve után – ez az első szépirodalmi munkája. Bajnai Beke István Mezőhegyes római katolikus plébánosaként újságot szerkeszt és ír, a város templomában országos visszhangot keltő képzőművészeti kiállítás-sorozatot, a plébánia nagytermében művelődési esteket szervez, helytörténeti, egyháztörténeti munkákat ír, most íróként-költőként is bemutatkozik. A félezer példányban közreadott Pávatollak címlapját *Szántó Piroska* Páva című rajza díszíti.

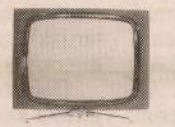

KÉPSZÜRET

Édenkert

Természetfilmet nézve az ember mindig elcsodálkozik azon, amit lát. Nehezen hihető ugyanis, hogy a sok aggodalmaskodás, világvégét jelző jóslat ellenére ez a bolygó még mindig gyönyörű. A csodálkozás tovább fokozódik, ha ez a bizonyos természetfilm hazai tájat mutat be, mert azt még tudomásul vesszük, hogy a világ némely vidékein paradicsomi tájak léteznek, ám ha valaki itthon lel ilyesmire, az már több mint meglepő. És ha ez a miniatűr édenkert a főváros közvetlen közelében található, joggal gyanakodhatunk mágiára.

Pár nappal ezelőtt valami ilyesmi történt, a Duna Televízió ugyanis Nagykovácsiról szóló filmetűdöt sugárzott (rendező: *Csiha László*). Ez a műfaj rendkívül tág teret biztosít a rendezőnek, egy etűdbe ugyanis az elektronikus trükköktől a különleges felvételtechnikákig jóformán minden belefér, ám ebben az esetben a stáb kevesebbel is beérte. Nyugodt, ugyanakkor gondosan megkomponált képsorokat láthattunk egy érintetlennek megmaradt közösségről, amely sikeresen áll ellent Budapest vonzerejének. A falu mellett található a híres Remete-szurdok, ahol a régészek őskori leletekre bukkantak, valamint a Zsíros-hegy, ahol számos ritka növényfaj él természetes környezetben. A táj- és vadvédelmi körzet egészen Nagykovácsi határáig nyúlik, ám a természet – a felvételek tanúsága szerint – nem ér véget a kertek alján. A húszas évek végén épült parasztházak ma is kifogástalan állapotban vannak, és jól harmonizálnak a modern vonalú épületekkel. Nemrég az 1946-os lakosságcserére emlékező szobrot avattak (a kitelepített németek helyére felvidéki magyarok érkeztek), amely láthatóan jól illeszkedik a környezetbe, sőt még az 1700 fennmaradt sírkővel is harmonizál.

A film nem említette Nagykovácsi iparát, gazdaságát, mert valószínűleg nincs is ilyen. Az őslakosok állattenyésztéssel és – miként a falu neve is bizonyítja – fémmegmunkálással foglalkoztak, de ma már majdnem mindenki Budapesten dolgozik. A helyi önkormányzat – úgy tűnik – változtatni szeretne ezen a gyakorlaton, hiszen az intézmény adott megbízást a film elkészítéséhez. A kész produkció láttán őszintén reméljük: nem az idegenforgalom növelése a cél, mert könnyű elképzelni, mi történne ezzel az édenkerttel, ha elözönlenék a turisták.

MAJOROS SÁNDOR

Nyárádszeredától Budapestig

Futásfalvi Márton Piroska emlékkiállítása

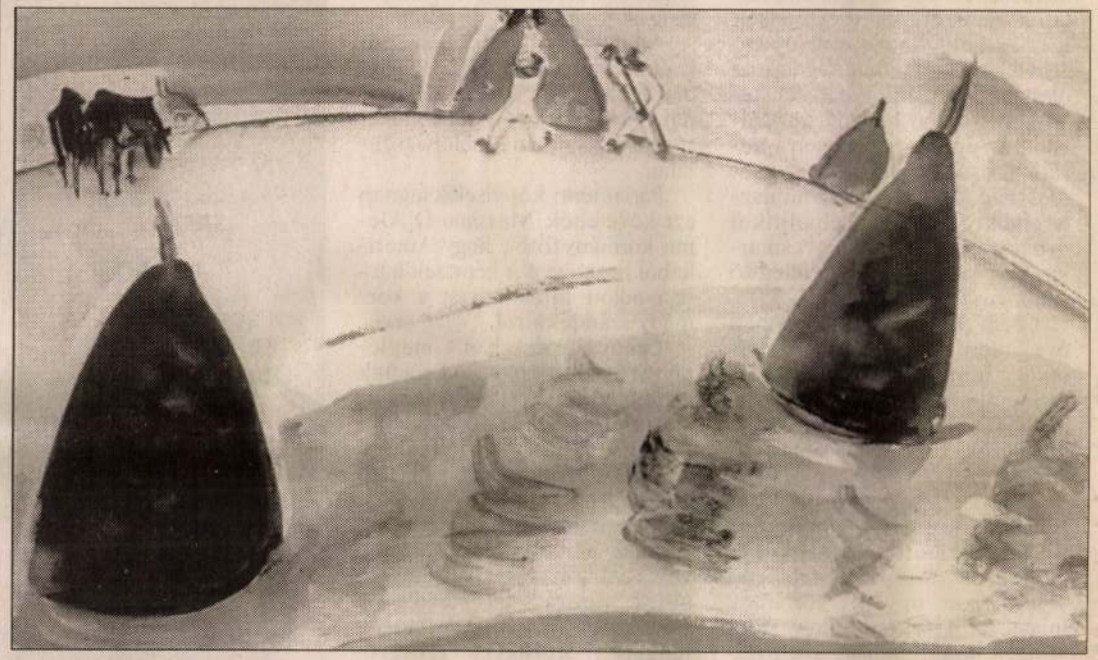

A festőművész egyik alkotása

A Nyárádszeredán 1899-ben született, Budapesten 1996-ban elhunyt festőművész, *Futásfalvi Márton Piroska* erdélyi akvarelljeiből nyílik emlékkiállítás az Erdély Művészetéért Alapítvány rendezésében a Vármegye Galériában (Vármegye utca 11.) március 16-án, 17 órakor. A kiállítást megnyitja *Karsai Károly* és *Szűcs György* művészettörténész. Közreműködik *Faragó Laura* énekművész.

A festő nevezetes akvarelljeit, amelyek most az érdeklődők elé kerülnek, az 1930-as, 40-es években festette. „E tárlat válogatás a festmények mellett önálló igénnyel készült, dekoratív akvarellekből, amelyeken a falvak csendet árasztó, intim hangulatú részletei mellett a patakparti mosóasszonyok, illetve kendernyűvők és mezei munkások egyaránt megjelennek. Különösen megragadta a marhavásárok forgataga, az árusok sokasága, a tereferélő figurák és a piac talán legfontosabb látványossága: a ringlispíl..." – írja a festőnő műveit jellemezve *Zsákovics Ferenc* művészettörténész.

Futásfalvi Márton Piroska kiállítása május 7-ig tart nyitva. (E tárlattal egy időben a szeged Móra Ferenc Múzeumban megtekinthetők a művész válogato festményei.) SE

NMo 1999. máj. 6.

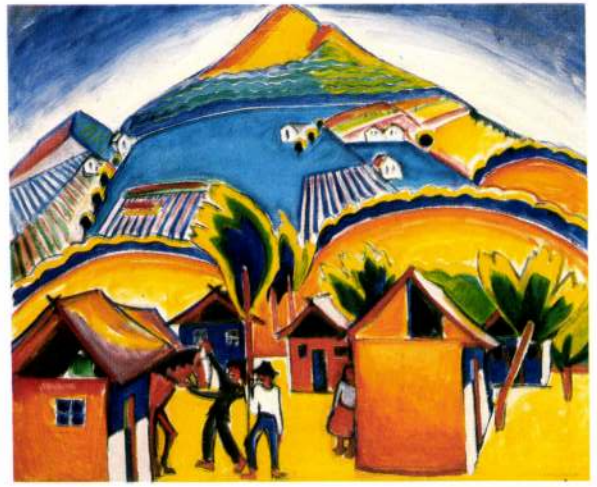

CIGÁNYTANYA, 1931

A művészettörténész számára, aki rendszerint apró töredékekből próbál rekonstruálni életműveket, kivételes esemény, amikor egy a tökéletes feledés homályába merült életmű teljes egészében napvilágra kerül. Ilyen élményt jelentett Futásfalvi Márton Piroska jelentős festői hagyatékának előbukkanása is. A festmények nem pusztán önmagukban érdekesek, az épen megmaradt életmű egy egész korról nyújt szinte egyedülállóan autentikus képet.

A női festők számára a két világháború között az érvényesülés egyik lehetséges módját egy-egy szűkebb művésztársasághoz való csatlakozás jelenthette. A nyolc modern festőnő egységes fellépése a Nemzeti Szalonban 1931-ben (Kiss Vilma, Hranitzky Ilona, Kampis Margit, Endresz Alice, Bartoniek Anna, Szuly Angela, Lóránt Erzsébet), azonban provizorikus maradt. Hiába irtak alapítóokiratot, melyben létrehozták a Képzőművésznők Új Csoportját rendszeres kiállításokat ígérve, hasonló demonstratív fellépésre nem került többé sor. A Magyar Képirók Társaságának két háború közti működéséről pedig, melynek 1934-től Márton Piroska is tagja volt, a háború utáni művészettörténet-irás lényegében a rendszerváltásig nem vett tudomást, története a mai napig feldolgozatlan.

Futásfalvi Márton Piroska művészpályájának kezdetén a húszas évek első felében Csók István tehetséges tanítványaként, a modern szellemiségű festődiák szokásos állomásait járta végig. Pécsi művésztelep (1922—24), Nagybánya (1925), majd megtisztelteltetésként a KUT 3. nagy kiállítása, ahol akvarelljével szerepelt. Nagyobb kollekcióval 1931-ben a Nemzeti Szalonban a „Női Nyolcak" tárlatán mutatkozott be. Márton Piroska vad kolorizmussal, merész képkivágásokkal, erős dekoratív készséggel, közvetlenül, biztos kézzel festett. Noha alapvetően a klasszikus kép határain belül maradt, a figuratívitás kritériumát mindvégig szem előtt tartotta, festészetéből éppen a példaképek tisztelete hiányzott. Ez a festői elfogulatlanság, nonkonformizmus, a jó ízlés határait feszegető frivol színesség művészetét felszabadulttá tette, az általános stílus-kényszerektől megóvta. A dekoratív mustra legkülönfélébb változatainak egy képben való alkalmazása, a kubizmusból örökölt felülnézet, a montázselv használata, mind az expresszivitás fokozására szolgált. Ugyanígy stilizált, játékos, szinte naiv tájképei, egyedülállóak a korszakban. Márton Piroska 1930 körüli festészete sokféle volt. Ez nem az egyéniség hiányából, mint inkább a gazdag képzelet, a kísérletező kedv megvalósulásából fakadt.

Egységesebb stílus kialakítására a harmincas évek közepén került sor. A csábító női aktokat, energikus cigánylányokat, meseszerű tájképeket felváltotta egy sajátos népi zsánerfestészet, hasonlóan a Képirók Társasága több tagjának életképeihez. Ez a festészet a vásárhelyi realizmushoz sem-

CIGÁNYLÁNY MACSKÁVAL, 1930 K.

TULIPÁNOS CSENDÉLET, 1932 K.

milyen szállal nem kötődött, művészeti forrásai máshol eredtek. Hollókő, Székelyföld, Badacsony környéke jelentette ihlető helyszíneit ennek az időszaknak. Színes tájképek, mozgalmas vásári jelenetek, falusiak hétköznapi élete, ünnepi eseményei adták jellegzetes témáit a harmincas évek, negyvenes évek első felének. A művészi szubjektivitás hangsúlyozódik a nézőpont önkényes választásaival, ugyanakkor összegző, lényeglátó szemlélete tükröződik a néha már karikatúraszerűen eltúlzott formákban is. Futásfalvi Márton Piroska egy valaha virágzó gazdag kultúra krónikása lett. A háború után sokakhoz hasonlóan férjével, a grafikus Nagy Nándorral visszavonultan élt. Rendszeres kiállítási lehetőséget számukra a budai művészek csoportos tárlatai nyújtották. Ebben a korszakban szinte kizárólagos témája a négy fal között is könnyen beállítható festői műfaj, a csendélet volt. Festői pályája végén született virágcsendéleteinek lágyabb színharmóniáiban a festőnő alapvetően a francia művészethez, elsősorban Matisse festészetéhez kötődő festői kultúrája mutatkozott meg, melyek méltó befejezését jelentették piktúrájának.

Kopócsy Anna

Futásfalvi Márton Piroska

(Nyárádszereda, Maros-Torda vm. 1899. jan. 22. — Budapest, 1996. ápr. 26.)

1916—1924 között Deák-Ébner Lajos és Csók István növendéke a Képzőművészeti Főiskolán.
1922, 1923 és 1924 nyarán a pécsi művésztelepen alkot.
1923-ban a művésztelepi kiállításon Pécs város díját nyeri el.
1925-ben Nagybányán a szabadiskolában dolgozik.
1926—1927-ben tagja a Független Művészek Társaságának.
1928-tól tagja a Magyar Képzőművésznők Egyesületének.
1931-ben a Képzőművésznők Új Csoportjának (Sztehlo L., Bartók M., Bartoniek A., Dullien E., Hranitzky I., Járitz J., M. Kampis M., Kiss V., M. Szirmai I., Wabrosch B., S. Perényi L., Szuly A.) alapító tagja.
1934-től tagja a Magyar Képirók Egyesületének.
1935-ben Nyárádparti fák című akvarelljét az állam vásárolja meg.
1941-ben Lacikonyha című akvarelljét a Székesfőváros vásárolja meg.
1946-ban a Magyar Képzőművésznők Egyesületének I. díját nyeri el.
1946-ban Szeredai vásár című akvarelljét a Fővárosi Képtár vásárolja meg.
1958-tól tagja a Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapjának.
1992-től tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének.

Tanulmányutak:
1928 — Németország (Bécs, Prága, Berlin, Drezda, Nürnberg)
1928, 1932, 1934—1936, 1941—1943 — Erdély (Nyárádszereda, Nyárádszentanna, Rigmány)
1929—1933, 1935, 1937, 1939, 1947 — Balatonfelvidék (Tihany, Badacsony-környék)
1937 — Hollókő
1938 — Göcsej
1939 — Róma
1944 — Diósjenő
1957 — Ozora
1957—1958 — Tihany
1965—1968 — Esztergom

Önálló kiállítások:
1931 — Képzőművésznők Új Csoportja kiállítása (Nemzeti Szalon)
1935 — Endresz Alíz és F. Márton Piroska gyűjteményes kiállítása (Szépművészeti Kiállítások Szalonja)
1949 — 101. csoportkiállítás (Nemzeti Szalon)
1958 — Anna Margit és F. Márton Piroska kiállítása (Jókai Klub)
1997 — F. Márton Piroska és Nagy Nándor kiállítása (Jókai Klub)

Jelentősebb csoportos kiállítások:
1922 — Szinyei Társaság kiállítása (Műcsarnok)
1923 — Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállítása (Ernst Múzeum)
1923 — Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének kiállítása (Nemzeti Szalon)
1924 — Tavaszi Kiállítás (Műcsarnok)
1926 — Képzőművészek Új Társasága — KUT kiállítása (Ernst Múzeum)
1928 — Magyar Képzőművésznők Egyesületének kiállítása (Műcsarnok)
1927 — Tavaszi Szalon (Nemzeti Szalon)
1932 — Csendélet-kiállítás (Műcsarnok)
1933, 1943, 1947 — Magyar Képzőművésznők Egyesületének kiállításai (Nemzeti Szalon)
1933, 1934 — Balatoni Társaság kiállításai (Nemzeti Szalon)
1934, 1937, 1938, 1939, 1941 — Magyar Képirók Egyesületének kiállításai (Nemzeti Szalon)
1934, 1935, 1937 — Magyar Képirók Egyesületének kiállításai (Műterem)

BÉRESHÁZAK, 1935 K.

HALAS CSENDÉLET ZÖLD ÜVEGGEL, 1933 K.

ERDÉLY MŰVÉSZETÉÉRT ALAPÍTVÁNY

E tárlattal egyidőben, 1999. III. 16—V. 7. között a budapesti Vármegye Galériában (1053 Vármegye u. 11.) a művésznő „Erdélyi akvarellek 1932—1944" című kiállítását láthatja a közönség

1935 — Balatoni Társaság kiállítása (Műterem)
1935 — Budapest-Szentimrevárosi Kultúregyesület kiállítása
1936 — Lengyel és Magyar Képzőművésznők Egyesületének közös kiállítása (Nemzeti Club)
1944 — Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás (Műcsarnok)
1946 — Magyar Képzőművésznők Egyesületének kiállítása (Divatcsarnok)
1947 — Első zsűrimentes kiállítás (Nemzeti Szalon)
1948 — Tizennégy festő- és szobrászművész kiállítása (Fészek Művészek Klubja)
1949, 1951, 1952, 1957, 1970, 1977 — XI—XII. kerületi művészek csoportos bemutatói
1953 — Képzőművészeti Kiállítás (Műcsarnok)
1957 — Csoportkiállítás (Jókai Klub)
1958, 1959 — Magyar képzőművésznők kiállításai (Műcsarnok, Ernst Múzeum)
1976 — Budai Művészek jubileumi kiállítása (Fővárosi Tanács Kiállítóterme)
1984 — Nagy Nándor és tanítványainak kiállítása (Bartók '32 Galéria)
1992 — Világörökségünk, Hollókő a '30-as években (Kubinyi Ferenc Múzeum, Szécsény: Udvarház, Hollókő)
1993 — Aquarellek kultúrtájainkról 1930—1970 (Festetich Kastély, Keszthely)
1995 — A budai Márffy Ödön Képzőművészeti Szabadiskola jubileumi kiállításai (Bálint Sándor Művelődési Ház, Szeged: Jókai Klub)
1997 — „Budai Művészek" jubileumi kiállítása (MOM Kultúrház)
1998 — Modernizmus más-kép(p) (Tölgyfa Galéria)
1998 — Hőlgyválasz — Elfelejtett modernizmus a 20—30-as évek magyar művészetében (Szombathelyi Képtár)

Külföldi kiállítások:
1926—1927 — KUT németországi grafikai körútja (Barmen, Bochum, Duisburg, Remscheid, Düsseldorf)
1934 — Képzőművésznők Nemzetközi Kiállítása (Varsó, Lodz)
1939/1940 — International Women Painters (Riverside Museum, New York)

Művei közgyűjteményekben:
Magyar Nemzeti Galéria
Szombathelyi Képtár
Kecskeméti Képtár
Móra Ferenc Múzeum, Szeged
Riverside Museum, New York

Válogatott irodalom:

Kézdi-Kovács László (Kézdi.): Magyar Képzőművésznők Új Csoportja. Pesti Hirlap, 1931. okt. 30.
Kézdi-Kovács László (Kézdi.): Magyar képzőművésznők a Nemzeti Szalonban. Pesti Hirlap, 1933. febr. 19.
Kézdi-Kovács László: Magyar Képirók a Nemzeti Szalonban. Nemzeti Újság, 1934. márc. 18.
–y.: Magyar Képirók kiállítása. Szabadság, 1934. ápr. 1.
Márjás Viktor (m.v.): Endress Alice és futásfalvi Márton Piroska... Nemzeti Újság, 1935. febr. 10.
Ybl Ervin (Y.E.): Képkiállítás. Magyarság. 1935. febr. 10.
Dr. Turchányi Erzsébet: A Magyar Képirók kiállítása. Budapesti Hirlap, 1939. ápr. 16.
Krassói Erna: A Budai Művészek Egyesületének jubileumi kiállítása. Hegyvidék, 1976/2. 12—13.
T. Pataki László: Festett szociográfiák a harmincas évekből. Nógrád Megyei Hirlap, 1992. márc. 27.
Kopócsy Anna — Gálig Zoltán: „Hőlgyválasz". Elfelejtett modernizmus az 1920—30-as évek magyar művészetében. Szombathelyi Képtár, 1998 (leporelló)
Turai Hedvig: Hőlgyválasz (Beszélgetés a kiállítás rendezőivel. Kopócsy Annával és Gálig Zoltánnal) Balkon, 1999/1—2. 33—34.
Gálig Zoltán: „Nem nőies kacérkodás a művészettel". Hőlgyválasz — az Új Nyolcak és köre. Új Művészet, 1999. április (megjelenés alatt)

Futásfalvi Márton Piroska festményei:

1. **Ülő női akt,** 1923 k. o., v., 104×85,5 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton Szombathelyi Képtár, Itsz.: F.98.7.
2. **Paraszt fiú szőlővel,** 1924 k., o., v., 85,5×70,5 cm j. b. l.: Futásfalvi Márton
3. **Lila ruhás kislány,** 1928 k., o., v., 50×36 cm, j. n.
4. **Iskolaudvar,** 1928 k. o., v., 70×60 cm, j. n.
5. **Hiúság,** 1929 k. o., v., 70×57 cm, j. n.
6. **Manci,** 1929 k. o., v., 100×75 cm, j. n.
7. **Csendélet szódásüveggel,** 1930 k., o., v., 88,5×79 cm, j. j. l.: Futásfalvi Márton
8. **Emese,** 1930 k. o., v., 69×58 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton
9. **Kisörsi szőlők,** 1930 k. o., v., 75×89 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P. Kecskeméti Képtár, Itsz.: 98.1.
10. **Cigánylány macskával,** 1930 k., o., v., 74,5×57 cm j. j. l.: F. Márton P.
11. **Tökvirágos cigánylány,** 1931 k., o., v., 140×74,5 cm j. n.
12. **Szoptató cigányanya,** 1931 k., o., v., 75×89 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P. Kecskeméti Képtár, Itsz.: 98.2.
13. **Cigánytanya,** 1931 o., v., 74×88,5 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P. 1931
14. **Két akt macskával,** 1931 k., o., v., 106×124 cm j. n. Szombathelyi Képtár, Itsz.: F.98.8.
15. **Két akt,** 1931 k. o., v., 88,5×73 cm, j. n.
16. **Kisörs,** 1932 o., v., 70×77 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P. 1932 Kisörs
17. **Balatonfelvidéki táj,** 1932 k., o., v., 70,5×77 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P.
18. **Tulipános csendélet,** 1932 k., o., v., 94,5×74,5 cm j. n.

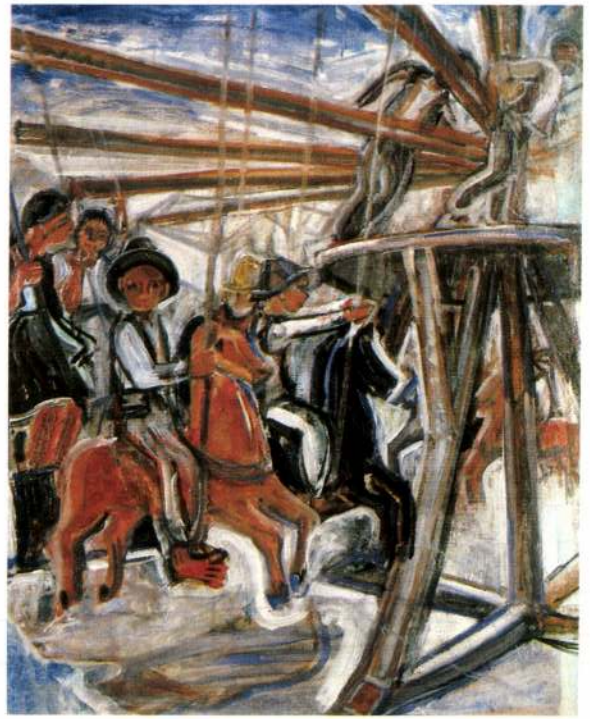

KÖRHINTA (NYARÁDSZEREDA), 1941—43 K.

SZIGLIGET, 1939 K.

19. **Pad virággal,** 1932 k. o., v., 94×71 cm, j. n. Móra Ferenc Múzeum, Szeged
20. **Szoptató cigányasszony,** 1933 k., o., v., 87×70 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton Piroska, Móra Ferenc Múzeum, Szeged
21. **Lágymányosi horgászok,** 1933 k., o., v., 73×113,5 cm j. n., Szombathelyi Képtár, Itsz.: F.98.9.
22. **Halas csendélet zöld üveggel,** 1933 k., o., v., 78×71 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P.
23. **Egy cserép ciklámen,** 1934 k., o., v., 68×60 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P.
24. **Sárga tulipánok könyvvel,** 1934 k., o., v., 72,5×67 cm j. j. l.: F. Márton Piroska
25. **Béresházak,** 1935 k. o., v., 58,5×71,5 cm, j. n.
26. **Székely fiú libákkal,** 1935 k., o., v., 91×73 cm j. j. l.: F. Márton Piroska
27. **Szentannai malom,** 1936 k., o., v., 98×73 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton Piroska, Magyar Nemzeti Galéria, Itsz.: 96.17 T
28. **Asszonyok a kútnál,** 1936 k., o., v., 80×72 cm, j.n. Móra Ferenc Múzeum, Szeged
29. **Krumplikapálók,** 1936 k. o., v., 63×113 cm j. b. l.: Futásfalvi Márton P.
30. **Lójáratás Hollókőn,** 1937 o., v., 109×124 cm, j. j. l.: Futásfalvi Márton Piroska Magyar Nemzeti Galéria, Itsz.: 96.15 T
31. **Vasárnap Hollókőn,** 1937 o., v., 95,5×110 cm, j. n.
32. **Aratók,** 1937 k. o., v., 62,5×88,5 cm, j. n.
33. **Szigliget,** 1939 k. o., v., 62,5×88,5 cm, j. n.
34. **Lóitatás (Kisörs),** 1939 k. o., v., 66,5×82 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P.
35. **Esti itatás,** 1939 k. o., v., 71,5×76,5 cm j. j. l.: F. Márton P.
36. **Kubikusok,** 1938—39 k. o., v., 75,5×98,5 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P.
37. **Hodosi vásár,** 1941—43 k. o., v., 71×95,5 cm j. j. l.: Futásfalvi Márton P.
38. **Körhinta (Nyárádszereda),** 1941—43 k., o., v., 100,5×79,5 cm, j. n.
39. **Diósjenő,** 1944 o., v., 62×76 cm, j. n. Magyar Nemzeti Galéria, Itsz.: 96.16 T
40. **Szénhordók,** 1945 k. o., v., 99×75 cm, j. n.
41. **Dunai hajósok,** 1948 k. o., v., 75×102 cm, j. n.
42. **Nándi,** 1958 o., v., 90,5×74 cm, j. n.
43. **Donáti utca (Viziváros),** 1958 k., o., v., 87×85 cm j. j. l.: F. Márton Piroska Magyar Nemzeti Galéria, Itsz.: 96.18 T
44. **Marci,** 1963 k. o., farostlemez, 60×50 cm j. j. l.: F. Márton Piroska
45. **Esti fények,** 1964 o., farostlemez, 61×37 cm j. j. l.: F. Márton Piroska 1964
46. **Virágcsendélet ovális asztallal,** 1965 o., v., 95×73 cm j. j. l.: F. Márton Piroska 1965
47. **Csendélet piros kannával,** 1965 k., o., farostlemez, 50×65 cm j. b. l.: F. Márton Piroska Móra Ferenc Múzeum, Szeged
48. **Esős körtér,** 1960-as évek o., v., 70×59 cm j. j. l.: F. Márton Piroska Móra Ferenc Múzeum, Szeged

Rövidítések:
o. = olaj
v. = vászon
j. j. l. = jelezve jobbra lent
j. b. l. = jelezve balra lent
j. n. = jelzés nélkül
k. = körül
Itsz. = leltári szám

NÁNDI, 1958

A kiállítást rendezte és a leporellót összeállította:
Zsákovics Ferenc

Fotó: Mester Tibor

KÉT AKT, 1931 K.

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

Futásfalvi Márton Piroska

(1899 - 1996)

EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

— A —

Móra Ferenc Múzeumban

1999. március 12 - május 9.

6720 SZEGED, ROOSEVELT TÉR 1-3.

Futásfalvi Márton Piroska

Tanulmányait a Képző művészeti Főiskolán végezte Ilsók István vezetése alatt. A nagybányai és pécsi művésztelepeken dolgozott. 1928-ban németországi tanulmányúton volt. Kiállított a Nemzeti Szalonban, a Műcsarnokban a „Kut" keretében az Ernst múzeumban, részt vett a „Kut" németországi grafikai kiállításán.

1931. Okt. Roll. Kiállítás a Nemzeti Szalonban. Figurális és tájképek.

78. Vincenzo di Biagio – Catena

Szi

A szt Csa

Bo

gyermeket

figyel. M

zeivel bo

jú szőke

jában mo

~~XXXXXXX~~

piros ruhá

és sárga. K

felöltőt v

val. A ég

Fa

Py

24

alul

22

fordítva

Márton Piroska

szül. Nyárádszeredában

1899 jan. 22. Rkath.

4 polgári

1916/17 I. elsőéves növendék Deák Ebner L.

1916/17 II. elsőéves n.o.

(szül 1893 jan. 22.)

1917/18 I. másodéves n.o.

(szül. 1899 jan. 22.

1917/18 II. másodéves n.o.

(szül. 1900 jan. 22)

1918/19 I. harmadéves n.o.

(szül. 1900 jan. 22)

1918/19 II. harmadéves n.o.

1919/20 I-II. negyedéves

1920/21 I-II. negyedéves Csíki T.

Hangszer, a Magyar Nemzeti Múzeum

régi VIII. 241–244.

Fűtásfalvi Márton Piroska

2 Föv. képt

Lacikompha, vizf

zámfejtéskor!

vi ...mojus... hó ...2... n.

Pósky

MŰEMLÉK[illegible] ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
181 1923 szám
Kelt.: 1923 április hó 28 n.

Futás f. Márton P.

KUT 1926 máre-ápr (Faust

Meg javart fürdőjés

1932 febr-máre (Nincs)

Halas csendélet

Füssl, Kristof

éremvéső

Irod

Katz Viktor: Kremničti řezači želez a medaileři Krystof Füssl, Lukáš Richter a Abraham Eysker. Num. Cašopis Ceskoslovensko, 1929.

Dupl

Futásfalvi Márton Piroska

Műcsarnok Horthy M.-út 25

1928. tav. kiák. 655

M. Kiprennök

Tégpályán

Kalapács, Kelta VIII. 177.

Futásfalvi Márton
Piroska

M. Képzőművésznők Egyes

1933. febr. (N. fál)
Aratás után, Halas
rsendélet, Akt tü-
kör előtt, Cigányle-
ány, of.

Futásfalvi Márton Piroska

festő Képzőművésznék Egyes-
tagja.

Műcsarnok

1932. febr.-márc. kiáll. 256.

Halas csendélet

1943. (N. tal)

Juh-fejés
Legelő lovak
Badacsonyi pris haz
Vincellér házak

of

Márton Piroska

Budapesti Hírlap

1935 febr. 10.

Márton Piroska most fest postimpresszionista képeket merész meggyőződéssel, a férfiakon túltevő, brutális bátorsággal, pedig ennek a divatja nálunk is a háborút megelőző években uralkodott. Minden képe tele van tüntető forma- és színhangsúlyozással, mintha rá akarná disputálni a szemlélőre a maga szemléletének igazát. Nem kételkedünk a festőnő hitében, de kívánjuk, hogy a jövőben inkább az izlés, mint elvakult következetessége vezesse ecsetét.

Fränkel valóban lévő Kolt Kiállításáról

Folio-Mappe

SCHWEIZER KUNSTFÜHRER
DIE STADT ZUG und ihre Kunst
ZÜRICH. Ein Führer durch sei
EINSIEDELN. Führer durch die

STIASNY-JACOBSSON. FORMPROBLEME DER
Bildern. Eine Studie

STIER, H.E. AUS DER WELT DES PERGAMO
der griechischen Welt. - Ges
der hellenistischen Epoche. M

TIETZE DOMENICO MARTINELLI und sein
Mit 89 Abb. s. Bauten. Quart

TRENKWALD GLAESER DER SPAETZEIT /17
auf 44 Tafeln. Quartband. Kur

WOLTMANN u. WOERMANN. DIE MALEREI DE
vom M. Bernath. Mit 432 Abbil
Malerei, Byzantin. Malerei, De
Mittelalter, etc.

LERSKI, H. KÖPFE DES ALLTAGS. Lichtbi
naturalistische Porträt-Stud
Grossquartband. Leinen

ITALIEN. Staedte und Landschaften:
DER COMERSEE. Kunstvolles B
dern und 6 Original-Aquarel
gaben. Folioband. In Farb.

MINIATUREN, von Heinrich Füger und an
lung Bourgoing Vorwort von D
runter 15 mehrfarbigen Lich
dergaben. Quart. Leinen

BÜCHELER, R WORAN ERKENNT MAN DIE WIC
trierte, praktische Anleitun
rakteristischen Merkmale de
und Kunstgewerbe./Architekt
160 Textabb. Gebunden

-oOo-

Márton

M. 5. *Piroska*, festő, * Nyárádszerda 1899 jan. 22. A bpesti Képzőm. Főiskolán Deák Ébner Lajosnál, majd Csók Istvánnál tanult. 1924. óta kiállítója a Műcsarnoknak. Résztvett a KUT németországi kiállításán. 1931. figurális és tájképeiből gyüjt. kiállítást rendezett a Nemzeti Szalónban.

E. G. II. 91 l

Laposkalon, tószegi I. 234

1904 XII. 9.

Sepsiszentgyörgy.

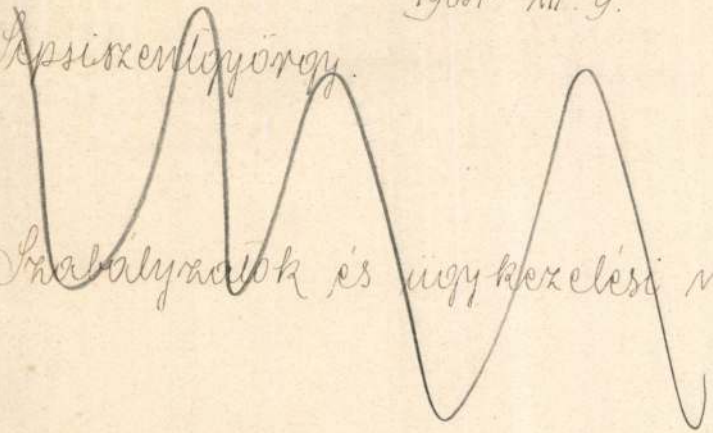

Szabályzatok és ügykezelési nyomtatványok

(979/1904.)

Márton Piroska,

Futásfalvi

koll. kiáll.

cód

Képzőművészek

1935. 82. n. 63. l.

Kat. Berch. Sz. Ján.
Prot. Milos
Ó-g. 13. Arsz. János

CSÜTÖRTÖK

27

Kat. Ermes Mária
Prot. Virgil
Ó-g. 14. Fülöp

PÉNTEK

28

Kat. Pignatelli hv.
Prot. Stefánia
Ó-g. 15. Szamónasz

SZOMBAT

29

Kat. Szaturnin
Prot. Noé
Ó-g. 16. Máté ev.

Izr. 9. S. Vajcre

Márton Piroska

1916/17 - 1923/24

Ferkèpzomfoiskèvk
112. l.

F. Márton Piroska

MAGYAR MŰVÉSZET

1931. 492

Márton Piroska *(futásfalvi)*, festőmüvésznő. Festőmüvészeti tanulmányait a Képzőmüvészeti Főiskolán végezte, ahol Deák-Ébner Lajos és Csók István tanitványa volt. Ezután hosszabb ideig Németországban, elsősorban Drezdában és Berlinben folytatott müvészeti studiumokat. Hazatérése óta gyakran szerepel a Mücsarnok, a Nemzeti Szalon és az Ernszt-Muzeum tárlatain. Képei főleg mügyüjtők birtokában vannak. A Magyar Képzőmüvészek Egyesületének modern csoportjának tagja.

Rät Str. 780 l

Márton Piroska

festő

koll. kiáll. Szépmű-
vészeti Kiállítások

tród

Ujság 1935. febr. 9.

(e. a.: Endresz Aliz és
M. P.)

Szécs Dezső I. II.
Szénás György I. II.
Szépvölgyi István I. II.
Szidonya János I. II.
Szigethy Tibor I. II.
Szik László II.
Szilágyi Endre I.
Szilágyi Erzsébet II.
Szilágyi Judit Lenke I.
Szilágyi László I. II.
Szilágyi Pál I. II.
Szilárd Mária I. II.
Szilvássy Margit I.
Szili Vera I. II.
Szirom József I. II.
Szitár László I. II.
Szitka Sarolta I. II.
Szivs Nándor I. II.
Szombathelyi Ödön I.
Szoboszlay Pál II.
Szomorú Etelka I. II.
Szorg Antal II.
Szotyori Ilona I. II.
Szörényi Lóránd I. II.
Szőcs István I. II.
Szőczi István I. II.
Szőllősy Mária I. II.
Szőllősy Andor I. II.
Thiele Ernő I. II.
Tischler Sándor I. II.
Tiszai Lóránd I. II.
Tibor László I.
Thron Ádám I.
Tybenszky István II.
Tokai Ferenc I. II.
Tokai István I. II.
Toldi József I.
Tonits Sztaninua II.
Torma Antal I. II.
v. Tornai Mihály I. II.
Toronyi József I. II.
Toronyi Sándor I. II.
Tószögy Márta I. II.
Tóth Albert I.
Tóth Antal I. II.
Tóth Bálint I. II.
Tóth Béla I. II.
Tóth Béla II.
Tóth Ferenc I. II.
Tóth Erzsébet I.
Tóth Gábor I. II.
Tóth Gyula I. II.
Tóth János I. II.
Tóth József I. II.
Tóth László I. II.
Tóth Lenke I. II.

173 *Márton (Futásfalvi) Piroska*
Körhintánál 120.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon
1927

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

55. Pihenő vásárosok, olaj	eladó
56. Sinlerakodók, olaj	eladó
57. Dunai hajósok, olaj	eladó
58. Kőfaragók munkában, olaj	eladó
59. Esti itatás, olaj	eladó
60. Csilletolók, olaj	eladó
61. Kiborítják a csillét, olaj	eladó
62. Kőfaragók munkában, vizf.	eladó
63. Szénhordás	eladó
63/a. Vali	mgt.
64. Őszi hangulat, vizf.	500—
65. Kisörsi hegyoldal, vizf.	500—
66. Vihar előtt,vizf.	500—
67. Szüret után, vizf.	500—
68. Lábadozók, vizf.	500—
69. Kisörsi-hegy ősszel, vizf.	500—
70. Hétmázsáskő, vizf.	300—
71. Épül a Lánchídfő, vizf.	400—
72. Munkában a daru, vizf.	500—
73. Kőfaragók munkában, vizf.	500—
75. Szüretelők, vizf.	300—
76. Aranyvirág, vizf.	500—
77. Virágok, vizf.	500—
78. Szénagyüjtés havashegyen, vizf.	500—
78/a. Makrancos borju, vizf.	500—

Meghalt.

Előir

Utóir

Más

Exp.

Nemzeti Szalon
1949. jan.
101. cop. kiáll.

itellel nem rendelkeik

Bp. 1926, szept. 30. [illegible]

II.

Ministerium.

Vagy ádám kurue tábor-
ok vajai sírem lehe ügyé-
n 61.725-III.a./1926. sz. a.
et rendeletre, a vonatko-
ügyiratok egyidejű vissza-
ármaztatása mellett,
en szerencsém tisztelettel
lenteni, hogy a Pénzügy
inister úr átirata-
ak tartalmát Vaja
szé körjegyzőségével

Futásf. Márton P

N. fal. 1947 jul. 1. zúrimantes

Falusi hörhinte) of
uppácpítés

Fueszl Kristóf

Wód

Ilu Pomagyerán

491, 492. l.

I. (tábla.

és II.)

Bp - Szimrevárosi Társaskör

1938 ápr.

Falusi szobe
székely bány libával
csendélet

1252

1252. Lore

Sz. valószínűleg Veneziában 14
vagy 155

Angyal.

A lefelé ereszkedő és di
jobb kezében virágzó jogart és
körülvett keresztes üveggömb
szőke haja kissé göndör, szem
jesztett szárnyai zöldek, derek
rózsaszínű.

Fa, méretei 46 (21·5) : 15
Vétetett 1895 július 19-én L. Res
— Elszámoltatott 1895 augusztus
molásra nézve lásd az 54347–9
61301 sz. min. előadmányt. —
1900 november 28-iki 4561 (63
26-iki 373 eln. sz. leirat (464–
Kifüggesztésére vonatkozó a
ban. 1906: IV. 167. *Lorenzo Lo*
IV. 167. *Lorenzo Lotto:* Un An
Jegyzet. L. az 1896-iki lajst
— Preisliste N°. 23.

III : 6

Vét. 1895

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA:

52/a. Tájkép, vízf.	60.—
52/b. Balatoni útépítés I., vízf.	80.—
52/c. Balatoni útépítés II., vízf.	80.—
52/d. Lacikonyha, vízf.	60.—
52/e. Kaktuszok, olajf.	250.—
52/f. Krumpliszedés, olajf.	300.—
52/g. Ciklámen, olajf.	250.—

Nemzeti Szalon 1941 jan.
Magyar képírók
Kiáll.

HEREND 100 ÉVES

FUTÁSFALVI MÁRTON PIROSKA

66.	Holló kő, olajf.	200.—
67.	Virágok, olajf.	200.—
68.	Csendélet, olajf.	100.—
69.	Esti tájkép, olajf.	200.—
70.	Lóitatás, olajf.	200.—
71.	Hollókői táj, vízf.	100.—
72.	Gellérthegyi részlet, vízf.	50.—
73.	Lágymányos, vízf.	50.—
74.	Behordás, olajf.	150.—
75.	Cséplés, olajf.	200.—

Nemzeti Szalon 1939. ápr.
Magyar Képzők kiáll.

911

867.

Fiatásfalvi bárton?

M. Néprők

1937 okt.-nov. (N.-tal)

Hollókő I-II
Erdélyi házak
Hollókői ház
trébely fiú libával
trébely virimalom
Hollókői csiplés (várlat)

of

Hollókő falu
" " -i hagoldal
lovas kocsi
Ebrök

virf

Olasz Könyvtárak Tanácsa III. 158, 159.

Fechtmann Károly

kolozsvári ötvös

l

Fettich

I. k. 95 l –

képes táblával

Dupl

Futásfalvi Márton
Piroska
festő

Műterem:
Magyar Képírók
kiáll. 1935. apr.

Emese, olaff.

1937 máre (Műterem

Cigány tanya
Béreshárak
Liba pásztor
Falusi csendélet
Badacsonyi szőllők

Kilátás Csobáne ról
Hegyoldal
Suly kelő asszonyok I-II.
Kifutó hullámok
Fatornyos falum

vivf

Futás falvi Márton Piroska

M. képírók

1934 márc (N. Szal)

Sabarhaz.
Falusi csendelet
Ábrahám kápolna
Falusi ablak
} of

Kanyargó Nyárád
Nyárádandrás falva
Erdéki Tój
Erdéki falu
} vírf

Fuhrmann Károly

ötvös

l.

Erdélyi képzőm.

Naràcs. Kiáll. kat.

1943. 14. lap

dupl

...mak, XXI. század.
...yi gyüjteményből.
...yi Biharvármegye, 331/IX. szám.

GYAK

...eteg

...ó szegény

...nő

...esett férfi

...ó

...hanc

...férfi

...et pax

...nész

...dkan

Feláé f. Kaádon ?

Baladoni Társ 1933 [illegible]
(IV. fiál)

Napfelkelte a Baladonon
Baladon Abrahámnál
u u a zalái oldalnál
(vizf.)

1934 okt (ty halon)

Eső a Baladon felett
Napkelte után
Kilátás a hiligeti vaskó
Ábrahámi malomt
(vizf.)

Fuhrmann Károly

ötvös

Kolozsvár, Farkas u. 8.

lásd

Barabás M-cék

kiáll. Kolozsvár 1943.

dupl

1946 máre-ápr (M.) (Divatcsarr)

Vincellérház – Kisfiú halakkal

Birsalmás csendélet

Kubikusok

Ciklamen

Krumpli hajáló lány

Ábel a lebárral

Csónakvontató

Csendélet

of

Fiékely kolvar

Szeredai vásár

vizf

Futásfalvi Márton Piros-
ka

M. Képzőművészek Egye.

1938. jún. kiáll

Juh-fejés,
Legelő lovak,
Badacsonyi présház,
Vincellér házak,
Of.

1943 (kn (N. Cal)

0/0

Futás f. Márton P.

M. képr. m. t. t.

1948 nov-dec (képr. m. a bőjáról szerzett ugyanegyik 1 of

Munka a darunál

XI. ker. képr. Mall

1951 febr-márc

Ács Erzsébet éltanárnő

Kanka, Szómai 74.188

Kiállítás (Szervek)

Alkotás Művészház

Belvárosi Művészeti Szalon

Ernst Museum (1912-Tól)

Balatoni Tarsaság (1924-Tól ?)

KÉVE (1908-Tól)

MAPE (1911-Tól)

Nemzeti Szalon (1894-Tól)

Műterem

OMIKE

Szalmássy Galéria

Tamás Galéria (1927-Tól)

Szent Görg Céh (1913-Tól)

Cérbelick (1914-Tól)

Munkácsy Céh (1928-Tól)

KUT és UME
1924-Tól

Mübarát
1940-Tól

Művészház 1909-től

Könyves Kálmán Szalon (1920-as évek)

Mentor könyvkereskedés (1920-as évek)

(Andr. út)

N. 4233. 61. f.

~~Fachothaler~~

Hogyan lehetne másként? erre
Peleskey S. testvérem nem felel meg.
küzd magárahagyatva a falusi lelké
külözések, félreismertetések között, k
szolgálat vállalására és bízik abban,
tékesek felfigyelnek küzdelmeire, s
hogy a Simándi Pál sorsára jusson.
szebb jövendőnek, a hite és reménys
a falusi parókiák ablakán" — írja Pe
atya.

Ennyit mond a betegről, de a bet

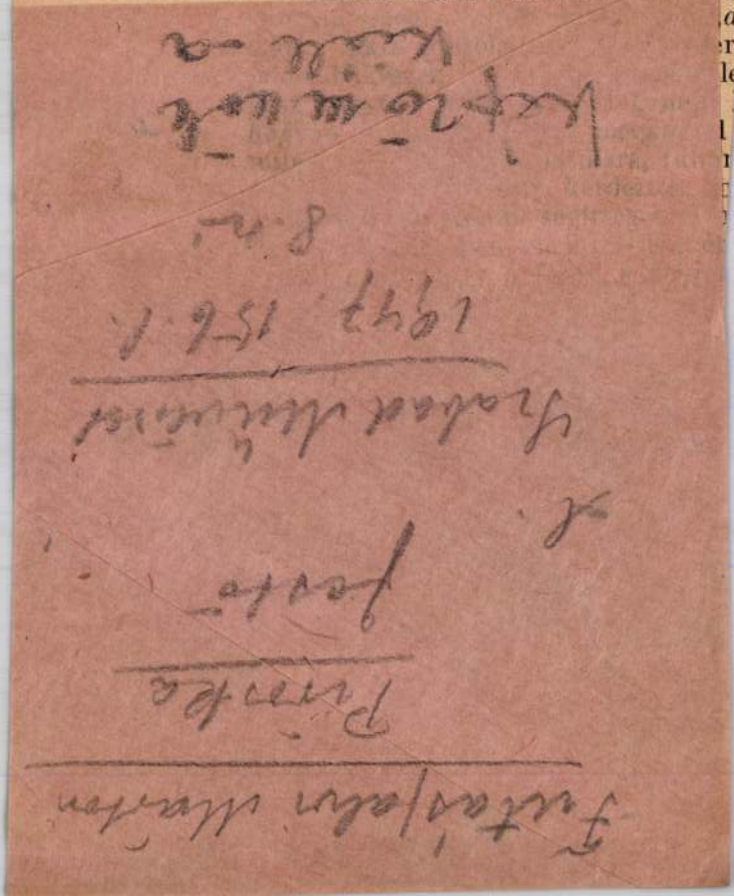

n és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
n z t á r i c s e k k s z á m l a: 43,916.
ZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

)R GONDJAI“

tkosni... És a legnagyobb baj, hogy
, ez a lélekzsibbasztó, idegölő siker-
anyagi életünk egyensúlybantar-
án nem alkalmas arra, hogy lelke-
lje, munkakedvünket gyarapítsa.
y így van. Nem így kellene lenni.
is szól a Hegyi Beszédben Krisztus
ól. Milyen tanítvány az a lelkész,
szenvedéseket, szegénységet, gúnyt
n krisztushívő, aki jajgat és panasz

Futásfalvi Márton

Pároska festő

Szabad Művészet

1957. 213. l.

212/1940.

Nagytekintetü

M ü e m l é k e k O r s z

A napokban vettem a Nagy
mely szerint a gyöngyöspatai templo
zésre. /524/1939./

Ugyancsak e templom avul
torony fazsindelyes tetőzete Hely
villámháritóval való felszereléséré
271/1939. sz. alatt tervezetet és
jóváhagyás és esetleges módositás
folyamán szeretnénk a toronyresteu

Futásfalvi Márton

Piroska

l. Szépművészet

1941. 48. l.

A 700 éves keszthely

A Goldmark-ház udvara

C

rost,

Laccfy

mellet

Futó Ferenc

Nobran.

Ünnep
1935. 36. Hám

Futó Ferenc: Három szobor

Futó Ferenc meg falusi postás volt. Ma a fafaragás mestere Magyarországon. Lakatos volt, majd postás, azután festeni kezdett és ma farag. Negyvenkétéves, csontos pápaszemes, szikkadt, olyan formáju, mint az aszkéták. Szobrászi alkotása csupa tömörség, csupa belső élet és duzzadó erő. Zárt formák, egyszerü sikok, sűritett tartalom — mintha az alkotás az élőember éltető nedveit szívná el: az ember azért olyan szikkadt, a szobor azért olyan vérbő.

Futó Ferenc

parasztszobrász

Pesti Napló 1935

máj. 30.

Lásd ~~Berecki~~

~~András alatt.~~

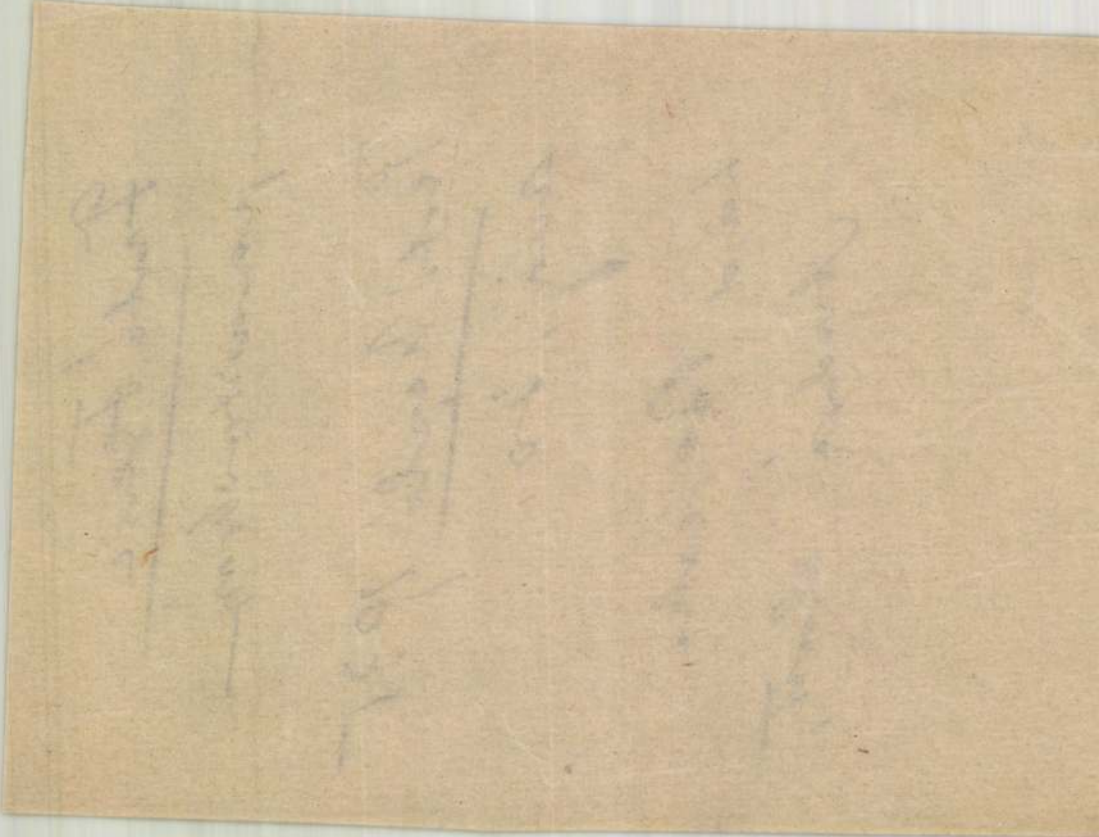

FUTÓ Dezső építész

Építészet és tervezés Magyarországon 1945-1956.
Bp. OMFV. Ép.Műv.,1992

120.

oldani a középnemesség általán
toktól távoli életét a szellem
megismerteti vele nemcsak az ú
módokat is, ahogyan ezekhez /k
Az utazás tehát az érdeklődés
szaporodásának is lényeges ele
keink e téren nincsenek, mint
utazók-művészek körében.

A könyvek és folyóiratok szerepe

Könyvtárak, kölcsönkönyvtárak, o

A müveltség iránti igény kie
talt mértékben szolgálják a kö
a hazai - immár jórészt magyar
sának korszaka. Az általuk köz
mértékben hozzájárult az új sz
terjedéséhez. Ezt szolgálták a
a kezdődő könyvkereskedelem il

MK

Futó Ferenc

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest, 1943. nov. 20.

FUTNEK JÁNOS, kőműves

Schwiegelhofer Ede szombathelyi rézművesmester leány testvérét, Futnek Janos MÁV kőműves, Szólos/ma Szombathely IV/Uj utca 1?. örökbefgadta. 255.old

DOMONKOS JÁNOS: A rézműves-rézkovács kismesterség Szombathelyen 253.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 2.sz. Szombathely

Futó Ferenc

Österetség fr. Diósd 1893

falusi postás volt

előbb rajzolt / 1935. berdett faragni

1935, 1936

M. österetségek kiall

1937 és 1938. u. ez év Háge

fából faragott Salek figurák parasitp

trobrorral szerepel rézik. nincs

24. l. kepjel 1945

Borbklang

Fuhlmann Antal

kervette a balaton

fürdi kerek szemplomot

klampicizáli killer

Dunp

Ord 2

V: A m

Bor

olirott vadfelüppelo lakasan 4 szo
festendő ujra.
se már nem halantható tovább
Dr Samassa beköltözése előtt szeretné

ért kesseskedjék az ajánlatot elfogadni
az engedélyt megadni és a munka-
ni.
em 1914 junius 5-i

Salamaferer
vádfelüppelő

Omki 1943 nov-dec
Rayzok, tus
Tusrayzok

1944 márc-ápr
Éve, fe

Életrajzi adatok:

ENDRESZ ALIZ festőtanulmányait a pesti képzőmüvészeti főiskolán végezte, utána külföldi tanulmányutakat tett. 1931-ben nagyobb kollekcióval szerepelt a Nemzeti Szalonban. Résztvett külföldön rendezett magyar kiállitásokon, a varsói és lodzi nemzetközi kiállitásokon.

Futásfalvi MÁRTON PIROSKA tanulmányait a Képzőmüvészeti Főiskolán végezte. A nagybányai müvésztelepen dolgozott. 1928-ban tanulmányutat tett külföldön (Bécs, Prága, Berlin, Drezda, Nürnberg.) Képeivel szerepelt különböző tárlatokon. (Szinyei Merse Társaság mücsarnokí kiállitásán, tavaszi szalonján, a Kut kiállitásán). Részt vett a Kut németországi rajzkiállitásán, az 1934-i varsói és lodzi nemzetközi kiállitásokon.

1935 Mit

M. képirok
M. képrem nőt | Tagja

A képek cimei:

Endresz Aliz művei:

Olajfestmények:

1. Havas erdő.
2. Rózsaszínblúzos asszony.
3. Hortenziák.
4. Balaton I. II
5. Lilla.
6. Balaton II.
7. Önarckép.
8. Régi ház.
9. Téli táj ablakból.
10. Kákás a Balatonban.
11. Napraforgók.
12. Barackág.
13. Szőlőtőke ősszel.
14. Akácos.
15. Leányarckép.
16. Bodza.
17. Őszi levelek.
18. Nyitott könyv.

Vízfestmények:

19. Tájkép.
20. Kilátás hegyről.
21. Szántóföldek.
22. Magányos fa.
23. Dunántúli táj I.
24. Erdő ősszel.
25. Tájritmus.
26. Sárga ház.
27. Szüret.

Futásfalvi Márton Piroska

Futásfalvi Márton Piroska művei:

Olajfestmények:

1. Cigányszerelem.
2. Zalai tájképkompozició.
3. Hiúság.
4. Permetező szőlőmunkások.
5. Külvárosi horgászok.
6. Cigányasszony gyermekkel.
7. Kaktuszos csendélet.
8. Szoptató cigányanya.
9. Tulipános csendélet.
10. Egy cserép cyklamen.
11. Emese.
12. Sabar-hegy.
13. Halas csendélet.

Vízfestmények:

14. Erdélyi hegyek.
15. Aligvári major.
16. Búcsúzó nap.
17. Szántóföldek a Bakony alján.
18. A felhő megszakad.
19. Nyárádparti fák.
20. Kisőrsi parasztudvar.
21. Erdélyi folyópart.
22. Nyárádparti házak.
23. Útszéli árok.
24. Rálátás egy székely falura
25. Kilátás a Halász-bástyáról.
26. Fatornyos falum.
27. Székely falu.

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK

BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA UCCA 8
TELEFONSZÁM: 82—1—22

ENDRESZ ALIZ
ÉS
Futásfalvi MÁRTON PIROSKA

FESTŐMŰVÉSZEK

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

A SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK HELYISÉGEIBEN

Belépés!

NYITVA:
1935 FEBR. 10-TŐL FEBR. 20-IG
NAPONTA 9 ÉS 6 ÓRA KÖZÖTT
ÜNNEPNAP DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Europa rt., Budapest

Életrajzi adatok:

ENDRESZ ALIZ festőtanulmányait a pesti képzőművészeti főiskolán végezte, utána külföldi tanulmányutakat tett. 1931-ben nagyobb kollekcióval szerepelt a Nemzeti Szalonban. Résztvett külföldön rendezett magyar kiállításokon, a varsói és lodzi nemzetközi kiállításokon.

Futásfalvi MÁRTON PIROSKA tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán végezte. A nagybányai művésztelepen dolgozott. 1928-ban tanulmányutat tett külföldön (Bécs, Prága, Berlin, Drezda, Nürnberg.) Képeivel szerepelt különböző tárlatokon. (Szinyei Merse Társaság mücsarnoki kiállításán, tavaszi szalonján, a Kut kiállításán). Részt vett a Kut németországi rajzkiállításán, az 1934-i varsói és lodzi nemzetközi kiállításokon.

A képek cimei:

Endresz Aliz művei:

Olajfestmények:

1. Havas erdő.
2. Rózsaszínblúzos asszony.
3. Hortenziák.
4. Balaton I.
5. Lilla.
6. Balaton II.
7. Önarckép.
8. Régi ház.
9. Téli táj ablakból.
10. Kákás a Balatonban.
11. Napraforgók.
12. Barackág.
13. Szőlőtőke ősszel.
14. Akácos.
15. Leányarckép.
16. Bodza.
17. Őszi levelek.
18. Nyitott könyv.

Vízfestmények:

19. Tájkép.
20. Kilátás hegyről.
21. Szántóföldek.
22. Magányos fa.
23. Dunántúli táj I.
24. Erdő ősszel.
25. Tájritmus.
26. Sárga ház.
27. Szüret.

Márton Piroska futás-
falvi

Futásfalvi Márton Piroska művei:

Olajfestmények:

1. Cigányszerelem.
2. Zalai tájképkompozició.
3. Hiúság.
4. Permetező szőlőmunkások.
5. Külvárosi horgászok.
6. Cigányasszony gyermekkel.
7. Kaktuszos csendélet.
8. Szoptató cigányanya.
9. Tulipános csendélet.
10. Egy cserép cyklamen.
11. Emese.
12. Sabar-hegy.
13. Halas csendélet.

Vízfestmények:

14. Erdélyi hegyek.
15. Aligvári major.
16. Búcsúzó nap.
17. Szántóföldek a Bakony alján.
18. A felhő megszakad.
19. Nyárádparti fák.
20. Kisőrsi parasztudvar.
21. Erdélyi folyópart.
22. Nyárádparti házak.
23. Útszéli árok.
24. Rálátás egy székely falura
25. Kilátás a Halász-bástyáról.
26. Fatornyos falum.
27. Székely falu.

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK

BUDAPEST, IV., MÁRIA VALÉRIA UCCA 8
TELEFONSZÁM: 82—1—22

ENDRESZ ALIZ
ÉS
Futásfalvi MÁRTON PIROSKA

FESTŐMŰVÉSZEK

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSA

A SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK HELYISÉGEIBEN

NYITVA:
1935 FEBR. 10-TŐL FEBR. 20-IG
NAPONTA 9 ÉS 6 ÓRA KÖZÖTT
ÜNNEPNAP DÉLUTÁN 2 ÓRÁIG

Europa rt., Budapest

sadalmi életét mintha éles magnéziumfény lobbantaná meg szemeink előtt... Mindegyikben más és más állatpszichózis jut szóhoz, mindegyiknek más a »*modora*«, ahogyan azt Bereczki nevezi — *nem ismerek szobrászt, aki ehhez a »modorhoz« nálánál valaha jobban közelférközött!* Ezt csak az leshette így meg, aki egy emberöltőt töltött el, csendes domboldalak alatt, elmélyedő szemekkel közöttük... A megriadó, a fölfigyelő, a szemlélődő, a jóllakottan felbőfögő, a mélázva rágcsáló, a komoly tekintettel, jobb ügyhöz méltón órákig elkérődző, a farkcsóválóan gondtalan, a gyermeke fölött aggodalmasan elbőgő állatpszichének döbbenetes plasztikába rögzítései ezek a mesteri alkotások — széles örömökkel, patakzó bánatokkal teli, fülledt és fulladt világ. Lenyűgöző. Mint valami lappangó életöből, külön törvényekkel; nehéz zsírtömlők, karvastagságú bélhuzalok tömkelege, harsogó gyomorkorgásokkal, harsanó följajdulásokkal... S mindez oly szobrászi nyelven elbeszélve, ami valahogy úgy visszhangzik, mint valami ősi legenda... *Régi kínaiak alkották ilymódon antik istenszobraikat, ezzel a naiv hittel.* Ezzel a plasztikai erővel, melyben szinte megmerevedik az ábrázolt testi-lelki alakja a pillanatnyi élet tükrében... Ebben a tükörben a mozgás épp, hogy még csak elindult... vagy még csak most fog elindulni s a szobor épp ott tart ennek az elindulásnak kezdeti határán... A lovacska a következő pillanatban egészen biztosan ágaskodni fog, a kis gida most fogja szájba kapni anyja emlőjét... most, most s épp ez a most van itt megrögzítve s szoborba rögtönözve örök időkre!

*

Kényeskedő paripái mint a velencei szt. Márk-templom homlokzatának bronzszobrai... *mintha onnan nyargalásztak volna Vésztőre s Vésztőről lóhalálában az Erzsébet-térre, ide...*

Mindegyik szobrocskájáról külön kellene írni.

Nem lehet győzni ezt a szobrászatot szavakkal.

Hagyom is már, írjanak róla többet, szebbet mások. Olyanok, akiknek az írás éppoly szentség, mint amilyen szentség a szobrászat ennek az öreg pásztornak kezében és szívében. (*b. j.*)

Mangalicamalacok
expresszhízlalásánál egyedül

PEKK
D-vitaminos takarmány-kiegészítő

adagolásával érhet el nagyszerű eredményt

Felbecsülhetetlen
károkat okoz a malacok bélférgessége!

KEBAL I.

a bélférgesség biztos gyógyszere

CHINOIN
GYÓGYSZER-
ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK
GYÁRA RT. ÚJPEST

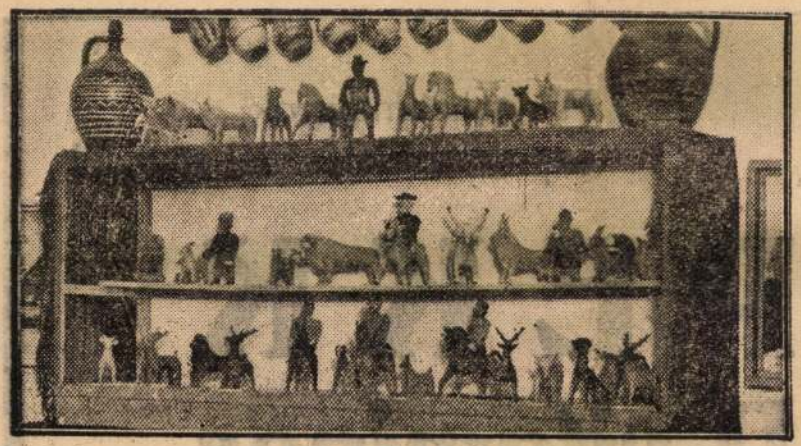

Magyar Östehetségek Kiállítása: Bereczki György pásztor faragásai

Az östehetségek kiállításán jöttem rá, hogy szobrász vagyok...

— mondja Futó Ferenc, aki márólholnapra a faragás mestere lett.

Még állt a Magyar Östehetségek tavalyi Szent István-heti kiállítása, amikor elém bukkant, halottsápadtan, csontsoványan, pápaszemesen, mosolyogva.

— *Néhány képet hoztam* — mondta.

És már emelgette is mappájából az akvarelles tabáni részleteket.

— Érdektelenek — mondtam. Kezdetlegesek. Úgy fest, ahogy ma már magánszorgalomból úgyszólván mindenki fest.

Szinte sajnáltam is már, hogy ilyen keményen mondottam ezeket. Ilyen kíméletlenül. Ő azonban mosolyogva, mondhatnám derűsen fogadta szavaimat.

— *Ha így van, akkor nem festek többé. A mai nappal megszűntem festő lenni...*

Megijedtem. Megfosztottam egy embert valamitől, ami élettartalom volt számára. Ünnepnap. Narkotikum. Amiben örömét találta, amiben vágyait kiélte. Ami egészen mostanig szent volt előtte.

— Azt nem mondtam — hebegtem felindultan, látva ezt a szilárdságot. Abbahagyni azért nem kell. Sohasem kell abbahagyni azt, amiben az ember örömet lel.

Egészen eltorzult arca az erőltetett mosolytól.

— *Nem kérem, én ezt abbahagyom. A kiállításon láttam szobrokat. Fából... Hát azt nem tudtam, hogy abból is lehet... Meg fogom próbálni. Mától kezdve szobrász leszek...*

*

Már rég leszereltük a kiállítást, amikor egy nap beállít lakásomba, mint régi ismerőséhez. Nem ismertem meg.

— *Szobrokat hoztam* — mondta s bontogatni kezdte a magával hozott kis csomagot. Most talán még soványabb volt s még sápadtabb, mint valaha. S állhatatosan mosolygott.

Kirakta az ötcentiméteres szobrocskákat és várt.

Valahogy biztosabban, mint egykor, amikor még festő volt. Valahogy úgy, mint aki egy nehéz, hosszú álomból hirtelen fölébredt... S ráébredt önmagára.

Apró, élettől friss, az alkotás gyönyörűségétől lázas faalakzatok domborodtak elém, a faragó véső tökéletesre érett életképei. Egy harmonikázó koldus, égfelé nyujtogató nyakkal, éneklő ádámcsutkával... *Biztos modellálás, hiánytalan arányéreztetés végig a kis modellen. S az egészen valami lefojtott, férfias poézis.* Egy másik kis szobrocskája két guggoló kofaasszonyt állított szembe egymással perlekedve. *A kisplasztika valóságos bravúrja fénylett életteli figurájuk fölött.* A harmadik egy önmagába roskadt, öreg koldust ábrázolt, összecsuklott két térde fölött amint valami öreg, kurblizható zeneszerszámot szorongatott. *Csupa zártság, csupa tömör szobrászat végig. Csupa egyéni látás, csupa leszűrt, vakító szobrászi fogalmazás.* Ahogy elnéztem és elgyönyörködtem bennök, egészen megfeledkeztem róla, hogy ő is jelen van...

*

Ettől kezdve *Futó Ferenc* éjt nappallá téve szinte állandó önkívületben munkálkodott. Lassanként abbahagyta apró alakzatait s áttért a nagyobb formátumú szobrászatra. A falusi népi élet ifjúkori élményeiből vette motívumait, majd lassanként áttért a városi proletár-élet napi robotosainak mintázására, mindinkább *fölszabadulva az irodalmi elemtől, amely korábbi szobrászatát némi lírai ízzel fűszerezte.* A napi munkáját végző proletárasszony mozdulatai izgatták szobrászi képzeletét, egy teknője fölé púposodó mosóasszony tömzsi alakja, vaskos tömegével, a pillanat mozdulatában. Egy mosódézsa fölé roskadó női figura, vaskos lábakkal, vaskos karokkal. Robosztus szobrászi erő kapott életre ebből a dús realizmusból, amely súlyos formáknak monumentális egyszerűsítésére törekedett. S fölcsapott szinte belőlük az erotikának valami nehéz, füstölgő gőze... Ez az erotika *Lábát mosó asszony* c. szobrában megáradtan hömpölyög, mint valami partjait ostromló folyó...

Ettől az erotikától tömény életszagot nyernek ezek a szobrászi temperamentumtól átfűtött alkotások, valami bőségét a duzzadó termékenységnek, valami áradó örömét a munka hétköznapjainak. Holott témájukban a szegénység, a robot mindenütt a vezérmotívum. A munka himnusza csendül fel belőlük, a faragó kés öröme...

S rokonszellemben valakivel, akinek soha egyetlen szobrát nem látta még — *Medgyessy*-vel...

*

Arcát, külső habitusát a fiatalon elhalt kiváló költőtől, Tóth Árpádtól örökölte. Szinte eleven mása annak. Negyvenkét éves. Diósdon született, 15 éves korában lakatosinasnak adták. Törékeny teste ezt a munkát nem bírta sokáig. Valahogy bekerült a posta szolgálatába s itt — *távirász lett belőle.* De bárhová vetette sorsa, örökös álma a festés maradt, egyetlen passziója: *a rajzoló ceruza.* Negyvenkétéves lett, mire felcserélődött régi művészkedő szerszáma kezében a faragó zsebkéssel... egy véletlen következtében.

— *Azóta másképlátok, másképérzek* — mondja. — *Megtaláltam önmagamat. Most csak akkor élek, ha faraghatok...*

(b. j.)

Futó Ferenc, festő

Az 1935-37 közötti kiállitásokon tünt fel az azóta elfeledett parasztfestő Futó Ferenc. 187.old

Sz. Muraközi Ágota: A magyar parasztfestők és a népművészet viszonya 181.old

A Nyiregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve. XI. 1968. Szerk. 1969

M.D.K.

Futó Ferenc falusi postás

Bálint Jenő: "Az őstehetségek..." c. cikkében számol be a parasztmüvészekről és bemutatja alkotásaik repr.-it: "Mosónő" c. szobor.

Szinházi Elet. Bp. 1935. juni 9-15. XXV. évf. 24. sz. 69-71. lap.

M.D.A.

MDK

Futó Ferenc, raktárkezelő

Pogány Ö.G: Az ifjusági képzőmüv. és iparmüv. kiáll. SzN. 1950. jun. 17. 4 l.

Futó Ferenc

Bálint Jenő Erzsébet-téri népmüvészeti boltjában, a falusi tehetségektől összegyüjtött uj kollekciójában szerepelnek szobrai.

Ujság 1935.VIII.15.

Futó Ferenc MDK

Tusrajzok

Mücsarnok 1943 Téli tárlat

Futó Ferenc MDK

Rajzok, tus

Mücsarnok 1943 Téli tárlat

MDK

Futó Ferenc szobrász

Magyar őstehetségek szentistvánheti kiáll. 1938.

MDK

Futó Ferenc

Ősztehetségek, akik részt vettek a hódmezővásárhelyi megy. ősztehetség kiállitásán 1958-ban. Lásd a katalógust.

MDK

A nemzet hálája. 25 művész életjáradékot kap.
A Reggel, 1947. ápr. 14.

Futó Ferenc

MDK

Éva, fa

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Futó Ferenc

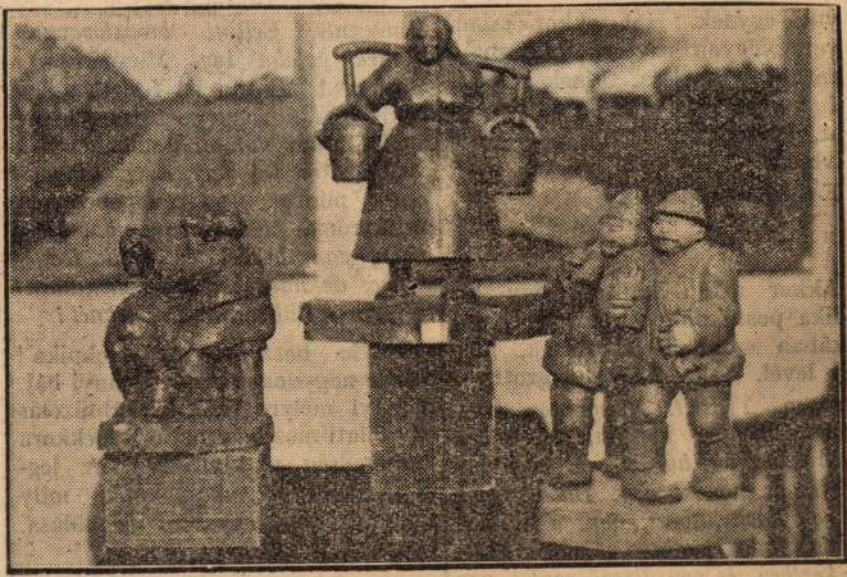

Magyar Őstehetség

1935 VI. 1

Magyar Őstehetségek Kiállítása: Futó Ferenc falusi póstás faszobra

Futó Ferenc

falusi faragó

Gyermekmüvészek kiállitásán - Erzsébet tér 2.sz.a. a Magyar Ösztehetségek Kiállitásának helyiségében - szobrocskáival szerepel.

Budapesti Hirlap
1935.XII.11.

Futó Ferenc
fafaragó szobrász

Nyugat
1935 VI. 2.

— **Magyar őstehetségek kiállítása.** Az „őstehetség" szó helyességéről ellentétes lehet a felfogás, sőt vitatható az is, hogy olyan nagy jelentőségü-e a művészet egyetemes érdekéből, hogy valakiből tanulás utján, vagy tanulatlanul buggyan-e ki a tehetség. Ezekre a kérdésekre máskorra háritva a választ, szivbeli örömmel jártuk végig azt a kiállitást, amelyre *Bálint* Jenő hordta össze az ország minden sarkából az anyagot. Igazi népmüvészet az, ami rajta látható. Igazi, ami belőle régi keletü és igazi a frissiben készült is. Akkora gazdagság, a festett, faragott, vésett holminak, a mázas cseréppek, a himzésnek és bőrvarrottasnak akkora bősége, hogy belekábulva ér végébe az ember. Ismét egy csomó uj tehetséget bukkantott fel az ismeretlenségből Bálint. *Futó* Ferenc olyan fafaragó szobrász, aki bármelyik kiállitásunkon megállaná a helyét. Pompás szobrásztehetség *Kiró-Hudák* István is, aki a napraforgó szárának beléből plasztikus alakokat farag és aprólékos realizmusu jeleneteket szerkeszt össze belőlük. *Mogyoróssy* György, *Bereczki* András, *Markovics-Horvát* Antal, *Varga* János is tehetségesebbnél tehetségesebb szobrászok. Mind fafaragó (az egy Bereczki agyagból mintázza és égeti emberi és állati alakzatait), nem egyikük a kenyere javát rég megette, a müvészetük játék is, érzés is, mindenkép azonban izes tehetség. Festője is van uj a kiállitásnak: *Süli* András. A játékos gyermekére emlékeztető képzeletjárással ábrázolja a valóságot, a maga körül lejátszódó életet ugy, hogy az valóság is, mese is, de mindenképpen kedves látvány a szemnek. *Benedek* Péter ebben a társaságban már a magas müvészutókultura képviselője: tónusfestő, aki azt is látja, amit csak a müvészeti szem és érzékenység: a levegőt s ábrázolni is ugy tudja ezt a láthatatlan lágyitót, mint a legfinomabb tónusfestők. Közel jár hozzá ebben *Miklós* István, volt urasági cseléd. A kiállitás többi festője is — köztük a nemrég elhunyt széptehetségü *Káplár* Miklós — jobbára hasonló sorból cseperedett fel. Tehetség mind, ha talán nem is ősztehetség. Ahhoz hiányzik belőlük a nagy és sulyos egyéniség. Az ősiség ott kezdődik. *(e. a.)*

jában álló személyekről, vagy intézményekről van szó?

„Nem félistenekre van szükségünk!"

— A tudós erre a kérdésre csak igennel válaszolhat — mondja határozottan *Hóman* Bálint. — *Bizonyos jelenségek, intézmények vagy személyek tabuvá avatása egyértelmű volna azoknak a tudományos vizsgálat köréből való kirekesztésével!* Szilárd meggyőződésem, hogy *tabuként tiszteli félistenekre, idegenek, ellenségek által könnyen ledönthető bálványokra csak hanyatló nemzeteknek, haldokló népeknek van szükségük!* Azért, hogy életük utolsó óráit *romantikus áb-*

Futó Ferenc

Őstehetségek kiállitása - a Nemzeti Szalon főbejáratával szemben levő külön helyiségben - munkáival vesz részt A falusi levélhordó szobrait állitotta ki.

Est.
1935.VI.2.

MDK

Futó Ferenc szobrász

Magyar őstehetségek szentistvánheti kiáll. 1938.

MDK

Futó Ferenc postás, szobrász

faszobrok, repr.

Magyar Őstehetség kiáll. katalógusa, 1935. jun.1.
képekkel. 5.l.

MDK

Futó Ferenc

szül. Diósdon, 42 éves faszobrász

Magyar Őstehetség kiáll. katalógusa. 1935. jun.1.
képekkel. 8. l.

Futó Ferenc

MDK

Rajzok, tus

Miskolc 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Futó Ferenc szobrász

e.a: Falusi tehetségek az Erzsébet téren. Ujság, 1935. aug. 15.

MDK

Futó Ferenc fafaragó szobr.

e.a: M.őstehetségek kiáll. Ujság 1935, jun.2.

MDK

Futó Ferenc szobrai

1937-évi őstehetség kiáll.

Futó Ferenc MDK

Éva, fa

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

MDK

Futó Fersnc, falusi postás, szobrász

J.A: Ecset vagy karikásostor? Pesti Napló 1935. máj. 30. 12.l.

MDK

Futó Ferenc

Y.E: Őstehetségek bemutatkozása. Budapesti Hirlap 1937. /dátum levágva/

MDK

Ker.és pénzügyi dolg.szakszerv.

Futó Ferenc raktárkezelő

Ifjumunkás, szén

Mosónő, fa

Nehéz teher, fa

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. N. Szal. 1950.jun.
11 l.

Futó Ferenc

MDK

Tusrajzok

Miscarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Futó Fersnc szobrász

Őstehetségek kiáll. helyiségében. /Erzsébet téri bolthelyiség?/ 1936.

Futó Ferenc fiatal grafikus.

Szabád Nép.1950.138.sz.jun.17. 4.l.

MDK

Futó Ferenc

Grafikáival vett részt a Műcsarnok 1943/44 évi téli tarlatan.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943. nov. 21. 14. l.

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Futó Ibolya

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

1969 AUG 3

1021

1969. augusztus 3.

Futó Ibolya: Akttanulmány
(ceruzarajz.)

Kovács Tamás: PO

Zalai Hírlap
Vasárnapi
melléklet

Futó Ibolya

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 JUL 5

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

1021

ILDIKÓ
Futó Ibolya rajza

tette. 40. E
lom; mérté
törés. 47. A
lefon ősé
1847—1922).
nője a r
Nagy ütőe
vízszintes
jén: sajtjá
ros. 56. Fe
rint sóbály
vala. 59. Gépkocsi-típus. 61. Neves francia impresszionista szobrász (Auguste. 1840—1917). 62. Betoppan. 63. Erzékszerv 65. Életnedve. 67. Japán teaházi táncos-, zenésznő (+'). 69. Tesz. 71. Trikó. 73. A vízszintes 68. számú mássalhangzói. 75. Kicsinyítő képző. 77. Adós egynemű betűi. 78. Szolmizációs hang.

Beküldendő: a vízszintes 2., 34., 79., valamint a függőleges 1., 32. és 69. számú sorok megfejtése.

A megfejtéseket szerkesztőségünk címére kérjük beküldeni. Beküldési határidő: 1970 július 11. Legjobb rejtvényfejtőink között minden hónapban könyveket sorsolunk ki. A június 23-i számunkban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Jaj annak a szívnek, amely nem érzett fiatalon szerelmet. Turgenyev.

TV ...

10,20: Szerkesztői üzenetek. — 10,30: Vasárnapi koktél. — 12,10: Jó ebédhez szól a nóta. — 13,00: Nem elég! Jegyzet. — 13,10: Világhírű előadóművészek lemezeiből. — 13,42: Pillantás a nagyvilágba. 14,02: Operettrészletek. — 14,21: Kortársaink. Szabó Magda. — 15,08: Slágerstaféta. — 15,31: Az évszázad nagy Beethoven előadói. — 17,05: Faluról falunak — muzsikával. — Hollókő. — 17,49: Nagy Zoltán verseiből. — 18,04: Századunk mesterműveiből. — 19,10: Jelentés az Olimpiai Kupa atlétikai versenyről. — 19,15: Közvetítés a Katona József Színházból. Mozaikok. Dráma két felvonásban. — 21,27: A MR és TV népi zenekara játszik. — 22,10: Sporthírek. Totó. — 22,15: Nagy siker volt — hallgassuk meg újra. — 23,00: A mikádó. Operettrészletek.

Futó Ibolya

SAJTÓFIGYELŐ

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg
1969 AUG 24

/ 1021

ZALAI HÍRLAP

Futó Ibolya: Női arc

Náda

Reményke

Mintha egy teremben va- itt valami? Mit néz?" Jókedv
összes lamennyi lámpát, az volt a válasz: „Maga, mag
volna! csillárt meggyújtották nézem!"
Mecsek Nem hamis a kép. A Egészen a lány mellé lépe
nen oldalán, a szerpenti- Az visszahőkölt, felvonta d
Micsoda felgyújtják a csillárokat?! szemöldökét és szemében v
sötétített ötlet! Inkább egy el- dám csillogással riposztozot
napsugaras szobából kilépek a „Ejha, nyilván a holdról jö
hogy így. Akárhogy is, abban először lát nőt!" „Úgy, ahog
a pillanatban, amikor meg- mandja, most veszem észr
láttam, fényt láttam felvil- hogy nő is van a világon!
lanni, vagy bennem sugárzott „Nem tudom, megköszön
szét? jem-e, vagy gratuláljak Ön
nek, úgy látszik, sikeres szem
Máskor így figyelmeztette operáción esett át!"
magát! „Semmi érzelmesség, A fiú komolyabban: „N
semmi vágyódás a kék madár tréfáljon! Nem ismer engen
után", most meghökkenve, és nem tudja azt, amit én ma
majdnem megbabonázva bá- gam sem tudok magamnal
mult a jelenségre. Majd: Te, megmagyarázni, hogy abbar
szamár-babonázva? — nem a pillanatban, amikor meg-
boszorkány ez, egyszerűen egy láttam..."
nő, igaz, rendkívül csinos, A lány közbevágott:
arányos a termete, dús a haja, — Minek ez a sablonos
elragadó testének ive, alig udvarlás? — Az égre emelte
sejthet5 keblének gyengéd sám, előtt soha még...
rajza és a formás kar, amint kezét, patétikusan: Ön az első
a korlátra könyököl. „Ám ez nő életemben, kegyed, nas-
nem használt. Máskori fő- A fiú rákiáltott: „Ne foly-
korlátra tassa! Hát nincs egy szikrá-
i emberismerete... Külön-
n. bocsásson meg.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Futó Mariann

1980 JUL 12

1021

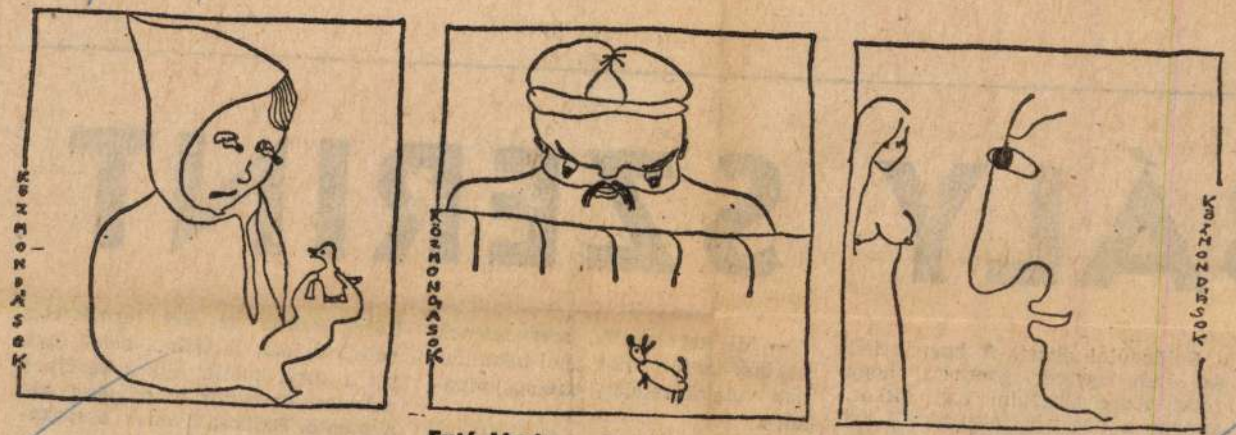

Futó Mariann: A gazda szeme

BÁLY SZERINT

Boldogulni akart. A harminckét év alatt egyszer gondolta, hogy most végre sikerülni fog. Akkor, amikor a hat négyzetméterből kihalt a rákos nagynéni, aki míg élt, minduntalan a szemére hányta,

— Mi azt kértük, szervezzenek nekünk tanfolyamot, ahol betanítanak valami rendes, hasznos munkára.

Buzásné soha nem megy át az üzembe. Elég neki, ha motozás

kások szinte az élet természetes velejárójának tartják a betegséget, sőt a korai halált. Akkor kerülnek már csak orvoshoz, ha odaviszi őket a mentő. Sajnos, ilyenek a szokásaik.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÖ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1979 MÁJ 12

ÉLET ÉS IRODALOM

Futó Mariann

1021

Futó Mariann: Így élünk mi

negvan rá; ez is, az is falkép-karon. A téma azonos, többé-kevésbé motívumok is ugyanazok: vödör, alicska, állványzat, munkások — a vakolásra váró fal előtt. És mégis mennyire más a két kép! Az előbbi színekben pompázó, izgalmas szerkezetű, konkrét utalásaival is jelképi erejű; a másik bágyadtságig nervatag, szétesően laza, nem mond többet az ábrázolt eseményről, mint amit egy (esetlen) fénykép nyújtana.

Az igazsághoz tartozik: néhány év múlva elmúlt a vihar. A hatvanas években kitisztult az ég. A magyar képzőművészet minden lehetőséget megkapott a munkára. Szentiványi is visszatérhetett igazi témájához: a természethez. De hiába: koloritja elvesztette korábbi öntudatlan ragyogását. Ki nem aludható fáradtságról árulkodnak sajnálatosan korán árnyékba borult képei, művei.

pán Joe Hill esetében — a munkaadók oldalára állt, nem pedig a védelemre szoruló szegények mellé.

Joe Hill sorsa tragikusan végződött. A színdarab mégsem tragikus alaphangú, dalbetétei ellensúlyozzák a tragikumot, hiszen azt mutatják, hogy Joe Hill — Viktor Jarához hasonlóan — dalaiban továbbra is ott él az emberek között.

(Ecséki)

Futó Mariann

"Arcképtár" cimmel nyolc rajzból álló munkáját hozza a lap.
Repr.

Fenti rajzokat lásd: Vadas József: "Sótartó falikut" c. kritikájának hátlapján Pérely Zsuzsa nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. szept. 15.
XXIII. évf. 37. sz. 11. lap.

Élet és Irodalom
1979 SEP 15

Futó Mariann
1021 Grafikusművész

Futó Mariann: Arcképtár

VADAS JÓZSEF:

Sótartó falikút

Könnyű volna hideg fejjel érvelni: a kézművesség immár a múlté, a kézműves iparművészet is a múlt. Ne emlegessük, ne szorgalmazzuk, ne dicsérjük.

Csakhogy a *Műcsarnok* új kiállítása megnehezíti dolgunkat. Nyers elutasítása — pusztán elvi alapon — igazságtalanság volna. A kézműves szellemben dolgozó *Manual* csoport tárlatán ugyanis hat olyan fiatal iparművész mutatkozik be,

nak, harsányan nosztalgikus színeikkel és szemérmesen hetyke ábrázatukkal. Elbámészkodhatunk *Bán Mariann* fantáziáján is; trafikba való babát látunk, és nincs közte két azonos. *Szilágyi Júlia* bábuit legszívesebben kiosztanám a gyerekek között; *Horváth Márton* üveggyöngyei olyan szépek, hogy ha lehetne, alig tudnék választani közülük.

És mégis. A kiállítás ritka egy-

különben Péter Vladimir alig megmozdítható bronz edényei és díszvirággal kombinált falitükrei vagy Bán Mariann állatba rejtett sípjai. És akkor még nem szóltunk az igazi dísztárgyakról, amilyenek ugyancsak Bán Mariann sótartó méretű, cicomás falikútjai.

Nem akarom — nem is lehet, persze — elmosni ezzel a jellemzéssel azt a különbséget, amely a

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Futó Mariann

1979 JÚL 14

ÉLET ÉS IRODALOM

grafikusművész.

1021

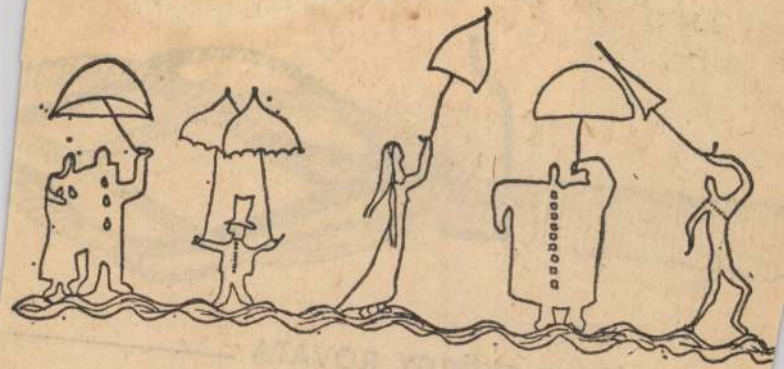

Futó Mariann rajza

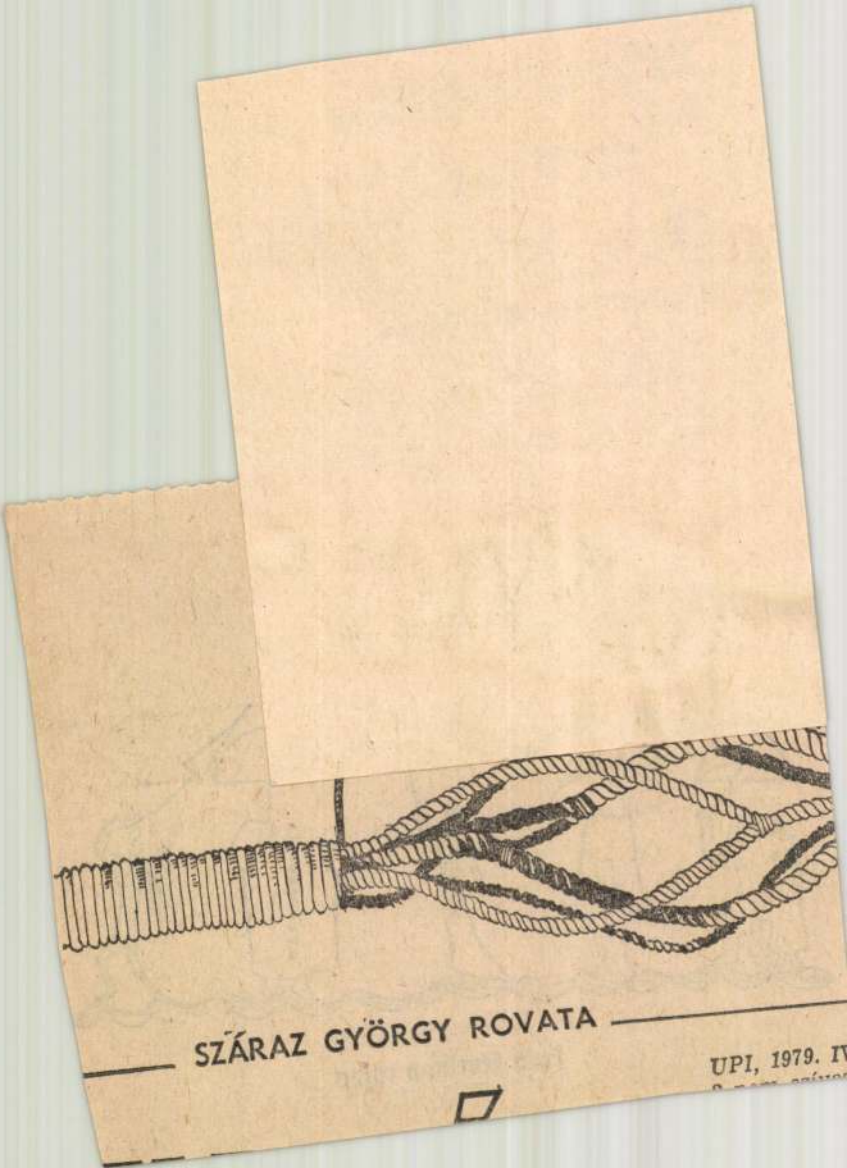

SZÁRAZ GYÖRGY ROVATA

UPI, 1979. IV

Futó Mariann

Rajzát hozza a lap.
Repr.

Fenti rajzot lásd: Tóth Sándor: "Bomló köteg"
c. rajzának hátlapján

Élet és Irodalom, Bp. 1979. juli 14
XXIII. évf. 28. sz. 4. lap.

Futó Mariann

"Igy élünk mi" c. rajzát hozza a lap.
Repr.

Fenti Rajzot lásd: Vadas József: "Festők, vihar után" c. kritikájának hátlapján, Bencze László festőművész nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. május 12.
XXIII. évf. 19. sz. 11. lap.

Futó Mihály

h.-pályi⊕ festő-
asztalos (?) ké-
szitette a gábor-
jani (Bihar vm)
ref. templom
menyezetét 1805-
ben.

Osváth Pál:

Bihar vármegye
sárréti járása
leirása. Nagy-
várad, 1875.
386. l.

⊕ hosszupályi

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

FUTÓ Péter, fk.

KIÁLLÍTÁS

1996. június 28-án, péntek délután került sor a keszthelyi Helyőrségi Klub emeleti kiállítótermében az Egry József Képzőművészeti Stúdió tagjainak közös kiállítására.

A kiállítást Dore Nagy Aladár festőművész, az Egry-stúdió vezetője nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy az alkotók mindig önmagukat adják: ki szolidabban, ki bátrabban. A napi munka után, mellett szakítanak időt a művészetnek, aminek az anyagköltsége manapság nem éppen olcsó mulatság.

Az Egry József Képzőművészeti Stúdió négy fiatal alkotója: Futó Péter tájképeket, csendéletet, portrét fest, főként olajjal. Frida Balázs akvarellel, ceruzával, olajjal dolgozik, míg Németh Ida és Csaba alkotásai között tájkép és portré egyaránt szerepel.

Keszthely és Vidéke
1996. július 18.

SZEMLE | WEHLI TÜNDE

E szám megjelenését az
Országos Katolikus Gyűjteményi Központ
támogatta.

Felelős kiadó az Intézet igazgatója
© MTA Művészettörténeti Kutató Intézet

Fotókész anyagról a nyomdai kivitelezést végezte:
0522173 AKAPRINT Kft. F. v.: Dr. Héczey Lászlóné

HU ISSN 0133–1531

Futó Pál

faragó

1737, 1740.

Szaszlóna

Balzlel 129. l

55. l.

(z helyen u
cukrtol

LENGYEL SIMON
dohány árudája
POLGÁRDI

Jónsatvány

POLGÁRDI
94. MÁR. 11. 15 3 f
MAGYAR KIR. POSTA

Europa film, könyv és
Coptergesztő Sz.

Budapest

Futó Tamás, grafikus

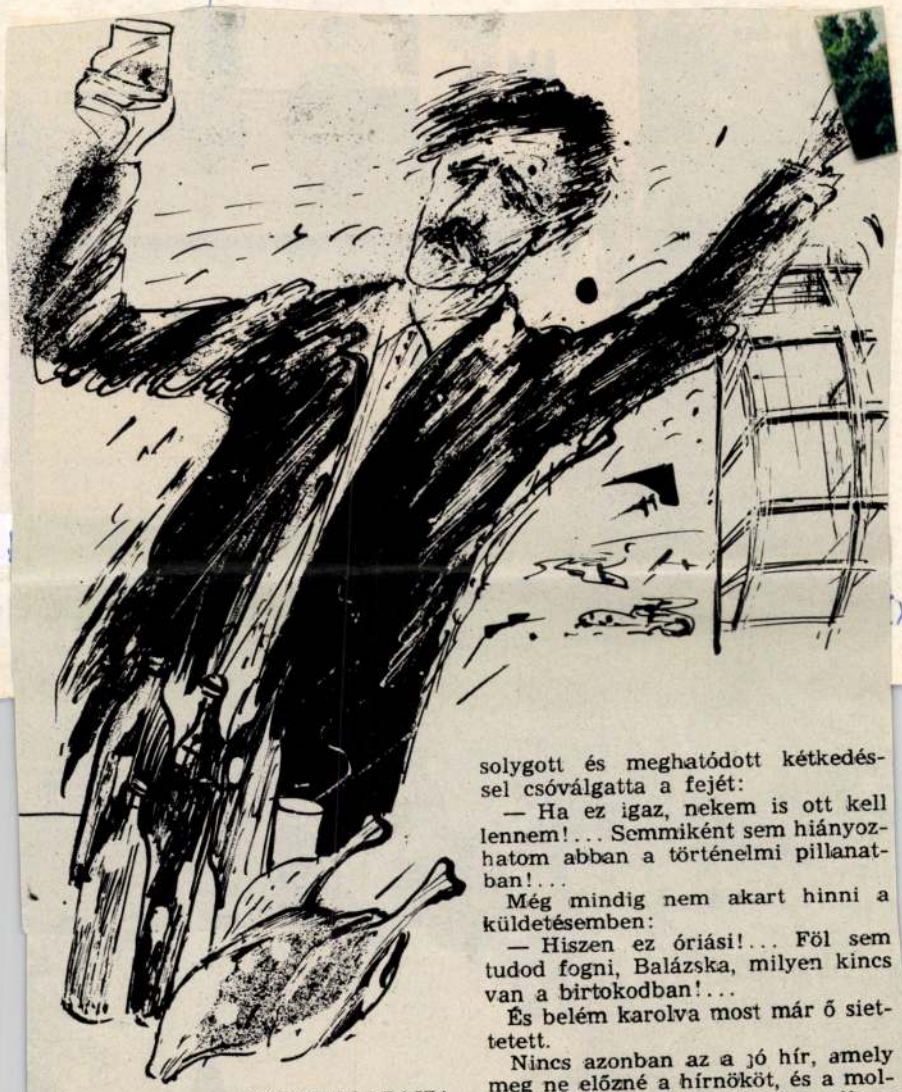

FUTÓ TAMÁS RAJZA

solygott és meghatódott kétkedéssel csóválgatta a fejét:

— Ha ez igaz, nekem is ott kell lennem!... Semmiként sem hiányozhatom abban a történelmi pillanatban!...

Még mindig nem akart hinni a küldetésemben:

— Hiszen ez óriási!... Föl sem tudod fogni, Balázska, milyen kincs van a birtokodban!...

És belém karolva most már ő siettetett.

Nincs azonban az a jó hír, amely meg ne előzné a hírnököt, és a molnárék már reggel fölgallyazták a

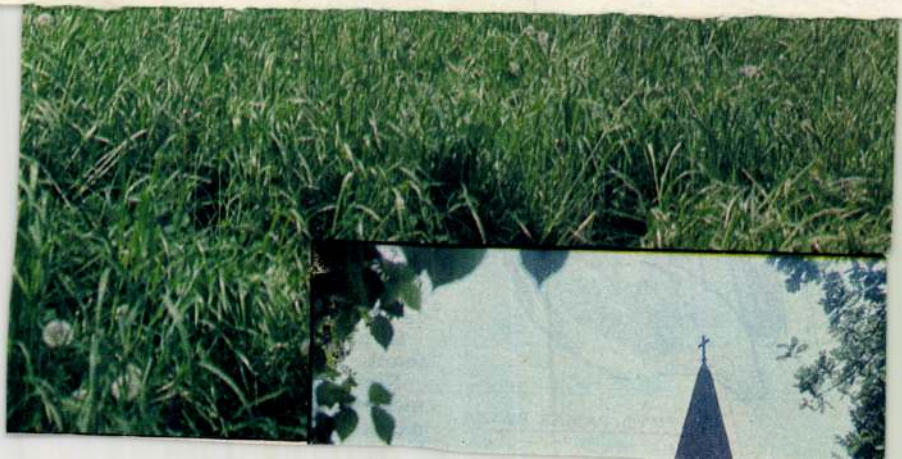

Futó Tamás, grafikus

, mester a javából. Volt karikánk, s naponta ezzel a felszereléssel vonultunk a Margitszigetre.

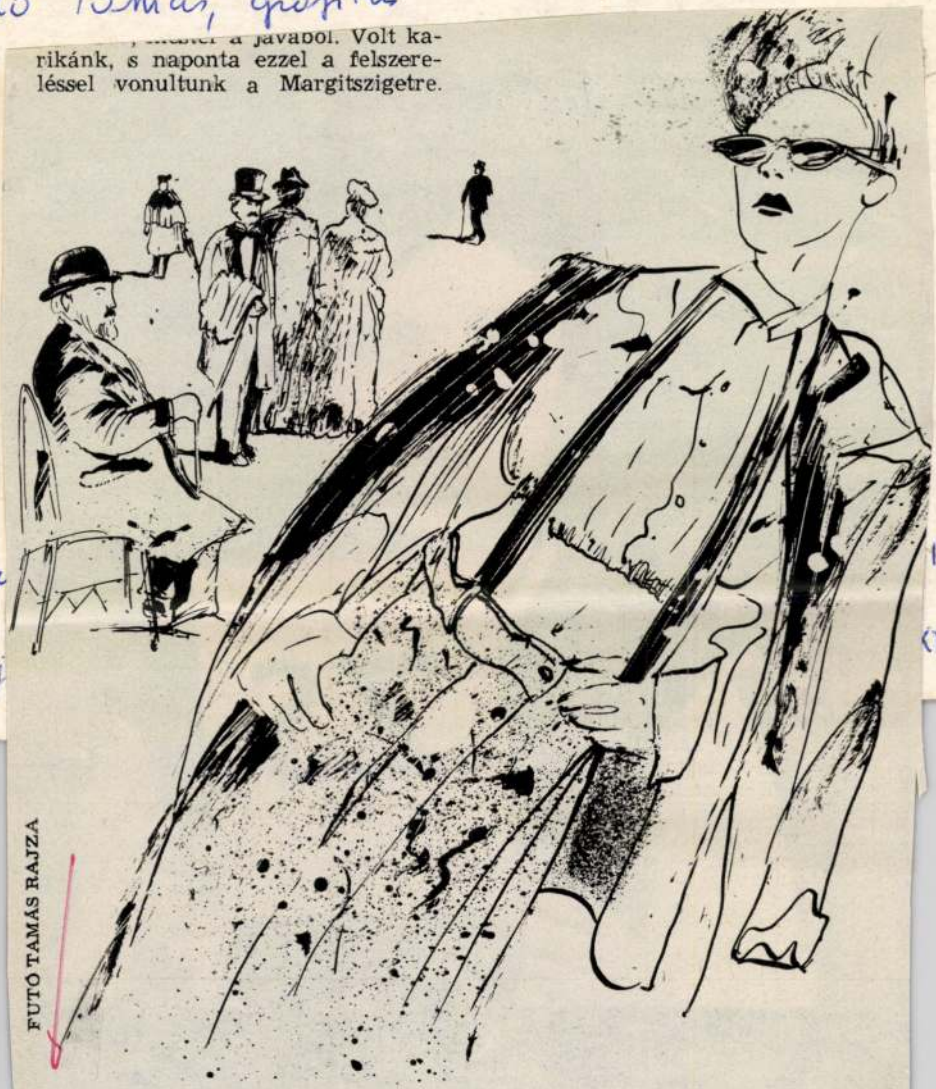

FUTÓ TAMÁS RAJZA

Thur

Ü j

15

XX III/36

23

Futó Tamás

KÉT FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZ, Futó Tamás és Mészáros István kiállítása nyílt meg tegnap a diósgyőri Ady Endre Művelődési Házban, ahol mintegy félszáz legfrissebb grafikájuk és festményük látható.

Népszabadság, 1986. XI. 6

Futó Tamás, grafikus

a címoldalon: Tóth Árpád portréja: repr.

– Tartalom

Címoldal

Új Tükör Bp. 1986. ápr. 13

XXIV/15

Futó Tamás, festő

LIGET GALÉRIA

Felvételünk az Ajtósi Dürer sor elején található kisgalériában készült, ahol lapunk grafikus-tipográfus munkatársa, Futó Tamás festményeit láthatják mostanában a látogatók.

-: Hazai Tü

Új Tübä

43.

6.

XXIII/27

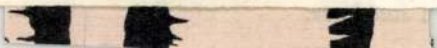

Futó Tamás, grafikus

22

X 14/37.

Földön fekve, napba nézve

SERFŐZŐ ZSOLT REPRODUKCIÓI

Mese

Aki erős fénybe pillantva hirtelen becsukja a szemét, tapasztalja, hogy a feketeség szinte felrobban, apró, színes alakzatok lüktető sokaságával telik meg. Körök, pontok, vonalak, mindenféle szabálytalan formák rohannak, ütköznek, alakulnak át egymásba. Szertelenségükbe belesajdul a szem, vibrálnak a színek, gyors változásuk szinte fáj. Zaklatott, rendszertelen mozgás ez, nyugtalanító. Mégis arra csábít, hogy ha elmúlt, legalább még egyszer újra belenézzünk a fénybe, kutatva: igaz volt-e egyáltalán ez az egész? Pontosan fölidézni az így kapott képeket lehetetlen. Maga az

Amsterdami harakiri

élmény azonban megragadható. Akárcsak Földön fekve, napba nézve című munkája, Futó Tamás minden egyes festménye személyes élményt rögzít. Hiven a történtekhez, de nem elsősorban magát az eseményt, hanem a hozzá kötődő hangulatokat, érzelmeket dokumentáló realizmussal. Amsterdami harakiri című képe rejtélyeket sejtető címe ellenére tökéletesen pontos, tárgyilagos munka, egy összefirkált palánk látványának precíz megörökítése, amelyen jelenség és érzelmi-tudati hatás töretlen, klasszikus egységben, egymást erősítve, szinte magyarázva jelenik meg. A Mese című képen azonban már eltűnik a „kiváltó ok", és érzelmek, gondolatok sokasága tölti be a felületet. A színek, formák rendje, a kompozíció saját belső feszültsége mondja el a történetet – kinek-kinek úgy, ahogyan érti, érteni akarja. Hiszen ezért mese.

Majd ismét valóságos történés következik – arról a pillanatról, amikor nem történt semmi. De történhetett volna, vagy éppen ellenkezőleg, egyáltalán nem is kellett semminek sem történnie. A hiányban meglelt nyugalom emlékét egy függőágy falra vetülő árnyékkockái őrzik.

Szeduxen szonett

Futó Tamás alkalmazott grafikusként végzett az Iparművészeti Főiskolán. Képeinek expresszivitása, a tágas felületek, nagy formák, az erőteljes, egyértelmű színek iránti vonzalma, a szinfoltokban való gondolkodás részben a szakmaként tanultak lecsapódása festészetében. Ugyanakkor számára otthonos és ezért alkalmas művészi kifejezőeszközök célszerű és logikus rendszere ez, amelyet festőként is szimpatikus határozottsággal, nyitottan és őszintén, spekulációktól mentesen használ. Munkáiból júniusban rendezett kiállítást a Liget Galéria. A. J.

FÖLDÖN FEKVE, NAPBA NÉZVE

A család a ravatalnál

Szurdi István, Marosán György és Gyurkó László

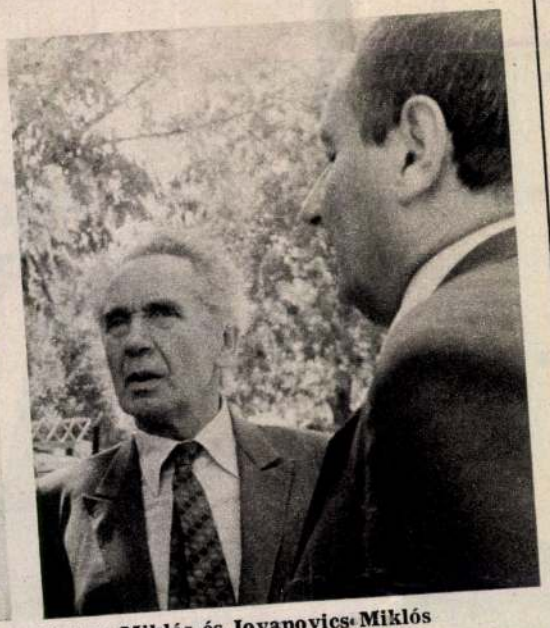

Hubay Miklós és Jovanovics Miklós

BENJÁMIN LÁSZLÓ verseiből

TÖREDÉK

Nincs végzetem, vallásom, istenem.
Nem környékeznek már a csuda-álmok;
meg nem kerítenek többé az álnok
ön-istenségek taktikái sem.
Ha küzdve, bajjal is – ahogy lehet – még
valamit tenni, dolgozni szeretnék,
hogy bárki szabadon tehesse dolgát,
ne érje bántás, erőszak, koholt vád –
hogy valahára igazán haza:
népének otthona legyen ez a
kis Magyarország.

POLITIKAI KÖLTŐK

Császár vagy pápa, ódon elvek,
elsüllyedt korok „eszmei
tartalmai" – nem érdekelnek
a ghibellinek és a guelfek
véres ügyei, csak a versek,
meg ő, a zord firenzei.

Tudta-e, hogy eszményei,
szándékai, mint ő, halandók?
Vállalta – így-úgy – a kalandot,
hogy pokolra kell szállnia.
Úgy rendelték a maradandók:
Firenze és Itália.

És kellett, hogy nagyokra nézzen,
élve viselni el a bús
bugyrokat; másfélezer éven
átnyúlva úgy foghatta kézen
a pártfogó Vergilius,
a másik nagy politikus.

Pokla, tisztítótüze, mennye
a világ-ringyója Firenze,
az örök, kínzó szerelem –
Átkozni kell és hinni benne,
s bolyongani miatta lenn
a jajjal-telt vidékeken.

Elátkozni és hinni benne –
gyöngéden és könyörtelen.
Mert úgy kell szeretni Firenzét:
elátkozni azt, amiben vét,
és hinni, amivé lehet még,
s küszködni, hogy azzá legyen.

Hogy ez a nyomorult planéta
ne járjon újabb poklokat –
mert elszabadul tüzük és a
Prometheusok maradéka
vakondként él a föld alatt,
ha Firenze meg nem marad.

Futó Tomas, grafikus

2 rajz: repr.

Szatonyi Károly: Hanqvesenydarabok

Új Tükör, Bp. 1986. okt. 26.

14-15

XXIII/43

Futó Tamás, grafikus

Futó Tamás, grafikus

GIORGIONE:
Judit Holofernes fejével
című műve
alapján rajzolta
FUTÓ TAMÁS

Szente

20.

XXIII/44

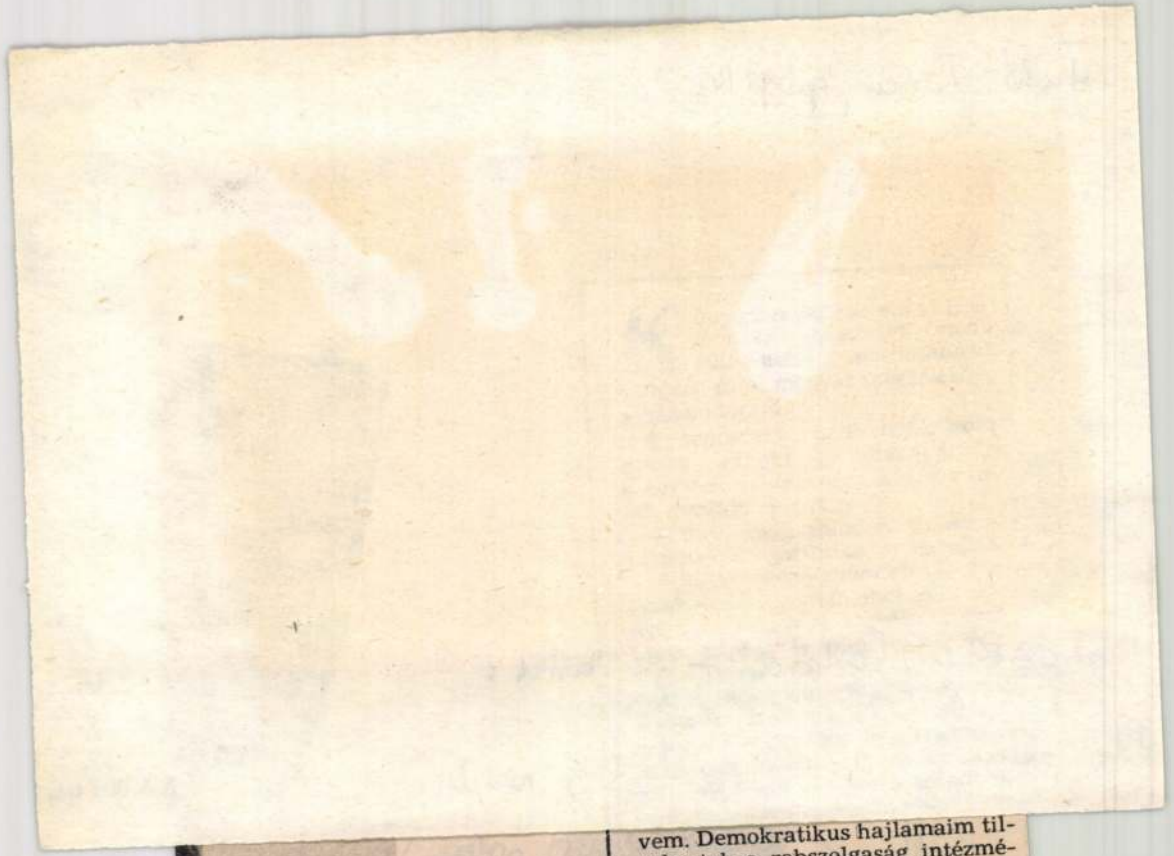

vem. Demokratikus hajlamaim tiltakoztak a rabszolgaság intézménye ellen, de lustaságom segítségül hívta a legkorszerűbb tudományt. A lélektanászok szerint minden emberben többféle én la-

Pénteki

Alter

Futó Tamás, grafikus

A. An

Új

16-17.

XXIV/46

FUTO TAMÁS RAJZA

az ügyüket, hanem [illegible], hogy [illegible] őket. Mint a gyóntató papnak, nekem az a főfoglalkozásom, hogy meghallgassam az embereket — ezt szokta mondani.

KÁROLY: És hogyan lett képviselő?

ZSOLCZAINÉ: Ő mindig sok társadalmi munkát végzett, a Hazafias Népfrontban, a Nőszövetségben, a SZOT-nál . . .

Hirtelen feltépődik az egyik oldalajtó, s egy tíz-tizenkét éves kislány toppan be rajta, a legmodernebb szerelésben.

KISLÁNY: Nagymama! Anyuka telefonált, hogy a bácsi ne várja, mert behívták a Parlamentbe, nem tudja, mikor jön haza.

Utána kimegy, becsukja az ajtót.

ZSOLCZAINÉ: Na látja, se éjjele, se nappala.

Szünet.

KÁROLY: Pedig nagyon fontos megbeszélnivalónk lett volna . . .

Mondja csalódottan.

Elővesz egy névjegyet s ráírja: „Mikor megyünk Szlovákiába? Értesítsen!" s átadja az öregasszonynak.

KÁROLY: Megkérem, adja át ezt az üzenetet a doktornőnek. Köszönöm.

S föláll.

Zsolczainé szintén föláll.

ZSOLCZAINÉ: Pedig még el sem mesélte, mi történt azóta otthon . . .

KOMPON, DUNÁN

vámosok várják. Mög épület, rajta a felirat: roly beül a kormány n za az autót. Edit gyal épületbe.

SZLOVÁK TÁJ

(Nappal)

Aztán az országúton, táj szinte semmit sen földrajzi egység, mint a

EDIT: Tulajdonképpe ja . . . barátnője?

KÁROLY: Elvált ass említette, hogy azér mert maga is egyedü

mondja Editre sandítva

EDIT: Igen —

feleli mereven.

KÁROLY: Ne vegye

EDIT: Igen.

Feleli rendreutasítólag.

EDIT: Magának hány

A férfi meglepődik.

KÁROLY: Kettő.

EDIT: Mekkorák?

KÁROLY: A kislány

EDIT: A felesége?

KÁROLY: Gyógysz

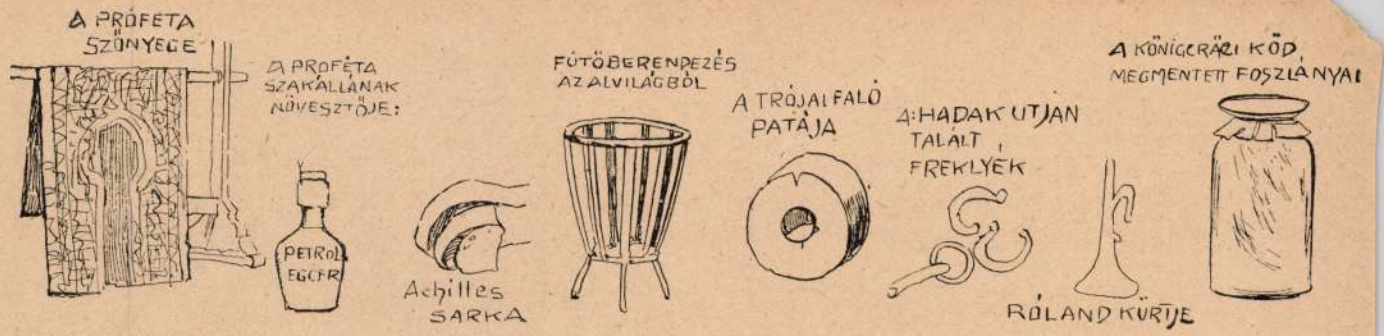

Fölfedezett régiségek

Mühlbeck Károly rajza

Filofilofilofilofilo,
flum!
Bilolu. Filolu.
U.
Nem igaz, hogy ez semmit sem akar
kifejezni.
Ez valamit ki akar fejezni.
Azt akarja kifejezni,
amikor valaki
énekelni kezd
anélkül, hogy szavakat mondana.
Nagyon közönséges dolog ez.
Hát jó. És nékem mégis tetszik.

Ezért kellett a futuristáknak az a nagy szabadság? A költői szabadság? És ezért kellene elégetni Leopardi, Carducci verseit, hogy ilyeneket írhassanak Marinetti harcosai? Nem, ezért igazán kár volt olyan nagyi[illegible]gú manifesztumokat írni.

Inkább jobb verseket írtak volna.

Balla Ignác.

Róza néni

(Részlet Lengyel Menyhért „Róza néni" című vígjátékának első felvonásából. A darab első előadása a Magyar Színházban volt, január 31-én.

Aladár és Giza.

Giza: Még megvannak a levelezőlapok. Akarja nézni?

Aladár (bizonytalanul): Igen, hogyne. (A kanapéhoz mennek, leülnek.)

Giza: Ezt Rómából kaptam.

Aladár: Volt már Rómában?

Giza (hirtelen): Nem . . . nem voltam.

Aladár: Róma nagyon szép . . .

Giza: Igen. (Szünet.)

(Tovább nézik az anzikszkártyákat.)

Giza: Ezt Párisból küldte (gyorsan eldugja a többi közé) egy kuzinom.

Aladár: Igen. Páris is nagyon szép.

Giza: Szebb, mint Róma?

Aladár (habozva): Hát . . . szebb.

Giza: Igazán . . . szebb?

Aladár (zavartan): Nem szebb. (Szünet.)

Giza: Hát most már mondja meg, szebb-e vagy nem szebb?

Aladár (megsemmisülten): Ne . . . nem tudom.

Giza (mosolyogva): Nem tudja eldönteni?

Aladár: De . . .

Giza: Hát akkor miért nem mondja?

Aladár: Bocsásson meg . . . én . . . én nem vagyok egy . . . jó társalgó . . . én . . . sokszor . . . nem bírom . . . úgy hirtelen és pontosan . . . és jól megmondani, hogy mit gondolok . . .

Giza: Oh . . . ez velem is így van.

Aladár: Igazán?

Giza: Én se bírok mindjárt . . . rögtön folyékonya beszélni.

Aladár: Igen . . . igen . . . én se . . . s ez bo[illegible] zasztó . . .

Giza: Miért?

Aladár: Mert sokszor . . . olyan sokat . . . sokat sz[illegible] retnék mondani és mulatságosan . . . és érdekesen . . . [illegible] nem megy.

Giza: Oh, az nem baj. Komoly emberek és tartalma[illegible] emberek sohasem beszélnek annyit, mint azok a sím fecsegők.

Aladár: Nagyon irígylem őket . . .

Giza: Ugyan!

Aladár: Igen. Mert azok beszélnek . . . mindenről . . . kedvesen . . . én meg hallgatok . . . és akkor . . . ugy-e ha az ember nem beszél (kínosan) még se lehet tudni, hog[illegible] mit akar . . . mondani.

Giza: Hát azt bizony sokszor nem lehet tudni.

Aladár (fájdalmasan): No, látja. (Szünet.) Páris szebb

Giza (fölkacag).

Aladár: Kinevet?

Giza: Dehogy . . . maga nagyon . . . nagyon . . . nagyon kedves.

Aladár: Oh . . . gúnyolódik.

Giza: De nem!

Aladár: Ha ismerné . . . ha majd . . . talán . . . megismer, majd meglátja, hogy én nem vagyok olyan . . . egészen ostoba . . .

Giza: De kérem . . . hát ne mondjon ilyet . . . hiszen örülök, hogy ilyen . . . mert lássa, én is ilyen vagyok . . . ilyen elfogódott s kicsit nehézkes . . . mert tudja, ez magánál is . . . nálam is nem más, mint hogy nincs gyakorlatunk a társalgásban . . .

Aladár: Igen . . . igen!

Giza: Ugy-e? Nálam ez érthető, mert én csak a mamával beszélek s néha, ritkán a Gáborral; de maga . . . oh, Istenem . . . hiszen maga jár-kel a világban . . . és beszél mindenkivel . . . nőkkel . . .

Aladár: Oh . . . nem . . . nem . . .

Giza: Miért nem?

Aladár: Hát . . . Csak.

Giza (mosolyogva): Fél tőlük?

Aladár: Megint kinevet . . . de hát igen . . . én . . . én tartózkodom . . .

Giza: A nőktől?

Aladár: Igen.

Giza: Miért?

Aladár: Mert . . . mert . . . nekem pénzem van.

Giza (nagy csodálkozással): És ez . . . baj?

bizonyítja, hogy egyikük sem követte vezérét. Mert akkor Marinetti csak a szavak „belső dinamikájával" akart mindent kifejezni, az igék, de főleg a határozott gealakok ellen irtóhadjáratot indított, éppen úgy, mint a vesszők és pontok ellen és ahol egy mondat — ha ezt igyan szabad mondatnak nevezni — véget ért, ott egyszerüen . . . nagyobb hézagot hagyott a két szó között.

Marinettinek ez az egy írásműve, a gargareszi csatát írta le és a „festői leírás" így kezdődött:

CSATA

SÚLY + SZAG

Dél $^3/_4$ kürt verejték kánikula tumtumb alárm Gargaresz szétmálni ropog mars csengetés katonapornyúk puskák fatalpúcipők szögek ágyúk sörények petört hombárok zsidók lepények olajos kenyerek kánálás szatócsbolt kellemetlen szag hizelkedés csípa bűz fahéj penész dagály apály bors garázlálkodás szenny kavarodás narancsvirágok filigránok nyomor kockajáték sakk papír jázmin + szerecsenylió + rózsa arabeszk mozaik gebe fullánkok összeákolás golyószórók = kavics + mojajlás + békák csengetés borjúk puskák ágyúk köpenyek atmoszféra = ólom + láva + 300 bűz + 50 llat . . . stb.

Az bizonyos, hogy Marinetti elvetette a sulykot evvel a csataleírásával, de az is bizonyos, hogy nem ő az, aki valaha is mértéket tudott volna tartani. Éppen ezért, amikor a futuristákról van szó, nem szabad mindenkor csak őt figyelnünk. Az ő efféle kis tréfái csak arra jók, hogy mindig beszéltessenek magáról a futurizmusról. Afféle kikiáltói trükkök. De azoknak mindenesetre kitünőek. Az ember mulatságot vár és ebben reménykedve elolvassa azt a közel ötszáz oldalas veresfödelű verses-könyvet is, amely tíz futurista poéta verseit közli.

A tizek között ott van Marinetti is, de ő a legyengébb poéta ebben is a kis csapatban. Ő csak a manifesztumokban tudja hirdetni az újat. A versei még mindig abból a „régi jó iskolából" valók, amelyekből már Stechetti is kinőtt. A halált például egyik versében fiatal, gyönyörű szeretőnek mondja. És ez az erőltetett frázis az ő egész futurizmusa. Vagy az, hogy verset ír a repülőgépről és egyik verskötetének ezt a szépen hangzó címet adta: „A pápa monoplánja".

Mennyivel különbek a többiek! Libero Altomaro és Folgore, akiket neuraszténiás rángatódzásaikban, a torpedók és tengeralatt-járó naszádok új ódákra inspirálnak, Bèttuda, aki az „erotomanikus" d'Annunzio jelző-hulladékaival az érzékiséget dicsőíti, Buzzi, aki a háborúhoz himnuszt ír és aztán . . . a körmökről zeng ódát. Ezek már futuristák! Újak. Igaz, hogy ezekben az új színekben és új gondolatokban kevés a szépség, de hát ez is a futurizmushoz tartozik. Ők maguk írják, hogy: „bátran „a csúnyát" írjuk meg és evvel megöljük az ünnepiességet az irodalomban."

Hát ami ezt illeti, Buzzi verse ebben a tekintetben karakterisztikus futurista vers. Miután megénekli a gyerekek, asszonyok, poéták körmét, így végzi ódáját:

És azt mondják,
hogy még a halottaknak is
tovább nől körmük a föld alatt.
Ó boldog, szabad körmök,
amelyeket sosem nyír le olló!

Amit a futuristák rombolni és alkotni óhajtanak, azok mind egész érthető törekvések volnának. De az, *ahogyan* e cél felé törekszenek, az már nem olyan érthető többé. És erre nézve kiáltó példa Buzzi-nak ez a verse is. És itt van a bibije az egész futurista irodalomnak. A naturalizmus, a realizmus, de meg a verizmus is egész természetes folyamat volt az irodalomban, amely szépen egymásután követte egymást, közelébb és közelébb igyekezvén jutni az élethez. De amit a futuristák csinálnak, s mihelyt programjukat, — amely a manifesztumokban még egészen elfogható, — beváltani igyekeznek, fejjel ugranak a sötétbe. Itt az ő komoly céljaik azután már igazán apró játékokká sekélyesednek. Ha meg is lehet érteni őket, de többé nem lehet komolyan venni. Pedig a kiindulásuk nemcsak érthető, de szimpatikus is volt. Hanem ahová például Palazzeschi eljutott, ott igazán már csak a csendes mosolygás a felelet. Hiszen ezek a legények nem is szent őrületben dühöngenek, hanem egészen szelid kis játékokat üznek.

Barcsay Domokos, a január 20-ikán meghalt orsz. képviselő, akit a politikai világban „a fejedelem" néven becéztek

Itt van például Palazzeschi verse:

És hagyjatok mulatni!

Tri tri tri,
fru fru fru,
ihu ihu ihu,
uhi uhi uhi!
A poéta mulat,
bolondosan,
mértéktelen!
Nem akar gyalázkodni,
hagyjátok hát mulatni
a szegénykét,
ezek az apró mókák,
az ő vétkei.

Kuku ruru
ruru kuku,
kukkukkuruku!
Mik ezek a szemérmetlen
szeszélyes strófák?
Szabadságok, szabadságok,
költői szabadságok!
Ezek az én szenvedélyeim.

— — — — — — —

Bilobilobilobilobilo,
brum!

Matmata, a földalatti város Tripoliszban. Egy olasz aviatikus fényképe, amely a barlanglakások lejáróit mutatja

nála megszokott határozottsággal támogatta és a maga részéről Sárkány Valériát ajánlotta a nemtő szerepére. A polémia személyes fordulatot nyert, amikor Evesits a főszolgabíróné termetére tett néhány meglehetősen világos célzást. A megsértett hölgy erre a tanítónőt „jött-ment perszónának" és „annak a személynek" nevezte. A további fejlemények kézen feküdtek. Csak természetes volt, hogy Sárkány Valéria zokogva támolygott haza, hogy Evesits gorombaságokat kiáltozott a főszolgabíróné felé és hogy az ülés általános kiáltozás és sírás között föloszlott.

A ladnóci társadalom egyelőre föladta a tüdővész elleni harcot, hogy annál kíméletlenebb harcot indítson meg saját tagjai között. Ezen harc első kiáltványát ismét a főszolgabíró hajduja hordta házról-házra. A rendezőség „fájdalmas szívvel állapította meg, hogy Ladnócon is hazátlan és destruktiv elemek kezdették meg aknamunkájukat". A továbbiakban biztosította a netalán kételkedőket, hogy „Ladnóc társadalmának hivatott és természetes vezetői meg fogják tenni kötelességüket és kíméletlen szigorúsággal végzik el majd a purifikálás fölöttébb szükséges munkáját". A két sűrűn teleírt oldal néhány szilaj akkorddal végződött, amelyek „a közeli leszámolást" igérték.

A választ másnap Evesits szolgája hozta el nekünk. Az ellenpárt maró gúnnyal dolgozott. Abból az érdekes tételből indult ki, hogy „van a tüdővésznél is súlyosabb betegség és ez a — föltünési viszketeg". Majd fölvetette a kérdést, hogy „vajjon bármilyen bacillusok kedvéért el kell-e tűrnünk azt az izléstelen látványt, hogy egy kövér nő elhízott idomait pénzért mutogassa". Ennél a pontnál, mely láthatólag érdekelte és mulattatta a szerzőt, egy pillanatra megállott. „Nincs szándékunkban", olvastuk, „hogy ő nagyságának nagymérvű, hogy ne mondjuk szokatlan és megdöbbentő elhizását egy társadalmi polémiába belevigyük. Az ilyesmi ellenkezik izlésünkkel és úri fölfogásunkkal. De mindenki, aki ő nagyságát ismeri, igazat fog adni nekünk, amikor igy kiáltunk feléje: — Nagyságos asszony, ezzel a termettel alakíthat ön szakácsnőt, de Hungária nemtőjét soha, soha."

A főszolgabíró mindezek után magához vette vadászpuskáját, Evesits pedig szorgalmasan durrogtatja délutánonkint a pisztolyait. A kaszinó olvasójában ellenben végre csend van, mert egyik párt sem keresi föl ezt a semleges helyet.

Hogy is mondta csak Volóczy báró? Az embernek igazán nem kell Anámba és Madagaszkárba menni, amikor idehaza annyi mindenfélét készen kap.

— — — — — — — — —

Ma délután történt valami. Valami igen különös. Amikor hazajöttem, az iróasztalomon két lila orchideát találtam. A tót cselédem azt állítja, hogy egy automobil állott meg a ház előtt és egy hölgy keresett. Amikor hallotta, hogy nem vagyok idehaza, benézett a dolgozószobámba és pár percig időzött odabenn. A tót cseléd nem való Ladnócra és nem is tudta, hogy ki volt a látogató.

Ma egész este ezeket az orchideákat szorítottam az arcomhoz. Nem merem remélni . . . de valahogyan azt képzelem, hogy a grófné lehetett. És akkor . . . akkor . . . újra fogjuk kezdeni.

Nem kutatom a saját ellentmondásaimat. Ebben a pillanatban nem gondolok semmi másra, minthogy szeretném megint ölelni az asszonyt, ölelni, csókolni, harapni . . . igen, véresre harapni az ajkait.

Ma éjszaka nem fogok aludni.

Régi ház

Büszke paloták hivalgó sora
Fitymálva vet rá árnyékpalástot,
Letünt a nap, mely ablakán játszott.

Rácsos erkélyét előretolja,
Mint sírni vágyó, vonagló ajkat.
A távolt nézi, s a csendre hallgat.

Nehéz kapuja nagynéha tárul,
Átlép küszöbén fáradt matróna.
Múltak illata pereg le róla.

Egyszer majd kocsin jönnek el érte,
Fehér lesz, szép lesz és fel sem lázad,
S viszi szivében a régi házat.

Falu Tamás.

Degeneráció a szellemi munkásoknál

Mühlbeck Károly rajza

A futuristák

I.

Manifesztumokkal árasztják el a világot és többek között azt követelik, hogy gyujtsuk föl a múzeumokat, könyvtárakat és képtárakat, az asszonyokat engedjük kegyetlenkedni és írásainkból számüzzük a pontokat, vesszőket, meg a határozott igealakokat. A programjuk olyan, hogy a legszelidebb nyárspolgár is vagy dühbe gurul tőle, vagy pedig az egész futurizmust a mulatságosabb oldaláról fogja föl és jót mulat az írásaikon — de meg a festményeiken is — és vicclapbeli figuráknak tekinti őket. Főképpen pedig Marinetti urat, aki már nem is impresszáriója, hanem egyenest vásári kikiáltója ennek a kis csapatnak, amely az epater les bourgois jelszavát írta zászlajára. Könnyü dühbe gurulni miattuk, még könnyebb nevetni rajtuk, de a legkönnyebb vicceket koholni róluk. Mindezekre bőven nyújtanak alkalmat azoknak, akik itéleteikben is szeretik a felületességet. Csak éppen megérteni nehéz őket. Pedig meg lehet érteni az egész futurizmust és aki nem sajnálja azt a fáradtságot, hogy ennek az új *-izmus*-nak mélyebb okát, magának a megszületésének okát kikutassa, az többé nem is fogja sem olyan fölháborítónak, sem pedig olyan nevetséges valaminek tartani Marinetti gárdájának irányát.

Mit is akarnak tulajdonképpen ezek a vakmerő legények? Ezek az olasz holnaposok, akik annyira nem félnek a világ gúnyolódásától, hogy egyenest fölvették Credójukba azt, hogy a futuristákra nézve nincs nagyobb dicsérő jelző, mintha hóbortosoknak, vagy egyenest bolondoknak nevezik őket, mert minden újításnak és minden újítónak az a sorsa, hogy a tömeg nem érti meg.

Merinetti kiáltványai szerint új panitalianizmust óhajtanak, egy Rómát, amely nem kozmopolita, hanem olasz. Óhajtják a sportok, a férfias erő dicsőítését, az asszonyok fölszabadítását és az olasz irodalom, meg képzőművészet fölszabadulását a régi hagyományok alól. Olaszországot egy óriási és szép olasz dreadnoughtnak kivánják látni, amely körül a szigetek a torpedó-raj. Ez a hasonlat a militárizmus mellett való vallomás, mint ahogy a futuristák a háborút és a militárizmust is ünnepelni kivánják. Az asszonyok fölszabadítása alatt nem a politikai feminizmust értik, hanem az erőbeli fölszabadítást. „Ami a nőkben, éppen úgy, mint a férfiakban hiányzik, az éppen a férfiasság", írják egy helyütt. Aztán másutt: „Az asszony vagy anya, vagy szerető legyen. Az igazi anyák mindig mérsékelt szeretők és a szeretők mérsékelt anyák". Az asszony legyen tehát — ő szerintük — a régi idők kegyetlen asszonya, olyan, mint Kleopatra, Sforza Katalin, Jeane d'Arc, mert ebben van az ő igazi ereje. Az irodalmi antik hagyományok ellen pedig azért harcolnak, mert már megelégelték a retorikus, tanáros, görög-római olasz litteraturát éppen úgy, mint a Fogazzaro kicsinyes világát, Pascoli siránkozásait és d'Annunzio erotomániáját és végre újat kivánnak. Ugyanez áll a képzőművészetükre is. Újat akarnak végre újat, minden áron újat.

Ne nevessen senki rögtön a futuristáknak e furcsa és első pillanatban talán hóbortosnak is látszó programján. Minálunk, Magyarországon talán nem olyan érthető ez a nagy gyűlölet a mult és a mult hagyományai ellen, de Itáliában mégis csak meg lehet ezt érteni. A régi olasz kultura, amely a görög és római müveltségből nőtt ki, már-már valósággal uniformizálta az új olasz művészetet is, amely folyton csak ezen a hagyományon élt és nem tudott többé fejlődni, hanem eltespedni készült. A régi képek, klasszikus szobrok és klasszikus írók munkái folyvást ott vannak az olasz művészek előtt, de már nem inspirálják többé őket hanem valósággal terrorizálják. Kénytelenek azokon szemlélődni, kénytelenek átvenni azoknak törvényeit és hiába akarnak hatásaik alól fölszabadulni, ez a dús örökség végzetükké vált már és üldözi őket. Pedig azok a klasszikus alkotások más korban, más életviszonyok között jöttek létre. Azóta már sebesebb iramot kapott az élet, a földön és a levegőben kilométerfaló motorok kattognak, de az itáliai hagyományok megkövetelik még a régi művészeti törvények betartását. Igy lett a nagy örökségből nyomasztó teher és ez alól akarnak fölszabadulni Marinettiék, amikor fölgyújtani kivánják a múzeumokat és könyvtárakat. Természetes, hogy csak képletesen. Mert ime — bár már lett volna alkalmuk — még egyetlen kis falusi könyvtárat sem gyújtottak föl. Pedig, ha megtették volna, — vagy csak kisérletet tettek volna is erre — Marinetti úr valószinüleg újabb kiáltvánnyal adta volna ezt tudtára a világnak.

II.

Igy gondolkodtam addig, amig csak a manifesztumokat olvastam el. De aztán elolvastam egyéb írásaikat is. És akkor egyszerre másként gondolkoztam. Marinetti úr kiáltványai . . . Hiszen ezen múlik minden. Ezek érdekesek és hangosak, mint a vásári kikiáltó szavai. Arra mindenesetre jók, hogy a világ figyelmét fölhívják a futuristákra. És Marinetti — aki többszörös milliomos — nem is sajnálta a pénzt, de meg a fáradságot sem e szent cél érdekében. De mintha most már elég lett volna ezekből a manifesztumokból. Marinetti ugyanis mindenről nyilatkozik és mindenről — törvényt hoz. A harcosai küzdenek a régi merev művészi törvények ellen, mert a művészetben — szerintük — nincs törvény és ő ezalatt már szövegezi az . . . új törvényeket.

A következetesség egyébként sem érdeme Marinettinek. Vadul harcol a pont és vessző ellen, a régi írásjeleket ki akarja irtani és helyettük matematikai, meg zenei jelekkel óhajtja cifrázni az irást. Erről is törvényt hoz. De azért ő maga csak egyetlenegyszer irt ilyen abrakadabrákkal és — uram isten — azóta még mindig pontot rak a mondat végére.

De akkor, egyszer, annál mulatságosabbat irt. És hogy ezt a többi futuristák is csak viccnek tekintették,

Uj Idők 1913. I.

hogy Itáliában ma még nem jött fel a nap: örülni kell a ködnek. Carducci halála óta nincsen új jelenség: d'Annunzió tisztán receptiv képesség, Pascoli nem modern a szó minden értelmében. Az olasz Arany János még ma is a legmodernebb olasz költő, mint ahogy nálunk is még kevéssel ezelőtt Arany János volt a legmodernebb magyar költő. De Carduccival ép oly kevéssé halt meg az olasz poézis, mint Aranynyal a magyar. A köd jelent valamit.

4. Buzzi könyvében egyébként vannak értékek is, költői látás, az olasz dombok hangulata, esti hangulatok, harangszó, esti Venezia, és ebben zene, bár ez is Nietzsche-zene, a Zarathustra második táncdalára emlékeztető. Az érthetetlen 20 oldalas poemettókon és furcsa modern balladákon kivül (mint a Paolo és Cordiviola balladája, kik közt Paolo maga a költő, Paolo Buzzi, ki aeroplánon utazik kedvesével, akit azonban utközben le akar dobni a csillagok közé . . .) ezeken kívül vannak a könyvben szép strófák a bacchikus dombról, szép sorok a költészet édességéről, a lupanarok melancholiájáról, kórházakról, börtönökről, kaszárnyákról és kolostorokról: Canto dei reclusi. Buzzi itt sem eredeti. Baudelairet utánozza tárgyban, Gustave Kahnt és Henri de Regniert a szabad verselésben: de ő eredetinek érzi magát és meri eredetinek érezni magát és már ez is nagy érdem. A legnagyobb érdem pedig az a fiatalos magabizás és meggyőződés, az a harci kedv, amellyel úgy Marinetti, mint Buzzi a csatába vágnak. Himnusz a Háboruhoz: ez a Buzzi könyvének első és legszebb darabja. És ennek tapsolunk.

5. Tapsolunk, mert mi is futuristák vagyunk.

BABITS MIHÁLY

Szerkesztőség: VIII., Rákóczi-út 9., II. em. 3. Szerkesztőségi órák d. u. 4—6-ig.
A szerkesztésért OSVÁT ERNŐ felelős.
Kiadóhivatali igazgató: FARAGÓ LAJOS.

MEGHIVÁS A MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANKNAK 1910. évi március hó 29-én, délelőtt 11 órakor saját helyiségeiben (V., Dorottya-utca 6. szám) tartandó XL. rendes közgyülésére. Napirend: 1. Az igazgatóság jelentése az 1909. üzletévről. 2. Az 1909-iki számadás és mérleg előterjesztése és az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó indítványa. 3. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által előterjesztett évi számadás- és mérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett indítványok megvizsgálásáról. 4. Ezen tárgyak és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozat. 5. Az alapszabályok módositása. 6. Igazgatósági választások. 7. Felügyelő-bizottság választása. Azon részvényesek, kik a közgyülésen résztvenni kivánnak, felhivatnak, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt, legkésőbb f. é. március 26-ig a következő helyek valamelyikén letéteményezzék: Budapest: a bank központi pénztáránál (Dorottya-utca 6). Fiumében: a bank fiókosztályánál (Via del Lido 7). Kassán: a bank fiókosztályánál (Fő-ut 11). Kolozsvárott: a bank fiókosztályánál (Mátyás király-tér). Pozsonyban: a bank fiókosztályánál (Fő-tér). Wien-ben: K. K. Priv. Österreichische Länderbank-nál (I. Hohenstaufen-g. 1). A megvizsgált mérleg és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés 8 nappal a közgyülés előtt a társaság helyiségeiben a t. részvényesek rendelkezésére áll. Budapesten, 1910. évi március hó 12-én.
Az igazgatóság.

Nyomatott a „Jókai" könyvnyomdai műintézetben, Budapest, VII., Thököly-ut 28.

vele szemben te a túlsó horizonton, órjás árnyék, megállasz egyedül. Gondold el: a kép fellengős és megható. S mint annyiszor, most ismét mindent elfelejtesz... Könnyedén leoldódik rólad minden emlék és könnyű lettél, majdnem elszállsz: mikor özönlik rád a friss, reggeli fény. Ilyenkor néhány régi, elfeledett, finom öröm sírjából felszáll, jelentéktelen, könnyű öröm, melyet régen talán észre se' vettél. Csöndesség! Minden elhagyott, de talán a művészetnek onnan mégis köszönetet intesz. S talán némely napon megint örömöt szerezhet néhány régi mély és kedves emlék, melyet a porcellán-asszonyka és a hollandi takaros menyecske tett számodra nagyon meleggé, kastélyok ura!

FÜST MILÁN

FUTURIZMUS

1. Szecessziós olasz könyv, elég izléstelen, olyan széles, amilyen hosszú. A cime: Aeroplánok; és tartalmazza a második futurista proklamációt Marinetti tollából és Paolo Buzzi verseit. A Poesia c. folyóirat kiadása; s az első lapon magának a hírhedt Marinettinek sajátkezű ajánlása: Au directeur de Nyugat hommage sympathique de Poesia. A tartalom: egy tökéletesen érthetetlenül és nagyhangúan szimbolikus előszó, melyben naiv hévvel van elmondva, hogyan ostromolják meg a futuristák a Paralizis és Podagra nevű városokat; és gyakran homályos, mitológiával telt, erőszakkal disznókodó és zseniáliskodó, szerfelett affektált költemények, elég ritmikus szabadversben, egy-egy helyen még rímmel is. Mindakét író stilusa erősen emlékeztet egy bemocskolt és leráncigált Nietzschére, s mindkét író mindenáron felhasználja a modern technika vivmányait, már nem a verstechnikáét, hanem az automobil és aeroplán-technika vivmányait. Mikor ugyanis nem antik szabásu kéjhölgyekről, sem saját nagyságukról, sem a kritikusok ostobaságáról nem beszélnek, akkor rendesen automobilokkal és aeroplánokkal hozakodnak elő. Van aztán még egy téma: a politika; tele tüdővel szidják az osztrákot. Ime a versek „alapgondolata" két sorban:

— Abbasso l'Austria e i Poeti minori
e i Critici maggiori!

Le Ausztriával és a kis költőkkel és a nagy kritikusokkal! — E politikus szabadköltő sokszor olyan, mint egy beteg Walt Whitman. S a pontos körülíró, naivul zengzetes olasz nyelv kétségbeesetten erőlködik, ködöket és disharmóniákat létrehozni.

2. Mindezek nem olyan dolgok, melyek alapján a Nyugat a Poesiával valami szellemrokonságot vállalhatna. Amit az olasz az ő sajátságos gyermekes enthuziazmusával most próbálgat, nálunk már tulhaladott dolog s mi azokban nem modernséget, hanem a modernség paródiáját látjuk. Nálunk már csak harmadrangu Ady-utánzó ragaszkodik okvetlen az értelmetlenséghez s vidéki írók akarnak mindenáron perverzek lenni mint a gimnázista ha tiltott gyümölcsről álmodik. Az automobil is elég avult költői rekvizitum már, mióta ráültettük többen is a halált; s a politikába és osztrákszidásba mi magyarok, hál Isten, alaposan belecsömörlöttünk. A Nietzsche-utánzás sem igen imponál mióta Nietzsche gondolatai is divatcikkek lettek. S főleg a Nyugat több éves gyakorlatával mindig azt mutatta, hogy a költészet akkor modern, ha költészet és nem akkor költészet, ha modern.

3. Mindazonáltal mi is futuristák vagyunk szívvel-lélekkel és igaz örömmel tapsolunk a lelkes kis olasz csapatnak. Reggel köd szokott lenni és a köd gyakran azt bizonyítja, hogy reggel van. A köd el fog oszlani, ha feljön a nap. Nekem az az érzésem,

Nyugat 1910 ápr. 1.

FUTÓ Zoltán

Takács Béla: Futó Zoltán „Zettős" nuvészete.
= Reformátusok Lapja. XXXVIII. 8. sz. 1984. febr. 26.
6. p.

kartán

neti Kutató Csoportjának
ráskiadás. Olyan nemzeti
rendelkezik, melyet e nem-
t-hat között tartanak szá-
A forráskiadást az intéz-
vállalta, amikor a Müvé-
ós Központ jogutódjaként
it. Ez utóbbi inditotta
rum és az Urbaria et
t, mindkettőből két-két
z előbbit a 7. kötetig foly-
-ben megjelent 7/1 és 7/2
állá 8. kötettel befeje-

MDK

Futschek Sándor, ötv.zom.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

Futtaki Gyula ezo rajzáló

MDK

Magyarországcimere nevű munkájáról az általa szerkesztett nagy cimerről írja a P. H" – a forgalomban levő szörnyeimerek zámát fogja csak zaporitani.

Végjetek: Magyarországcimere
Arafekai Szemle 1891 11/7 178.

M.D.K.

Fux Béla

A budapesti Sportszálló építésvezetője / 1965/66/
Építész: Brjeska István

Magyar Építőművészet 1967/4. 38-42.l.

Fux János, az ifjabb, *(Dominus Joannes Fux, Fwx, Fuesz iunior)*, ötvös; szül. a XV. század utolsó negyedében; megh. 1550 júl. 21-én Brassóban. A legelőkelőbb brassói ötvös, aki városa történetében sokáig jelentékeny szerepet játszott. Nagy vagyonának egy részét bizonyára szüleitől örökölte, de értett annak ügyes felhasználásához, elannyira, hogy vagyoni tekintetekben is első helyen állott polgártársai sorában. Fiatalabb korában kizárólag az ötvösséggel foglalkozott, s bár a város régi számadáskönyveinek száraz adati alapján nem igen lehet fogalmat alkotni műveiről, a városnak utóbb eladott kupái s egyéb ötvösműveiért folyósított jelentékeny összegek amellett szólanak, hogy mint ötvös is elsőrangú lehetett.

A brassai ötvös czéhnek 1521-ben czéhmestere volt. 1522-ben az ötvösbástyát javíttatta ki. A következő években abbahagyván a mívelést, többé nem választották meg czéhmesterré, de annál jelentékenyebb szerep várt rá városa közéletében. 1523-ban bekerült a tanácsba, 1526-ban a városi zsoldos sereg kapitánya volt, s mint ilyen részt vett a mohácsi csatában. 1528-ban a város gazdájává választották meg. A város ügyeiben több ízben járt Ferdinánd és János királynál, volt követségben Izabella királynőnél, Fráter Györgynél, Mayládnál és számos esetben képviselte a nagyszebeni és medgyesi szász gyűléseken városát. Honter Jánosnak a reformatio terjesztésében legerősebb támasza volt, sőt ő vitte be Honterrel együtt a reformatiót Brassóba. Nagy szolgálatait méltóképen hálálta meg a város, amely a törcsvári várnagysággal s négy ízben (1541—1544-ig) a városi polgár által elérhető legmagasabb kitüntetéssel, a bírósággal tisztelte meg.

Brassó város régi számadáskönyvei tömve vannak a reá vonatkozó adatokkal, melyek közül részben Ballagi összeállítása alapján közlünk nehány olyan adalékot, amely reá, mint ötvösre is vonatkozik.

s a városnak sürgősen szüksége lévén ilyen fajta ötvösművekre, meglevő készletéből ajánlotta fel azokat megvételre. 1536-ban részben ő tőle szerezte be a város a János király számára megrendelt ezüstművekhez szükséges érczanyagot és a következő évben 121 forint és 17 1/2 asporáért tőle vett egy kupát szintén a király számára. Élete vége felé ismét foglalkozott az ötvösséggel, s 1542-ben a brassói nagytemplom részére egy ezüst feszületet készített. E feszület nagyszerűségére enged következtetni az a körülmény, hogy annak elkészítéséhez bőven kapott aranyat, ezüstöt, sőt pénzt is. A számadáskönyv a következőképen emlékezik meg e művéről: »1542 nov. 27. haben mein Herren des Radts sich vorrechent mit dem Namhaftigen und weisen herren herr Joanni Fux von wegen des sylbers czum creücz, auch des aus Sanct Sebastian Pruederschaft ist bekommen, auch Testament Golt und gelt, das sein weisheit hat entfangen das crücz czu machen, so plaibt sein weisheit der kyrchen schuldig nach aller scholt entlicher rechenschaft fl. 34 asp. 21 den. 1. Welich gelt sein weisheit gegeben hot gleich am selben tag den Ersamen und weisen herr Sigmund Perhelkefteren und herr Joanni Benkneren, kyrchen feteren, und ist von meinen herren quit und fray gesagt.«

Ballagi Aladár: Brassai ötvösök és ötvösművek. *Arch. Ért.* 1890. 390—391. l. — *Fejérpataky László:* Brassó városának régi számadáskönyvei. *Arch. Ért.* 1888. 164. l. — *Gyárfás Tihamér:* Brassai ötvösök a XVI. század közepén. *Arch. Ért.* 1908. 125. l. — *U. az:* A brassai ötvös czéhmesterek könyve. *Századok.* 1909. 233. l. — *U. az:* A brassai ötv. tört. Brassó, 1912. 25, 83, 297. l. — *Quellen* z. Gesch. d. St. Kronstadt. Rechnungen. Brassó, 1886. I. 182, 382, 414, 476, 477, 503, 505, 509, 511, 523, 524, 534, 611, 635, 637, 673, 680, 693. l. — 1889. II. 234, 486, 735. l. stb. — 1896. III. 184, 215, 603, 607. l. stb. — *Resch, Adolf:* Die Kronstädter Gold- und Silberarbeiter. *Korrespondenzblatt.* 1884. 20. l.

Gyöngy agyagból, őskori VII. 97, 98, 103, 105.

Fux János ifj.

(Dominus Joannes Fux, Fux,
Fucx iunior)

ötös

L.

Szendrey - Szentiváneyi

8
536. l.

1535-ben a következő dolgokat adta el a városnak: »Item dum magnif. dom. waywoda noster hic fuit domini senatus dederunt dono suae magnificentiae duas cuppas: duodecim marcas et unum lotonem gravioris marcae ponderantes, marca una flor. 13. a domino Joanne Fwx empta, facit flor. 156 asp 40 1/2.« Semmi okunk sincs abban kételkedni, hogy e kupákat régebben ő készítette

Fux senior), ötvös. Nevével kapcsolatban a legrégibb adat 1507-ből való, mikor Anthonius ötvössel együtt a város számára 31 márka és 3 lat ezüstöt tartozott feldolgozni. A brassai ötvös czéhnek 1517-ben czéhmestere lett, mely tisztségre 1520-ban is megválasztották. 1524-ben egy tanulót iktattak be hozzá.

Gyárfás Tihamér: A brassai ötvös czéhmesterek könyve. *Századok.* 1909. 233, 239. l. — *U. az:* A brassai ötv. tört. Brassó, 1912. 82. l.

Fux János

Fux János

ötvös

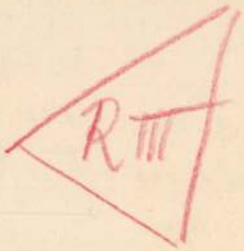

910

929. l.

többen

2954

14. W. Firle:

(Sz. Breslauban 1859. augustus 22

Vasárnapi iskola.

A vörös tégla mester és a kezeiben lévő n felnőtt leány, egy kis egyike térdére könyökölv zül jobbra, az ölben felé, kinek szöke haja Kerry nyakkendője s ugyanilyen pantallója szalmafonatú támlás tás s jobbra a falon fe rése fölül balra WAL M

Vászon, méretei
Vetetett 1887. XII
M. Kép. 469.
Ny. 323.
V: 14.

Különféle érzelmekkel arcukon.

Erősen megvilágított

a melyek egyikén vrág szerep van és

a melyek alatt öt szalmafonásos ülőkét helyeztek el,

Jobbról a keresztbevetett lábakkal s ölbetett kezekkel unatkozó leány mellett egy szék maradt üresen.

V: 243.

uber 11-én.

foglalatoskodó

oggián.

torna ~~[illegible]~~ mentén lévő házakat és utcá-
hogy az emeletes épületek bolthajtásai alatt
~~[illegible]~~ és ~~[illegible]~~ nőt tisztán látható. Az
gumölcsöket rakosgatja, egy pedig jobbról
a kikötött csolnakok élénkítik. Az égbolt
. Zoff-t.

m.-- Lelt.sz.4558.-- Érté-
nes hagyománya 1912 márczius
Nemz. Muzeum örökletéte /1381-
~~lis 23-án /2046-913/.~~-- Beje-
án /245-914/.

151

~~Fux Bertalan és~~

Fux János

ötvösök (??)

l.

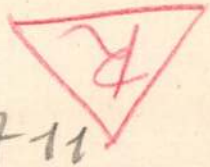

711

735. l.

II. Bd.

1889.

Fux J á n o s, az idősebb, *(Joannes, Hans*

M.D.K.

Fux János, ötvösmester

1544-ben brassói városbíró, amikoris a városi tanács összeírja a plébánia templomokban lévő összes erüst tárgyakat. Önnaga is jeles ötvös~~mester~~, több éven át volt céhmester is. A leg válságosabb időkben nagy bölcsességgel intézte a város ügyeit és többször megfordult követségben, Ferdinánd király nál és az erdélyi országgyüléseken.

4 és 8

Gyárfás I/stván/ Tihamér: A brassói ötvösség történetéből. Az Erdélyi Muzeum-Egyesület V. vándorgyülésének emlékkönyvéből. Kolozsvár, 1908. 4-és 8 old.

Fux J.

MDK

A sétányon

Miccsormok 1877. dec. 16.

Fux György

Kőmives Sóvár

l.

Magyarországi

mértár 1845 re.

157. l.

melléklet tévedésből kimaradt, miért is van szerencsém azokat utólag megküldeni.-

Hivatalos tisztelettel

Budapest, 1907. november 19.

MÚZEUMOK ÉS KÖNYVTÁRAK ORSZ. FŐFELÜGYELŐSÉGE
BUDAPEST

Regényi Károly

Frx Grögy

rajztanító

1794-től Pest város

szolgálatában

Schmall

I. 196. l

Bukarest, 1929. január 19.

Uram,

an. 8.-iki szives sorait és elhézését
oka ennek nagymérvü elfoglaltságom.
aságodnál levö Gyárfás-féle öreg asszony
agyanyját ábrázolja:/ legvégsö netto
y módon, hogy az ellenérték, tehát 1500
Magyar Általános Hitelbank brassói fiók-
bb f. é. január hó 31.-én átutaltatik.
tése Pesten emlitett napon, vagy esetleg
y visszanyerem szabad rendelkezési jogo-

Fux Hajnalka üvegfestő

Holló Nelly festőművésznő lánya Fux Hajnalka.

Cs. Nagy Lajos: Kiskapu a Parnassuson.
Dolgozók Lapja, 1977. jún. 19.

Fux Ignác, Kőművesegéd,
1775. Sopron.

Pressburger Zeitung
1775, 85, 62.

Pozsony. Fux Ignác, kömívesegéd,
1775.

Pressburger Zeitung
1775, 85. sz.

MDK

Fux Fábry Edit divatrajzoló

Éva. Magyar Nemzet 1946. márc. 3.

Fux György

könnvesmester Sóváron, alkalmazva a vízi és épitészeti főgazgatóság Kassai kerületében.

Nevtarság 1845. 157. l.

Vasárnap **23** Viktória		**Protestáns** Viktória **Görög** Kr. 10 vt. **Izraelita** Tebeth 17
Hétfő **24** Ádám és Éva		**Protestáns** Ádám,Éva **Görög** Kar. e. böjt **Izraelita** Tebeth 18
Kedd **25** Nagykarácsony		**Protestáns** Karácsony **Görög** Nagykar. **Izraelita** Tebeth 19
Szerda		**Protestáns** István 1.vt.

4539. Ernst Zimmermann:

Sz. Münchenben 185

Vig elbeszélés

Borozás közben folyik e
polgár viszi, a ki felemel
ejen úgy nevet, mint a
ról elhelyezkedett beretvált
pohar ~~palacz~~, dohány és pipa la
tamláján egy fehér és e
háttérben a falon két k
~~tál és~~ több ~~kanasó~~ edény
ajtó be van tevé Jelvése a

Fa, mér. 53.5:66.3 cm.
-- Gróf Andrássy Dénes hagyom
-- A Magyar Nemz. Muzeum örök
~~1913 április 23-án (3046-913)~~
30-án (345-914).

Fux Bestalan

ötvös ?

l.

711. l.

735.

Rechnungen ...

II. Bd. 1889

Fux Bertalan *(Barthus, Bartesch, Bartel, Bartholomeus Fux, Fwx)*, ötvös a XVI. század első felében Brassóban. Működéséről kevés adat maradt fenn, de életének jelentékenyebb eseményeit ismerjük. Tudjuk, hogy 1527—28-ban és 1542-ben czéhmester volt és az ötvösség gyakorlása mellett ékszer- és vegyes kereskedéssel foglalkozott. Később úgylátszik teljesen felhagyott a míveléssel s kizárólag üzletének élt, melynek helyiségei a város tulajdonát képező sarokházban voltak. Mint nagykereskedő a városnak is számos árúczikket szállított. Vállalkozásával tekintélyes vagyont szerzett s így rövidesen Brassó legelőkelőbb polgárai közé küzdötte fel magát. 1530-ban a város két ízben küldötte követségbe Vlád havaselvi vajdához és Mehemet béghez, 1532-ben pedig az Úr testéről nevezett városnegyedben centumvirré választották. 1534-ben valószínűleg a város dolgában Bécsben járt, később pedig a látogatóba jött bojárokat nála szállásolta el a város. 1541-ben huszadfelügyelő volt. Neve a város régi számadásaiban 1545-ben fordul elő utoljára.

Ballagi Aladár: Brassai ötvösök és ötvösművek. *Arch. Ért.* 1890. 388—389. l. — *Gyárfás Tihamér:* Brassai ötvösök a XVI. század közepén. *Arch. Ért.* 1908. 123. l. — *U. az:* A brassai ötvös czéhmesterek könyve. *Századok.* 1909. 233, 234. l. — *U. az:* A brassai ötv. tört. Brassó, 1912. 85. l. — *Ortvay Tivadar:* Pozsony város tört. Pozsony, 1903. II. k. IV. r. 243. l. — *Quellen* z. Gesch. d. St. Kronstadt. Rechnungen. Brassó, 1889. II. k. 172, 174, 204, 208, 215—217, 243, 266, 282, 348, 444, 459, 506, 511, 512, 581, 661, 699, 700. l. — 1896. III. k. (l. az indexet). — *Resch, Adolf:* Die Kronstädter Gold- und Silberarbeiter. *Korrespondenzblatt.* 1884. 20. l. — *Szendrei János dr.:* Erdély műkincsei. *Magyar Műkincsek.* Budapest, 1901. III. k. 79. l.

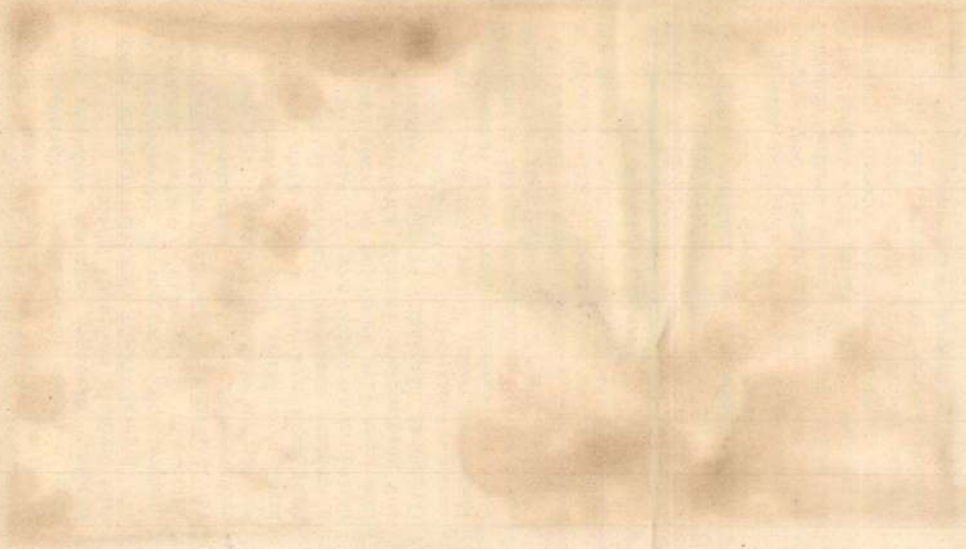

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

UTUNK

1971 APR 2

1021

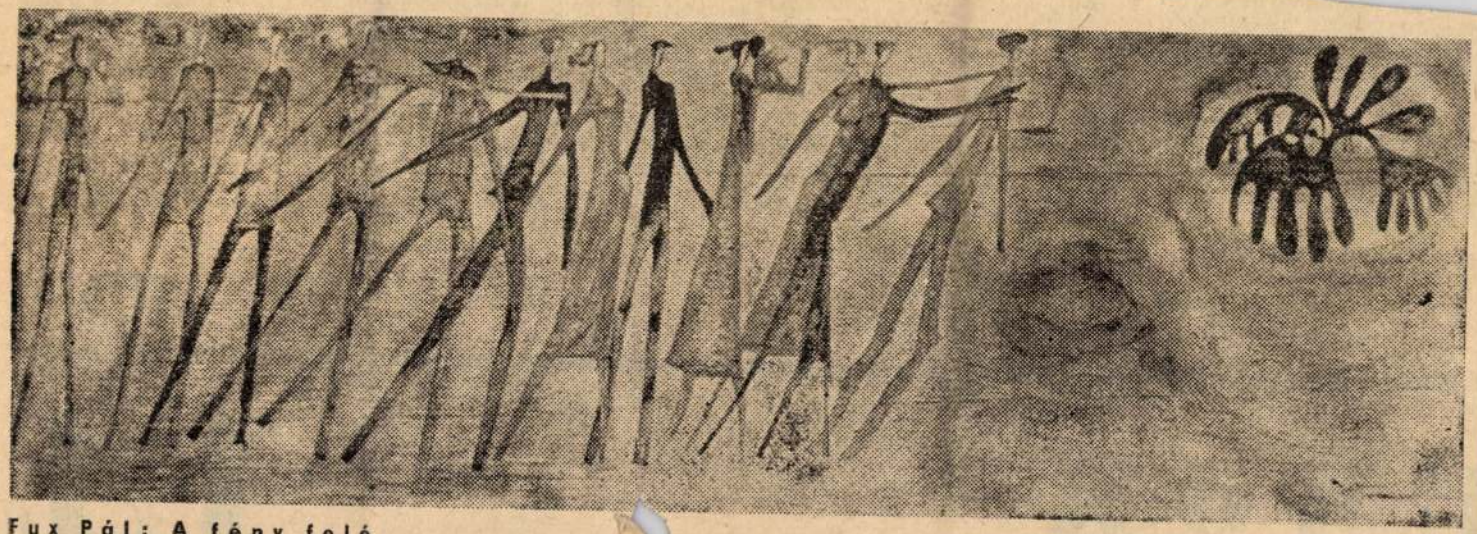

Fux Pál: A fény felé

... bizonyítja. A siker ezúttal arról tanúskodik, hogy az *Özönvíz előtt* özönvíz után is hordoz újraértelmezhető, időszerű intelmeket, a mű és hősei fogantatásuk konkrét körülményeitől elszakítva és általánosabb emberi szférába röpítve is megragadják a közönséget.

(Folytatása a 10. oldalon)

PÁLL ÁRPÁD

Valahogy így történt:

Húsz évvel ezelőtt egy fiatalember az esküvőjére készült. Feltételezem, hogy szerelmes volt, mint hasonló helyzetben bárki más, s a feszült, türelmetlenül izgatott várakozás lelkiállapotában tölthette az utolsó két napot. Mert nem odahaza lakott, hanem amint az algebrában

(Folytatása a 2. oldalon)

TOMPA ISTVÁN

172. előadás a *Bánk bán* kolozsvár
megérdemli, hogy emlékezetessé v
legjobb meggyőződésem szerint *ta*
Mert bár a rendező és a főszerepl
tudták, hogy a *Bánk bán* nem ját
váron, sem sehol a világon, mint
nyegében azonban nem bírtak
szi tartalmat és jelleget adni az
színházpolitikai meggondoláson t
az új bemutatót. Márpedig a *Bán*
mindenképpen játszani kell, de

(Folytatása

MÁKOS

UMOR

14

Fux Pál

Rajz.

Repr.

Kornak 1920 XI. 1721.

Fux Pál

Rojca Repo.

Rojca -"-

Korauk 1970 XI. 1769., 1759.

Fux Pál

Rajz a „Vakok" c. sorozatból

Repr.

Kovacs, Kolozsvár 1968. IV 612.

Fux márton könnüves M.D.K.

gruebhoffi eredetü

1733-36 ig Hölbling mellett
inaskodott.

Schoen A.: Hölbling építőmester Budán
hüvtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 n. 145

MDK

Fux Márton kőmives inas, kőmives legény

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.szám.299.l.

FUX Mátyás Rönüves

Sümeg, ferences templom és Rokoston

Sümegi Sűrű Mária Képes Ferences Naptár, 1996. 52. p.

. . . . . .

6. október 7–8–9-re
ágyas szobában
ık bekarikázni és aláhúzni!)

. . . . . .

érkép,

. . . . . .
felelő aláhúzandó, ill. kitöltendő).

d tartalmi kivonata: . . . . . .

. . . . . .

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

Magyar Tudományos Akadémia
Művészettörténeti Kutatóintézet
Könyvtár
Budapest
26 757

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

FUX PÁL
1922-

Erdélyi származású festő és grafikus. Az első művészeti útmutatásokat Nagyváradon, a Sonnenfeld Nyomda vezető grafikusától Földes Imrétől, majd a Párizsból hazatért kiváló festőművész Leon Alextől kapta. 1940 és 1943 között Budapesten Bortnyik Sándornál tanult. 1943-tól 1945-ig munkaszolgálatosként Erdélyben és Lengyelországban dolgozott.

Az ötvenes évek közepétől a hetvenes évek elejéig a Nagyváradi Bábszínház díszlet- és jelmeztervezője volt, de gyakran készített díszleteket és jelmezeket az ország különböző színházainak felkérésére is.

1972-ben családjával Izraelbe emigrált. Számos díjjal elismert grafikái, festményei egyéni és csoportos bemutatókon szerepeltek Bukarestben, Kolozsváron, Nagyváradon, Jeruzsálemben, Haifában, Tel-Avivban, New Yorkban, Bogotában, Monte Carloban, Sydney-ben, Washingtonban stb.

APOLLINAIRE VERSÉRE, 1968
farost, olaj, 59,5x40 cm.
j.j.l.: Fux 68.
Ltsz.: K.85.43.1.

KOMPOZÍCIÓ, 1966
papír, tus, 610x430 mm.
j.b.l.: Fux 1966.
Ltsz.: K.85.285.1.

GRAFIKA, 1970
papír, fametszet, 219x309 mm.
j.j.l.: Fux 970
Ltsz.: K.85.344.1.

FÉRFIFEJ, 1967
papír, fametszet, 180x90 mm.
j.j.l.: Fux 67
Ltsz.: K.85.365.1.

Fux Pál művein "légies, áttetsző emberalakok hordozzák és fejezik ki az álmot és a vágyat, transzcendálnak egy bizonytalan távoli dimenzióba... A színpad, a díszlettervező múlt tapasztalata érződik a perspektíva-torzításokon, aminek segítségével egy elvont, különös világba emeli át alakjait. És ettől a komoly, az absztrakció felé hajló világtól a humor sem idegen - és a tragikum sem" -

Dr. Ditrói Ervin

IRODALOM

Harris E.: Paul Fux. Jerusalem Post. 1975. november 14.
Paul Fux en La Galerie. La Republica. 1975. március 20.
Banner Zoltán: Erdélyi magyar művészet a XX. században. Budapest, 1990.
Tabák László: Látogatás Shakespeare-nél. Új Kelet. 1995. március 10.

Apo

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ALFÖLD
1971 ... 4.-

1021

Fux Pál

Fux Pál: A Kanonok-sor Váradon

Kajánul

Töltőtollam kajánul leesik,
és eliramlik százlábon gurulva.
A lámpámtól még az is kitelik:
egyet gondol és önmagát eltűjja.
Poharamból csak egy kortyot nyelek,
s már pimaszul elpattan, mint a párja.
Úgy törik mind, akár a sósperec, – –
rátaposnom muszáj a ceruzámra.
Most mi pukkan? A betöttesüveg!
Sűrű leve ragadón szétszivárog . . .
Hogy bosszantsanak e téleszüek,
készek vállalni az öngyilkosságot.

FUX PÁL

CEMBER 9., SZERDA, 1998, NÉPSZABADSÁG

Shakespeare hölgye én vagyok

„Az vagy nekem, mi testnek a kenyér / S tavaszi zápor fűszere a földnek." Ha Shakespeare szonettjeire gondolunk, többnyire ez – a hetvenötödik – jut az eszünkbe. Holott százötvennégyet írt, szebbnél szebbeket. Most már olvashatók abban a kétnyelvű gyűjteményben is, amelyet a Noran kiadó jelentetett meg. S e kötet különlegessége, hogy mindegyik költeményt egy-egy színes grafika illusztrál. A hetvenhat esztendős Fux Pál alkotásai, aki mintegy három évtized múltán most először látogatott Magyarországra.

– Csaknem egy esztendőt töltöttem Shakespeare társaságában. 1994-re készült el a teljes sorozat, amely ott függ jeruzsálemi műtermem falán. Ezek akvarell-guache technikájú, hét és fél centiméter átmérőjű képek, amelyek nem megrendelésre készültek, hanem érzelmi kötődésből fogantak. A sors azonban úgy hozta, hogy kapcsolatba kerültem a Noran kiadó egyik munkatársával más témában. Levelezésünk felkeltette az érdeklődésüket a szonettek illusztrációi iránt. És szerencsés csillagzat alatt meg is született a kötet. Hiszen én 1972 óta Izraelben élek, annak előtte pedig tizenhét évig Nagyváradon. Nem volt folyamatos kapcsolatom az anyaországgal, nem is fordultam meg itt 1969 óta. Most pedig itt e könyv, és kiállításról is szó van.

– Kivételes eset, hogy a munkái könyvillusztrációként szolgálnak?

– Egyáltalán nem. Legalább annyira grafikusnak, mint festőnek tartom magam. S mint ilyen, rendszeresen illusztrálok köteteket. Az izraeli kiadású magyar könyveknek mintegy a kilencven százaléka az én grafikáimmal jelenik meg, hol a fedőlapon, hol a szöveg között. Az élő magyar szerzők rendszerint hozzám fordulnak. De például én illusztráltam az Énekek énekét is, Salamon király zsoltárait ugyanolyan formájú miniatúrákkal, amilyenek a szonettekhez készültek.

– Ezek a miniatúrák ugyanazokat a stílusjegyeket hordozzák, mint a festményei?

– A kerek képkivágást csak ezeknél használom. Különben a nagyobb munkáktól csupán méretükben térnek el. Kedvelem a meleg tónusokat, a vöröses, barnás, sárgás színeket. Találó hasonlattal azt mondta valaki, hogy ezek a testszínhez közeli árnyalatokkal festett és a kerekded formába simuló ábrák olyanok, mintha felidéznének valamiféle meghitt, magzati életet. De ez csupán ösztönösen jött létre.

– Jól érzem, hogy két irányzat áll közel a munkásságához? A szecesszió, illetve a szürrealizmus világa.

– Pontosan így van. Én Bortnyik Sándornál tanultam a negyvenes években, aki olyan távol állt ezektől az irányzatoktól, mint – hogy stílusos legyek – Makó Jeruzsálemtől. Az én ízlésem már akkor modernebb volt. S még a Pesten töltött időszakomban felfigyeltem a munkáimban kamatoztatható szecessziós hangulatokra. A szürrealizmus akkor került közelebb hozzám, amikor már biztosabb voltam a technikámban mind a rajzot, mind az ecsetkezelést illetően. De mindkét hatás már a régmúlthoz kötődik.

– Foglalkoztatja az idő múlása?

– Ezért ihlettek meg a Shakespeare-szonettek. Pontosan azt az életérzést sugallják, ami mostanában eltölt. Sokan megkérdezték, nem meditáltam-e azon, hogy a szonettek fekete hölgye talán nem is hölgy, hanem úr. De úgy gondoltam, olyan örök érzelmeket sugallnak e remekművek, hogy végül is mindegy. A képeimen gyakran megjelenik egy bajuszos alak, korhűnek tetsző fejfedőben, öltözetben, aki William Shakespeare-t idézi. És sok-sok nőalak. Ők már korántsem azonosíthatók, szinte időtlenek. Ők tükrözik igazán, sugározzák a belső tartalmakat, amelyekkel magam is azonosulok. Bovaryné én vagyok! – mondta Flaubert. Shakespeare hölgye én vagyok! – mondhatnám én.

– Melyik a legkedvesebb szonettje?

– A kilencvennyolcadik. Úgy kezdődik, hogy: „Távol telt tőled tavaszom, midőn / A pettyekkel tündöklő Április / Ifjúságot lehelt szét a mezőn." Az ember hangulata változó, persze. Hol az egyik, hol a másik felel meg leginkább a feltoluló érzelmeknek. De mostanában mégis ez az, amelyiket nem tudok kiűzni a gondolataimból. „Nélküled mégis tél volt mindenütt: / Mint árnyaiddal játszottam velük."

Bogácsi Erzsébet

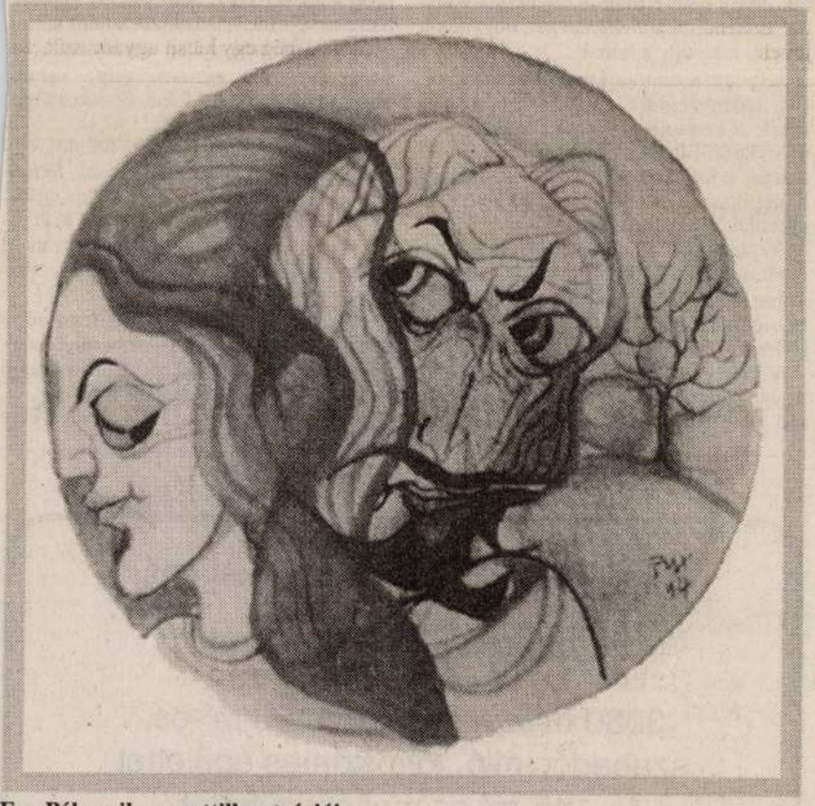

Fux Pál egyik szonettillusztrációja

SZERDA

Péntek

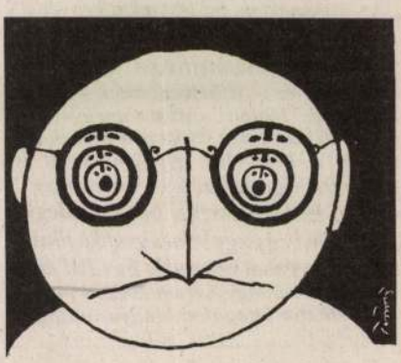

Egy telem decemberben, tizenkettedik hó, hulla hulla, hul lahó, zik, zik, zikes ige, gigavidám, seggen csúszik az igazgató.

Bocs, gyerekek, de el vagyok havazva. Én vagyok a Havas Henrik, sárga csehszlovák hótaposóban. Hóbagoly, csomagolj.

A friss hó patyolat, potemkin tisztítás, egy fedőszerv olvadgatásig.

Ilyenkor környezetvédeni kell, nem lehet mást, kénytelen, de nem kelletlen, hagyom is a Skodát, majd kiolvad tavaszra, pedig igazi téli autó, egy finom fékezés a bonyolult útviszonyok nyomán, és a far (micsoda far!, motoros) máris indul haza, Plzen felé, az a könnyű kis orra meg inkább Stary Smokovecbe vágyik, a kompromisszumképtelenség pedig gyakran elfajul, pörgéssé in concreto, a kölyöktacskó esete a farkával, hogy ne menjünk messzire. (Kutyapiszok a hóban. Passzolok.)

A hó az nekem, mondhatom, nekem legyen mondva, általában csehszlovák: Chopok észak, Pozor!, a donovalyi csákányos, lanovka, rumos tea, pomarancovi dzus, exkluzív szocialista édesipari termékek, nápolyi és szoknyás légpuskalőszer (esküszöm, hogy tudtam ezt a szót szlovákul!), Turecká, Ruzomberok, és hát a Lomnic, a kabinos, az, ezer bocs, csúcs.

Kétféleképp jön, ha nagyon: óriás libatollpelyhek hullanak lustán, de súlyosan, vagy milliom kartács, jégsörét bombáz. Most talán egyszerre mind a kettő, mert van a sűrű, puha is, de ahogy a hegyről csúszok lefele, műszőrmegallérok között, hát még úgy is bedárdáz a rohadék, hunyorgok, rálapulok a szélre, izomból előre, nagy lépésekkel, mint a Deltában az eszkimók, úúú-tilá-tilá-tilá (pre-Kudlik főtéma).

Előttem áll a város, csupa ringó farú finn raliversenyző, nullával bömbölnek a motorok. És ez jó. Blokád. Ahogy ez az ártalmatlan, tiszta anyag bemattolja a várost, mind a kétmillió kényszeres közlekedőt, megfogja az ülve rohanókat: hopp, nyugodjá', pihi van, senki sehova, csikk a sarokba! Aztán az meg pöföghet magába, maga alá, fölé mind, és azon gondolkozik, hogy nem-e kéne-e elgondolkoznia. Aztán nem, inkább szentségel, hogy így a hónak, meg úgy a hónak.

Előjönnek odújukból a vicces hólapátok: kapanyél plusz rétegelt lemez, következik a közterületi élet s munkálkodás aranykora, piros pozsgák, nedves orrok, szívás, a fenntartó fölkészült, ideiglenes hómunkások melegítenek törköllyel az éjszakai ötszáz forintra.

Veszek egy nyomorult kis műanyag lapátot, autós vagyon ráírva, hát milyen volna, egy hólapát, ha nem autós, a fenébe, idétlen kis korcs, hóembert csinálni jó lesz.

Viszem is a gyereket a ház mellé, az úgynevezett kertbe (tudják, amennyire tud kert lenni ebben a városban, pláne társasház és pláne belváros esetében), becsomagolom, mármint a gyereket, vastag orkánokba, cipzárokkal rögzítem merevre, aztán gyerünk, illetve hát a gyerek már csak billegni tud, annyira ki van tömve, majd görgetem.

Megállok a fehérben, hát van hó rengeteg, kezdjük el, na! A lapátot hagyom, bunkóság volna hóembert vele, rájöttem, csak a klasszikus technika ér, az a teljesítmény, az az érték, a valódi: hógolyót gyúrni, és görgetni mind nagyobbá, aztán egy óriási, egy közepes és egy kisebb golyóból áll össze a mű.

Hógolyó gyúrva, piszok hideg ez a fehér, görgetem, görgetem, alig nő a nyomorult, mert ilyen kicsinyes dolog ez, hogy csak néhány tizedmilliméter megy rá egy-egy körben. A gyerek közben már elmerült valahol a hóban, meg sem találnám, de nem érdekel, görgetek, csak görgetek, lehelem a kezem, mert szétfagy, félórás munkával összejön egy tízkilós görgeteg, tömör anyag, belseje jég lehet, a nyomás, ugye, majd amikor már saját gravitációja húzza be az anyagot, a kozmikus hófelhőt, fizikázok magamban, az lesz a valami, csinálok hóból fekete lyukat. De ez a tízkilós még nudli, még háromszor ekkora kéne, és az még csak az alja lenne, közben a kezem vörösre fagy, de a kabát meg a pulóverek alatt kezdek izzadni, ennél gusztustalanabb dolog nincs, ahogy az ember bedunsztolva kocsonyásodik, és görgetni kell, nincs mese, lejtőn föl, hóban, azt a tizenöt kilós krumploid idomot, Sziszifusz azért piszok mázlista volt, ad egy: mert szubtrópuson lakott, keze nem fázott, kabátjában nem izzadt, társasházban nem lakott, görgethetett nyugodtan meztelenül, ac kettő: ki volt gyúrva, mint valam chipandale, ha hinni lehet az ókori ábrázolásoknak.

Közben a gyerek előjön a hó alól, egy centi hóembert nem csinált, csak fetrengett, esett és kelt, csak tiszta víz az egész, át van ázva, mint a tejbe mártott kifli, és vigyorog. Hagyjuk ezt a hóembert, majd jövőre befejezzük, vagy tavasszal, nyáron, ha nem lesz ilyen hideg.

Én már úgyis tudom milyen lesz, megterveztem a fejemben: hóemberünk kezében levetett porszívógégecső, orra Maggi leveskocka, szeme központi fűtés.

Uj Péter

Különféle hasznosításra alkalmas,

önálló ingatlan

3080 m²-es telekkel, 1036 m²-es,
szabadon álló, többszintes épülettel
+ 145 m²-es melléképülettel

Fux Pál

A Szanonok-sor Váradon

Alföld 1971/4 36 old.

CRISTOPH FUESL, éremművész

249.-I.FERDINÁND.-D/.-VREDINÁANDVS+D+O+ROM+HVNG+BOEM+ DAL+CROA+REX+Páncélos lovag b.a ló vértjén magy.és oszt rák cimer.lent 1+5+41+-H/-INFANS+HISPA+ARCHIDVX+AVSTRIE BVRGVNDIE+Egyfejü sas,mellén négyszögü négyrészü magy. cseh cimer,szivp.osztrák cimer,virágdisz.-1541.-Vet,ezüs 52.mm./49,95 gr./-Fuesl/ müve.-8.old. Fekete repr.42.ol

HUSZÁR LAJOS:A régi magy.emlékérmek katalógusa a legré. gibb időktől 1850-ig.I.Ujkor.1526-1637.

A Magy.Éremgyüjtők Egy.Kiadása. 5.csoport, 10.sz. Bp. 1973.

CHRISTOPH FUESL, éremművész

248.-I.FERDINÁND.-E/.FERDINANDVS+D+O+ROM+HVNG+BOEM+DAL MA+CROA+REX+Páncélos lovag b.a ló vértjén magy.és osztrá cimer.lent 1+5+41+-H/.INFANS+HISPANIEN+ARCHIDUX+AVSTRIE+ DVX+BVRGVNDIE+Eg fejü sas,mellén négyrészü magy.-cseh ci mer,szivp.osztrák cimer.-1541-vert.ezüst./39,90 gr/.
Fuesl müve. 8.old.

HUSZÁR LAJOS:A régi magy.emlékérmek katalógusa a legrégibb időktől 1800-ig.I.Ujkor.1526-1657.

A Magy.Éremgyüjtők Egy.Kiadása. 5.csoport, 10.sz.
Bp. 1973.

CHRISTOPH FUESSL, éremművész

257.-I.FERDINÁND és V.KÁROLY.--E/.Két mellkép sz.köztük 3 sorban PLVS/OVL/TRA.Szelvényben 6 sorban CAROLVS.V.ET. FERDINANDVS.I./FRS.ROMIMPET.REX.REGG./HISP.VTRI.SICIL.V VNG.BOE/ZC.ARCHID.AVST.D.BVRG./COM.TIROL.ETZC./M.D XXXI. H/.Kétfejü sas,mellén négyrészü cimer szivpajzzsal.Oldalt 15-50.--1550.42,mm.ezüst.vert.-Fuesl müve. 9.old.

HUSZAR LAJOS:A régi magy.emlékérmek katalógusa a legrégibb időktől 1850-ig.I.Ujkor.1526-1637.

A Magy.Éremgyüjtők Egy.Kiadása. 5.csoport, 10.sz. Bp. 1973.

CHRISTOPH FUESSL, éremművész

249.-I.FERDINÁND.-E/.-FERDINANDVS+D+O+ROM+HVNG+BOEM+DAL
CROA+REX+ páncélos lovag b.a ló vértjén magy.és osztrák
mer.-lent 1+5#41+-H/.INFANS+HISPA+ARCHIDUX+AVSTRIE+DUX+
BVRGVNDIE+,virágdisz.-1541.vert,ezüst./49,95 gr./.Fuesl
müve. 8.old. Kép 249.szám. 42.old

HUSZÁR LAJOS:A régi magy.emlékérmek katalógusa a legré-
gibb időktől 1850-ig.I.Ujkor.1526-1637-ig.

A Magy.Éremgyüjtők Egy.Kiadása..5.csoport,10.sz.
Bp. 1973

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 155?-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel.KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király buzogánnyal,kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL,C.REX.-Hátúl magy.cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom,verdejegy,év.INF.HISPA,ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-FÉLTALLÉR.-Átmó 35ao+35.5 mm.-Súly: 7 gr.-183/b.szám.155 1553. A-B.-Angyalos magy.cimer.Köriratban:CRO.REX.-Vésnök: Füessl. 30.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd.Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 3.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el. magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elöl:király j.jogarral kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátul: cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom. INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-verdejegy,év.-FÉLTALLÉR Átm: 35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr. -185/b.szám.1554.-Oldalt néző Madonna,jogar érinti a zarókört.-K-B.- Vésnök: Füessl, Kép. 32.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.sorozat, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 155[illegible]-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király buzogánnyal kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOH.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom,verdejegy,év.-FÉLTALLÉR..-Átm: 35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr. 185/b.szám.K-B.-1554.-Oldaltnéző Madonna,jogar érinti a zarókört. 30.old. Kép 32.old. Fekete repr.-Vésnök: FÜESSL.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Mikes

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el ma
gyaros jelleggel.KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király j.buzogánnya
kard,FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer
fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom,ver
dejegy,év.-INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-FÉLTALLÉR.
Átm: 35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr.-185/a.szám.1554.-K-B.Néme
sasos,virágos vért,szembenéző Madonna.-Vésnök: Füessl.-
30.old. Kép 32.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Fer-
dinánd, Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám
2.escport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában lili om.ve verdejegy,év.INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,-MÁSFÉLTALLÉR.-Átm: 44 mm. 40.3 gr.-197.szám.1554.-K-B.-virágos vért,szembenéző Madonna,németsasos cimer.-Vésnök:Füessl 32.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei I.I.ferdinánd Miksa.

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata 6.sz.2.csoport. Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremmésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.Vastag veretü/piefort/DÉNÁR/csegely/8 garas/.Elöl:FERDINANDUS R.VNGARIE,cimer.Hátúl:A Madonna körül:PATRONA VUNGARIE.Jobbján a gyermek.Jobb-és balról verdejegy.Átm:16.5-23 mm.Vast:3 mm.Súly:4-6.6 gr. KÖRMÖCBÁNYA,Verdejegy: K-B.-136.szám.1547. 25.old. Kép. 26.old. Vésnök: Füessl.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei I.I.Ferdinánd,-Miksa

A Magyar Éremgyüjtők kiadványsorozata.-6.sz. 2.csoport. Bp. 1972.

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel.KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király buzogánnyal kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOH.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött Madonna a gyermekkel,baljában liliom verdejegy,év INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-FÉLTALLÉR.-Átm:35.0+ 35.5 mm.Súly 7.gr. -185/a.szám. 1554. K-B..Német sas. virágos vért,szembenéző Madonna.-Vésnök:Füessl.-30.old. Kép 32.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉr verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYAN.-Elől:király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljaba liliom.INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BURG.-verdejegy,év. FÉLTALLÉR.-Átm: 35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr.--186/a.szám. K-B.-1555.-Német sas,virágos vért.-Vésnök: Füessl. 31.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyujtók Egyesületének Kiadványa,-c.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉr verését rendelte el magyaros jelleggel.KÖRMÖCBÁNYAN.-Elől:király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR.Átm:42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.-190.szám. K-B. virágos vért,né met sas.-Vésnök: Füessl. 31.old. Kép.33.old .Fekete-rep

1553.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

. Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király,jogar,kard FERD.D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF.HISP.ARCH IDUX AUSTRIAE BURG.,verdejegy,év.FÉLTALLÉR-forint.-Átm: 35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr.187/a.szám.1556.K-B.-Német sas, virágos vért 4 szeggel.V~~érőtőváltozat:évszám után nincs~~ 31.old. Vésnök: Füessl.-Kép. 32.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I. FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KORMÖCBÁNYÁN.-Elől: király, jogar, kar FERD. D. G. ROM. HUNG. BOE. DAL. C. REX.-Hátúl: cimer fölött koronas Madonna a gyermekkel, baljában liliom. INF. HISP. ARIDUX AUSTRIAE BURG., verdejegy, év. FÉLTALLÉR-Forint.-Átm 35.0+35.5 mm. Súly: 7 gr. 187/a. szám. 1556. K-B.-Német sa virágos vért 4 szeggel. ~~Verétévaltozat: évszám utan nin~~ 31. old. Vésnök: Füessl.-Kép. 32. old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I. Ferdinand, Miksa

a Magy. Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa, -6. szám, 2. csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király j.jogar, kard.-FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl: cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában lili om.INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-verdejegy,év.-FÉL-TALLÉR.-Átm.35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr.-185/c.szám.1555. K-B.-Oldaltnéző Madonna,jogar beleér a zárókörbe.-Vésnökö Füessl. 31.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KORMÓCBÁNYÁN.-Elöl:király j.jogar. kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hatúl:cimer fölött a koronas madonna a gyermekkel,baljában liliom, INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR,Átm 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.--191/a.szám.~~156~~ 1554. K-B.-virágos vért,német sas. Vésnök:Füessl..Ul.ol Kpé Kép.34.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyujtők Egyesületének kiadványa,-o.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I. FERDINAND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KORMÓCBÁNYÁN. -Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom, NF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR.-Átm 2+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.--192/b.szám. 1555.-K-B.verőtőváltozat.4 farktoll,kis osztrák cimer pólya. Vésnök: Füessl. 31.old. Kép.35.old.

ZALÁNY BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINAND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYAN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom, INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRISE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR.-Átm 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.--192/b.szám. 1555.-K-B.verőtőváltozat.4 farktoll,kis osztrák cimer pólya. Vésnök: Füessl. 31.old. Kép.35.old. Fekete repr

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremművész

I. FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KORMÓCBÁNYÁN.-Előlap: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátlap:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-verdejegy,év.-TALLÉR.-Átm: 42+45 mm.vast: 3+3.5 mm.súly: 28+29 gr.-TALLÉR.-192/a. szám.-1556.-K-b.virágos vért,németsas.-Vésnők:Füessl. 51.old. Kép 54.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINAND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KORMOCBÁNYÁN.-Elől:király j.jogar. kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hatúl:cimer fölött a koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom, INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR,Átm 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.--191/a.szám.1554. K-B.-virágos vért,német sas. Vésnök:Füessl..31.ol Kpá Kép.34.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A/ Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremművész

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-verdejegy,év.-TALLÉR.-Átm: 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.-TALLÉR.-192/a. szám.-1553.-K-B.virágos vért,németsas.-Vésnök:Füessl. 31.old. Kép 34.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

Az Magy.Éremgyajtók Egyesületének Kiadványa,-6.Szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND ~~ROM.HUNG~~ D.G.ROM.HUNG.BOE DAL.C.REX.- Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-verdejegy,év. TALLÉR.-Átm: 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr. 193.szám.1555.-K-B.Függélyes csiku vért.-Vésnök: ~~Füssl~~ Fuessl. 31.old. Kép. 35.old.Fekete repr.

ZALAI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-I.-I.Fer-2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1555-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOH.DAL.C.REX.-Hátul:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom,INF HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.-TALLÉR.Átm: 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28ú29 gr.-192/c.szám.1555 K-B.-verőtőváltozat: 6 farktoll.-Vésnök: Füessl.-31.old Kép.35.old.Fekete repr.

ZALAI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-I.-I.Fer-2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, tard.FERDINAND ~~ROM.HUNG~~ D.G.ROM.HUNG.BOE DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-verdejegy,év. TALLÉR.-Átm: 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr. 193.szám.1555.-K-B.Függélyes csiku vért.-Vésnök:~~FÜSSL~~ Füessl. 31.old. Kép. 35.old

ZALAI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-I.-I.Fer-2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KORMOCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOH.DAL.C.REX.-Hátul:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom,INF HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.-TALLÉR.Átm: 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28ú29 gr.-192/c.szám.1555 K-B.-verőtőváltozat: 6 Farktoll.-Vésnök: Füessl.-31.old Kép.35.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-I.-I.Fer-2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel.KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cim fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljaban liliom. INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.-TALLÉR.Á 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.-195.szám.155 K-B.-Függélyes ~~ezüst~~ csiku vért.-Vésnök:Füessl. 31.o Kép 5.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyujtok Egyesületének Kiadvanya,-I.-I.Fer- 2.csoport, Bp. 1972

CHRISTOPH FUESL, éremművész

250.-I.FERDINÁND.-E/.-FERDINANDUS+D+O+ROM+HUNG+BOEM+DAI MA+CROA+REX+Páncélos lovag b.a ló vértjén magy.és oszt rák cimer.lent: 1+5+41+-H/.-INFANS+HISPANIEN+ARCHIDVX+ AVSTRIE+DUX+BVRGVNDIE+ETC.-Korona alatt négyrészü magyar cseh cimer,osztrák szivpajzzsal.-1541.-vert.arany.53 mm /61,31 gr./.ezüst /116,10; 53,13; 38,98 gr./.Fuesl müve. 8.old. Lásd 249.kép. 42.old.

HUSZÁR LAJOS:A régi magy.emlékérmek katalógusa a legrégibb időktől 1850-ig. I. Ujkor, 1526-1637.

A Magy.Éremgyüjtők Egy.kiadása. 5.csoport, 10.sz. BP. 1973

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verést rendelt el ma gyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől Király j.buzogány, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hától:Magy. cimer fölött koronas Madonna a gyermekkel,baljában lili om.verdejegy.év.-INF.HISPA.ARCHIDUX AUSTRIAE,DUX BUR. NEGYEDTALLÉR.-Átm.30 mm.Súly: 7 gr.180/a.szám.1555.K-B, Madonna derékig,Körirat:ARCHIDV.AVSTRI..Vésnök: Füessl 30.old. Kép. 32.old. Fekete repr.180/b.1555.Kisebb Ma donna,Körirat u.az.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel.KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom. INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.-TALLÉR.Átm 42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.-195.szám.1556. K-B.-Függélyes ezüst csiku vért.-Vésnök:Füessl. 31.old Kép 35.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadvanya,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.buzogán kard.FERDINd D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátul:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljaban liliom.INF ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.TALLÉR.-Átm:42+45 mm. vast.3+36.mm.Suly: 28+29 gr.-189/a.szám.1553. K-B.-Angyalos magy.cimer."H"Vésnök:Füessl.-31.old.Kép 33.old.

Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand, Miksa

A Magy.Éremgyujtok Egyesületének Kiadvanya,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől,király,j.Jogar, kard.FERDINAND.D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimerfölött koronás Madonna a gyermekkel,ybaljában liliom,INF.H HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy.év.-Átm: 35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr,-187/b.szám,verőtőváltozat:évszám után nin 1556.-FÉLTALLÉR-forint. 31.old.Vésnök:Füessl. 187/c verőtőváltozat,vérten 4+2 szeg.

ZALÁNY BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.DÉNÁR.Elől:1558-ban német ró mai császár lett.1559-től a magy,kir,cim helyett császá ri cimével veter magy.dénárt.Körirat:FER.D.G.E.RO.I.S. AU.GE.HU.B.R.Hatul: A madonna körül:PATRONA HUNGARIAE, jobbján,ritkábban baljén a gyermek.jobb-és balról verde jegy.Átm: 15-16 mm.Súly: 0.5-0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA.115.szám 1560.verdejegy K-B-.Császári cim,pv cimer fölött.-116, szám. 1560.Verdejegy: K-B.körmöci verőtöhiba.-Vésnökök Füessl és Thundl. 22.old .117.szám.1561.verdejegy K-B.--U.az.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.-TALLÉR.Átm: 42÷45 mm.Vast: 3÷3.5 mm.Súly: 28÷29 gr.-194/a.szám K-B 1556.virágos vért,németsas,4 farktoll.--194/b.szám.1556 K-B-verőtőváltozat 5 farktoll.--194/c.szám-K-B.1556. verőtőváltozat 6 farktoll.-194/d.szám 1556.K-B.verőtőváltozat 6 farktoll,körirat:CR REX. 31.old.Vésnök:Füessl

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám, 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király buzogánnyal kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:Magy. cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában lilio verdejegy,év.-INF.HISPA.ARCIDUX AUSTRIAE BUR.FÉLTALLÉR, Átm:35.0+35.5 mm.Súly:14 gr.-183/a.szám. 1553. K-B.Angy gyalos magy.cimer.Körirat:C.REX. 30.old. Kép. 32.old. Fekete repr.Vésnök: Füessl.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYAN.-Elől: király j.buzogány kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:Magy. cimer fölött koronás Madonna a gyeremekkel,baljában lili om.verdejegy,év.INF.HISPA.ARCHIDUX AISTRIAE BUR.-FÉLTALLÉR.-Átm.35.0.+35.5 mm.-Súly:14 gr.-183/a.szám.1553. K-K-B.Angyalos magy.cimer,Körirat: C.REX. 30.old. Kép.32 old. Vésnök: Füess l.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el. magyaros jelleggel.KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király buzogannyal kard,FERDINÁND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL,C.REX.-Hátúl:Magy. cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában lilion verdejegy.év-.INF.HISPA.ARCHIDUX AZSTRIAE.BUR.-NEGYED-TALLÉR.18 krajcáros.-Átm: 30 mm.Súly: 7 gr.-182.szám.155 1556.-K-B.-Németsasos cimer.;virágos vért.. Vésnök: FÜESSL, 30.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.Dénár.Elől:FERDINANDUS DEI GRATIAE REX HUNGARIAE.Középen cimer;cimert,köritatot kettős vonal,ill.gyöngykör övez.Hátúl:A Madonna körül PATRONA HUNGARIAE,jobbján,ritkábban balján a gyermek,jobb-és balról verdejegy.Átm. 15-16 mm.Súly: 0.5-0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA.11?.1558.Verdejegy: K-B.magy.kir.cimer.Év körirat ban.-113.U.a--Vésnökök FÜSSEL,THUNDL. 21.old 1139.

ZALÁNI BÉLA: A HABSBURGOK magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám, 2 csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 155?-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elöl: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátul:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljaban liliom.IN INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-verdejegy,év.-TALLÉR-72 krajcáros.-196.szám. 1556. K-B.függélyes csiku vért németsasos cimer..-Vésnök: Füessl. 32.old.

ZALÁNI BÉLA: A HABSBURGOK magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám, 2 csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elúl: király j.buzogánnyal,kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom,verdejegy,év.INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.-FÉLTALLÉR.-Átm: 35.0+35.5 mm.Súly: 7 gr.-184.szám. K-B.-Német sasos cimer,virágos vért.-Vésnök: Füessl. 30.old 1553

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I-I.Ferdinand,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök
FÜESSL

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el. magyar jelleggel KORMÓCBÁNYÁN. ELŐL: király j.buzogány, kard.FERDINAND D:G:ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:Magy. cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában lili verdejegy,év.INF.HISPA.ARCHIDUX AZSTRIAE&DUX.BUR.-NEGYE TALLÉR.-Átm:30 mm.Súly: 7.gr.181.szám.1556.K-B. Vésnök: FÜESSL, 30.old. Kép. 32.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I-I.Ferdinand,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 155?-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel.Körmöcbányán.-Elől:király j.buzogány kard,FERDINAND DÄG.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:Magy címer fölött körönás Madonna a gyermekkel,baljában lili om.verdejegy,év.INF.HISPA.ARCHIDUX AUSTRIAE.DUX BUR.-NEGYEDTALLÉR.-Átm: 30 mm.Súly: 7 gr. 181.szám. 1556. K-B.Vésnök: Füessl. 30.old. Kép. 32.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el. magyaros jelleggel.KÖRMOCBÁNYAN.-Elől király j.buzogány kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.Hátúl:Magy cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljaban liliom verdejegy,év.INF.HISPA,ARCHIDUX AUSTRIAE ,DUX BUR.NEGYEDTALLÉR.-Átm.30 mm.Súly: 7 gr.180/C K-B.-Kisebb Madonna.Körir:ARCHID.AVSTRIE. Vésnök:Füessl. 30.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I,Ferdinánd 1553-ban ezüst TALLÉr verést rendelt el.Magyaros jelleggel-KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király,j.buzogány, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE,DAL.C.REX.Hátúl:Magy.cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom verdejegy,év.INF.HISPA.ARCHIDUX AUSTRIAE,DUX BUR.-178.sz. 1553. K-B.Madonna derékig.-Átm:30 mm.Súly:7 gr.-Vésnök: Füessl. 30.old.-179.sz.1554.-U.az.-Negyedtallér.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I-I.Ferdinand,Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

--

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR.-Átm: 42+45 mm.Vast.3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.-189/b.szám.verő tőváltozat"t" Vésnök: Füessl. 31.old 1553

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜSSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINAND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.buzo(kard.FERDIND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer : lött koronás madonna a gyermekkel,baljában liliom.IN ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.TALLÉR.-Átm:42+45 vast.3+3½.mm.Súly: 28+29 gr.-189/a.Szám.1553. K-B.-A gyalos magy.cimer.** Vésnök:Füssl.-31.old.Kép 33.ol(

ZALAI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 155[illegible]-ban ezüat TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől:király j.jogar, kard.FERD.D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hatúl:cimer fölött koronás,Madonna a gyermekkel,baljában liliom.INF.HISP ARCHIDUX AUSTRIAE BUR.verdejegy,év.FÉLTALLÉR=36 krajcáros.-xtmx -188.szám.1556. K-B.-Virágos vért,németsasos cimer. Vésnök: Füessl. 31.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 155[illegible]-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYÁN.-Elől: király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:címer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában liliom,INF HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR.Átm:42+ 45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.-191/b.szám.1554. K-B.-verőtöváltozat:hiba=ARCNDVX. Vésnök:Füessl.31.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINAND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el magyaros jelleggel.KORMOCB.NYAN.-Elöl:király j.jogar, kard.FERDINAND D.G.ROM.HUNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:cimer fölött koronas Madonna a gyermekkel INF.HISP.ARCHIDUX AUSTRIAE BUR,verdejegy,év.-TALLÉR.Átm:42+45 mm.Vast: 3+3.5 mm.Súly: 28+29 gr.-190.szám. K-B. virágos vért,né met sas.-Vésnök: Füessl. 31.old. Kép.33.old 1553.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand.Miksa

A Magy.Éremgyujtők Egyesületének kiadványa.-6.Szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.KIS GARAS.Elől cimer koronával hátúl szembenéző koronás Madonna jobbjan a gyermekkel. Év Madonnás oldalon,verdejegy is ott.Felirat elől:FERD D.G.E.I.S.A.V.GE.HV.BO.R.hátúl:PATRONA HVNGARIE,1560. Átm.21+24 mm.Súly: 19+2.57 gr.KÖRMÖCBÁNYA.verdejegy. K-K-B.-141.szám.1560.K-B.Magy.kir.római császár.--142. szám.1561. K-B.-Magy.kir.római császár..Vésnökök:Füessl és Thundl 27.old.

ZALÁNI BÉLA: A HABSBURGOK magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám, 2 csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei. GARAS. Elől cimer koronával, Hátúl szembenéző koronás Madonna., jobbján a gyermek. Év Madonnás oldalon, verdejegy is ott. Felirat elől: FERD. D. G. E IM. S. A. V. GE. HV. BO. R. Hátúl: PATRONA HVNGARIE, 1559. Átm. 21+ 24 mm. Súly: 1.9-2.57 gr. - KÖRMOCBÁNYA, Verdejegy: K-B. 140. szám. 1559. Magy. kir, római császár. vésnökök: Füessl és Thundl. 27.old. Kép. 29.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,-Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám 2.csoport, Bp. 1972.

FÜESSL KRISTÓF ÉS THUNDL ACHAZ, éremvésnökök

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.Vastag veretü/piefort/DÉNÁR/csegely/8 garas/.ElőlKörül:FERDINANDVS R.VNGARIE.,középen címer.Hátúl:A Madonna körül:PATRONA VNGARIE.Job ján a gyermek..Job -és balról verdejegy-Átm:16.5+23 mm.Vast: 3 mm.Súly:4+6.5 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,verdejegy K-B 137.szám 1548,Verdejegy K-B. Vésnök: Füessl.-25.old.Kép.26.old Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand,-Miksa

A Magy.Éremgyujtok Egyesületének Kiadványa, 6.szám 2.csoport, Bp. 1972.

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.SZÉLES GARAS.Elől Madonna,jobb
ján a gyermek,FERD.D.G.E.IMP.S.A.V.GE.HV.BO.R.és verde
jegy.-Hátul:cimer korona nélkül,körül:MONETA NOVA ANNO
és év.-Átm: 26+27 mm.Súly: 2.6+3 gr.-KÖRMÖCBÁNYA.-,ver
dejegy K-B.-162.szám.1561. K-B.Német-római császári cim
Vésnökök: Füessl és Thundl. 28.old. Kép. 29.old.Fekete
reper

ZALÁNI

ZÁKH BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand,-Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa.-6.szám
2,csoport, Bp. 1972

FUESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.NAGY GARAS,Elől Madonna jobbján a gyermek.FERD.D.G.E.IM.S.A,V.GE.HV.BO.R.és verdejegy. Hátúl cimer korona nélkül,körül:MONETA NOVA.ANNO,év. Átm:26+27 mm.Súly: 2.6+3 gr."Széles garas".-153.sz.1546. 154.sz.1550.155.sz.1551.156.sz.1552.-157.sz.1556.-158. sz.1557.-Verdejegy K-B.Magy.kir.cimer.27.old.Vésnök: Füessl.

ZALÁNI

ZSKM BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,-Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa.-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNGL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.SZÉLES GARAS.Elől:Madonna a gyemekkel jobbjám.FER.D.G.E.IMP.S.A.V.GE.HV.BO.R.és verdejegy.-Hátul:cimer korona nélkül,körül:MONETA NOVA ANNO és év.-Átm: 26+27 mm.Súly: 2.6+3 gr.-KÖRMÖCBÁNYA verdejegy: K-B.-162.szám,1561. K-B.Német-római vsászari cim.-Vésnökök: Füessl és Thundl.-28.old. Kép. 29.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand,-Miksa

A Magy.Éremgyüjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám 2.csoport. Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.Vastag vert/piefort/DÉNÁR/cse gely/8 garas/.Elöl:FERDINANDUS R,VNGARIE.körül,középen cimer.Hátúl:A Madonna körül:PATRONA VUNGARIE,jobbján a gyermek,jobb-és balról verdejegy.Átm:16.5+23 mm.Vast: 3 mm.Súly: 4+6.5 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,verdejegy K-B.-137.szá szám. 1548.Verdejegy K-B.-Vésnök: Füessl. 25.old. Kép 26.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand,-Miksa

A Magy.Éremgyujtök Egyesületének Kiadvanya.-6.szam 2.csoport. Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.Ferdinánd ezüst pénzei.GARAS.Elől cimer koronávalHátú szembenéző koronás Madonna.Év Madonnás oldalon körirat ban,verdejegy is ott.Felirat elől:FERD.D.G.E.IM.S.A.V. GE.HV.BO.R.Hától: PATRONA HVNGARIE,1559..Átm:21+24 mm. Súly: 1.9.+2.57 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,Verdejegy K-B.140.szám 1559..Magy.kir.római császár.Vésnökök:Füessl és Tpundl 27.old. kép. 29.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd,-Hikka

A Magy.Éremgyujtők Egyesületének Kiadványa, 6.szám 2.csoport, Bp. 1972.

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.Vastag/piefort/DÉNÁR/8 garas/.
Elől:FERDINANDUS DEI GRATIAE REX HUNGARIAE.Középen cime
Hátúl:A Madonna körül:PATRONA HUNGARIAE,jobbján,ritkábba
balján a gyermek,jobb-és balról verdejegy.Átm:16-18 mm.
Vast:2-3.5 mm.Súly:4-7.5 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,Verdejegy K-B.
132.szám.1544 és 133.szám 1552.Verdejegy K-B.25.old.
Vésnök:Füessl.

ZALAI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinand,-Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének kiadványa.-6.szám
2.csoport. Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.SZÉLES GARAS.Elől Madonna,jobbj
ján a gyermek.FERD.D.G.E.IMP.S.A.V.GE.HV.BO.R.és verdeje
Hátúl:cimer korona nélkül,körül:MONETA NOVA ANNO és év.
Átm:26+27 mm.Súly: 2.6+3 gr.-160.szám.1559.K-B.-161.Szám
1560. K-B.-Német-római császári cim..-27.old.Vésnökök:
Füessl és Thundl.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei I.I.Ferdinánd,-Miksa

A Magyar Éremgyűjtők kiadványsorozata.-6.sz.
2.csoport. Bp. 1972.

id.FÜESSL KÁROLY, vésnök /Fiesel, Fueszl/

Ferdinánd első tallérjainak verőtövét ő készítette. 154
1543-1561 között körmöci éremvésző. A magyaros jelleg
kidomborodik, a hátlap címerpajzsán a magy. címer pólyái
a hármashalom a domináló. A címerpajzs felett Szűz Má-
ria derékig ábrázolt képe két angyal között. A körirat
az osztrák sablonhoz igazodik. /1. ábra/. 2/9-/. old.

HARSÁNYI PÁL: Magyar tallérveretek 1./9./.old

AZ ÉREM, V. évf. BP. 1927. jan-jun

IDE

id. FÖESSL KÁROLY VÉSNÖK

id.FÜESSL KÁROLY,vésnök /Fiesel,Fuewzl/

Ferdinánd első tallérjainak verőtövét ő készitette. 1543-1561 között körmöci ~~xxx~~ éremvésző.A magyaros jelle leg kidomborodik,a hátlap cimerpajzsán a magy.cimer pólyái,a hármashalom a domináló.A cimerpajzs felett Szü Szüz Mária derékig ábrázolva két angyal között.A körira az osztrák sablonhoz igazodik..1.ábra.fekete repr. 2/925 old.

HARSÁNYI PÁL: Magyar tallérveretek 1./9./.old

AZ ÉREM, V. évf. BP. 1927. jan-jun

id.FUESZL KÁROLY,vésnök/Füessl,Fiesel/

Ferdinánd első tallérjainak verőtövét ő készitette.1543
1561 között körmöci éremvésső.A magyaros jelleg kidomborodik,a hátlap cimerpajzsán a magy.cimer pólyái a hármashalom a domináló.A cimerpajzs felett Szüz Mária derékig ábrázoova két amgyal között.A körirat az osztrák sablonhoz igazodik.1.ábra. 2/92/old.

HARSANYI PÁL: Magyar tallérveretek 1./9../.old

AZ ÉREM, V. évf. BP. 1927. jan-jun

id.FUESZL KÁROLY,vésnök,/Füessl,Fiesel/

Ferdinánd első tallérjainak verőtövét ő készitette. 1543-k561 között körmöci éremvéső.A magyaros jelleg kidomborodik,a hátlap cimerpajzsán a magy.cimer pólyai a hármashalom a dominálő.A cimerpajzs felett Szüz Mária derékig ábrázolva két angyal között.A körirat az osztrák sablonhoz igazodik. 1.ábra,feket repr. 2/92/old.

HARSANYI PÁL: Magyar tallérveretek 1./9./.old

AZ ÉRME, V. evf. BP. 1927. jan-jun

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.-OBULUSOK.Elöl cimer,előtte év v.anélkül.A cimer két oldalán,esetleg fölötte v.az év előtt és utána pont v.ötlevelü rózsa.A cimerpajzsok egyenesvonaluak v.homorúoldaluak.A Madonna glóriája kör v. elipszis.-Átm:11.5-12 mm.-Súly:0.22-0.35 gr.-KORMOCBÁNYA.Verdejegy: KcB.-12.szám.1645.-16.old. Kép 17.old. Vésnök:FÜESSL.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.FERdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTOF, éremvésnök

I.FERDINAND ezüst pénzei.-OBULUSOK.-Elől cimer,előtte év v.anélkül.A cimer két oldalán,esetleg fölötte v.az év előtt és utana pont v.ötlevelü rózsa.A cimerpajzsok egyenesvonaluak,v.homorúoldaluak.A Madonna glóriaja kör v.elipszis.-Átm:11.5-12 mm.-Súly:0.22-0.30 gr.-KORMOC-BÁNYA.Verdejegy:K-B.-12.szám. 1943.-16.old.-Kép 17.old Fekete repr.-Vésnök:FÜESSL.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.FERdinánd, Miksa

Az éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport Bp. 1970

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.-OBULUSOK-Elöl cimer,fölötte év v.anélkül.A cimer két oldalán,esetleg fölötte,v.az év előtt és után pont v.levelü rózsa.A cimerpajzsok eg egyenesvonaluak,v.homoru oldaluak.A Madonna glóriaja kör v.elipszis.-Átm:11.5-12 mm.-Súly:0.22-0.35 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,12.szamtól 32.szamig.1543-1561 közt.Veresejegy K-B.-Vésnök:FÜESSL.- 16-17.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.FERdinánd, Miksa

Az éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésó

I.Ferdinánd részére dolgozó verdék,müködési idejük: Körmöcbanya,1527-1664.-Éremvésók:Füessl Kristóf, 1543-1561.-Achatz Thundl,1558-,Lucas Richter,1562. 11.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

AZ Éremgyüjtók kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremművész

I.FERDINÁND ezüst pénzei.-DÉNÁR.-Elöl:FERDINANDUS DEI GRATIA REX HUNGARIAE.Középen címer,köriratot,címert kettős vonal,ill.gyöngykör övez.-Hátul:A Madonna körül:PATRONA HUNGARIAE,jobbján,ritkábban baljan a gyermekjob-és balról verdejegy.-Átm: 15-16 mm.-Súly: 0.5,-0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA.-94/a-1546.-Verdejegy: K-B.Hagy.kir.címer.Év k köriratban.94/b,c verőtőváltozat.-xxxxx95/a,1547.u.a.9 95/b,c verőtőváltozat.-97/a,1548.Verdejegy: K-B.-U.a.97 b,c,d,e,f verőtőváltozatok.-Vésnök:FÜESSL. 21.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei,-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz.-2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.DÉNÁR.Elől:1558-ban német-római császár lett.1559-től a magy.kir.cim helyett császári cimével veret magy.dénárt.Körirat:FER.D.G.E.RO.I.S.AU.GE.HU.B.R.Hátúl:A Madonna körül PATRONA HUNGARIAE,jobbján, ritkábban baljan a gyermek,jobb-és balról verdejegy.Átm 15-16 mm.Súly: 0.5-0.6 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,114.sz.-1559.Verdejegy K-B. Császári cim,év cimer fölött.21.old. 24.old a kép. Vésnökök: Füessl és Thundl.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

AZ Éremgyüjtők kiadványsorozata,-6.sz.-2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.-DÉNÁR.-Elől:FERDINANDUS DEI GRATIA REX HUNGARORUM.Középen cimer,köriratot,cimert ket.és vonal,ill.gyöngykör övez.-Hátul:A Madonna körül PATRONA HUNGARIAE.jobbján,ritkábban baljáu a gyermek jobb-és balról verdejegy.-Átm. 15-16 mm.-Súly: 0.5-0.6 gr.-KÖRMÖCBÁNYA.-92/a-1544.Verdejegy: K-B.-Magy.kir.cimer.Év köriratban.-92/b,c-verőváltozatok.--93/a,1545.-ugyanaz.-93/b.c verőváltozatok.-Vésnök:FÜESSL.20.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata,-6.sz.-2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I. FERDINÁND ezüst pénzei.-DÉNÁR.-Elől: FERDINÁNDUS DEI GRATIAE REX HUNGARIAE.-Középen cimer, köriratot, cimert kettős vonal, ill. gyönggyöbr övez. Hátul: A Madonna körül PATRONA HUNGARIAE, jobbján, ritkábban balján a gyermek, jobb-és balról a verdejegy.-Átm. 15-16 mm. Súly: 0.5-0.6 gr.-KÖRMÖCBÁNYA, 91. szám. 1543. verdejegy: H-B. kormoci verőtőniba. Magy. ki. cimer. Év köriratban.-Vésnök: FÜESSL. 20. old. Kép 24. old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I. Ferdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata, 6. sz. 2. csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINAND ezüst pénzei.-CBULUSOK.-Elol cimer,előtte év v.anélkül.A cimer két oldalán,esetleg fölötte v.az év előtt és utána pont v.ötlevelü rózsa.A cimerpajzsokon egyenesvonalu v.homoroldaluak.A Madonna glóriája kör v. elipszis.-Atm: 11.5-12 mm.-Suly: 0.22-0.30 gr.-KORMOC-BÁNYA,verdejegy: K& K-B.-23.szám,1855-tol.Az évszam a cimer fölött.-Vésnök: FÜESSL. 17.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők Kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTOF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.-DÉNÁR.-Elől:FERDINANDUS DEI GRATIAE REX HUNGARIAE.-Középen címer,körirátot,címert kettős vonal,ill.gyöngykör övez.Hátúl:A Madonna körül PATRONA HUNGARIAE,jobbján,ritkábban balján a gyermek, jobb-és balról a verdejegy.-Átm: 15-16 mm.-Súly: 0.5-0.6 gr.-KÖRMÖCBÁNYA,91.szám.-1543.-verdejegy. H-B. körmöci verőtőhiba.-Magy.Kir.cím.Év köriratban.-Vésnök: FÜESSL,-20.old.kép.24.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, vésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.-DÉNÁR.-ELÖL:FERDINANDUS DEI GRATIAE REX HUNGARIAE.Középen cimer;köriratot,cimert kettős vonal,ill.gyöngykör övez..Hátúl: A Madonna körül PATRONA HUNGARIAE,jobbján,ritkábban balján a gyermek,jobb- és balról verdejegy.-Átm: 15-16 mm.-Súly: 0.5-0.6 gr. KÖRMÖCBÁNYA,107.1555.Verdejegy: K-B.-Magy.kir cimer,Év köriratban.-109.1556-U.a.111:1557.U.a.-Vésnök:FÜESSL. 21.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata,-6.sz.-2.csoport
Bp. 1972

FUESSL KRISTOF, éremvésnök

I.FERDINAND ezüst pénzei.-DENÁR.-ELOI:FERDINANDUS DEI GRATIAE REX HUNGARIAE.középen címer,köriratot,címert kettős vonal,ill.gyöngykör övez.hátul: A Madonna a gyermek körül:PATRONA HUNGARIAE,jobbján,ritkábban balján a gyermek,jobb-és balról a verdejegy.-Átm:15-16 mm.Súly:0.5-0.6 gr.-KORMOCBÁNYA,90/a-b.szám.-verdejegy: K-B.-Magy.kir.címer.Év köriratban.-90/c,d,e verőváltozatok.-1543.vésnök:FUESSL. 20.old.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei.-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az éremgyűjtők kiadványsorozata, 6.sz. 2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND ezüst pénzei.-DÉNÁR.-Elől:FERDINANDUS DEI GRATIAE REX HUNGARIAE.Középen cimer;köriratot,cimert ketős vonal,ill.gyöngykör övez.Hátúl:A Madonna körül:PATRONA HUNGARIAE,jobbján,ritkábban balján a gyermek,jobbás balról verdejegy.-Átm: 15-16 mm.-Súly: 0.5-0.6 gr. KÖRMÖCBÁNYA,-98/a-1549.Verdejegy: K-B.-Magy.kir cimer, Év köriratban.98/b verőtőváltozat.-99/a-1550.-U.a-99/b,c verőtővált.-100/a-1551.-U.a-100/b,c,d verőtővált.-102, 1552.Ua.-104.-1553.U.a-105/a-1554.U.a-105/b verőtőváltVésnök: FÜESSL, 21.old

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei,-I.-I.Ferdinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz.-2.csoport
Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF és ACHATZ THUNDL, éremvésnökök

I.FERDINÁND ezüst pénzei. Dénár.-Elől:1558-nan német-róm mai császár lett.1559-től a magy.kir.cim helyett császá ri címével veret magyar dénárokat.Körirat:FER.D.G.E-RO. I.S.AU.GE.HU.B.R.Hátúl:A Madonna körül PATRONA HUNGARIA Jobbján,ritkábban balján a gyermek,jobb-és balról verde jegy.Átm: 15-16 mm.Súly: 0.5-0.6 gr.KÖRMÖCBÁNYA. 1.14.155 Verdejegy: K-B.Császári cim.Év cimer fölött.21.old.Kép 24.old. Fekete repr.

ZALÁNI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei,-I.-I.Fer dinánd, Miksa

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata, 6.sz.-2.csoport Bp. 1972

FUESZL KRISTÓF, éremművész

Középkor.-6.középkori magyar uralkodokra vonatkozó fiktiv ermek. 1300.-1526.-

166.-I.MATYAS.eElől:MATHIE+DEI GRACIA+HVNGARIE+BOHEMIE+ETC.RGGIS+MARGHIUNIS+MORA VIE+DVAIS+SLESIE+Korona alatt kétrészü magyar-csen cimer,körüle hatos karéjban hat cimer.66 mm.ezüst,vert./76.40 gr./.Fueszl kristóf müve. 45.old

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.középkor

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata 5.sz.5.Csoport.
Bp. 1972.

FUESZL KRISTÓF, éremmüvész

Középkor. 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek. 1300.-1526.

204.IIáLAJOS,koronázási érem restituciója.- Elöl:LVDOVICVS+FILIVS+R+VNGA+7+BOHEMI+1508+Kor.gyermek vánkoson ül,sz.Alatta:CORONATUS+-Hatul:9 sorban,1544+/BVDA+/POTENS+V/MARTIA+REGNI+/9VOD+FVIT+ESSER+/SI+VIVERET+ISTE+/PVER+/V.sisak G.-1544.-30 mm.aranyl7.30,10.23,gr. 6.92 gr./ezüst,/8.56,5.95 gr./.vert.FUESZL Kristóf müve. 54.old.VET+/PANNUNY+GENS+/

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Éremkedvelékgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport Bp. 1972.

FUESZL KRISTÓF, éremművész

Középkor.-6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek.-1300.-1526.-

166.-I.MÁTYÁS,-hátul 15 sorban: DOMI+LITERARVM+ET+/IVS TITIAE CVLTORI+/ET+AVCTORI+FORIS+SEMPE/R+ET+VBI UE+IN VICTO+VICT/ORI+DIVO+MATHIAE+HVNGAR/IAE+ET+REGI+VOLFGAN GVS+GV/GLINGER STIRVS+CIVITATIS/+CREMNITIENSIS+PRAEFEC TUS/+VETVS+HOC+M+NOVUM+F+C/+ANNO+A+NATO SALVATORE/+CHRI TO+MILESIMO+ UI/NGNTESIMO+ VADR/AGESIMO+SECVN/+DO+154z. 66.mm. ezüst./16.40 gr./. vert.Fueszl Kristóf müve. 45.old.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az éremgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport.Bp.197?

FUESZL KRISTÓF, éremművész

KÖZÉPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek. 1300.-1526.

206.II.LAJOS.koronázási érem restituciója.-Elöl:LVDOVICVS+FILIVS+R+VNGA+7+BOHEMI+1508+Kor.gyermek vankoson ül ül,sz.-Alatta:+CORONATVS+.-Hatul:9 sorban:+1544+/+BVDA+/POTENS+ET+/PANNONY+GENS+/MARTIA+REGNI+/9VOD+FVIT+ES-SET+/SI+VIVERET+ISTE+/PVER+/V.sisak G.-1544.-30 mm. arany/17.06,10.52 gr./ezüst/9.81 gr./.vert.Fueszl Kristóf müve./Mint 204,csak hatul a 8.9.sor közt nagy tér köz.-54.old. kép. Fekete repr.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Éremkedvelők Egyesület gyüjtők kiadványsorozata. 5.sz. 5.csoport Bp. 1972.

FUESZL KRISTÓF, éremművész

KÖZÉPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek, 1500.-1526.

205.-II.LAJOS.koronazasi érem restituciója.- Elöl:LVDO VICVS+FILIUS+R+VNGA+7+BOHEMI+1508+Kor.gyermek vánkoson ül sz.Alatta:+CORONATVS+.Hatúl:9 sorban:+1544+/BVDA+/ POTENS+ET+/PANNONY+GENS+/MARTIA+REGNI+/ VOD+FVIT+ESSET +/SI+VIVERET+ISTE+/PVER+/V sisak G.-1544.30 mm.arany /17.06,10.32 gr./ezüst/9.81 gr./.vert.Fueszl Kristóf müve./Mint 204,csak hatúl a 8.9.sor közt nagy térköz. 54.old. Kép.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport.Bp. 972.

FUESZL KRISTÓF, éremművész

KOZÉPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek 1300.-1526.-

206 II.LAJOS, koronazási érem restituciója.-Elöl:LVDOVICVS+FILIVS+R+VNGA+ET+BOHE+1508.kor, gyermek vankoson ül sz.alatta+CORONATVS+-Hátul:8 sorban:+1544+/+BVDA+POTE+/NS+ET+PANNONY/GENS+MARTIA+RE/GNI+VOD+FVVIT+E/SET+SI+VIVERET+/+ISTE+PUER+/V sisak G+.-1544.30 mm arany/14.28,6.91 gr./ezüst/7.25 gr./vert.-Fueszl Kristóf müve. 55.sk.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.-Középkor

Az éremgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport.Bp. 1972.

FUESZL KRISTÓF, éremművész

KOZEPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókrac vonatkozó fiktiv érmek, 1300.-1526.-

214.-II.LAJOS és MARIA.-Elöl:A kiraly és kiralyné mellképe egymassal szemben,alattuk öt sorban:LVDO:VNGAR:BOHHE:QVE/REGIS.ET.MARIAE.RE/GINAE.DVLCISS.COIV/GIS.ACPROCES'/IN.PLAN.-1526.-45 mm.ezüst/24.67 gr./.bronz, ólom.vert.Fueszl kristóf müve.-57.old. kép.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Éremgyüjtők Kiadványsorozata.5.sz.5.csoport, Bp. 1972

FUESZL KRISTOF, éremművész

KOZEPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktív érmek. 1300.-1526.-

214.-II.LAJOS és MARIA.-Elöl:A király és királyné mellképe egymással szemben,alattuk öt sorban:LVDO:UNGAR BOHE:QVE/REGIS.ET.MARAE.REGINAE.DVLCISS.COIV/GIS. AC.PROCES'/IN FLAN.-1526.45 mm.ezüst/24,67 gr./, bronz.ólom.vert.Fueszl Kristóf müve.-57.old.kép. Fekete repr.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport, Bp. 1972

FUESZL KRISTOF, éremművész

KÖZÉPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek 1500.-1526.

215.-II.LAJOS és MÁRIA.-Elől külkében Mária királyné mellkép körirat.-Hátul:csatajelenet,alatta 6 sorban LVDO:HVNG:BOEM:ZC.REX/ANV:AGENS.XX.IN.EVRCAS/APVD.MOHAZ.CVM.PAR/VASORVM.MANU.PV/GNAS.HONESTE/OBYT.M.D.XXVI 1526.45 mm.ezüst/31.65,27.11,18.50 gr./,vert.Fueszl Kristóf müve.-57.old. Kép 214.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport, Bp. 1972

FUESZL KRISTOF, éremművész

KÖZÉPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek, 1300-1526.-

214. II.LAJOS és MÁRIA.-Elől: Mellkép egymással szemben alattuk felirat.-Hátul:Csatajelenet,alatta 6 sorban: LVDO:HVNG:BOEM:ZC:REX/ANV:AGENS.XX.IN.TVRCAS/APVD.MOH/ HAZ.CVM.PAR/VA.SVRVM9MANV.PV/GNAS.HONESTE/ OBYT.M.D. XXVI--1526.-45 mm.ezüst/24.67 gr./bronz,biom.Fueszl Kristóf műve.-vert.57.old. kép

HUSZÁR LAJOS: A régimagy.emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport, Bp. 1972

FUESZL KRISTOF, éremművész

KÖZÉPKOR, 6.Középkori uralkodókra vonatkozó/magyar/ fiktív érmek 1500.-1526.

215.-II.LAJOS és MÁRIA.-Elöl:Fülkében Mária királyné mellképe 6.oldalt magyar és cseh címer.Lent 5 sorban: MARIE.HVNGAR.BOHEM./E[illegible]VAE.REGINAE.IAM./PRO.CESARAE.CA KE ROL./V:[illegible].IN.FLANDRIS/EFFIGIES.Hátul felirat,stb. 1526.45 mm.ezüst/31.63,27.11,18.50 gr./.vert.Fueszl Kristóf műve.57.old. Kép. 214.

HUSZÁR LAJOS: A régi magy.emlékérmek katalógusa a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.Érmek.I.Középkor

Az Éremgyüjtők kiadványsorozata.5.sz.5.csoport. Bp. 1972.

FUESZL KRISTÓF, éremművész

KÖZEPKOR, 6.Középkori magyar uralkodókra vonatkozó fiktiv érmek, 1500.-1526.-

214.-II.LAJOS és MARIA.-~~Mattix~~Elöl mellkép egymással szemben,alattuk felirat.-~~Hátul~~:Csatajelenet,alatta 6 sorban:LVDO:HVNG:BOEM:ZC.REX/ANV:AGENS:XX.IN.TVRCAS/APVD.MOHAZ.CVM.PAR/VA.SVORVM.MANV.PV/GNAS.HONESTE/OBYT.M.D.XXVI.-1526.40 mm.ezüst/24.67 gr./,bronz ólom Fueszl Kristóf műve. 57.old. Kép. Fekete repr. vert

GUSZÁR LAJOS: A régi magy. emlékérmek katalógusa,a legrégibb időktől 1850-ig.I.Tört.érmek.I.Középkor

Az Érmegyűjtők Kiadványsorozata.3.sz.5.csoport, Bp. 1972

FÜESSL KRISTÓF, éremvésnök

I.FERDINÁND 1553-ban ezüst TALLÉR verését rendelte el. magyaros jelleggel KÖRMÖCBÁNYAN.-Elől király j.buzogány kard.FERDINÁND D.G.ROM.HVNG.BOE.DAL.C.REX.-Hátúl:Magy cimer fölött koronás Madonna a gyermekkel,baljában lili om.verdejegy.év.-INF.HISPA,ARCHIDUX AUSTRIAE,DUX BUR. NEGYEDTALLÉR.-Átm:30 mm.Súly: 7 gr.-180/a.szám.1555.K-B Madonna derékig,Körirat:ARCHIDV,AVSTRI.-180/b.1555.Kisebb Madonna,körirat u.az. Vésnök: Füessl.180/a képe 32 old. 30.old

ZÁDORI BÉLA: A Habsburgok magyar veretei-I.-I.Ferdinánd, Miksa

A Magy.Éremgyűjtők Egyesületének Kiadványa,-6.szám 2.csoport, Bp. 1972

M.D.K.

Fuxraiter Keresztély, gyöngyösi kőfaragó

1758 - 1807 körött munkádik Gyöngyösön és környékén, kisebb faragó munkákkal. 1807-ben a gyöngyössolymosi templom bővítését végzi.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 330. old.

Fiálkovsky Jos. Aug.

ötvös 1828

család Fialovszky

Gyárfás Brassó 63

potolni

Fi- ben !!

protokol !!

M. D. K.

FÜERLINGER Mihály szobrász

született Lilendorf(?)

1682-ben Bécsben házasodott

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1953.

I. 197. l.

Füchring Tanós

Kisplasztikus

1886.

Eimisk

1930.83.l.

Meissner Miklós I. 208

1904. V. 18.

Szabadka.

Ezredéves díszmi (214/1904.)

Fückhinhan l.

Fünckhinhan

agyúonto

Kassa 1603

l.

Arch. Ert.

1903. 219. l.

az előirányzattal és az előző évi
alábbiakban indokoljuk.
árószámadás és az 1939.évi elő-
n csökkenést mutat. Magyarázata a
adott 45/1939.Ip.M. sz.rendelet,
is a minimumra csökkent. Az 1938.
mben az elmult évben 1.136 mun-
el kevesebbet, ami ugyancsak mun-
.

élyeknél az előirányzattal szem-
sszegének megállapitásánál nem
lgármesteri rendelet értelmében
z előző években két napi munka-

Fückl József

orgonakészítő legény
1760-ban letelepedési
engedélyt kért a budai
városi tanácstól. 1762-
ben vették fel a polgá-
rok sorába. 1771-ben
a város vele javíttatja
meg orgonáját (posi-
tívját).

Ismeretlen Pesti

Isoz Pszenci 93. l.

műselődése
1686-1873
L. K. 1926

1765-ben javitott (és a sorban hátrább állítottat) a szent
Anna-templom orgonáját.

u. o. 96. l

R S T E R G Y U L A URNAK

bizottsága elnökének

B U D A P E S T .

nyai I. és II. kötetének szives meg-

az egyházmegyei könyvtár nevében

mber 9.

FÜDLER, Franz Heinrich Römer

1725 Buda

ÉpÉplud 1998 107.

MDK

Füeger Vilmos kőmives inas, kőmives legény

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Scoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.szám.299.l.

Füerlinger Michael

Firlingernek registralva

6967.

1682 máj. 25. — Michael Füerlinger, Bildhauer in Wien, zu Zilendorf in Ungarn geb., Jungfrau Annam Mariam Molitorin. — Zeugen: Johann Baptist Höss, Andreas Fabianitsch, Benedict Sündermayer.

Nösult 1682. Beisben

Starzer A: (VI. B. № 6967.

Quellen zur Gesch. d. Stadt Wien.

u.o. 1908

~~Láncdrsa vasból V. 186.~~

FUX Pál (1922 ördög –)

TABÁK Lánló: Az Isten-ember: történelmi kapcsolat: Fux Pálfal beszélget
Tabák Kánló. = Múlt és Jövő, 1991. 2. 111-112. p. ill

Uf. II

Bp. tanult.
1943 ban állítolt ki elősző Bp.
1972 – óta Jerusálemben el

ld. adatok. uo. 112. p.

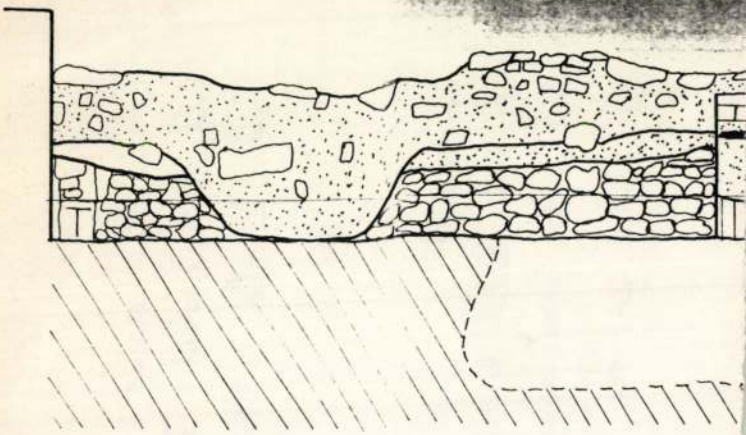

malteros törme

beásás

törmelékes föld

Fux Pál

Wagner István: Nappal és éjszaka és a többi /Fux Pál festményei/. - Utunk /Kolozsvár/, 1968.5o.sz.11.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz149-182.l.

159. l.

Fux Pál

A „Vakok" c. szobrához

Kovács, Kolozsvár 1968. IV. 612.

Fux Pál MDK

szerepelt a tárlaton.

"Nyár"
"Téglagyárban"

Banner Zoltán: Tartományi tárlatok.Nagyvárad.
Igaz szó 1963. febr. 278-279- lap.

Fux Pál

Illusztrációk József Attila versekhez:

Mama
A vár os peremén
Flóvának
Thomas Mann ünnepelése
illusztrációi

Kornuk, Kolozsvár XXI. 1962. 12-sz. 1470; 1471, 1472, 1473; ~~VII–VIII~~. 7–8-sz. 820–821.

Fux Pál grafikus

Fux Pál grafikus

- az Arany János múzeumban
találhatók tollrajzai

Említve: Fuhrmann Károly, Nagy Pál, Gy. Szabó Béla, Jelek Ferenc, Gál Anna, Lausch Gyula, Jecza Péter, Benczédi Sándor, Molnár Zoltán, Kazinczyné Vitályos Magda, Jeczáné, Bíró Klára, Szakács Zoltán, Gál András, Bandi Dezső, Szentimrei Judit, Csulak Magda, Kósa Hubsa Ferenc, Barabás István, Izsó Miklós, Szervátiusz Jenő, Tolh László, Hunyadi László, Kozma István, Paulovics László, Árkossy István

Wágner István Képzőművészet és közösségigény

Igaz Szó 1973/4 56. old

Fux Pál grafikus

„Illusztrációk Jean Rousselot verséhez"

„Bartók"

„Illusztrációk Jean Rousselot verséhez"

Igaz Szó 1971/10 504, 523, 527. old

Fux Pál - grafikus

- „Csontmadár"

Igaz Szó: 1971/3
375. old.

Fux Pál

A „Napsugár" c. lap állandó rajzolója.

Kornak 1972. 2. n. 297.

Fux Pál grafikái

Igor Szó 69/8 277, 278
279, 280, 281

Tux Pál illusztrációi

Ipar stb. 65/11 774, 775, 776, 778 old.

Fux Pál

Röghi (grafika)

A Hét, 1971. ápr. 2. 2. erf. 14 sz. 15 p.

Fux Pál

Mélyírás (grafika)

A Hét, 1971. évf. 2. 2. elő. 14. sz. 1p.

Fux Pál

A nagybányai sorozatából: Fejlődés (Rogerius negyed)
(grafika)

A Hét, 1971. márc. 5. 2. évf. 10. 3r.

Fux Pál

Cellóvenet (grafika)

A Hét, 1971. dec. 2. 2. old. 14 m. 9p.

Fux Pál

Sílyomelés (grafika)

A Hét, 1971. dec. 2. 2. elj. 14. m. 9p.

FUX Pál *95, 146*
Nagyvárad, ?
Magániskolák, grafikus
(A 70-es évek eleje óta Izraelben él.)

Banner Erdély

en fönnmaradt, bibliamagyarázó mü-
hüséges képet ad Gellért gondola-
áról, lenyügöző egyéniségéről, és
hatással lehetett a müvelt szerze-
e.

agányra vágyó Gellért a legenda
onult a Bakony rejtekébe remetés-
lyi vadászház állt, és hét évre
később Bakonybél monostora. Le-
elteltével többen csatlakoztak
delmesen követték, őt magát aty-
k tekintették. A Nagy legenda i-
ybéli magányáról: "Itt fogalmazta
kezüleg le is irt. Egy napon azu-

FUX Pál

(Jeruzsálem)

művei ld.

Erdélyi Magyarság 1991. 4.

ogás szempontjából játszanak jelentős szerepet
építészetében végbement stiláris változásokról.
pzőművészetének vizsgálata is, amelyben széles
dvari művészetéből táplálkozó, erősen lineáris
egyaránt jellemző stílus, amely az építészethez
ja rá bélyegét Közép-Európa művészetére a 14.
önfélék lehetnek, hiszen változatai Itáliától
különbözőbb földrajzi régiókban előfordulnak.
és az észak-franciaországi művészeti központ-
egy újabb, realisztikus stílus, amely majd – így
n – az V. Károly kori udvari művészet és általa
válik.
nthető teljesen függetlennek. Giotto festészete,
rancia klasszikus gótikus művészet mintaképei-
i stílusa éppúgy pontos időbeli párhuzama az
trecento közepe utáni „gotizáló" jelenségek is
kból. A korai toszkánai trecento művészet maga
bban az értelemben, ahogyan a reneszánsz
ózményeire utalt. Ezen a ponton érintkezik a
ájával. Vajon a korai trecento művészete a
s művészetnek tekinthető? Ez a kérdésfeltevés
vészet protoreneszánsz jellegének kérdését is. Az
ult ki a reneszánsz és az újjászületés *(Erwin*
egkülönböztetése, a különbségtétel az antikvitás
ége között. Az itáliai korai trecento művészet
o vagy a Lorenzettiek művészete mintaképe és
uló „igazi" reneszánsz művészetének, hanem

FUX, Sebastian, pozsonyi avitalosszegéd

S.F., Tischlergesell, +66 éves korában, Pozsony, 1797 junius 26. (1797, 711 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

FUX s. FUCHS

Fux Szidónia

a felszabadulást követő idő-
szakban művei lágerélményekből táplál-
koznak

Kozmuk 1974/2 202. old.

FUX, Sebastian, pozsonyi asztalossegéd

S.F.,Tischlergesell,
† 66 éves korában, Pozsony,
1797 jún.26. [1797, 711 l.]

Pr.Z.

Fuxeder, Josephus Andreas, pozsonyi ötvösinas V. 132.

Muz. és Kot. Ert.

D Fuxeder József

M. D. K.

FUXHOFFER, Andreas stukkátor

1750. Lajtaszék, szervita templom, főoltármárványozás

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 197. e.
II. 156. e.

FUXRAITER Keresztély gyöngyösi kőfaragó.
Bérbeveszi 1763-ban a gyöngyösi püspöki kőbányát --+ Textori Ferenccel együtt. 1777-ben Gyöngyösön Hallerék számára dolgozik. 177o-ben a gyöngyösi templom restaurálása alkalmával a templomhoz két kőpillért farag. A gyöngyösi templom régi köveinek kicserélését 1783-ban végzi el, ugyanakkor a gyöngyössolymosi iskolához nyiláskereteket farag.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Függedi Ferenc/Szolnok/

Napozók

Népmüvelés 1975/3/34

Fügedi János, építész

a Belváros déli részének rendezése. Tervpályázat, 1985.

a pályaművek díjazása:

A Bizottság 60-60000 Ft-os VI. díjban részesítette a 11. bírálati sorszámú pályaművet is; szerzői: Albrecht Beáta, Hidasi György, Borsos Ernc, Bakonyi István, Csanád Bálint, Fekete Zoltán, Fügedi János, Mihályi Géza, Németh Gábor, Széll Endréné és Toronyi László.

6. VI. díjasten. (repr.)

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 18-old.

Fügedi Jenő

- a komáromi Dunamenti Múzeumban jan 17-én nyílt meg Fügedi Jenő első kiállítása

(HOLMI)

Irodalmi Szemle 1975/1 94 old.

VIGADÓ GALÉRIA

Tisztelettel meghívjuk Önt

FÜGEDI JENŐ

festőművész

(Komarno)

"Önportrék"

című kiállításának ünnepélyes
megnyitására
1992 november 26.-án 17 órára
a Vigadó Galériába.

A kiállítást megnyitja:
dr. Feledy Balázs

Megtekinthető:
1992 november 26. – december 13.-ig
hétfő kivételével naponta 10 – 18 óráig
Budapest, V. Vigadó tér 2.

Fügedi Jenő szélesskálájú alkotóművész. Ceruza- és tusrajzok, pasztellek, akvarellek és olajképek gazdagítják életművét. Tájképein megörökíti Komárom immár lebontott épületeit, régi utcáit, a hidat, a Vág és a Duna partját, a kikötőt, Komárom környékének fehérfalú parasztházait, Szlovákia szépségeit, hegyeit, Magyarország különféle tájait. Csendéletei is szuggesszív hatással vannak a nézőre.
Fügedi Jenő életművében külön helyet foglalnak el önarcképei. Számtalan változatban festette már le saját magát: kalapban, sapkában, szemüveggel, különböző nézetből; mégis megunhatatlan sorát nyújtja önvallomásainak. Valamennyi képen ott van a jóságos, elrévedő, kutató szempár, az anatómiailag tökéletesen kidolgozott arc, s a művész egyéniségét meghatározó szakáll és bajusz. E közös tárlaton éppen ezekből az önarcképekből lát a kedves látogató.

Virágh Józsefné dr.

Fügedi István

1697-ben a debreceni
szürszabó céh
céhmestere

Györffy szür

127. l.

M. kéji kiszerés
I. A cifra szür
1930

FÜGEDY JENŐ

Csehszlovákiai festő. A Nemzetközi Hajdúsági Művésztelepen dolgozik július-augusztusban.

Hajdú-Bihari Napló, 1971. aug. 11. 9. l.

Fügedy Jenő

Magyarországról és külföldről egyaránt 15–15 művész érkezett az idén a hajdúsági művésztelepre, – a művész is Sehszlovákiából.

Székelyhidi Ágoston: Mozaik a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelepről.
Hajdúbihari Napló, 1974. aug. 4.

Fügedi Jenő
festőművész

neve szerepel "A magyar képzőművészet Csehszlovákiában"c.cikkben a 7-8.oldalon

Kritika 1973 december

Füger

festő

Wod.

Dán ill. Tone Kazincy Fer. ehlét-i törekvései

48. l. 56. l. 1940

francia végrehajtó hatalomnak (a gyakorlatban) korlátlan hatáskörre való törekvése és a francia alkotmány alapelvei („séparation des pouvoirs"), valamint a liberális parlamentárizmusnak a végrehajtó hatalom hatáskörének csökkentésére irányuló munkája között mutatkozik. A kérdést Belgiummal kapcsolatban is tanulmányozta s úgy találta, hogy a probléma ott is hasonló képet mutat. Kutatásainak eredményét magyar szakfolyóiratokban fogja közölni. Kutató munkája több francia professzorral és szakemberrel hozta kapcsolatba (Achille Mestre, Louis Rolland, Mirkin-Guetzhevich). De ezenkívül is törekedett arra, hogy minél több személyes kapcsolatot szerezzen. A jogi kar fiatalabb asszisztenseivel és „agrégé"-jelöltjeivel megalapozta a jövőbeli állandó tudományos érintkezést. A magyar közjogi rendszer megismertetése érdekében rendszeresen eljárt az Institut de Droit Comparé előadásaira és könyvtárába és a magyar tárgykörrel foglalkozókat segítette munkájukban. Az Annuaire de l'Institut International de Droit Public számára részletes magyar összefoglaló anyagot gyüjtött össze s egy francia jogi folyóirat számára tanulmányt írt a magyar alkotmány és közigazgatásjog köréből. Több előadást tartott a Magyar Tanulmányi Központ összejövetelein s a Société d'Études Hongroises keretében működő „Cercle

Füger Henrik

Dereseinyi-Csatkai
Sopron

344. l.

Sopr. és könyvtár mineral.-i
Deresin D.: Ilmenit mineral.-i
Topogr. II. k. 1953

Füger Henrik

Divald Akad. palotája
55–56. l.

8. **Bacsányi János** l. tag. író, a Kassai Magyar Múzeum szerkesztője (*1763 †1845). Mellkép, másolat Füger Henrik Frigyesnek (1751–1818) a Történelmi Képcsarnokban levő «Füger p. 1808» jelzésű eredetije után. Ülő alak; balfelől könyves asztal; a háttérben sárgásbarna kárpit. A festményt Temple János Lónyay-arczképének átengedéseért 1894-ben Révai arczképével együtt felajánlotta az Országos Képtár. Kifüggesz-

tését elrendelte az 1896. évi nagygyűlés. (L. Akad. Ért. 5. k. 166. l. és 6. k. 441. l.)

Füger Henrik

Mansfeld T. G.

nincs céd

Kempelen Farkas arckepe

1791. Rézm.

F. rajza után-met-
nette M.

Repr.

Domanovszky Sándor

Magyar művelődéstört

V. k. Bp. é. n. 419,

676 l.

FÜGER, *Friedrich Heinrich*, német festő, * Heilbronn 1751, † Bécs 1818. A hallei egyetemen jogot tanult, majd 1770. a lipcsei Öser tanítványa lett, 1776. pedig mint ösztöndíjas Rómába került. 1783. Bécsben telepedett le, ahol a műv. akadémia tanára, 1795-től másodigazgatója, 1806 óta pedig az udv. képtár igazgatója lett. Történeti és mitológiai tárgyú képeivel F. a Mengs-féle klasszicizmus szószólója Ausztriában, de nagyobb kompozícióiban David szigorúbb klasszicizmusa is szóhoz jut. Képeit bizonyos ünnepélyesség jellemzi, mely beállítás élete vége felé mindjobban fokozódik és kompozícióit gyakran merevvé, színpadiassá teszi. Nagyszámú műveit Bécs, Grác, Prága, München, Berlin, Stuttgart, Braunschweig, Budapest (Dávid és Bethsabé) képtáraiban és osztrák arisztokrata családok magángyűjteményeiben találjuk. Történeti tárgyú képeinél jóval becsesebbek képmásai (például Mária Ludovika császárné képmása, gr. Andrássy Gyula gyűjt. Budapest), mégis a legjellegzetesebben nyilatkozik meg művészete elefántcsontra és pergamentre festett miniatürképeiben, melyek angol minták után, de egyébként teljesen egyéni felfogással és sajátszerű bájjal, a lefűnt rokokó-világ késői hirdetői. (Az Eszterházy-család egyes tagjairól készült miniatürök nagy számban a család csákvári és tatai kastélyai-

ban.) Páratlan tetszésre talált Klopstock Messiásához készített rajzsorozata is. — Irodalom: *Laban* (1905). *Stix* (Bécs, 1928). *Fleischer.*

E.5.I 358 l

Rimasombat V. 184.

Füger, Friedrich

Heinrich

festō

Gentmüeml.

236. l.

tel

val: Hatnár koronáról
ect, Hermes Mauktól
son pósta utján bevé-

1916 julius 19-é

Nagrand Mihály

hon

Füger Henrik

Esterházy grófnőt ábrázoló nagy képe a pápai Esterházy-kastély nagy szalonjában

E. - Tőle E

Horváth Papa

72 l.

nagy vászon mellett és jelenet és kisujjra

k.o. 1936

lek.

A megren

1. Mikel

500 kg. Blue Ros
tel után, készpiz
mény, 50 kg-os z

2. Gerge

300 kg Siám Pa
egy havi váll

Füger, Friedrich
Heinrich

magyarvonatkozáni
képei
lásd
z
Iml.

csapot. le. Jelzése alól jobbra összevont betűkkel: »AS«.

Vászon, méretei 21·8 : 26·8 cm.

1884: VII. 245. — 1885: VII. 245. — 1886 : VII. 245. — 1887: VII. 245. — 1888: VII. 245. — 1889: VII. 280. — 1890: VII. 280.

~~Bikkessy László hagyománya 1884. — Magy. Képt. 433. — Dep. új 57. — Ltsza 545.~~

— Magy. Képtár 433. — Dep. uj 57. — Uj lelt. sz. 545. — ~~Száma az~~ 1905. átv. jegyz. 559. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 2186. és a leltárban 3126. — Vámos Atyai Bikkesy László hagyománya 1884 április 3-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Bikkessy L. haz ~~[illegible]~~ 1877.

MR 433.
D. uj. 57.
Ujl. 545.

527

Füger Frigges

l.

Karniczylev

V. k. 491, 509,
569. l.

Füger

Kazinczy Ferenc levele-
zése. VII. K. Bpest 1896.
438,590 l.

KAZINCZY FERENCZ LEVELEZÉSE.

VII. KÖTET.

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

BUDAPEST, 1896.

Früger Frigyes

festő

l. Kazinczy Ferenc

levelezése

VIII. k. 65. l.

ter ein. Sie würde die Anzahl Ihrer Feinde vermehren, und in Ihrer Lage haben Sie nicht Feinde, sondern Freunde nöthig.

Hier die Recension von V[irág]s Thalia.[1] Benehmen Sie ihr die Unrichtigkeit des Stils u. der Ausarbeitung das Unreife.

Leben Sie wohl; ich umarme Sie mit aller Gluth der heiligsten Freundschaft.

[Eredetije a M. Tud. Akad. könyvtárában: M. Irod. Lev. 4r. 115. sz.]

[1] Ez a bírálat nem e levélhez van mellékelve, l. a 2433. sz. levelet.

Füger

l.

Kazinczy Ferenc

levelezése

X k. 170, 175,
180, 195, 239. l.

Semayer Vilibald IX 187

Füger

Kazinczy Ferenc levelezése

XI. k. 175. l.

435, 459, 498, 531. l

Kéménd 15a Junii 1814.

Kedves Tiszteletes Uram!

A' Mondolatot mulatsággal olvastam, nem lehet tagadni hogy sok elmésséggel vagyon írva, de gyenge fele is vagyon a' könyvnek mint minden Satyricusoknak. Ha szükséges is a' Statusba a' hajdunak 's hohérnak hivatalja, de ara nézve, a' ki azt viseli, méltán alatsonittó, 's közönségesen magokon is szokták hordozni nemtelen kötelességek bélyegit. Ebbe a' Casusba különösöbben, inkább interessál a' megveretett — — — —[2] verő, 's ha Tiszteletes Uramnak kezénél lennének az ő csapásainak tárgyai, Dayka és Kazinczy virágjai, instálom kevés időre ne sajnálya őket ezen expressusom által nékem el küldeni, ki is barátságába ajánlott vagyok változhatatlanul

Kedves Tiszteletes Uram

alázatos szolgája
Zeyk Miklós mpr.

[1] Hiányzik.

[2] Itt egy vagy két szó helye az eredetiben ki van szakítva.

Füger
festo

l.

Kaźniczy lew

XII. k. 225, 227,
509. l.

Filger

l. Kazimierz Lev

XIII. 30, 76, 84 l.

Füger

l.

Kazniczy lev.

XIV. k.

138, 190, 416, 419,

538. l.

Füger

l.

Kazinczy lev

XV.k 34.292, 304.l.

Füger

l. Kazinczy lev

XVIII. 422. 539. l.

Arany és ezüst hímzésu granatalmak, a zö

ÉSZI
AR

MŰVÉSZETI MUZEUM

ARSULAT KÖZLÖNYE

I

MAGYAR KIR. MINISTERIUM

BÓL

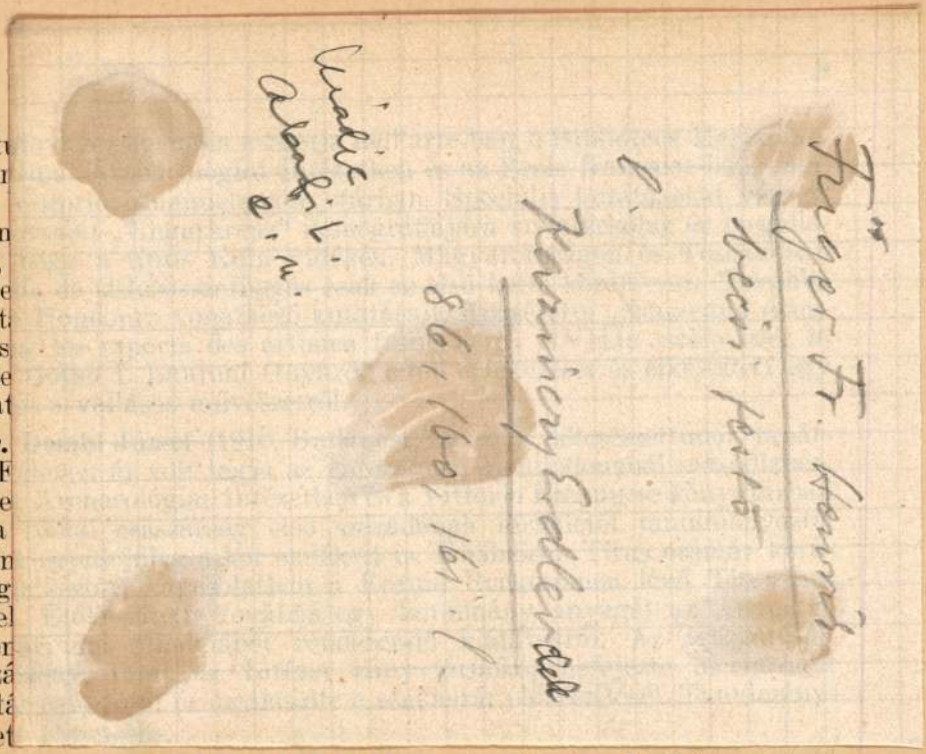

az Istitu
ban, a r
mint a
az úgyn
pította,
fordul e
folytatt
ments s
Cour de
dolgozat

Dr.
jelölt. F
A néme
főleg a
valamin
val fog
dalívvel
bimiller
megbíz
könyvtá
utat tet

ultravioletten Bestrahlungen". Befejezés előtt állanak „Stufenfotometriás módszer a dohányzással a szervezetbe vitt nikotin meghatározására" és „A nikotinmentesített dohány és cigaretta értékmeghatározása" című dolgozatai. Könyvtári kutatást végzett a bécsi nagy könyvtárakon kívül az egyetemi intézetek szakkönyvtáraiban, valamint az Österreichische Tabakregie könyvtárában „A dohány minőségének megjavítására szolgáló módszerek a szabadalmak tükrében" című nagyobb munkájához. Végül anyaggyüjtést végzett „A dohány analítikája" és „A dohány kémiája és biokémiája" címen írandó monográfiáihoz is.

Dr. Bibó István (1911, Budapest, ref.), jogtudományi és sub auspiciis Gubernatoris államtudományi doktor, ügyvédjelölt, Szegedről (Horváth Barna professzor). Egészévi ösztöndíjas. Jogbölcseleti és nemzetközi jogi kutatásokat és tanulmányokat végzett. Látogatta a bécsi egyetem jogi és bölcsészeti karának előadásait. Verdross professzor jogbölcseleti szemináriumában „Rechtsbegriff und Zwangstheorie" címen két előadást tartott. Elkészült „Kényszer, jog, szabadság" című jogelméleti tanulmányának magyarnyelvű kézirata és ugyane tanulmány németnyelvű kéziratának egy része. Szintén német nyelven írta meg „Természetjogi tételek a tiszta jogban" című jogelméleti tanulmányának egy részét. Verdross professzor nemzetközi jogi szemináriumában „Unrechtsfolge im Völkerrecht" címen tartott előadást.

Füger Heinrich

festő

l.

Kremnéplit

52. l.

871

I.
387.

871. Olasz festő.

A XVII. századból.

Angyal.

A vállig látható angyal jobbra fordult, szembe néz és ég felé tekint. Göndör haja világosszőke, szárnyai pedig vörösek.

Vászonra huzott papiros, méretei 26·5 : 18·5 cm. — Mündler: XI. 36.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: VI. 34. *A. Correggio:* Studium eines Engelkopfes. — 1815: VII. 28. *A. Correggio:* Studium eines Engelkopfes. — 1835: XIV. 8. *A. Correggio:* Studium eines Engelkopfes. — 1844: XI. 29. *Ant. Allegri Correggio:* Studium eines Engelkopfes. — 1865, 1866, 1867, 1869: XI. 36. *Allegri Correggio Ant.:* Angyalfejtanulmány.

Füger. Friedrich Henrik

Életrajza:

Ligeti Antal: A Nemzeti Múzeum Képcsarnokának ismertető lajstroma. Buda. 1870. 11. l.

Fenti képcsarnokban, tőle Bacsányi János, író arcképe

T. 7059.

ztgyerek képez csoportot, kik
alnak, a háttérben pedig hu-

20.5: 30.8 cm.

-902.
02-1.

Füger Henrik

MAGYAR MUVESZET
1928. 20, 132, 643

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Füger

l.

Meller Ferenczy

Y. élete és munkái

ne Tört Élet 1905

33, 46, 162. l.

nek és nyilatkozatak idevonatkozó
[illegible] vizsgálat tárgyává tette a felnöttek, a

A debreceni tudományegyetem bölcsészettudományi karáról:

Dr. Barna Béla (1909, Máramarossziget, ref.), okl. középiskolai tanár, egyetemi tb. tanársegéd (prof. Dávid), 400 pengő belföldi kutatási ösztöndíjat élvezett. A komplex-változós medium aritmetiko-geometrikum elméletével foglalkozott. Kimutatta, hogy az ú. n. *Lagrange*-féle differenciálegyenlet elméletének tekintetbevétele nélkül, az általa elemi függvénytani úton általánosított egy határértéktétel segítségével el lehet jutni a med. ar. geom. jellegzetes tulajdonságaihoz anélkül, hogy az algorithmus szokásos, ϑ-sorok segítségével történő uniformizálását elvégeznők. Eljárása során a modul-függvényre vonatkozó transzformáció-képletekhez is eljutott. Dolgozata a Journal für die reine und angewandte Mathematik szaklapban jelenik meg.

Dr. Noszky Jenő (1909, Késmárk, ág. ev.), okleveles középiskolai tanár, tb. tanársegéd (prof. Telegdi-Roth). 1933 szeptember hónapjában mintegy három hétig tartó geológiai felvevő- és gyüjtőkiránduláson volt Zircen és környékén. Az itt szerzett megfigyelési anyagnak és a gyüjtött paleontológiai anyagnak feldolgozásával foglalkozott októbertól március közepéig. Az alsókrétakorú rétegek Zirc-környéki ismeretlen előfordulásáról 1934 február 21-én előadást tartott a Magyarhoni Földtani Társulat szakülésén. A kutató [illegible]

Füger Heinrich

l. er S: Ar

Mel Estkapt Tät

1915 nie umtarto

BIHARKERESZT

Füger Henrik

festette az alábbi
székesegyház oltárkéjét

Mihályi Ernő dr:

A jubiláló pannonhalmi
székesegyház.
Pannonhalmi Szemle
1926. 42. l.

Füger

Kéfei Nyalkán

l.

Mihályifalnegyhin

Phalme 1934 46. l.

Füger

ismeretsége Bacsanyi-
val.

Mitrovics Gyula:
Kazinczy esztétikai
törekvései, Budapes-
ti Szemle - 1929. / 212 l.
febr.

Van szerencsém az 1937. évi november, december és 1938 évi január hónapokban esedékes lakbér befizethetése céljából 3 drb. csekklapot ide mellékelve megküldeni.

Maradok kiváló tisztelettel

Bihar Lóné

Füger Friedrich Heinrich

Perállag III.

1420. l.

egészítve. Japán . . . . . 5.—

802. KEREK DOBOZ FEDŐVEL. Teknőc. Japán . . . . . 10.—

		Kikiáltási ár pengőben
892.	KRIS. Díszesen faragott famarkolattal, fahüvelyben. Jáva (Hibás.)	15.—
893.	TŐR. Vésettdíszű sárgaréz hüvelyben. Török	10.—
894.	KALEM. (Toll és tintatartó.) Sárgaréz, vésett díszítéssel. Török	15.—
895.	YATATE. ÍRÓSZERTARTÓ. Bronz. Japán	15.—
896.	YATATE. TUSTARTÓ. Bronz, vésett díszítéssel. Japán	10.—
897.	HANDZSÁR. Berakott díszű csontmarkolattal, rézveretű bőrhüvelyben. Török	20.—
898.	FALI DÍSZTÁL. Bronz, maratott díszítéssel. Japán	30.—
899.	LEGYEZŐALAKÚ FALIDÍSZ. Fa, felrakott fémjelvényekkel. Japán (Hiányos és hibás.)	8.—
900.	SZEKRÉNYKE. Elefántcsont, gyöngyház berakással, ezüst foglalattal. Belső fiókjai aranylakk. Japán. (Hibás.) .	120.—
901.	VÁZA. Bronz, domború alakos dísszel. Japán. Egy pár	350.—
902.	FALIÓRA. Vöröslakkal díszített bronztokban, ütő szerkezettel, négy ónsúllyal. Kína (Hibás.)	80.—
903.	FÉMTÜKÖR. Fekete és aranylakk, tokban és állványon. Japán (Kissé hibás.) .	30.—
904.	ŐVCSAT. Ezüst filigran. 570 gr. Török	100.—
905.	FALIDÍSZ. Fekete-lakk, csont- és gyöngyház berakással. Japán (Hibás.) .	60.—
906.	POLCOS ASZTALKA. Faragott fa, rajta elefánt, hátán vitrinnel. Kina . . .	120.—

Füger Frigyes Henrik

Perálltörtképes

388, 419, 461 l.

ŐHELY FOLYTATÁSÁT:

a történt

rt:

Füger F. H. Wtháromi
Krisztus az Atyaörl
Klopstock Messias
illusztr.
Officium Rako-
crianum 1806.
Kiad. S. Crotkes

Rózsa Czetter S.

~~Friedrich John, 107, 108.~~

Frisch László 81. l.

Fuchsthaller Alajos
133. l.

Füger F. H.
~~27~~, 104, 109, 132, 133. l.

Magyar Művészettört.
Munkaközösség Évk.
1952. Bp. 1953.

1155

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eperjes	Jerenczrendiek tpl. belseje a nentély felé nézve

FRANZ F Ü G E I S , textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Börgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 421.- Herr FRANZ F Ü G E I S
Felvétel ideje: 1832. 10. Juny.
Hová vették fel: Szerdahely, 162.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve. 16. Győr, 1974

Füger, Friedrich Heinrich (1751-1818) MDK
festő

Batsányi János arcképe.

Erről készitett Friedrich John rézmetszetet, mely megjelent: Batsányi János Poetai Munkái Buda 1835, cimképe.
226. v.ö. 228. 31. jegyzet.
Repr: Batsányi János. John rézmetszete Füger festménye után.
225.o. 4. kép.

Rózsa György: Friedrich John és a magyar felvilágosodás irói.
Müv. Ért 1955. IV. 2.sz. 223-229.o.

Füger
festö

l.

Csatkaisoprommument

III. 98. l. ~~Uro~~
1935

DIE STEINBEARBEITUNG IN IHRER ENTWICKLUNG VOM 11. BIS ZUM 18. JAHRHUNDERT

VON

KARL FRIEDERICH

DR. ING. MÜNSTERBAUMEISTER, ULM

DR. BENNO FILSER VERLAG G.M.B.H. AUGSBURG

Füger, Fr. H

festi

l.

Csat.-Frey Wolkan Öst Kunsttopogr.

XXIV. k

137.1 -

Wien 1932

Die Denkmale
des polit. Bezirkes
Eisenstadt u. d. fr. Städte
u. " u. Rust.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
VEGYES MŰVEK.
320

Legrand, Louis. Notice sur un grès sculpté.
Paris, 1872.

4. ed.

Füger, Friedrich Heinrich

1751 – 1818.

Tanulmány a Klopstock illusztrációkhoz, rajz.

Szépm. Mur.

Delhaes Istvan emlékkiállítás

Bp 1910. 53. sz.

ran előfordul, hogy időről-időre egy-egy kiváló
izian, Leonardo, Michel Angelo, Raffael idején a
Vermeer, de Hooch, Eeckhout idején a XVII.
ens, Breughel idején flamand földön, Watteau,
ngres, Courbet, Millet idején Franciaországban,
mellett a közös törzsön egyidőben.
ázad második felében nálunk. Munkácsy mellett
Zichy, Szinyei, Lotz s igy tovább, magyar művé-
kor most különösen szépen van képviselve jelen
a *Zálogház* bevégzett példánya a Fónagy-féle
ez készült nagy tanulmánya, *A két család* amerikai
gyönyörü erdőrészlete, mely egy olasz művész
permanné volt, *Székely* Bertalan tanulmányai,

attestálva), Honthorst, Molenaer (Glück igazgat
szignálva, — Poelenburgh, (Hofstade de Gr
Steen, ifj. Teniers (hasonlókép Hofstade de Gr
olaszok között is sok az érdekes darab, majd mi
seppe Fiocco, Suida tanár bizonylatával van
(XVI. sz.), Carlo Dolci (XVII. sz.), Lorenzo Lip
tanitványának *Madonnája*, Moretto (XVII. sz.),
sz.), Santi di Tito, Girolamo Siciolante (XVI. s
csak kettőt emelünk ki, egy XVI. századi mi
Uden közös munkáját, mely az 1927 belga kiá
Balen, a tájképet Lucas Van Uden festette. Va
torból előkerült Boucher (a gáláns festő szokot
a XVII. század jeles arcképfestője, aki jansenist
tette meg, ugy Antoine Pesne-nek tulajdonitott
Frigyes idejében és Mányoki Ádám jó barátja,
tőt, Lenbachot, Amerlinget, Lampit, Pettenk
sokoldalu és gazdag külföldi mesterekben is a

De mindez csak a képekre vonatkozik.
Régi, reneszánsz és barokk-időből származó e
tunk be, XVII. századi diszserlegeket, ékszerta
muzeális értékeket, kupákat, poharakat, billiko
szász és bécsi porcellánt és fajánszot, főleg kele

Füger, Heinrich Friedrich

Heilbronn

1751 dec 8 1818 Bécs nov 5

Tanul: Bécs, Stuttgart lipsco

1774-ből Bécsben mint

1795 a képzm akad. } igazg.

1806 a csán. képt.

Lázd

Szépm. Múz.

graf. ort. 63. kiáll

(1932)

81. sz. 180. sz.

Allegorikus kompozíció

eczetrajz

Kompozíció, szépie

F,

H

sklingt

Tindem

6 ff

Hen d a Fn

LJ

Füger, Friedrich Heinrich

1751 — 1818.

Lásd

Képm. Múz.

régi képt. kat.

1937. 106. l.

Bethsabé a fürdőben

(1784 körül)

vegyes tus

01

Füger H

fertő

nincs céd

John F.

rezin

Bacsányi János

arckepe

Megjelent Batsányi János poétai munkáji. Buda 1835

Repr.

Szinnyei Ferenc dr

Bacsányi János

(1763–1845) M. Tört

Elektr. Bp. 1904.

100. l.

Füger, Frigges Henrik

festo

érétlegláid

Szinnyei Ferencdr

Bacsányi János

1763–1845. M.

Tört. Életr. Bp.

1904. 100-l. 208-l.

MOB kat. 1815. sz.

57

Bacsányi János és neje

Baumberg Gabriella arcképei a Értékbe

Mind a két kép a kanai muzeumban reprodukálva

című négyíves tanulmányát a Századok 1941. évi két utolsó számában tette közzé. „A magyar jobbágykérdés és a bécsi udvar az 1790-es években" című 3—4 íves dolgozata még folyó évben megjelenik a Történettudományi Intézet évkönyvében. „Magyar földesúr — román paraszt" című értekezése pedig egy német-, illetve olasznyelvű kiadványban fog megjelenni ugyancsak a közeljövőben. Előkészületben van a magyar vas- és gépipar százéves történetét levéltári anyag alapján tárgyaló nagyobb monográfiája.

Dr. Clauser Mihály (1911, Budapest, róm. kat.) főiskolai képesítésű könyvtári gyakornok Fitz József főigazgató úr ajánlása alapján 400 pengős belföldi tudományos kutató ösztöndíjat nyert az 1941/42. tanévre. Munkaterve a XVIII. századi magyar irodalom egy ízlésáramlatának, az ú. n. érzékeny műfajoknak vizsgálatát és fejlődéstörténeti szerepüknek feldolgozását célozta. Eredményei egy részét „Vándza Mihály" címmel az Erdélyi Múzeum 1942. évfolyamában tette közzé. Hasonló tárgyú értekezései jelentek meg más lapokban is: „Altorjai báró Apor Péter" (Ünnep, 1941. szeptember 15), „Die Rolle Ungarns in der südosteuropäischen Kulturgeschichte" (Donaueuropa, 1942, 8. sz.), „Festetich György (1755—1819)" (Kárpátmedence, 1942, 1. sz.), „Két ismeretlen RMK. könyv említése" (Magyar Könyvszemle, 1941, 190. l.). Több lapban jelentek meg könyvismertetései is.

25-ik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Vasárnapi Ujság.

Pest, junius 23-án 1872.

Előfizetési föltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 frt. — Fél évre 5 frt.
Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. — **Csupán Politikai Ujdonságok:** Egész évre 5 frt. — Fél évre 2 frt. 50 kr.

Hirdetési dijak, a **Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat** illetőleg: Egy négyszer hasábzott petit sor, vagy annak helye, egyszeri igtatásnál 10 krajczárba; háromszori vagy többszöri igtatásnál csak 7 krajczárba számittatik. — Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad **Bécsben: Oppelik Alajos,** Wollzeile Nr. 22. és **Haasenstein és Vogler,** Wollzeile Nr. 9. — **Bélyeg-dij,** külön minden igtatás után 30 krajczár.

Bacsányi Jánosné.

(1766–1839.)

Egy nemes szivü s emelkedett szellemü nő eszményi alakját mutatjuk be ma olvasóinknak, ki bár nem hazánk szülötte, s talán soha sem is látta Magyarország határait, szive vonzalma s e hazán rajongó szeretettel csüggő férje után magyar asszony vala, s bár német irónő, irodalmunkkal is összeköttetésben jött ennek egy nagyobb tehetségü mint szerencséjü bajnoka által, ki neki férje s az irodalomba bevezetője vala. Bacsányi Jánosné, született Baumberg Gabriela bécsi költőnő ez, kinek arczképét, irodalmi hagyományait, levelezéseit közelebbről Kancz és Hafner urak nemes fáradozásából s szives áldozatkészségéből nyerte meg az összes Bacsányi-iratokkal együtt akadémiánk. Ez iratok mellett az emlitett ajándékozó urak, kik a rég elhunyt költő pár levelezéseit s egész hagyatékát át meg át tanulmányozták, két életrajzi vázlatot is adtak, egy terjedelmesebbet Bacsányiról s egy kisebbet nejének férjhez menetele előtti életéről, midőn aztán saját életfolyama férjéébe olvadt.

Bacsányi Jánosné, Baumberg Flórián János cs. kir. udvari titkár és levéltár-igazgató és Rodius Krisztina leánya Gabriela (Mariánna), 1766. márcz. 24-dikén született Bécsben. Tehetsége fejlődését legkisebb gyermekkoráig visszakisérhetjük; négy éves korában Gellert minden meséjét könyv nélkül tudta; s még serdülő leányka volt, mikor maga is kezdett verseket irni és apjához irt költeményeivel, melyet ez Blumauerrel közlött, ki azt a „Musen-Almanach“ következő évi folyamában ki is adta, magára voná az irodalmi körök figyelmét is. Alxinger, Ratzky, Blumauer jártak apja házához, s a fejlődő leányka ezek társalgási körében folyvást táplálékot nyert fellengő szelleme irányának, s csakhamar legyőzhetlen szenvedélylyel csüngött a költészeten. Egy leánybarátság, a Pichler udvari tanácsos leányával, a termékeny s hires irónő Pichler Karolinával, — ki születési nevét irói névül azután is megtartotta, mikor Greinerné lett — még jobban kifejté Gabriela tehetségeit, s iránta nemsokára az udvarnál is némi figyelem ébredt, melyet egyes sikerült alkalmi költeménye annyira fokozott, hogy őt a császárné is ismerni kivánta s több izben kegyesen elfogadta.

BACSÁNYI JÁNOSNÉ. — (Egykoru festmény után.)

Egy esemény azonban csakhamar határozottabb irányt adott a fiatal nő lelkületének, s azzal együtt költészetének. A kilenczvenes évek elején a nála csak három évvel idősebb Bacsányival ismerkedett meg, kinek gyönyörü alakja, nyilt és eszes tekintete, szikrázó eleven szelleme s költői meleg kedélye egyszerre lángra lobbantá a költői hajlamokkal teljes leány szivét. A feltünő fiatal magyar költő vált eszményképévé, minőt addig még nem talált. S a mi eddig ugy látszik, még érintetlen hagyá a huszonöt éves leány szivét: dalaiban most egy rajongó szerelem hangja kezdett megjelenni, karöltve a szabadság eszméivel, melyekkel a ma forrongó korszakban, ugy látszik, szintén a magyar költő ismertette meg a bécsi német leányt, ki most hüs, bár csinos alkalmi költemények helyett a szabadság és szerelem ömlengéseivel lépett a folyóiratok és zsebkönyvek olvasói elé.

Bacsányit azonban, mint a Martinovicsék összeesküvőjének részesét vagy legalább tudóját, rövid pör után, egy évi várfogságra itélte a megrémült hatalom, melyet Kuffsteinban tölte ki. Megszabadulva ismét Bécsbe ment s megujitá viszonyát Gabrielájával. De

szükös anyagi viszonyai nem engedék oltárhoz lépni az egymást szerető párt. Bacsányinak nemhogy családfentartásra módja, de magának sem volt kenyere. Kevés időre azután mint napidijas vétetett föl a bankjegyhivatali irodába, miért (hogy éhen meghalni nem akart) hazájában annyi gyanusitásnak volt kitéve. De ez is sokkal szegényebb s panaszosabb kenyér volt, hogysem nősülhetett volna. Gabriela körül a közben egy gazdag kérő forgolódott, kit különösen az anya pártfogolt, különben is ellensége a Bacsányival való viszonynak. Szerencsére az apa ismerte s becsülte Bacsányit, s ha neje ellen nem tehetett is, legalább támogatta leányát, az előbb unott, majd kiállhatatlan, végre gyülölt kérő (egy rendőrhivatalnok) ostromainak való ellenállásban. A szerelem határozottsága győzött, nyilt kényszert az anya sem akart alkalmazni s Gabriela végre kiadhatott utált kérőjén, a nélkül, hogy Bacsányit máshol, mint társaságokban látnia szabad lett volna

1801-ben meghalt atyja. Halálos ágyán megáldotta leányát s szivbeli frigyét; áldását küldé Bacsányinak is, s neki — emlékül — egy öltöző uj fekete ruhát hagyott. Az anya, szabadulva az apai ellenörségtől, ismét kezdé szorongatni leányát, ki még mind pártában maradt, bár tul a harmincz éven s nem egy ugynevezett szerencse kinálkozott volna neki. De e szorongatás sem tartott soká. Baumbergné még azon évben követte férjét a sirba. S az egyedül maradt leánynak, a két temetés után egész öröksége nyolczszáz és egynehány forint kész pénzből állott, az is nagyobb részt bankpapirokban, melyeknek értéke már akkor ingadozni kezdett. Bacsányi sem volt gazdagabb, s ily viszonyok közt alig lehetett szó házasságról. Kölcsönös megegyezésből csak ritkán látták egymást, de gyakran váltottak leveleket, tele hü és tiszta szerelemmel; mig Bacsányi helyzete némileg javulván s az ifjuság éveit is inkább és inkább tova tünni látva, az élet rózsáit még szaggatni akarván, ha hervadó ban is, Bacsányi végre 1805-ben oltárhoz vezeté e ritka nőt, kinek szelleménél csak szive s elméjénél csak hüsége volt nagyobb. Szegények voltak ezután is; de Beranger szava, hogy „husz évvel éden a padlás-szoba“ nemcsak a husz évről, hanem a szerelemről is áll. E nemes és emelkedett lelkü nő megértette Bacsányit s együtt szárnyalt vele eszményei világába, enyhitette a hazafi és az ember fájdalmait, vigasztalta csalódásaiért s fentartotta olykori csüggedezéseiben. Őrangyala volt a szó teljes értelmében s Bacsányi ezt ezerszer elismerte, mig birta s miután elveszté őt.

Bacsányit szorgalma és tehetsége fokozatosan emelték mégis a hivatali lépcsőzeten, s 1807-ben végre 1000 fr. fizetésbe jutott. Házukba némi jóllét kezde beköltözni. Fájdalom, e jobblét csak rövid ideig tartott. Napoleon Bécsig jött hóditásaiban (1809.) s diadalmas seregei Magyarország földére léptek. A magyarokhoz intézett ismeretes proklamációja végzetessé vált Bacsányinak. A franczia forradalmi eszméken táplálkozott szellem a bécsi hivatal nyügeinek örökre lerázására eljöttnek vélte az időt, s oda kölcsönzé tollát a proklamáczió leforditására, melyben egy idegen hóditó, a szabadság nevében, a Rákosra királyválasztásra hivja a magyar nemzetet.

Napoleon Bécsből visszavonulván, Bacsányinak sem lehetett ott maradása s a franczia sereg oltalma alatt elhagyta Bécset — s imádott nejét, kit hirtelenében nem vihetett magával. Párisból irt levelei s Gabriela válaszai tanusitják szerelmök és hüségök változatlan maradtát; szép emlékei két nemes és vénülni nem tudó sziv önfeláldozó szenvedélyének egymás iránt. A visszatérhetés reménye örökre elmetszettnek látszék s elhatározták, hogy Gabriela is kövesse számüzött férjét, ki Párisban némi nyugpénzt (2000 frankot) huzott, mely számára élete végeig biztositva lőn. Bacsányiné tehát pénzé tette minden ingóságait s 1811. tavaszán Párisba érkezett. Itt éltek, csöndes egyszerüségben, bár a társaságban is ismeretesek, könyvek s tanulmányok és irodalmi munkálatok közepett. A honvágy azonban erőt vett mindkettőn s 1814-ben Bacsányiné Bécsbe utazott, azon — csak kettejök előtt ismertes — elhatározással, hogy férje hazatérhetésének utját egyengesse. E höslelkü nő, ki galambszelidsége s ábrándos lelkülete mellett férfias elhatározásra, sőt tettre is mindig képes volt, nem rettent vissza ily küldetés nehézségeitől sem. Metternich herczeg (az akkor már mindenható miniszter), sőt maga Ferencz császár is kegyelmesen fogadta a kérelmezőt, ki előljáróban magának kért kegypénzt s még férje hazatérhetését nem is emlitette. Napoleon azonban visszatért Elbából; Európa — s Bécs — ujra reszketett; s Bacsányiné reményei megint alább szállottak. Leveleik Gabrielának ismét férjéhez visszamenetelérőll szólanak, s a világesemények zajában a viszontlátás reményét élvezi a Bacsányi-pár szive. De ez ábrándból egy váratlan esemény kegyetlenül riasztá föl. Párist a követséges hadak elfoglalták s Bacsányi 1815. augusztus 5-dikén az ausztriaiak által elfogatott s rövid bebörtönzés után, folytonos őrizet alatt, Brünnbe kisértetett. Fogságának szenvedései közt (kivált kezdetben) oly barbár kegyetlenséggel bántak vele, hogy az élet s a kényelem legelső szükségeit is megtagadták tőle, egy sem volt oly elviselhetlen, mint távolléte Gabrielától. Bár a hü nő naponként irt neki, levelei részint eltévedtek, részint nem adattak kézbe s csak később jutott hozzájok. Több izben beteg volt; vizsgálat s kihallgatás alá vonatott; jövő sorsa felől emésztő bizonytalanságban tartatik. Neje, Bécsben, fáradhatlanul járt, ajtóról ajtóra, a hatalmasok pártfogásáért, kegyelemért, — hasztalan. Végre megengedték, hogy leveleket váltsanak, s ettől kezdve mindkettő megtalálta vigasztalását s reménységgel kezdé viselni a rájok mért szomoru sorsot. Egy évi fogság után végre, 1816. augusztus 8-kán szabadon bocsáttatott — a brünni fogházból, de csak tágasabb fogházba: Linzbe belebbeztetvén.

Hazájába visszatérni — sőt csak Bécsbe sem engedtetett meg. Ennyi szabadságot is neje buzgó közbenjárásának s önfeláldozó fáradozásainak köszönhetett, — ki a megszabadultat ölelni, Brünnbe sietett s onnan belebbezése helyére Linzbe kisérte, hova szept. 2-án érkeztek. Szenvedéseiknek azonban most sem volt vége. Bacsányinak Párisban lefoglalt iratai alapján (melyek csak utólagosan hozattak Bécsbe) uj vizsgálat rendeltetett ellene, uj kihallgatások alá vonatott s nejének, bár betegen, ismét Bécsbe kellett sietnie, hogy ott ujra kérelmezzen a hatalmasoknál; de egyelőre csak annyit eszközölhetett ki, hogy mindkettejök megrendült egészségének helyre állitására Badenbe mehessenek. Kegypénzétől megfosztva, szigoru körülmények közt, csak neje régi párfogóinak segélyeiből tengetve, nélkülözve éltek itt; a nő többet Bécsben, férje ügyében fáradozva, kérelmezve, kimerülve betegen maga is. Végre sikerült, hatalmas és jóakaró pártfogók segélyével, hallatlan utánjárás után kieszközölnie és pedig kettős kegyelmet: magának, mintha férje halva volna, hivatal-özvegyi kegydijt s férjének az engedélyt, hogy franczia kegypénzét ismét huzhassa. E kettős kegy véget vetett legalább szükségeiknek s Badent elhagyva, hogy számüzetésök szomoru helyére Linzbe visszamenjenek (1817. juliusában), legalább az élet gondjától megszabadulva tehették azt. A nő ugyan 1821-ben ismét elveszté kegydiját — s azt, ismételt kérelmei daczára sem nyerhette megint vissza, — de Bacsányi kegypénzéből, szüken bár, megélhettek — öreg napjaikra.

Öregek voltak mind a ketten. Nemcsak a kor (tul a hatvan éven), még inkább a testi és lelkiszenvedések s hányattatások vénitették meg. Nélkülözések, majdnem nyomor közepette haladtak az élet zord tele felé, szomoru fogságukban. Csak szerelmök és hüségök melengeté még agg napjaikat. Gabrielát a kiállott szenvedések megtörték. Éveken át közelebb állott a halálhoz mint az élethez. S 1839. jul. 24-én, több évi sorvadás után, lehunyta egykor oly szép szemeit s kilehelte mind végig oly nemes lelkét. Férje mint tudjuk, 6 év mulva (1845. máj. 11-én) követte őt sirjába, a linzi köztemetőben.

Igy élt s halt meg Baumberg Gabriela, egy bécsi Sapho, egy magyar költő szerelme és vigasza. Barátnője, Pichler Karolina, ki őt túlélte, szép nekrologját igy végzi róla: „Csöndesen s elfeledve az egykoz őt bámuló világtól, aludt ki az osztrák költészet egének e kedves csillaga, mely első feltüntével oly szép reményeket ébresztett vele — nyomtalan ködhomályba. Hogy férje (egy nemes magyar iró s hazafi) szerelmében boldog volt: ez, annyi szenvedésektől hányatott életének egyetlen fénypontja. — De költeményei szép hagyomány az irodalomnak s megérdemelnék, hogy ma is ismerve és olvasva legyenek s visszakéressenek a feledéstől, mely reájok borult.“

—*á*—*r*—

Kis leányom sirja.

(Kun-Szent-Miklós 1872. május 4.)

Az ágy, a mint akkor vetettük néki,
A temetőben, most is még a régi.

Nem verte föl gyom, nem lepé csalán,
Szép zöld a pázsit ész'kos oldalán.

Szagos kakukfü nő rajt' s réti zsálya,
Kis méh örökké méztelten találja.

A lábtól ákász, fejtől rózsa-tő,
S repkény-befutva áll a néma kő.

Rá kis madár száll; fris csengésü dalját
Magok a bús fák is kedvtelve hallják,

S a temető felvídul a dalon,
Oly nyájas e virágos kis halom.

De délen puszta; lángját oda lövén,
Mint tűz-nyilat, az aszaló verőfény.

És nem maradván gyökerén nedű,
Mindenestől kivész a gyönge fü.

A puszta oldalt még madár sem üli,
Tikkadva langy szellő is elkerüli . . . .

— Oh kis lánykám, hogy elszomorodom
Félig vidám, félig zord sírodon!

És nem tudom: szivem' mi bántja inkább,
Az a vidám, vagy e sivár — a mit lát!

Bánt a derü, a zöld, mely rám nevet;
S a pusztaság is bánt a sir felett.

Eszembe jut sirod kétszínü dombján:
A rideg földnél hogy szivünk se' jobb ám.

Hol sebe volt: nem látszik meg a hely;
Egyik felől virág takarja el,

Másik felől az élet forró napja
Érzéketlen kopárra változtatja.

48. SZÁM. 1894. 797. l. lépel BUDAPEST, DECZEMBER 2. 41. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSAGOK együtt { egész évre **12** frt, félévre **6** ·
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre **8** frt, félévre **4** ·
Csupán a POLITIKAI UJDONSAGOK { egész evre **5.—**, félévre **2.50**
Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

BACSÁNYI JÁNOS ÉS FELESÉGE.

Bacsányi jánosné *Baumberg* Gabriella két, kevéssé ismert arczképét mutatjuk be ezúttal s evvel együtt Bacsányi János képét is fölelevenítjük olvasóink emlékezetében; Baumberg Gabriella ránk nézve épen abból az okból érdekes, mivel neje volt e sokat szenvedett magyar írónak. E házasság megkötésével két költői lélek fűződött egymáshoz, s bizonynyal mindkettőnek szüksége volt arra a szívós kitartásra, melyet a megpróbáltatás reájuk mért. Bacsányit szókimondó bátorsága, nyílt természete, férfias fellépése, legfőként pedig büszke önérzete tették összeférhetetlenné azokra nézve, a kikkel sűrűbben érintkezett. E miatt kellett a «Magyar Múzeum», ez első tudományos és aránylag magas színvonalon levő folyóiratunk szerkesztésétől visszalépnie Kazinczynak, mert a két önérzetes ifjú iró — mint két hegyes tőr — sehogysem fért össze. Bacsányi — mint tudva van — a korabeli írók akármelyikével könnyen kiállotta a versenyt eszthetikai ízlésére és tehetségére nézve. A franczia irodalomnak egyik legalaposabb ismerője volt, s nemcsak a philosophusokat és költőket, hanem a politikusak műveit is tanulmányozta. Nem csuda, ha a forradalmi eszmék először az ő lantján szólaltak meg nálunk. Ő követelt jogokat a jobbágyság részére, mely a «rabságnak kínos kötelében» nyögött. Általában költészetét egészen áthatotta a franczia szellem, s mikor forradalmi költeménye: «A francziaországi változásokra» czim alatt a «Magyar Múzeum» II. kötetében megjelent, ezzel hányattatása is megkezdődött. Előbb párbajra hívta ki hivatali főnökét, ki azt visszautasította, mert nem tartá méltónak magához, hogy egy nem nemes családból származott ifjúval vivjon; majd az ármány kezdte meg aknamunkáját ellene, minek az lett a következménye, hogy 1793-ban elvesztette állását. 1794-ben gróf Forgács Miklós nyitrai főispánnál talált menedéket; 1795-ben elfogták és a Martinovics-féle ügy részeseként törvény elé állították, s ha a vád alól fölmentették is, a börtön falaira írt szenvedélyes kifakadásaiért s önvédelmében tanusított «veszedelmes» elveiért egy évi fogházra ítélték s vasra verve Kufsteinba vitték.

Bacsányi ez évet folytonos tépelődés közepette élte át. A soha véget érni nem akaró hosszú napok komor egyhangúsága érzékeny lelkét megható panaszra ragadja. Mikor «némulva szendereg a világ», s minden csendes: őt csak a gyengén fénylő hold sugárai vigasztalják.

Füger Frigyes Henrik 1807-iki festménye.

Klein de Muntii 1791-iki festménye.

BACSÁNYINÉ BAUMBERG GABRIELLA ASSZONYKORI ÉS LEÁNYKORI ARCZKÉPE. — Bubics Zsigmond püspök birtokában levő festmények után.

Füger Heinr.

Almatlanúl tölti az éjjeleket s hallgatja a szél sivítását, mely mintha panaszát eljuttatná a hazába.

Kiszabadulása után újra kezdette életpályáját. Nem volt senkije, mint mikor először az írók közé állott. De tehetsége, férfias bátorsága, daczos jelleme utat törtek számára. Élnie kellett s így hivatal után nézett. Magyarországba vissza nem jöhetett. Itt síri csend volt akkor az irodalom terén, ő pedig írói pályáját akarta folytatni. Bécsben kapott alkalmazást a bankhivatalnál, mint tiszt. Így anyagilag biztosítva érezvén magát, újra az írói világ sodrába jutott s megkezdte a «Magyar Minerva» czímű nagy fontosságú vállalatot magyar írótársainak költségén Ányos Pál munkáival. Egyidejűleg megismerkedett *Blumauer* Alajossal, a német költővel, ki őt *Baumberg* udvari tanácsos házába is bevezette.

Baumberg udvari tanácsos szalonja akkoriban a bécsi előkelő társaság gyülekezőhelye volt. A szellemi élet kiváló munkásai: irók, költők, művészek ebben a vendégszerető körben találkoztak, melyben aztán a méltányos kritika mértékével megrostálták a mű- és könyvpiacz jelenségeit. Természetes, hogy e körben az irodalom volt a fő, mert a házikisasszony, *Baumberg Gabriella*, számot tevő költőnő volt, kinek mindenki kedvében akart járni. Az öregek beczézgették, a fiatalok imádták, mert az ifjú hölgy nemcsak szellemes, hanem szép leány is volt.

Az 1766-ban született Baumberg Gabriella leánykori képét *Klein de Muntii* örökítette meg, melyet 1791-ben festett. Ez a név valószinüleg csak álnév, mert teljesen ismeretlen. Nem lehetetlen, hogy valamelyik Bécsben tartózkodó franczia művész vette fel ideiglenesen e nevet, mert akkoriban a francziák nem igen örvendettek ott népszerüségnek. A leány arcza nagyon csinos; magas, nyilt homloka gondolkodóra vall; beszédes szemei igen okos kifejezésüek. Szalag köti le bodros, fürtös haját, a mely viselet az akkori romantikus izlésnek teljesen megfelel. A festményt egészen franczia szellem lengi át, ecsetkezelése kissé merész, de biztos, és a rendkivül pikáns tónus még érdekesebbé teszi.

Nem csoda, ha e szép és költői lelkületü leány Bacsányinak megtetszett, s hogy a szabad szellemü és daliás termetü magyar költő megjelenése is mély hatást tett a fiatal hölgy lelki világára. A költőnő eszménye ezentúl csak a szellem és a szabadság lett. Bacsányi eleinte nem is mert házasságra gondolni, mivel szerény állása óriási anyagi akadályt gördített terve elé; más részt pedig a nagy tekintélyü udvari tanácsos leányának kezére sok előkelő és udvari ember pályázott. Bacsányi 1805-ben a pénzügyi igazgatóságnál fogalmazó lett, s egyszersmind a fenforgott akadályokat is sikerült elháritania, s így meg ugyanazon évben oltár elé lépett szive választottjával.

Négy évig éltek igy együtt, de már 1809-ben, midőn Napoleon Bécset megszállotta: családi nyugalmuknak is vége lett. A békekötés után Bacsányi is kiment a francziákkal Párisba, honnét azonban csalódottan tért vissza.

A párisi út előtt, 1807-ben, készült Bacsányiné másik arczképe, melyet *Füger* Frigyes Henrik festett. Füger akkor alapította meg hirnevét, mikor *Karolina* királynő arczképét lefestette Nápolyban s a királynő megbizásából Caserteben a könyvtárterem nyolcz freskóképét elkészítette. 1784-ben Bécsbe hivták, hol udvari festő, tanár, tanácsos és a képzőművészeti akadémia igazgatója lett. Eleinte merész modorú miniatüröket festett, aztán fogott csak az olajfestéshez, de ebben sem volt ment a modorosságtól, habár tekhnikája kitünő. Kortársai dicsérettel halmozták el s elsőrangu csillagot láttak benne a művészet egén. Ez az ünnepelt férfiú szintén tagja volt annak a fényes társaságnak, mely Baumberg udvari tanácsos vendégszerető házában volt együtt. Ő is ott ismerkedett meg Baumberg Gabriellával, kit már mint Bacsányi Jánosnét festett le.

Egykori olajfestmény után.

BACSÁNYI JÁNOS.

A nő fejéről kendő lóg alá, mely vállait eltakarja; bal kezében lantot tart, melyet jobbjával penget. Ez a hivatás, a költészet jelképe. A test tartása, a festési modor teljesen elüt az előbbi, leánykori képtől, s első pillanatra azt lehetne hinni, hogy két különböző nő arczképe van előttünk. Csak gondosabb megfigyelés után tapasztaljuk, hogy a szem kifejezése, az orr, a száj metszése ugyanaz, s ugyanazt a magas homlokot takarják itt el a fürtök, mely amott nyilt, szabad. Csak a test és a fej tartása más; azután nem ment a Füger-féle kép bizonyos szentimentálizmustól, mit a franczia modorban készült leánykori képen nem találunk.

Mikor Napoleon 1809-ben proklamácziót intézett a magyarokhoz, Bacsányit vádolták azzal, hogy e proklamácziót magyarra fordította. Vajjon igaz-e ez, a mint Kazinczy írva hagyta, vagy nem: maig sincs eldöntve. De annyi kétségtelen, hogy midőn a francziák 1809-ben Bécset megszállották: Bacsányi bármi úton-módon kezére járt az ellenséges seregnek, különben nem ment volna el a francziákkal s nem húzott volna a franczia pénztárból kegydíjat. Aztán, midőn Metternich Párisba benyomult: Bacsányi azonnal jelentkezni akart az osztrák sereg vezérénél; de mielőtt ezt megtehette volna, már hajnalban elfogták s két évig Brünnben fogságban tartották.

Felesége, a ki a szenvedések között is hű maradt hozzá, folyvást azon működött, hogy Bacsányit kiszabadítsa a fogságból. E végre minden követ megmozdított, hogy férje szenvedéseit enyhítse, s midőn sikert ért, férjét Linczbe belebbezték, hol együtt éltek, hűségesen megosztva egymással az élet örömeit és keserveit. A két arczképet oda is elvitték magukkal. Bacsányinénak 1839-ben, Bacsányinak 1845-ben Linczben bekövetkezett halála után a két kép egy magáncsalád birtokába jutott, majd *Bubics* Zzigmond kassai püspök tudomást vevén róluk, mind a kettőt megvette, s azóta a két arczkép ott diszeleg a kassai püspöki palotában, azok között a becses és érdekes műkincsek között, melyek mind a tulajdonosnak finom izlését, a szép művészetek iránt való nemes érdeklődését és nagy műveltségét bizonyítják.

Dr. NYÁRI SÁNDOR.

ERIK.

Finn elbeszélés. — Közli: Bán Aladár.

III.

Egy este virágos jó kedvvel tért haza Syöterpummi a városból. Azt beszélte, hogy nagyon jó üzletet csinált, melyből több ezerre menő nyereséget remél. Arra vállalkozott, hogy nagy mennyiségü zabot szállít jó áron, s mivel e gabonanem azon a vidéken igen olcsó volt, azt hitte, hogy biztos a számítása.

Ugyanazon estén jött Likszi is Erikhez. Erik markába nyomott Likszinek egy csomó pénzt. — «Menj, — mondotta, — és végy össze minden zabot a legolcsóbb áron, a mint csak lehet. Járj házról-házra, a hol nekem tartoznak; ebből a pénzből fizess foglalót. Aztán igérd meg, hogy hat hét mulva az egészet megkapják. Mondd, hogy a városbeli kereskedőknek ügynöke vagy. Ne mulaszsz el egy pillanatot se. Jó borravalót kapsz fáradságodért.»

Likszi teljesitette a parancsot. De egy kicsit furcsának tetszhetik, hogy Erik mindenét egy ilyen emberre bízta. Ennek két oka van. Először: a ki senkiben sem bízik, semmire sem megy; másodszor: holló a hollónak nem vájja ki a szemét.

A legközelebbi vasárnap Syöterpummi kihirdette a templom előtt, hogy ő zabot vesz ilyen és ilyen áron. Várt egy hétig, két hétig, de senki se jött hozzá zabot eladni. Akkor ő maga útnak indúlt megtudakolni: mi az oka ennek a furcsa dolognak. De mire a kerületet bejárta, a zab már mindenütt le volt foglalva. Syöterpumminak szorúlt a kapczája; már sok letelt a kiszabott időből és most idegen kerületekbe kellett mennie bevásárolni. De már ezekbe is eljutott a kósza hir, mily jó ára van a zabnak és Syöterpummi majdnem ugyanazon áron

Füger F. H. J.

rezmetszō

tovább

~~Falusy Zsigmond 33. l.~~

~~Fer Charles 12. l.~~

~~Fischer Antal 31. l.~~

~~Fischer, Cornelius 21. l.~~

Franck Johann 25. l.

Freysauf J. 9. l.

Füger Friedrich Heinrich 22. l.

34. l.

l.

R. M. Tört Képes katalogusa. 1922.

Batsányi János:

Mellig, hatnyolvzad balra, négyszögletes vonalkeretben. Rövid haja göndör s arcza s bajusza leberetvált. Körülcsavart nyakkendője fehér, mellfodra kissé látható s prémes kabátja zsinóros. A háttérben függöny lóg s balra az asztalon a négy folians mellett irattekeres van. Felirata a kép alatt:

„Batsányi"

alól balra: „H: Füger pinx:"
s jobbra: „F: John sc:"

Punctirozott, méretei a vonalkeretnek 10.8 : 8.6 Cm.
Füger H. képe után metszette: John F.

Ltsa 7030. (teljes felirattal) 1/93 N:o 22.
7928 (nér nelkül)

191/93 N:o 1621.

Füger H

lötérben, égnek emelt szemekkel, áll a
rczeg, kinek jobb keiében = parancsnoki
ardót látunk s a kinek millét a Mária
ek szalagját is viseli. Balról Habsburgi
ermelines palásttal s tollas sisakkal jelenik
állára tevé, a győzőt megkoszorúzza. Jobbra
zik, Galra a (földön ~~balra~~) heverő ellenséges had-
e nézi a jelenetet s a hátterben a legyőzött
kül. Az elötérben a ~~fold~~ főhercieg lábai-
ett sisakját, keztyüit s pajzsát veszszük észre
diszlenek. Feliratai a kép alatt három

Oesterreich

H. Füger"
engländ'schen Manier
und die in Aqua-
rzinger gestochen, 1799.

Károly fhg:

Allegoria a győzőre. A
teljesen vértbe öltözött föhe
botot s baljában egyenes k
Therézia rend díszíti, melyn
Rudolf ~~jelenik meg~~ vértben
meg s balját a főhercieg v
a német dalnok hárfát játs
vezér eszméletre térve meg rémül
ellenség boszút forralva menek
nál annak babérral díszít
mig a költő háta mögött fá
sorban:

„Karl
Erzherzog von
1796

alól balra: „Gemalt von
s jobbra: „Die Platte in de
ist von C. Pfeiffer
Tinta von A. He

Füger H

Károly fhg:

Allegoria a győzőre. Az előtérben, égnek emelt szemekkel, áll a teljesen vértbe öltözött főherczeg, kinek jobb kezében parancsnoki botot s baljában egyenes kardot látunk s a kinek mellét a Mária Therézia rend díszíti, melynek szalagját is viseli. Balról Habsburgi Rudolf ~~jelenik meg~~ vértben hermelines palásttal s tollas sisakkal jelenik meg s balját a főherczeg vállára teve, a győzőt megkoszorúzza. Jobbra a német dalnok hárfát játszik, balra a (földön ~~balra~~) heverő ellenséges hadvezér eszméletre térve meg rémülve nézi a jelenetet s a háttérben a legyőzött ellenség boszút forralva menekül. Az előtérben a ~~fold~~ főherczeg lábainál annak babérral díszített sisakját, keztyűit s pajzsát vesszük észre míg a költő háta mögött fák díszlenek. Feliratai a kép alatt három sorban:

„Karl
Erzherzog von Oesterreich
1796.

alól balra: „Gemalt von H. Füger"
s jobbra: „Die Platte in der engländ'schen Manier
ist von C. Pfeiffer und die in Aqua-
Tinta von A. Herzinger gestochen, 1799.

s a rév diszitésében: „Junker sculp."

Punktirozva, méretei 66: 50.2 c/m.

Ltsza 7689

55/93 N° 1855.

MDK

Führich

~~Führich~~

I. Ferenc és I. Ferdinánd, rajz /lit. Kriehuber/

Allgem. Handlungszeitschrift, 1835.ápr.25.
153 l.

HOMLOKZATRÉSZLET.

A NYIREGYHÁZI GÖR. KAT. EGYHÁZ BÉRPALOTÁJA. TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.

A NYIREGYHÁZI GÖR. KAT. EGYHÁZ BÉRPALOTÁJA.

FŐHOMLOKZAT.

TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.
ÉPÍTETTÉK: LÁSZLÓ TESTVÉREK.

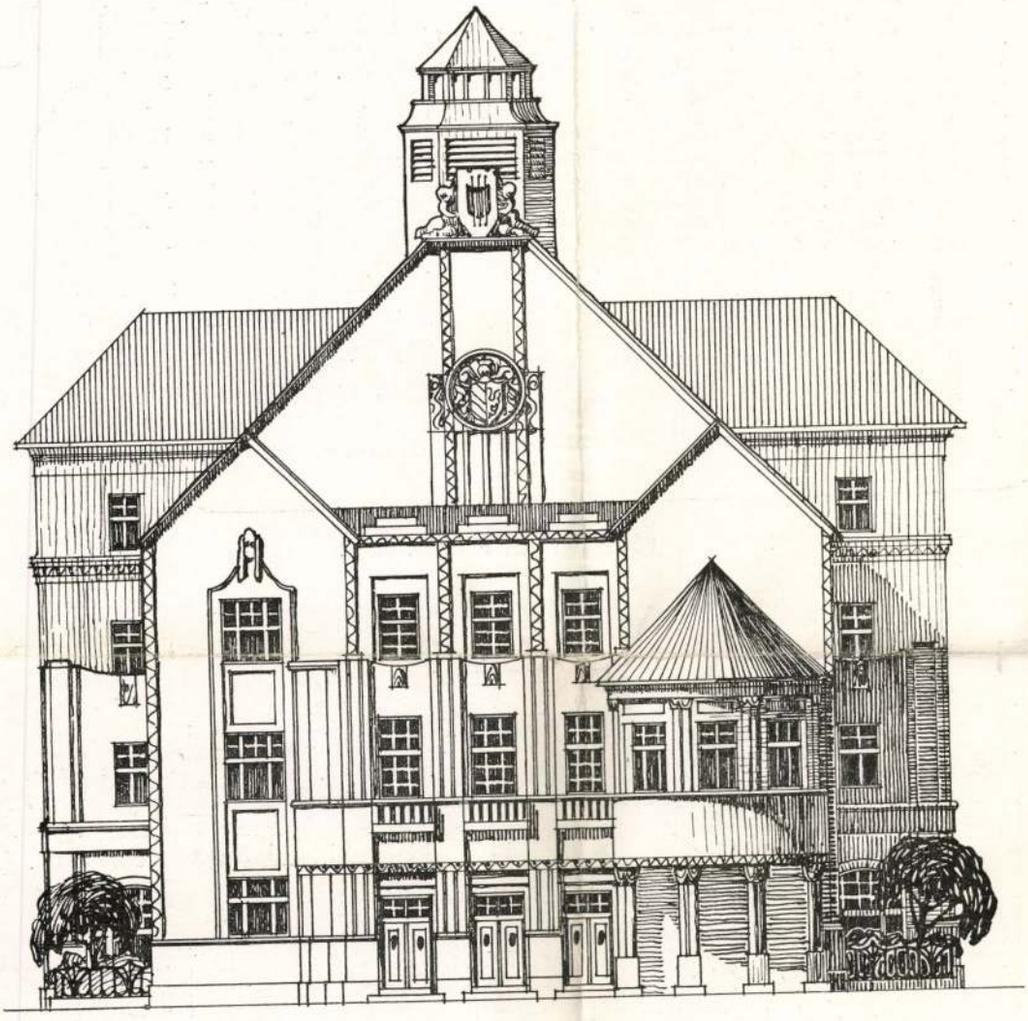

FŐHOMLOKZAT.

MEGVETT TERV. — JELIGE: UTOLSÓ.

FÜHRER MIKLÓS, BUDAPEST.

Szegedi zeneiskola épületének
tervpályázata.
Magyar Építőművészet
1910. 6-7. 11-14. l. képek

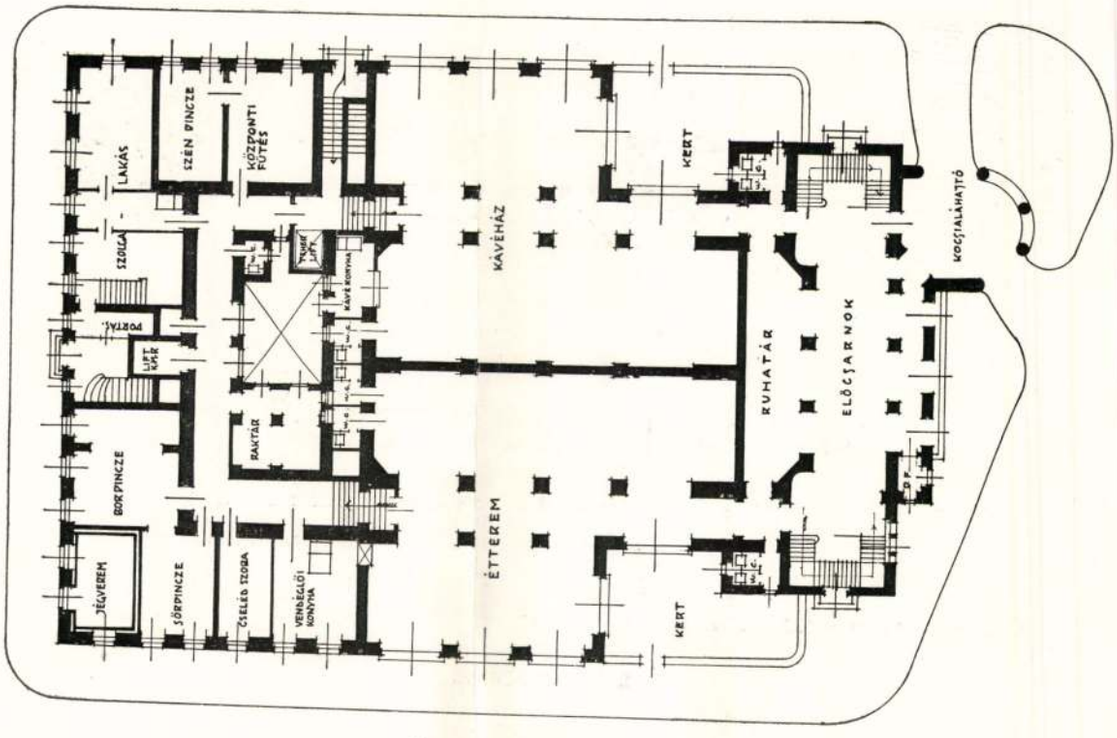

FÖLDSZINT- ÉS PINCEALAPRAJZ.

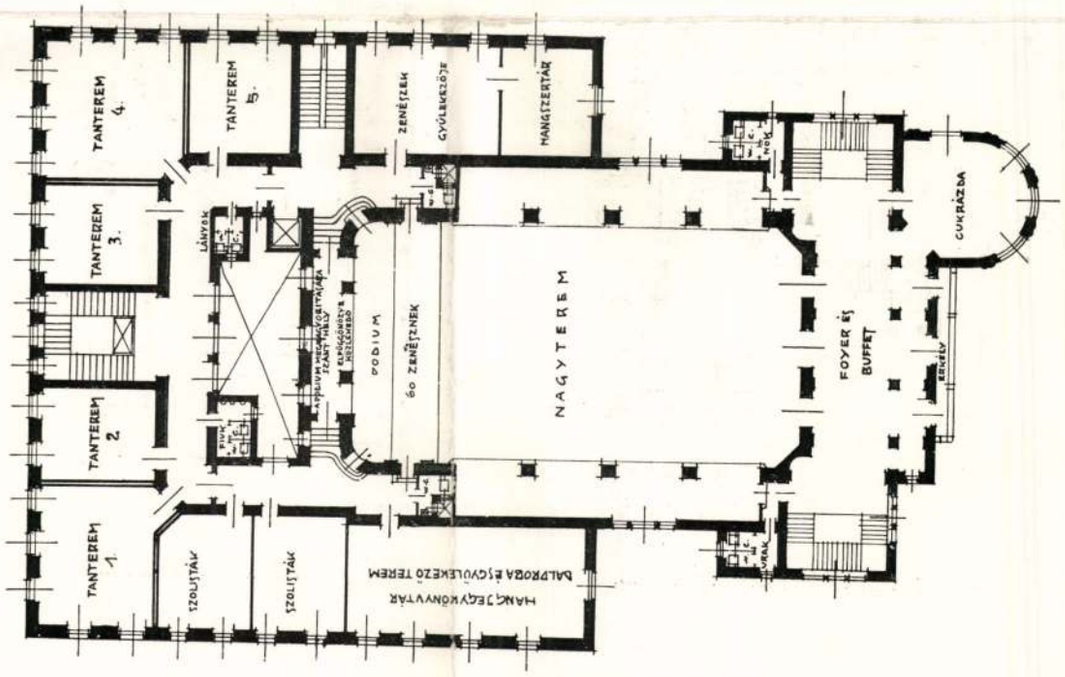

MEZZANINALAPRAJZ.

MEGVETT TERV. — JELIGE: UTOLSÓ.

FÜHRER MIKLÓS, BUDAPEST.

Führer Miklós

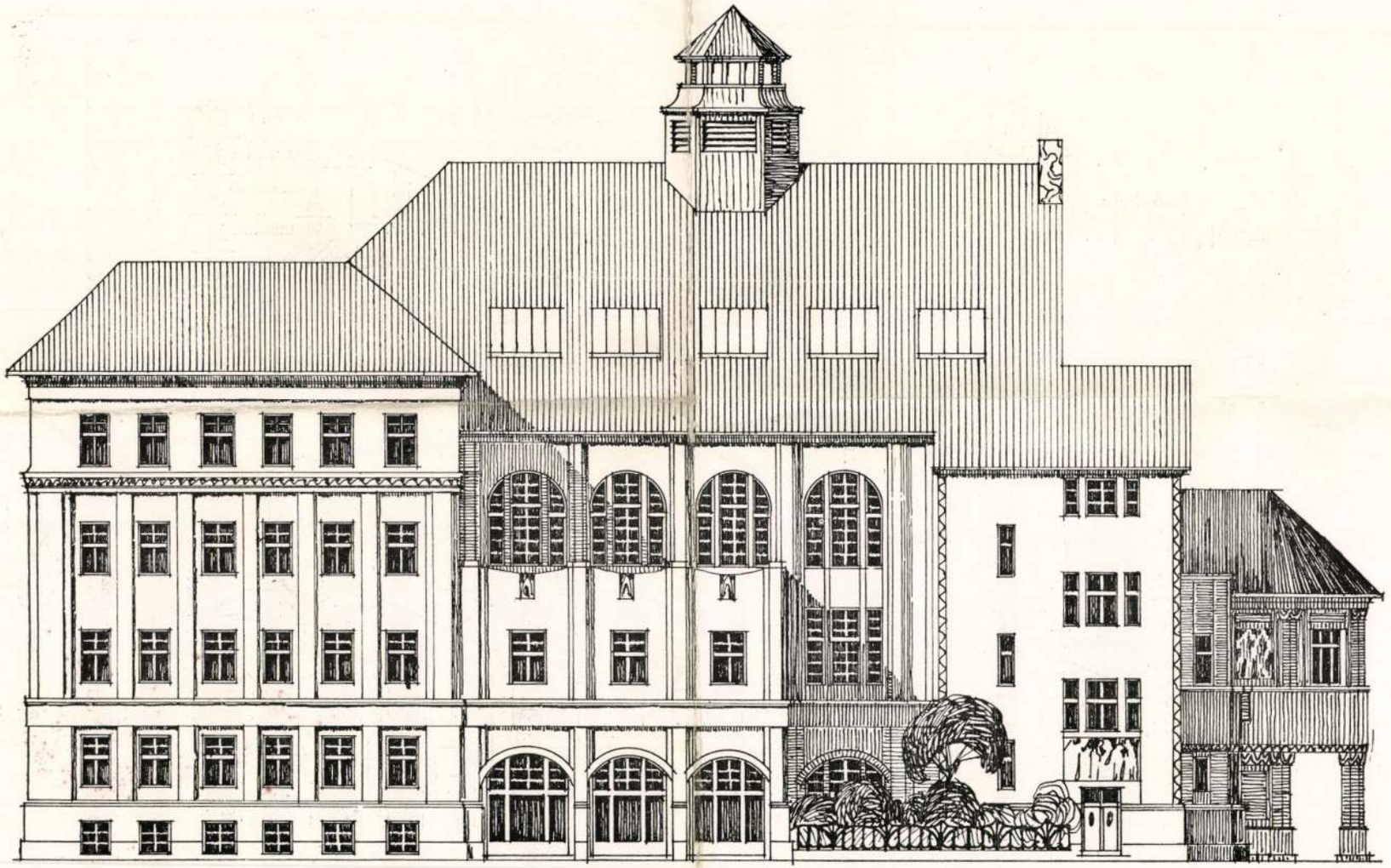

MEGVETT TERV. — JELIGE: UTOLSÓ. OLDALHOMLOKZAT. FÜHRER MIKLÓS, BUDAPEST.

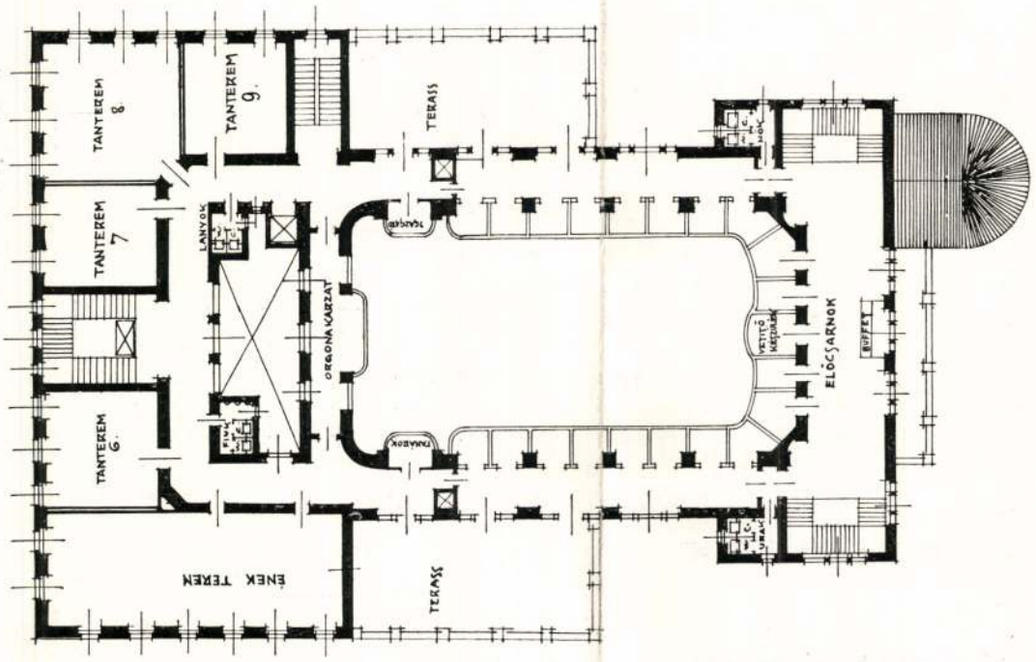

I. EM. ALAPRAJZ.

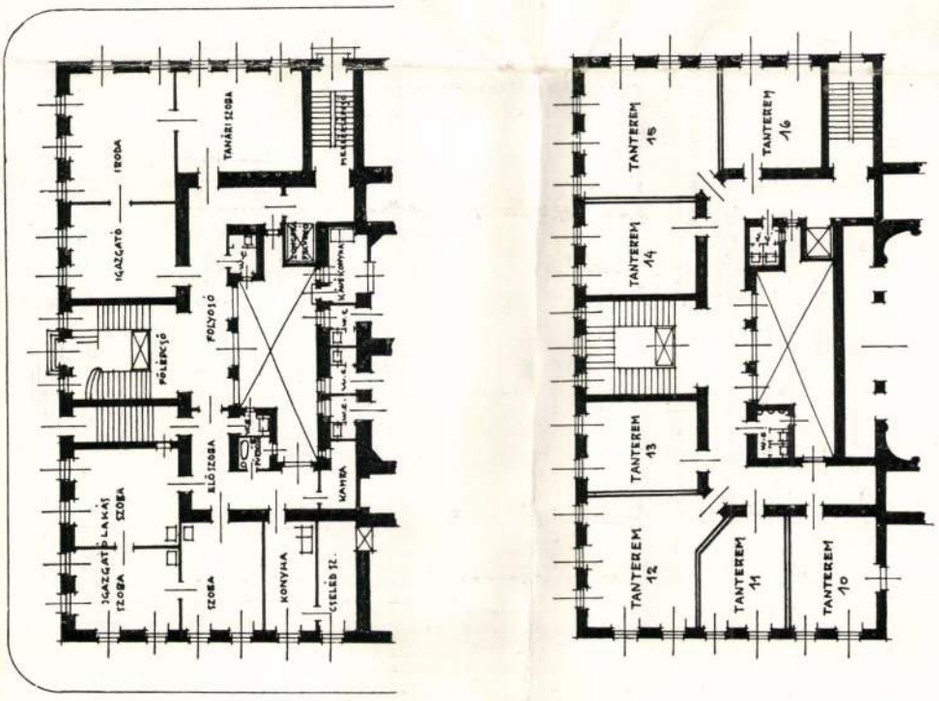

FÖLDSZINT ÉS II. EM. ALAPRAJZ.

MEGVETT TERV. — JELIGE: UTOLSÓ.

FÜHRER MIKLÓS, BUDAPEST.

JOSEF FÜRICH/CHRASTAVA U LIBEREC/, grafikus

A ~~ekk~~ csehekmáltal maguknak vallott németnevü grafikus tervezte az Oesterreichische Nationalbank 1863. jan.15-ről keltezett 10 Guldenes bankjegyét.Két idegen müvésztől fogadott el bankjegytervezetet a bank, ezek egyike volt ő,a másik Hegedüs László volt. 61.old.

DR.KUPA MIHÁLY: Magyar és Osztrák bankjegytervezők 61.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LXIV-LXV.évf. 1965-1966. Akad.Kiadó.Bpest. 1966

MDK

Führich, Joseph
(1800-1876)
német festő

Tieck „Genoveva"-jához készített romantikus rajzokat. Overbeck hatására a nazarénusokhoz csatlakozik.
Freskókat készített az Alt-Lerchenfeld-i templomba, részben maga, részben az ő terve alapján Leopold Kupelwieser (1796-1862)

Bermann, Moritz: Österreich-Ungarn im neunzehnten Jahrhundert, Wien 1884 604

JOSEF FÜHRICH, grafikus

A Privilegierte Oesterreichische National Bank 1863. jan.15-ről keltezett és kibocsátott 10 Guldenes bank jegyét Josef Führich rajzolta, és a nyomólemezeket X.Steifensang véste. 63.old.

DR.KUPA MIHÁLY: Magyar és Osztrák bankjegytervezők 61.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXIV-LXV.évf. 1965-1966
Akad.Kiadó, Bpest. 1966

JOSEP

Führich József

45. Némethy Lajos: Budapest-felsővízivárosi szent Annáról címzett plébániatemplom rövid történelme. Magyar Állam. 1876. szept. 26-i számában: »A két mellékoltár felett levő ablakokba, és pedig 1873-ban a keletibe és 1874-ben a nyugatiba nagybecsű és remek üvegfestmények helyeztettek, jótevők által összeadott költségen. Előbbit *Führich József* e célra készült rajza után, utóbbit *Kratzmann*, az országos képtár őre rajzolta. Üvegre mindkettőt, *Kratzmann Ede*, előbbinek fia és *Ulke*, a legjobb sikerrel festették.«

Schoen Annatempl. 57. l.

Buda műemlékeit alaposan kutatva ismertető, hősi halált halt Petrik Albert 1911-ben Pastemer véleményéhez csatlakozik (8). A főváros barokk műemlékeiről írva, Kutassy K. Róbert 1924-ben vázlatos rövidséggel fogalmazza meg ez egyházról, hogy azt a jezsuiták építették 1740-ben a zárdával együtt egy olasz mester tervei alapján (9). Molnár László, e templom plébánosa

Führich J.

Pög:

Füger F. Heinrich 42.

Pög: a haladó és reakciós erők harcának tükrözése a 19. s-i m. festészetben

Führich Josef

bécsi akad. tanáró

67. l.

Magyar Művészettört.

Munkaközösség Évk.

1951. Bp. 1952.

Rabinovszky M.:

A mű-i oktatás vezdetei M-on

1377

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eperjes,	Karaffa Cörtön a XVII. sztából (Városház hátsórásze)

Führich József

bécsi festő

l.

A Pesti Vármúzeum

1937. 7. n. 4. l.

Ó A KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA
S JUBILÁRIS KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

Hagyaljos

Dr. Szentiványi Gyula úrnak

Budapest

VI. Andrássy-út 41.

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTVE
927 NOV. 12
BUDAPEST 705

Führich Józef

beisi festő

l.

Schoen Hermina Rapol

8. l. – 14. l.

tohegyi [illegible]

[illegible]

1937

Führich Joseph 51

Schoen Anna templ.

KÁK TANÁCSÁTÓL.

Bizottsága

BUDAPEST

FÜHRICH, *Joseph von*, osztrák festő, * Kratzau 1800, † Bécs 1876. 1827—29-ig Rómában élt, ahol a nazarénus festőkhöz csatlakozott és a Villa Massimi Tasso-szobájának freskóit festette. 1834-től Bécsben élt, ahol az akadémia tanára lett. Overbeck mellett F. a nazarénus törekvések legkövetkezetesebb harcosa, aki azonban túlélve korát, stílusát kénytelen volt mind alacsonyabb igények szolgálatába állítani. Nagy falképsorozatainál (Bécs, altlerchenfeldi templom) és számos oltárképénél tökéletesebben érvényesül az olasz mestereken kívül Dürer hatása alatt is álló művészete keresetlen bensőségű, mély vallásos érzéstől áthatott, igen népszerűvé vált fametszetsorozataiban. — Irodalom: *Dreger* (Wien. 1912).

6.G.I.359/

Római sír V. 182.

Führich József

Gécsi akad. festőtanára

hárj Bert. tanára

Soldatits Ferenc a vararánus f.

than bíos

l.

Lykanemzromantika

108, ~~113~~, 115, 137,

138, 180. l.

Tek

Europa
Szolopterjesztő v

Budapest

V Vessződi

Führich Joseph
1800 – 1876.
Lüb. II. 35–37
IV, 150

Führich, Joseph

Ritter von:

festö

Vier Bücher von der Nachfolge Christi (Leipzig 1871) c. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Uj Magyar Sion

1875. VI. 70–76 l.

(Führich-féle munkadványok.)

PEST

Führer Richard MDK

Nefers hercegnő, gipsz

Tanulmány, gipsz

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

Führer Richard

MNK

Nefers hercegnő, repr.

Műcsarnok 1897. tavaszi kiáll.

FÜHRER RICHARD

63. Wulf Ede képmása. Gypsz-szobor
64. Tomory Pál kalocsai érsek. Gypsz-szobor "
65. Mellszobor.

Műcsarnok 1898.tav.nemzetk.kiállkat.12.oldal

MDK

Führer Richárd

Tavasszal, repr.

Mücsarnok 1898/99. téli kiáll. kat.

MDK

Führer Richárd

Tavasz és nyár, szobormü

Dr. Vándori K. képmása, mellszobor

KMT. 1898/99. téli kiáll. kat. 25.l.

MDK

Führer Rikhárd

Erős Jancsi, szob.mü

KMT 1898-99. téli kiáll.

Führer Richárd MDK

Villamos candellaber, repr.

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Führer Rihard

MDK

Tavasz és nyár, szobormü

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

Führer Rihárd

MDK

Erkel Sándor képmása, mellszobor

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

Führer Rihard

MDK

Erős Jancsi, szobormü

Mücsarnok 1898/99. téli kiáll.

MDK

Führer Richárd

Erkel Sándor képm. mellsz.

KMT 1898-99. téli kiáll. 24. o.

Führer Richárd MDK

Tavasszal, repr.

Mücsarnok 1898/99. téli kiáll.

MDK

Führer Richard

Női képmás.Gipszmellszobor.Magánt.
Férfi képmás.Gipszmellszobor.Magánt.

Képzőm.Társ.1899.tav.nemzetk.kiáll.41.l.

Hunter Richard

Mit Kehmes. Clipsmeilsenator. Agent.

Fürst Kehmes. Clipsmeilsenator. Agent.

Kehmes. Tars. 1500. tav. nonne k. Kiuli. ti. i.

MDK

Führer Richárd, szobrászm.

Női képmás. Gipszmellszobor.

Férfi képmás. " " "

KMK 1899. tav.nemzetk.kiáll. 41.l.

MDK

Führer Rikhárd

Villamos candellaber, repr.

Képzőm. Társ. 1899/1900. téli kiáll. kat.

MDK

Führer Richárd, szobrászm.
/nem Füredi? /

Táncosnö. Szobormü
Szfv. tulajdona.

Villamos Camelláber. Szobormü.

KMTárs. 1899-1900. Téli kiáll. Kat. 27.1.

Führer Rihárd MDK

Táncosnő, szobormü

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Führer Rihárd MDK

Villamos Candellaber, szobormü

Mücsarnok 1899/1900. téli kiáll.

KDK

Führer Rikhárd

'erenc József jub.díj. Mócsárnok, 1898. okt. 20.

97 l.

Führer Rikárd trobrás

(l. Füredi R.)

Magyar Sparmüvészet, 1899

4. sz. 168. o.

különfélék.

MDK

Führer Richard

Magyar kiállitó művészek névsora. Műcsarnok. 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDA

Führer Richárd

A polgármester fogadó szobája.
Mulcsarnok, 1899. 22. sz. 350 l.

Führer Rikárd MDK

szobrász

Művészi pályázat domborművekre.
Műcsarnok 1899.26.sz. 4o96412.o.

Fischer Richárd

V. F. 755/1899.

1899. dec. 16.

MDK

Führer /Füredi/ Rikárd

villamos girandole

Különfélék. Magyar Iparművészet, 1899. 169.l.

MDK

Führer Rikhard szobrász

Művészeti hirek. Mücs. 1900. 4.sz. 95. o.

MDK

Führer Rikárd

Ezüstéremmel tüntették ki a parisi világkiállitáson. /Művészi bronz- és vasöntvények oszt./

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiállitáson.

Magyar Iparművészet 1900. 357.l.

MDK

Führer Rikárd

Párisi kiáll. 1900.

Führer Rihárd MDK

szobrász

Szobrászmüvészek sérelma.
Mücsarnok 1900. 129.o.

Führer Richárd szobrász

M.D.K.

Elektromosság

repr.

György Kálmán: Az ipamüvészet a párisi kiállitáson
A világ iparmüvészete Párisban, 1900. Szerk. Pittler
Gamill és György Kálmán
Klny. Magyar Iparmüvészet 1900. évi folyamából

1111

M.D.K

FÜHRER Richárd, füredi szobrász
1873 - 1947.

Jókai
Madách
Tavasszal (1898.)

A M. N. Galéria ámagjegyzése I 1/a. r.
Bp. 1959. 132 - 133.

Führer Miklós és Wannen-
macher Fábián

A breznóbányai vigadó terveire hirdetett pályázaton az első 800 koronás díjat Führer Miklós & Wannenmacher Fábián, a 600 koronás második díjat Papp Gyula & Szabolcs Ferenc, a harmadik 400 koronás pályadíjat Harmincz M. Mihály nyerte el. A

135

város a kivitelre Führer & Wannenmacher terveit fogadta el.

Művészet 1909

135 l.

minis ced-

31 Fp.

I: 450.

31. Margaritone di Magnano követője.

A mester sz. Arezzoban 1236 körül. † ugyanott 1293-ban.

Feszület.

Az előtérben Krisztus függ a keresztfán. Lágyékát kendővel kötötték körül és sebeiből vér csepeg. A kereszten vörös tábla van IC és XC monogrammal. A háttérben piros tetejü épület emelkedik, udvarán két kerek toronynyal. A kép sarkaiban az aranyos ív fölött két angyal látható.

Fa, méretei 36 : 26 cm. — 1880 : IV. 2-iki jegyzék 53. *Ramboux J. A.:* 21, pag. 6. Margaritone von Arezzo: Christus mit drei Nägeln und übereinander geschlagenen Füssen ans Kreuz geheftet.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok az Orsz. Képtban:

1873: 48. *Schule von Siena,* XV. Jahrh.: Kreuzigung. — 1876, 1878, 1879: III. 110. *Olasz modor,* XIII. század: Krisztus a keresztfán. — 1881: 28. *Margaritone d'Arezzo:*

Führer Miklós

Führer, Nikolaus, Architekt, Fachredakteur, geb. 1873 in Nyíregyháza, absolvierte seine technischen Studien in Budapest, wo er seither als Architekt wirkt. Seit 1904 redigiert F. mit grossem Verständnis und seltener Umsicht das Fachorgan *Magyar Építőművészet* (Ungar. Baukunst), in dem er zahlreiche Beiträge publiziert. Selbständiges Werk: *Erdőben-Tisztáson* (In Wald und Flur, 1902).

Knick, I. 361. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Führer Miklós, építész Budapesten. A »Magyar Építőművészet« cz. művészeti folyóirat szerkesztője. 1909-ben a breznóbányai városi vigadó és szálloda tervpályázatán I. díjat, a sátoraljaújhelyi városháza tervpályázatán pedig II. díjat nyert. Tervei alapján úgy a fővárosban, mint a vidéken (főleg Nyíregyházán), több szálloda, bérpalota és lakóház épült.

Magyar Építőművészet. 1909. 3. sz. (A breznóbányai városi vigadó és szálloda tervpályázata; képekkel.) — 5. sz. (A nyíregyházi görög katholikus egyház bérpalotája, képekkel.) — 1910. 2. sz. (A nyíregyházi Otthon-szálloda. A nyíregyházi statusquo izr. hitközség fürdője. Keresztessy Sárika lakóháza Nyíregyházán; képekkel.) — 6. sz. 11—14. l. (képekkel). — 8. sz. 26—31. l. (A breznóbányai szálloda és vigadó; képekkel.) — 10. sz. 5, 14. l. (képekkel) stb. — *Művészet.* 1909. 135. l.

Führer Rikárd, szobrász, l. *Füredi R.*

SÁNDOR

TELEFON
58-8-35

TOZOTT BUTOR-KÉSZITŐ

IKLÓS-UT 53. (VOLT I. KER.)

új találmány!

-BUTOR

élkülözhetetlen!

MAGYAR SZABADALOM
111.025. sz. a.

„Fidor" fotel-ágy összecsukva.
Uj rendszerü. Készités minden formában.
Árjegyzék bérmentve.

Führer Miklós

épitész

Élet-

Szefeltlex 600.l

Fülé Mihály ? f. gr.

Sparm.

~~Fülöp [illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

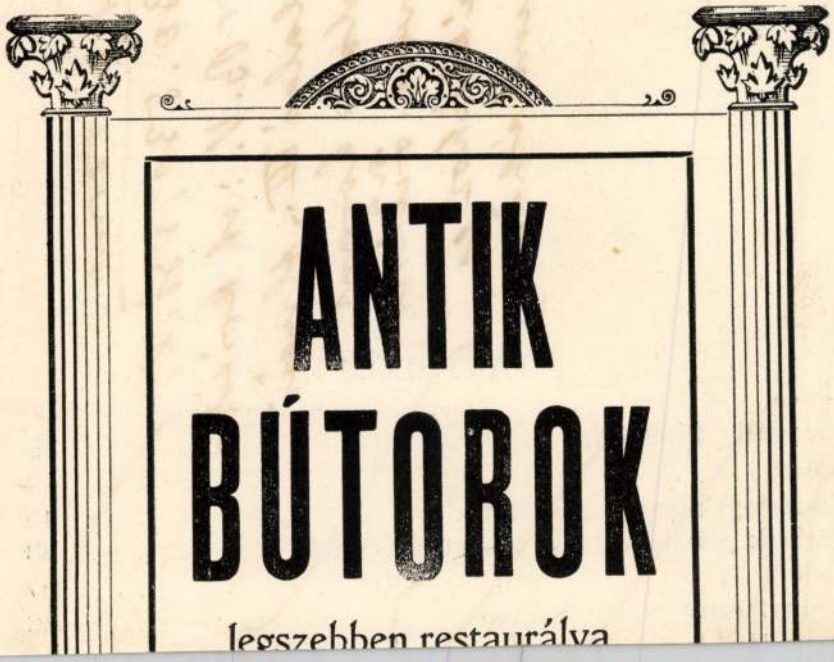
ANTIK
BÚTOROK
legszebben restaurálva

Tejes Forma.
1930. 530, 537. l.
(dr B. V.: A Krisna oldalan III. Arkusz
Barlogh Ciprián
Levele Zichy
Antikrisztus és
anyukaszáraz)

Füzikus Miklós

TARTALOM

	Oldal
Arverési feltételek	5
Előszó	7
Festmények, rajzok, metszetek	15
Szobrok, domborművek, plakettek, érmek	33
Kelet	37
Arany, ezüst, ékszertárgyak	43

VERSEI

Jankovich Ferenc
VERSEI

UL SZÖVETSÉG KÖNYV- ÉS LAPTERJESZTŐ KFT.
APEST, IV., KIRÁLYI PÁL-U. 12. TELEFON: 188—377.

kiadó: Hartyányi István. — „JÖVŐ" Nyomdaszövetkezet. F. v. Baranyi József.

Führer Miklós

Magyar Építőművészet szerk. és kiadóhiv., Führer Miklós építész (Führer M. ifj.) IV. Molnár-u. 53.
381-501

Bptávb 1940 szept.
– 1942. jan.

Eszék.

A középtérben jobbra a má
török lovasok menekülnek, kik
előtérben pedig török és kere
rata balra:

Scharmützel bey
ischen Bruck, b
ruinierung von
von Serin.

magyarázó szövegének kezdete:
Excell: H. Graffen Nicola
Wie die Türcken ihre eign
stecken vnd ruiniren.

Rm., mér. a rl. 11.1: 19

198-91-169

D Führer Miklós ifj

Führer Miklós ifj. építési váll.
(Magyar építőművészet szerk.,
Führer M.) IV. Molnár-u. 53.
O381-501

Bptávb 1940 szept.
" 1942. jan. "

Fürher Miklós és

László Richárd

budapesti építészek a

sátoraljaújhelyi vigadó

és szálloda tervpályázatán

II. díjat nyertek

vincéd

Magyar Építőművészet

1909. 4. sz. 32. l.

Fischer Miklos

észak-németországi építészet honi képviselője: Nyíregyházán épített.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

421

Fülöp Miklós

tervezte a nyíregyházi bérház kapuzatát 1909 49. sz. reprodukció.

Mezényi Ferenc: A magyar építészet 1867–1967. Budapest, 1970.

430

MDK

Führer Miklós bpesti müépitész

Vigadó épület épitése Breznóbányán

Vállalkozók Közl. 1909, márc. 17. 4 l.

ronnyal, egyszerü homlokzattal. Három-
szentély. Épült 1767-ben.

MDK

Führer Miklós

Kapubejárat, repr.

A nyiregyházai gör. kat. egyház bérpalotája. Magyar Építőművészet 1909. 5. sz. 19.1.

II. kötet. Bp. 1908., 265. l. — Esztergom vármegye ... Bp. é. n. 43. l. — Lepold— Homor 72. l. — Gerevich P.A 94. l. —

259. kép. *Szent család. Olasz, 1580 körül.*

F5
7 43

Führer Miklós †

építész

Halálozás. Hétfőn temették el Budapesten *Führer* Miklós építész és építőmestert, a «Magyar Építőművészet» szaklap alapítóját és szerkesztőjét. Jelentősebb építőmesteri alkotásai a Gazdák Biztosító Szövetkezet Calvin-téri palotája, a Mária Terézia-téri, a Mester-utcai szé kesfővárosi iskolák, valamint számtalan bérház. Negyven éven át szerkesztette a *Magyar Építőművészet* c. szaklapot.

Magyar Nemzet

1948 Sept. 1.

MDK

Führer Miklós és Wannenmacher Fábián épitészek

A breznóbányai szálloda és vigadó tervezői

Magy.Épitőművészet 1910. 8. sz.

képek 26-31 l.

Führer Miklós MDK

építész I.dij

A breznóbányai vigadó épület tervpályázata
Épitő Ipar 1909. jan.31.

M.D.K.

Fábri Miklós, építész

László Richárddal közösen terve 600 K.-ás második díjat nyert a sátoraljaújhelyi szálloda-vigadó-és bérház pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.
márc. 10. sz. 12. old.

Führer Miklós

épitész, író

szül. 1873-ban Nyíregyházán. Technikai tanulmázait Budapesten végezte ahol azta le is telepedett. 1904 óta szerkeszti a Magyar Sparmüvészet cz. szaklapot.

Irod

Z

Krück. I. 361.

Kehely 1738-ból, Znióváralja, prepostsági templom VI. 11.

t Szerkesztőség !

szágos Bizottsága által rendezett
nusitott jóindulatára támaszkodva,
on tisztelt Szerkesztőséget, hogy
tkozó és idemellékelt rövid hirdc-
mában a közmüvelődési célravaló te-
ltóztassék.
sém van megküldeni az előadásról
nosak azzal a kéréssel, hogy an-
bi számban helyet adni méltóztas-

tel

Führer Miklós

épilez

Erőd

Budtechnikejt.

591. l.

a' könnyezésig érezem. Valóban rám nézve a' Múzsák makacs leányok. Vagy talán csak büntetés azon gonosz verseimért, mellyeket a' Bozóky és Kovács manierjában a' Tavaszi Virágokban koholgattam. Az idő meg fogja mutatni, mit nyújthatok én is.

Kultsár kritizálgatása után némelly ujságokat közlött velünk. Ezeket Bécsi levél után: Uj Gárda lészen. A' Gárdista zászlótartói ranggal 's fizet 300 ftot midőn a' gárdába fellép. Franciscus Imperator Pannoniae, Rex Boh., Dux Austriae . . 's e végből plures Duces et Principes denominandi ex Hungaris. A' Posta stb. felvitetnek. Görög Demeter neve napján Aulicus Consiliarrá neveztetett.

Balogh Juratus által eggy Csomót külde Vitkovicsunk Széphalomra. Méltóztatott e venni Édes Uram Bátyám? A' posta siet. Ajánlom kegyeibe és jóvoltaiba magamat Édes Uram Bátyámnak.

Pest, Majus 6dikán 1810.

[Eredetije a Szemeretár II. kötetében.]

1741.

Kazinczy — Pataky Mózesnek.

Pataky Mózes Úrnak Kazinczy Ferencz
barátságos szíves tiszteletét.

Az Úr nem csak kérésemet teljesíti, hanem olly barátsággal is jő előmbe, mellyet nem lehet kevély örvendezés nélkül elfogadnom. Eggy igen érdemes új taggal szaporodott azon Jóknak száma, a' kikkel engemet kedvező Végzeteim öszve lánczoltak, 's méltóztassék az Úr szíves köszönetemmel eggyütt azon ígéretemet elfogadni, hogy meg nem érdemlett barátságát szoros birtokommá tenni minden kigondolható módokon igyekezni fogok. Az a' nagy szolgálat, a' mellyet az Úr az ifjú Bárónak nyújt, engemet, ennek a' háznak, 's magának a' Bárónak, örökös tisztelőjét, ezen megelőző barátság nélkül is, hálára fogná [!] kötelezni; mit kell tehát most éreznem, midőn olly hízelkedő jósággal fogad barátságába!

Az Úrnak érdemes Ura Atyja talán annak a' Pataky Úrnak is atyja lészen, ki Gróf Teleky Domokossal tette hazai útazását. Kétszeresen örvendek így, hogy eggy illy sok érdemű Úrnak testvére az, ki most megengedi, hogy benne barátomat szemlélhessem.

Sokat, igen sokat reménylek én azon tudósításokból, mellyeket

Kazinczy Ferenc levelezése.
VII. K. Budapest 1896.

nékem az Úr ígérni méltóztatik, kivált minekutánna azokat illy kútfőkből meríti. Melly szerencsés volnék, ha az Úr nagy tekintetű Atyja-Ura 's T. Rétyi Úr a' legapróbb apróságokra is ki akarnának terjeszkedni, mert a' biographiákban épen ezek az apróságok a' legfőbb momentumok.

Levelemet nem csak Vice Ispán Laskai, hanem Kis Lajos Úr is válasz nélkül hagyta. Ha Kis Úr is eltántorodott a' nagy Megholttól: úgy bizodalmam 's az a' hév megszóllítás eleven szénként égette lelkeiket!

A' Halleri történetekben lehet holmi, lehet holmi egyébben is, a' mit a' tisztelet vigyázva fog említeni hagyni. Sok az effélékben a' Festő okosságától függ; 's némelly szemet-sértő rikoltó szín a' Dávidok és Fügerek' tableaujin, ha *árnyékba* tétetnek, nem csak el nem dísztelenítik a' képet, sőt vétek volt volna kihagyások. Tiszteletem nem enged helyt semmi rettegésnek, 's minek-előtte a' munka kinyomtattatnék, Zsibó és a' Zsibóiak látni fogják dolgozásomat.

Méltóztassék az Úr alázatos tiszteletemet Ő Nagyságának a' Méltóságos Bárónénak 's a' mi közös kedves barátunknak bémutatni. Közlöm itt a' tegnap vett Berzsenyi Dániel Úr Ódáját.[1] Ez a' kedves barátom Somogy Vármegyei Földes-Ur, 's Miklán, hivatal nélkül lakik. Tegnap lépett 30-dik esztendejébe [?]. Mi úgy hisszük, hogy Virág Benedek és ő, 's ő és Virág Benedek, a' Hazának két első Lyricusai. Nékem mind kettő megbecsülhetetlen barátom. Ezen felyül kezemben vagyon Pataki Prof. Sípos Urnak eggy hosszú deák ódája, 's Kézy Mózes Úrnak (ki eggy héttel ezelőtt neveztetett-ki Sípos Urnak helyébe Mathes. és Phys. Prof.nak) deák hexameterei. Nagy Ferencz Pataki Humaniorum Prof. is tegnap külde hozzám igen szép magyar hexametereket, mellyeket (mihelyt 5 szó benne megigazítatik) megküldök. A' Bion és Moszchusz módja szerént készült a' vers, 's ez a' refrainje:

Kezdd, szomorú Múzsám! kezdd Dacia véle keserved'!

Az idea igen szerencsés, 's jók a' versek is.

A Mélt. Bárónak kedveskedem az ide zárt verssel.[2] Illyen a' Kézy verse, mellyet a' mi czélunkra is írt. Az Istenre kérem az Urat, ne mulasszon-el semmit, hogy az effélét a' Mélt. Báró nagy

[1] Hiányzik a gyűjteményből.
[2] Hiányzik.

gyönyörűséggel olvashassa és a' legtökélletesebb értéssel. Ajánlom magamat az Úrnak nagybecsű barátságába.

Széphalom, 7. Maj. 1810.

[Eredetije a b. Wesselényi Miklós görcsöni levéltárában.]

1742.

Kazinczy — Rumy Károly Györgynek.

Széphalom den 7 May. 1810.

Mein theurester Freund!

Seyen Sie ohne Sorgen wegen den beschmutzten Theil von Göthes Schriften. Dieser Band war, ehe er noch nach Kaschau und Schmölnitz von hier abging, durch den Bedienten meines Bruders Miklós beschädigt. Und wäre er auch auf der Reise nach Schmölnitz beschmutzt, glauben Sie, dass ich es zulassen würde, dass Sie mir diesen Ersatz geben? Das verhüte Gott. Ich bitte Sie allsogleich an Ihren Buchhändler zu schreiben, dass er das exemplar nicht kommen lasse.

Haben Sie den Pack aus Metzensaifen schon erhalten?

Was Rajcs mit Ihnen that, ist schändlich. Ich danke Ihnen für die Mittheilung des Asbothschen Schreibens. Wie sehr habe ich mich gefreut, da ich es hoffen durfte, dass Sie nach Oedenburg abgehen werden! Kis würde Ihr warmer Freund geworden seyn, und seyn liebenswürdiger Sohn Ludwig würde viel von Ihnen gelernt haben. Ihr Leben wäre verschönert, Sie wären näher an Wien gewesen etc. Als Freund des Guten wünsche ich, dass so böse Menschen als Rajcs fallen, stürzen, und durch ihren Sturz das Gute befördern mögen.

Ráths bewussten Brief theile ich Ihnen zu dem bewussten Zweck gerne, mit Freuden sogar, mit.

Kézy ist zum Nachfolger des Herrn Professor Sipos, der als Prediger nach Tordos kommt, den 29-ten April zu Ónod (in der dort gehaltenen Conferenz) ernannt worden. Er wird *sumptibus Superintendentiae* ins Ausland auf 3 Jahre hinausgeschickt. Urtheilen Sie hieraus, welche Erwartungen dieser gelehrte junge Mann von sich erweckt hat. Sein Gedicht auf Napoleons Vermählung ist gedruckt. Ich schicke Ihnen davon mit erster Gelegenheit ein exemplar. Sein Ruhm wäre gegründet, wenn das Gedicht mit Lob, das

es gewiss in einem sehr hohen Grad verdient, recensirt würde; denn so geht er mit einem gemachten Namen ins Ausland. — Nein, nicht mit erster Gelegenheit, jetzt will ich es Ihnen gleich schicken. —

Ich bin beordert, die Bibliothek zu Patak zu revidiren. Sie stellen sich vor, wie bereichert ich von dort zurückkehren werde. Ich freue mich herzlich darüber.

Leben Sie wohl theuerster, liebster Freund! Ich umarme Sie mit allen Gefühlen der innigsten Achtung, und schliesse Ihre Gemahlin und mein Taufkind in diese Umarmung.

Artikel Beförderungen.

Herr Moses von Kézy Professor Repetentium in dem Collegiom zu Sáros-Patak (gebürtig aus Fejér-Gyarmat in dem Szatthmarer Comitat) ist in dem zu Ónod bey Miskolcz gehaltenen Consistorio der Superintendenz Circuli Cis Tibiscani den 29ten April 1810. in die Stelle des als Prediger zu Tordos in Siebenbürgen beförderten Professors Herrn Paul Sipos zum Professor der Mathematik und Physik in diesem Collegium erwählt worden. Ehe er sein Amt antretet [!], wird er auf 3 Jahre etc. Herr von Kézy ist nicht nur ein talentvoller Mann und gründlicher Gelehrter, sondern auch einer der glücklichsten latein. Dichter, und hat sich durch sein Gedicht De Nuptiis Napoleonis etc. Patak, 1810. allgemeine Achtung erworben.

[Eredetije a m. tud. Akadémia könyvtárában: M. Irod. Lev. 4-r. 208. sz.]

1743.

Kazinczy — Szentgyörgyi Józsefnek.

Kedves barátom!

Arra a' menyegzőre, mely Hazánkat megmentette azon rettegéstől, hogy még érheti olly baj mint négy esztendő alatt kétszer érte, két Pataki Prof. kedves barátimat poétai oestrumba ragadta. Prof. Sípos Pál Úrnak Pax et Hymen-jét olvastad a' hazai Tudósítások leveleiben: 's nem sokára Prof. Kézy Mózes Úrnak De nuptiis Napol. Magni et Ludovicae Austriacae nevezetű hexameterjei fogják magokra vonni nem figyelmedet, hanem csudálásodat. — Mind a' kettő közlötte velem a' magáét kézírásban, 's én, betegen fekvén öt

ennemü épület- és diszbádogos munkát.
önlegesség: sajtolt és öntött dombor-
ü horgany és vörösréz diszitmények.

szám.

enytárgyalási hirdetmény.

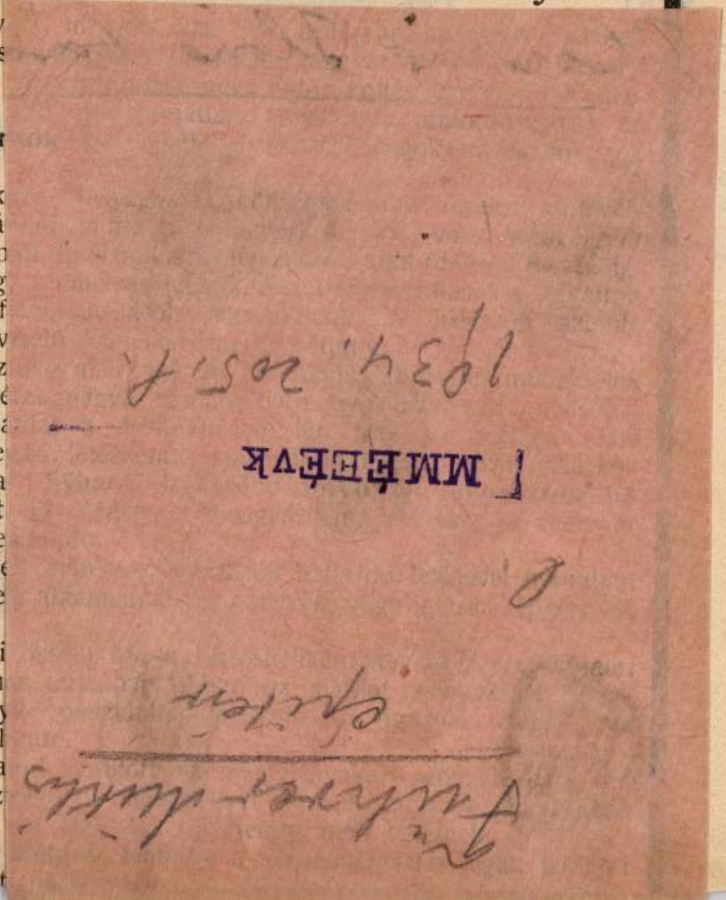

es teljes

keramiai berendezés

u. m. kör-, gáz- és csatornakemencék

Bühler-féle szab. görgőjáratok
mindennemü sajtol

szállit mint különlegességeket

Elsőrendü referenciák.

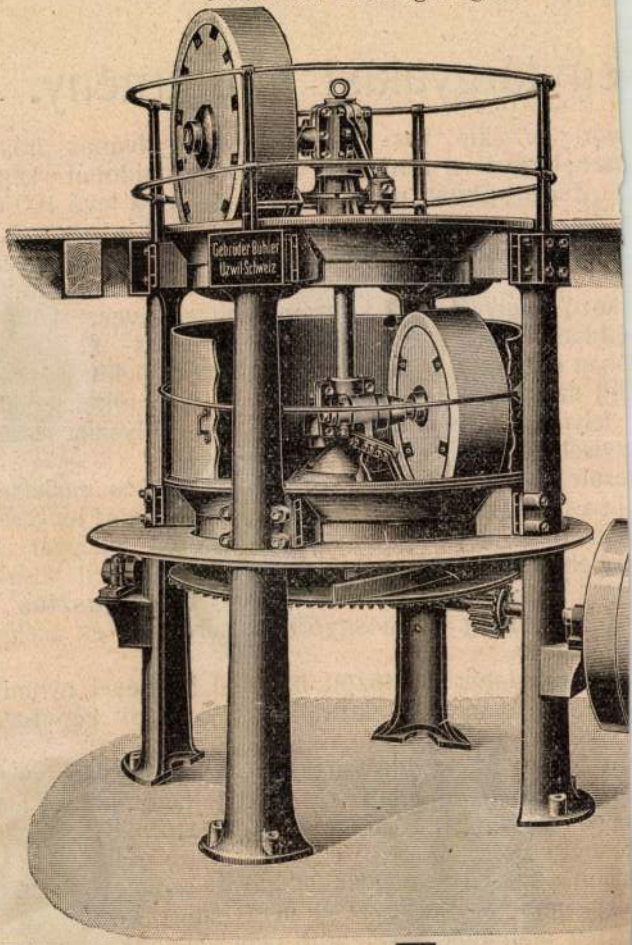

BÜHLER ÉS DRÖSS

Führer Miklós

irod

Müllépirod

583. l.
591. l.

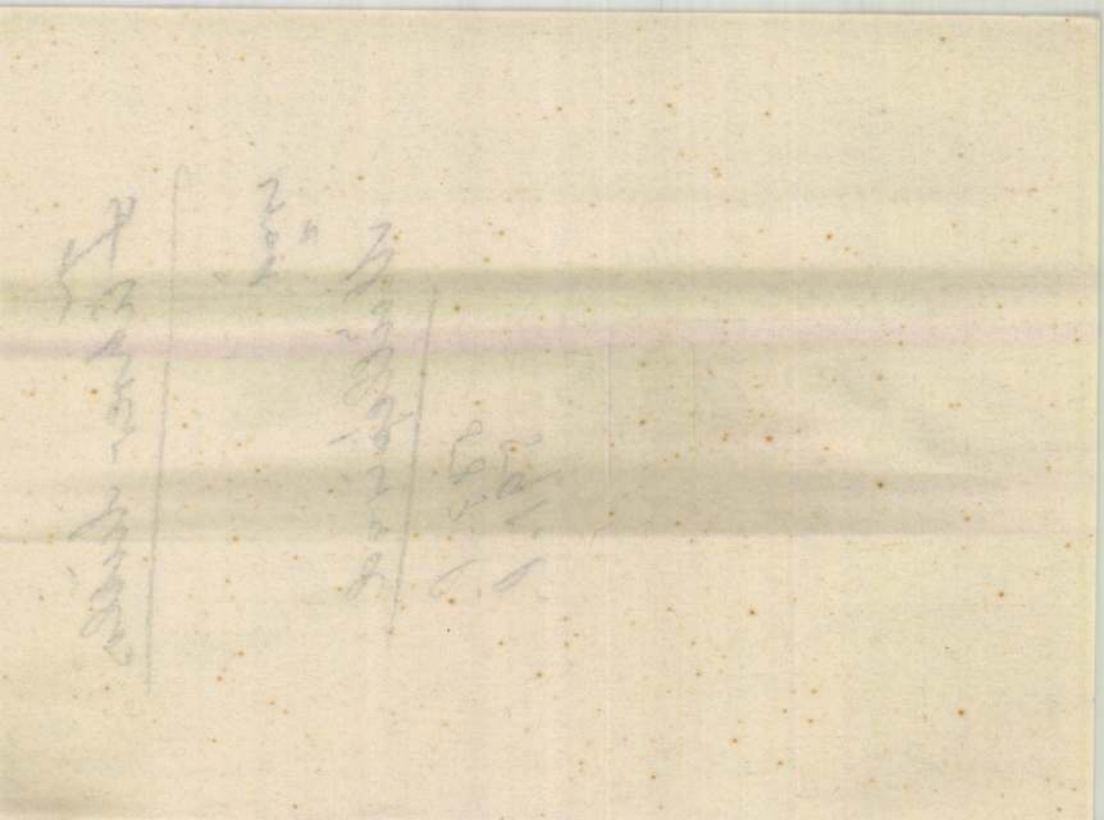

Gyermekjátékok, őskori VII. 94, 102, 103, 104,
106,

Führer Miklós

építész

L.

Szendrey – Szentiványi

538. 1.

kellene. Nem kedvese a' Gratziáknak a' ki nem Poéta, nem festő, nem musicus. 'S én átalljam e megvallani hogy ez a' nap nekem nagy örömeket ada? Hálátalan volnék Isteneim eránt ha azt tenném.

Az Antinouszhoz, inas czombos Faunhoz hasonlítás érzésedet sértették? Úgy bizonyosan nem érted szavaimat, és azt a' mit a' szók jelenteni titkon akarnak. Bessenyei szép, igen szép férjfi volt ifjabb korában kivált; de alantabb nemében a' szépnek mint Barcsay; 's az inas czombos B. Grásznéra int, mellyet másképen az Olvasónak 's a' Maradéknak el nem mondhattam. Hát Barcsay felől mit lehetett volna mondanom illy formán: Eggy szép nagy születésű leány . . . . .

Kérlek, hozzd-el az Arankára írt Turóczi' Verseit. Azok felette szépek. Szegény Öreg, ő azt hiszi hogy ő is valami. Vallyon mit mond a' Báróczy Biographiájában álló Excursióra? De annak el kelle mondattatni.

Patakon Júl. 10dikén kezdődik nagy Examen Vay Jósef és Lónyay Gábornak elölülések alatt, 's 5 nap tart, de csak 3 nap lesznek rajta sokan. Addig kellene jönötök. Pipsz felé vegyétek utatokat Debreczenből, per Nánás, *Szent Mihály*; én megírtam neki hogy nála lesztek. — A' Barcsay képét kérlek hozzd-ki: Sipos által igyekeztem azt megkapni Munkáimhoz. Nincs egyéb képe sohol. Az Ipam életét lehetetlen megírni. Kőmívesség, Cassátio, 1795diki raboskodás forogna fenn. Élj szerencsésen, kedves barátom.

[Eredetije a M. Tud. Akad. könyvtárában: M. Irod. Lev. 4r. 53. sz. I. köt.]

2681.

Kazinczy — Dömötör Pálnak.

Tekintetes Táblabíró Úr,

Helmeczi barátomnak leveléből értem melly buzgóan segélltetett légyen szándékunk a' Tekint. Úr által, és hogy Tek. Bács Várm. Rendei az igyekezet' előmozdítására épen olly készeknek bizonyították magokat, mint sok egyéb Vármegyéink' Rendei hidegeknek, nyilván azon okból, hogy ezek előtt a' Trattner' jelentése nem talált illy hazafiúi Pártfogót. Fogadja-el szíves hálámat a' Tekint. Úr nemes gondjaiért. Trattner nagyon megcsalattatott szertelen reményében: ő 400 előrefizetőt vára. Azonban Helmeczi csakugyan reá beszéllte, hogy a' munka' kiadásához hozzá fogat, 's Augustusban eggy Kötet, a'

Kazinczy Ferenc levelezése
V. k.

Elébb így állott ez: *Mit? 's nem igaz? lássad levelét.* etc. Ide járúl, hogy én az igaz szót, valahol lehet, a' *justus* ideájára tartom, 's a' verust *valónak* mondom.

Engem pedig, édes barátom, semmi nem tartóztat magam felől a' kedvest, a' hízelkedőt, a' csiklandót is elmondani ha eszes emberhez szóllok. Tettetés az midőn úgy teszünk mintha az nekünk kedves nem volna, mintha az bennünket nem érdeklene. — Generális Splényi Ferenczné, a' Macskásy Kisasszony, (Anikó a' neve,) ez vala tehát az, a' ki a' te szív' vágyásodat megkedvellé. Ollyannak ismerem a' szép asszonyt a' ki ezt tehette. Lelke tekintetében festi magát. —

Hogy bizonyságát adjam, hogy én nem átallom azt, a' mit a' világ' okosai átallanának, lássd, halld példáját. —

Ujhelyben két holnap olta eggy járvány theátrál német sereg mulat. Közöttök eggy Táncz Mester is van. A' Patikárius, eggy szíves becsülést és barátságot érdemlő derék ember, derék férj és derék atya, leczkéket akara vétetni két leánykájival, 's mivel én vele szíves barátságban vagyok, kért hogy Zsenkánkat engedjem oda neki, 's tanúltassam az ő leányaival. Májusnak 17dikén Zsenkát bévittük, 's tegnapelőtt vasárnap a' Táncz Mester a' theáteren ada exament tíz leánytanítványaival. Ezek eggy guirlandokkal czifrázott Contredansot tánczoltak, mind eggy uniformban lévén. Zsenka a' Proscenium előtt álla épen jobb kéz felől, fejér bercailban rózsaszin pántlikával kétszer beszegve 's két sor illyen pántlika kötőcskében. Ő vezette a' sereget, 's itt az az öröm ért, hogy a' Táncz Mester a' Coulisszek közzűl ezt kiáltá kétszer: Bravo Genie! — és hogy némelly idegenek fülem hallattára kérdék ezt: *kié az a' szép kis barna leány?* — «Mellyik?» — «*Az a' — legszebb?*» — 'S ekkor a' felelő az *én nevemet* nevezte. — — Képzelhetetlen az, hogy a' természet ennek a' gyermeknek mennyi kellemet, mennyi Gutmüthigkeitot ada. A' Patikárius azt vallja hogy míg a' gyermek nála nem volt, azt hitte, hogy atyai gyengeség a' mit eránta mutatunk: de most maga is azt vallja, hogy gutmüthigabb gyermeket képzelni sem lehet. A' Táncz Mester azt kiáltozá, híresztelé, hogy az ő kis seregének Zsenie a' Grátziája. — Én a' theáterben (azt hivén hogy senki nem veszi észre mi történik velem) úgy sírtam az öröm miatt, hogy könnyeim kebelembe hullottak. Csak más nap látám, hogy mások beszéllék melly megilletődésben voltam. Mostan már Genienek majd muzsikát kell tanúlni. Azt tudni mindennek

Leopoldi Pesti Vásárra pedig kettő megjelen. — A' Magyar Publicum felette rendes Publicum; azt kívánja a' leggondosabb Irójitól is hogy ne úgy írjanak a' mint ők látják jónak, hanem úgy, a' hogy a' Publicum kívánja. Az annyi mintha Fügertől azt [!] kívántatnék hogy a' szerént fessen mint a' Bécsi népnek tetszik. Az Irónak vezetni kell a' népet, nem utána kullogni, — 's én inkább elnémúlok mint meggyőződéseim ellen írjak. Eggyik Kötetem okát fogja adni mit miért tevék.

Eggy két esztendő olta nevezetes terméseit láttuk Literaturánknak. A' Nemzetnek is becsületére van, nem egyedül Báróczinak, hogy ennek Minden Munkáji egyetemben adattak-ki (kivévén a' Védelm. Magy. Nyelvet, mellyet a' Censor eltilta). Most Superint. Kis Urnak Versei jelennek-meg IIÍ. Kötetben, 's a' Vitkovics Meséji. Ha a' Haza' oltárára készebbek volnánk kis áldozatocskákat tenni, hova juthatnánk! De hanyadikunk ügyel erre! 'S az Irói igaz érdemet hanyadik Olvasó tudja megkülömböztetni a' firkálók' gondatlan 's nagy sietséggel készült míveiktől! Ez cselekszi hogy a' Nemzet mindég hátúl marad.

Tartson-meg a' Tekint. Úr kedvező becses indulatjaiban, 's fogadja-el hálás tiszteletemnek megújított bizonyságát, mellyel állhatatosan maradok

A' Tekint Úrnak alázatos szolgája
Széphalom, Jún. 15d. 1814. Kazinczy Ferencz mpr.

[Eredetije a Kisfaludy-társaság levéltárában.]

2682.

Kazinczy — Helmeczy Mihálynak.

Széphalom Jún. 15d. 1814.

Kedves barátom,

Jelentésed' javallóji köztt elég legyen megneveznem az eggy Tordosi Predikátor Sípos Pál Urat, a' ki 1810ig Patakon Physicát tanita, 's most Erdélyben Szászváros mellett Papi hívatalt visel, és a' Kant' Philosophiáját Cicerói deákságban adja-elő a' Magyaroknak. A' ki a' Criticismus' barátja, az nem nézheti hidegen a' mi igyekezetünket. Én csaknem minden postanapon kapok leveleket hogy téged a' barátságnál fogva tartóztassalak, mert messze mégy. Tegnap is jött eggy illyen a' Somogyi Gedeon' tájáról. — Sípos még

ebben is nemesebb, bölcsebb; ő azt hiszi hogy *te a' te Jelentésedben nem mentél volna olly messze, ha a' Mondolat nem ingerlett volna.* — Ezek Síposnak szavai. — Ezeket azért írom, mert kívántad, és azért mert használhat neked tudnod mit ítélnek munkád 's stíled felől a' jók, mit a' rosszak. NE QVID NIMIS! Cicero is arra int, hogy az újságokkal *ritkán* éljünk; 's ne feledjük hogy minden nyelvben vannak anomaliák, 's ha semmi anomaliát nem tűrünk-meg, félig új nyelv, érthetetlen nyelv lesz az a' mellyen írunk. Az *ötet* épen úgy hiba mint az *aztat*, de én a' ki ezzel élni soha nem fogok, még ha a' vers reá szorítana is, bátran élek az *ötet*-tel; sőt nem fogok élni az *öttel* soha, — mert az *ötet* közönséges szokásba ment, az *aztat* pedig csak a' tudatlanok 's gondatlanok írásaikban 's beszédeikben fordúl-elő. Az *öt* affectáltnak látszik nekem.

Báróczinak exemplárjai valóban hijánosan jöttek. De erről magának fogok írni Trattner Urnak, ha majd megtekintem Ujhelyi Predikátor György József Urnál, ha az oda ment exemplárokban is a' 6dik Kötet ezen íven áll e meg.

Nekem elég ha Augustusra a' IXdik Kötet jelenend-meg, tudnillik Bácsmegyei, a' Vak Lantos, a' Repülő szekér és a' Képszobor, és ha a' kötet 25 ívet nem tenne, az Aetna, vagy valami egyéb. De te, kedves barátom, vedd által az *A* ívet, tudnillik az elsőt, mihelytt le lesz vonva, 's küldd meg nekem mutatóúl. Nem szeretném ha valami tetszésem 's rendelésem ellen nyomtattatnék, 's már sok ízben tapasztaltam, hogy midőn Tr. Úr magának tartá fel azt hogy nekem valamit megküldjön, eggy holnappal is később, vagy épen nem vettem. Ne beszélltessd le tehát magadat erről, 's küldd-meg az első ívet Tennmagad. Azt írod most is hogy «Tr. önn «magától megtért, 's ismét az hozzám a' ki volt. Mindezekről ír «neked a' mai postán környülményesebben.» 'S íme az a' *mai* posta nekem tőle semmit nem hoza.

A' réz eránt is egyebek eránt is írok Trattner Úrnak, a' mint javaslád. Demeter Pál Urnak pedig eggyütt megyen ezzel levelem, mellyben szolgálatját megköszönöm.

Mondjad Vitkovicsnak hogy örvendezve hallám tőled, hogy Meséji képével eggyütt meg fognak jelenni Aug-ban, mondjad hogy Rofi Epistoláját az Erd. Muzeumban csudálva olvastam, irígyelve. Horátzi lélek ömlött-el rajta.

Döbrentei Gróf Gyulai Lajosával, 's B. Wesselényi Miklós és Nevelője Pataki Mózes Urak Julius közepe táján nálam lesznek.

MDK

Füger, festö

Kazinczy Ferenc, kisebb mellkép.

A Magy.Tud. Akad. képei és szobrai.
Akadémiai Értesitö. 1913. évf. 8-9.füzet. 538.l.

MDK

Füger, festö

Bacsányi János. Mellkép.

A Magy. Tud. Akad. képei és szobrai.
Akadémiai Értesitö 1913 évf. 8-9. füzet. 537.l.

MDK

Füger,bécsi festö

kit Kazinczy ajánl Kreutzingerrel együtt, mert a behivott müvészekkel reméli a müvészet magyarhoni terjesztését elérni. /1811/. Támadták az ujságok, megkövetelték a magyarságot a müvészektöl.

Pogány G.G.: K.szobrászat a 19.sz.első felében. Bp.1939. ~ 26.l.

Füger MDK

Bacsányi János költő, of.

Tört. Képes. lajstr. 1907. 117 l.

MDK

Füger festő

Egy Szt.Katalin oltárképet festett Szomolnok számára.

Ltáb.IV.48.1.

Füger (Friedrich)

az osztrákok empire-festője

Lujza királyné képe mesterinűve

a kiállítás egyik fénypontja

Az Andrássy-kincsek.

Ujság. 930. XI. 23.

Függer

műve: Lujza királyné portrája (I. Ferenc
jelenése) nagy tétek az aukciónak.
45.000 pengőre becsülik.

(e. a.) v. (Andrássy hagyatékról)
Ujság. 930. XI. 23.

Füger

császárnéjának portréja első rendű:

R. E.: Az Andrássy gyűjtemény értékei.
(Van a tárgyaknak is lelke)
Ej Nemzedek, 930. XI. 30.

Freiburg i. Br.

Einschreibung Psychologie etc. Semester.

P. S.: Ich studierte ... [illegible]
(Fach u. Semesterzahl a. Univ.)
in Freiburg i. Br.

Füger, grafikus

Egyházmüv. Lap

1881. 229-232.

Füger, rajzoló./a bécsi rajzoló akadémia direktora./

XVIII. száz.

Magy. Hirmondó. Bécs. 1795. VIII. szak. szept. 18
384. l.

Boemm Ritta festő

Népszava 1909 január 27.
22 sz. 5 lap
Müvészet, irodalom, kritika.
/ v.d. = Várnai Dániel /
Boemm Ritta kiállitása.

Füger, Antonia festő

port, amely Krisztus sirbatételének jelenetét ábrázolja. A sirató nők a tizenhatodik század elejének nürnbergi viseletében. Mozgalmas és megható kompozició. Kicsiny remekmü azután egy bronzbika alakja, amelyet alkalmasint Padovában mintáztak és öntöttek meg a tizenhatodik században.

Körülbelül 390 tárgyat számlál az Andrássy-gyüjtemény, s ennek a tekintélyes anyagnak kikiáltási ára nem egészen 600.000 pengő. A kikiáltási árak aránylag alacsonyak. Nagy tétel mindössze kevés akad közöttük. A legnagyobb 45.000 pengő: ennyire becsülik Füger Lujza királynéját. 20.000 pengő azután Claude Monet tájképének a kikiáltási ára, ugyanannyi a Domenico Robustinak tulajdonitott szép férfiarcképé és 16.000 a padovai bronzbikáé. Igaz, hogy a legértékesebb darabok száma mellett kérdőjel meredezik a kikiáltási árak rovatában.

(e. a.)

(e. a.)

Újság, 1930. nov. 23

Fridays, Psalms 1 etc.

(2 d.)

Tuesday, 3 Dec. 29

Füger

Lujza csánárné (I. Ferenc neje) portré-
jának kikiáltási ára 45.000 pengő

A tőketerebesi Andrássy-kastély mű-
tárgyai aukcióra kerülnek

P.N. 930. XI. 23.

Füger

nagykábasu

„Mária Lujza csakárné" arcképe is a

gyűjteményben szerepel.

Y. E.: Az Andrássy-(mű)kincsek árverési kiáll.-a

B. H. 930. XI. 23.

Füger

A Történeti Képcsarnokban levő müve átengengedve az Ernst Muzeumban a forradalmárok emlékére rendezendő kiállitásra

Bacsányi János arcképe

Gerelyes Ede: A magyar muzeumügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. k36.l.

MDK

Füger

Sándor Leopold palatinus, metszet
Füger rajzolta, Bartsch metszette.
XVIII.sz.

Magy. Hirmondó. Bécs, 1795. VIII.szak. IX. 18.
384. l.

M.D.K.

Füger, Friedrich Heinrich (festő) (1751-1818)

"a bécsi klassricizmus vezető egéniségének" nevét szerző Batsányi Jánosról készített arczépével kapcsolatban említi, melyet Fr. John metszett rézbe, s melyet tanulmányában közöl.

G.Rózsa: Friedrich John und die Schriftsteller der ungarischen Aufklärung

Acta Historiae Artium, Bp.1967. Tom.IV. fasc.1-2.

151. old.

Füger Henrik festő

Magyar Művészet, 1928

1-59.o.
Mihályi Ernő: Pannonhalma.

MDK

XXXXXXXX Füger,

az unicumszámba menö grafikai lapok közül ki kell emelnünk F. gyönyörü Bacsányiját, fö müvészi értéke az,h. a közismert Bacsányi-ábbázolásoktól eltér. Bal arcélt mutat, jobb karját baljára hajtva -könyvet tart kezében.A felfogás nemes egyszerüsége ragadja meg a szemlélöt.

Dr.Kramer Dezsö:Heányszky Lajos könyvtára.II.
Könyvtári Szemle. 1915.ápr.-aug. 111-119.l.

MDK

Füger Frigyes Henrik, festöm.
a bécsi festészeti akad. igazgatója

Müve: Bacsányinét Baumberg Gabriellát mint Sapphót ábrázolja. Jelz. :Füger pinx.1807.

Mihalik J.: Baumberg Gabriella arczképe.
Muz.és Kvt.Ért. III. 1909. 2-3.sz. 145-146.l.

Füger

Müve nevepel

az Ernst – museum

latásonyi aukcióján. –

M. 934. XII. 2.

Festők XIX.sz.Füger Henrik.

Magyar Müvészet 1928.1-59.o.
Mihályi Ernő: Pannonhalma.

Festészet,alkalmazott táblakép,oltárkép.XIX.sz.Füger Henrik. Pannonhalma

Magyar Müvészet 1928.1-59.o.
Mihályi Ernő: Pannonhalma.

FÜGER HEINRICH, festő

Kisfaludy Károly Bünbánó Magdolna c. festményét Füger képéről másolta. Ezt a Hébe 1824-es kötetének mellékletében Berkovátz metszetéről vette át, aki Füger festményét vitte át metszetbe. 165. old.

VAYERNÉ ZIBOLEN ÁGNES: Kisfaludy Károly képgyűjteménye 161. old.

A PETŐFI Irodalmi Múzeum Évkönyve. 1969-70. Pest 1970 8. évf.

M.D.K. Friedrich,Heinrich

Friedrich,Heinrich Füger,festő

Batsányi képét festette.A Nemzeti Múz.Képtárában.Lubinyi Ágoston/1868/lajstromában. 127.o.

Waverné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjáról. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Fridrich, Heinrich Füger, festő

Heckenast kiadásában/1863/ 14 író acélmetszetü képmása. Közöttük Füger képe is. 127.o. 18.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjáról. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp. 1963

M.D.K.

Friedrich, Heinrich Füger, festő

Az általa festett Batsányi képet Friedrich John tette át rázmetszetbe, 124.o. 7.jegyz.

Vayerné Zibolen Agnes: Az iróportrék gyüjtésének miltjából. ?? 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóvall.Bp.1963

Friedrich Heinrich Füger, festő

A bécsi Akadémia hires mestere. Kisfaludy Károly két képének Füger hatását mutatja. Ezek: "Az ifjú Horatius megöli hugát" és a "Brennus kardja". 57.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Adalékok Kisfaludy Károly művészi pályájának alakulásához. 51.o.

A Petőfi Irodalmi Múzeum évkönyve. 7.1967-68. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp

Friedrich Heinrich Füger, festő

A bécsi Akadémia híres mesterének tanítása érvényesült Kisfaludy Károly "Lehel vezér halála" c. bár fogyatékos, de tudatos formaalakítású képén. 56. o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Adalékok Kisfaludy Károly művészi pályájának alakulásához. 51. o.

A Petőfi Irodalmi Múzeum évkönyve. 7. 1967-68. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp

M.D.K.

Friedrich Heinrich Füger, festő, 1751-1818

1808

Batsányi János, költőről xxxx-ban festett képet. Remekül jellemzett mű. Feleségéről, Baumberg Gabrielláról 1807-ben ké zitett képet. Batsányi kép: MTKos. Ltsz. 95. Felesége képe Kassán, múzeumban. 238.o.

Rózsa György: Johann Niedermann magyar vonatkozású arcképei. 237.o.

Folia Archaeologica. IX. 1957. Bp. Bibliotheca Kiadó. Bp. 1957

FÜGER, Friedrich Heinrich, festő M.D.K.

/1751-1818/

Batsányi János arcképe. /1808/repr.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Magyarország történetének képeskönyve 896-1849. p. 1962. 253.l.

Fügernek

van egy nagyszerű vászna a
gr. Andrássy Gyula hagyatékban.

D. S.: (cím hiányzik)
M. 930. X. 14.

M. D. K.

FÜGER Heinrich festő

1751-1818

Esterházy miniatűr arcképek

Garas XVIII. 7. 219. l

Füger, Johann Heinrich

MDK

oskattoštěneli pestě 18 n vége

Bermann, Moritz: Österreich-Ungarn im neunzehnten Jahrhundert Wien 1884

880

Füger

Lieb I. 19, 61, 134

II. 35, 37, 42, 73, 75.

III. 33

IV. 39, 48, 123

T. 5182.

elyet járó-kelők élénkitenek és
ttek ki, látjuk Kis-Kőszeg épületeit
gy[illegible] vontatnak. Felirata:

ER DONAU

d. Bibl. Inst. in Hildbh.
erleger.

4 : 14.5 cm.

95.

95. Füger Frigyes Henrik.

Sz. Heilbronnban 1751. deczember 8-án. † Wienben 1818. november 5-én.

Bacsányi János.

Mellig van ábrázolva, balra fordul. Rövid haja őszbevegyült, szemöldöke és szeme sötétbarna, arcza és bajusza leberetvált. Körülcsavart fehér nyakkendőjét csomóra kötötte, ingének mellfodra látszik, prémmel szegett bekecse fekete. Balról az asztalon könyvek és irattekercsek hevernek. A háttérben zöldessárga függöny lóg. Jelzése alól az asztalnál. »*Füger p. 1808.*«

Vászon, méretei 68 : 55 cm. — Át. Képt. 158. — Juranics László pécsi nagyprépost hagyatéka 1851. augusztus 6-án.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. ~~1868: I. 3. — 1870: I. 11.~~ — 1871: I. 11. — ~~1873: I. 31.~~ — 1876: VII. 3. — 1878: VII. 3. — 1880: VII. 3. — 1881: VII. 3. — 1883: VII. 288.

A Tört. Képcsarnokban. 1884: V. 97. — 1894: VIII. 370.

A'. 158.

Füger Friedrich

fotos

Füger Józef

d. Kazińczy lev

XIX. k. 590. l.

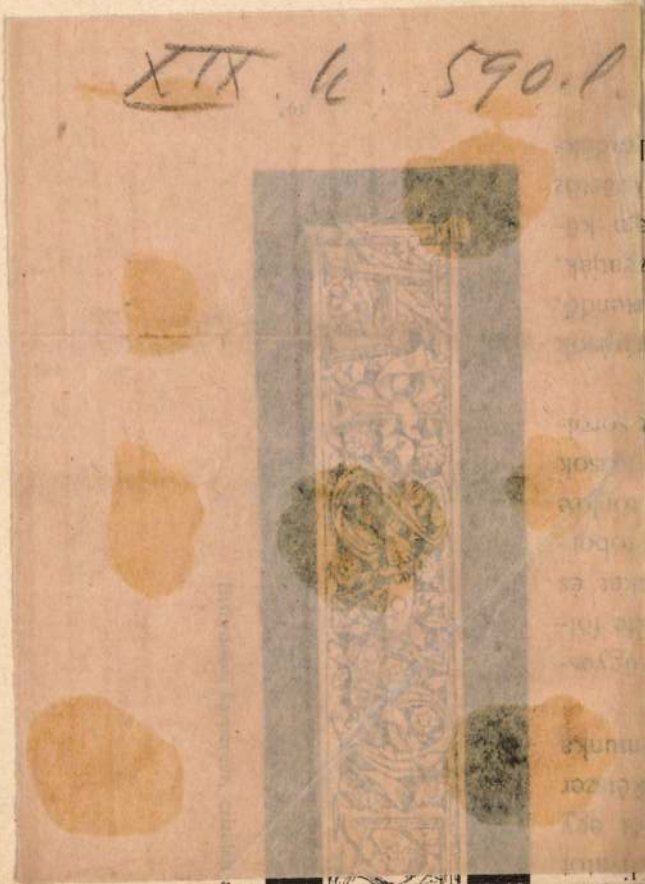

gyöngyöket hoznak, mint Indiábó
sokkal egyszerűbb és sokkal megle
meink előtt, melynek eszthetikája k
az amerikai ötvösök elsajátítanak. A
czizelálókat és Párisból szobrászoka
japáni, indiai és franczia keverékbő
híján, de a mi elvénhedt ösztönünk

Már most vegyük még hozzá a m
ságát, mely behatol a műhelyekb
ismét vonzó virágok, melyeknek in
mérgez, illatjuk megrészegít. E virá
ban utánozzák őket; ez valódi dusl
nyeiké teszik a mi szegény mezei
ményeinket.

A gőzhajók tengerentúli milliomo

M. D. K.

Füeger Vilmos

kőműves

1701 ben Hölbling nabaditotta

fel legénnyé.

Schoen A.: Hölbling építőmester Budán

Műtört. Ért. 1958 (VII.) 2-3 sz. 145

Független Művészek Társasága

Budapesten 1927 alakult
Művészcsoport, mely a leg-
különbözőbb törekvésű mű-
vészeket ~~alkotásaikkal rendez~~ egyenti magában
~~kiállításokat~~. Az első kiálli-
tást 1927. szept. rendezte
a Nemzeti Szalonban.

1929 Junius hó n.

T. Dr. Szentiványi Gyula ur

Ezennel igazol$^{om}_{juk}$ a mai napon lefizetett

azaz P. Hat

összeg vételét, mely összeget

javára ir$^{tam}_{tuk}$.

Tisztelettel

Adler

DELMON-LIOK ÉS HIRLAPÜZÖK KÖRE BUDAPESTEN

R. J. E. 359. sz.

Budapesti Hírlap, 1927. okt. 11.

Független Művészek Társasága.

* **(A Független Művészek Társaságának kiállítása.)** A *Nemzeti Szalonban* egy uj művészcsoport rendezett kiállitást. A cim, mely alatt a kiállitás rendeződött, nem tulontul szerencsés, mert ugy gondoltuk, hogy *A Független Művészek Társasága* önálló nyomokon, uakon járó művészemberek munkáit hozza a nagyközönség elé. Végigjárva azonban a kiállitás termeit, látjuk, hogy itt ilyesmiről szó sincs, sőt, amit legerősebben lehet ellenük felhozni, az éppen az önállótlanság és a közvetetlenség hiánya. Mert a figyelemreméltó tehetséget nem szabad megtagadni a kiállitóktól, sőt bizonyos nivóbeli emelkedettséget is el kell ismernünk, csak éppen az, aminek a jegyében a tárlat megindult, a függetlenség és az önállóság, az van gyengén képviselve. Elismeréssel kell megemliteni *Kovácsics* Ernőt s a felette érdekes *Stadler* S.-t. *Klimó* István paszteljei, szines tusrajzai, *Farkas* Imre erőről tanuskodó munkái, *Bán Kuszka* Lili felette talentumos önarcképe és allegorikus kompoziciói mind igazi tehetségről beszélnek. Elismeréssel kell még fölemlitenünk *Király* Tibor, *Farkas* Lőrinc, *Kutassy*, *Fábián* Béla, *Gazsik* Ödön, *Laczkó* Gyula, *Záthonyi* Géza, *Radnay*, *Lakits* György, *Bruck* Sarolta és a mások nevét. Külön meg kell emlitenünk *Pataky* Ferenc ügyes rajzait. A plasztikai kiállitásból *Szamosy* és *Baranyai* munkái tünnek ki.

A Független Művészek Társasága.

** **A Független Művészek Társaságának kiállítása a Nemzeti Szinházban.** Ennek az uj művészi társaságnak tagjait nem füzik össze művészi gondolatok és szándékok és ezt a hiányt nem teheti jóvá, ha bemutatkozásukban mintegy a társaság javára irják, hogy a legkülönbözőbb törekvésü művészek képeit és szobrait gyüjtötték össze. A jórészt *bemutatkozó* művészek legtöbbje *függetlenségén* kivül egyebet nem is hozott a kiállitásra, amely igy mintha képkereskedést mutatna tárlat helyett. De ezek talán csak a megindulás zavarai és kár, hogy sok bántóan jelentéktelen alkotás között elhomályosodik annak a néhány tehetséges művésznek munkája is, akik komoly és értékes tehetségükről számolnak be. Ezek között meg kell emliteni a már kiforrott és erőteljes *Stadler* Xavér Ferencet, az impresszionizmusból kibontakozó *Kovacsics* Ernőt, *Bánné Kuszka* Lilit, akinek különösen egy portréja biztató, de kompoziciói is sikeresek, — *Cziffery* Józsefet, kinek képei egészséges és bátor tehetséget mutatnak, *Ehrenhaftné Hevesi* Margitot, *Lakits* Györgyöt, *Kis-Farkas* Imrét. Feljegyeztük *Blahó* Lajos, *Czene* János, *Király* Tibor, *Klimó* István, *Komarik* János, *Guzsik* Ödön, *Pataki* Ferenc, *Rákos* Zoltán, *Tóth-Bartók* Jenő és *Pintér* István egy-egy képét is. A szobrászok között *Hajdu* Rezső gipsze, *Baranyi* Károly Pirandello-plakettje és különösen *Szamosy* Imre «Csók»-ja figyelemreméltó. *(v. a.)*

Ujság, 1927, szept. 8.

21

Független Művészek
Csoportja

Nemzeti Újság,
1927. szept. 8.

A Független Művészek első kiállítása

Kapunyitás a Nemzeti Szalonban

A Nemzeti Szalon egy uj művészcsoport első kiállításával nyitja meg holnap kapuit az idei szezonban. A Független Művészek csoportja, a mely a holnapi kiállításon bemutatkozik, olyan művészeket foglal magába, akiket semmi kapocs és közösség nem füz sem egymáshoz, sem más művészcsoporthoz. Ezt a csoport tagjai legalább is igy képzelik. Nagyon csalódnak azonban, aki valami Salon des Independens-t vár ennek a művészegyesülésnek kiállításától. A Független művészek ugyanis talán függetlenek egymástól, de főképp azok az uj nevek, akiket ez a kiállitás volna hivatva revelálni, egyáltalán nem függetlenek rég beérkezett művészektől, és képeik legnagyobb részt többé-kevésbé sikerült utánérzések

Van a kiállításon természetesen értékes, komoly törekvés, csinos, tetszetős munka is — és e tekintetben fölötte áll a kiállitás a Szalon tömegtárlatainak — de jórészt olyan művészektől, akik a mostani kiállitástól függetlenül állitottak ki már más csoportokban is.

Nagyobb és igen gazdag kollekcióval szerepel a kiállításon *Klimó* István. Bensőséges meleg pasztelljei, ötletes, szines tusrajzai értékei a kiállitásnak. Uj törekvések és sok erő jellemzik *Bán Kuszka* Lilit, akinek egy rendkivül talentumosónareképe, egy igen sikerült portréja, néhány szines kompoziciója legtöbbször megállitják a kiállitás nézőjét. Allegorikus kompozicióiban inkább a gondolat érdekes, mint a pikturális megoldás. A progresszivebb művészek közül az erősen kolorista, de kissé még kemény *Kovacsics* Ernő, továbbá *Stadler* képei érdekesek. Nagyobb kollekciója van *Kiss Farkas* Imrének, aki igen komoly törekvésü művész. Néhány jó tanulmányfeje, finoman megoldott tájképe és sok finom ceruzarajza van a kiállitáson. Jó képeket állitottak ki *Farkas* Lőrinc és *Fábián* Béla, *Gussik* Ödön, *Király* Tibor, *Király* Jenő, *Kutassy* Imre, *Laczkó* Gyula, *Lakits* György, *Radnay* József, *Záhonyi* Géza és *Nagyné Bruck* Sarolta. Néhány sikerült rajzzal szerepel vitéz *Pataky* Ferenc.

A plasztikai munkák közül *Baranyai* Károly plakettjei és *Szamosy* Imre aktkompozicióí emelkednek ki. *Hamvas* Magda igen artisztikus keramiai munkákat és festett porcellánokat állitott ki.

K.

lakásokban és tiltakozik a lakók liftdíjfizetési kötelezettségei ellen. A központi fütés díjá normaképp 15 százalékban, a melegvizszolgáltatást pedig 3 százalékban kéri megállapitani Óvást emel az ellen, hogy a főbérlőket meggá tolhassák albérleti szerződések megkötésében Intézményes biztositékokat kiván még a Lakó Szövetsége *az otthon akadálytalan használatára*, és a lakbéruzsoratilalom hatályosabb biztositására büntető szankciót sürget. Követeli még, hogy *a visszaéléseket elkövető, vagy durva házfelügyelő elbocsátását a lakó is követhesse.*

— **(Versenytárgyalás kenyérre és zabra.)** A 1. honvéd vegyesdandár a vidéki állomásokon szükséges kenyérnek kincstári lisztből való sütésére, valamint Vác, Kenyérmezőtábor

Cégem **korrektsége és előzékenysége** annyira köztsmert, hogy nem is tartom szükségesnek külön hangsulyozni, a mai viszonyok között a keresk **korrektsége és előzékenysége** oly rangu fontosságu nem volna.

Havas Erzsébet

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 7.

csengők. A közönség sietve betódult a folyosóról. A vádlottak sorban fölállottak a birói emelvény előtt, amikor bevonult a bíróság.

— *Kihirdetem a törvényszék ítéletét: A Magyar Szent Korona Nevében!* — mondotta Szemák tanácselnök.

A bíróság tagjai leültek, helyet foglalt a hallgatóság is, csak az öt vádlott állott a bíróság előtt. A védői padsorhoz legközelebb *Czillér Antal*, mellette *Littke Kázmér*, a középen *Klauschek Rezső*, azután *Halasy Géza* és a sor szélén *Vay Kázmér*.

Szemák tanácselnök az ítélet rendelkező részét papirlapról olvasta fel.

A törvényszék bűnösnek mondotta ki Littke Kázmért mint felbujtót, megvesztegetés vétségében. Klauschek Rezsőt pedig mint tettest ugyanebben a cselekményben és ezért Littkét tizenegy hónapi, Klauscheket pedig nyolc hónapi fogházbüntetésre és hivatalvesztésre ítélte.

A vizsgálati fogsággal Littke büntetéséből nyolc hónapot és husz napot, Klauschek büntetéséből pedig öt hónapot és tizenhét napot vett kitöltöttnek a törvényszék.

Ellenben

Czillér Antalt, Halasy Gézát és Vay Kázmért az összes vádak alól fölmentette a törvényszék

és fölmentette Littkét is a többi megvesztegetési vád alól.

— Most pedig a vádlottak üljenek le —, mondta az elnök az ítélet rendelkező részének befejezése után.

Egy-két percnyi szünet után megkezdte a tanácselnök az ítélet megokolásának ismertetését.

Littke 5000 pengőt adott Klauscheknak.

Általánosságban ismertette először a belügyminisztériumi épitkezések pályázati kiirásának, a munkák vállalatba adásának és a minisztériumi ellenőrzések technikáját. A népjóléti minisztérium müszaki osztályán a belügyminisztériumi csendőrségi és rendőrségi épitkezések müszaki felülvizsgálását *Klauschek Rezső* min. osztálytanácsos végezte.

— **Elrontott gyomor,** bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

ben Klauschektől jogszerűtlen cselekményeket nem kivánt. Klauschek tagadta a pezsgőküldeményeket is. Ez *a védekezés azonban nem alapos.* Klauschek a nyomozás során bevallotta, hogy 1926 és 1929 között Littkétől több alkalommal, rendszerint karácsonykor, *jókivánságok tolmácsolása közben többezer pengő jutalomajándékot fogadott el.* Klauschek és Littke ezt a vallomásukat a vizsgálóbiró előtt is fenntartották. A főtárgyaláson ugyan visszavonták a vallomást, a kihallgatott tanuk azonban védekezésüket megcáfolták. A tanuk vallomása szerint *a vesztegetés gondolata Littkében mint állandó eszme gyökeredzett meg.* Klauschek azzal védekezett, hogy ő kölcsönkapta a pénzt, de erről semmiféle kölcsönszerződés nem készült. Különben sem vesz fel kölcsönt az, aki — mint az ismertetett folyószámlakivonatokból kiderült, — *a kölcsönkapott pénzt gyümölcsöztetés végett nyomban bankba teszi, mint azt Klauschek cselekedte.* A törvényszék mégis eltérően minősitette a cselekményt a vádtól, mert *nincs bizonyiték arra, hogy Klauschek hivatali kötelességét megszegte.*

A büntetés kiszabásánál sulyosbitó körülménynek tekintette a törvényszék mindkettőjüknél, hogy *a háboru eredményeképpen jelentkező gazdasági és erkölcsi válságban cselekedetük a köztisztviselői megbizatásnak és hatalomnak áruba bocsájtását jelenti, ez pedig alkalmas az állam közintézményeibe fektetett bizalomnak a megingatására. Littke Kázmérral szemben sulyosbitó körülmény a megvesztegetési szándék kitartó és konok volta és az az alhatalosság, amellyel több éven keresztül megismételte a megvesztegetést.* Enyhitő körülmény Littkénél a büntetlen előélet, amely azonban Klauscheknál, mint köztisztviselőnél, az egyéni érték teljességéhez tartozik, de mérlegelte a bíróság családos állapotát.

Vay Kázmér nem szegte meg hivatali kötelességét.

A felmentő ítéletek megokolására tért át ezután a tanácselnök. A főtárgyaláson *Czillér Antal, Halasy Géza* és *Vay Kázmér* is tagadták bünösségüket. A makói épitkezéssel kapcsolatos vádak jogosságát Littke is kétségbevonta. *Vay Kázmér nem ismerte el, hogy bármilyen kötelességszegést, avagy csak mulasztást is elkövetett volna és hogy hivatali kötelességének teljesitésében való befolyásolásra jutalmat, vagy ajándékot fogadott volna el.* A törvényszék a fölmerült bizonyitékokból

nem látta bizonyitottnak azt, hogy Vay Kázmér megszegte hivatali kötelességét, akár cselekvésével, akár pedig azzal, hogy bizonyos cselekedeteket eltürt.

Balássy László határozott és *Szelecsényi Andor* határozott tanuvallomása a törvényszék megitélése szerint *nem megnyugtató bizonyiték,* mert

az ő vallomásukra marasztaló ítéletet épiteni nem lehet.

Független Művészek Társasága.

Az ugynevezett *művészbéke* fölött nagy viták folynak a művésztársadalomban. Csak a *művésznyomor* aktuálisabb ma ennél.

A „művészbéke" azt jelenti, hogy a magyar képzőművészet minden iránya, a konzervativ akadémikusoktól a modern ujitókig egyesüljön, egy kalap alatt dolgozzék.

A „Független Művészek Társasága" ezt már alakulása óta megvalósitotta.

A *Nemzeti Szalonban* most megnyiló negyedik nagy őszi tárlatán minden művészeti irány szerepel. A társaság nevében használt „független" szó ezt a teljes művészi függetlenséget jelenti. És ugy látjuk, hogy ebben a művészi családban (melynek 150 művésztagja van), egészen harmonikusan fér össze a különféle irányzat. A tagok nem kapnak hajba azért, hogy az egyik négy lábbal festi a lovast s a másik nyolc lábat lát rajta futás közben. (Ez a „mouvement!")

Igy jut össze például ebbe a művészcsaládba a nagyapa és az unoka művészete is. Gróf *Andrássy Géza*, a társaság egyik elnöke, éppugy művésztag, mint az unokája: herceg *Liechtenstein János*. De mig a kegyelmes piktor a családjában egy évszázad óta átörökölt művésztehetséget régibb módi, de még mindig friss és erőteljes tájképekben szólaltatja meg, unokája a vérbeli grafikus és karrikaturista gyors szemejárásával örökiti meg sport- és állatképeit. Együtt lehet tehát élvezni gróf Andrássy szép havasi tájait és herceg Liechtenstein repülő vadlibáit, vadkacsáit s humorosan iramló dámvadait.

A tárlatnak kimagasló művészi értékei közül is kiválik *Gyügyei Nagy Zsiga* három kitünő vászna; egy pompás felhőzet s két buja mélységü szinakkordban festett erdei képe. Egyikben a „Golgot...", másikban az elvonuló aratók mozgalmas csoportja.

Értékes képmásokat látunk *Lengyel Rheinfuss Edétől* (különösen feltünik gróf Andrássyról és a maga feleségéről festett arcképeinek meglepő élethűsége). De a mester mint ló-portraitista is elismert művész, aki az angol telivérek egész sorozatát örökitette már meg, mint volt tüzértiszt pedig a tüzérség haditetteinek hű tolmácsa. Igen komoly értékü vásznakkal szerepel megint a kecskeméti *Prohászka József*, fiatalabb mestereink egyik legnagyobb erejü tagja. Egy igen finom ülő leány-portrait, a „Gitározó nő" és a „Szoptató anya" mind az ő kivételes tehetségét dicsérik. — Két poétikuson szép leányképmást látunk *Náray Auréltól* is, a „Kiti"-t lágy rózsaszinekben, a „Nő hegedüvel" cimüt szürke-kék szinharmóniában. — *Endrey Sándor* művészetét egy iskolásfiu hű portraitja képviseli. Feltünik *Gecse János* artisztikus önarcképe és női feje, *Csermely János* őszinte önarcképe, *N. Fodor Olga* szépen átérzett feje édesanyjáról, *Kiss Farkas Imre* karakteres csikós-önarcképe, *Péchyné Rónay Kynga* plein airben festett evezős-portraitja. Két akt-kompozició kétféle modern törekvést hirdet: *Kézdi-Kovács Elemér* hármas női aktja finom vonaljátékban és lágy formákban, — *Székely Géza* kettős akt-csoportja erősen hangsulyozott konturokkal és formákkal (szépen megrajzolt skurzzal) fejezi ki művészi mondanivalóját. *Bokor Vilmos* „Madonna a Dunaparton" c. poétikus kisebb vászna egészen olaszos és inkább az Arno partjára való. *Vasinka Géza* bíblikus krétarajzait őszinte egyszerüséggel tolmácsolja. *Dukai Takách Jenő* muzsikáló cigányai a romantikát képviselik. *Csallóközi Farkas Lőrinctől* két pompás, magyaros apróság, vásári jeleneteket ábrázol, szép magyaros vászon *Viski János* ökörfogata és *Rainerné Istvánffy Gabriella* „Kosok az akol előtt" c. vászna. *Merényi Rudolf* mesteri grafikái közt az „Álom" c. rézbe karcolt akt a legszebb. Báró *Nyáry Alberttől* két finom női aktot, *Szőllősy Jánostól* egy fekvő aktot látunk, akadémikus finomsággal. Vaskos erővel festette meg *Steller Gizella* a „Pihenő öregasszony" c. vásznát. Egészen friss impresszió jellemzi *Popper Samu* versenyt futó lovait és hajóra várakozó tömegét.

A tájképek gazdag sorozatában *Kézdi-Kovács László* tájpoémái mellett feltünnek ifj. *Gadr Vilmos* erőteljes balatonmenti részletei („Balatonpart Fonyódnál", „Fonyódi kikötő"), *Gadl Ferenc* jól benépesitett vázlatai a Városligetből s az Erzsébet-téri parkból, *Kristsóvi Szebeni Jenő* szines őszi alkonya, *Vitéz Mátyás* „Tavaszi szürkület a Dunán" c. finom hangulata, *Radnay József* napsütéses jó „Tabáni utca" részletei, *Klimó István* artisztikus tájhangulata, *Telek Antal* igen friss hatásu tavaszi témái, *Udvary Pál* üde szépségü Ipoly-parti tája, *Turmayer Sándor* budapesti látképe, vitéz *Pataky Ferenc* tabáni motivumai, *Scholler Rezső* szines őszi tája, *Csillag József* és a felesége, *Cs. Mágócsy Etus* erőteljes, szép falusi részletei, *Dala József* mezőkövesdi vásári vázlata és hangulatos nagy őszi erdei tája, *Csányi Lajos*, *Bauer István*, *Ehrenhafné Havasi Margit*, *Gajzágó Sándor*, *Mendly Gyula*, *Mészáros Jenő*, *Porter Paula*, *Tóth-Bartók Jenő*, *Ujházy János*, *Vadon Benjamin*, *Wagner Géza*, *Záhonyi Géza*, *Zorkóczy Gyula* tájképei. Feltünő és ragyogóan szines darabja a tárlatnak *Szentgyörgyvári Gyenes Lajos* gyümölcs- és virág-csendélete, szépek a *Demeczkyné Volf Irma* pünkösdi rózsái, *Bundschuh Ottó* és *Klammer Mariska* művészi interieur-képeket állitottak ki.

A szobrászati anyagot *Pankotai Farkas Béla* Gaál Endre-plakettje, *Zichy-Teleki Margit* grófnő finom gyermekfeje, *Nagy-Gosztonyi Alice* leánykaszobormása, *Bethlen Gyula* és *Turchányi László* kis plasztikái, *Wesselényiné Tonzor Eszter* arcmásai jól képviselik.

(— —ó)

FÜGÖD.

Fügödöt a honfoglalás után az Aba-nemzetség birta. Felsőfiged, Figed néven említik 1427-ben. A török megszállás idején már állandóan Alsó- és Felső-Fügöd néven szerepel. Lakossága a 16. században már protestáns volt. 1608-ban épült ref. egyháza. Eger eleste után a török annyiszor rajtuk ütött, hogy a zaklatásokat nem bírva, elhagyták lakóhelyüket. 1628-ban Móricz Mártontól hűtlensége folytán Bethlen Gábor kapta meg és ruszkai Korniss Zsigmondnak zálogosította el. 1648-ban birtokos családai a Thernyey-, Csoma-, Hegy-, Horváth-, Nagy-familiák. 1696-ban és 1720-ban Fügöd kuriális hely. Jobbágy részében lakatlan. 1726-ban 3 nemes család igazolta nemességét. A lakosság Alsófügödön evangelikus, Felsőfügödön református volt ebben a században.

Kisközség az encsi járásban. Területe 1168 k. hold. Lélekszáma 619, akik 3 kivételével magyarok és 278 rk., 23. gk., 244 ref., 59 ev., 14 izr. és 1 egyéb felekezetű. Főként őstermelők. Lakóházainak száma 111, ref. temploma van. Iskolái 1 ref. népiskola és 1 ref. általános továbbképző. Vasútállomása: Forró-Encs, 2.1 km-nyire. Utolsó postája és távirdája: Encs.

Csikvári Aba

179. l.

Viselet.

Női ruha.

A jobbra haladó hölgyek
derekat dudoros ujjakkal, sely
szel, más[illegible]ika pedig fejdiszt
ruhát a szoknyán 12 sor váltak
bena virágok közül két kandelá

NYÁRI DIVATK
Alter és Kis
előbb Alter Antal div
Melléklet a Divatcsarnok 27

alól jobbra: Ny. Rohn és Grund

Kny., mér. 19.2

Fügh Rezső

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

1969 SEP 20

1021

Az első kiállítás alkalmából

Egy héten át láthatták a győriek a tárlatot a helyi Műcsarnokban: a Győri Rajzstúdió mintegy hetven festménnyel, rajzzal és kisplasztikai alkotással első ízben mutatkozott be a nagyközönség előtt.

A kiállítás „történetéről" *Fügh Rezső*, a győri Tanító-

Fügh Rezső: Ülő leány

képző Intézet tanára, a stúdió vezetője tájékoztat bennünket — a műhelyben, a rajztanszéken.

— *A stúdió a megyei művelődésügyi osztály meg a Hazafias Népfront városi bizottságának támogatásával működik immár negyedik esztendeje. A negyven főnyi tagság fele pedagógus, a többiek mérnökök, technikusok és más foglalkozásúak. Hetente egyszer, kedd délután gyűlünk össze itt, a rajztanszéken. Elsősorban a rajzolás, a festés titkaiba igyekszünk behatolni, de nemcsak alkotómunkával foglalkozunk, hanem különféle művészi kérdéseket is megbeszélünk. A rajztanszék gondosan válogatott könyvtára valamennyi tag rendelkezésére áll, akár haza is vihetik a könyveket. Így a stúdió a művészetbaráti kör és a művészeti ismeretterjesztés hivatását is betölti. Foglalkozásainkon szívesen látjuk az intézet növendékeit is, elsősorban azokat, akik a művészi alkotómunka iránt elmélyültebben érdeklődnek.*

— *A hétről hétre ismétlődő találkozók nagyon tevékeny, egymást segítő közösséggé forrasztották össze a stúdió tagjait, akik között az induláskor több évtizedes múlttal rendelkező festők éppúgy voltak, mint az első lépéseknél tartó kezdők. Örvendetes volt látni azt a fejlődést, amelyet legtöbbjük az elmúlt évek során elért.*

A kiállításon meg a rajztanszéken felhalmozott alkotások változatos „érvekkel" igazolják a stúdióvezető tárgyilagos szavait. Számos festmény és rajz szignója pedig arról vall, hogy Fügh Rezső nemcsak mint rajzpedagógus, hanem mint alkotó is ihlető példát nyújt a stúdió tagjainak a művészi munkában.

És hadd tegyük mindezekhez hozzá azt is, hogy informátorunk nemcsak az esztétikai kultúra hivatott terjesztőjeként örvend nagy tiszteletnek, hanem mint az intézet szakszervezeti bizottságának titkára is.

F. A.

Az egy évi kereset alap

A szaks

Ezekben a hetekben kerül sor a szakszervezeti tagdíjbesorolásokra: a bizalmi, az szbtitkár felkeresi a hozzá tartozó dolgozókat, hogy meghatározzák jövő évi tagdíjuk összegét. A besorolás alapja a 12 hónapra jutó átlagkereset, ennek kiszámítási alapja pedig a béralap terhére kifizetett valamennyi juttatás.

Hogyan készül erre a mun-

A szülők f
az új t

Az új tanév megindulásával újra munkába lendültek a Szülői Munkaközösségek.

A Békés megyei Nőtanács pedagógiai bizottsága a Megyei Művelődési Házban tartotta tanévnyitó ülését.

Az ülés részvevői megelégedéssel vették számba, hogy a Nőtanács járási és pedagógiai bizottságainak tevékenysége kedvezően alakul. Fő törekvésük a Szülői Munkaközösségek tartalmi munkájának továbbfejlesztése. Ennek érdekében még a tanévnyitó tantestületi értekezletek előtt háromnapos továbbképzésre hívták össze az általános és középiskolák SZMK-elnökeit. A a továbbképzés keretében főként a Szülői Munkaközösségek című kézikönyv és a Szülőknek a Rendtartásról című könyv anyagát dolgozták fel. A tanácskozás fő tanulságait az elnökök továbbadják a Szülői Munkaközösségek választmányának.

A pedagógiai bizottság tan-

Tanulmányi

— Nem megígérted, csodám, hogy olyan leszel a kiránduláson, mint az angyal?
— De tanár úr, hiszen én most éppen az Angyal vagyok!

— Menjünk képtárba, gyerekek!
— Remek, tanár úr! De egy olyanba, ahol a képek — mozognak a vásznon.

— Mit írsz?
— Följegyzést a tanulmányi kirándulásról, amelyen semmit sem tanulmányoztunk.
— Csakugyan, akkor miért hívjuk tanulmányi kirándulásnak?
— Látod, ezt még tanulmányozni kell.

Fügh Rezső

Kiállítása lesz a Győr-Sopron megyei Tit klubjában

m. rs.: Szines munkatert a jövő évadra

Kisalföld 1971 VII. 7

Fügh Rezső MDK

Szerepelt az őszi megyei tárlaton.

akvarellja

Hamar Imre: Őszi Tárlat, 1964.

KISALFÖLD 1964 okt. 25.

Fügh Rezső festő

Repr: Cs. Szabó tajostól készült

fajz, portré

Kisalföld 1966. már 13

M.D.K.

Fügh Rezső
festő

Részt vett a győri tárlaton.

Hannah Sonre: A győri tárlat
Művészet, 1965. szeptember - 47 lap.

MDK.

Fügh Rezső

Kiállitási kritika

Kisalföld 1965 máj.12.lap -

Fügh Rezső
megnyitó beszpdével

MK

szerepelt a győri Műcsarnokban rendezett "Mai festészetünk" c. kiállitáson.

Hamar Imre: Kiállitási jegyzetek.

Kisalföld. 1963. jun. 11.

Fügh Rersö
festő

M.D.4

Részt vett a tárlatom

Hamar Imre: Művészeti élet Győr-Sopron megjeben.
Művészet, 1968. jennus - 46 kep.

MDK

Fügh Rezső

szerepelt a Győrött máj/?/ 12-22-ig rendezett tárlaton.

"Téli táj"

b.s.: Pedagógus képzőművészek megyei tárlata.
Kisalföld 1963. máj. 17.

Fügh Rezső (Győr

Győrben, a Xantus János Múzeum képtárában, megnyílt a győri művésztelep 5. kiállítása, melyen a művész művei szerepelnek.

K. A.: Kiállítás a képtárban.

Kisalföld, 1977, febr. 20.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 OKT 2 6

Kisalföld

Függli Rezső pedagógus

igazgatója.

Képzőművészeti kiállítás

1021

A bönyrétalapi művelődési házban tegnap este 18 órakor *Kreiter Mária*, az MSZMP Győr-Sopron megyei Bizottsága propaganda és művelődési osztályának vezetője nyitotta meg *Függh Rezső* és *Szunyogh Ferenc*, a győri Tanítóképző Főiskola tanárainak képzőművészeti munkáiból rendezett kiállítását.

KISALFÖLD. Az MSZMP Győr-Sopron megyei Tan... Kiadja...

— 22.20: Tíz perc kül...
22.30: Az Olasz Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. —
23.47: Nóták.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Népdalok. — 8.38: Koloratúráriák. — 9.00: A Stúdió 11 játszik. — 9.38: Babavásár. Operettrészl. — 10.00: A zene hullám... — Közben: Kb. 10.55: ...

Fügh Rezső, a Tanítóképző Intézet rajztanára.

Csernó Judit festőművész gyári kiállítását nyitja meg jan. 5.-én.

Kisalföld, 1969. jan. 3.

MDK

Füher Friedr.H. festö

megfesté József nádort en miniature elefántcsontra.
Szent-Györgyi Gelérd által irt versekhez :Sándor föherceg halálának"Örök emlékezetére..." - Pannoniát rajzolá.
1808-ban megfesté olajban Batsányi János arcképét .
Állitólag az Eszterházy-család egyes tagjairól készi tett F . miniatütök egész sorozatát,melyek a család csákvári és tatai kastélyában vannak.

Schoen Arnold: Véleménye az 1915-ben megjelent: Magy. képzömüvészek lexikona-ról.
Könyvtári Szemle. 1915. ápr.-aug. 105-109.l.

Führer Ilona főiskolai fejtörendék.

Pesti Hirlap. 1923. jelye. 10. 8

Fiatalok munkálkitása

Führauer Frigyes

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

NM 1933. IV. 20.

MDK

Führer Ilona,

Gadó István festő/ tanár növendéke.

Férfiprofil.
Öregasszony.

Az Ernst Múz. OMKK Főisk. Helikon kiállításai.
Az OMKK Főisk. Növ. Munk. kiáll. 1923 márc. 18-25.
Kat. 12.l.

MDK

Führer Ilus
Férfi arckép, olaj

N.Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
11 l.

MDK

Führer Ilus

Führer Ilus festette meg Jakab Dezső építész arcképét. Repr.

Magyar Építőművészet, 1929. 6.sz.

Führer Ilus.

Férfiarcképe szerepel a Szinyei-Merse Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban. (emlitve)

Pesti Hirlap, 1927. márc. 25.

Führer Ilona.

A Szinyei-Merse Pál-Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban, munkája szerepel.

Pesti Napló, 1927. márc. 25.

Fiehrer Ilus.

Munkája szerepel a Szinyey-Merse Társaság második tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Magyarság, 1927. márc. 25.

Ø Fühlkorn János

mindestens

l.

Betnár B:

A m. kertészet
és hulf.-i
kapcsol.-i
1927

129.l.

IRODALOM

— Magy. Szemle. 1915.
20 köt. 26–29 füz.

JEGYZET

I. 111

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....l.

Név: Fuhrbeck Joannes

Foglalkozás: könüvs

Szárm. hely: Hofkirchen in Austria sup.

Hitfelekezet: R. K. Csal. állapot: Mózes

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1798 VI. 15

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 12.

Führer Ilona

Képzőmű, Főisk. Ifj

Kiall. 1921

Lellei út,
Lelle,
Erdőnészlet,
Balaton.
Rajz

of.

1923 máre (Trust)
Férfi profil, Tregatto

1923 jan. M. Ig. (Hallgatók [illegible] / N. Lal)
[illegible]

akt
Plein air fej
Szőke férfi

Führer Ilus
89 Férfi arckép, olajf. mgtul.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927.

Führer Ilona

1918/19 – 1920/21, 1922/23 – 1923/24

Ferkèpzomfoiskèvk

83 l.

Führer Ilus

Ziegler Géza épi-
tész archaje fenti-
tól, repr.

Magyar Építőművészet
1926. 7-8. sz.

Führer Ilus

Sándy Gyula
épitész archépe,
cenzeráß
repr.-

Magyar Építőművészet
1926. 11-12. sz

Sváb Gyu

Tanyai iskolák és t

XXVI. EVF. 19

MEGJELENIK M

ELŐFIZETÉSI ÁR E

EGYES FÜZET ÁRA

Führer Ilus

Sváb Gyula h.
államtitkár, épitész
a. crepé
Repr

MAGYAR ÉPITŐMŰVESZET

1927-1-27.

MADAME TALLOW'S ASSET

Führer Ilus

Hild Dezső
archeje
Repr.

MAGYAR. EPITŐMŰVÉSZET
1927. 3—4. f.

WOGXYZ.TEST.OWL/A3SE1

Führer Ilus

Rerrich Béla épitém
archépe

Repr.

MAGYAR. EPITOMUVESZET

1928. 2. 17.

VILLEGAS JOSÉ. A KOLO

SCITOVSZKY BÉLA
BELÜGYMINISZTER
(FÜHRER ILUS RAJZA)

Magyar Építőművészet

1929. 5. 17.

Führer Ilus

Führer Ilus

Liber Endre fővtanácsnok arcképe

Repr.

MAGYAR. EPITOMUVESZET

1928. 3. sz.

VASÁRNAP
23
Kat. Szenthárom.
Prot. Szenthárom.

HÉTFŐ
24
Kat. Keresztény s.
Prot. Eszter

KEDD
25
Kat. Vil. Gergely p
Prot. Orbán

Holdtölte 8 ó. 38 p

SZERDA
26

Führer Ilus

Csány Károly épitész
arckepe.

Rep.

Magy. Épitőtörténvénet

1929. 1. 27.

NER ANDOR: Esti szürkület.
LAG JÓZSEF: Takarodás.
OSI UITZ JÁNOS: Patak partja.
LE PÉTERNÉ ÜRMÉNYI MÁRIA: Önarckép.
VEDI GACHAL JÓZSEF: Tájkép.
MMER MARISKA: Pergola-részlet.
VÁTH BÉLA: Budapest ködben.
OR HENRIK: A dadai református templom.
MMER MARISKA: Csendes sarok.
EK IDA: Szegfü.
MAS ANTAL: Tabáni udvar.
EK IDA: A baba.

Az üvegszekrényben.

KY-VÁMOSSY ÁRPÁD: Ph. H. M. N.-né. ıtür. Magántulajdon.
)Y SZILÁRD: Dr. Baksa János. Bronz. Mgt.
HALMI JENŐ: Arcmás. Gipsz. Magántulajd.
Z GÉZA: Cleopatra. Bronz.
TAGH ÉVA: A dermatológiai kongresszus kérme. Magántulajdon.
SIS ANDOR: Térdeplő akt. Terracotta.
HALMI JENŐ: Arcmás. Gipsz. Mgt.
HALMI JENŐ: Arcmás. Gipsz.

Führer Ilus

Lavotta Gyula
építész arcképe

Repr.

Magyar Építőművészet

1929. 2. f.

Europa
kiada hivalalanak
X Röthermere utcza, 12. III. 2
Budapest

Führer Ilus

<Schulek János>
épitész arcképe repr-
< >: A kelenföldi ev. templom.
Magyar Épitőművészet

1929. 3. szám, képek-
kel és arcképpel.
A fenti arckép e
cikkel kapcsolatban
külön lapon jelent meg.

Vidovszky Béla f. (107., 163—177.) W., KE.
Vigh Bertalan f. (29.)
Vörös Géza f. (254.)
Vörös János csabrendeki sz. (443., 463,)

Zala György (467.) T., NA., R., I., K., T.
Zádor István f. (130., 140., 158—162.) ÁI., LKKA.
Zemplényi Tivadar f. (72., 87) R, KMSz., NA., R
Zombory Lajos f. (106., 129., 144—157.) WGy.
Zsigmondyné Jármay Edit (355., 359.)

MAGYAR·EPITŐMŰVÉSZET

ırich Thoma László f. (412.)
ó József f. (70, 71.)
sgeschwandtner Anton f. (58.)
ó Csapó Márton f. (246.)
ó Dezső f. (10, 285, 368.)
vayné Pethő Margit f. (330.)
osy Imre sz. (447.)
osi Soós Vilmos sz. (452.) HV., LK.
thó Mária f. (294.)
tó Lajos f. (40.)
ti Székely Andor (345—348.) E., KE., KE.
ely Móric sz. (462.)
nyi Lajos f. (97, 186—213.) E., KA., T., RSz., LK.
y Szilárd sz. (437, 438, 439.)
odovszky Mihály sz. (431.)
e Péter f. (104, 108, 136, 179—185.) KA., HI., BD., NA.
éné Örményi Mária f. (178.)

ássy Miklós f. (318.)
László f. 469—495.) H., LK., BK., KA.
y László sz. (458.)
ı Blau f. (74, 88, 93, 95.)
mas Antal f. (383.)
ren Ottó f. (90, 94.)
nyai János f. (8, 18, 343.) R., KE, TV., IJ, I.
mayer Sándor f. (317, 334, 405.)
y Gyula f. (340.) HV., I., FV., KE.

Führer Ilus

Jakab dezső épitem
archépi
Repr

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET

1929. 6. n.

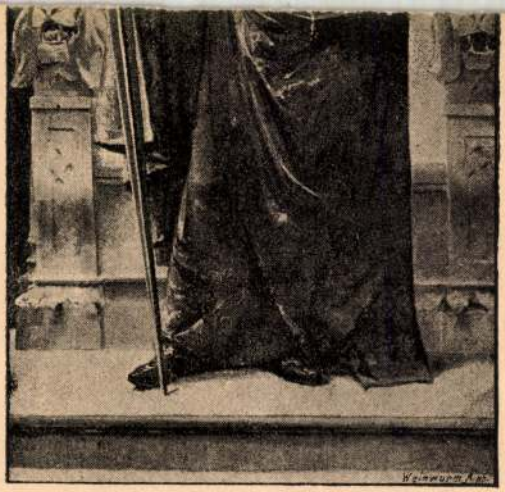

EISENHUT FERENCZ. HUNGARIA.

Führer Ilus

Wossala Sándor
archeje

Repr

MAGYAR-EPITOMUVESZET

1929. 7–8. 4.

SOCIÉTÉ HONGROISE

DES BEAUX-ARTS

AVEC L'ASSISTANCE DE LA SOCIÉTÉ SZINYEI MERSE

1927 MAI, JUIN

DEUXIÈME ÉDITION

BUDAPEST
IMPRIMERIE DE LA SOCIÉTÉ ANONYME ATHENAEUM

L. Führer Ilus

Sebestyén Artur
építész arcképe

Repr.

MAGYAR·EPITOMUVESZET

1929. II–12.

R. TITKOS ESKÜVŐ.

Fütterer Ilus

György Deus archipe
repr.

MAGYAR. EPITOMUVESZET

1930. 5–6. n.

Szép gyenge!

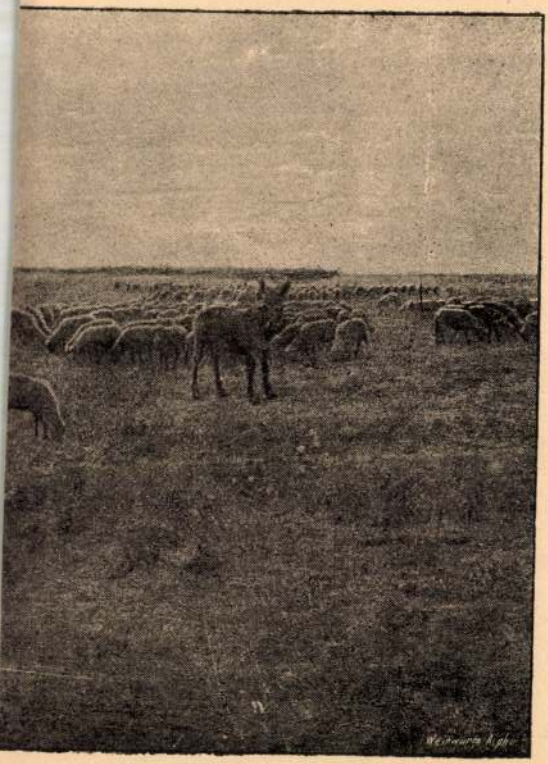

USZTAI CSENDÉLET.

Führer Ilus

(Lajtha Führer Ilus)

Foerk Ernő archeje

fenntől

Repr.

MAGYAR·EPITOMUVESZET

1930.7-8.sz.

Verhas János. Brüssel. (319.)
Verstraete Theodore. Anvers. (296.)
Villegas José. Roma. (111. 494. 503.)
Voellmy Fritz. München. (186.)
Walstab Charles M. München. (9.)
Wellmann Róbert. München. (18. 85. 117. 329. 388. 426.)
Wickenburg István gróf. Fiume. (12.)
Widmann Julius. München. (238.)
Zala György. Budapest. (174. 176. 177. 526.)
Zanetti Vettore Zilla. Velence. (474. 481.)
Zemplényi Tivadar. München. (181. 224. 263.)
Zezzos Alexandre. Velence. (57.)
Zilzer Antal. Budapest. (7. 127. 129. 320.)
Zombory Lajos. Budapest. (119.)

Füher Ilus

Almási Balogh Lorint
arcképe, ceruzarajz
repr.

Magyar Építőművészet

1930. 9. 7.

la:

anítólakások

26. 5-6. SZÁM

INDEN·HOBAN

GY·ÉVRE 400.000 K

80.000 KORONA·

Führer Ilus

Lechner Jenő dr

archipe fentitól

repr. –

MAGYAR. EPITOMUVESZET

1931. 7–9. 7.

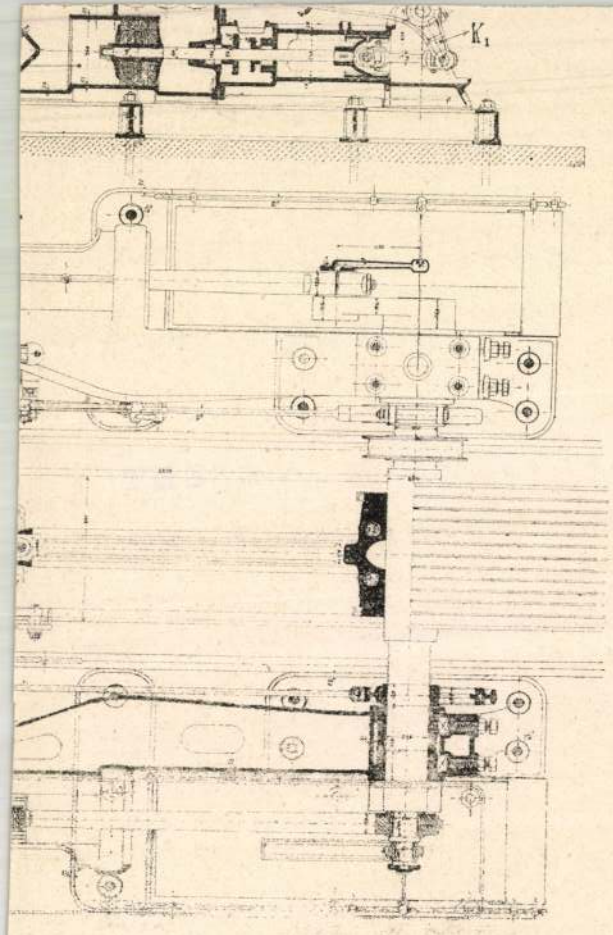

A m. kir. államvasútak északi főmű

Készítette ***Röck István***

L. Führer Ilus

Dr Fábián Gáspár
arczépe.

Repr.
Magyar Épitö-
művészet. 1934.
6-7. sz.

vállalat
Székesfehérvár, Boldogasszony tér 19.

Führer Lajta Ilus

festő

Élet.

Szefelilex. 600-l.

TELEFON
58-8-35

FISCHER

ÖSSZECSUKHATÓ KÁRPI

BUDAPEST, XI., HORTHY M

Korszakalkotó

„FIDOR“

kis lakásokban r

SZABADALOM bej. F. 7299/a. sz. a.

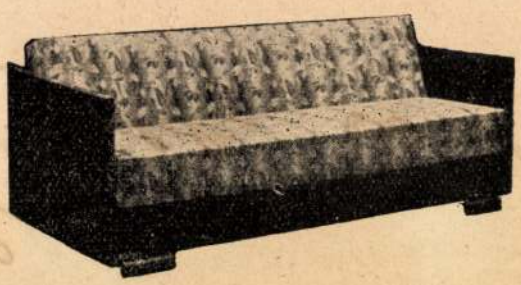

„Fidor” kanapé-ágy szellőző ágynemü-tartóval.

A támlája tetszés szerint fokonként szabályozható. A benne elhelyezett ágynemü állandóan szellőzik, mert a támlát tartó kereten egy lenge függöny van.

Führer (Laura) Ilona

szül. Budapesten 1901 ápr. 6
Ref. 5 felsőbb leányisk. 3
iparrajz isk. Führer Miklós
épülész leánya.
1918/19 I. elsőéves munkaj
nőv. glatz O.
1918/19 II. elsőéves n. o.
(Führer Ilonának irva)
1919/20 I–II. másodéves
(Führer Ilonának irva).
1920/21. I–II. harmadéves
Csók Istvan

Hohenlohe gróf arcképe VIII. 161

Führer Ilona
Epreskerti részlet, festm.

Magyar egyetemi és főisk. hallg. orsz. szövetségének kiáll. 1923. 7 l.

Führer Ilona
Szőke férfi, festm.

Magyar egyetemi és főisk. hallg. orsz. szövetségének kiáll. 1923. 7 1.

Führer Ilona
Akt / festm.

Magyar egyetemi és főisk. hallg. össz. szövetségének kiáll. 1923. 6 / 1.

Führer Ilona
Plain aire fej, festm.

Magyar egyetemi és főisk. hallg. orsz. szövetségének
kiáll. 1925. 6 l.

mdk.

Führer Judit és ifj Horváth Béla

végezték el a Tanácsház tér 8–12 sz. épületcsoport felmérését 1958–1961 ig. Városi Tanács Székháza Műemlékjelleg.

ifj Horváth Béla Miskolc 1962.

228., 269. l

100 jegyzet

H. D. K.

Führer Richard

lösd Füredi

Führer Mór

1889.

Éimisk

1930. 83. l.

~~Meissner József I. 224~~

Érkezett 1904 junius 25.

2444/904 (Szatmár-Németi 1904 junius 24.)

A Szatmári Kölcsey kör elnöksége a könyvtárnoki tanfolyamra Fodor Gyula ügyészt küldi ki (Válasz 386/904 sz. a. 1904 junius 28.)

1

FÜHRER Miklós építészet [Nyiregyháza, 1873 - Bp., 1948.VIII. 26]

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 53-54.p. ill.

FÜHRER Mária építész

Nyíregyházi épületeiről

M. Építőipar, 1993/1-2. 25 :ill

Olvassa, fizesse elő a MAG

Szakszerű tájékoztatást kap
téről!

TÉMÁINKBÓL:

információk a terve
nyeiről, anyag- és sz
sek, ajánlatok, válla
oktatás, kutatás-fej
családiotthonépítés
összefoglalók a külf
építési hibák,
műemlékvédelem, v

Cikkeivel, hirdetéseivel, er
szerkesztőséghez:
1146 Budapest, Thököly út 7

Előfizetési díj 1 évre: 1152,–
Hirdetés teljes oldalon: 20 e

MDK

Führer Miklós és László Richárd

a sátoraljaujhelyi városháza tervpályázatán 600 koronás II. dijat nyertek

Művészet 1909. 135.l.

FÜHRER Miklós építen
BUDAPEST,
Mártírok utja 64/a
1914.

Adatok a Viziváros történetéhez. Szerk.
Mészáros György, Mészárosné Herczog Magdolna.
2.köt. Bp. : Budapesti Városszépítő Egyesület,
1991 219.p.

MDK

Führer Miklós és László Rikárd bpesti épitészek

a sátoraljaujhelyi vigadó és szálloda terv-pályázatán 4oo koronás II. dijat nyertek

Magyar Épitőmüvészet 19o9. 4. sz. 32.l.

Führer Miklós, épitész M.D.L.

Wannenmacher Fábiánnal közös tervre 800 Koronás első dijat nyert a Brassóbányai vizadó pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

jan. 27. sz. 11. old.

HOMLOKZATRÉSZLET.

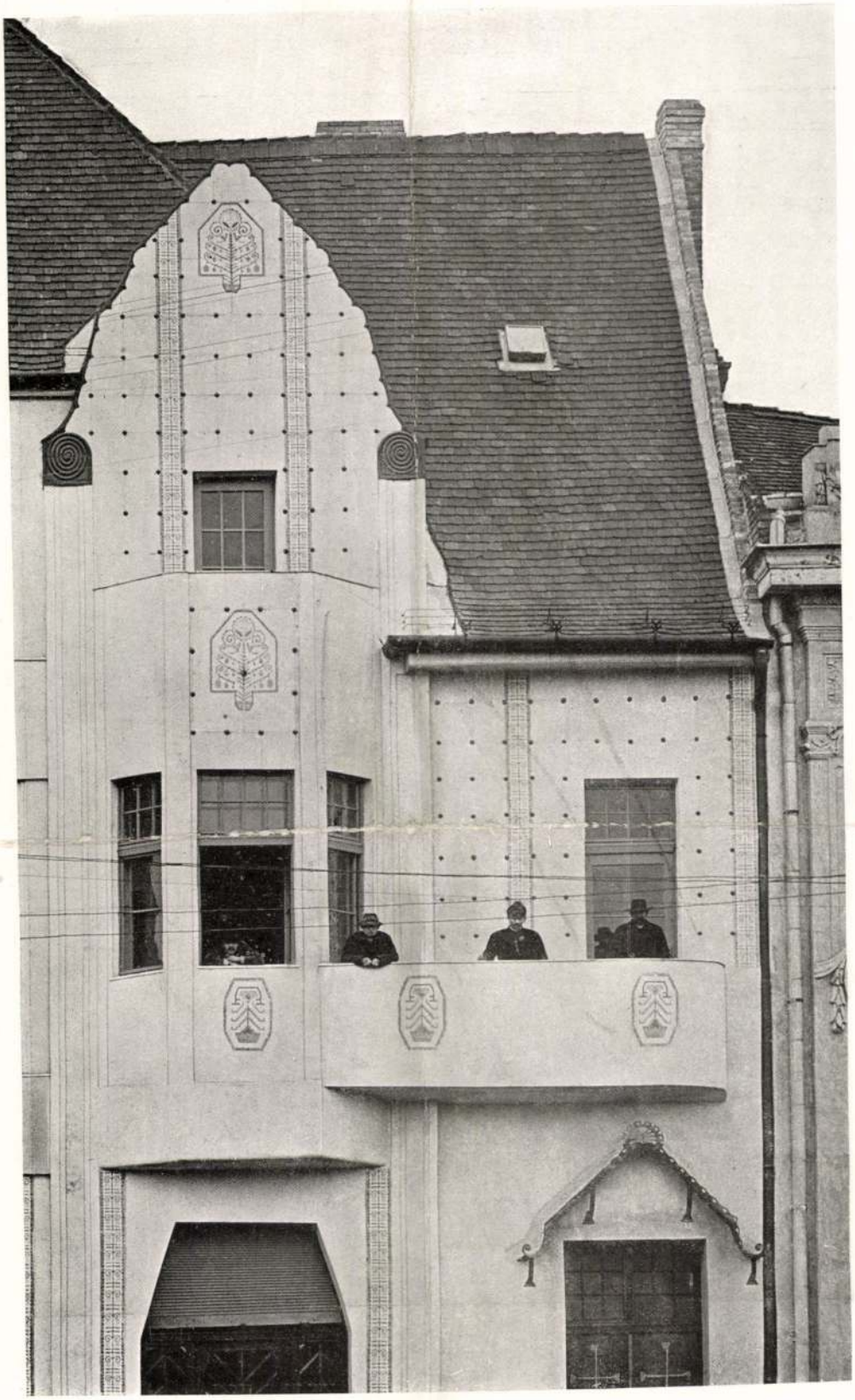

HOMLOKZATRÉSZLET.

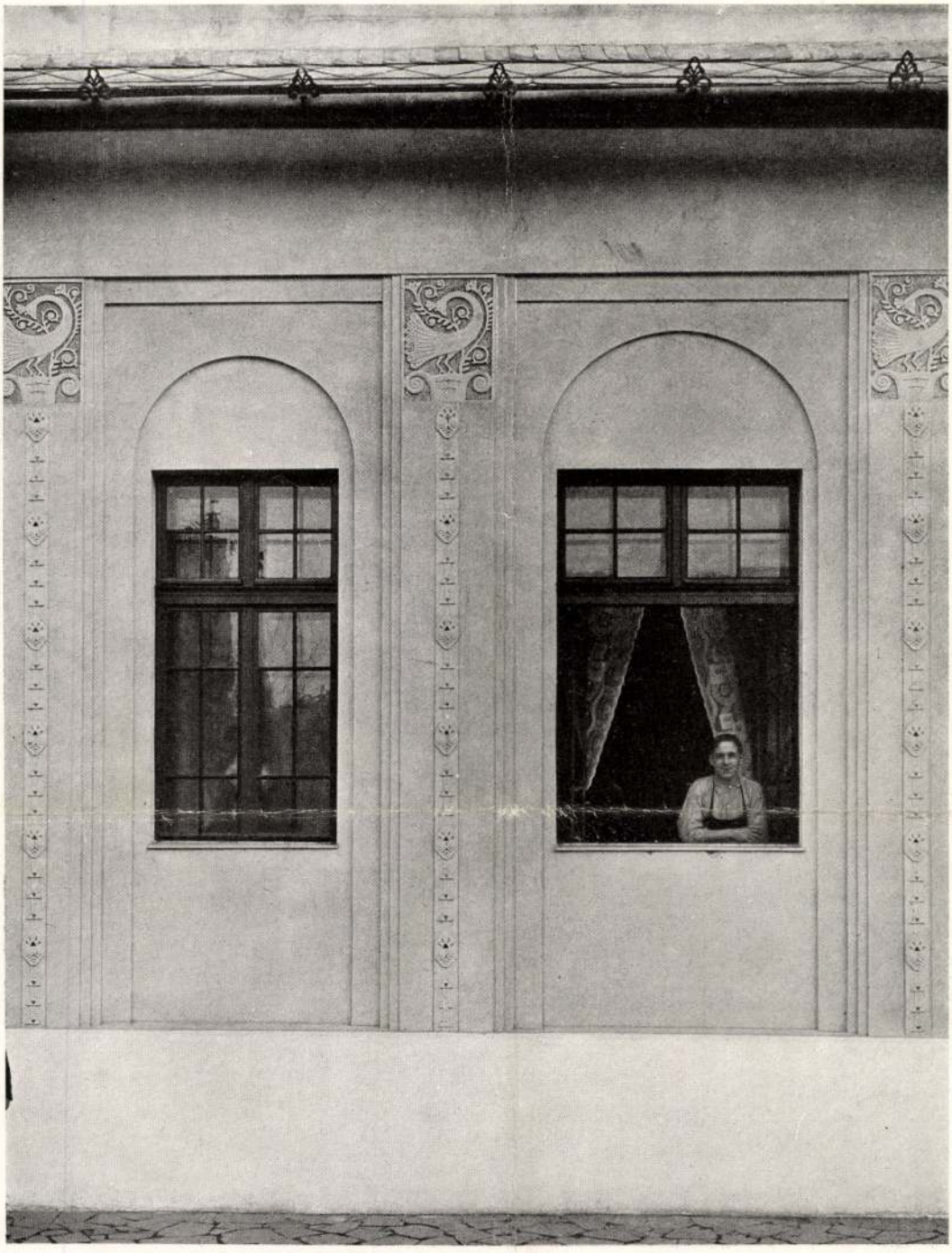

HOMLOKZATRÉSZLET.

KAPUZAT.

HOMLOKZATRÉSZLET.

A NYIREGYHÁZI GÖR. KAT. EGYHÁZ BÉRPALOTÁJA. TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.

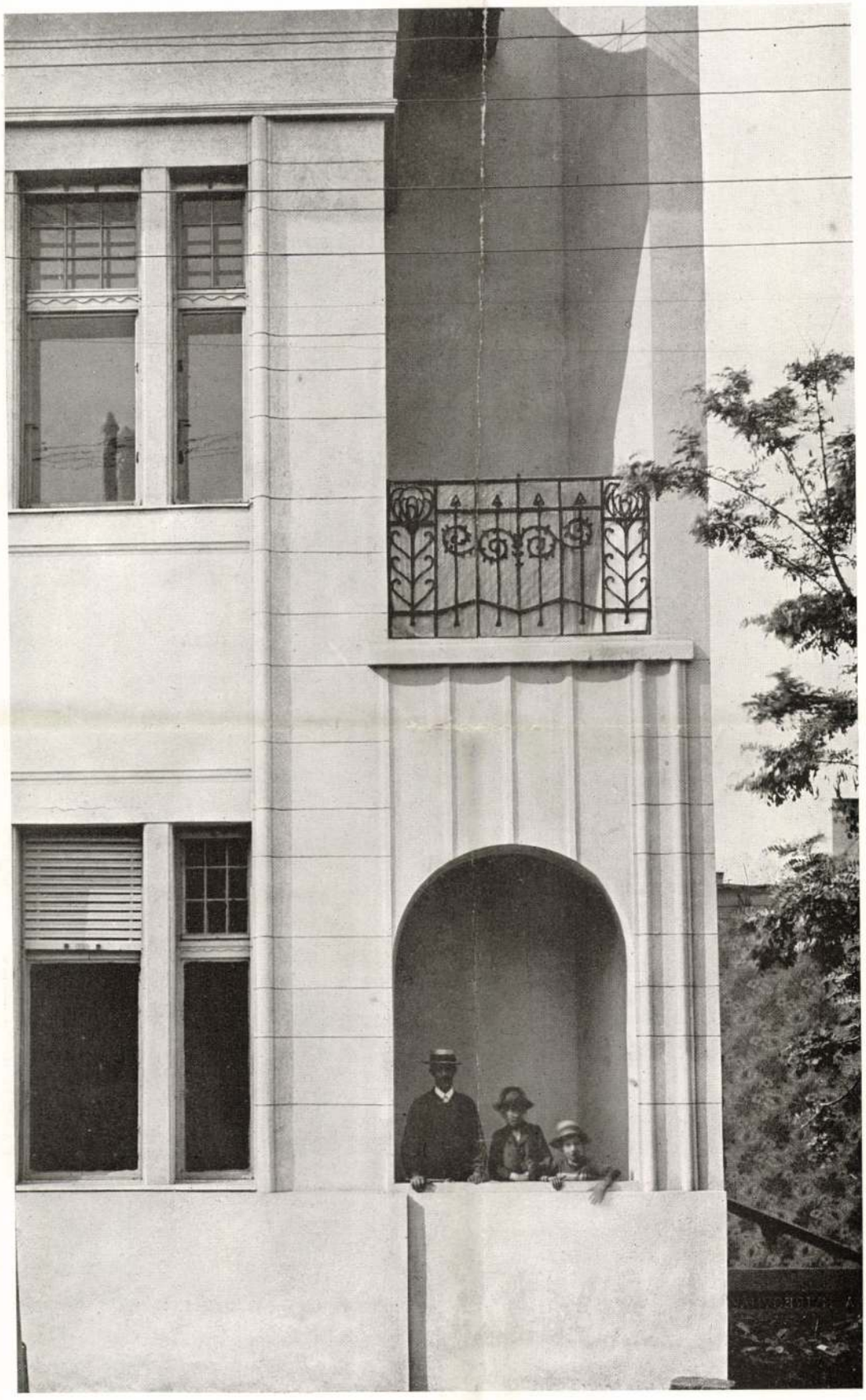

HOMLOKZATRÉSZLET.

A NYIREGYHÁZI GÖR. KAT. EGYHÁZ BÉRPALOTÁJA. TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.

szobafestőmunkát *Reitzer* Ferenc, tapétázást *Sieburger és tsa*, üvegezést *Wassermann* Sámuel (Nyiregyháza), bádogosmunkát *Papp* Dániel (Nyiregyháza), parkettázást *Szentlőrinci parkettgyár* részvénytársaság, burkolómunkát *Walla József* részvénytársaság, rábitzmunkát *Gaal és társa*, szobrászmunkát *Krisztián* Sándor, vízvezetéket *Tolth* István, villanyszerelést *Stern* Sándor, kávéházi falburkolatot *Általános berendezési vállalat*, tükröket *Burger A. és fiai* készítették.

Intarzia.

Az alapkőletétel az egyház vezetőségének jelenlétével 1908 aug. hó 5-én történt, az épület még az év szeptember havában tető alá került s 1909 május hó 1-én adatott át rendeltetésének.

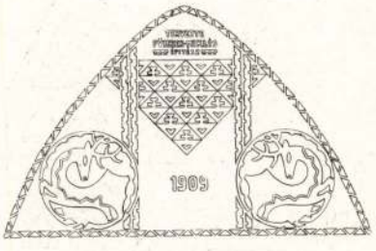

Intarzia.

Intarzia.

FURMANN GYULA BUDAPEST, VII. DOB-UTCA 14. SZÁM.
Építészeti tervek passepartourozását és cachirozását a legnagyobb gonddal és ízléssel készíti.

A nyiregyházi görög-katholikus egyház bérpalotája.

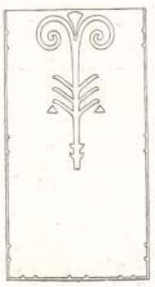

Intarzia.

A Szent-Mihály- és Vármegyeház-utcák sarkán lévő hatalmas telektömbön bérpalotát óhajtott emeltetni az egyház, amelyben a főesperes, lelkészi és kántorlakások nyerjenek elhelyezést; a palota többi része pedig a tervező által legjövedelmezőbbnek gondolt bérhelyiségeket foglalja magában.

Nyiregyháza 33 ezer lakossal bíró, erős fejlődésben lévő város, ennek dacára egyetlen kávéház sem volt benne, amely a mai igényeknek megfelelt volna. Legjövedelmezőbbnek tehát egy kényelmes, modern, előkelő kávéház igérkezett. A kávéház az épület földszinti sarokrészét foglalja el cirka 45 méter utcai hosszban. Az emeletre a sarkon kaszinó, a többi részen 3—4 szobás bérlakások terveztettek. Az épület bérjövedelme a főesperesi és lelkészi lakáson kívül évi 24.000 korona.

A bérpalota két kapubejárattal bír, a Vármegyeház-utcán gyalogközlekedésre, a Szent-Mihály-utcán — közvetlen a főesperes földszinti lakása mellett — kocsibehajtásra.

Az épület mélyfúratú kútból vízvezetékkel van ellátva. A parkirozott udvarban teniszpálya készül.

Az építkezés cirka 300.000 koronába került; a beépített köbtartalom 1680 m³, tehát köbméterenként 18 korona.

Az építészeti iroda részéről a művezetést *Wannenmacher* Fábián teljesítette, az építkezést *László Testvérek* építőmesterek végezték.

Az iparosmunkák legnagyobb részét jobb pesti iparosok készítették. A vörösmárvány-munkát *Hartmann* Péter, a karsztmárványmunkát *Pozsonyi* Miklós, ácsmunkát *Friedrich* Lajos és *Tirpák* Mihály (Nyiregyháza), Eternitfedést *Ehrenfeld és Guttmann* (Nyiregyháza), asztalosmunkát nyiregyházi *ajtó-, ablak- és bútorgyár* részvénytársaság, lakatosmunkát *Grundmann* Rezső, mázolómunkát *Margitta* Ignác,

Intarziabetét a kávéházi kasszán.

Magyar Építőművészet

1909. 5. szám.

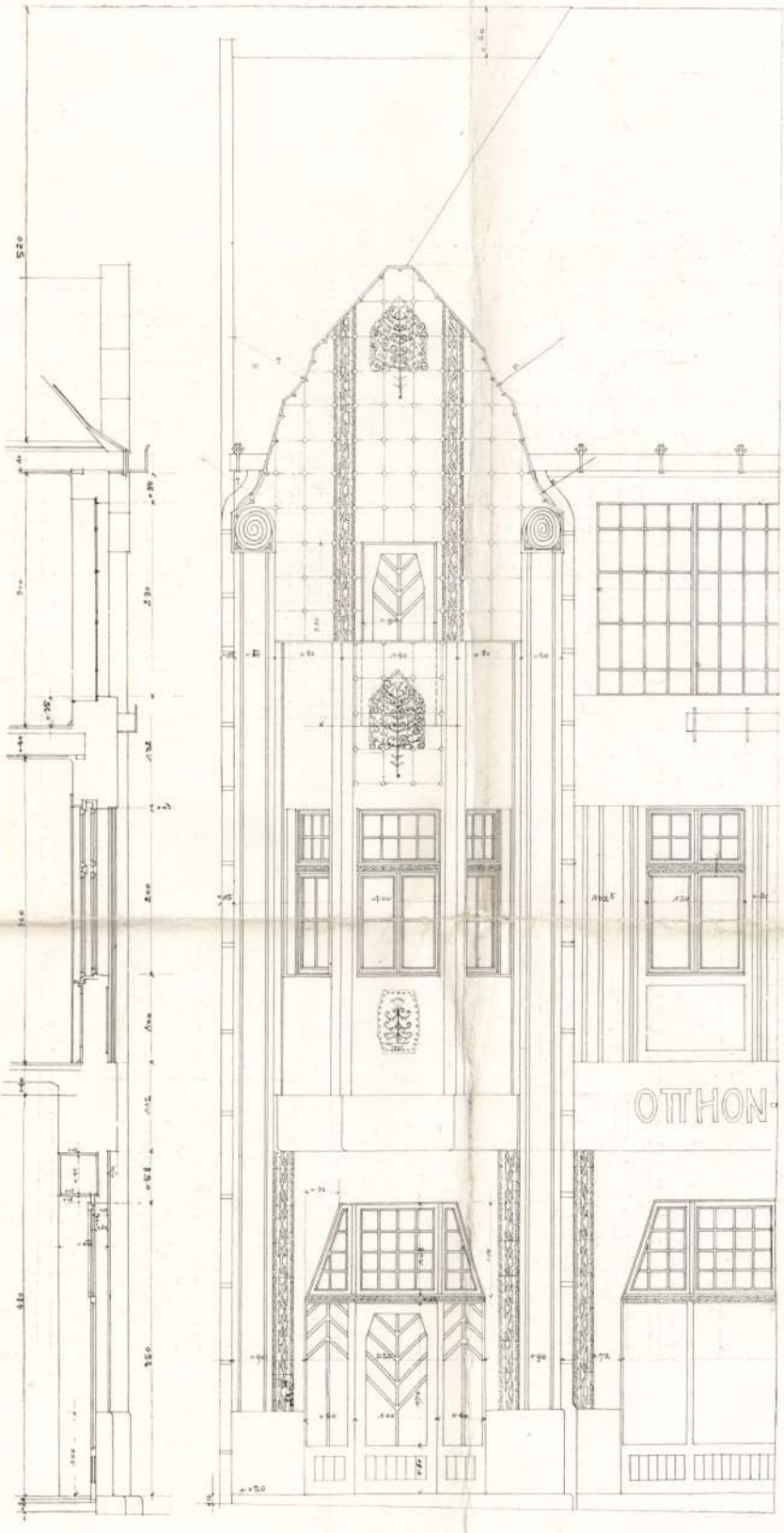

HOMLOKZATRÉSZLET.

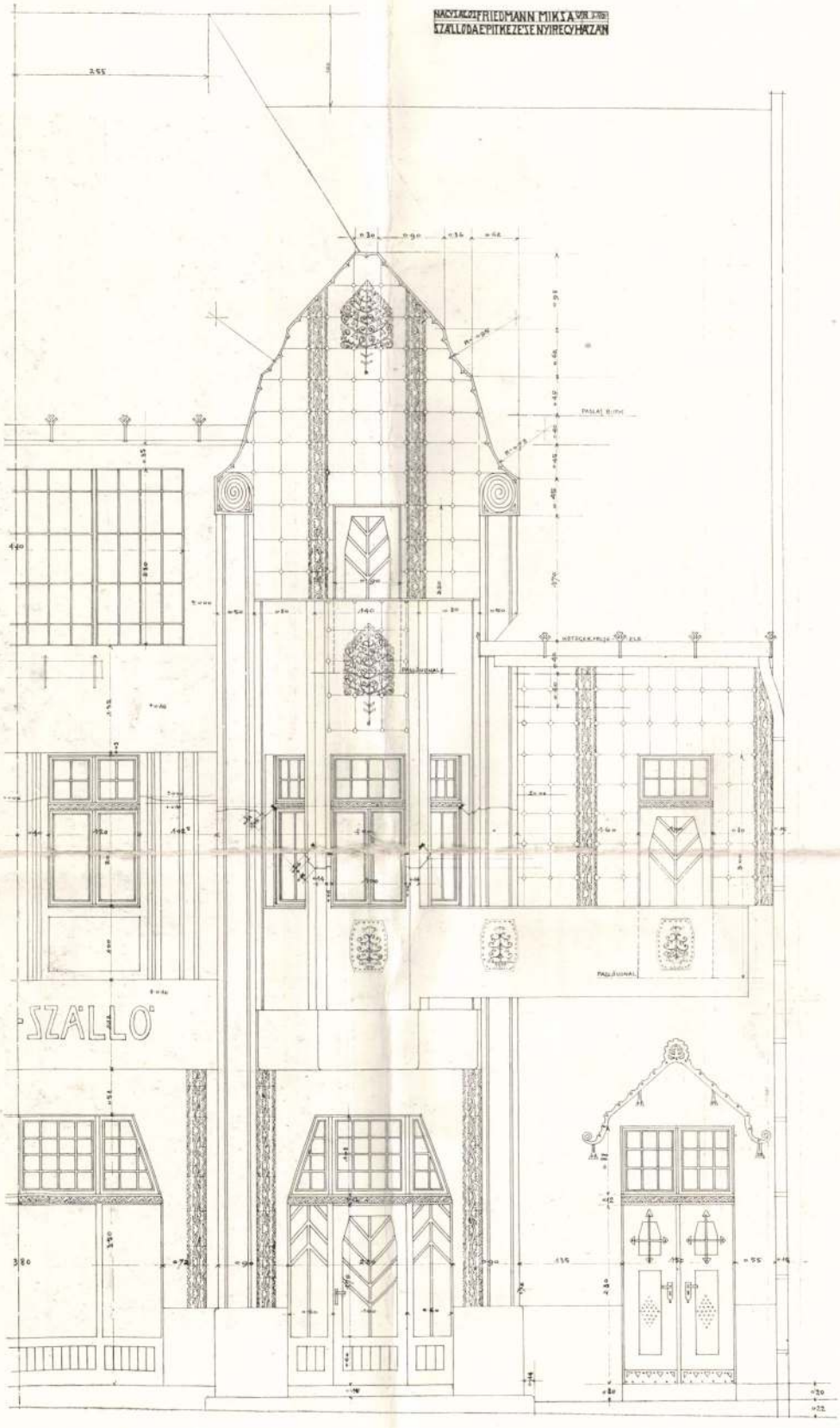

HOMLOKZATRÉSZLET.

18 – 24. l.

OROMKIKÉPZÉS.

A NYIREGYHÁZI GÖR. KAT. EGYHÁZ BÉRPALOTÁJA. TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.

OROMKIKÉPZÉS.

A NYIREGYHÁZI GÖR. KAT. EGYHÁZ BÉRPALOTÁJA. TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.

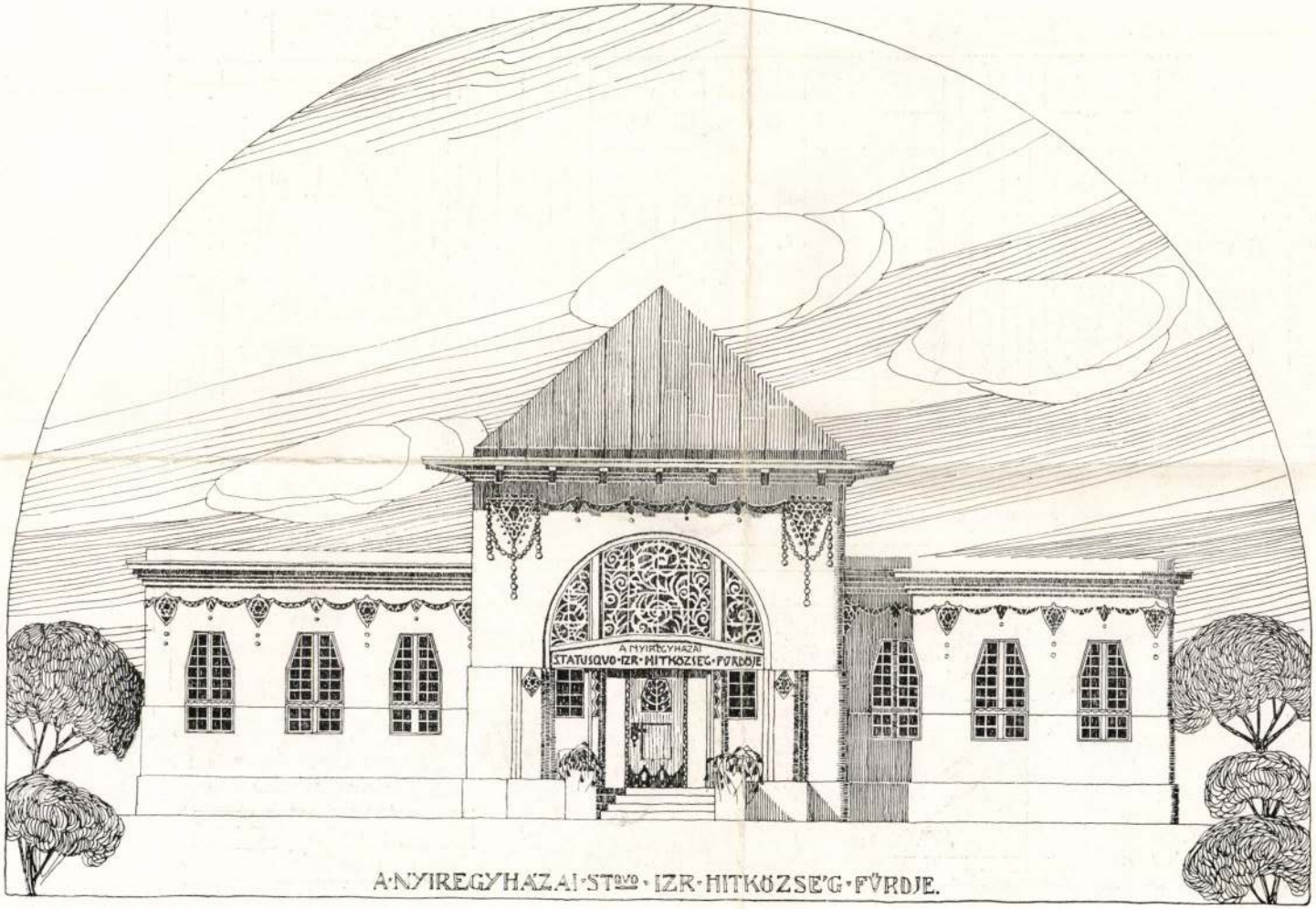

A·NYIREGYHAZAI·STᵀᵛᵒ·IZR·HITKÖZSE'G·FÜRDJE.

FŐHOMLOKZAT.

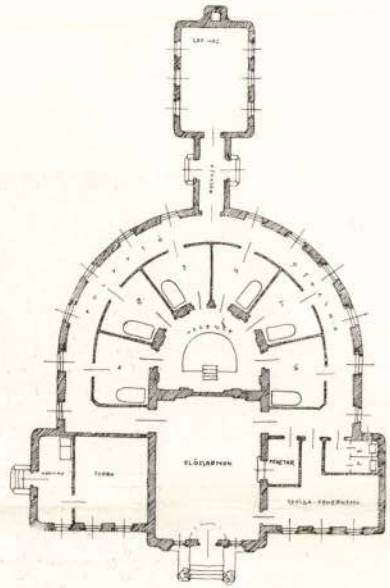

TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.

KERESZTESSY SÁRIKA ÚRHÖLGY LAKÓHÁZA ÉPÍTKEZÉSE NYÍREGYHÁZÁN

FŐHOMLOKZAT

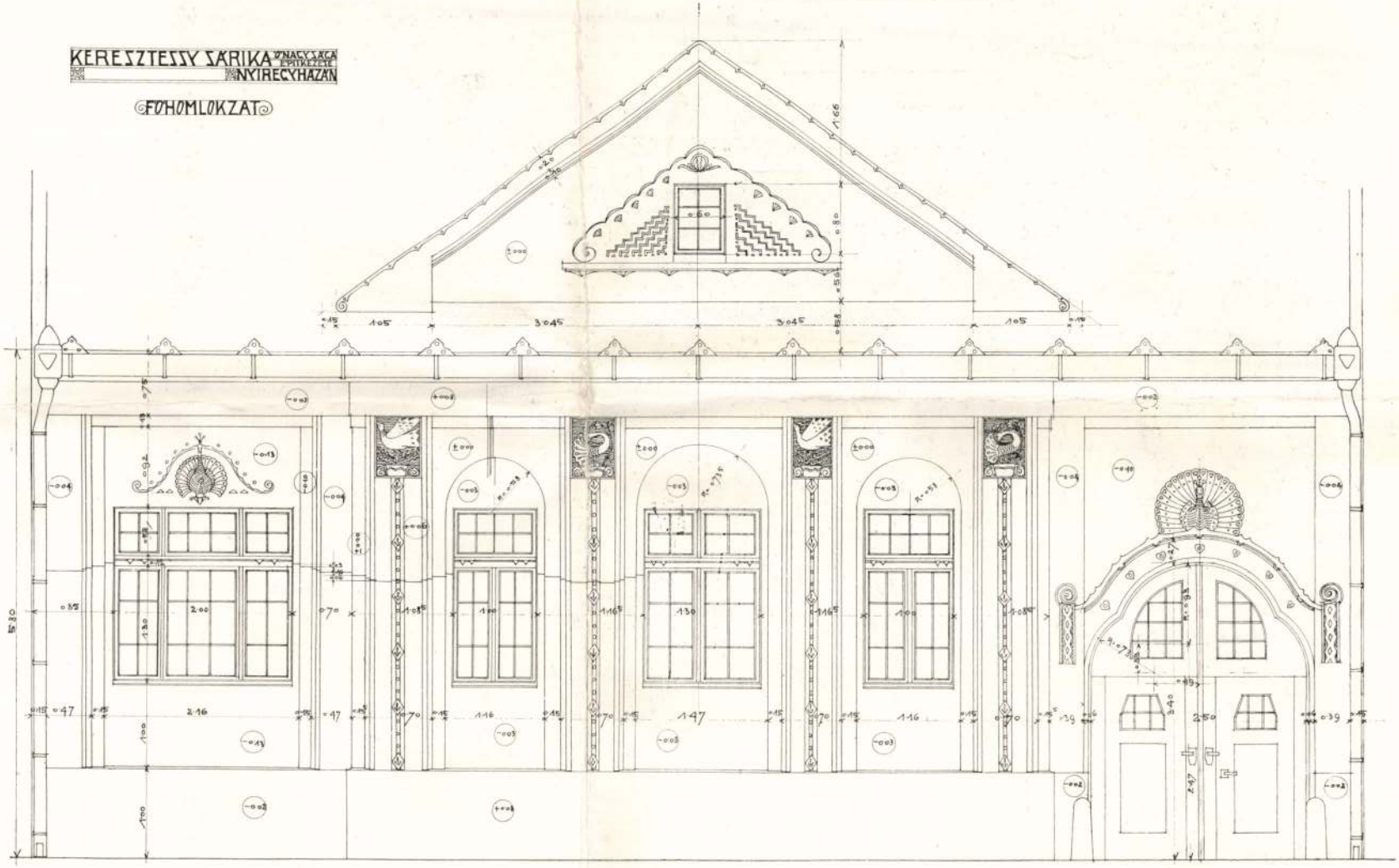

KERESZTESSY SÁRIKA ÚRHÖLGY LAKÓHÁZA. HOMLOKZAT. TERVEZTE: FÜHRER MIKLÓS.